Gaekwad's Oriental Series

Published under the Authority
of the Maharaja Sayajirao
University of Baroda, Baroda

General Editor :
A. N. Jani,
M.A., Ph.D., D.Litt.,
Kāvyatīrtha,
Director, Oriental Institute

No. 162

मीनराजविरचितं

वृद्धयवनजातकम् ।

प्रथमो भागः ।

VṚDDHAYAVANAJĀTAKA

OF

MĪNARĀJA

Vol. I

Edited by

David Pingree,

Ph.D.,

Professor of the History of Mathematics,
Brown University, U.S.A.

Oriental Institute
Baroda
1976

First Edition : 1976
Copies 500

Published with the Financial Aid of the University Grants Commission, the Government of Gujarat & the M. S. University of Baroda

Price Rs. 94=00

Copies can be had of :—

The Manager,
UNIVERSITY PUBLICATIONS SALES UNIT,
M. S. University of Baroda Press (Sadhana Press),
Near Palace Gate, Palace Road,
BARODA-390 001

Printed by Photo-offset Process at the " Printrance, " Bagikhana, Baroda, for Shri Rasiklal G. Patel, Manager, Maharaja Sayajirao University of Baroda Press (Sadhana Press), near Palace Gate, Palace Road, Baroda and published by Dr. A. N. Jani, Director, Oriental Institute, Maharaja Sayajirao University of Baroda, Baroda, March, 1976.

FOREWORD

The *Vṛddhayavanajātaka* shortly known as *Yavanajātaka* of Mīnarāja is the first work on Hindu astrology appearing in the Gaekwad's Oriental Series.

Written in Western India probably in the 4th cent. A.D. the *Yavanajātaka* is one of the most important contributions of that part of India in the field of astrology. Its publication for the first time will, it is hoped, throw new light on some of the vexed problems of astrology, such as the cultural and academic relations of Yavanas (Greeks) with our country, their contribution in the field of Indian astrology, and the mutual influence of Greek and Indian scholars in this branch of study.

Varāhamihira refers to one Yavanācārya. His commentator Bhaṭṭa Utpala refers to Yavaneśvara Sphujidhvaja, the author of the *Yavanajātaka* (written in 269 A.D.). This Sphujidhvaja refers to the views of the Yavanas with the words : " *Yavanāḥ Ūcuḥ* ". This indicates that there was a band of Yavana astrologers who enriched this field even before Sphujidhvaja.

By as early as the time of Bhaṭṭa Utpala (10th cent. A.D.) their works seem to have been lost. Fortunately, two works on Jātaka by the Yavanas (or Greeks) have come down to us: (1) *Yavanajātaka* by Sphujidhvaja and (2) the *Yavanajātaka* of Mīnarāja which is also known as *Vṛddhayavanajātaka* or *Mīnarājajātaka*. The author in the very beginning of his work (I.2) proclaims that he is merely condensing to 8000 verses only, from the original consisting of one lakh verses, the work of an ancient sage who taught it to Maya.

The present work critically and carefully edited by Dr. David Pingree of Brown University (U.S.A.) with the help of as many as 16 MSS (rejecting some half a dozen ones) should prove an important contribution in the field of astrology inasmuch as it will open a new vista in the field of cultural relations between ancient Greece and India and the mutual borrowings of the scholars of both these ancient countries. Dr. Pingree's third volume consisting of his learned introduction throws valuable light on these cultural aspects. I hope, Dr. Pingree's work, would be welcomed by students of Indian astrology and scholars working in the field of ancient Indian cultural history.

The printing of the present work by the photo-offset printing process of the original manuscript of the author is not satisfactory in some places. The Ex-Director of the Institute was, however, compelled to undertake such a printing due to certain unavoidable difficulties. The consequent inconvenience to the reader is regretted.

I thank Dr. Pingree for accepting our invitation to undertake the task of preparing a critical edition of this valuable work.

I also thank the University Grants Commission and the Government of Gujarat for jointly giving financial help towards the publication of this volume.

Oriental Institute,
Baroda,
August 5, 1975

A. N. JANI
Director

CONTENTS

		Pages
	Foreword	v
	Introduction	vii

The Text

	अध्यायाः	पृष्ठाङ्काः		अध्यायाः	पृष्ठाङ्काः
१	राशिप्रभेदाध्यायः	१	२१	गुरुचाराध्यायः	२६०
२	ग्रहयोनिभेदाध्यायः	१०	२२	शुक्रचाराध्यायः	२७४
३	आधानाध्यायः	१७	२३	शनैश्चरचाराध्यायः	२८८
४	जन्माध्यायः	२५	२४	तनुस्थानचिन्ताध्यायः	३०२
५	आयुर्दायाध्यायः	३०	२४अ	,,	३१८
६	दशाध्यायः	३३	२५	धनस्थानचिन्ताध्यायः	३२३
७	अन्तर्दशाध्यायः	४२	२६	सहजस्थानचिन्ताध्यायः	३२९
८	अष्टकवर्गफलाध्यायः	५६	२७	सुखस्थानचिन्ताध्यायः	३३५
९	सूर्यदर्शनचारफलाध्यायः	८२	२८	सुतस्थानचिन्ताध्यायः	३४१
१०	चन्द्रदर्शनचाराध्यायः	९७	२९	रिपुस्थानचिन्ताध्यायः	३४७
११	भौमदर्शनचाराध्यायः	११२	३०	कलत्रस्थानचिन्ताध्यायः	३५३
१२	बुधदर्शनचाराध्यायः	१२७	३१	मृत्युस्थानचिन्ताध्यायः	३५९
१३	गुरुदर्शनचाराध्यायः	१४२	३२	धर्मस्थानचिन्ताध्यायः	३६५
१४	शुक्रदर्शनचाराध्यायः	१५७	३३	कर्मस्थानचिन्ताध्यायः	३७१
१५	शनैश्चरदर्शनचाराध्यायः	१७२	३४	लाभस्थानचिन्ताध्यायः	३७७
१६	ग्रहाणां भावाध्यायः	१८७	३५	व्ययस्थानचिन्ताध्यायः	३८३
१७	सूर्यचाराध्यायः	२०४	३६	लग्नदर्शनचाराध्यायः	३८९
१८	चन्द्रचाराध्यायः	२१८	३७	अनफायोगाध्यायः	३९१
१९	भौमचाराध्यायः	२३१	३८	सुनफायोगाध्यायः	३९७
२०	बुधचाराध्यायः	२४५	३९	दुर्धरायोगाध्यायः	४०३
	Appendix				438

INTRODUCTION

This, the first of three projected volumes, contains *adhyāyas* 1-39 of the *Vṛddhayavanajātaka* composed by Mīnarāja in western India, probably in the fourth century *A.D.* The second volume will contain the remainder of the text (*adhyāyas* 40-71) and an index of verses, while the third will contain an introduction discussing the manuscript tradition and influence of the *Vṛddhayavanajātaka* and its relations to the *Yavanajātaka* of Sphujidhvaja, written in 269 A.D., and to the lost work of Satya; some supplementary texts (e.g., the *Strījātaka* and the *Yavanasaṃhitā*) will conclude volume III.

As the manuscripts will be fully described in vol. III and their interrelationships clarified, it is necessary here only to identify those utilized in this first volume.

A Bhandarkar Oriental Research Institute, Poona 558 of 1899/1915.

B Bhandarkar Oriental Research Institute 104 of 1873/74.

C Bhandarkar Oriental Research Institute 211 of 1883/84.

E Sarasvatī Bhavana, Vārāṇasī 36381.

F Viśveśvarānanda Vedic Research Institute, Hoshiarpur 2499 (through a copy).

G Bhandarkar Oriental Research Institute 349 of 1882/83.

I India Office, London Sanskrit 2330 (Eggeling 3073).

L British Museum, London Or. 5244 (Bendall 484).

O Bodleian Library, Oxford Wilson 427 (Winternitz 781).

Q Asiatic Society of Bengal, Calcutta G 8074 (Sengupta 7193).

R Asiatic Society of Bengal G 3141 (Sengupta 7195).

S Scindia Oriental Institute, Ujjain 9503 (through a copy).

T Asiatic Society of Bengal G 5939 (Sengupta 7196)

U University of Pennsylvania, Philadelphia 1908 (Poleman 5161)

V University of Pennsylvania 1900 (Poleman 5238)

W Scindia Oriental Institute 8113 (through a copy).

In addition to these sixteen manuscripts I have examined but rejected as not being helpful some half a dozen others. I wish here to thank the authorities of all these libraries for making the manuscripts in their collections accessible to me.

In the edition some examples of faulty grammar and prosody have been allowed to stand as Mīnarāja's ability to compose flawless verses is much to be doubted. Where, however, the manuscripts offer a text bereft of sense, the offending passage is marked by a dagger. It is clear that the manuscripts are all derived from one original as they all partake in certain lacunae; but, while the scribes of **E**, **G**, and **R** had access to an excellent manuscript and often alone preserve the right reading, the scribes of **L**, **Q**, and **W** are often

only guessing at a sensible reading. Their conjectures are only rarely acceptable. Verses which are of dubious authenticity (*e.g.*, *adhyāya* 24 A) are enclosed in square brackets, my own few additions in pointed brackets. All intelligible variants or variants that might prove useful in determining the relationships of the manuscripts to each other are recorded in the apparatus. This is arranged in the order of occurrence of the words in each *pāda*; in cases of doubt as to which word the variant replaces the meter will usually indicate the correct word, but if that does not suffice the word itself followed by a] is cited before the variant.

Now I express my warmest thanks to Dr. U. P. Shah of the Oriental Institute in Baroda for encouraging me to complete this work which I began on my first visit to India in 1957. I hope it is worthy of his confidence and, when completed, will be a useful tool for students of *Jyotiḥśāstra* and its history.

Brown University,
Providence, R.I., U.S.A.,
January 3, 1972

DAVID PINGREE

सृष्टौ विधात्रे जगतां शिवाय
संहारकाले स्थितये ऽच्युताय /
तेभ्यं नमः सर्वगताय नित्यं
त्रयीभवायामलभास्कराय ॥१॥
यदुक्तवान् पूर्वमनिस्त शास्त्रं
होरामयं लब्धमितं मयाय /
तन्मीनराजो विपुणं स्वबुद्धया
विचिन्त्य चक्रे ऽल्पसूत्रमात्रम् ॥२॥
या पूर्वकर्मप्रभवस्य धात्री
धात्रा ललाटे लिखिता प्रशस्तिः /
तां शास्त्रमेतत् प्रकटं विधत्ते
दीपो यथा वस्तुघने ऽन्धकारे ॥३॥
आद्यः स्मृतो मेषसमानमूर्तिः
कालस्य मूर्धा गदितः पुराणैः /
सो ऽनाविकासंभरकन्दराद्रि-
स्तेनाग्निभात्वाकररत्नभूमिः ॥४॥
वृषाकृतिस्तु प्रथितो द्वितीयः
सबक्त्रकक्षायलयं विधारः /
द्रुमाद्रिगुह्यगाकाननां
कृषीबलानां च विहारभूमिः ॥५॥
वीणागदाभृन्मिथुनस्तृतीयः
प्रजापतेः स्कन्धनगप्रदेशः /
प्रवर्तकोगायनयोषितस्त्री
क्रीडारसोद्भूतविहारभूमिः ॥६॥
कर्की कुलीराकृतिरम्बुसंस्थो
बलःप्रदेशो विदितार्यभाग्यैः /
केदारवापीपरिवापि रम्य
देवाङ्गनानां च विहारभूमिः ॥७॥

1a.सृष्टये AS,सृष्टे B,सृष्टोवै° CIT 1c.सर्वहिताय C 3b.प्रशस्तिः I 3c.प्रकटं LWG,प्रकटी Sivaraja (p. 271) before 4: om. यद्य द्वादशराशीनिहार-भूमिकथनं ACST 4c.सोजीविका° W,सौजीविका° G °संचकरंदरा° AB 5b.सबक्त्रकंकार्यायनं GW 6c.°शिल्पक° CLT °स्त्री°]°स्त्री° CT 6d.°रतिभूमि° ACST °भूत°]°भूमि° L 7a.कर्कः GSTW 7b.बलःप्रदेशो GW

सिंहस्य यत्ते हृदयप्रदेशाः
प्रजावतेः पंचमभाद्दराद्याः /
तस्माद्वीक्षागृहाबनाद्रि-
बाह्या नदी भूमिबनप्रदेशाः //८//
प्रदीपकां गृह्य करेण कन्या
नौस्था जले बह्वमिति ब्रवन्ति /
कान्तार्धधारा जगदं विधातुः
स शार्दूलस्त्रीरंतिथिस्त्यभूमिः //९//
वीथ्यां तुलापण्यधरो मनुष्यः
स्थिरः सवाणीकटिबस्तिदेशः /
शूद्राधिबाणापणपक्षनाथ-
सवेगी नभासोद्भवसस्यभूमिः //१०//
चन्द्रे ऽष्टमो वृश्चिकविग्रहस्तु
श्रोकः प्रदोषेद्रुगुदग्रदेशः /
गूढाखिलस्त्रीविषाश्मगर्भ-
वल्मीककीटाजगरोद्रिभूमिः //११//
धन्वी मनुष्यो हयपीडमार्ध-
स्मशाद्रुरुः भुवनप्रणेतुः /
समस्तिबाव्यस्तसमस्तबाजी-
कुशास्त्रशूद्रज्वरधान्यभूमिः //१२//
मृगाद्यपूर्वो मकरो ऽम्बुमध्ये
नानप्रदेशं तमुशन्ति धातुः /
नदीबनारण्यसरोजरूप-
स्त्राणिबासो दशमः प्रदिष्टः //१३//

बाह्याबहा° ABILOQSW,

8a. °प्रदेश: LQW 8d. व्याकुला तस्य CT, corr. to बाह्याबहा° C °प्रदेशा: B, प्रदेशी L, प्रदेश Q 9a. प्रदीपिकां I गृह्य LQW 9b. ब्रवन्ति om. A 9c. कलार्धधारा LQW, कालार्धधारी CT नगं BCL, नगं S, नगं A 9d. शस्याद्रुल° LOQ, सा शार्दूल° AS, सराद्रेल° I °शित्य°] °स्थल्य° LQ, °स्थल° W 10b. °देशे ABCIOSW, °देश्ये Q 10c. शूद्राम्ब° CT, शूद्रार्ध° I 10d. °बासोद्भव° ABCILOQ STW 12b. °रूक्ष° ILQW 12c. समस्तित° LW 12d. बाणास्त्र° LQW 13a. स्मबम°: f. 1 of B ends here; f. 2 is missing. 13c. °सरोजनृप° CST, °सरोजनृप° AC, °सराज्यनृप° I, °तडागबासी° LQW 13d. स्त्रीशूद्रबासो ACILOQSTW

स्कन्धे रविकः परुषस्य कुम्भो
जंघोरुमेकादशभादुराद्याः /
रन्ध्रोदकाधारकुसस्यपत्नी-
स्त्रीयौष्णिकं वृत्तविवेशदेशाः //१४//
अन्ये तु मीनद्वयमन्यराशिः
कौलस्य पादौ कथितौ बरिष्ठैः /
स नाभ्यधोबाहुजगार्थभूमि-
[illegible]न्यासः //१५//
इह जगत् स्थावरजङ्गमास्य
सर्वं रवीन्दूत्मकमादुराद्याः /
तस्योद्भवो ऽव्यापनशक्त दृष्टो
नमस्ते व्येन सदात्मकं तत् //१६//
तस्या प्रमाकं विहितं मघादि
सार्पादि भान्तं विहितं पराद्यैम् /
क्रमेण सूर्यैः प्रदतौ ग्रहाणां
चरेण तारादिपनिस्तयैव //१७//
बृहस्य शुक्रस्य च तारसंस्थ
बृहस्पतेर्नोस्करवत्तनस्य /
ते ते गृहे तेषु यथानरूपं
फलं विधेयं निपुणं विदग्धैः //१८//
एषां पुमांसो विषमाः प्रदिष्टाः
समा युवत्यः फलदास्तथैव /
क्रूरत्व-मानाः शुभमूर्तयस्च
चरागमिश्राः क्रमशश्च सर्वे
चेष्टाः स्वभावेन शुभाशुभेषु //१९//

14b. °रत्ये W, °रस्य LQ 14d. °शौंडक° AIQ-T, °शौडक° CC 15b. वरिष्ठौ IL OQSW 15c. °तीर्थे°]°पुष्य° LQW 15d. °द्वारो-[illegible]° A-ILQSTW after 15: इति द्वादशराशि उत्पत्तिलक्षणान्यपि L 16c. बापव्ययस्च W, साव्ययवस्च L 16d. यो जगदात्मकं तु LQW 17a. तस्योक° LQW °माध्यं ALOQSTW 17b. सार्पाति OST 17c. ग्रहाणै L, गृहाणि QW 17d. व्यस्तानि LQW, व्यस्तं च C 18d. निपुणैर्वि° L 19d. चराण्यमिश्राः C, चरान्यमिश्राः LQW, चरांगमिश्राः I

मेषो हरिः प्राग् नवमश्च नाघा
याम्याधिपा गोप्रमदामृगाश्च /
वृषुक्कलाकम्बरापरास्याः
कर्कादिमोनास्त्वथ चोत्तरायाः //२०//
एषां नवांशाः प्रभवन्ति पूर्वात्
सूर्यांशकास्त्र्यश्च निजालयस्थात् /
आद्येषुनन्दागृहपालकानां
त्रैकाणसंज्ञाः क्रमशो विचित्र्याः //२१//
होराद्वयं भानिशाकराभ्या-
मोजे समे व्यस्तमशन्ति तज्ज्ञाः /
कुजस्य बाणा वृषवह्नि सौरे-
रष्टौ गुरोः सप्त शराकुजस्य //२२//
भृगोः शरा पंचभवे प्रदिष्टा-
स्त्रिशांशकाः स्त्रीभवने विलोमम् /
सप्तांशकाः सप्तमराशिपूर्वाः
षष्टिर्विभागा भवनस्य मेषात् //२३//
चूडापदं द्विस्वरसप्तलिप्त-
माद्यं पुराणा गृहलिप्तिकानाम् /
नृराशिसंज्ञाः परतो वरिष्ठा-
स्तत्पश्चदश्चैव त दक्षिणस्थाम् //२४//
तथापदस्यां प्रभवन्ति कीटा
जलोद्भवाश्चैव तथोत्तरस्थाम् /
सौम्योद्भवाः प्राग्बलवृद्धिराजो
भवन्ति याम्यास्त्वथ पश्चिमस्थाम् //२५//
गृहा ग्रहाणां विषयेषु योज्याः
फलार्थिभिर्हानिकरास्त्वधाद्ये /
द्युरात्रिसन्ध्यौ प्रबलाश्च कीटा
द्विजा पुमांसः पशवश्च रात्रौ //२६//

21b. निजालयस्थाः LQW, निजालयंथा I, निलजापत्याः C, com to निजालटथा 21c. °ग्रह° CILQW 21d. °संख्याः ACIOST 23d. त्रिंशद्भुताः सेटलबास्तशोजे LQW 24a. स्वराशिपूर्वं गणना (वेत् W, om. Q) स्वरश्चाः LQW 24c. वलिष्ठा° ALOQSW 26a. गृहाणां W, 26b. फलार्थिभि° LQ °स्तथाद्याः ILOQSTW 26c° बलाश्च to 27b. सौम्यग्रहै° om. I

यः स्नायमयकस्त्वथवापि दृष्टः
सौम्यदृष्टैवा स अवेदुरिष्टः /
रात्रिं गतो वा ग्रामध्यभागं
क्रूरैर्वियतो बहुसौम्यदृष्टः //२७//
तवंशिलग्नं सेभागं वैरिष्ठं
मूधानटेटं सर्णं निवासम् /
मूर्तिः फलं श्रीफलमिष्टं च
संज्ञानकं पूर्वगृहं वदन्ति //२८//
कोशो धनं दर्शकसिद्धुमेटं
भ्रूषिणं भासुरकं द्वितीयम् //२९//
तृतीयमुत्सोनहरं
वदन्ति वीनोद्धरकं तमीड्यम् //३०//
सुखं सगम्यं हृद्य बन्धुलीनं
गृहं सहृत्तर्यनवीक्षमारैम /
मित्रं प्रशान्तं गरुणा विशालं
नृणां कनीकं प्रवरं कृतालम् //३१//
सन्तानकं दात्रकरं सरोभं
गृहीतसारं प्रवरैं सहोभम् /
स्यात् पंचमं पूर्वकरं कृतालं
सारार्थिवर्गेऽकरं कृतीनाम् //३२//

27a.स्वरं-वाभि° CI 27b.°दृष्टिरिष्ट: LQW 28a.स ग्रग om. W
वोत्तिष्ठं LQW 28b.सरगं°भासं LQ, ग्र-गं--°भासं W
28c.°फल-मिष्टं AOS, °फल-मिष्टं I, °फेल-मिष्टेटं C
29a.°मूर्तिं LQW 29b.भ्रूषिणं AST, भ्रूषिणं C, विभूषणं
LQW तृतीयं AILOQSW 30a.द्वितीय° AIOS, द्वितीय° L,
द्वितीयय° W 30b.°मीड्यं CIOW, °मीन्द्यं S, °मीढं A, °मिष्टं I
31a.त्वथ LQ 31b-33a om LQW, instead of which they have:
सन्तानकं सरोभित्रप्राप्तं
विशालं(लं W)वृद्धिं विनयं समेन्त्रं
31b.सहृत्तर्यन° om. CI 31c गरुणां विशाला IO 31d कनिष्ठं C
कृतालं I, कृवालं C[3] प्रसतं यतं च in marg. C 32a-d om
AIOS 32a in marg. C 32a. दात्रकरं CI 32d सारार्थि°I
°वर्णेऽकरं CI

पुराणानां सान्द्रकरं कृतीनां
षष्ठं प्रतीपं सरिपं च शकम् /
संयोषिणं क्रीडमटे सुवासं
विराहवं वान्तिकरं बृथाख्यम् //३३//
स्याद्गोपनं कूटेवरं विधानं
शूनं कवचं मद्यं नगरम् /
घृतं घनं सन्तिरटे सकामं
नाभजमात्रं रतिदं त्रिसिद्धम् //३४//
मृत्युं सरं विद्रुमाय प्रकीर्णं
पैशाचिकं दोष्टुकमारिटे च /
दशारकं सान्द्रारकं नराणां
स्यान्नटुकास्यं कुकमाटिकास्यम् //३५//
धर्मेक्षणं क्षीणिकरं विधानं
तृणारिकं गोचरणं गरुत्मत् /
भूरिं विकारां प्रथमं वरिष्ठं
सुधावटुं नवमं जनाके //३६//

33a om. ⌐ 33a. पुरावनं AIC₀T सान्द्रकं AIC₀T कृतीपं A 33b प्रतीपं o.m. A सस्वेशत्रशकं ⌐ सारिवं AIC⌐, सारिवं T, सपिरं LQW शत्रं LQW 33c. संयोषणं I, सस्वोसणं LQ, सस्वोद्गं W, सन्तोषिणं ⌐ क्रीडमटे AIC₀T, स्त्री च मटे LQW, क्रीमटे ⌐ 33d-34b om. LQW 33d. बृथाटे AC⌐T, पृथाटे I, प्रतिष्ठ corr. to बृथोद्गरं ⌐ 34c घनं AC₀, corr. to घनं C, घूनं LQTW घनं om. I, घनं LQ, घूनं W सन्तारं ⌐ 34d. त्रिसिद्धं सकामं L, सकान्तं Q, सकान्तिः W 35a. दशारं > °मकं AC I⌐, °षकं T 35b. दोष्टुक° LQW 35c. नैशाचिकं C संगिरेकं AC I₀T नराणां AIC⌐T, नगारं C, नगीनं LQW 35d om. LQW 35d. नटुकास्यं om. AIC5, सां वृकास्यं T, नकुकास्यं C 36a-d om. LQW; in their place they have:
स्याद्गोपभाद्(-गोगभाय L)नेवमं च धर्मं
स्याद्रास्येपौत्रं सकुनं वदन्ति /
36a° घनं AC I⌐ I गीरिकरं C विधानं AIC₀T, विकारां corr. to विधानं ⌐ 36c. प्रथमं IC₀T, प्रथां ⌐ वरिष्ठं AC I⌐ सुधावटुकं T, सुधावटुकं AB, सुधावटुकं IC

चन्दनस्तत्र कर्मे गरिष्ठमकं
विचारसेकं साधकमाधकं च /
हितं विरावं दृढमं + किमीकं
किंगारवं + चारुचमाहिमानम् // ३७ //
उत्पात्यगं ताम्रमितीह + मारं
विना किलं स्वादिरकाभ्रकुलं च /
सुगारमध्यं सुखमाहिमारं
कर्मात्मभेसारं नवदीर्घ रिष्कम् // ३८ //
व्ययार्थं हानिकरं च दृष्टं
विरावारं साधनिकं सजालम् /
भानुं तथा दृष्टिहरं कर्मार्णं
मनीभरं दारिहरं प्रवीणम् // ३९ //
चतुष्टयास्थं काधिरं च कन्दं
सजेष्टं कण्टकसंचरं च /
लगं चरक्षं दृढमं च कामं
सजैर्गणं दृष्यानि फलेन कृत्वा // ४० //
द्विलोयलाभाष्टमधंयमार्थं
पणाफरास्थानि बहूनि भानि /
तृतीयधर्मोरिव्ययायास्थानि
आपोक्लमास्थानि बहूनि तज्ज्ञाः // ४१ //

7b. विचुत्वरसाधकमाधकं च LQW प्राप्तिक° com. to साधक° C 37b C adds: तथैव पैत्तं त्रनटंति संतिः 37c-d om. LWG; in their place they have: सन्मानकांतिं महिमानमेवं 37c किलीवं LG, किलिवं C 37d किरावरं T 38a उत्पत्यगं AIOST, अत्यागिनं W धीरा LQW 38b-c om. LQW 38c. सुक° ACIOST °गोष्टि° G, °निष्टि° C 38d. कुलात्मसारं LQW 39a. व्ययं तथा CLQW f. 3 of B begins with °करं च दृष्टं] दुष्टारणं ABCIOST 39b om. LQW साटिनकं O, साहुनिकं T 39d before 39c in LQW 39c. हा (हा W)नं LQW °साहुरार्या: LQW गुलानं BCI 39d. पत्रानं BCIOST, पत्रीनं LQW, पीवीनं A after 40c LQW add: रमाहुसौख्याटि धनाटिदं च 41b बहूनि स्थानि om. ABI LQW, विचारयोनि OST 41c. °न्यायालकानि CL, °स्थानमानि G

नभस्तलैकाटशवट्तृकाणि
वृद्धिप्रदान्येव वदन्ति पुंसाम् /
मृगाननचन्द्रार्कतुलाधराणां
वर्गोत्तमास्याः प्रथमा नवांशाः //४२//
गोकुम्भसिंहालिविसंचितानां
स्युः पंचमाद्यान्त्यभवाः परेषाम् /
नृयुक्कलीरो वृषभो ऽजसंज्ञ-
द्यूनो मृगो रात्रिबलाः षडेते //४३//
पृष्ठोदया द्वन्द्वविवर्जिताश्च
टिट्टिभबलान्ये शिरसोद्वहन्ति /
उक्षं रवेरात्मतमाद्दशांश-
छन्द्रस्य सप्ताब्धिसमो वृषाश्च //४४//
मृगोद्भवो भूमिसुतस्य तज्ज्ञै-
स्तृतीयभागः परमः प्रदिष्टः /
गजाब्धिसंख्येन्दुसुतस्य षष्ठा-
ज्जीवस्य कर्काल्निधिसंख्य एव //४५//
स्यात् पंचमो भार्गवनन्दनस्य
मीनात् स्वराशिस्त्व थनेस्तुलस्य /
विंशाप्तितः पूर्णबलः प्रदिष्टः
अर्वागतीते भवने तु पातः //४६//

42a. °षट्° om. BI, °क° LQW, °भाग° C 42c. मृगेंद्रचंद्रार्कतुलाधराणां S, मृगेंद्रकर्काजतलाधराणां LQW, मृगेंद्रचंद्रार्कलतुजाद्यधराणां BI 42d. प्रथमा] कथिता C 43a. °विसंचितानां ABIOST 43c. तृज्जकलीरो com. to भृगुः कुलीरो C 43d. द्यामा LQW 44b. शिरसोद्वहंति W, शिरसोद्वहंति S 44c उक्षं T, त्रयं L °रादात्मा ACIOST दशांशा-OQSTW, दृश्या वा L, दशां-ABI 44d. सप्ताब्धिसमो LQW, सप्ताब्धिसमो O, सप्तमाब्धिसमो T, समासासमो AS वृषश्च ABCILOQSTW 45a. मीना com. to तज्ज्ञैः C 45c. षष्ठो ABCILOQSTW कर्को LQW 46b. मीना स्व° IO, मीनः स्व° ABCST, मीनश्च LQW तुलस्तु LQW 46c om. T (cf. 47b) 46d. °गतीति AS, °गतिंते BI, °गतित्वे LQW

यः ससमस्तुङ्गृहस्य राशिः
स नीचसंज्ञः कविभिः प्रदिष्टः /
तेनैव भावेन फलं विधत्ते
तुङ्गाद्विलोमं बहुदुःखकारि //४७//
मूलत्रिकोणं दिनपस्य सिंहो
वृषः शशाङ्कस्य कुजस्य मेषः /
कन्या तु भान्द्रेर्बुधगुरुणस्य चाप-
स्तथा तुलाभृगोः सूर्यसुतस्य कुम्भः //४८//
मेषो ऽर्कभौमौ वृषभस्तथेन्दो
र्नीलार्कजौ युग्मबुधस्य तौ द्वौ /
कर्कार्किणौ सिंहरवेः प्रदिष्टौ
कन्यासितौ चन्द्रसुतस्य तौ द्वौ //४९//
तुलाधिपः कुम्भतरो ऽथ भौमः
कीटः सुरेज्यो नवमः प्रदिष्टः /
मृगः सुमित्रः कपिलो घटास्यो
द्यूनाधिहीनो जनसंचितश्च //५०//
इति श्रीवृद्धयवने राशिप्रभेदः प्रथमो ऽध्यायः //

after 47b CT repeat 46c. 49b. नल° L, नीस° AB, निसू° T
50c. पंचमकः LQW col. इति श्रीवृद्धयवनभाषाटीकायां सैंगरहीग्रामोद्दनटासजिकारितायां संज्ञाध्याय प्रथमः पूर्ण Q, इति श्रीवृद्धयवनसंगहीग्रीमोद्दनटासजीकारितायां संज्ञाध्यायः प्रथमः W, इति यवनजातके संज्ञाध्यायः प्रथमः L col. श्री° om. BIOST राशिप्रभेदः om. BCIO, राशिभेदः S

इनः पतङ्गो मित्रिरो sध इंसो
मित्रो sर्यमास्थो व्यमणः सरांशुः /
शूरः खगस्तीक्ष्णमयूखमाली
दिनाधिपो ब्रध्न इति प्रदिष्टः //1//
शशी शशाङ्कः शशभृच्छशोशः
सामुद्रकः शीतकरो हरेज्यः /
नक्षत्रनाथः कुमुदावबोधी
विधाहिभांशुः शशलांछनश्च //2//
वक्रः कुजो भूमिसुतस्तरीयो
रक्ताङ्गभू लोहितगात्रकः स्यात् /
बुधात्तरः सोविधरो महोजः
कौमारकान्तः कविवल्लभश्च //3//
सर्वज्ञभोजी जिबधो बुधश्च
चान्द्रिः प्रणेता प्रियकृद्विरागी /
स्याद्भौमिकः काश्यजजीवितज्ञो
विधायकारी प्रणतः सुशीलः //4//
जीवो sङ्गिरा देवगुरुर्मतिज्ञो
वक्रा च वाचस्पतिरप्रमेयः /
पीताम्बरः पीतविभूषः सुरेज्यः
संसिद्धिकर्मा सुकृतप्रभावी //5//

1a. इनः] ऋतः B, त्रान्तन: A परांगा BI, पसंगो O, पलंगो 1c. सः L, com. to रविः L^{3} ब्रध्न AT, बृध्न B, त्रध्न I 3 °स्त रिक्तो LQW 3b. रक्तोजभू° com. to दृक्तेतमभू° C, दृक्तायभू° AOS, दृक्तोग्रभू°T, दृक्तर्यभू° B, वृत्तुयभू° I, दृत्कर्ये° L, दृत्कूर्यभू°Q, दृत्कंपभू° W 3c. बधातुरो ABC°LOST, बुधोतुरो QW शाविधरो ABCIST, साविधरो O, शविधरो L, शक्तिधरो QW 4a. सर्वज्ञतोजो AIS, शर्वः सतोजो O, सर्वं सहो वो LQW बुधबोधनीयः LQW 4b. प्रणीतं ABCIOST °द्विरागः ABCIOST 4c. स्याद्भौमातिकः LQW, साद्भौत्पतिः B, साद्भौत्कति S, साद्भौत्पति A, साद्भौत्पति I, साद्भौपति O, सोद्भोथनि com. to सोद्भोदनि C, सोद्भोदनी T कासन° ABCIOS, काश्यन° T 4d. विधातुकारी LQW सुशीलः QW, सुशीनः L 5a. °विभूः LQW 5d. संसि.द्धि° LQW

शुक्रो ऽस्फजिद्दैत्यगुरुः सुधामा
काव्यो भृगुर्बीजनिधिः प्रणेता /
महोशना संस्मृतिकः कृतज्ञः
कलाविताननबलः सुजात्यः //६//
कोणः शनिर्बभ्रुरिति प्रसिद्धः
कृष्णो यमो मन्द उनङ्ग काली /
सौरिः सृतीव्रस्तृणकः कराल:
प्रतीतकर्माध्ययनप्रदिष्टः //७//
रक्तो रविः शीतकरः सितश्च
रक्तः कुजः सोमसुतस्तु पीतः /
हरिद्वर्णस्त्विट्थाधिपत्यैज्यः
शुक्रः सितः सूर्यसुतो ऽसितश्च //८//
सहस्ररश्मेर्वनेष जातो
विभावरीशस्तु तथा कलिङ्गे /
अत्रिरिटेशोद्भव एव सौम्यः
कौशाम्बकेयो हिमरश्मिपुत्रः //९//
सिन्धौ प्रभासस्त्वथ रोमजन्मा
जनास्यभूभौजकटे भृगोश्च /
सौराष्ट्रजस्तीक्ष्णकरस्य पुत्रो
राहुर्मेहावर्बरसंभवश्च //१०//

6b. गरु° BCILQ, गुहो W 6c. महोसनात् com. to महीषना C, महीषना ABIS, महीवना LQW 6d. प्रभवः BILQW 7a. °वंभ्रु° A, °वेभ्रु° T, °वंभृ° BI °रति° LQW 7b मन्दो यमः कृष्णतनुः कपाली C 7c. सौरी ABCILCQST 7d. °प्रदिष्टः LQW 8a. उक्तो A, सक्तौ B, सितो LQW 8d. सूर्यसुतश्च कृष्णः LQW, सूर्यसुताश्रितश्च I 9a. °रश्मिस्त्व वनेष ABCILCQSTW 10a. सररौजमन्त्री LQ I 10b. जनांसेभू° Q, जनांतभू° C °भोग नो ABCI°, °भोग नो LQW भृगुश्च LQTW 10d $^{\text{11c}}_{\text{om.}}$ W

... सर्वो ऽथ राहुः
: शशाङ्को बिम्बः सरेज्यः /
प्रागाधिनाथाः क्रमशो विधित्या
दिङ्मात्रहेत्वर्थमतं विचिन्त्याः //११//
पापो रविः सूर्यसुतश्च वक्रः
क्षीणः शशी तत्सहितो बुधश्च /
सौम्यो गुरुः सोमसुतः शशाङ्कः
शुक्रश्च सर्वे प्रथिताश्च तज्ज्ञे //१२//
शुक्रः शशाङ्को यवनी प्रतिष्ठौ
रवींसको सूर्यसुतो बुधश्च /
जानाकसौम्याः पुरुषाः प्रतिष्ठाः
बृहद्गुरुः पुरुषाः समग्राः //१३//
ऋग्वेदनाथस्त्रिदशाधिपेज्यो
यज्ञाधिनेता भृगुनन्दनश्च /
साम्यां तथा भूतनयः प्रसिद्धो
ह्यथर्ववेदस्य शशाङ्कपुत्रः //१४//
शुक्रामरेज्यौ त्रिजलोकनाथौ
दिवाकरारी धृषिणीपतीनाम् /
वैश्याधिपः शीतकरश्च सौम्यः
शूद्राधिनाथो रविजः परेषाम् //१५//

12a. वज्रः BI, वज्रं LQW 12b. तोदगः BI LQW सर्वी QW, स L घेत् BCI LQW 12d. om. LQW 14b. ज्ञानाधिनेता BI 14c. सोतां B, सोमां I 15b. दिवाकराको I, दिवाकराकोण B, दिनेशसौमौ LQW 15c. शीतकरस्य BCI 15d. शूद्राधिनाथो ABCIT, com. C प्रतिष्ठः LQW

स्वतुङ्गमित्रस्य गृहे नवांशे
सौम्येक्षितानां बलमेकमुक्तम् /
स्त्रीसद्मगाभ्यां शशिभार्गवाभ्यां
पंचेत्रगानां च तथा परेषाम् //१६//
काष्ठाबलं स्यात्सुधिनिर्मलाभ्यां
सूर्यारयोर्याम्यदिशां तथैव /
स्वात्मन्नस्यैव कलत्रगस्य
शुक्रस्य चन्द्रस्य तथोत्तरस्याम् //१७//
चेष्टाबलं भास्करशर्वरीभ्यां
मृगादिगाभ्यां कुटिले परेषाम् /
गर्वैकशक्रा दिवसे वरिष्ठाः
सैंहा बुधो ऽन्ये प्रभवन्ति रात्रौ //१८//
स्वनवर्षमासोदयवासरेषु
सौम्याः सिते ऽन्ये च भवन्ति कृष्णे /
सूर्यस्य शत्रू भृगुसूर्यपुत्रौ
सौम्यः समो ऽन्ये सुहृदः प्रदिष्टाः //१९//
मित्रं दिनेशः शशलांछनस्य
समाः सजीवार्किसितज्ञसौम्याः /
जीवार्कचन्द्राः सुहृदः कुजस्य
ज्ञो ऽरिः समौ भार्गवसूर्यपुत्रौ //२०//

16b. °स्थितानां BCI LQTW, °हितानां AS °ईक्षितानां W °मोकमुक्तं AS °मौक्तिकमुक्तं BI, °मोक्तिकमुक्तं T, °मुक्तिकं च C, °मुक्तमेवं LQW 16c. स्त्रीसद्मगाभ्यां A, स्त्रीसद्मगाभ्यां B, स्त्रीसद्मगाभ्यां I, स्त्रैंद्रा: सद्मागां com. to स्त्रीसद्मभागा C, स्त्रैंशांशभागा T 16d. पंचेत्रकानां ABCIOST * काष्ठं बला ABIOST 17c. सूर्यात्मनश्चैव LQW, सूर्यात्मनश्चैव ABCIOST कलत्रगश्च LQ 17d. तथोत्तरस्य ILQW 18c. दिवसे ABO वरिष्ठाः LQW 19b. ऽन्य LQW 19c. सूत्कृष्टिससूर्यपुत्रे O, सुक्रीष्टिससूर्यपुत्रे B, सूच्छृष्टिससूर्यपुत्रे I सितसूर्यपुत्रौ LQ 19d. सौर्यः AB, सर्पे T, सूर्यः IO, बुधः com. to सूर्यः C सूर्यस्य शेषाः LQW समानो BCIO हृदयः ABCOST 20b. शेषाः BCIO °वार्के° ILOW

* 17a om. LQW

शुक्रज्ञनाथौ शनिजस्य मित्रे
मन्दो रिपुर्जीवकुजार्कमध्याः /
बृहस्पतेः शुक्रज्ञभौ परास्मौ
समो ऽर्कजो ऽन्ये सुहृदः प्रदिष्टाः //२१//
सौम्यार्कजौ भार्गवचन्द्रजस्य
मित्रे समो देवगुरुः कुजस्य /
अन्ये परे भास्करनन्दनस्य
मित्रे सितज्ञौ रिपवस्तथान्ये //२२//
गुरुः समो जन्मविधौ विभिन्नो
दृग्भायबन्धव्ययविस्तथोक्तैः /
मित्रं स्वमेषां प्रवदन्ति नित्यं
मित्रे समित्रं सममेव मित्रम् /
शत्रुः समः स्यात् क्रमशस्तु तज्ज्ञैः //२३//
दृग्भे तृतीये नवपंचमे च
चतुर्थदेवे मदने तथैव /
पश्यन्ति पादान्तरपादवृद्ध्या
फलानि यच्छन्ति शुभाशुभानि //२४//
पित्तादिको रूपगतस्वरूपः
कन्याधिपस्तामसनैरजः सत्त्वक्तः /
परो भास्करभोग्ययोगात्
राजप्रसादात् परहा सदैव //२५//

21a. शुक्रोऽन्यनाथौ ABCILQ, शुक्रोज्ञनाथौ Q, शुक्रौज्ञनाथौ W 21d. सोमार्कजौ IO, सौमार्कजौ C, सोमो कजो AT, समार्कजे B प्रदिष्टः IO 22a. परा LQW 23b. °कोद्यैः LQW, °लोकैः AS 23c. मित्रत्वतेषां AO, मित्रत्वमेषां corr. to मित्रस्वमेषा C, मित्रं गृ(ग्र Q)हेषा: LQW 23d सम एव ABCILOQST 24a. दृग् ABCILOQSW च om. AS 24b. नवमे C, नमने B, गमने I चतुर्थदेवे च LQW 25a. रूपगत BCI, रूपवपुः LQW स्वरूपः LW 25b. श्यामनस्वः W, तामनस्वः T, समानस्व Q, सामजपः L

बुद्ध्याधिक: शास्त्रपर: कृतज्ञ:
श्लेष्माधिको दीर्घतनु: प्रसन्न:/
सुलोचन: सत्यरत: सुकान्ति-
श्चन्द्रस्य वीर्यान् मनुज: प्रदिष्ट: //२६//
पाप: कृतघ्न: पुरुष: कुशीलो
ह्रस्न: कुनेत्र: कुनख: प्रदिष्ट:/
कुप्यप्रियो दुर्विषह: प्रकामी
श्यामस्य वीर्येण भवेदसत्त्व: //२७//
सुरूपदेह: सुभग: सुशील:
प्रियंवद: शास्त्रपर: कृतज्ञ:/
गौर: सुधामा पृथुगात्रयष्टि-
र्रेवीर्यत: संप्रवदन्ति मर्त्या: //२८//
सुचारुगात्र: प्रणत: प्रतापी
सुदीर्घगात्र: कफवान् सदैव/
विद्याधिक: सत्यपरो मनस्वी
सुरेज्यवीर्यात् सततं नयज्ञ: //२९//
धर्मी सुदीप्तिर्मनुजो ऽतिदीर्घ:
कफात्मक: प्रायशश: सदैव/
नीरोगदेह: प्रियसाहसश्च
शुक्रस्य वीर्येण भवेत् सुदार: //३०//

26b. क्षेत्राधिको BILQW 26c. सत्यपर: L 27a. सुरक्तगात्र: LQW
27b. कुरव: CIL, कुरुव: B, कुरुवै: Q C adds in marg.: पापव्यये स्यात् मनुजो जिते वा 27c. दुर्विषहा AST, दुर्वषहा O, दुर्विषिह: B
27d भवे° – 28c पृथुगात्र° om. I 27d. °दसत्य: O 28a. सुगम: LV सुमग Q 28c पृथुकायदृष्टि° LQW, पृथुगायत्रयष्टि° A, पृथुगायष्टि° B
28d. रेवीर्यवन्तं LQ, बृहस्य वीर्यं W मर्त्यं ILOQTW, तज्ज्ञा: S
29b. कफनाक् C, कफभाक् OS, कफनाक् A, कफना I, कफला B
कफ (पि L) भासुरश्च LQW 29c. तपस्वी LQW 30a. धर्मा ABCIOST, धनी W सुदीर्घ: LQW 30d. भवेदुदार: W

सुकृष्टेदृ: प्रबलो ऽतिहूस्वो
हिंस्र: सदा क्रोहपर: प्रजानाम् /
विद्याविहीन: सततं कुचैलो
वीर्याधिके: संप्रबटोक्ति मर्त्य: //३१//
नत्वाधिका: सूर्यशशाङ्कजीवा-
... गोधिक: सूर्यसुत: कुजश्च /
गोधिकौ भार्गवसोमपुत्रौ
सर्वे मनुष्यप्रकृतिं नयन्ति //३२//
इति श्रीबृहज्जातके ग्रहयोनिभेदाध्याय

31a सुकृष्ण° LQ, सवृत्त° W 31b हींहू: B, हींस्र: A, हींहू: I, क्रिन: T 31d संज्ञ LQW मर्त्यं LOS, मर्त्या: IQW col. इति श्रीबृहज्जातक ... टीकायां सगहीजोश्रीमोहनदासजीकारितायां ग्रहजोनिभेद Q col. श्री° om. ABILOST
'बृहज्जातके LW '२ त्यो द्वितीः W

आदानपृच्छोद्भवसाम्यसूक्तं
फलं यतस्तस्य परीक्षणार्थम् /
योगान् विचित्रान् प्रवदाम्यतो ऽहं
चित्रैर्यथा क्षान्तिविनिश्चयः स्यात् //1//
लग्नं यदा पश्यति सूर्यसूनु-
र्नीचाश्रितः सौम्यदृशा विहीनम् /
तदान्यजातं प्रवदन्ति मर्त्यं
सूर्यस्य वीर्येण दिवा प्रसक्तात् //2//
?सौम्यो यदा वैश्यसमुद्भवेन
सक्षीणचन्द्रो नृपसेवकेन /
अस्तं गतो ऋक्षे द्विजवर्णयोगात्
सर्वैरथ क्षेच्छसमुद्भवेन //3//
एषां मृतिर्दासजनादिनीचै-
र्द्यूनस्थां वधूर्निर्कृतिर्नरेश्च /
घातश्चटे मूर्तिष ...
आप्ये क्षितौ प्रान्तरके नृसंज्ञे //4//
कीटे विलोमं प्रवदन्ति भावं
वाच्यं विलग्नाधिपतेः स्वभावात् /
कलत्रतः सकुविधिः प्रदिष्टो
विकारवैकल्यसमो महाश्च //5//

1a. °साम्यसूक्तं BI, °स्वाम्ययुक्तं C, °मासयुक्तं LQW 1b. परीक्षणाय LQW 1c. प्रवदेत्स्मतो BIOT, प्रवदेत्स्यतो LQ, प्रदिशो तलो W, प्रवदेत्स्मवा C, प्रवद्यतो AS 1d. ऋ° BI, लग्न° ACOS T 2d. शूद्रस्य after 2d LQW have: सोमो ऽथवा रात्रिरतेन नित्यं 3 om. LQW 3a. यथा IOT 3b-d om. I 3b. om. E 3c. द्विजर्णवयोग AB, द्विजवीर्ययोश्च C 4a. येषा BCILQW, पृथा AS AST मृतिर्दासजनादिनीचैः IC, मृतिर्नीचजनादिनाचै B, मृतिर्नीचजनजनादिनीचैः LQW 4b. बद्धूर्नि° ALST, बद्धूनि CO, बद्धनि° IQ, बद्ध° B, बद्ध° W नरश्च BCILOQW, नरं च T, नर A, नरस्य S 4c. मूर्तिस्सतन्मयेत्वा ABIOS, मूर्तिस्स तन्मयेत्वा LQW, मूर्तिगते सुतान्ये T, मूर्तिगतेस्त तन्यै° C 4d-5d. LQW 4d. °राद्यौ C क्षिते ABILOQSTW स्वस्मकरे ABILOQSTW नृसंज्ञैः C ये ऽप्येक्षिते स्वस्तकरे नृसंज्ञे [illegible] C

यदा रविर्नेक्षति जन्मलग्नं
तदान्धकारे सुरतप्रयोगः /
तस्मिन्चुटुम्बस्थे स्वनवांशभागे
दिवा प्रसङ्गः शशिना च रात्रौ //६//
सर्वैरदृष्टे प्रवटेऽटरण्ये
स्थ मध्ये जललग्नसंस्थे /
कलत्रगः प्रीतमयूखमाली
यदा रविर्मूर्तिगतस्तदा स्यात् //७//
सन्ध्या प्रयोगो व्यगे ऽथ चौमे
ऊर्ध्वं प्रशस्तं रविनक्तनेन /
सीत्कारमिश्रं सुरपूजितेन
शस्तं क्षतक्रान्तमरुत्प्रचण्डम //८//
शुक्रेण नीचं शशिना विरुद्धं
स्यात् सोमजेनैव नितान्तदीर्घम् /
आद्यस्य मासस्य भृगुर्विधाता
तस्मिन् भवेच्छोणितशुक्रसङ्गः //९//
तद्रूपचेष्टाबलहानिदीप्या
गर्भस्य वाच्यं स्वफलं जनन्याः /
द्वितीयमासाधिपतिः कुजश्च
तस्मिन् घनं तस्य भवेत् समन्तात् //१०//

6b. तदा कलत्रात् com. to तदांधकारे C 6c. तस्मिन् बन्धुस्थे CT, तस्मिन्चुटुम्बस्थे ABIOS, तस्मिन्चुटुम्बे LQW स्वनवांशसंस्थे LQW 6d om. LQW 6d. सशिना A, सविता BIO, शशिना C 8a. प्रसंगो AOS 8d. शस्तं] शास्त्र° LQW, नस्त्र° CT °गुरु° ABCIOST 9c. गुरु° BILQW, गुरो° C 10a° चेष्टाटिक° LQW °दीप्तां CIQT, °दीप्त्र S, °दिप्ता: W 10d. घनो LQW भवेत् om. W

जीवस्तृतीयस्य करांघ्रिवक्त्र-
ग्रीवादिकं तत्र भवेत् समग्रम् /
सूर्यश्चतुर्थस्य पतिः प्रदिष्टः
अस्थीनि तत्र प्रभवन्ति पुंसाम् //११//
मज्जा च मेदश्च सुमांसरक्तं
व्यक्तिं समायाति विभागतश्च /
तस्मिन् स सौरिः किल पंचमस्य
तस्मिन् समस्तात् कृतिमाकृणोति //१२//
प्राप्नोति पुष्टिं विविधां च गर्भे-
व्यक्तिं समागच्छति कायजातानाम् /
षष्ठस्य चन्द्रो भिषुतामुपैति
रोमाणि तत्र प्रभवन्ति गात्रे //१३//
रक्तश्च जिह्वा गुदरन्ध्रभावे
गानं स्वरं ब्रह्मभवे हि तत्र /
इन्द्रसूनुः किल सप्त
तस्मिन् स्मृतिः स्यात् सततं नराणाम् //१४//
पंचेन्द्रियत्वं च विवेकिता च
को sहं कुतो sत्राश्रयमभ्युपेतः /
लग्नाधिनाथस्त्वथबाहुमस्य
मासस्य तस्मिन् प्रसुरा बभूवुः //१५//

समस्ता AS /

11a. जीवस्य तृतीयस्य QW 12d. किल° com. to कृत° C °वृणोति CILOQSTW, °तृणोति AB 13a. प्रभूति BCIL, प्रभूत° QW 13b. °जातं ABCILOQST, °जातः W 13d. सर्वाणि LQW 14a. नगाश्च ABIS, रक्तश्च LQW °भागे S 14b °भवेद्धि तस्य LQW 14c. संमस्य AS, संगमस्य BIO 14d. तस्मिन्निति CT, com. to तस्मिन् स्मृति C 15a. पंचेंद्रियस्त्वं IO 15b. त्राश्रम° ILOQW 15c. सौमो sधिनाथ° LQW

पवेन् मनुष्यस्य ततः सुतृप्तिः
भुंक्ते जनित्र्या रसभावसङ्गात् /
तत्रानाघो नवमस्य नाथ-
स्तस्मिन् विरक्तिर्विविधा नराणाम् //१६//
प्राप्तोन्नया दुःखमनन्तमेकं
कृतं स्मृतिः पूर्वमुपात्तमस्य /
दिवाकरस्तत्परतो ऽभिनाथ-
स्तस्मिन् प्रतिष्ठः प्रसवो नराणाम् //१७//
तस्मिन् यदि स्याद् व्ययगः शशाङ्कः
स्यादष्टमो भूतलयः प्रसूतिः //१८//

यो यस्य मासस्य भवेद्धि नाथः
संयोगमेनं तु यदा प्रयाति /
अर्धांगिवत्ते स तदास्य जन्म
वीर्येण हीनो यदि वात्मजेन //१९//
योगो यदाभागगतः सुतारि-
द्वितीयषट्त्रिव्ययगतैः समस्तैः /
भवेत् प्रसूतिर्दशमे परेण
तदा नराणां न च योषितानाम् //२०//

16b. जनन्या LT, जनस्या W, जन Q 18b. स्मृतिं ACIOST, स्मृतं BLQW
18c. शशांकात् CIT 18d. प्रयातः ABCIOST*
19c. स यदास्य CLQ, स य दास्य W, यसदास्य ABIOS, सदास्य T 19d. वान्यजेन LQW 20a. तदा°C सुतारे° BI, सुतारैः CT, सुतारो AS, सुतास्थो LQS°W 20c. दशमो IO, दशमैः QW 20d. नराणां QW, वडाणां L नव° LQW, वन° IOS

21

सूर्येण तासां प्रवदन्ति शेषं
योगं नृणां बाध्यमनेकरूपम् /
क्रीवोदये क्रीवयुते नवांशे
क्रीवस्य जन्म प्रभवेच्चराणाम् //२१//
एवं पुमांसः प्रभवन्ति कार्यैः
स्त्रीभावयोगाद्बुधा विशेषः //२२// हुधा
नवांशनाथस्तु यदा विलग्नं
पश्येत् सुहृत्केन्द्रगतः सुदीप्तः /
तदात्मवर्गेण करोति जन्म
प्रधानभूतं मनसा नराणाम् //२३//
दुश्चिक्यजामित्रगताः प्रणष्टाः
सौम्या यदा कोणत्रिकोणसंस्थाः /
पुंजन्मदास्तत्र भवन्ति दृष्टा-
स्तत्रेण जीवेन शशाङ्कजेन //२४//
मन्दारयोः समसप्तर्क्षसंस्थयो-
र्यदा निषेकोऽरणं तदा पितुः /
रवेः शशाङ्कात् त्वथ तज्जनन्या
एकान्तरोक्षाः पुरुषस्य वाच्याः //२५//
यदा हिमांशुर्व्ययगो दिनाकर-
च्छिद्रं गतो भूतनयस्तुर्यैः /
मृत्युस्तदा संभवति ह्यरिष्टम्
शस्त्रेण सौरेण तु बन्धनेन //२६//

21c. क्रीवयुग्मे ABCIOST क्रीवा भवेयुः स्वनवांशके वा LQW
22b om. W 22b°हुधा ABILOQSTW 23a.°नाथस्य ABCIOT
24a.°गतश्च चंद्रः LQW 24c. भवानि CI, भवान B, यदा न LQW दृष्टा ABCIO 25c. सशशांकजननं जनन्या LQW शशांकात्र तथा T 25d. एकांतिरोक्षाः BI, एकां विरोक्षाः C, एकं निरोक्षाः AOST, एकांतरोक्षान् LQW पुरुषः CT, पशुषः AIOS प्रबाध्यः ACOST, प्रबाध्यरा: B, प्रबाधवाः I
26c त्यु° LQSW, त्यु° I 26d. शास्त्रेण B

मृत्युंकरः शीतकरश्च रिक्थे
स्थितः सूर्यसुतः सौम्यः /
न गर्भसंभूतिरिह प्रदिष्टा
योगैः ससौम्यैः प्रभवन्ति कृच्छ्रान् //२७//
मूर्तिस्थितस्तीक्ष्णकरः कुजो वा
सक्षीणमूर्तिर्विधुजः रिक्थगो वा /
वृथाफलः स्यात् सुरतोपचारो
नीचाश्रितैस्त्याट्टि[?] रेव पुंसाम् //२८//
क्लीबस्य लग्ने बहुसौरयुक्ते
सुतस्थिते वा त्वथ रिक्थगे वा /
क्लीबस्य जन्म प्रभवन्ति पुंसां
शुभेक्षिते तन्न यथा स्वरूपम् //२९//
यदा कुजः सप्तमराशिमाश्रितः
शनैश्चरो वा रविणा समाहितः /
न मूर्तिगो टेलगुरुः सितो वा
तदा न गर्भं प्रभवन्ति योषिताम् //३०//
नवांस्तलग्नो यदि वासरार्धित-
स्त्रिकोणगो टेलगुरुः सचीतगुः /
गर्भस्तदा संभवति प्रजानां
नवांशको वा हिमरश्मिजस्य //३१//

27a. शीतकर° om. A स्थरिः के AOS, स्थरेफैः BI 27d. प्रभवंति T
28c. वृद्धाफलं L, वृश्माफलं Q, वृथ्यं फलं W 29b. वाप्यथ LQW
29c. प्रभवंति T 30d. योषां T 31a. वासमर्धित° BCIOT
वासवार्धित° LQSW, वाचार्धित° A 31c. प्रजानां QW

तृतीयजामित्रगतौ सितार्कौ
शनैश्चरो लाभगतो यदा स्यात् /
पुमांस्तदा गर्भगतः प्रजाच्यो
जीवो ऽथवा स्वोच्चगतस्त्रिकोणे ॥३२॥
पुंवर्गगे सूर्यसुते महीजे
दिवाकरे लग्नमुपाश्रिते वा /
गर्भे पुमान् शीतकरे ऽथवाम्बरे
स्वतुङ्गगे शुक्रदृशा समन्विते ॥३३॥
कन्ये विलग्ने मिथुने ऽथ कन्ये
के तत्सुतवर्गगे वा /
प्रवर्तन्ति गर्भं
तदा नराणां च नवांशके वा ॥३४॥
सौम्यान्विते तत्र यथा स्वरूपं
नरं स्त्रियं वा तनयैर्विहीनम् /
पापान्विते चार्भमुशन्ति नार्या
अर्भं नरस्यैव भवेद्धि गर्भे ॥३५॥
स्त्रीलग्नगे रात्रिकरे च शुक्रे
समस्थिते सूर्यसुते सजीवे /
स्त्रीगर्भमुक्तं धरणीसुतेन
स्ववर्गसंस्थे शशिना च दृष्टे ॥३६॥

पुमांस्तदा I,

32b. शनीश्चरो IO 32c. पुंसां सदा B, पुंसास्तदा C, पुंसां तदा LQW लग्नगतो T 33b. °श्रितेन ABCILOQSTW 33c. शीतकरो ABCI LOQSTW अम्बरे BI, अथवा रविः LQW 33d शुक्रनूराशिसमन्वितः ABIS, शुक्रनूराशिमन्वितः O, शुक्रनूराशिसंस्थितः L, शुक्रनूराशिसंयुतं QW 34b. °सुतवर्गगे CT, °सुतवर्गगे AIOS, सुतवर्गगे B 35b. स्त्रियै° ABCILOT, स्त्रियां QW विहीनां IQW 35c. पापान्वितै° QW चार्भं° I. LOW, नार्भं° S आर्या LQW

हिमांशुः सरपूजितो ऽथवा
शुक्रेण दृष्टः समराशिसंस्थितः /
नष्टार्तवा गर्भगता नृणां च
शनैश्चरे वा रविभागमाश्रिते //३७//
द्विदैवलग्ने हिमरश्मियुक्ते
स्वसंस्थे रविजे च लाभें /
दैवलग्नगतं
निरीक्षते प्रबटेदुभावाम् //३८//
शनैश्चरे मूर्तिगते शशाङ्के
बुधे युते सप्तमगे च शुक्रे /
सूर्ये ऽष्टमे सौम्यविवर्जिते च
त्रयः पुमांसः प्रबटन्ति गर्भे //३९//
एवं कुजे सैन्प्रबटन्ति नार्यो
नपुंसकाख्यानि दिवाकरे च //४०//
इति //

37a. धरराशि A, च BCILQSTW 37c. गर्भगते ABCIOST 38b. ....स्थे LQ 38c. बटेन् om. BI, न्बेट् LQW गर्भगतं LQW 38d. स्वेयं राशि बटे° AOST, °स्वयं बटे° BI, स्वयं तत् प्रबटे° C, क्रियो वा प्रबटे° LQW 39a. शनीश्चरे IO 40b. च om. A, °ण BCILOQSTW col. इति श्रीबृहज्जातकभाषाटीकायां सगदीजीश्रीमोहनटासजीकारितायां आधानाध्याय Q col. श्री° om. ABIOT तृतीयः om. ABILQSTW

पञ्चमति दैवमन्त्री

मितो ऽथवा रात्रिकरः प्रपूर्णः /
स्वोच्चाश्रितः केन्द्रगतः स्वबर्गे
सशुक्रनीचस्य भवेत् प्रसूतिः //1//
लग्नाश्रिते शीतकरे बुधे वा
नीचाश्रिते वा गुरुणा तु दृष्टे /
अन्येन ज्ञातं प्रवदन्ति मानवं
. . . . . //2//
शनैश्चरे लग्नगते च नीचगे
पापाश्रके पापयुते च दृष्टे /
पापस्य लग्ने गुरुणा विमुक्ते
पापात् प्रसूतिं प्रवदन्ति चन्द्रे //3//
स्वनीचसंस्थे रविणा समन्विते
लग्ने धरे सूर्यसुतेन वीक्षे /
व्ययस्थिते वा भवगे च चन्द्रे
पितुः परोक्षस्य भवेत् प्रसूतिः //4//
द्वारं वदेत् केन्द्रमुपागताङ्क
तत्र ग्रहाभावत एव लग्नात् /
दीपो ऽर्कतो लग्नवशेन वर्तिः
स्नेहं शशाङ्कात् प्रवदेद्यथावत् //5//

1d. सशुक्रनीचस्य B, सूनोः स्वनीचस्य LQW 2c. परेण L 2d. om. ABCILOQSTW, but C has in marg.: यथा तथा मानव वदति तथा: 3a. ज्ञे लग्नलग्नस्थिते W च]थ L नीचे S 3b. पापाश्रिते T च]थ L दृष्टे]चंद्रे T 4c. व्यये च संस्थे CT वा om. ABCIOST चंद्रगे ABO 4d. पितुः सुखं वैद्य C 5a. °पागतस्य ABCILOQSTW 5b. तंत्राभावत I, लग्ने च भावत C, चाभावत ABOT, भावत S 5c. लग्नत एव LQW

बिलग्नभानोर्दृनमूर्तिकाः स्यु-
नाधादृतेर्दुर्णबिरोधमेषाम् /
शय्या त्रिभागादृहमन्धनीयात्
तेषां चरांगानि तथा परेषाम् ॥६॥
यदा शनिः पंचमधर्मगो sथवा
भौमो sथ बन्धव्ययगः कथंचन /
तदाङ्गभङ्गं प्रवदेत् समग्रं
कृत्स्नं बलोनं प्रवदन्ति किंचित् ॥७॥
हिमांशुमाली स्वनवांशकस्थितः
स्वोच्चे sथ केन्द्रे सुरनाथपूजितः /
तुल्यं तदा धातुविवृद्धगात्रं
शुक्रेण बध्नाति समन्वितश्च ॥८॥
भौमे, sष्टमे सूर्यसुते बिलग्ने
नभस्तलस्थे हिमरश्मिजे च /
वने प्रसूतिं प्रवदन्ति योषितां
सूर्येण मार्गे मनुजैर्विवर्जिते ॥९॥
शनैश्चरे मूर्तिगते हिमांशुजे
व्ययस्थिते नीचगते प्रभाकरे /
निलोमजन्म प्रवदन्ति भूमिजे
सभार्गवे नालविवेष्टितस्य ॥१०॥

6b. °दुर्णबधोन LQW °मासां ABCI OT, °मासं S, मासान् LQW
6c. सप्या ABCIOST, com. to सप्या C त्रिभागो ACILOQSTW
6d. चरांगानि QW 7d. दृष्टं बलेशं ABCILOQSTW 8c. तथा C °बिनद्धे° ABCIOT, °बिवृद्धि° LQSW 8d. समन्वितं च ABCI LOQSTW 9a. हिमरश्मिजाता QW 10b. प्रकारे LW, प्रभारे Q
10d. °बिवर्जितं च C

चन्द्रे ऽम्बरस्थे शशिजे च कामे
बृहस्पतौ मूर्तिगते सुतान्तरे /
गन्धेस्य तल्लांछनमुत्कमाद्यै-
विपर्ययेऽ पृष्ठविभागतश्च //११//
ज्ञाने बिलग्ने भृगुजे व्ययस्थे
शशाङ्कजे जामित्रसंपाश्रिते च /
वामाङ्गसंस्थस्तिलकः प्रवाच्यः
षड्गेयुतौ त्वथ दक्षिणस्थः //१०//
व्यये शशी नाभिगतः स्वरांश-
स्त्रिकोणगः सूर्यसुतः सपापः /
हीनाङ्गतां तत्र वदन्ति भूमिजे
गात्राधिकत्वं प्रवदन्ति भागवः //१३//
शनैश्चरे वीर्यगते तु तैः
सूर्येण वाम्रोद्भवमेव भूषणम् /
चन्द्रेण माणिक्यभवं हिरण्यजं
सौम्येन शुक्रेण च रीतिसम्भवम् //१४//
जीवेन नानाविधमिष्टकामदं
भौमेन विन्द्याद्दृढवस्त्रसम्भवम् //१५//

11c. गन्धेस्य Vom. LO, रविसूते I, वामांगके L, तल्लांछनम° T, तल्लीतनयु° C, तल्लांछनम° S 11d. विपर्ययेऽ ins. विपर्ये हि QW
11d. पृथ्वि° AIOS, पृथ्वी° B, पृथ्विवि° C 12c. वामांग° BT
12d. °शुद्धै° LQW 14a. तु] न LQW 15b. °वस्त्र° LQW

गृहं शशाङ्केन समुद्गतेन
मनोज्ञरूपं विविधाभिधानं च /
सुसूत्रमुक्तं मणिकुट्टिमाञ्चितं
बहुर्गशृङ्गेन च तुङ्गेन //१६//
औमेषु दृष्टं स्वनवाग्रकस्थे
परांशुकस्थे शिथिलस्वभावम् /
कुवस्त्रयुक्तं बहुपापदुष्टे
सौम्येक्षिते वा धनधान्ययुक्तम् //१७//
सूर्येण चित्रं बहुगैरिकाद्यैः
प्रभासमेतं बहुभूमिकं च /
एकत्र रम्यं त्वपरत्र हीनं
पापेक्षिते वा तपनस्वभावम् //१८//
बुधेन रम्यं बहुवंशयुक्तं
पटाबृतं चूरिवनाढ्यमेव /
शुभिग्रगैः परगैः समेतं
विचित्ररूपं प्रभया समेतम् //१९//
जीवेन नानाविधरत्नयुक्तं
सचूरिशालं बहुमण्डलाढ्यम् /
वितानचूलाध्वजसंवृतिस्थं
प्रमण्डितं धातुरसैश्च शालैः //२०//

16a om. T 16c. °मुक्तामणि° LQW °कुट्टिमा° IO 17a औमेषु ABCILQQSTW 17c. कुवस्त्र° BCI, कुवस्त्र° LQW वहि° ABIO, यहि C, ब्रह्म LQW 18a. शाङ्गे I 18c. एकत्र ABIOST, एकं तु LQW °परत्र BS, °परं च QW, °वे L, परे add. L[3] 18d. पतनस्वभावं LQW 19b.° वनाढ्य° S, ° वनाढ्य° T 19d. प्रभया C 20b. °शालं I, °शालं T, °शाङ्गं LQW बहु° om. C °मंडुपाढ्यं C, °मंडलाढ्यं TW 20c. °चूलाध्वज. AOST, °चूलाध्वज° BI, °चूलं LQW

स्वभावरम्यं सुविटङ्कलोकं
मनोरमं स्फाटिककांचनाढ्यम् /
तुङ्गं विशालं सुविचक्रमार्गं
विचित्रकाष्ठप्रभवं नितान्तम् //२१//
शीर्णं कुचेलैः मनुजैः समेतं
रक्तान्वितं स्त्रीरहितं सदैव /
उद्वेदुहं कष्टकसंघयुक्तं
रौद्रं करालं विकृतप्रतापम् //२२//
शनैश्चरे केचुगते स्वनीचगे
सुतस्थिते भूतनये सभास्करे /
गृहं तृणैः सर्वत एव मुक्तं
जीर्णं नितान्तं तपनस्वभावम् //२३//
शनैश्चरांशे हिमरश्मिपुत्रे
यदा तनुस्थः स्वगृहे शशाङ्कः /
तदा गृहं नूतनवीरुधावृतं
क्वचित् सकाष्ठैः परितो विवेष्टितम् //२४//
जीवो यदा बन्धुगतः स्वभागगो
नभस्तलस्थो भृगुनन्दनस्तदा /
चन्द्रो ऽस्तगो मूर्तिगतः शनैश्चर-
स्तदावृतं जम्बुवरैः समन्ततः //२५//
शनैश्चरे मूर्तिगते कुजे ऽथवा
पापांशकस्थे बहुपापवीक्षिते /
गृहाश्रयं जन्म वदेच्छपांशके
कटारके छिद्रयुते विरूपके //२६//
इति श्रीवृद्धयवने जन्मभाग्यसंज्ञतर्थः //

21b. स्फाटिककांचनाढ्यं T 21d. °कार्य° BLQW, °कार्ज्य° CT च शुक्ले LQW 22c. °संघयुक्तं LQW 22d. प्रतापं OT, शनौ च LQW 23d. पतनस्वभावं LQW 24c. गृहं तदा LQW भूतनवीरुधावृतं com. to नूतनवीरुधावृतं C, हूतनवीरुधावृतं T 24d. परितं ABCIOST. विवेष्टितं LQW 25a. स्वभावगो BCI 25d. जन्म °om. AS 26a- col. in many. Q 26c गृहाश्रमं LW गृहाश्रयं IOS, गृहाश्रमं Q col. इति श्रीवृद्धयवनभाषाटीकायां Q col. श्री° om. IOT तर्थः om. LSW

आयुः परं मानवधारणानां
शतं सविंशं कुलसम्भवानाम् /
द्वात्रिंशतिन्नोत्यतुरङ्गमाणां
खरोष्ट्रयोर्विंशतिवर्षसंख्या //१//
मनुष्येहीना च तथाविकानां
कासारगोशूकरमर्कटानाम् /
चत्वारिंशत्तात् कथिता शुनां च
तदर्धतो व्याघ्रहरिद्भुकाणाम् //२//
त्रिषष्टिसंज्ञः परभाजनानां
द्विजिह्वगृध्रभ्रमराः सहस्रम् /
संवत्सराः षड्वटिटिट्टिभानां
यूकापतङ्गाकृमिकीटकानाम् /
मासार्धजन्तूंश्च पिपीलिकानां //३//
[वृक्षोद्भवो वर्षशतं प्रदिष्ट
स्तेषां पलाशो द्विगुणेन वाच्यः /
अश्वत्थन्यग्रोधशमीसमत्यः
शतं विवृद्धा द्विजवृक्षतश्च //४//
केचित्तु सौम्या यदि पापहीनाः
सेवेत नारस्य भिषग्विनैव वाच्या /
उद्यानिका वा पि पासंज्ञा
विभिन्नका वा मनसस्य तज्ज्ञैः //५//

LVI 1-5 precede V in ABCIOST 1a. आयुःप्रमाणं परमं नराणां W 1b. कुलसम्भवानां AS, कुलिषंभवानां BCIO, च शरा द्विनानि LQW 1c.°नो-सरंगमानां T 2a.°हीनाज° ILOQSTW 2d. हरिगेवानां ABCILOQSTW 3c. संवत्सरं ABCILOQSTW षट् ABCLQSTW षट्° ILOQS, षट्° W, षष्ठ° T °टिट्टिकानां L SW, °टिट्टकानां Q, °टिट्टकानां ABCIO, °टीट्टकानी T 4b. after तेषां AS continue with 5a. प्रदिष्टः, then 4b. पलाशो — 5a. सौम्या, and then 7d. 4c. अश्वस्य° ACOT, अश्वत्थ° BQ 4d. विद्धात् C, विद्धिका T, विधात S द्विजतश्च BIW, द्विजवश्च केचित् LQ, द्विर्द्वादितश्च CT after 5a LQ add: तूर्णायनाश्वारिंगवाश्च पापाः 5c. प्रदिष्ट C पासंज्ञा AB, पाससंज्ञा ILOSW, मासंसंज्ञा T, पापसंज्ञा C, सेवसंज्ञा Q 5d-6d om. Q

सुहृद्गृहस्थैः सकलैस्तु तुङ्ग-
मेष प्रयातैर्गृहमेशके वा/
आयुः परं सूत्ननरस्य वाच्यं
सर्वैश्च वै वृद्धिगृहप्रयातैः //६//
षष्ठेसमा यदि पापखेटाः
षडाष्टमस्था यदि वा स्युरेव/
षडंशको मृत्युरिह प्रदिष्टः
सौम्यैर्विना त्रोढुलबंधयोगे //७//
केन्द्रेषु पापा यदि सौम्यहीना
वै वाञ्छते टेजगुरुः स्थिरो वा/
मृत्युस्तदा शास्त्रकृतः प्रजाभ्यो
वर्षस्य मध्ये कृ रसम्भवे वा //८//
षडाष्टमस्था यदि सौम्यखेटाः
पापा धनद्यूनगता यदा स्युः/
तदा विनाशो मनुजस्य वाच्यो
मासद्वयेनैव चतुष्पदोत्थः //९//
षष्ठे ऽष्टमे वा यदि शीतरश्मिः
पापेन दृष्टः सहितो ऽथवा स्यात्/
सद्यो विहन्यान् मनुजं न दृष्टो
यदा सरेज्येन शनैश्चरेण //१०//

6a. शुभगृहस्थैः W °स्त --- तुंग° T, स्वतुंगः W, °स्त तुंगैः L 6b-6d om. W 6b. मध om. T, मध्ये L, गृहं com. to मध C 6d. वा C 7a-7c. षष्ठां om. O 7c. षडष्टको LQW 7d. त्रोढुलबंग° BCIOS, त्रोहुलबंग° T, त्रोहलबंग° A 8d. वा om. QW, च AS 10a शीतरश्मौ ILOQSTW 10c. टलेन CT, com. to न दृष्टो C

क्षीणः शशी मूर्तिगतः सपापो
ध्यूने च पापो न शुभस्य केन्द्रे /
मृत्युस्थदो वत्सरमध्यमः स्यान्
नरस्य दृष्टो न यदा शुभेन //
एतैर्विवाहांशगणैर्विलग्ने
ताड्यो ग्रहो नागनभःशशाङ्कैः /
राश्यादितो दस्रशशाङ्कभक्तः
शेषाष्टपूर्वं त्र्यरुक्तः //12//
द्रेष्काणवर्गोत्तमरन्ध्रभाग-
स्वक्षेत्रगस्य त्रिगुणः प्रदिष्टः /
त्रिघ्नः स्वतुङ्गे कटिले च मार्गे
द्व्योश्च लग्नौ त्रिगुणः प्रति[illegible]: //13//
अर्धं हरत्येव हि नीचसस्थः
अस्तं गतश्चार्कसुतो निहन्ति /
शुक्रश्च आयुःकलवो ऽस्तगो वा
सर्वे त्रिभागा रिपुगा भवन्ति //14//
अधोदिषड्वात्तमपक्रमेण
त्वेकादशादेः ग्रहरन्ध्रनिष्टाः /
सर्वे व्ययस्थाश्च शुभास्तदर्धं
विलोमतो वीर्ययुतश्च सौम्यः //15//
इति श्रीबृहद्यवन आयुर्दायाध्यायः पंचमः //

11b. ध्यूने ACIOT, धने S, ध्यूरे Q 11c° मध्यतः LQ 11d शुभेन AS add शेषो 12a-15d om. LQW 12a. °नाहः सगणै° ABIOST, °नाहः स्वगणै° C 12b नाग° AS 12c. रास्यादिको T, शस्यादितो I, शस्यादितो B दस्र° I, दस्र° O °शतेन C 12d. शेषाष्ट° ABCOST नरायुक्ता C, नरायरक्ता I, नरायरक्त B 14b. निहंति om. BO, ग I 14c. शुक्रस्य ABCIOST स्वतु यात्र CT, कलषो च ABI 14d. त्रिभागं BIO° 15b. सर्वे व्ययस्थाश्च BCI °दर्धं BI 15d. R begins with °म्यः col. om. L, इति श्रीबृहद्यवनसंहीमोहनराजशर्माचार्यविरचितायां आयुर्दाध्याय पंचमं Q col. श्री° om. AIORT आयुर्दाध्यायः BT पंचमः om. RW

आयुर्वधा येन पुरा हि दृप्तं
तत्संमिता तस्य दृशा प्रदिष्टा /
शस्तास्मरा सा च गुणैर्विचित्रा
दोषैश्च तज्ज्ञैः फलनिर्णयार्थम् //१//
नवांशुमिन्नस्वगृहोपगस्य
स्वभावशुभ्रा हि दृशा महस्य /
अतो ऽन्यथा दोषफला प्रदिष्टा
शुभां फलं वक्ष्ये समं मुनीनाम् //२//
रंध्रेदृशायामतितीक्ष्णभोज्रः
प्राप्नोति मानोपचयं महान्तम् /
प्रभावि यामीकरताम्रशस्त्रं
सेजायते बन्धुसुखं शुभायाम् //३//
प्रभावहस्तेषधरापवाटीव
क्रेशान् विधित्सन् फलवैरमुग्रम् /
पापात्मकायां गटबकनरोग-
मनेकशोकं मतिविभ्रमं च //४//
नित्यं विचूर्णामणिमंचलाभं
मिष्टाशपानं प्रमदानुरागम् /
यान्ती दृशा साभफला नराणां
नरेन्द्रपूजां तनुते सदैव //५//

1b. तत्संस्मृता B, तत्संस्मिता OT, तत्संम्मिता I, शंस्तास्मृता LQ, शस्तास्मृता L 1c. साभुगुणै° T 1d. दासैश्च B, दृशा च LQW 2b. शुभा च सौम्या, LQW 2c. अन्योन्यथा L 2d. वक्ष्ये मतं C 3a. °तेजस्या° LS, तेजस्° IOQR 3d. शुभाजं O, शुभा च A, शुभं च S, नराणां LQW 4c-d before 4a-b in LQW 4c. पापात्मकायां C 4d. °रोकरोगं LQW 5a. °मणिहेमलाभं LQW, °मणिरत्नलाभं C

प्रधानां
BORI

प्रवासं स्वजनैर्विवाद-
मिष्टैर्वियोगं सततं रुजं च /
अनिष्टरूपां परपक्षवृद्धिं
वान्द्री दृशा रोगभयं करोति //६//
प्राप्नोसि सौम्यस्य दृशाभिपाके
धनानि धैर्याद्बलविक्रमेभ्यः /
सौवर्णताम्रद्रितिपाग्नितः सदा
शुभैः प्रयोगैर्विविधैरनिष्टैः //७//
तृष्णाज्वरासृग्विषपित्तमूर्छा-
गात्राङ्गभङ्गान् विविधांश्च रोगान् /
पापे तु सौम्यस्य दृशाभिपाके
क्रोधक्रियोत्साहमधर्मबुद्धिम् //८//
सौम्यीं दृशां प्राप्य गुणप्रशंसां
प्राप्नोति शश्वत् प्रियतां नृलोके /
सुवर्णमुक्तामणिरत्नलाभं
शोभां विभूतिं च जनातिगां च //९//
श्रमेण युक्तः कफपित्तभाजी
विवर्णदेहः पुरुषः प्रसक्तः /
सौम्यीं दृशां प्राप्य विरूपवेषो
भवेन् मनुष्यः पतितानुरक्तः //१०//

6c. परपक्ष° O, च परमच्छ° LQW 7d. शुभैः LQW 8c. दृष्टा° LQW
8d. वक्रक्रियो° L, क्रूरक्रियो° Q, -- क्राक्रियो° W °बुद्धिः BLORSTW
9b. आप्नोति LQW 9c. °मुक्ताफल° corr. to °मुक्तामणि° C
10a. °भागी C, °गानी BI, °गात्रो LQW, °जीवी S, °नी A
10b. सुखवित्त°: C 10d.-11d in marg. Q

गुरोर्दृशायां लभते ऽतिमानं
गणोदयं बन्धुबलोद्यमग्र्यम् /
स्थितिप्रतापद्युतिकान्तियोगान्
नृत्यर्धेष्टाफलमुत्तमायाम् //११//
मूढार्थचिन्ता च विरूपकायां
रोगश्च शश्वत् प्रियविप्रयोगः /
गुरोर्दृशायां मुखरोगपीडा
संजायते स्त्रीनृपजं भयं च //१२//
भृगोर्दृशायां लभते सुखानि
स्त्रीपुत्रजातानि नृपोद्भवानि /
दृष्टाम्बपानाम्बरगन्धमाल्यं
शुभान्नयायां परमां च तुष्टिम् //१३//
असत्कलायां च भृगोर्दृशायां
नृपैर्विवादो कुलबन्धुमुख्यैः /
विरुद्ध्यते ऽधर्मसमन्वितैश्च
संत्रीयते दुष्टचितम्बिनीभिः //१४//
प्राप्नोति सौरस्य दृशाप्रवेशे
शुभे शुभं भूपतिभूमिसङ्गतः /
कुधान्यजीर्णाम्बरगर्दभोष्ट्रैः
संयुज्यते ऽधैर्मलिहाटिभिश्च //१५//

11b. °मग्र्यं C, °मप्र्यं T 11c °भोग° LQW 11d. मा°हात्म्य° ABCI OQRT, °मुत्तमत्वं L, °मुत्तमं च QW 12a. गूढार्थ° W °चिंताश्च ABCILOQRSTW 12b. रोगाश्च ABCILOQRSTW °प्रयोगाः AO 12d. स्त्रीनृपजं BLW 13c. °म्बरगांगधर्मो T 13d. °प्रयाणां ABCILOQRSTW परमा च तुष्टिः LOQRSW, परमाश्च तुष्टिः ABCI 14b. °विवादैः ABCIORST, °विनादं LQW 14d. संप्राप्यते S 15b. शुभात्शुभं C, शुभे BR, फले शुभं LQW °भूमिसंगः S, °भूमिसंगात् LQW 15c °तीर्णो° S 15d. संपूज्यते LQW

सौरस्य पापे तु दृशाविपाके
कुटुम्बवैरं प्रियविप्रयोगः /
संजायते गुह्यविकाररोगः
कृमिव्रणाङ्गः पशुविन्नहानिः //१६//
दृशा विलग्नस्य चरस्य पूर्वे
भागे तृतीये शुभदा नराणाम् /
मध्या द्वितीये विफला तृतीये
शस्ता समान्त्या द्विभवे विलोमः //१७//
स्थिरे स्वचेष्टान्यतमा नराणाम् //१७//
वर्गाः सदैव क्रमशो विचिन्त्याः
शुभातिशुभ्रा ग्रहसौम्ययुक्ता /
मध्याफला मध्यफला खला ये
खलाखलान्यातिखला प्रदिष्टा //१८//
शुभा शुभं योगफलं विधत्ते
हिरण्यमुक्ताफलरत्नलाभान् /
आरोग्यभोजः स्वकुलस्य पूजां
दृशा विलग्नस्य नृणां प्रसूते //१९//
मध्या तु मध्यं फलमातनोति
दृशा विलग्नस्य शुभा नराणाम् /
कष्टेन लाभं विभवेन मैत्रीम्
कृपण्यसेवाविकृतिश्रमाढ्यम् //२०//

LQW have the order: 17a-b; 18a-b; 17c-e; 18c- 17c. विफला तृतीये R, विफला खलान्या LQW 17d. विलोमात् AST 17e स्थिते LQW स्वचेष्टान्यतमा BCILQW 18a om. B वाया ACIORST, corr. to वाया C, जीर्णात् LQW 18b. शुभाशुभानि O, शुभाशुभा L, शुभा° A 18c. मध्याफला BCILOQTW, मध्याशुभा R मध्यफला om. LW, पुष्टफला Q, मध्य-फला B 18d. °खलाव्यानि° I, °खलान्वाति° O 19a. योगफलं ILOQRW 19c. आरोग्यतां च W, आरोग्यतां जः LQ सफलस्य BIOR, सकलस्य LQW 19d नृणां — 21a विलग्नस्य om. BLQW

पापा बिलग्नस्य दृशा व्रजाता
भयं सुखोकं कलहं विवाहम् /
करोति नित्यं परदारसङ्गं
विबुद्धिनाशं सततं प्रवासम् //21//
निशाकरादित्यबिलग्नभानां
तत्कालयोगाद्धिपकं बलं यः /
विभर्ति तस्यादिदृशा प्रयोज्या
सर्वग्रहाणामुदयान्वितानाम् //22//
ततस्तु तत्रैव गतस्य चिन्त्या
चतुर्थकामाम्बरगस्य पश्चात् /
तेषां द्वितीये च ततस्तृतीये
स्थाने स्थितस्य क्रमशो ग्रहस्य //23//
एकर्क्षगानां तु बलाधिकस्य
देया दृशा पूर्वतरं ततो ऽन्या /
दृशाधिकालं लभते ऽर्कसंस्थ-
तृतीयभागं च त्रिकोणगो यः //24//
भागं चतुर्थं चतुरस्रसंस्थः
ससांशकं सप्तमगो न वाच्यम् /
सदा फलं वा सुरराजमन्त्रिणो
मित्रोच्चनीचस्वगृहत्रिकोणजम् //25//

21a. दृशा] दृक्तला W, सलाLQ 21d. सबुद्धि° LQW 22a. °भानात् BIR, °भागात् O, °भावात् C, °कानां LQW 22b तात्कालिकं यस्य बलाधिकत्वं LQW 22b. च AC 22c. विवर्ति BILOQRW 22d om. LW 22d. °दृग्यान्वितानि ST 23a गतस्तु IOR, दृशास्तु LQW 23b °कानां वरगस्य LQW 23d. क्रमशो ग्रहस्य om. A 24a. च LQ 24a. कसंस्थः AST, वसंस्थः B, त्रसंस्थः LQW 24d °को यो BK, °कोये I, °के यो O, °केया AS, °के यः LQW, °काये com. to गोये C 25b वाच्यः CRT 25c-d om. C 25c. द्यासुर° QW 25d. °कोणजा BIC

फलानि शेषाणि दृग्विषाके
निजानि देयानि निजग्रहस्य /
अस्तर्क्षगास्त्वेव विचिन्त्य जन्म
तत्कालजातानि यथागतानि //२६//
षड्वर्गवीर्यैस्तमलग्नभाक्जा
दृग्भादिपंचोत्तरवृद्धिसंयुता: /
दृग्भास्तु सर्वास्तु फलांशकाः स्मृताः
शैक्षद्रुहाणां क्रमशो निसर्गजाः //२७//
ग्रहस्य लिप्ताः स्वफलांशताडिता-
स्तत्कालजातैः फलजैर्विभाजिताः /
फलानि शेषाणि यथागतानि
दृग्भांशकैक्यं निजभांशसंख्यया //२८//
भानोर्मृगाद्यं शशिनो घटादिकं
तुलादि भौमस्य गुरोरजादिकम् /
बुधस्य युग्मादि हयादिकं भृगोः
कर्कादि सौरेः प्रविचिन्तयेत् फलम् //२९//
स्वतुङ्गहीनस्य कला ग्रहस्य
विभाजिताः पुष्करसप्तपाणिभिः /
भिन्नांशकाद्यं फलमात्मभौक्तिकं
नवादिकं त्याज्यमधो नवेभ्यः //३०//

26b. नियानि IO 26c. °स्वेन Q, °स्वपि W, °स्वस्व L 26d. तथागतानि C 27a. °वीर्यैः ACRT 27b. दृग्भादि° com. to दृग्भादि° C, राश्यादि° W 27d. स्वांश° BR, स्वांशा° LQW 28c. यथागतानि BIR, यथाश्रुतानि O 28d. °भोक्तॄणि R, °भोक्तृणि Q, °भोक्रीणि W, °भोक्तृणि T, °भोक्तानि ABILOS, °भोक्तानि com. to °भोक्तानि C LQW 29b. कुंभौस्य B 29c. हृनादिकं T, घनादिकं C 30a-32d om. LQW 30b. °सुत° IO 30c. विभक्तांशकाद्यं S, दृग्भांशकाद्यं T, दृग्भांशकास्यं C °मात्मवैक CT, °मात्मभौक्तिकं in marg C 30d. °मधो C

फलं फलांशाभिहतं नखोद्धृतं
शेषं फलं विंशतिभागसंभितम् /
त्रेयं ततो नीचफलं स्वसप्तमा-
द्राश्रेर्ग्रहाणां विधिनानुनेव ॥३१॥
लग्ने तृतीये ऽष्टमके च लग्नजं
फलं तथा विंशतिमेव भावजम् /
स्थाने विचिन्त्यं कुटिलो
ष्येतानि सौम्यानि दृग्फलं च ॥३२॥
नीचे ऽस्तगे पापफलं शुभग्रहे
पूर्णत्वमिष्टैर्विपरीतमुच्चगैः /
नीचास्तगे वक्रगते समं फलं
तस्यैव तुङ्गे द्विगुणं प्रकीर्तितम् ॥३३॥
पापा दृशा पापभवान्तरा वा
पापाष्टवर्गे च दृष्टा न शुभ्रा /
——मृत्युर्दिवसे हि तस्य
संजायते पापकृतस्य जन्तोः ॥३४॥
दृग्राशिवेशे ऽष्टमगे तु दृष्टे
स्वेनारिणा शत्रुगृहस्थितेन /
तदापमृत्युं कुरुते दृशायां
तस्यैव पापोद्भवपाकमध्ये ॥३५॥

31a. फलांशो निहतं ABCST, फलांशैर्निहतं OR, फलांशेन हितं I 31b. °सङ्गितं B, °संस्मितं O, °संचितं C 31c. ततो नीच° om. BI, सतो नीच° OR 31d °द्भवे° CO 32c. विचिंत्या BCT, त्रिचिंत्या I 33a. नीचास्तगे C 33b. पूर्णं त्व° LQW, पूर्वं त्व° CT, पूर्णत्व° S, पूर्त्व° A °निष्टं CLQW, °मिष्टं AORST, °मिष्टे BI विपरीतमुच्चगैः om. C 33c. नीचास्तगै° C 34a. पापभ्रया° ABCIORST, पापभावा° LW या ILOQRSW, °भ्रया T 34b. °टा om. AS शुभ्राः ABCLOQRTW 34d. पापकृतस्य ILQ 35a-d om. W, 35b. स्वेनारिणा O, रिणा R, दृष्टोरुणा C

निशांशके यस्य गृहस्य संस्थः
स्थाने ऽहमे पापफलः शुभो वा/
तेनैव दृष्टः कुरुते ऽपमृत्युं
रेणुं तस्यैव यथोदिते वा //३६//
पाकाधिपः सर्वविरुद्धवर्गे
स्थितो ऽपमृत्युं कुरुते नराणाम् /
क्रूरैर्विदृष्टो यदि वा न सौम्यै-
र्नीचाश्रितो वा खलु निर्नितच्च //३७//
षष्ट्यब्दमध्ये तु मृदायुः स्यात्
विभाजयेत्तेन परंपराणाम् /
लब्धं च यच्छेटकसंश्रितं तत्
छेदात् परं जन्मवदेव चिन्त्यम् //३८//
छेदो ऽपमृत्युर्मरणं तृतीयं
भजेच्चराणां नियतं सदैव /
धर्मक्रियाभिर्हरते ऽपमृत्युं
छेदं तु कृच्छ्रेण महोपभावात् //३९//
असाधनं स्यौन मरणं नराणां
सर्वैरुपायैरपि देवतानाम् //४०//
पाकाधिपः स्याद्यदि सौम्यवर्गे
दृग्योगभेदो त्वथ तुङ्गगो वा /
न छेदकः स्याच्च तथापमृत्यु-
स्तस्यां दशायामिदमीह वेद्यः //४१//

36a. गृहस्य LQST संस्थिताः C 37a. पाकाधिकः T, पाकाधिः A, पापाधिकः BCI LQW, पापापाधिपः O 37c. क्रूरैर्दृ LQW 38a. षष्ठ्यब्द° C, षष्ठाब्द° S, दृशाब्द° LQW सुसम I, फलानि: AS, फलानि° O 38b. °पराणं ABO, प्रमाणं C, नराणां T 38c. °संश्रितं T तत् C 39d. गृह° C 40a. असाधनं ABCIOQRSTW, अस्यचनं L 40b. पाकाधिपे ABIOQRST, पाकाधिपे W, पापाधिपे CL

नीचन्नवृत्ता रविमण्डलस्था
ग्रहेण भग्नाः खलवर्गयुक्ताः /
सम्पीडिता मन्त्रबलेन यद्वत्
तद्वत् खवर्गाः शुभदा न खेटाः //४२//
एवंविधा घ्नन्ति शुभानि सर्वे
फलानि पापानि च वर्धयन्ति /
मित्रास्तु मित्रं परिपाचयन्ति
नीचास्तकेन्द्रे फलपाटहानिः //४३//
इति श्रीवृद्धयवने दशाध्यायः //

42d. तद्वत् om. QW 43a. घ्नंति] घ्नति LQW 43b. च om. B, वि° LQW
43c-d om. BLQW 43d. नीचास्तकेन्द्रे S, नीचास्तयुद्धे OR col.
इति श्रीवृद्धयवनभाषाटीकायां संगहीश्रीमोहनदासनीकारीत
दशाध्याय Q col. श्री° om. RT दशाध्यायषष्ठम: C

अनोर्दशायां यदि शीतरश्मे-
दशाविपाकं कुरुते तदा स्यात् /
क्लेशेन वित्तं स्वजनेन मित्रं
भोगांश्च नित्यं हि विडम्बनेन //1//
दुर्भोगमीर्ष्यं स्वजनापमानं
भयं सशोकं प्रियलोकनाशम् /
अनोर्दशायां कुरुते प्रविष्टा
दशा महीजस्य चलप्रकोपम् //2//
बौद्धी विरुद्धे पतितस्य लाभं
कुमित्रसङ्गं परिवारलाभम् /
अपात्रदानं विषयानिवेगं
अनोर्दशायां यदि संप्रविष्टा //3//
अनोर्दशायां सुरपूजितस्य
दशा विरुद्धे कुनृपेण सख्यम् /
असञ्चयं पापविधानलाभं
दुष्टाबलासङ्गमसत्यमेव //4//
शौक्री स्वरांशोर्यदि संप्रवृत्ता
दशा दशायां कुरुते कुपुत्रम् /
कावल्लता कुत्सनेन सख्यं
विद्वेषतः प्राप्तिमधो नराणाम् //5//

1b. यदा LQW 1c. स्वजनेन LQW 2a. °मीर्षा Q, °मीष्य BI, °मीर्ष्या C 2c. विषानि वेगं wr. above कुरुते प्रविष्टा C प्रविष्टा O 2d. महीजे CT, महीज्ञ L चलज: प्रकोपं CR, चलप्राप्रकोपं T 3d om. R 4d. दुष्टाबला° L, दुष्टाविद्या° C °सत्यसेवा ARST, °सत्यलेवा BI, °सत्फले व LQ, °सत्फलं च W 5a संप्रविष्टा C 5b. दशा om. A

दृग्गाधिपाके दिनपस्य सौरी
दृग्गा प्रविष्टाच्चिरजं विधत्ते /
वृथाटनं बन्धुजनेन वैरं
लुच्छस्त्रभूपालकृतं भयं च ॥६॥
लाग्नी दृग्गा सौम्यविलग्नजाता
भानोर्दृग्गायां सरवेश्यराशिम् /
अक्षीयमस्त्रप्रभवं च लाभं
सामर्कटव्योमविचारिणीनाम् ॥७॥
पापोदृष्टा पापमतिं विधत्ते
द्विजामरद्वेषगुरुप्रकोपम् /
अन्तर्दृग्गा सा दिनपस्य नित्यं
भयं दृग्गायां नृपचौरजातम् ॥८॥
तृष्णौषधीसेवनचौर्यलाभं
सौख्यं [illegible] रतोत्थं विटकामिनीभिः /
[illegible]
रविर्दृग्गायां कुरुते हिमांशोः ॥९॥
कुभोजनाच्छादनपानलाभं
कुस्त्रीप्रसङ्गं कुधनं विचित्रम् /
दृग्गा महीजस्य सुधाकरस्य
प्राप्ता दृग्गायां परपोषणं च ॥१०॥

6a. तपनस्य LQW 6d. वा R 7a. अन्तर्दृग्गा V, which begins here 7c. अक्षाय° BILQRW, अस्वाय° O 7d. °टास्यो° W, °टास्या° L, °टाह्यो° Q 8a. पापयुतिं S 8c. सामरपूजितस्य ABCIORS, नागरपूजितस्य T, सा नरपूजितस्य V after this verse AST add: अथ चन्द्रान्तर्दृग्गाफलानि 9-14 om. V 9a. तृष्णेधस: ABO R in marg., --धस: S, तृष्णाप्रस: I, सृष्टौषधा° R, अष्टौषधा° C, अष्टौ यथा T, तृष्णार्थसं° LQ, तृष्टार्थसं° W 9b. सौख्यं ABC तरोत्थं ABLOT, तरोद्यं Q, तरोठं W, तरोस्य CI, तदोत्थं S विकटामिनित्य: ABOR, विकटामिनित्यं I, विकटामि नित्यं LQW, विटा---नित्य: S 10a. कुभुज्य° QW विविधं च ABCILOQR STW टं LQRW, ष्टं C

त्नार्थीदृस्त्यक्षसुबर्णलाभा
ँ म्बवृद्धिं म्रियतां च लोके /
बौधौ दृशा चन्द्रदृशाम्रवेशे
करोति मर्त्यं बहुविस्तलाभम् //११//
नरेन्द्रपूजा द्विजदेवभक्ति-
यैशः म्रशंसा स्थिरमित्रलाभम् /
पुण्यानि शुभ्राणि म्रयं परेषां
चान्द्रां यदा देवगुरोः म्रयाना //१२//
लाभं परग्राममहाधनानां
विहारविद्यागमवाजिनां च /
शौक्री दृशा चन्द्रदृशां म्रयाना
करोति तुष्टिं परमां सदैव //१३//
शौरावलीसाधिनमुच्चलाभं
पापानुरागे व्यसनेन. सिद्धिम् /
सौरेर्दृशा चन्द्रदृशां म्रयाना
वेश्मानुरागं कुरुते म्रभूतिम् //१४//
सौम्योदयोत्था दि दृशा हिमांशो-
र्यदा दृशायां कुरुते म्रवेशम् /
तर्यलाभं कृषिकर्मासिद्धिं
नृणां विधत्ते विविधांश्च भोगान् //१५//

12b. सुतमित्र° CRT 12c. पष्यानि R, पुन्यानि Q 12d. म्रयाति QW 13b. विहाय ABCLOQRSTW, विहाया° I °वेपागम° I 13d. पुष्टिं C, बुद्धिं LQW 14a. सौरावली° I, सौरी वली ABCORSI, सौरी दृशा LQW °सहितं ABCILOQRSTW 14d. म्रभूतं ABCILOQRS, म्रसूतः W

स्खलोदयोत्था हिमगोर्दशायां
  सरोष्ट्रधर्मप्रभवं च लाभम् /
कुशास्त्रसेवां ऋणयेन वैरं
  स्वबान्धवैर्मित्रसुतैश्च नित्यम् //१६//
दशा सरांशोर्हरणीसुतस्य
  यदा दशायां कथितो मयेह्याम् /
तदा ज्वरश्लेष्मसपित्तवातैः
  पीडां विदध्युः खलु तज्जनैर्विकारैः //१७//
सौम्यां हिमांशोः सहसा प्रयाता
  दशा दशायां कुनयेन लाभम् /
द्यूतानुरागं परदारसौख्यं
  प्रपोषणं देवगुरुद्विजानाम् //१८//
बौधी दशा सौमदशां प्रयाता
  करोति सौख्यं बनदेशजातम् /
आत्मप्रशंसाजनितं च तोषं
  नृणां महायासभवं च सौख्यम् //१९//
सौम्यां यदा देवपुरोधिः
  दशा प्रयाता त्वरितं दशायाम् /
करोति दैन्यप्रभवं च लाभं
  पराबलायाः स्वकलत्रहानिम् //२०//

16a. हि दशा हिमांशो C 16c. प्रणयेन ABCIORSTV 16d. द्युतैश्च BC after this verse AST add: अथ सौमदशायामन्तर्दशा 17-22 om. V 17a. यदा LQ, स्मरा W 18a. सौम्या BCILORW प्रजाता O 18b. दशा om. Q 18c. °दार° om. AS 18d. प्रपोषणं ARS 19b. सख्यं W 19d. सौख्यं] मित्तं R 20a. सौम्यां CIORT : C repeats 16c-19c 20a-c after 20c. 20 after 21 in W 20d °बलायाश्च कलत्र° Q °हानिः ABIORSTW

विधत्ते ऽन्यजनेन मैत्रीं
क्वचिद्विघातं क्वचिदेव हर्षम् /
परापराधोद्भवमाशु कर्म
नृणां विधत्ते ऽन्यफलां च वृद्धिम् //21//
गुह्यप्रकोपं बहुगुह्यरोगं
पापाविधौ विप्रभवां हि पीडाम् /
सौरी दशा वक्रदशाविपाके
प्राप्ता सवैरं निजबन्धुदारैः //22//
लाग्नी दशा चौभदशां प्रयाता
वाक्यानि धत्ते परदाररागम् /
क्वचिद्द्यूतं पार्थिवजं च लाभं
क्वचित् क्वचिद्भुञ्जने प्रहर्षम् //23//
खलोदयोत्था च दशा दशायां
चौमस्य धत्ते स्वरुजाङ्गपीडाम् /
मानापमानं निजलोकमध्ये
मिथ्या प्रवृद्धं स्वपरैः सदैव //24//
रंध्रा दशा सौम्यदशा प्रयाता
करोति मानं मलजं सदैव /
लाभं विकृत्या परदेशतो ऽन्यत्
मायापटुत्वं बहुकामसेवाम् //25//

21a. मैत्री ABOT 21b. °घातः ABILORSTW हर्षः ABILORSTW
22a गुह्यप्रकोपं ABILOQRSW 22b. पापा° AIOSTW °विधर्चे° ABCIORST च LRSTW 22d. सुवैरं] सुदारं C 23a. चौम्यगृहं AS, सौम्यगृहं BCILQW, सौम्यग्रहं RT, सौम्यग्रहा Q 23b. वाक्यानिधत्ते AORST, वलानिधत्ते V °दारगं च TV 23d. प्रहर्षः ABCIOSTVW 24a. °योषा च A, °याया च S, °योष च V, °योस्याश्च C, °योस्या च IO दशा om. B 24b चौमच्च BIORV, चौम त्र° T, चौम A सुरजां° LW, सुरुजां° Q after this verse S adds अथ बुधान्तर्दशाफलानि, T adds अथ बुधान्तर्दशा 25a-31b om. V 25a. प्रजाता O 25d. माया°] सदा LQW

दशा प्रयाता
तदा विधत्ते नृपतेस्त्व मानम् /
आरोग्यतां साधुजनेन सैख्यं
रोगान् विचित्रान् दिजदेवसेवाम् //२६//
चिनोति
क्लेशोद्भवः संशय एव पुंसाम् /
यदा दशायां शशिजस्य याता
दशा धरित्रीतनयस्य नित्यम् //२७//
विद्यागमं पार्थिवमानमोजो
जयं विवेकं श्रियतां च लोके /
यदा दशा देवपुरोहितस्य
बौधां प्रयाता सततं विधत्ते //२८//
मानं प्रशंसां नृपलोकसख्यं
विद्यार्जनं धर्ममतिं सदैव /
शौक्री दशा सौम्यदशां प्रपन्ना
करोति मुक्तामणिविल्लाभान् //२९//
व्रणप्रकोपं कलहं कुबुद्धिं
निदेशवासं मतिसंक्षयं च /
सौरी दशा सौम्यदशाविपाके
धत्ते नराणां बहुवित्तनाशम् //३०//

26a. प्रजाता O 27a. उद्वेगमी° ABCILOQRSTW °षा QT W, °र्ष्यां ABCILORS 27c. ज्ञाता BCIOQTW, ज्ञाते R, गंता AS 29b. विवेक: ABCORT, विवेक LSW 28d. प्रजाता O हि धत्ते R 29a. प्रसादं LQW °सौख्यं C 28c. प्रयाता T 29d. मूर्त्यामणि° BI °लाभात् Q, °लाभं LT 30b. देवाद्यसंसं W 30c. सौम्य° B

यशःप्रतापं परमं च सौ-
चतुष्पटाघाटनभूमिलाभम् /
लाग्नी दृशा सौम्यविलग्नजाता
बौध्यां दृशायां विबिधं च भोगम् //३१//
कुटुम्बवैरं पशुचित्तनाशं
रोगान् विचित्रान् सततं च दुःखम् /
टद्योत्था न दृशा दृशायां
लाग्नी विधत्ते शशिनन्दनस्य //३२//
देवद्विजोत्थं कुरुते सलाभं
प्रपोषणोत्थं विविधैः प्रपंचैः /
दृशा यदा देवपुरोहितस्य
भानोर्दृशायां कुरुते विपाकम् //३३//
नानार्थलाभं पशुपुत्रवृद्धिं
यशःप्रमोदं प्रभुतां सदैव /
गुरोर्दृशा रात्रिपतेर्दृशायां
सौम्यानि धत्ते विविधानि पुंसाम् //३४//
कृच्छ्रेण सिद्धिं बहुदैन्यमेव
स्वपक्षविद्वेषणतश्च लाभम् /
वेश्यानुरागं कपटं नितान्तं
गुरोर्दृशां भौमदृशा प्रपन्ना //३५//

31a. परतं B, वरजं W, रजतं L, रनं Q सौम्यं A, सौचं B 31b. °टाघ्नं° ABIS, °टोघ्नं Q, °टोत्थं LW भन° LQW 31d. बहुद्विवृद्धिं° C 32b. च -- I, कबद्धिं LQW 32c. °योस्मा I दृशा om. L after this verse AS add अथ गुरोरन्तर्दृशाफलानि, T adds अथ गुरुदृशा 33a. °जोत्थं V 33b. प्रपोषणत्वं LQW, प्रमोषणोत्थं R, प्रयाषणीसं V 33c-38d om. V 33c. प्राप्ता दृशा देव° L 34b. °प्रमोदः ABCILRST 34c. गुरोर्दृ B, गुरोर्यदा LQW °दृशायां] पर्यालांना A, प्रयाता ST 34d. सौम्यानि B 35d. प्रयाता

हस्त्यश्वयानाशन-भोजनानि
नानाविधत्राणि च मण्डनानि /
बौधी दशा दैवपुरोहितस्य
ददाति पुत्रान् विविधांश्च भृत्यान् //३६//
नृपप्रसादं बहुवित्तलाभं
धर्मानुरागं विजयं रिपूणाम् /
नृगोर्दशा जीवदशाविपाके
पुंसां विधत्ते सुबहुप्रशंसाम् //३७//
शिवानुरागं [illegible]
नीचेन सख्यं परधर्मसेवाम् /
सौरेर्दशा जीवदशाविपाके
नृणां विधत्ते परवंचनानि //३८//
लाग्नी दशा सद्गृहजा प्रयाता
गुरोर्दशायां कुरुते प्रहर्षम् /
हस्त्यश्वलाभं नृपतेश्च मानं
विवेकतां धर्ममतिं सदैव //३९//
पापोद्भवा लग्नदशा दशायां
जीवस्य धत्ते कलहेन लाभम् /
संसेवया नीचजनस्य नित्यं
विद्वेषणं साधुजनस्य पुंसाम् //४०//

36a. °यानासन° LQ 36b. मंडलानि LQW 37d. नृणां LQW
39a. सद्गृहना SW प्रजाता O 39b. क्रियते प्रहर्षः ABCILOQRS TVW 40a. पापोद्भवोत्था त दशा V प्रयाता C 40d. पुंसः W after this verse S adds अथ शुक्रान्तर्दशाफलानि, T adds अथ शौक्री दशा

लाभं सरोरुहनयनं नराणां
कथान्यजं चैव जनापवादम् ।
शौक्रीं दशां सौम्यदशाविपाके
करोति बालस्य तथा प्रमोहम् ॥४१॥
धर्मोक्रियाराधनमन्त्रमानां
लाभं पुरक्षेत्रविलासिनीनाम् ।
भृगोर्दशा रात्रिपतेर्दशायां
नृणां विधत्ते बहुचित्तजं च ॥४२॥
विटेशवासं परपक्षपूजां
कुधर्मसेवां कुजनानुरागम् ।
भृगोर्दशां सौम्यदशा प्रयाता
करोति वेश्याजनसंप्रयोगम् ॥४३॥
विद्यां विवेकं [illegible] च कीर्तिं
सधर्मलब्धं नृपसेव्य मानम् ।
दशा भृगोः सौम्यदशाविपाके
नृणां विधत्ते गजवाजिलाभम् ॥४४॥
लाभं गृहक्षेत्रपुरास्त्रजातं
सवर्णरत्नाम्बरगो[illegible]नानाम् ।
दशा भृगोर्जीवदशाविपाके
करोति लाभं सुतदारसौख्यम् ॥४५॥

---

7 om. V 41c. सूर्यदशा° LQRW 41d. प्रमोहं ACIOST °पत्तमानां I, °पुत्रमानां [illegible] 42d. °चित्तलाभं LQW 43c. ग्रो O 44a. विवेकां प्र° A. IORS, °कांश्च T तं IR कर्त्ते B, लोके LQW 44b. °लाभं RS, °लाभं LQW °पुरादिजात CLQW 45c. भृगोर्दशा W

म्बादनिद्राकलहं सुवेश-
मालस्यतां देहकृतं च लाभम् /
द्रोहं स्वबर्गेण परेण
इति शौक्री रविजस्य पाके //४६//
शौक्रीं दृशां लग्नदृशा प्रयाता
सौम्योदृबायं कुरुते ऽर्थसिद्धिम् /
प्रतापवृद्धिं प्रभुतां विवेकं
..... //४७//
पापोदृबे वंचनतस्त लाभं
दृष्ट्वेन पापं बहुगर्हितेन /
कुकर्मणा साधुनिपीडनेन
दृगोर्दृशा लग्नदृशाविपाके //४८//
मान्दी दृशा धनदृशाविपाके
करोति नाशं धनपुत्रसम्भवम् /
क्लेशं प्रवासं भयमिष्टहानिं
टेलद्विजानां परिपीडनं च //४९//
मान्दी दृशा चन्दृदृशाविपाके
आलस्यमार्तिं कुरुते सदैव /
कुकर्मसिद्धिं कुजनस्य लाभं
कुकर्मसेवां सततं नराणाम् //५०//

46a. °कलहं: W 46c. साम्यं LQW, सत्यं R 47 om. CTV, add. in marg. C 47a. प्रजाता O, प्रपत्ता S, प्रवशा A 47b. °दृबायां ABCILOQRSW 47d. दृगोर्दृशा लग्नदृशाविपाके ABILOQRSW, दृगोर्दृशा लग्नदृशाविपागे C 48a. पापोदृना नैव च वस्तलाभं LQW 48a. धनवतस्त A, - वनवस्त S, धनवस्त I, वंचनवस्त्र B, चैवनवस्त O 48b. °गर्हितेन R 48c. साधु om. °निपीडितेन SVW 48d. om. ABIORSTV, सर्वार्थहानिं कुहनैव C after this verse S adds शनावस्तर्दृशाफलानि, T adds शनावन्तर्दृशा:, A adds शनावन्तर्दृशा: 49-54 om. V 49a. दृग्° — 49b. करोति om. C 49b. धनपुत्रसम्भवं] विपदं दृर्थं च C. 49c. °क्लिष्टनाशं S 50a. °विपाके ABCILO QRSTW 50c. कुकर्म सेवां C 50d. °लाभं C

हृद्रोगदुःखं परवित्तहानिं
ग्रमोषणं चौरकृतं सदैव /
यदा दृशा भौमदृशाविपाके
करोति वैरं निजबन्धुलोकैः //५१//
बौधी दृशा सौरदृशां प्रयाता
वृद्धिं जनयेन्मनुष्यम् /
पित्तानिलश्लेष्मकृतं विकार-
मालस्यमुद्रेगमहाभयं च //५२//
दृशा शनैर्दैवपुरोहितस्य
यदा दृशायां परिपाकमेति /
असङ्गयं बान्धवबन्धनं च
तदा विधत्ते गुणविग्रकर्षम् //५३//
शौक्री दृशा सौरदृशाविपाके
करोति पंसां भ्रमुतां कुवर्गे /
नीचैर्विवादं बहुनीचलाभं
धर्मस्य नाशं परधर्मवृद्धिम् //५४//
लाग्न्यां यदा सूर्यसुतो विपाकं
सौम्योदृबायां कुरुते ऽतिगर्वम् /
औदुत्यभिष्टैः सह वंचनानि
नानाप्टत्वं सततं नितान्तम् //५५//

51a. पशुवित्त° ORST, वरवित्त° LQW 51b. ग्रमोषणं ARS
51d. °लोके LQW 52c. दृशा om.C, यदा R सौरि°AST, सौरी° R
52b. °ग्रबुद्धिं LQW 53b. परपाक° BCI °वृद्धिं C 53c अग्नङ्गयं Q, अग्निवध्यां W 53d. °ग्रहर्षं L 54a. दृशा]यदा ACIORS सौरि° S, सौ° A, जीव° R °विपाके om. C 54b. कुवर्गं IL, कुगवें BQW 54d. स्वधर्मनासं L 55a. लग्ना दृशा LQW सूर्यसुतं विपाकं ACIORST, सर्मसुतं विपाकं B, सूर्यसुतस्य पाकं LQW 55c. औदास° TV, अदुत्य° C, उदुत्य° LQ, उदुत्य° W सह om. C 55d. °पट्टत्व ABCIORV, °पट्टत्व T, °पहुत्व L, °पदुत्य W, °पटुस्य Q नराणां LQW

पापोद्भवायां रविजस्य जाता
ं कुरुते सहानिम्।
शिरोर्तिपित्तज्वरवैद्यनाच्च
बहुप्रकाराः परमं च शोकम् ॥५६॥
ाग्नी दृशा सूर्यदृशाधिपाके
करोति सौम्यांनियमं
असज्जनैः सङ्गमधाच्छता च
विद्वेषतां बन्धुजनेन नित्यम् ॥५७॥
चान्द्रां प्रयाता प्रकरोति सिद्धिं
दृशा बिलग्नस्य तु सौम्यरूपा।
मिष्टाशपानानि पृथग्विधानि
शत्रुक्षयं पार्थिवलोकपूजाम् ॥५८॥
सौम्या दृशा भूमिसुतस्य पाके
यदा बिलग्नस्य करोति पाकम्।
तदातिरोगं रुधिरोद्भवं स्या-
द्विद्वेषता सर्वजनेन नित्यम् ॥५९॥
प्रतापं प्रणयं च लोके
बिवेकबिद्यागमनर्थसिद्धिम्।
ाग्नी दृशा सौम्यदृशाधिपाके
सौम्या बिधत्ते गुरुकामसेवाम् ॥६०॥

56b. सु°]च TV. 56c. °नाच्च ABCILOQRSTVW 56d. °प्र
ABCLORTV, °प्रकारं IQSW after this verse AST add अथ
शुभाग्नदृशायामर्क्षदृशाः 57b. °नियमं ABCLOQRSTVW, °नि
I 57c. संगमताधच्छता C, संगमताच्छता T, संगमधाक्षमाचं L
च om. LQW 58a. भोंट्टी L 58b. °रूपं IQRTVW 58d.
शत्रुक्षयं (sic) R, शुक्रक्षयं C °लोकराज्यं S 59a. सौम्यदृशा
°सौम्यदृशाधिपाके C 59b. यदा]दृशा CL, परा I 59c. °रोगं T
°रोषं L 59d. °द्वेषितां CLOQR 60a. प्रणतं T, प्रपं V

मन्त्रौषधीक्षाट्टवभोजनानि
लग्नी दृशा जीवदृशां प्रयाता।
नरेन्द्रेण विवेकतां च ॥६१॥
भृगोर्दृशायां प्रकरोति लाग्नी
सौम्या दृशा मानसुखं विधत्ते।
प्रियातिथित्वं प्रचुरांश्च भोगान्
विवेकतां साधु न सस्यम् ॥६२॥
.. दृशा लग्नसमुद्भवा च
शनेर्दृशायां कुरुते प्रणाशम्।
आलस्यमेहागुरुप्रकोपं
विमानवां पार्थिवजं भयं च ॥६३॥
पापा दृशा लग्नसमुद्भवा च
रवेर्दृशायां प्रकरोति हानिम्।
[illegible]
सदा प्रवासं प्रचुरां च पीडाम् ॥६४॥
सुहृत्त्वकोषं कुरुते न सौख्यं
।
लाग्नी दृशा चन्द्रदृशां
पापा विधत्ते मलुषत्वभावं च ॥६५॥

61c. साधुत्वानि LRW सौख्यं C 61d. सौख्यं BCILQW 62a. भृगु° ABIOSTV 62c. भोगान् W 63a. साधुसमुद्भवा ABCILOQSTVW तR 63b. दृशाटं L, प्रणाटं W after this verse AST add अथ पौलस्त्यदृशायामन्तर्दृशाः 64a. तR 64c. विपोषणं BCI, वियोगजं LW, विनोगजं Q 64d. प्रचुराज्ञ° B, प्रचुराज्ञ° LQW 65a. सख्यं ILOQRSW 65d. भावनि L पदे IORSV [illegible] बंधुतां A, बंधुनाOS,

शिरोरुजं दाहज्वरमिष्टनाशं
भयं प्रकोपं कलहं सदैव /
लग्नी दृशा भौमदृशाविपाके
करोति नाशं निजबान्धवानाम् ॥६६॥
सौम्यां दृशायां कुरुते प्रजा
लग्नी दृशा पापरतिं कुपूजाम् /
पापात्तेपापानि यथा विधत्ते
गुरुद्विजन्नेषणजैर्विकारैः ॥६७॥
गुरोर्दृशायामनुसंभ्रमिष्टा
दृशा विलग्नस्य यदा च पापा /
तदा धनैरात्मगृहोद्भवैश्च
करोति योगान् विविधान् मनुष्यः ॥६८॥
दृष्येन धर्मं सभयेन वित्तं
नृणां विधत्ते कुधिया च दारम् /
लग्नी दृशा शुक्रदृशाविपाके
पापा सुदैन्यं न कुटुम्बवृद्धिम् ॥६९॥
क्लेशान् विचित्रान् सुतदारवैरं
धनव्रणार्थं प्रचुरां च वाणीम् /
लग्नी दृशा मन्ददृशाविपाके
पापा विधत्ते विविधांश्च रोगान् ॥७०॥
इति श्रीवृद्धयवने ऽन्तर्दशाध्यायः ॥

66a. °दाघं CILQRSTV, °दाहं B 67d. गुरुद्विजन्नैर्विकारैः LQ, ---गुरुद्विजन्नैः विकारैः W 69a. सभयेन IOQRW, भयेन V वित्तं C 69b. कुधियाप° S दारं BV, वैरं LQW 70b. पत्रा R वाणी ABCILRT 70d. पापं ABCIORSTV col. इति श्री ग्घाटीकायां संगृहीतायां श्रीमोहनदासजीकारितायां अंतर्दशाफलाध्यायः Q col. श्रीवृद्धयवने om. V श्री° om. RT अंतर्दशाफलाध्यायः L C adds समाप्तः after col.

केन्द्रेषु सूर्यैः स्वगृहात् क्रमेण
पंचस्त्रयायाष्टकराङ्कसंस्थितः /
[illegible]दारभोक्तापि तथैव वाच्यः
शुक्रादुसास्त्वान्यगतश्च नित्यम् //1//
[illegible]वाट्सौकाट्राभंचनन्दै-
र्वृद्धिक्षितो रात्रिमते: प्रदिष्ट: /
नक्षत्रसूर्येषु शरे च सौम्यात्
स्वलग्नतो वृद्धियुगव्ययेषु //2// <सूर्यः>
[illegible]त् केन्द्रबाह्येषु-त्रयाष्टसंख्यो
गुरोर्व्ययाष्टाष्टचतुष्टयस्थः /
[illegible]क्षि-पंचाङ्कदाग्नेरुद्रै:
शुक्रात् कुजाल्ला-भ-धना ... //3//
. . . . . .
. . . . . .
. . . . . इकेन्द्रै:
स्वान्मन्दतो बहिरस्तेषसूर्यगः //4// <चन्द्रः
[illegible]रोट्सौकाट्राषडन्त्यगः
रवेस्त्रिषष्ठायदशेषसंस्थितः /
[illegible]त् प्रवृद्धा प्रथमे च शीघ्रगो-
वृद्धा सितात् सूर्यरसाष्टलाभगः //5//

- 15 om. V 1a. सूर्यस्य गृहात् BLQ, सूर्यस्य ग्रहा: W 1b. स्तथाद्या° CT °स्तथाष्टकैकसंस्थ: S 2-17 om. QW, for which they have the verses in appendix I 2a. °भेदभै-T 2b. त्रिकर T 2c. वृद्धिक° BL, षष्ठ्यंक° C, षष्ठ्यंक° T शरैश्च CLT, रै: स्व° AORS, सरैस्व° BI 2d. स्वान्मन्द° ORT, स्वालग्न° L द्धियुगभ्रनेत्र: T, युगभ्रनेत्र: C, वृद्धियुगभ्रनेत्रात् R, वृद्धियुगव्ययाद्धा, वृद्धियुगव्यया AI, वृद्धियुगव्ययस्तात् S, वृद्धियुग ---- B, द्धियुगव्ययगश्च L 3b. °स्थाश्च ABILORS, °स्थसंस्थ: C 3c. णाक्षि° T, गुणाक्षि° I °पंचांग° BL °दिग्नांग° ABCILORS 3d. शुक्रात् कुजात् om C शुक्र BL कुजो ABLOST, कुजो IR 3d-4a. space in MSS. 4a. केंद्र: BCI, °केंद्रे T, °कें द्वि OR, °के स्थात् S, A 4d. स्थान् CT, corr. to स्थान् C, om. S मंदतो] केंद्रतो AS °षडंत्य: A, °षड्रसांत्य: IS, °षडष्टांत्यग: C, °षड्रधांत्यग: R, [illegible] T, °[illegible] य: [illegible], °अब्रधांत्य: B, °अब्रधांत्य: L. The 4d-5a sequence SC षष्ठाष्ट° BCL SC लाभात् - [illegible] ABCTOR T प्रथमात्र ALGILORST शीतगात् ABCILORST [illegible] T E-

———— //६// <ज्ञौमः>
चन्द्राद् द्विषड्यमदशाष्टवेदगो
लग्नात् स्वषड्वार्य + शुभ्रटः प्रकीर्ति
आद्यादि[illegible]वार्यगनाङ्गबहिर्भिः
शुक्रान्हनेशचन्द्रसगाद्य[illegible]विद्धैः //७//
बस्वङ्कदिक्कामसुसंस्थितस्व
[illegible]त् स्वाश्च तन्वब्धि[illegible]नवार्य + मङ्गलात् /
रन्ध्रेष + कासासप एव सार्वद्यौ
गुरोश्च चन्द्रौङ्ग + गस्थः शुभ्रटः //८// <बुधः>
ज्ञीवः कुजाद्दस्र[illegible]नवाष्टकेन्द्रगः
सूर्यांश्च दस्रादिनवाष्ट + कीर्तितः /
←———— स्वशून्यरामैः स्वगृहात् प्रकीर्तितो
नवाश्वकायार्थशराङ्गः सितात् //९//
चन्द्रात् मदाङ्केषु[illegible]नायगः सदा
शनैश्चराद्भूहिरसेषु[illegible]भास्करैः //१०//
बुधात् नवब्योमयुगेन्दुमार्गण-
रुद्रतकैः शुभ्रटैः प्रकीर्तितः /
लग्नात् नवाशाग्नि[illegible]षरेषलोचन-
सूर्यागरामैः क्रमशो निवेद्यः //११// <ज्ञीवः>

6: no space in MSS. 7a. द्विषड्यास[illegible]या° ABC[illegible]ILORST 7b. [illegible]न्नात्त° ACIORST, लग्नास्त° BL °षड्यार्न्ने A, °षड्यर्न्ने BLORS, °षड्यर्न्ने I, षड्य CT शुभ्रः O 7c. °वर्हिभिः ABILORST, °वर्हिः C 8a. बस्वकृ° BIR, बस्वर्क° CT, बस्वद्र° AS, नस्वच्च° L °दिक्कास° BILRT °दिक्याम° CO, °दिक्क्षास° AS 8b. तान्तां च ABCILRST, om. O तन्वाब्धि[illegible]धि° AB S, तन्वब्धिवि[illegible]° R, तन्वब्धिधि° I, तन्वब्धिधि° O, तन्वब्धि[illegible]तिथि° L, तब्धि[illegible]° CT °[illegible]नवार्यसंगला ABCILORST 8c. रंध्रौस° ABCILORST कासात्श्च C, कौंशच T, कासुष ABIORS सर्वेद्यौ CT 8d. गुरो च CRT, गुरोर्वे ABIOS, गुरोश्च L गस्य I, गनस्य T, गदस्य BL [illegible]च C 8d शुभ्रटः — 9c स्वगृहा° om. T 9d. शुभ्रटः BLR, [illegible]भ्रटः A, शुभ्रटो E 9a. ज्ञीवः om. AIOS कुजाद्दस्रा[illegible]नाद्दस्रा° B, [illegible]भ्राद्दस्र L 9a दस्र° — 9b °नवाष्ट om. AIOS 9b. समंत B, R संवंत C °नवा अकी° BLR 9c om. AIOS 9d. नवांशक[illegible]या° ABILORS सरांगरागः ABILORS 10a. सर्वांके° ABCILO[illegible]ST 10b. शनीश्चरा°C 11a. [illegible]वचा ABILORS °मार्गणा AB, °मार्गणैः S, °मार्गः T, °कर्मण : L 11b. स्वरुद्रतकौ I, स्वरुद्रतकौ O, स्वरुद्रतर्कौ R, स्वतद्रुतकौ CT, ---द्रुतकौ S 11c. लग्नं ABILOT, लब्धं S नवांशादि[illegible]तरेष° AB, नवांशादि[illegible]तरेष° CIOS, [illegible]नवांशादितरेष° L, नवांशादि[illegible]षरेष° R सूर्यांगकामैः ABILORS

शुक्रो विलग्नाच्छशिविस्तवर्क्षे
यगेषुनन्दायगतश्च दृष्टः /
षट्त्रीन् ससूर्यः सटिशाः स्वसद्मात-
स्त्रिवेदपंचाष्टदिगङ्कलाग्गः //12//
शने रवेरष्टदिनाकरायै-
गुरोर्वबव्योमनवाष्टपंचगः /
बुधाट् गुणेष्वङ्कदृगङ्कसंस्थितो
भौमाट् नवेष्वग्निरसाङ्कसूर्यगः //13// <शुक्रः>
स्यात् सूर्यजो बर्हिरसेषुसंगतः
ससूर्यदिग्गो धरणीसुतस्य /
सूर्याट् धनाब्याष्टगतष्टयै च
शुक्राट्सार्काग्यगतैः सबाट्टः //14//
त्रिषड्लाभेष निशाधिनाथा-
ल्लग्नात् सैवृद्धीन्दुदृगब्धिपक्षे /
जीवाच्छरागाग्न्यचलाब्धिसंस्थो
बुधाट् व्ययाङ्गदृगङ्कनागतः //15// <शनिः>

12a. °चित्र° om. ABIORS, °वृत्ति° CT, °बा° L 12b. °नंदाब्धिगतश्च C, °नंदाब्धिग-श्च T, °नंदाब्धिस्थश्च ABILORS दृष्टा BL 12c. ससूर्यगः C °सटिशा° BL °सस्मद्गतः ABO, °सस्मतः R, °सस्मतः I, °सस्मगः CT, °सस्मतः S, °सस्मृतः L 13a-b. °रायगुरो° ABILOS, °रायगोर्गुरो° R, °रायुगा गुरो° T, °रायगा° C 13b. °व्यासब्धिनाश्च ABIORS, °व्यासब्धिबास° L पंचमैः: ABCILORST 13c. बुधांगलेष्व° ABILORS, बुधांगुरोर्ब्धि° C, बुधांटुरौ° T 13d. भूमाट् टैः T, भौमो R, भूमो ABILOS नवेष° R, नवेटष° L, नवेष्व° O, नवेश° C, व्ययेषय° T 14a. सूर्यजो AC बर्हिसराब-गतः A, बर्हिस एष-गतः BIO, बर्हिस एषद्गतः R, बर्हिस एद्गतः C, बर्हिसराषट्गतः T, बर्हिसषगतः L, स एषः-गतः S 14b. °दिग्गो ABIORS, °युगो CT 14d. शुक्राट्सा° ABCILORST 15a. त्रिषष्टि° C, त्रिषष्ट्य° BL निशाधिनाथो ABCILORST 15b. सचंद्रेन्दृ° LOS, सचैंद्रेंदृ° BT, सचैंद्रेंदृ° AIR, सचैंदृ° C °दिग्राधि° ABIST, °दृग्राधि° L, °दिग्राधि° C, °दिग्राब्धि° C °दिग्राप्तिस्व° R 15c. नीहरागयलाब्धिसंस्थोABILOS 15d. व्ययांगदिग्रांग° ABILO, व्ययांगदिग्रांक° R, व्ययोनः दि व्ययां-गदिग्रांग° T °नागगः ACIORST

[illegible]
बिन्दूनि रेखाश्च विभिन्नयित्वा /
समावशेषेण मितो ग्रहस्य
स्वाष्टांशसंज्ञं फलमाददाति //१६//
हन्यात् फले लोहकवर्गनाघ्नं
फलं बलिष्ठो यदि तस्य पार्श्वगः /
मतो ऽन्यथा तस्य फलं विहन्यते
तेनैव साम्ये फलयोर्विसर्गजम् //१७//
रेखाश्रितस्तीक्ष्णकरः प्रगल्भं
करोति मर्त्यं गजवाजियुक्तम् /
मित्राङ्गसाध्यं जनसंप्रयुक्तं
स्थाने ऽधिके रोगविवर्जितं च //१८//
द्वितीयसंस्थः प्रचुरप्रतापं
प्रभूतवित्तं जितशत्रुपक्षम् /
विद्यानुरक्तं नृपतेरभीष्टं
प्रशान्तचित्तं कुरुते सदैव //१९//
तृतीयगः सत्यपरं प्रशान्तं
अपेतपापं सुजनैः सुपूज्यम् /
स्थिरप्यपत्यार्थविवेकशीलं
नरं प्रसूते सततं सुशीलम् //२०//

V begins again with 16 16a. °ग्रहमुक्तानां BLOR, °ग्रहशुक्तानां I 16c. °विशेषेण ABCILOR SV सितो BL ग्रहस्वं ABI LOS T, ग्रहस्यं com. to ग्रहस्वं C, ग्रहस्त्वं R, ग्रहस्यं V 17b. पार्श्वतः R, पार्श्वः ABIOS, पार्श्वं L 17d. सौम्ये ABCS फलयोनि° B, कलयोनि° AIS QW begin again with 18 18c. रेखास्थित° LQTW °प्रगल्भं ABIORS 18d स्थाने CTV, एकं LQW

मतुर्यंग: सर्वज्ञनस्य पूज्यं
करोति मर्त्यं सदृढं सशीलम् /
प्रपूज्यं सभ्यं प्रशस्तं
धर्मान्वितं दानपरं प्रसूते //२१//
करोति मर्त्यं खलु पंचमस्थो
नरं रविर्गोमिहिषोष्ट्रयुक्तम् /
कुलप्रधानं नृपतरप्रियं
ससंयतं ब्राह्मणदेवभक्तम् //२२//
हतारिपक्षं प्रकरोति षष्ठे
स्थितो विवस्वान् प्रथितं नृलोके /
स्त्रीणामप्रियं गुरुदेवभक्तं
//२३//
स्त्रीलाभयुक्तं खलु सप्तमस्थो
नरं बिभर्त्ते खलु तीक्ष्णरश्मि: /
उदारमित्रं प्रभुतासमेतं
विज्ञानशीलं समरप्रचण्डम् //२४//
स्थाने ऽष्टमे पुत्रधनै: समेतं
सुरक्तपित्ताधिकमप्रमेयम् /
विख्यातकीर्तिं सततं सदान्तं
हतारिपक्षं प्रकरोति भानु: //२५//

21c. प्रशंसं Q, प्रशस्य W 22b. नरं] रिनं R रतिर्गो° IORTV, खलं गो° LQW, रतिश्च S 22d. सुसंज्ञं Q, सत्यं पर° V 23b. स्थितो om. S, स्थिरो R विस्वान् ASV, विस्वात B, विस्वाट् R, तिविस्वान् C पिषं B, विधं AST, विषं V, विधिधं CIOR 23c. °देवरक्तं R 24b. प्रीतिरश्मि: C 25b. सुरक्तपैत्त °B, सुरक्तपैत्तं LQW, सुरक्तगात्रं CTV, सुरक्तपौ° R °धकप्रमेयं B, प्रथितस्वभावं LW, प्रथितगभावं Q, CTV, नृपमप्रमेयं R 25c. सततं] भवतं Q W, भवितं L

विन्दुस्थितो ऽर्कः प्रकरोति पापं
स्थाने ऽष्टके दुर्नयमुग्ररोगम् /
कृशं कृतघ्नं परदारदक्षं
विवेकहीनं प्रियसाहसं च //२६//
सूर्ये निकृष्टे तु तथा द्वितीये
कामातुरं धनधान्यहीनम् /
शिरोक्षिदाहज्वरपित्तमर्म्यैः
प्रपीडितं वक्त्रगदैश्च रोगैः //२७//
तृतीये सूनुं बहुशत्रुपक्षं
क्रियाविहीनं विफलं प्रसूते //२८//
नित्यं कृतघ्नं परदारदक्षं
करोति मर्मी नियतं चतुर्थे /
दुष्टैर्वियुक्तं परदारदक्षं
पराजितं सर्वजनैः सदैव //२९//
करोति ज्ञानः खलु पंचमस्थितो
रुग्वैरदौरिक्ष्यभयेन पीडितम् /
दौर्भाग्यवन्तं परदारभाजनं
नरं भयार्तीवमलं सुखेन //३०//

26b. कृत्स्नानपं LQW, स्थानाष्टके E स्थके CITV, ष्टके C
27c. °दाह्य° ABCILOQRLTV 27c – 29c नि° om. G
28d. विकलं LQ, च फलं C, न फलं ABI RTV 28d – 29b om. G
दुनघ्नं TV पुरदारदक्षं K, सुरदारदक्षं E, परदारभरतं LQ
परदं A 29c. °विमर्दकं TV 30a. पंचमस्थो LQ | 30b. °भाजनं
परदोष° CR °पीडितं LQW 30d. भया T LQ
तथा CITV क्रीजमनो° LQRI W adds verse from appendix I after 30

षष्ठे स्थितः शत्रुगणैः परानितं
नरं प्रसूते ऽधमकर्मसेवकम् /
मायासमेतं मलिनं मलीमसं
च्युतं स्वधर्मादुतसैन्यमातुरम् //३१//
क्रिया विहीनं विकृतं गतत्रपं
पराजबंस्त्रार्थसमीहकं सदा /
करोति भानुः सप्तमस्थितः
प्रपंचशीलं कुबलं सुनिष्ठुरम् //३२//
स्थाने ऽष्टमे तीक्ष्णमयूखमालौ
नरं विधत्ते बहुपापचेष्टम् /
दृष्टैर्वियुक्तं परदाररक्तं
पापात्मकं दुःखयुतं करोति //३३//
इति रवेरष्टकवर्गफलम् //
रेखान्वितो ऽब्धे हिमरश्मिमाली
स्थाने विधत्ते सुभगं मनुष्यम् /
प्रियं नृपाणां गुरुविप्रभक्तं
तीर्थाश्रयं सर्वजनोपसेव्यम् //३४//
दृस्यक्षयाभ्यां सहितं द्वितीये
वैदूर्यमुक्तामणिभिस्तथैव /
नरं सुशीलैः सहितं प्रगल्भं
प्रशान्तचित्तं प्रगयान्वितं च //३५//

30b. °संघकं CTV 31d. च्युतः ABCIORT 32a. विमतं V, विमतं W 32c. सलु om. W 32d. कबलं ABCIORT, विकलं LQW 33b. °पापचेष्टं V col. इति ग्रैविप्रयवनभाषाटीकायां संगृहीतश्रीमोहनदासजीकारितायां रवेरष्टकवर्गफलाध्यायः Q, इति श्रीवृद्धयवने रवेरष्टकवर्गो (वर्गफलो W) ऽध्यायः LW, om. V col. इति om. ACIORS 34a. दे B, ऽब्धौ LQW, धेत् S 34c. मुनिविप्रभक्तं W, मुसविप्रभक्तं Q, गुरुभक्तं AS 35d. प्रयोगान्वितं Q, प्रध्यान्वितं W

चन्द्रस्तृतीये कुरुते सनाथं
नरं विनीतं बहुधर्मभाजम् /
प्रिया सुतं सर्वगुणोपपन्नं
धने सदा बन्धुजनस्य पूज्यम् //३६//
स्थाने सुखार्थे प्रकरोति मान्यं
नरं सिद्धं बिबिधार्थयुक्तम् /
तृतीयकूपाभ्रयरक्तचित्तं
बहुमानभ्यं सुतसौख्ययुक्तम् //३७//
विद्याविनीतं सुविवेकयुक्तं
नरं प्रसूते बहुभोगभाजम् /
चतुर्थनाथः खलु पंचमस्थः
प्रियातिथिं सर्वसहं सुवित्तम् //३८//
षष्ठे सुरूपं सुभगं मनोज्ञं
करोति चन्द्रः सुतदारमुक्तम् /
धनाढ्यं शास्त्ररतं विनीतं
नरेन्द्रपूज्यं बहुमानभाजम् //३९//
करोति चन्द्रः खलु सप्तमस्थः
प्रभासमेतं सचिवं सुशीलम् /
व्रतोपवासादिरतं निधिज्ञं
मनोज्ञनारीहृदयं सदैव //४०//

36d. धने L, धनै: W पूज्यं]सौख्यं T 37a. यतु पंच करोति मानं ABCIOSTV, नूनं LQW 37b. प्रसूतं R, सिद्धं in marg. R^{2}, प्रभूतिं W द्विबिधायुक्तं B, बहुधर्मयुक्तं LQW 37c. °कूपाभ्रम° T, °कूपाध्वन° LQW 38a. विद्याविहीनं R 38b. बहुरोगभाजं T 38d. सविनं TV 39a. सुरूपं om. I, स्वरूपं LQW नूरूपं T, मरूपं V मनुज्ञं B, मनुष्यं LQW, मनो AS 40d. °हारीहृदयं ABCIORSTV, °सारोन्ययुतं LQW

याने ऽष्टमे सौम्यहिरण्ययुक्तं
विष्यान्वितं सत्यपरं प्रगल्भम् /
करोति चन्द्रो ऽपतितं मनुष्यं
प्रियातिथिं ब्राह्मणबलभं च //४१//
याने ऽष्टके बिन्दुगतः शशाङ्कः
सरोगदेहं कुरुते मनुष्यम् /
पापान्वितं स्वजनैर्विमुक्तं
दीनं कृशं सत्यविहीनमेव //४२//
करोति चन्द्रो नियतं द्वितीये
नरं कृतघ्नं सुकृतं सुदीनम् /
श्रुतघ्नं प्रज्ञया विहीनं
विवर्जितं बन्धुजनेन नित्यम् //४३//
पीडितं भूपतिना सदैव
महाव्ययैः संयुतमुग्ररोगम् /
कफानिलाभ्यां परिपीडितं च
चन्द्रस्तृतीये कुरुते मनुष्यम् //४४//
कुसङ्गतं सत्यविहीनमेव
सौख्येन हीनं बहुरोगयुक्तम् /
दुर्दर्शनं पापरतं सदैव
चन्द्रश्चतुर्थे कुरुते मनुष्यम् //४५//

41a. वै प्रकरोति चन्द्रो LQW 41b. विद्या – तं T, विपाश्रितं V
मनुष्यं LQW 41c. LQW 41c. ऽपतितं
S, पतितं R, दूषितं C 41d. ब्राह्मणदेवभक्तं LQW
After 41d. LQW have हिरण्ययुक्तं मुदितं सदैव after 41 CT
have अथ बिन्दुफलं 42a. ऽष्टके सदा LQW 43b. सदारं C
43c. प्रभुताविहीनं C 44a. भूपतिना – 44c परिपीडितं in many
44c. परिपंडितं B 45 om. W 45a. कुसंगतं] सर्वेदनं C,
विः सदा दानप्रयोगयुक्तं विवर्द्धनं R 45c. सदुर्जनं T
परतं LQ

ग्रथाष्टशीलं ग्रमुरारिपत्नं
निद्राधिनाथः खल पंचमे च/
करोति दीनं व्यसनैः समेतं
विवर्जितं भूपतिमानटानैः//४६//
विदेशसेवाविरतं कृतघ्नं
षष्ठे ऽरिवर्गैर्विनतं वृतास्तम् /
नित्यं मनष्यं नृपपीडितं च
कलत्रयानादिभिर्विप्रमुक्तम्//४७//
स्यात् सप्तमे वैरमनल्पमुग्रं
चन्द्रे रुजं भूपमलिङ्गघोत्थम् /
रोगं नराणां जठरे प्रभूतं
धनस्य नाशं प्रियविप्रयोगम्//४८//
चन्द्रो ऽष्टमे ऽनिष्टफलं विधत्ते
शोकं धनार्तिं विविधं च दुःखम् /
शीलव्यतं वासनवित्तनाशं
मैहाभयं दैन्यमनर्थमुग्रम्//४९//
इति चन्द्राष्टकवर्गफलम्//
रेखास्थितो ऽब्धे क्षितिवित्तलाभं
करोति भौमः मशुबृद्धिमेव /
सौख्यं च भोगं विविधांश्च पूजा
महाजनोत्थं सततं सखानि//५०//

46a. ग्रमुराद्रिपत्नं LQW 46b. न ABCIORSTV ,47a placed after 47b in LQW 47a. °निरतं RW 47b. रिवर्गे RSW, रिवर्गौ° C, रविर्गै° B विपीडितांगं LQW वृतांजं A, हतांतं T, नितांतं C 47c नित्यं C, भवेन् ABIORSTV, सदा LQW नयपीडितं LQW 47d. °ग्रमुग्रं BLQ 48a. चैंद्रे° B, चैंद्रे° R, चंद्र° LQW °मनल्परोगं C 48b. चंद्रेण भूपाल —, नित्य° LQW °ग्रलिङ्ग LQW 48c. ग्रसूतं TV 49c. वासव° IOQRTV, वासवी W 49d. दीन° LQW col. इति ग्रीवृद्धजीवनभाषाटीकायां सगहीवीग्रीमोहनदासनीकारितायां ष्टकवर्गफलाध्याय Q, इति ग्रीवृद्धजीवने चं कवर्गा(वर्ग TW)ध्यायः LW col. om. col. चंद्रस्याष्टकवर्गः R 50a. E begins with द्वे द्वयः C, द्वयः BI, द्व LQW °नाशं W 50b. पथबुद्धि° TV 50c. भोगां ER, भोगो V 50d. °सज्जोयं B, °जनार्थं LQW सततं] विविध° L

आरोग्यतां
मनोविकाराः प्रियतां न लोके /
समृद्धतिं ग्रामुविनाशमेव
करोति भौमो नियतं द्वितीये ॥५१॥
सरोद्रुयानानि पृथग्विधानि
नृणां भवने क्षितिजस्तृतीये /
विभूतिमत्सन्ततिमिष्टलाभं
भूपप्रसादं विविधं च नित्यम् ॥५२॥
भौमश्चतुर्थे कुरुते नाशं
सौख्यसौख्याद्यटत्व नतान्तम् /
प्रियातिथित्वं सरविघ्नभीतिं
नरेन्द्रमानं विविधं च लाभम् ॥५३॥
सुतीर्थलाभं खलु पंचमस्थः
द्योणीसतो यच्छति मानवानाम् /
हिरण्यलाभं बहुमानसौख्यं
व्याधेर्विनाशं खलु उच्चतिं च ॥५४॥
षष्ठे ऽरिनाशं कुरुते महीजः
समागमं बन्धुजनेन नित्यम् /
वस्त्राणि शय्यासनभोजनानि
धर्मार्थसिद्धिं सततं नराणाम् ॥५५॥

51b°विकाराः — 52a. स्वरोद्रुयाना° om. E 51b. विना विकारं QW, विनोदकारं L 52c. °मत्यन्तति° LQW 52d. विभूतिं A, विभुजां R 53c. सुरविघ्नयुक्तं R 53d. नरेन्द्रमानं om. W 54a. सुतार्थं LQW 54a. °लाभं — 54d. व्या° om. I 54c. हिरण्यमानं C ——— R 54d. व्याधिः C, बुद्धेः W च्यकारा W बलम्° BQR, बहुम्° W, फलम्° L 55d. धर्मार्थकामाः LQW

द्वौणीसुतो यच्छति सप्तमस्थो
विज्ञानविद्यागममिष्टलाभम् /
शय्यासनाच्छादन-भोजनानि
रत्नोपलब्धिं जगतीं[गला]भम् //५६//
भौमो ऽष्टमे भूतिमधोवतिं च
नृणां विधत्ते महिमामनन्ताम् /
वाणिज्यलाभं कृषिकर्मसिद्धिं
प्रियासिमत्यन्तमेव पुंसाम् //५७//
बिन्दुस्थितो भूतनयो यदाद्ये
स्थाने दृशां यच्छति मानवानाम् /
तदार्धहानिं गदमूढरोगान्
मतेर्विनाशं कुजनेन सौख्यम् //५८//
शिरोर्तिदाहं ज्वरतापमुग्रं
प्रमोषणं चौरकृतं सदैव /
प्रियाधियोगं मतिभिन्नभावं
भौमो द्वितीये कुरुते नराणाम् //५९//
भौमस्तृतीये विबलार्थलौल्यं
दत्ते नराणां च तथापघातम् /
कुबुद्धिभिः सङ्गमसुग्नवैरं
पराजयं प्राणभृतां सदैव //६०//

56d. त्रगती Q, भटती L सला-ं ABCEIORTV 57a. भूत° P भूमि° LQW °चतां QW 57b. महिमान° QW °नंती IOSJ °नीतं RTV 57d. त्रयासि° ABS, प्रयासि° CEIOTV after 57 CET add अथ भौमबिन्दुफलं 58a. बिन्दास्थितो corr. to बिंदुस्थितो B, रेखास्थितो R °ये ET 58c. तदार्ध° LQW °सिद्धिं C गत° ABC ILOQRSV, मत° ET, ग° W °दाह° BI, °दार° CELQTV: °योगान् W 59a. °दाहं ABCEILOQRSTV रसुग्नताप R 59b. प्रमोषणं ABCEIOQSTV, पत्रासनं LW 59c. प्रियाधियोगं V मतिभिन्नला-ं L 60a. °भा-ं BCEILQTVW 60c. संगमसुग्नवैरम् C, संगमसुग्नवैरं V.

विवादवैराणि पुराभिधानि
भौमश्चतुर्थे कुरुते नराणाम् /
द्यूतं च वेश्याव्यसनं महान्तं
पराजयं साध्वसमेव हानिम् //६१//
असौख्यभोज्यस्त्रविभूषणाद्यं
पुत्रार्थहानिं सुतरां वियोगम् /
करोति भौमः खलु पंचमस्थः
प्रतापहानिं सततं नराणाम् //६२//
मतुष्यटव्यालसरीसृपोत्थं
भयं विधत्ते क्षितिजो नराणाम् /
सदाधिभावं खलु षष्ठसंस्थो
नरेन्द्रपीडां खलसङ्गमं च //६३//
व्ययं विरागं भयमिष्टवैरं
भौमो विधत्ते खलु सप्तमस्थः /
निद्राक्षिरोगोद्भवमेव दुःखं
सदा नराणां विषयप्रलौल्यम् //६४//
पराभवं मृत्यसमांश्च रोगान्
कलत्रहानिं परबंधनानि /
भौमोऽष्टमस्थः कुरुते नराणां
शस्त्राग्निघातं परतः स्वतो वा //६५//
इति भौमाष्टकवर्गफलम् //

61a. °भौराणि R, °भाराणि BLQW 61c. द्यूताक्ष सेवा° R, द्यूताक्षसेवा° B, द्यूतावहत्वा° LQ, द्यूताबहत्व° W 61d. पराजयं corr. to पराजयं B 62 om. L W 63a. मतुष्यटैर्व्याल° CEIV 63b. भयं V 63d. खलु ABCEIOQRSTVW संगमत्वयं LQW 64b. पंचमस्थः R 64d. नराणां V 65d. सतो ABEIORSTV col. इति श्रीवृद्धयवन-राघाटीकायां संगृहीतायां श्रीमोहनदासजी-कारितायां भौमाष्टकवर्गफलाध्याय Q, इति श्रीवृद्धयवने भौमाष्टकवर्गफलाध्यायः LW col. om. V

रेखान्वितः सोमसुतो मटाद्ये
स्थाने तटा शीलधनं विधत्ते ।
विद्याविवेकादिगुणैः संप्रयुक्तं
प्रभूतमित्रं विगतारिपक्षम् ॥६६॥
स्थानस्थितं देवगुरुप्रसक्तं
विज्ञानशीलं बहुखानपानम् ।
स्थाने द्वितीये शशिजो विधत्ते
नरं सरूपं सुभगं सुकान्तम् ॥६७॥
तृतीयगः सोमसुतः करोति
प्रसत्तवाक्यं नृपलोकपूज्यम् ।
नरं विधिज्ञं सुभगं मनोज्ञं
हृतारिपक्षं बहुधर्मभाजम् ॥६८॥
बुधस्तुतौ कुरुते सरूपं
प्रियातिथिं बन्धुजनस्य मान्यम् ।
मेधाविनं शास्त्ररतिं विधिज्ञं
व्रतोपवासादिरतं सदैव ॥६९॥
करोति सौम्यः खलु पंचमस्थो
नरं नितान्तं नृपतेरभीष्टम् ।
आरामविभ्राटिविहारभाजं
चिन्तान्वितं भक्तिपरं द्विजानाम् ॥७०॥

66a. मटाटौ ABCEIORSTV, मटासौ LQW 66b. प्रतीते ABCEIORST
66c. °भिः om. LQ, °क W 66d om. C 66d. प्रभूतवित्तं V, प्रसूतमित्रं R 67a. स्थानान्वितं C, स्थाने स्थितं QW °प्रणीतं C बहुस्थानपानं LOQ, बहुधांनपानं C, बहुधानं AS, बहुपानधानं I 67c-d om. C 67d. सुकान्तं LQW 68b. °वास्यं ABCE 68c. विधज्ञं O, विधिज्ञं E, विधसंज्ञं B, विधत्ते LQW 69b. मानंद 69c. शास्त्ररतं LQW मनोज्ञं ET 70b. °रभिष्टं R 70c. °चिन्ता°

बधे ऽरिनाशं प्रकरोति सौम्यो
नृणां परव्यामकृतं च लाभम् /
दैर्घ्याधिक्यत्वे प्रचुरान्नपानं
यशःप्रतापं विजयं सदैव //७१//
कलत्रलाभं रतिभोगसौख्यं
कलत्रसंस्थः प्रकरोति सौम्यः /
तीर्थाप्लवं सौम्यसमृद्धियुक्तं
प्रसन्नमूर्तिं सततं सुशीलम् //७२//
चतुष्पदाच्छादनविक्रययुक्तं
नरं प्रसूते शशिजो ऽष्टमस्थः /
कलत्रपुत्रोद्भवसौख्ययुक्तं
सर्वत्र पूज्यं महिमासमेतम् //७३//
बिन्दुस्थितः सोमसुतो ऽतिपापं
करोति मर्त्यं प्रथमे खलं च /
मामाश्रितं बान्धवविप्रयुक्तं
सदा कृशीलं विनयेन हीनम् //७४//
प्रभूतदुःखैः सुजनैर्विहीनं
परापभूतं कठिनं कृतघ्नम् /
द्वितीयसंस्थो हिबुकस्थपुत्रो
नरं प्रसूते बहुपापयुक्तम् //७५//

71a. बधे]विद्या° S रिनाशं ABIOR 71b. च om. V 71d. नयप्रतापं LQW 72a. रत्न-भोग° ORSTV 72b. द्वितीयसंस्थः R 72c. द्वितीयगः R 73b. प्रसूतिं AEORSTV 73d. पूज्यं]सौख्यं V after 73 CET add अथ बिंदुफलं 74c. पापान्वितं S °प्रसूकं C 75a om. LQW 75a. स्वजनैर्वि° C 75b. पापातिभूतं C after 75d W adds बातारिरोगं महतीप्रतापं, L -तृ----------

तृतीयगः पुत्रकलत्रनाशं
करोति सौम्यः सततं कुचैलम् /
तेजोविहीनं मलटग्-टेटं
संमीलितं भूपतिना सदैव //७६//
चतुर्थगः प्रीतिकरस्य पत्रः
प्रभूतदुःखं कुरुते मनुष्यम् /
प्रीतेन हीनं विनयेन हीनं
सत्त्वात्मकं चैव विवर्जितं च //७७//
नष्टात्मजं नष्ट-नं कुचैलं
रोगाभिभूतं परतर्ककं च /
परैर्जितं दैवगरुक्षमुक्तं
करोति सौम्यः खलु पंचमस्थः //७८//
षष्ठस्थितः प्रीतिकरस्य पत्रो
नरं प्रसूते भवबर्जितं च /
पराजितं शत्रुजनेन नित्यं
विद्याविहीनं विनयेन युक्तम् //७९//
सौम्यो नरं सप्तमगो विदत्ते
भोगेन हीनं परदाररक्तम् /
जनापवादेन युतं सुदीनं
कुबुद्धि-गात्रं सभ-यं सदैव //८०//

76c मलटिग्-ा° RW, मबटग्-ा° ET 77b प्रभूतसौख्यं W 77c मनष्यं कुपुत्रं C 77d सत्त्वात्मके° LQW, सत्त्वात्मकं ET सौख्यविवर्जितं CETV 78b परतर्ककं W 78c–79b om. ET 78c °भयुक्तं BI, °भयुक्तं L 78d कष्टसंज्ञः R 79a om. R 79c भाग्यमित्रः ABS 80b रोगेन BLQW °दारग्रस्तं L, °दारग्रस्तं Q, °दक्षं A

द्यूतप्रसक्तं गणिकासु रक्तं
रजोधिकं सत्यधनेन हीनम् ।
सौम्यो ऽष्टमस्थः सभयं विहीनं
करोति मर्त्यं सततं नृशंसम् ॥८१॥
इति बुधाष्टकवर्गफलम् ॥
रेखागतो देवगुरुः प्रसूते
नरं विटज्ञं विनयोपयुक्तम् ।
आद्ये महाबुद्धिधनान्वितं च
धर्मज्ञं ब्राह्मणबन्धुं च ॥८२॥
द्वितीयगः सौम्यसुतं प्रसूते
नरं सुरेज्यः सभगं मनोज्ञम् ।
हस्त्यश्वयानादिधियो समेतं
नरेन्द्रपूज्यं प्रथितं नृलोके ॥८३॥
तृतीयसंस्थः कुरुते प्रधानं
सुरेज्यमन्त्री बहुपुत्रपौत्रम् ।
दयान्वितं जन्तुहितेषु युक्तं
कुलप्रधानं सततं सशीलम् ॥८४॥
हिरण्यवित्तार्थसबुद्धियुक्तं
करोति मर्त्यं त्रिदशेन्दुमन्त्री ।
चतुर्थसंस्थश्चतुरं धनाढ्यं
विवेकिनं बान्धवसंमतं च ॥८५॥

81a. गणिकान्तरक्तं LQW, गणिकाद्यरक्तं V 81c. सभया BLQRW
81d. नृसंतं B, नृपंथं R col. इति श्रीबृहज्जातकविवृतौ सगहीश्रीमोहनदासजीकारितायां बुधाष्टकवर्गाध्यायः Q, इति श्रीवृद्धयवने बुधाष्टकवर्गाध्यायः LW col. om. V col. बुधस्याष्टकवर्गफलं R 82b. विनयेन युक्तं S 82c. आद्ये° ST, आद्यो B, आद्यं QW, आर्षं L 83a. सौम्यसुतः ACOV, सौम्यसुतं W, सौम्ययुतः EIST, सौम्यसुतं R, सौम्यसुतः B 83c. °दिप्रिया W
84b. °यौ° E, सौम्यं C, °युक्तं W 84c. दिव्यान्वितां C जंतुहितंकु° R, जंतुहिते वि° W 85b. त्रिदशेज्यमंत्री LQW

करोति जीवः खलु पंचमस्थो
नरं नितान्तं नृपतेरभीष्टम् /
पुत्रान्वितं प्रीतिकरं नराणां
सदा सुशीलं बहुधर्मयुक्तम् // ८६ //
दृनारिपक्षं निगतं प्रसूते
नरं सुरेज्यः खलु षष्ठसंस्थः /
हृष्टं सुपुष्टं प्रणतं गुरूणां
प्रशान्तवैरं प्रथितं प्रियं च // ८७ //
अभीष्टनारीरतसंप्रहृष्टं
करोति मर्त्यं सततं सुरेज्यः /
प्रियान्वितं दैवगुरुप्रसक्तं
सुभाषितज्ञं सुजनैः समेतम् // ८८ //
जीवोऽष्टमस्थः कुरुते विदग्धं
प्रियातिथिं सर्वकलासु दक्षम् /
नरं नृपेज्यं बहुशास्त्रलब्धं
पराक्रमप्राणसमन्वितं च // ८९ //
बिन्दुस्थितो दैवगुरुः प्रसूते
नरं नृशंसं बहुदुःखयुक्तम् /
लुब्धं कृतघ्नं मलिनस्वभावं
विहीनसत्त्वं बहुसाहसं च // ९० //

86c. पुत्राढ्यं W 86d=87c om. E, in marg. T 87a. नयज्ञं Q
87d. सदा प्रशांतं W च om. Q 88a. °रति° C 88c. दैवगुरुः ABCE
°प्रभक्तं RW 89c. नृपेत्यं I, नृपास्यं LQW °लब्धं E, °बुद्धं V
90c. लब्धं E

द्वितीयगो भूमिपतस्करोत्थं
भयं सुरेज्यः कुरुते नराणाम् /
नृशंसतां रोगमनिष्टसंस्थं
भूतद्रुहं दयितावधं च //९१//
तृतीयसंस्थे त्रिदशेशपूज्ये
विहीनवित्तः सरुजो मनुष्यः /
भवेत् कुमित्रः परदाररक्तो
दौर्भाग्ययुक्तो ह्यलसः कृतघ्नः //९२//
चतुर्थगो देवगुरुः प्रसूते
विहीनवित्तं बहुशत्रुगम्यम् /
विचर्मिकाद्यैः परिपीडितं च
नरं सुमायं कुटिलं खलं च //९३//
पामाज्वरार्तं परदाररक्तं
नरं प्रसूते सुरराजपूज्यः /
प्रभूतशोकं सततं सुपापं
चौरं महाकष्टसमन्वितं च //९४//
षष्ठे सुरेज्यः कुरुते ऽचिरोगैः
संपीडितं म्लेच्छसमानरूपम् /
प्रपंचशीलं सुतदारहीनं
धर्मक्रियाहीनमनन्तशोकम् //९५//

91a. भूनृप° C 91c. रोग-भयमनिष्टं C °संस्थः ABELORSTW
91d. दयितोबधं C, दयितोद्रुधं BIOR, दयिबोद्रुधं AETV, दयिबोद्रुध्य S, दयितोक्तितं LW, दयितोद्भूतं Q 92a. °स्पर्शि° L °देवेज्यपूज्ये R, °देवेशमंत्री L 92c. कुपुत्रः V, मनुष्यः C
92d. त्व° SV 93a. चतुष्कगो R 93b. °वित्तो ABCEISTV
93d. समायं LQW, सुमायां ET, सुमत्ये V खलं]भयं ABIORS
94d. महा°]सदा V, महा° ET च om. B 95a. चरोगैः BCI
After 95c come 96d; 96a-c; and 95d in W 95d. °मवीतशोकं S

करोति जीवः खलु सप्तमस्थो
नरं कफाढ्यप्रसुरं सदैव /
हिक्कान्वरार्तिं पृथुमानहीनं
दीनं जनैर्निन्दितमल्पसौख्यम् //९६//
स्थाने ऽष्टमे दैत्यगुरुः प्रसूते
सदातिगर्वं कुटिलं मनुष्यम् /
दृष्यं नृपाणां स्वकुलस्य मध्ये
गतप्रतापं विकृतं सदैव //९७//
इति जीवाष्टकवर्गफलम् //
रेखान्वितो दैत्यगुरुः प्रसूते
नरं मनोज्ञं सुभगं सुशीलम् /
जितेन्द्रियं दानपरं मनोज्ञं
धर्मानुरक्तं प्रसुरान्नपानम् //९८//
द्वितीयगः काव्यसुतः प्रसूते
नरं विधिज्ञं धनिकं च
स्वधर्मशीलं विनयेन युक्तं
प्रभासमेतं जनवल्लभं च //९९//
तृतीयसंस्थो बहुभूषणाढ्यं
नरं प्रसूते सततं प्रगल्भम् /
मेधाविनं धर्मपरं विनीतं
देवाद्विजानामनुवल्लभं च //१००//

96b. कषा° C 96c. हिक्का° B LR °रार्त्तं LQ, °रान्तं R 96d. °मल्परोगं C, °मल्पसौख्यं ET 97a. जीवगुरुः ABEIORSTV, जीवफलं C 97b. सदातिगर्वं C col. इति श्रीबृहद्यवनभाषाटीकायां सप्तलोकीमोहनदासजीकारितायां जीवाष्टकवर्गफलाध्याय Q, इति श्रीबृहद्यवने जीवा(गुरोर W)ष्टकवर्गो(वर्गफला W)ध्यायः LW col. om. V col. इति om. R °फलं om. AEIOST 98c. मनोज्ञं] सरूपं LQW 98d-99b om. BLQRW 99a. काव्यसुतः C, काव्यसुनः I 99b. नरं विधिज्ञं om. AIS, करोति शुक्रो O धान्यं CI, com to धान्यं I 99c. स्वकर्मशीलं ET 99d. यनवल्लभं B, नयवल्लभं LQW 100a. द्वितीय° LQW 100b. प्रगल्भं] प्रभाकं V 100c-100d °वल्लभं om. O 100d. °मतिवल्लभं C

शुक्रश्चतुर्थे कुरुते ऽनाढ्यं
सद्भोजनाच्छादनपानयुक्तम् /
वैडूर्यमुक्ताफलरत्नलाभैः
संतुष्टचित्तं सततं मनुष्यम् //१०१//
सुतीर्थयानादिकपुत्रलाभै-
र्युक्तं नरं दैत्यगुरुर्विधत्ते /
मनुष्यढाढ्यं सुत पंचमस्थः
प्रियं नृलोके परमं प्रधानम् //१०२//
शुक्रस्तु षष्ठे कुरुते मनुष्यं
विद्याासु निष्ठं बहुमन्त्रराजम् /
स्त्रीवित्तलाभैः सहितं सुरूपं
विचक्षणं सर्वकलासु दक्षम् //१०३//
शुक्रो विधत्ते सुत सप्तमस्थो
नरं नितान्तं सुरतप्रगल्भम् /
सकुङ्कुमाच्छादनभो[illegible]गराजं
नरेन्द्रपूजासहितं सदैव //१०४//
स्याते ऽष्टमे दैत्यगुरुः प्रसूते
नरं नितान्तं सुनयेन युक्तम् /
प्रासमेतं बहुकीर्तिराजं
सुकर्मिणं धर्मसमन्वितं च //१०५//

101a. शुक्रस्तृतीये LQW ऽनाढ्यं S, ऽनार्द्यं LQ 101b. °मुक्तं ET 101c. °फलनिर्मलाभैः R 101d. °चित्तं om. B सततं] सुखिनं R मनुष्यं] सदैव ET 102a. सताद्यै° CLQRW °लाभैः IO, °लाभां 102d. त्रिलोके BQW 103a. षष्ठे] शस्ताः R 103b विद्याऽनिष्ठं W बहुमंत्रराजं LQW, बहुमंत्रराजनं C 103c. स्त्रीवृत्त° O 103d. विलक्षणं B दक्षं I, पक्षं R 104b–105a om. BLQW 104c. सकुंकु° AEITV °भोगभंजं V, °भोजराजं ACEI, °भोजनाः O 105d. सुकर्मिणं R

बिन्दुस्थितो दैत्यगुरुः प्रसूते
नरं सुपापं बहुरोगयुक्तम् /
नृपाभिभूतं सुतवित्तहीनं
विवर्जितं बान्धवसज्जनैश्च //१०६//
शुक्रो द्वितीये सहजं विधत्ते
प्रतापहीनं बहुपापयुक्तम् /
सदा विरक्तं स्वकुटुम्बवर्गे
शोकार्तिभिभूतं रतिलालसं च //१०७//
तृतीयसंस्थः कुरुते नृशंसं
शुक्रः सदा रोगविघर्षिकैश्च /
नराभिभूतं सततं कुचैलं
ज्वरार्दितं मानधनेन हीनम् //१०८//
चतुर्थगः शोकयुतं प्रसूते
नरं महाव्याधियुतं दरिद्रम् /
चतुष्पदाच्छादनवर्जितं च
प्रेष्यं खलं पांशुबमानहीनम् //१०९//
करोति शुक्रः खलु पंचमस्थः
सदा दरिद्रं विकृतं मनुष्यम् /
सुतार्थहीनं व्यसनैः समेतं
कुमित्रसङ्गेन युतं नितान्तम् //११०//

106a. दैत्यगुरुः R 106b. सपापं I, सुपापं W 107a. प्रसूते QW
107b. प्रतापभीतं R बहुपापरतं R 107d. रतिलाभसं च C, रविलाभसं च I, रतिलालसंस्थः R 108b. रोरक° CEIV, रारक° ABOS, दारक° I, रोगनि° LQW °घर्षितश्च ABCEIOSTV, °दीर्णितं च R, °पीडितं च LQW 109a. विधत्ते V 110d. कुमित्रसंमन AS, कुमित्रसंगम° R

षष्ठे स्थितः सर्वजनावमूतं
नरं प्रसूते व्रणभेन हीनम् /
विवर्जितं सत्यसखेन नित्यं
विटेश्वरकं परतर्कं च //111//
करोति शुक्रः खलु सप्तमस्थो
वातादिरोगैः सहितं मनुष्यम् /
नृशंसचेष्टं व्यसनाभिभूतं
सदा कृतघ्नं मतिवर्जितं च //112//
शुक्रो ऽष्टमस्थः कुरुते विचेष्टीलं
नरं महाव्याधियुतं कृतघ्नम् /
नित्यं विहीनं बहुपापरतं
चिन्तान्वितं वैरयुतं सदैव //113//
इति शुक्राष्टकवर्गफलम् //
रेखास्थितः सूर्यसुतः प्रसूते
स्थिरस्वभावं सुभगं मनुष्यम् /
प्रियान्वितं सर्वजनैः प्रधानं
विनीतवेषाभरणं सदैव //114//
द्वितीयसंस्थो रविजः प्रसूते
नरं वितानं महमानराजम् /
पराक्रमोत्साहधनेन युक्तं
नीतानुरक्तं बलवन्तवां च //115//

111a. स्थितः LQW 111d. °तर्कुकं QW, °तर्चकं R, °नर्तकं ET 112b. वातादिरोगैः LQW 112c. °चेष्टां ABCEOT 113b. कृतघ्नं, कृतदांष्टः ETV 113c. नित्यं om. R, नित्या C, नीचं W 113d. वैरसुतं AIO, चैव सुतं B, चैव नरं LQW, वै सुतटं R, रोषमह° CETV °ढ्यं m CETV col. इति श्रीबृहज्जैवनभाषाटीकासंग्रहीजीवमोहनदासजिकारितायां शुक्राष्टकवर्गफलाध्याय Q, इति श्रीबृहज्जैवने शुक्राष्टकवर्गफलाध्यायः LW col. om. V col. शुक्रस्याष्टक° R 114b – 115a om. A 114b. सुगमं CT 115d. रीधांस् रकं I °राजनराजं BLQW, वरमानवाथं ET, वरमानमायं

सौरस्तृतीयः कुरुते प्रधानं
नरं सविद्यागमशास्त्रलुब्धम् /
वरोष्ट्रलोहाक्षमनल्पपत्रं
नरं सदा शान्तमतिप्रबम् //११६//
धनर्घगः सूर्यसुतः प्रसूत
नरं सनाढ्यं बहुखानपानम् /
स्त्रगन्धधूपादिसुभोगराजं
प्रभूतसस्यार्थवराश्वयुक्तम् //११७//
करोति मन्दः खलु पंचमस्थो
नरं कुलीनं सुखिनं च नित्यम् /
प्रिया समेतं विगतारिपक्षं
नृपाश्रितं प्रीटयितं सदैव //११८//
षष्ठे ऽर्कजः शीलधनं प्रसूते
नरं विधिज्ञं सुरविप्रभक्तम् /
पश्चात् प्रतिज्ञं कनकार्थलाभं
महाप्रधानं नरनाथपूज्यम् //११९//
शनैश्चरः सप्तमगो विधत्ते
नरं धनाढ्यं प्रमदाप्रधानम् /
विचक्षणं कीर्तिकरं मनोज्ञं
कलासु दक्षं प्रथितं नृलोके //१२०//

116b. नरं स°]स्वधर्मे° R 116c. °लोहाक्ष° B, °लोहास्य° I, °लोहाव्य V, लोहोत्थ° QW 116d. शांतमपि C, शानपति° W 117b. सताढ्यं V °स्वाद्य° W 117c. सुगंध° W, सुगांध° Q, स्त्रगांध° TV °स्वभोग° ABEORSTV, °कतोति° C 117d. प्रसूत° L 118b. कुलानंदकरं विनीतं R 118d. स्प्रीटयितं Q, से टयितं R 119b. °प्रसक्तं BQRW, °प्रधक्तं L 119c. स्वक्षत् C

स्थाने ऽष्टमे सूर्यसुतः प्रसूते
विधिन्नमात्मा-भरणं मनुष्यम् /
हिरण्या
विद्याविनीतं टिुजदेव-भक्तम् //१२१//
बिन्दुस्थितः सूर्यसुतश्च सूते
वृथाभ्रमं पापरतं मनुष्यम् /
स्वजान-जैस्त्यक्तमनल्पदुःखं
दीनं नृशंसं नृपपीडितं च //१२२//
टिुतीयसंस्थः कुरुते ऽर्कसूत्रः
पापात्मकं पापसुखं मनुष्यम् /
कुक्षिस्थरोगैः परिपीडितानां
बलस्व-भावं सुमहाकटुर्यम् //१२३//
तृतीयसंस्थो ऽर्कसुतः प्रसूते
नरं नृशंसं वितथक्रियं च /
बहूशिनं सत्यविहीनमुग्रं
चौरं खलं सर्वजनाभि-भूतम् //१२४//
अनर्थगः सूर्यसुतः प्रसूते
परञ्ज मनुष्यम् /
विहीनवर्णं गतबुटिुवार्यं
प्रेष्यं खलं दीनमनर्थयुक्तम् //१२५//

121a. सूर्यसुतः] रूपसुतं S 121d. विद्या° om. AI 122c. स्व° om. I °जैरुपक्तं ET 123b. पापसक्तं R 123c. कुक्षिस्व° BIQ, स्वकुक्षि° W, कुक्षिः स° ACEOSTV, क्षुधः स्व° R 123d. खल° LQW 124a. तृतीयसंस्थः कुरुते ऽर्कपुत्रो CR 124b. नरं नृशंसं] पापात्मकं R 125b. सुखेन मुक्तं R °मुक्तं LQW 125c. °वर्णं] °वीर्यं W 125d. °मनाथजुष्टं R

सौरः सदा पंचमगः प्रसूते
थिरक्षपौरं मलिनस्वभावम् /
द्वेष्यं कुबुद्धिं दृतकर्मसिद्धिं
व्रट्रोगशस्त्रोपहतं नृशंसम् //१२६//
षष्ठे शनैः पापसुतं ——→
प्रभावहीनं परदाररक्तम् /
गुदाब्धिरोगोपहतं सशोकं
प्रभूतवैरं प्रियसाहसं च //१२७//
सौरो विधत्ते खलु सप्तमस्थो
नरं क्रियाहीनमनल्पवैरम् /
सदा सरोगं भिन्नबन्धुहीनं
विचर्जितं च //१२८//
सौरोऽष्टमस्थः कुरुते दरिद्रं
नरं सरोगं बहुनीचरक्तम् /
पित्तेट्टयैः पीडितमुग्ररोगं
भिटेशभाग्यं परतर्ककं च //१२९//
इति श्रीवृद्धयवने ऽष्टकवर्गफलानि //
इति शनेरष्टकवर्गफलम् //

126a. सौरिः W 126b. ससैर्विमुक्तं C 126d. °द्रोग° — 127c गुदाब्धि° om. I 127a. प्रसूते] मनुष्यं LQW 127b. °दारसुक्तं AB 127d. प्रियसाहसं LQVW 128b कृपा°, BLQW, त्रपा° I 128d. हतात्मकं QW 1 om. W 129b. सुरोगं TV 129d. °तर्कुकं Q col.ᵘ om. CLV col.ᵘ इति om. R श्रीकाशिनाथात्मज°W समाप्तं added by R col.ᵘ इति श्रीवृद्धयवनभाषाटीकायां संगृहीतायांश्रीमोहनदासजीकारितायां अष्टकवर्गफलाध्यायः संपूर्णं Q col.ᵘ श्री° om. ILR शनेरष्टकवर्गाध्यायः L, अष्टकवर्गफलाध्यायः समाप्तः W, अष्टकवर्गफलं समाप्तं R

मेषं गतो ऽर्कः शशिना च दृष्टः
करोति मर्त्यं सुजनस्वभावम् /
प्रस्वेदमूर्तिं प्रघुराक्षपानं
नरेन्द्रपूज्यं विगतारिपक्षम् //१//
बुधेन दृष्टो रविरेव मेषे
नरं विधत्ते गजवाजिराजम् /
प्रियातिथिं देवगुरुप्रसक्तं
प्रतापिनं ब्राह्मणसंमतं च //२//
यदा रविः सोमसुतेन दृष्टो
मेषे तदा सौम्यजनेन युक्तम् /
करोति मर्त्यं बहुरोगराजं
विनीतवेषं नृपपूजितं च //३//
जीवेन दृष्टः सुतसौख्यलाभं
करोति सूर्यः परमं च तोषम् /
मेषे सदा बन्धुजनात्सुपूजा
विवेकविद्यागमसत्यतां च //४//
//५//

करोति पुंसां सलु मेषसंस्थो
महाविद्यातं सुतसूतेन दृष्टः //६//

IX 1—XVII 12 om. L 1a. मेषे ORT 2a. °रेष IOQRT 2b. प्रसूते QW 2d. प्रत्यर्थिनं W °संगतं B 4a. सतविमलाभं ET 4c. बंधुजनैरुपेतं QW, बंधुजनेन पूजां CT, बंधुजनेन पूजितां E 5a—6b om. ABCEIOQRSTW 6c-d om. QW 6d. महाविद्या I, महाबि ABORS सूर्यसुतेन I दृष्टं ABCEIS after 6 ET add इति मेषफलं

वृषे गतो वासरपः प्रसूते
मन्देण दृष्टः प्रभुरप्रतापम् /
धर्मानुरागं परलोकलाभं
विद्वज्जनैः सङ्गममास्पदं च //9//
सूर्यो वृषे भूमिसुतेन दृष्टः
पुंसां विधत्ते बहुमानहानिम् /
उद्वेगमानं पशुबन्धहानिं
कुमित्रसङ्गं विविधं च कामम् //10//
सौम्येन दृष्टो वृषगः स्वरांशुः
करोति मर्त्यं सुतपःसमेतम् /
धर्मक्रियाराधनतत्परं च
प्रियातिथिं पार्थिववल्लभं च //11//
जीवेन दृष्टः प्रभुराजपानं
रविर्विधत्ते प्रभुराज्ञ नाम
सूर्यो वृषस्थः प्रकरोति पुंसां
हेमाम्बराद्यप्रभवं च लाभम् //12//
गुणानुरागं परपक्षनाशं
हिरण्यमुक्तामणिकलाभम् /
सूर्यो वृषस्थः प्रीतिहानि पुंसां
शुक्रेण दृष्टः प्रदिशति वृद्धिम् //13//

7a. वृषं ACER तनो I, सुतो B 7c. धर्मानुलाभं B धर्मानुलाभ CIQ, धर्मोद्यलाभं W परलोकराजं C 7d°सस्यदं Q, °संसदं W 8a. दृष्टः om. Q 8c. om. A 9 om. W 9b. सुतया समेतं BQR 9d om. Q In CET the order is: 10c, 10a, 10b. 10b-c om. Q 10b. प्रभुराज्ञरायुं Q, प्रभुराज्ञ सूर्ये W, प्रभुराज्ञ तापं ET 10c. प्रभुराजपानं ABIRS, सुजनानुरक्तं QW 10d om. CET 11a. गुणानुरक्तं W 11c. वृषस्थः प्र° om. B प्रमदादि QW 11d. परमां मे QW, शाटः प्र° R after 11 CET add शत्रोर्विधानं बहुधर्मवृद्धिं प्रियैः प्रसङ्गं (संगं ET) प्रणयं (प्रणतं ET) प्रतापं

सौरेण दृष्टः प्रमदाविघातं
विचित्रणार्त्तं गुदपाटरोगम् /
वृषस्थितो ऽभास्करे दत्ते
हिंसाविघातं | बहुधर्मवृद्धिम् //१२//
नृयुग्मसंस्थो दिनपो नराणां
चन्द्रेण दृष्टः सततं करोति /
ज्वरप्रकोपं सुमुहुर्यरोगं
विनाट्टमायास गुरुप्रकोपम् //१३//
सूर्यो नृयग्मे मनुजैस्य दत्ते
सौम्येन दृष्टः सलतां सदैव /
मतिप्रकाशं विभवं विवेकं
कलत्रपुत्रप्रभवं च सौख्यम् //१४//
नृयुग्मसंस्थो ऽपि जयं विदत्ते
सौम्येन दृष्टो नृपतेः प्रियत्वम् /
तथा नराणां बहुविप्रलाभं
नृपैः सह सङ्गमनं करोति //१५//
तृतीयराशौ दिनपः प्रसूते
जीवेन दृष्टः प्रभुतां विचित्राम् /
सन्मारोग्यकलत्रलाभं
सुखाधुना साधुजनेन सख्यम् //१६//

In CET the order is 12c, 12a, 12d, and 12b 12b. चित्र°C, विभ°T, वैभ° E 12d हिंसादियुक्तं C, हिंसाविधियुक्तं ET, हिंसात्मकं QW नृपतेः सुखं च CET, कुने क्रूरमतिं जडं च QW after 12 ABIORS add प्रियैः प्रसंगः (प्रसंगः om. A) प्रणयं (प्रणतं ABIQS) प्रसन्नं S see CET after 11 after 12 CET add इति वृष(--ET)फलं 13a. नृयुग्मसंस्थो QW 13b. इष्टः R 13c. मुरुप्रकोपं IOST 13d. °मायासगुरु° QRW 14a. सलतो R, सलतः ABEIOQST W 14c. सतिप्रकाशं QW विभवंविद्यविवेकं ET 15a. नृजन्मसंस्थो CET, नृयुग्मसंस्थो W, नृसुग्मसंस्थो Q डपि जयं om. A, दिनपो S, डपि सजयं W 15b. सौमेन C, चौमेन S 15c-d om. ABIOQRSW 15c. तैथा ET नृपविप्रलाभं ET 16a. यदा नृराशौ W 16b. विचित्रं ABCERST 16c °मारोग्य° CIOR, °मारोग्य°AEST 16d. सुखाधुना I सौम्यजनेन QW

नृयुग्मसंस्थो विधृतं दिनेशः
शक्रेण दृष्टः कुरुते मनुष्यम् /
विघ्नार्थियोगं प्रभवेत्तेन यस्मै
हितं सपत्नं द्विजदेवपक्षम् //१७//
मन्देन दृष्टैः परुषं सनीचं
गतप्रभावं सविता विधत्ते /
नृयुग्मसंस्थो ऽर्थहयाविहीनं
कृतघ्नमुग्रं परपक्षरक्तम् //१८//
कर्कस्थितो ऽर्कः शशिना च दृष्टो
हेमार्थियोगं प्रभवं विधत्ते /
सौख्यं समौक्तिकमथ प्रतापं
चन्द्रेण दृष्टः सुतरां गुरुत्वम् //१९//
भौमेन दृष्टो वदनाक्षिरोगं
करोति सूर्यः खलु कर्कटस्थः /
प्रियाधियोगं विनयार्थनाशं
विगर्हणं सूनुकृतं सदैव //२०//
बुधेन दृष्टः खेलु कर्कटस्थः
सूर्यो विधत्ते नियतं मनुष्यम् /
गतारिपक्षं विभवैः समेतं
प्रियातिथिं बान्धववल्लभं च //२१//

17a. नृयुग्मसंसं AS, नृयुग्मसत्थं BIOR विधृतां BI, विधृतो W, कुरुते CET 17b. प्रभवेतां CET 18a. परुषं R 18b. गतप्रभावं ET 18c. नृजन्मसंस्थो C °संस्थस्त-दया° I यंदया° QRW, कंटया° AOS 18d. °पक्षबक्त्रं BQSW, °पक्षबक्रं I, °पक्षबक्तं OR after 18 CET add इति मिथुन (मिथुनराशि C) फलं 19b च धत्ते BIO, च त्ते A 19d. गुरुत्वं Q, गुरुस्वं W 20b. सूर्यः om S, सूः A In I the order is: 20a-b, 21b-c, 20c-21a, 21d. 20c प्रियैर्धियोगं R विजयार्थ° W, वियर्थार्थ° Q 20d. विगर्हणं OS, विग्गर्हणं Q, विगार्हणं IT, विगो र्हणं W सूनुकृतैव A, --- कृतैव S, सुनुकृतैव -- T, सुनृकृतैव -- E 21a. कंटकस्थ R, कंटकस्य B 21c. विनयैः BIQW, विसवैः ET

दृष्टः सुरेज्येन दिनाधिनाथो
नरं बिधत्ते सभगं मनोज्ञम् /
मुख्यं प्रसिद्धं सतटीरयुक्तं
विवेकिनं ब्राह्मणसंमेतं च //22//
विद्याप्रतापार्थधनैः समेतं
नरं बिधत्ते ऽभृगुजेन दृष्टः /
कर्काश्रितो वासरपः प्रतापं
सदानुकूलं निजबान्धवानाम् //23//
मन्देन दृष्टः सविता प्रसूते
नरं नितान्तं कलहप्रधानम् /
आलस्यनिद्राचिरुजासमेतं
सदानिहृष्टं परतर्ककं च //26//
सिंहस्थितो वासरपः प्रसूते
चन्द्रेण दृष्टः सभगं मनुष्यम् /
ऽभूक्षेत्रबित्तप्रभवैः समेतं
सख्यं गुरूणां बिनयेन युक्तम् //25//
ऽबौधेन दृष्टः खल सिंहसंस्थो
ऽनबिधत्ते ऽचिरुजा समेतम् /
नरं बिहीनं सुतमित्रदारैः
सदा कुचैलं बिनयेन हीनम् //26//

22c. सख्यं QW 24b. कलहप्रियं च QW 24d. सदासिदृष्टं R, सदानिदृष्टं Q परतर्ककं IO परतर्ककत्वं W after 24 CET add इति कर्के (कर्के रबि ET) फलं 25d-26b om. ABIORS 25d. सदा सुहृष्टं गरुभूजि(ज W)कं च QW 25d. सौख्यं ET 26a-27a om. QW 26d. बिनयेन ET

बुधेन दृष्टो दिनपः प्रसूते
सिंहाश्रितः सौम्यतरं मनुष्यम् /
प्रियंवदं धर्मविधानदक्षं
स्वपक्षपूज्यं सरकार्यदक्षम् //२७//
जीवेन दृष्टः सविता प्रसूते
नरं विदग्धं प्रचुरप्रतापम् /
सिंहाश्रितः पुण्यपरं कृतज्ञं
विहीनपापं प्रणतारिपक्षम् //२८//
सिंहाश्रितो भार्गवजेन दृष्टः
सूर्यः प्रसूते स्वगृहं प्रयातः /
(ऐश्वर्यबद्धार्थविवेकयुक्तं
नरं प्रधानं प्रभया समेतम् //२९//
मन्देन दृष्टो बहुमन्दभाजं
नरं प्रसूते दिनपः स्वराशौ /
व्ययासस्वक्लेशभयैः समेतं
दुष्टस्वभावं गतसौहृदं च //३०//
कन्याश्रितो वासरपः प्रसूते
नरं सरूपं सुभगं मनोज्ञम् /
चन्द्रेण दृष्टौ नृपमानभाजं
महाधनैः संयुतमुग्नलाभम् //३१//

27c प्रियंविदं ABEIORST 27d. सुपक्षपूज्यं Q 28a. after द्व ET insert 29b-29c विवे 28b-28d om. QW 28c. कृतघ्नं B 29b-29c विवे om. here ET 29b. प्रजातः O 29c. °बुध्यार्थ° R, °बुध्यार्थ° ABIOQS, °बुध्या च CET 30c. व्ययं QW 30d. दृष्टः ABER after 30 CET add इति सिंहस्थ (सिंहे ET) रवौ फलं

[करोति भानुर्बहुरत्नभाजं
कन्याग्निनो ऽभाग्यजनेन युक्तम् /
चन्द्रेण दृष्टो मणिमुक्ताढ्यं
प्रियंवदं मानधनैः सदैव //31a//]
हृद्रोगमामाम्बरपित्तवातैः
संपीडितं वासरपः प्रसूते /
कन्याग्निनो ऽभिसतेन दृष्टो
नरं कविद्यागमसंप्रियं च //32//
बुधेन दृष्टो द्विजपङ्क्ति कन्ये
करोति शय्यासनवाहनाढ्यम् /
सदा समस्यं सभगं मनुष्यं
प्रियागमं बन्धुविशारदं च //33//
दृष्टः सरेजेन रविः प्रसूते
कन्ये नरं धर्मपरं प्रधानम् /
द्विजानरकं विगतारिपक्षं
संपूजितं भूमितले नरेन्द्रैः //34//
शुक्रेण दृष्टः सविता प्रसूते
प्रख्यातवीर्यं सभगं मनुष्यम् /
विवेकविद्यागमशास्त्रलक्षं
महाधनं शौर्यपरं सदैव //35//

31a om. QW 31ac. °काष्यं B, °काष्यं ET 32a. स्द्रोगमाया° I
33c. समुस्यं BCW, समस्वं Q 33d. बुद्धि विशारदं C 35b. सुगमं R,
सुभं A 35c. °शास्त्रवेद्यं ET

सौरेण दृष्टः प्रकरोति भानुः
कन्याश्रितो रोगभयेन युक्तम् /
विदेशयानं परपत्तरक्तं
चौरं परुषं प्रभया विहीनम् //३६//
सूर्यैस्तलास्थो हिमरश्मिदृष्टः
करोति जाड्यं बहुशोकयुक्तम् /
निस्त्रिंशभावं धनलाभनाशं
नृणां तथा चौरविमोषणं च //३७//
भौमेन दृष्टः सविता प्रसूते
रक्तानिलश्लेष्मजमेहरोगम् /
भयं प्रवासं कलहं च वैरं
स्वधर्महीनं निकृतिं सदैव //३८//
बुधेन दृष्टः सविता प्रसूते
—श्रिते कामरतं मनुष्यम् /
लज्जाविहीनं कुनृपप्रसक्तं
नीचानुरक्तं प्रियसाहसं च //३९//
जीवेन दृष्टः प्रकरोति भानु-
र्नरं तलास्थः प्रणयेन हीनम् /
नीचात्मानं परधर्मरक्तं
सुगन्धयुक्तं नरवर्जितं च //४०//

36d. चौरं परुषं Q चौरं पुरुषं ABIRSW पुरुषं QW, नरं सुघोषं C, घोरं रक्तं नरं सº ET after 36 CET add इति कन्याफलं 37c. निस्त्रिंशलं बंधनबुद्धिनाशं QW 37c निस्त्रंशº EIT ºलाभं B ºलब्धिº ABEIRT, ºलब्धº C, ºनष्टिº S 37d. ºविमोक्षणं QW च om. AS 38b. ºमेधº BQR, ºचेटº W, ºनेहº I 38c. सकलं ET च om. R 38d. निकृतं QW 39b. कामनरं R 39c. ºप्रश्नं A, ºप्रसूते I, ºप्रश्रस्तं Q, ºप्रश्रयंतं W 39d. प्रियसाहसं—41b om. E 40d. सुगंधरक्तं BQW

IX 41-45

शुक्रेण दृष्टः सविता प्रसूते
नरं नितान्तं गणिकासु रक्तम् /
तुलाश्रितः सत्यधनं कुधर्मैः
पाषण्डिनामिष्टमनिष्टमित्रम् //४१//
सौरेण दृष्टः प्रभया विहीनं
नरं प्रसूते सविता तुलास्थः /
कुचैलिनं बान्धवलोकमुक्तं
सनिष्ठुरं नूनमनिष्टवादिम् //४२//
चन्द्रेण दृष्टैः सवितातिसंस्थैः
करोति नानाविधयुक्तमेव /
नरं प्रगल्भं प्रभया समेतं
हतारिपक्षं गतसाध्वसं च //४३//
भौमेन दृष्टो ऽतिकठोरवाक्यं
रविर्विधत्ते ऽतिगतो मनुष्यम् /
धनैर्विमुक्तं सततं कुशीलं
महाभयैः सङ्गमनेन नित्यम् //४४//
बुधेन दृष्टो ऽष्टमराशिसंस्थो
रविर्विधत्ते सभगं मनोज्ञम् /
नरं नयज्ञं धनधान्यराज्यं
संग्रामितं साधुजनेन नित्यम् //४५//

41b. गणिकानुरक्तं ABCT 41c. सत्यधनं QW, सत्यसनं R
कुधर्मरक्तं W 41d. पाखंडिना° ABCEQRTW 42a. प्रसूते — 42d
सौनिष्ठुरं om. I 42c. कुचैलनं O °मुक्तं C 42d. °निष्ठवृद्धिं CET
after 42 CET add इति तुले रविफलं 43b. °विधि° W, °वि° R,
°धन° C 43d. °साध्वसं T, °सध्वसं E, °साहसं C 44a. °वाग्यं
R, °वाच्यं QW 44d. महाभवैः W, महाभवे Q 45d. संग्रामिनं
QW, समन्वितं CET (संग्रामिनं seems to be ~~wrongly~~ used as a participle
of संग्रामी)

जीवेन दृष्टो ऽलिगतो ध्यनाथः
करोति पथ्यैर्विविधैः समेतम् /
प्रियंवदं सर्वजनैः समेत-
मलोलमं पूजितमन्यलोकैः //४६//
सदा सशीलं च समित्रभाजं
नानारवाद्यं सुभगं सुरूपम् /
करोति भानुः खल वृश्चिकस्थः
शुक्रेण दृष्टः प्रवरं मनुष्यम् //४७//
सौरेण दृष्टो ऽल्पमगो विवस्वान्
मामानरकं कुरुते मनुष्यम् /
सदा विलोमं निजबन्धवर्गै-
स्त्रासाधिकं निष्ठुरभोजसार्तम् //४८//
चापाश्रितस्तीक्ष्णकरो ऽतिसौ-
म्येन दृष्टो जनयेन्मनुष्यं /
शास्त्रानुरक्तं प्रणतारिपक्षं
धनाधिकं ब्राह्मणसंमतं च //४९//
विवर्णदेहं हतमानवर्गं
प्रशान्तवीर्यं विनयेन हीनम् /
चापाश्रितो वासरमः प्रसूते
सौम्येन दृष्टो ऽतिखलं मनुष्यम् //५०//

46a ध्यनाथः — 47a च om. W 47a. कुशीलं I 47b. °वाद्यं STW स्वरूपं W 47c. खल om. W 47d. प्रवरं EQTW 48b. नयानरकं S 48d. °जमार्क्षे OR, °जमार्क्षे Q, °जमार्क्षि ABCEISTW after 48 CET add इति वृश्चिक (वृश्चिकराशि C) फलं 49c. शास्त्रानुरक्तं CI 50a. °मानवीर्यं CE 50b. नयनेन R, तनयेन C

सौम्येन दृष्टः सतसौख्ययुक्तं
भानः प्रसूते हयगौ मनुष्यम् /
प्रियातिथिं टेवगरुप्रसक्तं
नयाधिकं बान्धववल्लभं च ॥५१॥
स्ववर्गमख्यं परवर्गमान्यं
पापैर्विमुक्तं पशुपत्नलाभम् /
भानुर्हयस्थः सरपूज्यैर्दृष्टो
धर्माधिकं संज्ञनयेन्मनुष्यम् ॥५२॥
शुक्रेण दृष्टः सविता प्रसूते
हयाश्रितः सत्प्रभया समेतम् /
नरं सशीलं बहुरत्नभाजं
गेणानरक्तं विभवासमेतम् ॥५३॥
हयाश्रितो वासरपः प्रसूते
पापानरक्तं च खलं मनुष्यम् /
रोगातुरं पैशुनिर्वियुक्तं
सैनिष्ठुरं स्नेहविवर्जितं च ॥५४॥
मृगाश्रितो रात्रिकरेण दृष्टः
करोति भानः सुभगं मनुष्यम् /
दानानरक्तं सविद्यालंरक्तं कीर्तिं
सुसंप्रसक्तं विनयोपपन्नम् ॥५५॥

51b रूपगो IR, रूपगो QW 52b. °र्वियुक्तं S 53d-54b om. B
प्रियंवदं साधुजनप्रसक्तं पापाश्रितो सूर्यसुतेन दृष्टः
करोति सूर्यः प्रभया विहीनं QW 54c. गुणातुरं BQW
°र्विमुक्तं C, °र्विहीनं R after 54 CET add इति दुष्फलं
55b नृः — 55c दाना om. A 55d. सुसंप्रशस्तं QW

भौमेन दृष्टः समरोगभाजं
करोति सूर्यो मृगगः सदैव /
निर्माटनं द्यूतविहीनवेषं
दुष्टयाविहीनं विधनं सदा च ॥५६॥
बुधेन दृष्टः सविता प्रसूते
मृगाश्रितः प्राणयशःप्रगल्भम् /
सौम्याधिकं धर्मपरं प्रधानं
गतारिवर्गं सधनं मनोज्ञम् ॥५७॥
जीवेन दृष्टो दशमेस्थ एव
नरं प्रसूते दिनपः सुपत्नम् /
रतानुकूलं हतपापवर्गं
विभूषितं पुष्पविलेपनाद्यैः ॥५८॥
शुक्रेण दृष्टः सविता प्रसूते
नरं विदग्धं मकराश्रितश्च /
सदेश्वरं प्राणभृतां वरिष्ठं
विद्वांसं प्रियातत्परधर्मरक्तम् ॥५९॥
विहीनवेषं गतपत्नदारं
जनैर्विमुक्तं सततं कुचैलम् /
निर्मर्यादो जनयेन्मनुष्यं
विवर्जितं मानवपैः सदैव ॥६०॥

56a-b भाजं करो om. AS 56d. विधिनं BCI, निधनं O
57d गतारिपक्षं ET मनुष्यं R 58c. रतानुकान्तं QW
59d. महाप्रभावं विगतामयानं QW 59d. विद्वांसं R
वज्रं ABIOS 60b. समता ABCEIOST कुलं च QW
60d. मानभृतैः QW after 60 CEI add इति मकरफलं

कुम्भं गतो ऽर्कः शशिना च दृष्टो
नरं प्रसूते बहुलाभ्राजम् /
प्रियंवदं सत्यरतं सशीलं
हतारिपक्षं प्रणतं द्विजानाम् ॥६१॥
सौम्येन दृष्टः सविता प्रसूते
कुम्भाश्रितः पापरतं मनुष्यम् /
दुष्टस्वभावं परविक्तलुब्धं
दीनं कृपं बुद्धिविवर्जितं च ॥६२॥
सूर्यो घटस्थः शशिजेन दृष्टः
करोति सौम्यं सुभगं मनुष्यम् /
वीर्योनदुःखं बहुशास्त्रदृष्टं
[illegible] राजम् ॥६३॥
सूर्यो घटस्थः प्रकरोति वृद्धं
जीवेन दृष्टः प्रथितं मनुष्यम् /
सदा मनोज्ञं गुणसाररक्तं
प्रभाविनं दानपरं प्रधानम् ॥६४॥
शुक्रेण दृष्टः सविता प्रसूते
कुम्भाश्रितः प्रीतिकरं मनुष्यम् /
आरोग्यदेहं परुषार्थयुक्तं
विनीतवेषं बहुलाभराजम् ॥६५॥

61a. कुंभे CS 61b. बहुभोगभाजं W, बहुधान्यभाजं Q
61d. प्रणवं ABCEIORST 62c. परिविक्तं CR, परिं I
63c. वीर्यातिदुःखं ABCEO T, वीर्ये निदुःखं W, वीर्योतिदुःखं I, वीर्यनिदुःखं R बहुशास्त्रलुब्धं R 63d. राजम् ABCEIOQTW 64a. कृद्धिं AC, मद्धिं IW, वृद्धिं T, रिद्धिं BOQ, रिंधिं R 64c. गुणलालसं च QW
65b. कुंभामृतः R, कुंभे मृतं ABCEIOST 65c. यशमुख्ययुक्तं R

मन्देन दृष्टः प्रकरोति श्वानुः
कुम्भाश्रितः क्लेशयुतेन युक्तम् /
जडस्वभावं कुटिलं कृतघ्नं
संत्यक्तशीलं भयविह्वलं च ॥६६॥
मीनाश्रितो वासरपः प्रसूते
चन्द्रेण दृष्टः प्रचुरप्रभावम् /
सुवर्णताम्रायसरौप्यपात्रं
नलं द्विजानां सततं विधिज्ञम् ॥६७॥
सौम्येन दृष्टः प्रकरोति श्वान-
मीनाश्रितः क्लेशकटार्दितांगम् /
नरं सरक्तं नृपतेरनिष्टं
लेखानिहीनं सुनिराश्रयं च ॥६८॥
बुधेन दृष्टो दिवसः प्रसूते
मीनाश्रितः सत्यपरं मनुष्यम् /
बुद्ध्या समेतं प्रियमिष्टधर्मं
प्रियातिथिं शौचसमन्वितं च ॥६९॥
सुरेज्यदृष्टो प्रभराशिसंस्थो
श्वानः प्रसूते बहुवित्तयुक्तम् /
नरं विधत्ते विविधोपपानं
तीर्थाप्तरक्तं वरवस्त्रलाभम् ॥७०॥

66b. क्लेशान्वयेन QW after 66 CET add इति कुम्भकर्तं 67a after वासरपः AS insert 68a प्रकरोति – 69c समेतं 67b प्रचुरस्वभावं CO 67d. विद्यौचं ET 68b.°कटार्पितां T BQ, °कटार्दितांगं R 68c. चिरक्तं OR नृपतेरनिष्टं ET, नृपतौ सुमृष्टं ABIOQS, नृपतौ सुतष्टं W, नृपतौ रमुष्टं R 68d. सुनिराश्रयं QR, तु निराश्रयं W 69c सौम्यः समेतं ABCEIORST °मिष्टधर्मं CR 70a सुरेज्यदृष्टो I त्यरशस्त्रसंस्थो AIR, त्यरर्षाशस्त्रसंस्थो B, परशस्त्रसंस्थो S, त्यर – – शस्त्रसंस्थो O, त्तिमराशिसंस्थो CET 70b.°पित्त° ABIOS 70c. विधीते IS विहीनं OR, विनीतं QW, सयुक्तं CET °पानैः CT 70d.°रक्तांबर° ABES

शुक्रेण दृष्टः सविता प्रसूते
मीनाश्रितस्त्यागपरं मनुष्यम् /
मानार्थशय्यासनदानयुक्तं
हासानुकूलं प्रमदाजनस्य //७१//
उद्वेगशोकाकुलमिष्टपापं
मन्देन दृष्टः सविता विधत्ते /
मीनाश्रितो बंधनचौररक्तं
सदातरं मित्रविवर्जितं च //७२//
इति श्रीवृद्धयवने सूर्यदर्शनचारफलानि //

71c. नानार्थ° W 72b. प्रसूते QW col. इति श्रीजवन-भाषाटीकायां सगहीजीश्रीमोहटाशकारितायां सूर्यदर्शनचार Q col. श्री° om. ABEIORT श्रीवृद्धयवनजातके C सूर्यदर्शनचारः RW

मेषे गतो रात्रिचरः प्रसूते
सूर्येण दृष्टः कथितप्रभावम् /
नरं नितान्तं व्यसनैः समेतं
गतप्रभं ऽलक्ष्मिविवर्जितं च //१//
मेषाश्रितः शीतकरः प्रदृष्टो
ऽतीमेन मर्त्यं सरुजं करोति /
बहुप्रकोपं विनयेन हीनं
सदा दरिद्रं गतसौहृदं च //२//
बुधेन दृष्टः प्रकरोति चन्द्रो
नरं विनीतं सरशीलभाजम् /
मेषाश्रितो वाहनभोजनाढ्यं
प्रियंवदं ब्राह्मणवत्सलं च //३//
जीवेन दृष्टः खल मेषसंस्थ-
श्चन्द्रः प्रसूते गुणकीर्तिमन्तम् /
नयाधिकं धर्मपरं कृतज्ञं
दयान्वितं सत्ययुतं सदैव //४//
मेषाश्रितो ऽभार्गवदृष्टियुक्त-
श्चन्द्रः प्रसूते विधनं मनुष्यम् /
हृतारिरोगं विनयप्रयुक्तं
महाप्रभं पार्थिवसंमतं च //५//

1a मेषं QW 1b. कविन:स्वभावं C, ग्रथितस्वभावं QW 1d. गतप्रभां ABCEIORST शक्ति° QU 3b सत° ABIOQRSW °भावज्ञं ABCEIRT 3c भोजनवाहनाढ्यं S °भोजनार्यं BQRW 4c-5a om. C 5b विधनं Q, विधिनं ABCEIST 5c. हृतारियोगं W विनयेन युक्तं W

दृष्टः शशाङ्को ऽजगतोऽसितेन
पापं विधत्ते सखजं मनुष्यम् /
विहीनवित्तं कलहश्रमार्तं
विवर्जितं साधुसमागमेन ॥६॥
वृषाश्रितो रात्रिकरः प्रगल्भं
नरं प्रसूते रविणा च दृष्टः /
मायाधिकं वित्तहरं प्रजाना-
मग्नस्वभावं गतधर्मबुद्धिम् ॥७॥
यद्भो वृषस्थः क्षितिजेन दृष्टो
नरं सुबाते चलपीडिताङ्गम् /
व्याधिकं कण्डुरजासमेतं
सनिष्ठुरं पैष्यविवर्जितं च ॥८॥
सौम्येन दृष्टो वृषगः शशाङ्कः
करोति मर्त्यं नृपतुल्यभागम् /
विद्यानुरक्तं प्रभया समेतं
सुतं महाबन्धुगणैः सदैव ॥९॥
जीवेन दृष्टो हिमगुर्वृषस्थो
नरं प्रसूते द्विजदेवभक्तम् /
सुबस्त्रशय्यासनभोजनाढ्यैः
समन्वितं तस्य गुणप्रभावम् ॥१०॥

6 om. QW 6a. सितेन – 7a वृषाश्रितो om B 6b. पप्यं A S, परं ET 6c. °समार्तिं ET, °स्त्रमार्त्तं AS, °प्रमत्तं I 6d. °समागमं च ACEIORT, °समागतं च S 7a. वृषस्थितो Q 7b. नरं प्रसूते om. W • 7d. गतधर्मबुद्धिं QW 9b. °भोगं ET, °भाग्यं Q, °भोज्यं W 9d. सुतं om. IW, नूत R

गोसंश्रितो रात्रिकरः सबाले
शुक्रेण दृष्टः सभगं मनुष्यम् /
यत्नोद्यतं कूपतडागेरक्त-
मध्यानवापीकृतमानसं च ॥११॥
मन्देन दृष्टो गविगः शशाङ्को
नरं सबाले व्यसनैरुपेतम् /
गतप्रभावं बहुदैन्यभाजं
विनर्जितं पैत्रधनार्थदारैः ॥१२॥
नृयुग्मगः शीतकरः प्रसूते
सूर्येण दृष्टो बहुमन्दवृद्धिम् /
सर्पादिभिः पीडितमुग्ररोगै-
र्विचर्चिकाव्यैश्च तथा सदैव ॥१३॥
दृष्टः शशाङ्को मिथुनाश्रितश्च
सौम्येन सौम्यं जनयेन्मनुष्यम् /
दीनं कृशं वातविकारयुक्तं
सदातिवृद्धं नयवर्जितं च ॥१४॥
सौम्येन दृष्टो मिथुने शशाङ्कः
करोति सौम्यं सभगं मनुष्यम् /
मनोज्ञदेहं सुहृदा च युक्तं
कुलप्रधानं प्रणतं द्विजानाम् ॥१५॥

12a. यविगः BR, कविगः C 12b. प्रसूते CET 12c °दैन्यस्तन B °दैत्यराजं R 12d. °दानैः W 13b. °बुद्धिं Q 13c °रोगं W 13d. सदा तथैव ET 14c. विन्नविकार° BQRW 14d. °वृद्धिं W, °कृद्धिं R 15a. सौमेन I, सौमेन BR, बुधेन QW 15c समुदा च ABIOQRSW, च सुबुद्धि° C

जीवेन दृष्टो मिथनस्थ एव
    चन्द्रः प्रसूते विभवैः समेतम् /
महाधनं शौर्यकृतं मनोज्ञं
    शुचिं सदा धर्मसमन्वितं च //१६//
शुक्रेण दृष्टः प्रकरोति चन्द्र-
    स्तृतीयराशौ गजवाजिभाजम् /
नरं बहुस्त्रीरतिलब्धसौख्यं
    महाधनं पार्थिवमानजुष्टम् //१७//
सौरेण दृष्टो ऽतिखलं सुजातं
    चन्द्रो नृयुग्मस्थित एव मर्त्यम् /
घोराबनीशैः परिपीडिताङ्गं
    सबन्धुभावं विनयेन हीनम् //१८//
कर्कोन्मितो रात्रिपतिः सुजाते
    सूर्येण दृष्टो ऽल्पधनं मनुष्यम् /
तीव्रस्वभावं खलसङ्गरक्तं
    धर्मार्थकामैः परिवर्जितं च //१९//
जीवेन दृष्टः प्रकरोति चन्द्रः
    कर्कोन्मितस्त्यागदयाविहीनम् /
नितान्तदुष्टं परपुत्रहीनं
    विवर्जितं धर्मपरैर्मनुष्यैः //२०//

16c. सदा धनं QW सौर्यपरं R मनोज्ञं]कृतज्ञं R 17d. °दृष्टं AIQ, °पुष्टं OS, °टुष्टं CT, °दृष्टं E 18b–19c in marg. O 18d. समृद्ध° W, सकृद्ध° R, सशोक° C after 18 C adds इति मिथुनफलं 19–24 om. Q with f. 7[illegible] which is replaced by a copy of f. 177 containing XXII 45–53 19a R: ET °न्नितस्थो S, °न्नितस्या IW 20c परमुत्र° I, परमुत्र° W, पर[illegible]° C

बुधेन दृष्टः स्वगृहे शशाङ्को
नरं सवाते तनयार्थयुक्तम् /
विदग्धबुद्धिं बहुमित्रपूज्यं
भ्रातान्वितं सत्यदयासमेतम् //२१//
दृष्टः सुरज्येन निशाधिनाथ-
श्चतुर्थराशौ क्षितिनं विधत्ते /
तीर्थानुरक्तं गतदुष्टभावं
सुधार्मिणं देवगुरुप्रसक्तम् //२२//
शुक्रेण दृष्टः प्रकरोति चन्द्र-
श्चतुर्थराशौ गृहभूमिभाजम् /
सदानुरक्तं गुरुबान्धवानां
मनस्विनं शीलधनप्रगल्भम् //२३//
सौरेण दृष्टः प्रकरोति चन्द्रः
कर्कोश्रितः पापमतिं मनुष्यम् /
विहीनवित्तं परदाररक्तं
सदा कृतघ्नं भयसंयुतं च //२४//
सिंहाश्रितः शीतकरः प्रसूते
सूर्येण दृष्टः प्रभुरं विदग्धम् /
सत्याश्रितं बन्धुजनेन पूज्यं
सभूमिलाभं गतरोगदुःखम् //२५//

21c. °वृद्धिं O °मित्रयुक्तं W 22b–23a om. W 22b. वनि ET 23b. ग्रह° ET 24c. परदारसक्तं I after 24 C adds इति कर्कफलं 25c. बन्धुजनेन पूज्यं om. W 25d. स(स om. W)बंधुपालं QW

X 26-30

ौमेन दृष्टः कुरुते शशाङ्कः
सिंहाश्रितः पापरतं मनुष्यम् /
ाानुरक्तं परदेशभाजं
महाव्ययं पार्थिवपीडितं च //२६//
ेन दृष्टः प्रकरोति चन्द्रः
सिंहस्थितः कृच्छ्रधनाप्तसौख्यम् /
पुष्पभाजं कुकलत्रयुक्तं
युतं विचित्रैः पशुपत्रवित्तैः //२७//
ोवेन दृष्टः प्रभुतासमेतं
सिंहाश्रितः शीतकरो विधत्ते /
रं महाधर्मपरं प्रधानं
प्रज्ञान्वितं मान्यतमं प्रियं च //२८//
ेण दृष्टः सुभगं मनोज्ञं
हरौ स्थितः शीतकरो विधत्ते /
यंवदं धर्मकथानुरक्तं
हितं द्विजानां नृपपूजिताङ्गम् //२९//
ेन दृष्टो बहुमन्त्रयुक्तं
चन्द्रो विधत्ते बत सिंहसंस्थः /
ारोर्तिदाहज्वरकामलार्त्तैः
संपीडिताङ्गं मनुजं विधत्ते //३०//

c परदेशभाजं — 27c om. W 26d. महाव्ययं S 27b–28a .. ET 27b. सिंहाश्रितो Q 27d. युतं om. W च मित्रैः BIOQRSW °मित्रैः BCIW, °चस्त्रैः Q 28c–29b om. S d. यशोन्वितं R मान्यतमं ABCEIOQRTW 30c ाध्य° ABCEIOQRST after 30 C adds इति सिंहफलं इति

कन्यास्थितः शीतकरो ऽर्कदृष्टो
नरं सवाते तनयेन युक्तम् /
भ्रष्टापरं सौम्यिकमिष्टधर्मैः
तीर्थान्तरक्तं भयवर्जितं च ॥३१॥
भौमेन दृष्टः परदाररक्तं
कन्यास्थितः शीतकरः करोति /
क्षतार्दितार्तं गुरुरोगयुक्तं
महाभयैः संयुतमिष्टपापम् ॥३२॥
बुधेन दृष्टः सबलः शीतरश्मिः
कन्यास्थितः स्त्रीसहितं मनुष्यम् /
करोति भूपालसमानमानैः
जनप्रियं पण्येकथानुरक्तम् ॥३३॥
सदा सशीलं द्विजदेवभक्तं
भूपालमान्यं द्विजबन्धुपूज्यम् /
कन्यास्थितो रात्रिपतिः सवातैः
जीवेन दृष्टः प्रचुरप्रतापम् ॥३४॥
शुक्रेण दृष्टः सततं विदग्धं
चन्द्रः प्रसूते सबलं षष्ठराशौ /
सद्भूमिवस्त्राम्बरभूषणानां
संसेवकं पीनतनुं मदार्तम् ॥३५॥

32b. कन्यागतः R 32c. कृतार्दितांगं R 33b. स्त्री° om. QW
33c भूपाल° — 34a om. O 33c. भूपालसबल° ABCIQS;
भूपालिसत्र° ET 34d. प्रचुरप्रभावं Q 35b. सबल om. S
35c. °वस्त्रं च वरौ° S, °वस्त्रीम्बरौ° E, °वस्त्राम्बरौ° R
35d. सदार्तं AS, मदार्चां B, मदांर्तं QW, मदार्तं R

सौरेण दृष्टो विधनं मनुष्यं
नयेन हीनं परदाररक्तम् /
सदान्नसं मन्दगतिं विधत्ते
नीचाश्रितं पापरतं सदैव ॥३६॥
तुलाश्रितो रात्रिपतिर्यदा स्यात्
सूर्येण दृष्टः प्रकरोति मर्त्यम् /
कीर्त्या धनं वित्तयुतं कृतज्ञं
शौर्यस्वभावं सततं सुखाढ्यम् ॥३७॥
सौम्येन दृष्टो हिमगुः प्रसूते
तुलाश्रितः पापरतं कुशीलम् /
लज्जाविहीनं व्यसनैरुपेतं
मित्रैर्विहीनं विकृतस्वभावम् ॥३८॥
सौम्येन दृष्टः सुभगं प्रसूते
तुलाश्रितः शीतकरो मनुष्यम् /
सत्यानुरक्तं पशुपत्रयुक्तं
नानागमैर्वीतबुद्धिवृद्धिम् ॥३९॥
शुक्रेन्यदृष्टो हिमगुः प्रसूते
तुलाश्रितः सत्यपरं मनुष्यम् /
सत्यानुरक्तं प्रघराचमानं
मन्दं सुशीलं प्रमदाप्रियं च ॥४०॥

36a विधनं ABCEIOST 36c–37d om. B 36c om. R, suppl. R^{vid} 36c: कन्याश्रितो रात्रिकरः प्रसूते QW, धनेन हीनं कुसुतेन पीडितं CET 36c. विनीतं S, वि AOR^{vid} after 36 C adds इति कन्यायां चंद्रफलं 37 om. QW, suppl. R^{vid} 37a °र्थदि C 37b. मर्त्यं om. I 37c. धनत्वं R^{vid} 37d. सूर्यस्वभावं I सुखी च ACEIOST, सुखं च R^{vid} 38c देवद्विजेष्टं QW पशुपत्रयुक्तं om. A, पशुमित्रयुक्तं W 39d. °बुद्धिबुद्धिः ABEIRT 40b. सत्यधरं B

शुक्रेण दृष्टः प्रकरोति चन्द्रो
नरं विवेकागमशास्त्रलुब्धम् /
हस्त्यश्ववस्त्राद्यसभोजनानि
नृपप्रियं बान्धवपूजितं च //४१//
सौरेण दृष्टो हिमगुः प्रसूते
तुलाश्रितो धर्मदयाविहीनम् /
कुमित्ररक्तं बहुशोकपात्रं
विरक्तपौरं परतर्ककं च //४२//
चन्द्रो ऽलिसंस्थो मनुजं प्रसूते
सूर्येण दृष्टः प्रभया विहीनम् /
नरं निकृष्टाश्रयमुग्रकर्मं
प्रतापहीनं विकृतं सदैव //४३//
चन्द्रो ऽलिसंस्थः क्षितिजेन दृष्टो
नरं सुवाते कृतिकीर्तिदेहम् /
नित्यं कृतघ्नं व्ययशोकतप्तं
व्यायामकं कामपरं कुचैलम् //४४//
करोति चन्द्रो ऽलिगतो मनुष्यं
सौम्येन दृष्टः सभगं मनोज्ञम् /
गतारिपक्षं द्विजदेवभक्तं
प्रशान्तचित्तं व्यसनेन हीनम् //४५//

41c. °सभोगपात्रं R 42a. सचिता ABCEIOQRTW 42d. विविक्तपारं W after 42 Cadds. इति तुलफलं 44c. क्षिप्तं ET 45d. प्रशांतवैरिं नयसेन हीनं ABIOS, प्रशांतरिनयसनेन हीनं R, प्रशांतवैरं QW

नीचेन दृष्टो ऽलिंगतो ऽतिधर्मं
नरं प्रसूते हिमगुः प्रसिद्धम् /
सदा सशीलं नृपतेरभीष्टं
प्रियं नरं दानरतं सदैव ॥४६॥
शुक्रेण दृष्टः खल शीतरश्मि-
र्नरं सवार्तं ऽलिंगतो धनाढ्यम् /
विमुक्तरोगं गतपौरशोकं
हीनं सदा बन्धुजनस्य लोके ॥४७॥
सौरेण दृष्टः खलु शीतरश्मि-
र्नरं प्रसूते गतमानलाभम् /
चिन्ताधिकं बुद्धिविवेकहीनं
कृतघ्नकर्माणमुरुप्रकोपम् ॥४८॥
पापाश्रितो शीतकरः प्रसूते
सूर्येण दृष्टः प्रचुरप्रकोपम् /
विहीनलज्जं नृपमानहीनं
विवर्जितं साधुजनैः सदैव ॥४९॥
पापाश्रितः शीतकरो विधत्ते
बौधेन दृष्टः कलहेन युक्तम् /
नरं द्विजद्वेषपरं कुधर्मं
त्यक्तं स्वधर्मेण महाविरोगम् ॥५०॥

46a. हि धर्मं ABCEIOQRSTW 46d. प्रियंवदं R 47c. गतघोर° CET °शोकैः W 47d हितं CET, जयं Q 48b. गतपान° E 48c. तुट्टिविवेक° R, तुट्टुधिवेक° B, तट्टि विवेक° Q, बंधुविवेक° ET, मानविवेक° C 48d. °कर्माणगरु° ABCEIOQRST after 48 C adds इति वृश्चिकफलं 50a. प्रसूते W 50c. द्विजं देवपरं Q, द्विजादेवपरं W [illegible] C 50d. [illegible]

हये शशी लब्धनं प्रसूते
बुधेन दृष्टः प्रणतारिपक्षम् /
प्रियंवदं सर्वजनप्रधानं
ससंयतं वेदविशारदं च //५१//
जीवेन दृष्टो हयगः शशाङ्को
जितेन्द्रियं सत्यपरं प्रसूते /
वेश्यानुरक्तं बहुभृत्यवर्गं
ससंयतं दैवगशर्मितानाम् //५२//
शुक्रेण दृष्टो हयगः शशाङ्को
नरं विधत्ते बहुवाजियुक्तम् /
दानोद्यतं युक्तमयेन युक्तं
†लाभो यथा सङ्गतमिष्टसत्यम् //५३//
सौरेण दृष्टो हयगः शशाङ्कः
करोति रोगैर्विविधैः समेतम् /
नरं प्रभूतागममव्ययाढ्यं
कफप्रयुक्तं विविधप्रियं च //५४//
मृगाश्रितः शीतकरः प्रसूते
सूर्येण दृष्टो गतमानवित्तम् /
प्रभाविहीनं परपाकरक्तं
प्रभावदुष्टं हतबान्धवं च //५५//

51a. तोनधनं BQW, जेनधनं R, स्फीतधनं I, नधनं AOS
प्रसर्वे W 51c. चित्रंवदं E 52c °वर्यं ABIOQW, °वर्जं R
52d. सुसंनतं R °गुरुर्ज्जनानां ABCEIOQRSTW 53c.
दानोद्भूतं BW मुक्तमयेन S मुक्तं C 53d. संगतिमि° R
54c. प्रसूतागम° ABIO QS, प्रभूतामय° C, प्रसूताम° ET
°मव्ययाढ्यं om. QSW, °मषव्ययाढ्यं AB, °मर्षव्ययाढ्यं I,
°मर्षयाढ्यं O, °मव्ययाढ्यं C, °मयथयाढ्यं ET, °थेधयाढ्यं R
54d. कफयुक्तं S, कर्कयक्तं W च om. A 55c. परपक्वरक्तं C
55d. हृतबांधवं I, हृतबांधवं Q

[illegible]ौमेन दृष्टो मकरे शशाङ्को
नरं विधत्ते प्रणयेन हीनम् /
[illegible]गायं परपत्तरतं
दुष्टस्वभावं हृतबान्धवं च ॥५६॥
पित्तानिलैः पीडितमग्ररोगं
सदा रतं नीचैकथाप्रसङ्गैः /
बुधेन दृष्टो बहुबाट्टियुक्तं
नरं सबाते मृगगः शशाङ्कः ॥५७॥
सुरूपदेहं सैन्यगं विनीतं
निवेशितं साधुजनेन नित्यम् /
जीवेन दृष्टः खल शीतरश्मि-
र्मृगाश्रितो धर्मपरं मनुष्यम् ॥५८॥
करोति रत्नागमलब्धतुष्टं
तीर्थाश्रयं शत्रजनैः समेतम् /
शुक्रेण दृष्टो मकरे शशाङ्कः
करोति पण्यैर्विविधैः समेतम् ॥५९॥
जितारिपक्षं निजबन्धमान्यं
कुलप्रधानं सैन्यगं सदैव /
सौरेण दृष्टो मकरे शशाङ्कः
करोति मर्त्यं बहुदोषभाजम् ॥६०॥

56 om. I 56c. विनय° ABORS °रक्षं C 57a-b om. QW
57b. दारारतं ET 57c. बन्धबाट्टियुक्तं ET 58b. निषेवितं QW
58d. °मृगाश्रितो B 59b. शत्रुजनैः BQRW 60a. चितारि° Q, चतारि° W °मानं BCI after 60 C adds इति मकरफल

विधर्चिकण्डूवादिरुजासमेतं
संपीडितं कामलबातदोषैः /
कुम्भे शशी वासरपेण दृष्टो
नरं प्रसूते नयनार्थहीनम् //६१//
मुखाक्षिरोगभ्रमखैर्विकारैः
संपीडितं पार्थिवतस्करैश्च /
घटाश्रितः शीतकरः प्रदृष्टो
रौमेन नित्यं कुरुते कृतघ्नम् //६२//
क्रोधाधिकं बंधनकं परेषां
विशारदं सर्वकलासु दक्षम् /
चन्द्रो घटस्थः स्वसुतेन दृष्टः
करोति मर्त्यं सुतदारभृत्यैः //६३//
हितं विधत्ते द्विजदेवभक्तं
सदा सुशीलं बहुमानभाजम् /
जीवेन दृष्टो घटगः शशाङ्कः
. . . . . //६४
शुक्रेण दृष्टो घटगः शशाङ्कः
करोति सर्वस्वधनैः समेतम् /
नरेन्द्रसेवासु रतं नयज्ञं
प्रशंसितं साधुजनेन नित्यम् //६५//

61a. °कंडूवादि° R, °केत्यादि° S, °खडगादि° C 61b. संपीडितं om. B, तथापरैः QW 61d. तमयार्थ° CET °ऽभ्रं S 62b. मुखाक्षिराग° S 62b. °तस्कराद्यैः QW 62d. नित्यं] दृष्टः R 63a. बचकं B, बंधनकं I 63c. दृष्टः om. Q 63d. °दारचित्तैः ET 64c-d om. ABEIOQRSTW 64d om. C 65b. मर्त्यं स्वधनैः OQSW, मानस्वधनैः AR, पर्वस्वधनैः I, पर्वं ----- नं स्वधनैः B 65c. नयतं AET, कृतज्ञं C

गुल्मातिसार-प्रभवैश्च रोगैः
संपीडितः कर्णसमुद्भवैश्च /
घटाश्रिते सूर्यसुतेन दृष्टे
चक्रे नरः कीर्तिविवर्जितश्च //६६//
मीनाश्रितः शीतकरः प्रसूते
सूर्येण दृष्टो विकृतं मनुष्यम् /
त्यक्तं स्वमित्रैः परमित्ररक्तं
बद्धा विहीनं सततं विरुद्धम् //६७//
चन्द्रेण दृष्टो अघगः शशाङ्कः
करोति रक्तप्रभवैश्च दोषैः /
संपीडितांगं गुरुदोष-युक्तं
विहीनवित्तं परदेशरक्तम् //६८//
बुधेन दृष्टो अघगः शशाङ्कः
करोति नानाविध-रोग-युक्तम् /
नरं सुरूपं बहुशास्त्ररक्तं
सदानशीलं सततं सुखा-क्तम् //६९//
जीवेन दृष्टो अघराशिसंस्थो
नरं सवाते सु-गं शशाङ्कः /
चतुष्पदाच्छोटन-चौरिला-भैः
सन्तुष्टचित्तं नृपमान-युक्तम् //७०//

66b संपीडितं OR, प्रपीडितं ITW 66d. नरं ABCEIOQRSTW वर्जितं च ABCEIOQRSTW post 66 C adds इति कर्मफलं 67c त्यक्तं QW 68b. °प्र-भवैर्मदोषैः BI, °प्र-भवैर्विकारैः QW 69b. °रोग-भाजं BQ, °भोग-भाजं C 69c. स्वरूपं R 69d. सदा सशीलं CQ 70a अघराशिसंस्थो om. B, घगः शशाङ्को QW 70b. नरं om. B शशांकः] मनोज्ञं QW

शुक्रेण दृष्टः प्रचुरान्नपानैः
संयोजयेच्छीतकरो ऽषमस्थः /
शास्त्रानुरक्तं विविधान्नपानं
सदैव जितं पार्थिवसद्गुणानाम् //७१//
चन्द्रे ऽषमस्थे रविपुत्रदृष्टे
नरो भवेत् पापमतिः सदैव /
गुणैर्विहीनः प्रचुरप्रकोपो
ऽयानुरक्तः स्वसमन्वितश्च //७२//
इति श्रीवृद्धयवने चन्द्रदर्शनचारः //

71c. शास्त्रानुरक्तं EQTW, शस्त्रानुरक्तं C °पानैः C 72b पापमतिः W 72c. °प्रकोपं ABCEIT 72d. °रक्तं T, °रक्ते ABCEIOW स्वसमन्वितं च ET, स्वसमन्वितश्च O, शसमन्वितश्च Q, शसमन्वितं च W, चसमन्वितश्च B, समन्वितश्च A, मन्वितश्च I, समार्चितश्च S col. इति श्रीवृद्धजवनभाषाटीकायां सगहिमिश्रश्रीमोहनदासस्वीकारितायां चंद्रदर्शनचार संपूर्ण Q col. श्री° om. ABEIORST चंद्रभ्रदर्शनचारः W

मेषे गतो भूमिसुतः प्रसूते
सूर्येण दृष्टो विधनं मनुष्यम् /
विहीनबुद्धिं कृपणस्वभावं
विवर्जितं सत्यदयानयाढ्यैः //१//
मेषाश्रितो भूमिसुतः प्रसूते
चन्द्रेण दृष्टः प्रियमिष्टधर्मम् /
दयानुरक्तं पितृमातृभक्तं
मध्यं स्ववर्गे नियतं सदैव //२//
सौम्यो ऽज्ञसंस्थो बुधदृष्टियुक्तः
करोति सत्यं वनितासु दक्षम् /
सुशिक्षितं शास्त्रकथासु दक्षं
यज्ञोद्यतं पौष्टिकमेव नित्यम् //३//
नीचेन दृष्टः क्षितिजो ऽज्ञसंस्थो
नरं सुवाते बहुशास्त्रलुब्धम् /
हिरण्यवस्त्रैश्च चतुष्पदाढ्यं
विवर्जितं पापकथानघैः //४//
शुक्रेण दृष्टः प्रकरोति सौम्यो
मेषाश्रितस्तीर्थकथानुरक्तम् /
शौचाधिकं देवगुरुप्रसक्तं
स्वधर्मसंस्थं सुरतप्रगल्भम् //५//

b. विधनं BC, विधिमं I 2c. पितृमातृभक्तं om. W 3a. षष्ठदृष्टियुक्तं O 3c. सशिक्षितं BCOQ °कथानुरक्तं R 3d. यज्ञोद्यतं S पौष्टिक° BCI °मेध्य ABCEIORT 4c. दाढ्यं QS, °दाढ्यैः W 4d. °कथानुरक्तं ET 5d. °संस्थासु तं R

नयातिगं बान्धववैरयाजं
सौरेण दृष्टः क्षितिजः प्रसूते /
मेषे मनुष्यं परदेशरक्तं
विहीनकोपं भयसंयुतं च ॥६॥
वृषाश्रितो भूतनयः प्रसूते
सूर्येण दृष्टो रतिदुःसताङ्गम् /
विहीनधर्मं जरया समेतं
त्यक्तं जनैः पीडितमग्नशोकैः ॥७॥
चन्द्रेण दृष्टः क्षितिजो गर्विस्थो
नरं सवाते सततं नयज्ञम् /
प्रियं प्रसक्तं सततं सकान्तं
मनोज्ञवेशं भयवर्जितं च ॥८॥
बुधेन दृष्टः क्षितिजो गर्विस्थः
करोति कीर्त्या सहितं मनुष्यम् /
नानाधनैः संयुतमिष्टसत्यं
गुरुप्रसक्तं विनयाधिकं च ॥९॥
दृष्टो गर्विस्थः क्षितिजः प्रशान्तं
जीवेन नित्यं जनयेन्मनुष्यम् /
पथ्याशिनं सर्वकलासु दक्षं
विचित्ररत्नं पशुसंयुतं च ॥१०॥

6a om QW, placed after 6d in I 6a.बांधवबैद्° ET, बांधवयेन° ABO, बांधवेन° S] after 6d. कृतघ्नमन्त्रानिनमेव नित्यं QW (6d.°कोषं CIS,°कोशं EQRT,°शोकं W) after 6 CET add इति मेषफलं 7b.रत° R 7d. मग्नशोकैः I, °मुग्नशोषं QW 8b-9a om. BQW 8b नयज्ञं—9b.सहित in marg. T 8c. सततं] प्रणतं R 8d. मनोज्ञवृत्तं R 10a. प्रयातं BQW 10c. पथ्यासिनं ABCEIOT, मिष्टाशिनं QW

शुक्रेण दृष्टो गवि भूमिपुत्रो
गोभूहिरण्यैः सहितं प्रसूते /
नरं निधिग्रामपुरैः समेतं
ससंयुतं धर्मपरं सदैव //११//
मन्देन दृष्टो बहुमानभाजं
वृषे विधत्ते क्षितिजो मनुष्यम् /
सुदीर्घसूत्रं विनयेन हीनं
प्रेष्यं खलं पापधनं कृतघ्नम् //१२//
नृयुग्मसंस्थः क्षितिजः प्रसूते
सूर्येण दृष्टः परतर्ककं च /
नरं विहीनं सुतमित्रदारैः
पराजितं नीचरतं सुदुष्टम् //१३//
चन्द्रेण दृष्टः क्षितिजस्तृतीये
राशौ प्रसूते नृपपूजिताङ्गम् /
खरोष्ट्रगोवित्तचयेन युक्तं
प्रभाविनं ब्राह्मणसंमतं च //१४//
बुधेन दृष्टः क्षितिजो नृयुग्मे
स्थितः प्रियं बन्धुजनस्य नित्यम् /
स्त्रीभोगशय्यासनयानयुक्तं
हितं हि सर्वस्य जनस्य नित्यम् //१५//

11d. सुसं युतं I 12b मनुष्यं — 13a क्षितिजः om. I after 12 CET add इति वृषफलं 13b. परतर्ककं CEQST, -परार्ककं W 13c. सुतदारमित्रैः EQTW 13d सुदुष्टं ABCEIORS 45c. °शाय्यास

जीवेन दृष्टो मिथुने दयाढ्यं
कजः प्रसूते बहुशास्त्ररक्तम् /
नरं सदा नीतिवरप्रसक्तं
श्रद्धान्वितं शौचसमन्वितं च ॥१६॥
शुक्रेण दृष्टो मिथुने प्रसूते
भौमः प्रगल्भं सभगं मनुष्यम् /
विनीतवेषं परवीतभाजं
सुसङ्गतं साधुजनस्य नित्यम् ॥१७॥
सौरेण दृष्टः क्षितिजः समीपं
राशौ तृतीये जनयेन्मनुष्यम् /
रोगाकुलं क्षिप्तपरं परेषां
स्वभावदुष्टं गतसौहृदं च ॥१८॥
कर्काश्रितो भूतनयः प्रसूते
सूर्येण दृष्टः परसाहसाढ्यम् /
विहीनवित्तं गुरुरोगभाजं
सदा विहीनं निजबन्धुवर्गैः ॥१९॥
चन्द्रेण दृष्टो धनधान्ययुक्तं
भौमः प्रसूते खलु कर्कटस्थः /
दयासमेतं गतपापमिष्टं
सर्वस्य लोके विभवेन युक्तम् ॥२०॥

16a. मिथुनोदयस्थो Q; मिथुने दयस्थः W दयार्यं R, दयार्हं B, दयेष्टं S, दयाढ्यं A, पराढ्यं T, परार्षं E 16b. °शास्त्रयुक्तं C 17c. परवान° R, परवित्त° QW 18a. क्षितिजः QW after 18 CET add इति (इति भौमस्य C) मिथुनफलं after 19a ET insert 20b खलु — 20d. 19b. °साढ्यं QSW, °सर्वं R

कर्कस्थितो भूतनयः प्रसूते
अन्नेन दृष्टो बहुवृष्टियुक्तम् /
द्विजातियुक्तं प्रचुरप्रतापं
नृपप्रसादाप्ति परमप्रहृष्टम् //२१//
जीवेन दृष्टः सल कर्कटस्थो
भौमः प्रसूते सतसौख्ययुक्तम् /
नयप्रसक्तं च सपूजितांङ्गं
नृपप्रियं सौधनिवासयुक्तम् //२२//
शुक्रेण दृष्टः क्षितिजेऽतिहर्षे
राशौ सुशीलं जनयेन्मनुष्यम् /
प्रियातिथिं वित्तशमैः समेतं
नानापत्रप्राप्तिसखं च शान्तम् //२३//
कर्कस्थितो भूतनयः प्रसूते
सौरेण दृष्टः पृथुशोकयुक्तम् /
सुदीर्घरोगं विगतप्रतापं
सदातिदीनं नृपपीडितं च //२४//
स्थितः क्षितीसूनुधरः प्रतापं
सिंहे विदृष्टो दिननायकेन /
विनाशितारिं जनयेन्मनुष्यं
सुवेषविद्याधनधान्ययुक्तम् //२५//

21c-d °प्रतापं नृप° om. S 21d. °प्रभावात् S °प्राप्तिं W, °प्रदृष्टं C 22c. नृपप्रशक्तं O 22d. जनप्रियं S नित्यं W 23c. वित्तपरैः W 23d. °प्राप्तसख्यं QRW 24d. सदा च दीनं C after 24 CET add. इति कर्कफलं for 25a-c QW have. सिंहस्थितो भूतनयः प्रसूते
दृष्टप्रतापं दिननायकेन
विनाशितारिं विनयेन युक्तं
24a. क्षितीशो विबुधः ET, क्षितिस्वनधरं C 24b न दृष्टो C, दृष्टो I 25c. विनाशनारिं ABCEIORST

सिंहस्थितो भूतनयः प्रशस्तं
चन्द्रेण दृष्टः कुरुते मनुष्यम् /
सुगन्धभूषाम्बरभोज्यभाजं
शास्त्रानुगं धर्मनयेन युक्तम् //२६//
बुधेन दृष्टः खलु सिंहसंस्थो
भौमः सखाते बहुबाहुभाजम् /
पुष्पाम्बरद्रव्यविलेपनाढ्यैः
मिष्टान्नपानैः सततं सपूज्यम् //२७//
भौमो हरिस्थो गुरुणा च दृष्टो
गुरुप्रसादं जनयेन्मनुष्यम् /
सुतीर्थयानासनहेमयुक्तं
सखाधिकामं फलदं प्रगल्भम् //२८//
शुक्रेण दृष्टः प्रकरोति भौमो
हरिस्थितस्त्रासकरं परेषाम् /
शौर्यान्वितं बान्धवमानभाजं
मत्साहयुक्तं रतलालसं च //२९//
दृष्टो ऽर्कपुत्रेण कुजो हरिस्थः
करोति मर्मागदरोगभाजम् /
सदा मनुष्यं कफवातपित्तैः
संपीडितांगं गुरुलोकहीनम् //३०//

26a. प्रसक्तं C 26c. सुगंधभोगांबर° C °भोजनाढ्यं W
26d. शास्त्रानुगं AQSW 28d. सुखाधिकं सर्वसहं QW
मनुष्यं BCIQW 29d. रति° CI after 30 CET add इति सिंहराशिफलं (फलं om. C)

कन्याश्रितो भूतनयः प्रसूते
सूर्येण दृष्टः कुगतिं मनुष्यम् /
कुमित्रसेवासु सदानरक्तं
विवर्जितं मानधनैः सदैव //३१//
चन्द्रेण दृष्टः क्षितिजः प्रसूते
कन्याश्रितः सत्यपरं मनुष्यम् /
मेधाविनं निःस्वमुदारचेष्टं
ससंस्कृतं भूपतिना च नित्यम् //३२//
बुधेन दृष्टः खल कन्यराशौ
कुनः प्रसूते सभगं मतिज्ञम् /
नरं नतं साधुजनानुज्ञानां
महाप्रतापं जनसौहृदं च //३३//
जीवेन दृष्टः क्षितिजः प्रसूते
नरं प्रसिद्धं नयनाभिरामम् /
मनोज्ञवेषं शुभवर्तिताङ्गं
कन्ये गुरूणां प्रणयं प्रधानम् //३४//
शुक्रेण दृष्टः खल कन्यकस्थो
भौमः प्रसूते सुतरां प्रसिद्धम् /
कुटुम्बसौख्यान्वितसाधुभाजं
दयान्वितं मातृपितृभक्तम् //३५//

31c. नटा° I 32b सत्यरतं ET 32c. °मुदासमेतं QW
32d. ससंकृतं IOQT, ससंमतं W 33b मतिज्ञं B, मनोज्ञं ET
33c. मतं W 33d. महाप्रजान A, महात्यतापं W 34c. मनोज्ञरूपं R 34d. कन्ये BQR 35d–36c om. W
35d. दयान्वितं S, दमान्वितं E मातृपितृभक्तं C, मातृप्रसक्तं Q

दृष्टो ऽङ्गनायां शनिना च भौमो
नरं प्रसूते विकृतं कुचैलम् /
व्ययाधिकं कामनिपीडितं च
सदाऽतिरोगैः सहितं नितान्तम् //३६//
तुलाश्रितो भूतनयः प्रसूते
सूर्येण दृष्टः कुरुते ऽतिहानिम् /
विवेकहानिं सुजनैर्वियोगं
वैरं स्वपक्षेण सदा नरस्य //३७//
तुलाश्रितो भूतनयः प्रसूते
चन्द्रेण दृष्टः सुभगं मनुष्यम् /
सुभोगदेहं गतशत्रुपक्षं
सदा हितं देवगुरुद्विजानाम् //३८//
दृष्टस्तुलास्थः शशिजेन
भोगान्वितं शीलधनं मनुष्यम् /
प्रदानशीलं प्रभया समेतं
ससंस्कृतं पार्थिवमानवैश्च //३९//
जीवेन दृष्टः क्षितिजस्तुलास्थो
नरं प्रसूते बहुधर्मराजम् /
द्विजानुकूलं पशुपत्रयैकं
विद्यान्वितं शंसितमेव नित्यम् //४०//

36a. शशिना C 36c अव्याधिकं ABIOS °निपीडितांगं QR
36d. विनीतं S after 36 CET add इति कन्याफलं 37a
ऽभिसूते W 37b-38a om. CW, but 37 inserted after 38 in
W 37b. ऽतिहानिं S 39b. भोगान्वितं] तुलाश्रितः R
40d. शासितं° ABEIOQRST, शाश्वतं° W जंतुं W

शुक्रेण दृष्टः कुरुते महीज-
स्तुलाश्रितः सत्यपरं मनुष्यम् /
महार्घ्यवस्त्रं दीप्तियुतं प्रगल्भं
सदा हितं बान्धवसंहृज्जानाम् //४१//
सौरेण दृष्टः चिन्तिजस्तुलास्थः
करोति मर्त्यं बहुपापरतम् /
रोगैः समेतं सततं कुशीलं
परान्नरतं सततं कुचैलम् //४२//
चन्द्रो ऽस्तिसंस्थः कुरुते मनुष्यं
सूर्येण दृष्टो बहुरोगयुक्तम् /
नयेन हीनं बहुशत्रुपक्षं
विरूपमेहं विकृतानुकारम् //४३//
भद्रेण दृष्टो ऽस्तिगतः प्रसूते
चौमो ऽतिनीत्या सहितं मनुष्यम् /
प्रियातिथिं सर्वसमृद्धियुक्तं
धर्मप्रधानं बहुवेल्लकं च //४४//
बुधेन दृष्टः प्रकरोति चौमः
स्थितो ऽस्तिराशौ प्रसुरप्रतापम् /
सुधर्मशीलं बहुतीर्थरतं
विवर्जितं पापजनेन नित्यम् //४५//

41d. °सज्जनानां C after 42 C adds इति तुलाफलं, ET add इति तुलायां चौमफलं 43b °रोगग्रस्तं C 43c. after हीनं ABCEIOQRTW add बहुदोष (रोष ET) युक्तं व्ययेन (व्यपेत Q) शीलं 43d om. QW 44b. तिनत्या R, त्रिनीत्या ABCIQRW, तिग्नीत्या S, मि नीत्या ET, हि नीत्या O 44d. बहुवाल्लकं C 45b. त्रिसंस्थः R

मीनेन दृष्टः प्रकरोति ज्ञौमः
सदालिसंस्थः स्तुतिभिः समेतम् /
नलात्तधर्मोत्तरतं प्रयाक्तं
सपूजितं बोद्दिजनैः सदैव //४६//
शूक्रेण दृष्टो डलिगतः प्रसूते
ज्ञौमः सरूपं स[illegible]ग् /
शूरं कृतघ्नं धनधान्ययुक्तं
मध्यानिनं सत्त्वपरं नरेन्द्रम् //४७//
सौरेण दृष्टो डलिगतस्तु ज्ञौमो
नरं प्रसूते विनयैः समेतम् /
पापानरक्तं बिबयातिगं च
व्यपेतशीलं सततं कृतघ्नम् //४८//
चापाश्रितो भूतनयः प्रसूते
सूर्येण दृष्टो ज्वरपित्त[illegible]म् /
श्लेष्मातिसारीतियुतं साध्यं
गतप्रभावं बिनयेन हीनम् //४९//
ज्ञौमो हयस्थः शशिना च दृष्टः
करोति शय्यासनवस्त्र[illegible]म् /
नरं सुचित्तं बहुशास्त्ररक्तं
[illegible]नं सत्यपरं प्रधानम् //५०//

46b-46d om. W, which substitutes 45b-45d 46c om. C 46d. सपूजितं A, स्वपूजितं EST 47b स्वरूपं QW 47d. सत्यपरं S, सरूपरं B, रूपधरं Q, रूपपरं W 48b. विनया ABCEICORST 48d. व्ययेन ABCEIOQRTW, नयेन S after 48 CET add इति वृश्चिकफलं 49b °पात्र°ाज्ञं B, °पीत्र°ाज्ञं Q, °ज्ञाप्र°ाज्ञं W 50b. सत्यासनं A, सत्यासन° S, सर्पासन° W °वस्त्र°ाज्ञं T, °वस्त्रलाभं Q, °व---मानं W 50c. सुचित्तं C

चापाश्रितो ऽनृतनयः सबाले
बन्धेन दृष्टः सगणे मनुष्यम् /
सुतीर्थैरक्तं नृपकार्यदत्तं
दयापरं सर्वकलासु दक्षम् ॥५१॥
जीवेन दृष्टः क्षितिजो हयस्थो
नरं प्रसूते बहुधा धनाढ्यम् /
सुवर्णरत्नाम्बरसौख्ययुक्तं
विहीनशत्रुं प्रमदाप्रियं च ॥५२॥
शुक्रेण दृष्टः क्षितिजो हयस्थो
नरं सबाले विनयप्रधानम् /
सदा विनीतं हयमानयुक्तं
विभूषितं पार्थिवभूषणेन ॥५३॥
सौरेण दृष्टः क्षितिजो हयस्थ
करोति मामाकुलमेव नित्यम् /
शरोर्तिदोषाकुलितं नृशंसं
निपीडितं मानसजैश्च दुःखैः ॥५४॥
सौमो मृगस्थो रविणा च दृष्टो
नरं सबाले निकृतं कृतघ्नम् /
[illegible] बन्धवधाभितप्तं
विदेशगाजं प्रभया विहीनम् ॥५५॥

51a प्रसूते Q 51c.सतीर्थ्ययुक्तं R 51d.°कलाप्रवीणं Q 52b. सबाले W बहुना ABCEIORST, बहूनां° Q, न बहु° W 52d.धनाढ्यं Q, धनाढ्यं A, धनामं ET 53c.विहीनं QW 54c °रोषा° ET, °रोगा° QW, °शोषा° R, °सेवा° ABIOS सनृस्सं T, सनृणं AEIS, सनृणां O, सनृलं B, सतृष्कं R, सटैब C 54d. मानशनैश्च CEIRT, मातृसनैश्च O, मात्रशनैश्च AB, प्रात्रशनैश्च S, संजैश्च Q after 54 CET add धनफल सौमस्य (सौमस्य om. C)

सौम्यो मृगस्थः शनिना च दृष्टः
करोति सौम्यं रतिसौख्यपुष्टम् /
विनीतवेषं मधुरान्नपानं
नरातिपापैः सहितं सगर्वम् //५६//
बुधेन दृष्टो मकरे विलीनः
करोति नित्यं विनयप्रधानम् /
नरं कृतघ्नं निरुजं विधिज्ञं
पराक्रमाढ्यैः सुधनैः समेतम् //५७//
करोति सौम्यः खलु जीवदृष्टो
मृगाश्रितः पुण्यधनैर्मनुष्यम् /
प्रसह्यमाकर्षणलब्धलाभं
हतप्रतापं नियमैः समेतम् //५८//
शुक्रेण दृष्टो मृगगोऽपि सौम्यः
करोति सौख्यैः सततं समेतम् /
मित्रानुरक्तं कृषिकर्मदक्षं
स्वजनानुकूलं सुयवक्षितं च //५९//
सौम्यो मृगस्थैः शनिना च दृष्टो
नरं सुवाते बहुसारमेव /
मित्रैर्विहीनं बहुशोकयुक्तं
सदा नितान्तं परपक्षजानाम् //६०//

56b. °पुष्टिं ET, °पुत्रं W 56d. नराधिपापायैः BR सगर्वं ABCEIORT 57a. द्वितीयः ABCEIOSTW, तु बीजः R 57b-d om. I 57b. नित्यं प्रधानं R 57c. कृतघ्नं S 58b. पुण्यधनं QRW 58d. तीक्ष्णप्रतापं S 60a. शनिना W 60b बहुसारमेव] ° सरमेव ABIOR, सुरमेव S, नितरां सुदुष्टं Q, नितरां समुष्टं W 60d. °ज्ञानां T, °ज्ञाजं QW after 60 C adds इति मकरफलं, ET add इति कुम्भफलं

2-गौमो घटस्थो रविणा च दृष्टः
करोति मर्त्यं सुकृतप्रभावम् /
व्ययेतलज्जं सतबन्धहीनं
कृष्याधिकं सौहृदवर्जितं च //६१//
चन्द्रेण दृष्टः क्षितिजो घटस्थो
नरं सवाते बहुसत्यजं च /
द्विजातितीर्थामरपौक्रियक्तं
नयाधिकं कामफलैः समेतम् //६२//
बुधेन दृष्टो घटसंस्थगौमो
नयेन युक्तं जनयेन्मनुष्यम् /
प्रियातिथिं पार्थिवलब्धमानं
सदा सशीलं बहुधर्मयाजम् //६३//
जीवेन दृष्टो घटगो ऽथ वक्रः
दानं विवेकं च विवेकयाजम् /
नरं धनाढ्यं बहुधर्मयक्तं
गतारिपक्षं सुरविप्रपक्तम् //६४//
शुक्रेण दृष्टो घटगश्च गौमः
. . . . . /
. . . . . .
. . . . . //६५//

61c. व्ययेन ABCEIORST सज्जं S 61d. तृष्णाधिकं S 62b. °सत्यजं च QW, °सत्यजंतं ET, °सत्ययाजं C, °संमतं च S 62d. नवाधिकं W मफलैः A, न्न-फलैः S 63a. घटजस्थ° AORST, घनस्थ E, घटस्थ° QW 63b. 2-यंन R, न ET 64-65 om. QW 64a घटजो ABCEIORT, घटनो S च IO युक्त B, यक्त I, वक्त्रः O after 64a ABCEIORST add करोति गौमो ऽथ घटस्थितो वा 64c-65 om. ET 65b-d om. ABCIORS

सौरेण दृष्टः क्षितिजो घटस्थः
करोति नानाविधदुःखराजम् /
हृतप्रतापं सजनैः समेतं
प्रियार्तिधिं ब्राह्मणवल्लभं च //६६//
मीनस्थितो भूतनयो ऽर्कदृष्टः
करोति नित्यं कलहैः समेतम् /
नरं सदीनं बयसा समेतं
कैश्यं विवर्णं नृपपीडितं च //६७//
चन्द्रेण दृष्टो ऽथगो ऽथ भौमो
नरं सबाले वरयानराजम् /
चतुष्पदाढ्यं बनितास्वभीष्टं
नितेन्द्रियं भोगसमन्वितं च //६८//
बुधेन दृष्टः प्रकरोति भौमो
ऽथस्थितः शौचपरं मनुष्यम् /
बापीतडागामरजेषु रक्तं
हितं स्वपक्षे परवर्जितं च //६९//
जीवेन दृष्टः कुरुते न भौमो
ऽथस्थितो बुद्धिविवर्धनं च /
प्रमोदनं शास्त्रविवस्त्रराजं
भोगाधिकं पुण्यविवृद्धिराजम् //७०//

66c. हृतप्रतापं C, हृतप्रतापं Q, हृतप्रतापं ICR after 66 C adds कर्कफलं, ET add इति कर्कस्थितभौमफलं
67c. व्ययसो ABCEIORT, यशसा S 67d. चवर्णं CET
68a. सशगो B, निमिगो QW 68b. सुयातं C वरजान° I, वरयार° QW 69b. सशस्थित B, शसस्थित Q, ससंस्थितः W* 69c. पापातटागामर° ABIORS, चापीतटागामर° ET °जेषरक्तं BCIO, °तेषरक्तं AEST, °वेषरक्तं R 70a. कुरुते न Q, प्रकरोति S 70b बुद्धिविशारदं R 70d. °भोगाधिपं R पुण्यविवृद्धि° BCEIT, पुण्यविवृद्धि° QW °मानं W

* 69c-d om. QW

शुक्रेण दृष्टः क्षितिजो ऽष्टमस्थो
नरं सवाते बहुसौख्ययुक्तम् /
क्षितं सरूपे गलितौरिपक्षं
सटो विनीतं नृपतेरभीष्टम् //७१//
सौरेण दृष्टो बहुमन्दयानं
मीनाश्रितो ऽनूनतयः प्रसूते /
सटातर शाकपरं कृतघ्नं
सैंहीसुतं व्यसनैः समेतम् //७२//
इति श्रीवृत्तजनने भौमदर्शनचारः //

71c स्वरूपं ABCEIOQRSTW गर्वितारि° R, विगतारि° S
col. इति वृत्तजनने भाषाटीकायां मगहीजीश्रीमोहनदासजी-कारितायां ऽभौमदर्शनयाराध्याय Q col. श्री° om. ABIORS
°यनजातके ET °याराध्यायः W

मेषं गतो ज्ञो रविणा च दृष्टः
करोति मर्त्यं कृपणस्वभावम् /
दुष्टाशयं बन्धुजनेन युक्तं
व्याकुलं नित्यमुदारदुःखम् //१//
बुधो ऽनसंस्थः शशिनो च दृष्टः
करोति मर्त्यं सुजनं सुबिज्ञम् /
शास्त्रान्तरज्ञं कृषिकर्मदक्षं
सुरद्विजानां प्रणतं सदैव //२//
सौम्येन दृष्टः शशिजो ऽनसंस्थो
दुर्वाविकारैः कुरुते प्रपीडाम् /
नरं तथा सर्वजनैर्विमुक्तं
पराजितं वैरिभिरेव नित्यम् //३//
जीवेन दृष्टो ऽजगतस्तु सौम्यो
नरं विधत्ते ऽतिबलप्रगल्भम् /
हितं द्विजानां सततं कृतज्ञं
नयान्वितं पार्थिवपूजितं च //४//
शुक्रेण दृष्टः करोति सौम्यो
मेषस्थितो यानधनैः समेतम् /
नरं महाभाग्यहयैः समेतं
विमुक्तपापं बहुधर्मयुक्तम् //५//

1c. युक्तं R 2b. शुचिज्ञं IO 2c. °कर्मरतं ET 3b. सपीडां R 3d. तिसं A, तिस्त्वं ET 4b. विधनं W 4c. हितं हितानां ET 4d. नयाविनं ET 5b. मेषस्थितो धान्यधनैः W 5c. महापापक्षयैः W

सौरेण दृष्टः शशिजः प्रसूते
मेषाश्रितः कीर्तिविवर्जितं च /
प्रभूतरोगं गतसौख्यमिष्टं
प्रपीडितं चौरनरेश्वराद्यैः //६//
वृषस्थितः सोमसुतो ऽर्कदृष्टो
नरं प्रसूते धनजैः समेतम् /
बह्वोगुटीघ्निप्रभवैश्च रोगैः
संपीडितं भ्रात्यकलत्रहीनम् //७//
बुधो वृषस्थः शशिना च दृष्टः
करोति मर्त्यं प्रथितं नृलोके /
सत्याधिकं सौख्यविवेकयुक्तं
क्रियाधिकं पुण्यविधौ प्रगल्भम् //८//
भौमेन दृष्टः शशिजो वृषस्थो
नरं प्रसूते विकृतस्वभावम् /
प्रभूतवैरं व्यसनाभिभूतं
पाषण्डिभिः सङ्गतमेव नित्यम् //९//
वृषाश्रितः सोमसुतः प्रसूते
जीवेन दृष्टः क्षितिवस्त्रराजम् /
देवातिथिश्रेष्ठजनानुरक्तं
स्वधर्ममुख्यं प्रणतं प्रजानाम् //१०//

6b. °विवर्जितांगं R 6c. प्रसूतरोगं R after 6 C adds इति मेषस्थबधफलं, ET add इति बधमेषफलं
7a वृषाश्रितः R सौम्यसुतो ET 7b. क्षतिजां R, क्षितिजा ABCEIOST
7d भ्रातृकलत्र° S 8c. °विवेकमुक्तं Q 9c. प्रसूतवैरं K
9d. पाखंडिनैः संगति° ABCEIORST 10a. वृषस्थितः W 10b. °वस्त्रलाभं QW 10d स्वधर्मसुख्यं R जनानां S

शुक्रेण दृष्टः प्रणतारिपक्षं
नरं प्रसूते शशिजो वृषस्थः /
नरेन्द्रपूज्यं विबुधैः समेतं
प्रधानकर्मोणमनिष्टलाभम् //११//
सौरेण दृष्टः शशिजः प्रसूते
वृषं गतः पापयुतं मनुष्यम् /
सतीर्थयानासनवस्त्रलाभै-
र्विवर्जितं नीचजनप्रसेव्यम् //१२//
सूर्येण दृष्टो मिथुने च सौम्ये
नरं सबाले सुतविप्रयुक्तम् /
कुचैलटेटं विकृतानुकारं
विवर्जितं सत्यजनेन नित्यम् //१३//
चन्द्रेण दृष्टः शशिजो नृपत्वे
करोति नानाविधलाभमानम् /
नितान्तसौख्यैः सहितं प्रगल्भं
तीर्थानुरक्तं सुभगं मनोज्ञम् //१४//
सौम्येन दृष्टो मिथुने बलस्थ
प्रियं प्रसूते नृपसज्जनानाम् /
नरं परैर्वर्जितमिष्टधर्मं
सुरक्षितं बन्धुजनैः सदैव //१५//

11c. विबुधैः W, विभवैः R 11d °मनिष्टलाभं RW 12b. पापरतं C after 12 CET add इति वृषफलं 13a. सौम्यो — 13d सत्यजने om. I 13a. सथ GW 13b. °विप्रमुक्तं ACORS 13d. नित्यं]युक्तं ABCEICST 15c. धरै° A, धरे° S

जीवेन दृष्टो मिथुने न सौम्यः
करोति नानाविधमप्रगल्भम् /
कलत्रपुत्रामिसखं सुरूपं
प्रियंवदं दानविभक्तणं च //१६//
शुक्रेण दृष्टो मिथुने प्रसूते
वधो विवाहार्थपरं मनुष्यम् /
स्त्रीवल्लभं भूतियशो यशाजं.
प्रसन्नचित्तं द्विजवल्लभं च //१७//
सौरेण दृष्टः शशिजो विधत्ते
खच्छस्त्रपीडासहितं नृयुग्मे /
नरं प्रशंसार्थविवेकहीनं
कृतघ्नमिष्टैः परिवर्जितं च //१८//
कर्काश्रितः सोमसुतो ऽर्कदृष्टो
नरं प्रसूते व्यसनाभिभूतम् /
अधर्मचेष्टं विकृतस्वभावं
मट्टातिगं दुःकृतसेवनेन //१९//
कर्काश्रितः सोमसुतो विधत्ते
चन्द्रेण दृष्टः सुतटारयुक्तम् /
त्रीणाभिगीष्टं सुरतानुरक्तं
प्रसन्नचित्तं गतसाध्वसं च //२०//

16b. नानाविधसौख्ययुक्तं QW E ends with °मप्रग° 16c. पत्रामरासं QW स्वरूपं BCIQW 17c. भूतिपयोभाजं BI, भूतियशोवमानं T, भूमिपयोषभाजं QW, भूरियशः स्वभावं C 18c. प्रशंसार्थ° ABCIRS 18d. °मिष्टै ABCIOQR after 18 CT add इति मिथुनफलं 19 om. S. 19a. कर्णाश्रितो B 19d. मंट्टातिगं CT, मंट्टातिकं Q °सेवनेयः W 20c. °मनिष्टं W सुरताद्भुतं R 20d. गतसाध्वसं T

कर्काश्रितः सोमसुतो विधत्ते
सौम्येक्षितः परदाररक्तम् /
मत्सरस्वभावं विपरीतचेष्टं
परापहारं देवगुरुद्विजानाम् //21//
जीवेन दृष्टः शशिजो विधत्ते
कर्काश्रितः पुण्यपरं मनुष्यम् /
मनुष्यदाढ्यं द्विजभोजनाढ्यं
सुपूजितं साधुजनेन नित्यम् //22//
शुक्रेण दृष्टः शशिजः प्रसूते
कर्काश्रितो वाजिधनाम्बराढ्यम् /
स्त्रीपुत्रवस्त्रप्रणयेन युक्तं
सुसंस्कृतं पार्थिवसाधुलोकैः //23//
सौरेण दृष्टः शशिजस्तु कर्के
दारिद्र्यनिद्रालसमेवितानाम् /
उत्साहहीनं बहुविघ्नयुक्तं
विवर्जितं मानधनैः सदैव //24//
सिंहस्थितः सोमसुतो विधत्ते
सूर्येण दृष्टः कृपणस्वभावम् /
सदीर्घसूत्रं गुरुरोगयुक्तं
विनाकृतं सत्यदयाव्रतैश्च //25//

21b. सोमेन I °दाररक्तः ACOT, °दासक्त B 22b-23a om. W
22c मनुष्यदाढ्यं द्विजभोजनाढ्यं Q 23b. कर्कस्थितो R
23d सुसन्कृतं Q, ससत्कृतं R 24c. उत्साहहीनं ABIORS after 24 CT add इति कर्कफलं 25b. कृपिशास्वभावं R
25c. सदीर्घसूत्रं Q गुरुरोगयुक्तं om. I, गुरुरोगभाजं C 25d. सत्यदया° Q

मन्द्रेण दृष्टः शशिजस्य सिंहे
करोति मर्त्यं गुणगौरवाढ्यम् /
सुतीर्थसौख्यामलललामकं
बिशुद्धबुद्धिं सत्सं नयज्ञम् //२६//
ज्ञौमेन दृष्टः खलु सिंहसंस्थो
बुधो बिधत्ते बहुशोकराजम् /
बिचर्चिकापामबिपीडितानां
सटातुरं पुण्यजनैर्बिहीनम् //२७//
जीवेन दृष्टः खलु सिंहसंस्थः
करोति सौम्यः सुतटासराजम् /
सुधामसत्यं प्रभया समेतं
नतं नरैः सर्वसुखैः समेतम् //२८//
शुक्रेण दृष्टः प्रणतं सुराणां
बुधो बिधत्ते खलु सिंहराशौ /
बुद्धान्वितं शीलधनं सुरूपं
व्यपेतदुःखं गतसाहसं च //२९//
सौरेण दृष्टः शशिजो हरिस्थः
करोति मर्त्यं कृपणं सटीनम् /
व्ययाधिकं कामसुतं बिशीलं
त्यक्तं त्वेनार्यबिवर्जितं च //३०//

26a शशिजस्य C, शशिजस्त T 26c. सुतीक्ष्णसौख्यं Q 27b-28a om. BQW 27c °पामेयपीडितांगं ACIOST 28b. सुतटा QW 28d. नुतं नरैः R, नूनं नरैः C, नरं नतैः W, नरं रतं Q, नरैः I 28c. सुधामसत्यं W

after 28 W adds:

जीवेन दृष्टः खलु सिं
करोति सौम्यो बहुलप्रतापम् /
धनं च लाभं स्वजनेन दृष्टं
करोति लाभं बहुमत्रतां च //

29c. सरूपं BIQ, स्वरूपं W 29d गतसाहसं T 30b. सटीनं BIW 30c. व्ययाधिकं OR कामपरं Q after 30 CT add इति (om. C) सिंहफलं

कन्याश्रितः सोम्यसुतो विधत्ते
सूर्येण दृष्टः प्रभया विहीनम् /
सेवातुरं क्लेशयुतैः कुवृत्यै-
र्विरक्तमीरं सततं सुदुःखम् //३१//
धनेश दृष्टः शशिजो विधत्ते
कन्याश्रितः सत्यपरं मनुष्यम् /
देवातुरकं सकलैर्वियुक्तं
प्रभूतमित्रं नृपवल्लभं च //३२//
भौमेन दृष्टः खलु कन्यकस्थो
नरं विधत्ते सरुजं च सौम्यः /
कोपाधिकं कामसुतसटेटं
भयान्वितं भौमितमाकुलं च //३३//
जीवेन दृष्टः प्रकरोति सौम्यो
नरं सधीनं सततं गतारिम् /
प्रभूतसौख्यं प्रणतारिपक्षं
नितान्तभोजःसहितं प्रगल्भम् //३४//
शुक्रेण दृष्टः खलु कन्यकस्थो
बन्धौ विधत्ते बहुधर्मभाजम् /
विधानिदापशुपुत्रयुक्तं
सुसङ्गतं साम्बुजनेन नित्यम् //३५//

32c. क्लेशयुतं Q, नोशयुतैः AS कुवृत्यं Q 31d. सदुःखं BCIQ, च दुःखं W 32c. देवातुरकं W सुकला° R °विमुक्तं C 33c कोपगंधकं AS कामसुतस° W, कामसुतं म° T 35d. शस्त्रंगतं ABIORS, शास्त्रंगतं QW

मन्देन दृष्टः शशिजः समन्दं
कन्याश्रितः संजनयेन्मनुष्यम् /
वरक्लेशं गतधर्मसौख्यं
क्षयाधिकं पापमतिं सदैव ॥३६॥
तुलाश्रितः सोमसुतो विधत्ते
सूर्येण दृष्टः प्रभया विहीनम् /
प्रभूतदुःखं व्यसनैः समेतं
कामातुरं निन्द्यतमं नृलोके ॥३७॥
मन्देन दृष्टः शशिजः प्रसूते
तुलाश्रितः सत्यधनं मनुष्यम् /
त्रियातिथिं देवगुरुप्रसक्तं
क्षयाधिकं ब्राह्मणसंमतं च ॥३८॥
क्षौमेन दृष्टः शशिजः प्रसूते
तुलाश्रितः पापरतं मनुष्यम् /
विषादराजं गतसाधुराजं
महाव्ययं साधुविवर्जितं च ॥३९॥
जीवेन दृष्टः शशिजः प्रसूते
तुलाश्रितः सत्यपरं मनुष्यम् /
नागैर्न युक्तं सुतसौख्यराजं
नयप्रधानं बहुसंश्रितं च ॥४०॥

36a. समंदे BCIORT, समांदे AS after 36 CT add इति (om. C) कन्याफलं 37c. प्रसूतदुःखं O 37d. निंद्यितमं Q, निंद्यमतिं W, निंदितमं ABIORS, निंदितमा CT त्रिलोके O 38d. °संयुतं T 39a-b placed after 39d in T 39b. समरतं T 39c-d om. S 39c. विषादराजं BW गतसाधुराजं om. A, गतसाधुयुक्तं R 40c. नागैन ABCIOQRSTW सुकं Q 40d. °संश्रुतं ABCIQST, °संस्तुतं R, °संमतं W

शुक्रेण दृष्टः सविवेकयुक्तं
करोति सौम्यस्तलगो मनुष्यम् /
चतुष्पदाढ्यं सुतवित्तयुक्तं
गुणानुरक्तं प्रियबान्धवं च //४१//
सौरेण दृष्टः शशिजः प्रसूते
नरं नितान्तं कलहेन युक्तम् /
तुलाश्रितः कृत्रिमधर्मयाजं
पाषण्डसङ्गानुरतं सदैव //४२//
बुधो ऽस्तिसंस्थो रविणा च दृष्टो
नरं प्रसूते सुखवित्तहीनम् /
सुतीव्रशोकं गतमानभोगं
प्रभूतवैरं प्रियसाहसं च //४३//
चन्द्रेण दृष्टो ऽस्तिगतः प्रसूते
बुधो नरं बुद्धिविवेकयुक्तम् /
सुरद्विजानां प्रणतं प्रगल्भं
सदाशुतं मानधनं नयज्ञम् //४४//
भौमेन दृष्टो ऽस्तिगतः प्रसूते
बुधो नरं बुद्धिविवेकहीनम् /
सदातुरं साधुजनप्रयुक्तं
भयाकुलं निन्दितमानसत्त्वम् //४५//

41d च om. A 42c. कृतमधर्मे° T 42d पाषंडि° R after 42 CT add इति (om. C) तुलाफलं 43b. सुतवित्त° W °त्तीनं S 44d. सदासुतं ABCIOQRSTW 45b. °विवेकयुक्तं W 45c. °प्रयुक्तं ABCORST, °प्रियुक्तं W 45c. °नप्रमुक्तं – 46b अस्ति° om. I 45d. नंदित° ABOSW, ताडित° T °मान्यसत्त्वं ABRST, °मान्यसत्यं O, °मेव नित्यं Q

जीवेन दृष्टः खलु सोमपुत्रो
नरं प्रसूते ऽन्विगतः सुविज्ञम् /
विचक्षणं नीतिपरं प्रधानं
सुतार्थयुक्तं सनतं सशीलम् //४६//
शुक्रेण दृष्टो ऽन्विगतो बुधस्तु
नरं प्रसूते ऽसिधनैः समृद्धम् /
प्रसन्नचित्तं प्रणतं गतारिं
प्रियातिथिं प्रस्तुतमिष्टधर्मम् //४७//
सौरेण दृष्टो ऽन्विगतः प्रसूते
बुधो प्रवृद्धं शुभदं मनुष्यम् /
कुकर्मरक्तं मुनिना विरक्तं
महाप्रतापं प्रणतं रिपूणाम् //४८//
सूर्येण दृष्टः शशिजः प्रसूते
ह्यशिक्षितः क्लेशविधर्मयुक्तम् /
नरं कुमित्रैः सहितं गतारिं
विहीनकोशं व्ययसंयुतं च //४९//
चन्द्रेण दृष्टो हयगः प्रसूते
बुधः प्रसन्नं सुधनं मनुष्यम् /
सुधर्मयुक्तं कृतसाधुसङ्गं
सदानुरक्तं पतिसज्जनानाम् //५०//

46a. 2-सौमेन R 46d सुतार्थि° OQSW 47a दृष्टो]युक्तो Q 47b. सिधनं R समृद्धिं ACOT 48b. वृद्धिं° W प्रवृद्धिं C सुभगं C 48c-d put after 50b in C 48c. सुणिना ABIOR ,मणिना T, गुणिना S, गणिना C 48d प्रणता° CIOTW °रिपुष्यं W after 48 CT add इति (om. C) वृश्चिकलग्नं 49a. सहजः R 49b °सुक्तं C after 49b C adds उनौ C मीषोढ 49c. गता-तं R 50d. °र्यो° S

[illegible]मेन दृष्टो हयगः प्रसूते
बुधो धनाढ्यं ग्रथितं मनुष्यम् /
हितं स्वकर्मे प्रचुरप्रतापं
वियानुरक्तं व्ययवर्जितं च //५१//
जीवेन दृष्टो हयगः प्रसूते
बुधः प्रभूतार्थनयेन युक्तम् /
नरं सुवस्त्राम्बररत्नराजं
जितेन्द्रियं स्नानपरं सदैव //५२//
शुक्रेण दृष्टो हयगः प्रसूते
बुधो ऽतिमान्यं नृपमानराजम् /
नरं विधिज्ञं प्रणतारिपक्षं
सुसंमतं देवगुरुद्विजानाम् //५३//
सौरेण दृष्टः ग्रथितो हयस्थो
गतप्रभावं जनयेन्मनुष्यम् /
परावरज्ञं बहुदानराजं
प्रज्ञाविहीनं गतबान्धवं च //५४//
मृगाश्रितः सोमसुतो ऽरिदृष्टः
करोति मर्त्यं प्रचुरैः स्वराजम् /
व्यपेतशीलं सततं कृतघ्नं
विवर्जितं सत्यदयानयैश्च //५५//

51a °गो SP-सूते W 53b लिमान्यं IW, लिमन्यं R, लिमान्यं Q
55c. प्रणतारिपक्षं S 53d. [illegible] संगत S 54c °दानराग B, °दानभावं R 54d. प्रजाविहीनं Q, वियाविहीनं W after 54 CT add धनफल्गं 55a. बहुदान°CQ 55d. सत्यदयं IOST, सत्यधनं AB

बुध्नो मृगस्थः शशिना च दृष्टः
करोति मर्त्यं सुखसंप्रगल्भम् /
प्रियातिथिं तीर्थकथानुरक्तं
प्रशान्तचित्तं विनयेन युक्तम् //५६//
सौम्येन दृष्टो मृगगः प्रसूते
सौम्यो न सौम्यं शुभवित्तहीनम् /
सुगुह्यरोगार्दितमेव नित्यं
प्रियाविहीनं भयसंयुतं च //५७//
जीवेन दृष्टो मृगगो बुधश्च
नरं प्रसूते बहुपुत्रयुक्तम् /
सन्तुष्टचित्तं व्यसनेन हीनं
नृपप्रियं बन्धुहितं सदैव //५८//
शुक्रेण दृष्टो मकरे बुधस्तु
करोति मर्त्यं विजितारिपक्षम् /
जितेन्द्रियं वृत्तिकरं द्विजानां
सदानुकूलं बिभवैः समेतम् //५९//
सौरेण दृष्टः प्रकरोति सौम्यो
मृगाश्रितः पापरतं मनुष्यम् /
शिरोऽक्षिरोगैः सहितं सुदुष्टं
विहीनवित्तं भयसंयुतं च //६०//

56b. सुखसंयुतं च Q 57b. सौम्येन सौम्यं CR 57c. सगुह्य° T, स्वगुह्य° S, भगुह्य° B 58d. नृपपरं Q बंधुविवर्जितं च W 59c. पूतिकरं T 60a. दृष्टः om. C 60b. पापरं R 60c. शिरोर्तिरोगैः W सदुष्टं CIOR 60d. विहीनवित्तं CT after 60 C adds मकरफलं

घटाश्रितः सोमसुतो ऽकदृष्टः
करोति मर्त्यं बहुनीचरक्तम् /
स्त्रिया विहीनं सुजनैर्वियुक्तं
विवर्जितं पुण्यसुखेन नित्यम् //६१//
घटाश्रितः सोमसुतः प्रदृष्ट-
स्चन्द्रेण धत्ते सुभगं मनुष्यम् /
सुरक्षितं पुष्पधनैः समेतं
नयानुरक्तं प्रवरं सुदारम् //६२//
सौमेन दृष्टो घटगः प्रसूते
बुधः सुबुद्धिं च सुखार्थहीनम् /
सदारुजं क्रूरमतिं मनुष्यं
संपीडितं श्लेष्मकृतैर्विकारैः //६३//
जीवेन दृष्टः शशिजः प्रसूते
घटाश्रितः स्त्रीसहितं मनुष्यम् /
स्त्रीणामनिष्टं सुरतानुरक्तं
धर्माश्रितं शास्त्रसलालसं च //६४//
शुक्रेण दृष्टः शशिजः प्रसूते
नरं प्रशान्तं परमप्रभावम् /
नरेन्द्रपूज्यं प्रणतं द्विजानां
सुखाधितं बन्दिजनेन नित्यम् //६५//

61b. °नीचयुक्तं Q 61c. सुजनै° — 62b. धत्ते om. I 61c. स्वजनै° W °विमुक्तं CI 61d. पुण्यसुखेन च T, पुण्यसुतेन ABOQRSW 62a. प्रदिष्ट° O 62c. सुरक्षितं Q 62d. नयेन रक्तं S, दयानुरक्तं W प्रचुरं Q सुदारैः W, सदारत्तं R 63b. सुबुद्धिं च om. BW, सुबुद्धिश्च ACIORST बुधो सुभार्थैर्विहतं मनुष्यं Q 63c सदानुर° Q 64b. स्त्रीसहितं Q 64c. °मतीक्ष्णं ABCIORSTW सुरतानुसक्तं W 64d. धर्मामृतं BIQW, धर्माप्तं R °सलालसं O 65a. शशिजः]सविता R 65c. नरेंद्रपूजा BCIORW, नरेंद्रपू A 65d. सुखाधितं R, सुष्माधितं S, सहाधितं T, सुखाहितं Q, स्वप्नाधितं A बाह्यजनेन W

मन्देन दृष्टः शशिजो घटस्थः
करोति मर्त्यं बहुमन्द-भाजम् /
न्यूनदुःखं धनधान्यहीनं
पराङ्मुखं देवगुरुद्विजानाम् //६६//
सूर्येण दृष्टो ऽथगो बुधस्तु
करोति मर्त्यं विकृतस्वभावम् /
अतीव पित्तज्वरवातरोगैः
संपीडितांगं प्रभया विहीनम् //६७//
चन्द्रेण दृष्टः प्रकरोति सौम्यो
मीनाश्रितः सत्यपरं मनुष्यम् /
सुबन्धुपूजासुरकार्यदक्षं
दयान्वितं प्रीतिकरं जनानाम् //६८//
भौमेन दृष्टो ऽथगस्तु सौम्यः
करोति नानाविधरोगभाजम् /
विहीनवर्णं कफरुक्करोगैः
संपीडितं मानविवर्जितं च //६९//
देवेज्यदृष्टः शशिजः प्रसूते
मीनाश्रितः सर्वकलासु दक्षम् /
नरं सुपुष्पाश्रितमिष्टचित्तं
सदा सुरक्तं नृपबान्धवानाम् //७०//

66b. °मंदभाग्यं W after 66 C adds कुंभफलं 67a. दृष्टो om. S शशिगो B 67c. नीतं त्वतानज्वर° AS, नीतं त्वनीतज्वर° BIO, नीतं नित्वतं ज्वर° R, नित्यं विनीतं ज्वर° W, आगंतुकैवाज्वर° Q, अतीव भिन्नज्वर° T 68c. °पूजांतुरं A 68d. दयान्वितं R द्विजानां Q 69a. मध्यगस्तु B 69b. नानाविकरोगभाजं ABIR 69c. कफपित्तरोगैः C, कफवातरोगैः W 70c सुपुष्पास्तित° ABISW, सुपुष्पास्तत° R, सुपुष्पासित° O, सुपुष्पाधिक° Q °मितचित्तं BIW 70d सदा सुरक्तं ABCIOR

———————— //७१//

सौरेण दृष्टः शशिजो ऽषमस्थः
करोति संपीडितमुग्ररोगैः /
शिरोविहस्तांघ्रिरुजाविकारैः
संपीडितं नष्टधनं विरूपम् //७२//

इति श्रीवृद्धयवने बुधादर्शनभारः //

71 om. ABIOQRST, C provides:
सौम्यो ऽषमस्थो भृगुजेन दृष्टो
नरं सुवाते विनयार्थयुक्तम् /
सुरप्रियं संयमभावयुक्तं
सदा स्थितं साधुजनप्रसंगात् //

W provides:
शुक्रेण दृष्टो यदि मीनसंस्थः
करोति पुंसां धनधान्यलाभम् /
मीनस्थितो भूपतिबंधनं च
करोति पुंसां गजवाजिलाभम् //

72c. °हस्तांहिरुजा° C, °हृणांघ्रिरुजा° T, °हस्ताहुरुजा° ABIORSW, °हस्तांहिभवै° Q col. इति श्रीवृद्धयवनभाषाटीकायां संगृहीतायां श्रीमोहनदासनीकारितायां बुधादर्शनभाराध्याय Q
col. श्री° om. ABIORST

मेषं गतो देवगुरुः प्रसूते
सूर्येण दृष्टः पशुपुत्रहीनम् /
नरं ऽन्यार्तं घृणया विहीनं
विवर्जितं सत्यसुखेन नित्यम् //1//
जीवो ऽजसंस्थः शशिना च दृष्टः
करोति कात्स्न्यान्वितमिष्टधर्मम् /
नरं प्रगल्भं बहुशास्त्ररक्तं
नृपप्रसादैः सहितं सदैव //2//
मेषं गतो देवगुरुः प्रसूते
ऽौम्येन दृष्टो बहुशोकयुक्तम् /
नरं धनैर्वर्जितमिष्टपापे
पाषण्डिनां ऽकल्मनल्पदुःखम् //3//
सौम्येन दृष्टो ऽजगतः सुरेज्यो
नरं प्रसूते सुतदारसौख्यैः /
सम्पाद्य मन्त्रं गतशोकमोहं
हितं स्ववर्गे घृणया समेतम् //4//
शुक्रेण दृष्टः प्रकरोति जीवो
मेषाश्रितं पुण्यधनैर्विहीनम् /
प्रणष्टदारं गतबन्धुवर्गं
प्रणष्टमेधावनिनाथचौरैः //5//

1c. वृणघा R 3b. ऽन्यशोक° R 3c. °मिष्टपापं Q 3d. पाखंडिनं ABCIOQRSTW 4b. °सौख्यं W 4d. हृतं IOQTW 5d. प्रणष्टमित्रं विनयार्यचौरैः CT, | 5d. प्रनष्टवेधानि° ABIORS, प्रनष्टवेधो ऽवनि° W (प्रनष्टमेधं प्रसरं च चौरं Q) °चौरं O

मेषाश्रितो देवगुरुर्विध-स्ते
सौरेण दृष्टो बहुध-न्यसुक्तम् /
विद्याध-नं पुत्रसुतं कृशाङ्गं
स्त्रीलंपटं पानरतं नरं च //६//
वृषाश्रितो देवगुरुः प्रसूते
सूर्येण दृष्टो विध-नं मनुष्यम् /
क्रियाविहीनं कुजनातुरकं
कुमित्र-ाज्ञं कुध-नाकुलं च //७//
वृषाश्रितो देवगुरुः प्रसूते
चन्द्रेण दृष्टः सुरकर्मेटज्यम् /
नरं नयज्ञं सुध-नेन सुक्तं
विवर्जितं रोगपरं सदैव //८//
ज्ञौमेन दृष्टो वृषगः सुरेज्यः
करोति भीतं कृपणं मनुष्यम् /
बहुभ्रमाटं नियमैर्विहीनं
सदा मृतं ज्ञातिविवर्जितं च //९//
सुध-ेन दृष्टो वृषगः सुरेज्यः
करोति मर्त्यं सुतसौ
धि-ासमेतं नियमप्रसक्तं
नितान्तसुत्कृष्ट-नैः समेतम् //१०//

6 om. BQR, suppl. R^{ac}; W has:
जीवेन दृष्टः प्रकरोति सौरी
मेषाश्रितः स्यात् धन-धान्यहीनः /
वैरं विवादः भयराजपद्यैः
रोगं महत्यटारुणवासुपीडा //,
and CT have:
मेषे गुरुः सूर्यसुतेन दृष्टो
विद्यार्थसंपतिविहीनसत्यम् /
विद्या(विद्रा C)-वटेषी निजवर्ग(गर्व C)मुक्तो
कृतघ्नवापी निज-र्महीनः //
after 6 CT add मेष(मेषगुरु T)फलं 7 om. S 7d. कुजनाकुलं C
8b. सूर्येण W सु-कर्म° AO, शु-कर्म° RS 8c. स्वध-नेन Q
8d. रोगपरै Q, रोग-रै: W 9b. भीतिं ABORST 9c. °ग्रवाटै° ACIOST, °ग्रसाटै° BQW 9d. मृतं T; भृत्यं Q च om: OR
10c. धि-ासमेतं नियमः प्रसक्तं S 10d. नितांतनत्कृष्ट° R

शुक्रेण दृष्टो वृषगः सुरेज्यः
करोति मर्त्यं व्रतसंयतं च /
महाधनं दानरतं प्रसन्नं
विवेकिनं प्राणभृतां वरिष्ठम् //११//
सौरेण दृष्टो वृषगः सुरेज्यः
करोति दीनं विधनं मनुष्यम् /
व्यपेतलज्जं धृतिसत्यवर्जं
निसर्गदुष्टं प्रियसाहसं च //१२//
नृयुग्मसंस्थः प्रकरोति जीवः
सूर्येण दृष्टः प्रणयेन हीनम् /
विवर्जितं शौचदयाभिमानैः
संपीडितं दुर्गतिमेव नित्यम् //१३//
चन्द्रेण दृष्टो मिथुने सुरेज्यः
करोति विद्याविनयेन युक्तम् /
नरं प्रसिद्धं प्रसुराजपानं
विहीनदोषं सुरधार्मिकिल्बिषम् //१४//
भौमेन दृष्टो मिथुने सुरेज्यः
करोति मर्त्यं व्यथितं नृशंसम् /
रोगावृतं पुण्ययशोविहीनं
गतप्रभं हानिसुतं सदैव //१५//

12b. विधनं B 12c. व्ययेन लज्जं T धृतिसत्य° BRW, °Q °वर्ज्यं ABIOSTW, °हीनं R after 12 CT add वृषे गुरुफलं 13c. विवर्द्धिर्जितं A, विवर्धितं BCIQTW d. °मेधायुक्तं ABCIOQ T, °मेधयायुक्तं SW, °मेधा नित्यं R 14: विद्याविनयेन B 14d. सुरधार्मिकिल्बिषं R 15b. वितथं W संज्ञं ABIOS, नृपज्ञं R 15c रोगाहतं BIOQRS, रोगाहूतं A, रोगाहतं W पथ्ययशो° R 15d. गतप्रभवं B, गतप्रभावं QW हृतं BW, विसुतं Q

बुधेन दृष्टो मिथुने सुरेज्यः
करोति मर्त्यं बहुबुद्धियुक्तम् /
विप्रानुरक्तं प्रणतं विहीनं
सत्याधिकं पूजितमेव भूपैः //16//
शुक्रेण दृष्टो मिथुने सुरेज्यः
करोति नानाविधवित्तयुक्तम् /
नरं नितांतं बहुशीलयुक्तं
गुणानुरक्तं पृथुमेव लोके //17//
सौरेण दृष्टः प्रकरोति जीवो
दुःखेन युक्तं व्यसनाभिभूतम् /
दयाविहीनं पतितानुरक्तं
विहीनवर्णं ज्वरपित्तयुक्तम् //18//
सुरेज्यमन्त्री रविणा च दृष्टः
कर्कान्वितस्तीव्रकरं मनुष्यम् /
विमुक्तलज्जं विनयेन हीनं
सदानुरं बान्धवबर्जितं च //19//
चन्द्रेण दृष्टः खलु कर्कसंस्थः
करोति जीवो विभवं मनुष्यम् /
मनोज्ञदेहं सुरविप्रयुक्तं
कृपापरं साधुसमन्वितं च //20//

16c. व्रतरं R, घृणया W 16d. सज्जित° B, सत्पूजित° W 16d भूपैः — 17d ... पृथुमेव om. A 17c–18b युक्तं om. B; Q has:
धर्मप्रधानं परकार्यदक्षं
सत्याधिक सर्वसहं च सभ्यं //
सौरेण दृष्टो मिथुने सुरेज्यो
करोति मर्त्यं,
W has:
पुत्रीधनैः बांधवकैः सुयुक्तः
राजप्रधानो ऽव्यसनाभिभूतः //
नृराशिसंस्थो मिथुने सुरेज्यः
सौरेण दृष्टो
after 18 CT add मिथुन(मिथुने गुरुT) फलं 19b. °स्त्रीव्रतरं Q
19d. सदानुरागं धनबर्जितं W 20a. कर्कटस्थः T 20b. रिव्यै° ACIORSTW, रैव्यै° B, सुव्यगं Q °मनुष्यै: AIOSTW
20c. सुरविद्व° OR, सुरविप्र° W, सुरपूजि° Q °रतं BW, °चारुं Q

सौम्येन दृष्टो गुरुरेव कर्के
नरं प्रसूते बहुपापभाजम् /
जलोदररक्तीहगुदाक्षिरोगैः
संपीडितागं गुणवर्जितं च //21//
बुधेन दृष्टः खलु कर्कसंस्थो
गुरुप्रसक्तं नृपलोकभाजम् /
हिरण्यवस्त्रामणिमुक्तलाभैः
समन्वितं सत्यपरं सदैव //22//
शुक्रेण दृष्टः सुरराजमन्त्री
कर्कांश्रितः स्फीतिवतं मनुष्यम् /
रोति पुष्टं सुरभोजनानां
सुरतप्रियं प्रथितं नृलोके //23//
सौरेण दृष्टः खलु कर्कराशौ
जीवः सुवाते बहुतर्ककं च /
सुदीर्घपौरैर्नृपचौरदुष्टैः
प्रपीडितं निन्दितमेव नित्यम् //24//
सिंहस्थितो देवगुरुः प्रसूते
सूर्येण दृष्टः पतितस्वभावम् /
विहीनधर्मं प्रकरोति वैरं
मानात्ययुक्तं प्रणतं च नीचे //25//

21a. गुरुदेव IORST, गुरुस्तेव Q 21b. °पापसंगं R 21c. जलोदर° S °लीह° OQ °गदाक्ष° AOS, °गुदाक्षि° IT, °गुदाव° BC, °गुलाक्षि° Q 22a. कर्कटस्थो T 22b. गुरुप्रसक्तं R नृपपूजितं च Q 22d. समन्वितं सिदैव A, समर्चितांगं --- सदैव S 23b. स्फीतिभाजं C, सहीतवतं O, स्फीर्तवतं Q, स्फीति T 23c. पुष्ट Q, पुष्टिं ABCIORSTW सुरभोजनानि BW, सुरपूजितलोकं Q, सुतसज्जनानां C 23d. सुरतप्रियं Q 24c. सुदीर्घसौरै° BRW, सुदीर्घचौरै° T, सुदीर्घसुतं Q °दुष्टं W 24d. निंदित° ABCIOS, संदित° T after 24 CT add कर्के (कर्के गुरु T) फलं 25b. सहितस्वभावं ABIOQRS, सहितप्रभावं W 25c. °धर्मैः W प्रकरारिवर्गं R 25d. मानात्ययुक्तं Q, मानंत्ययुक्तं O, मानाढ्ययुक्तं W, मत्या वियुक्तं C, मर्त्या विहीनं T च नीचेत् AIORS, चैत् B, मतं च W, रिपूणां Q

चन्द्रेण दृष्टो हरिगः सुरेज्यः
करोति मर्त्यं सुसबर्जितांगम् /
सौभाग्ययुक्तं बहुमानभाजं
सुसंमतं साधुजनस्य नित्यम् //२६//
सिंहस्थितो देवगुरुः प्रसूते
कुजेन दृष्टः प्रसुरप्रतापम् /
विहीनवर्णं नयविप्रयुक्तं
विवर्जितं साधुसमागमेन //२७//
बुधेन दृष्टः कुरुते सुरेज्यः
सिंहस्थितः सत्यपरं मनुष्यम् /
विशालकीर्तिं कृतधर्मकार्यं
नरेन्द्रपूज्यं सुहृदप्रसुक्तम् //२८//
शुक्रेण दृष्टो हरिगः सुरेज्यो
नरं बिभर्त्ते मणिरत्नभाजम् /
प्रियानुरक्तं बहुमित्रपत्नं
विपाटितारिं प्रभुतासमेतम् //२९//
सौरेण दृष्टो हरिगः सुरेज्यः
करोति मर्त्यं विधिहीनकृत्यम् /
कौलघ्नभावं सुजनैर्विमुक्तं
विद्वेषशीलं निजबान्धवानाम् //३०//

26b.सत्यं ABCIORSTW सुसबर्जितांगं ABCIOST, सुसबर्जितां – W, सुसंसंसुतांगं Q 26d.साधुजनेन C 27b.सौभेन Q 27c. विहीनवर्गं W नव° B, नै च Q, न्रच° W °मुक्तं AIOQRS 28b–29a put after 29d in W 29c. सत्यानुरक्तं OQ; सत्यानुक्तं R, सख्यानुरक्तं W, समानुरक्तं AS 29d. विपाटितारं W, व्यपाधितारं Q 29d.प्रभुतासमेतं W 30c. कलि° BQW स्वजनै° W °विमुक्तै° Q after 30 CT add सिंह (सिंहे T) गुरुफलं

कन्याश्रितः सूर्यनिरीक्षितश्च
करोति जीवः सततं कुशीलम् /
नरं प्रसूते कुजनैः समेतं
विपन्नशीलं पुरुषस्वभावम् //३१//
शनैश्चरेण दृष्टः खलु कन्यकायां
जीवो विधत्ते जयसंप्रयुक्तम् /
सुसाधुपूज्यं नृपतेरभीष्टं
विवर्जितं पापजनेन नित्यम् //३२//
रौहिणेन दृष्टः सुरराजमन्त्री
कन्याश्रितस्तीव्ररुजासमेतम् /
नरं प्रसूते नयधर्महीनं
विपन्नशीलं नृपपीडितं च //३३//
शुक्रेण दृष्टः प्रकरोति जीवो
नरं प्रगल्भं सततं रतियुक्तम् /
सबन्धुमुख्यं बहुकीर्तिभाजं
सदा हितं बान्धवसज्जनानाम् //३४//
शुक्रेण दृष्टः प्रकरोति जीवः
कन्याश्रितः सर्वजनैः प्रशस्तम् /
नरं सुशास्त्रानुरतं प्रगल्भं
व्यपेतदुःखं कपटेन हीनम् //३५//

31d. पुरुष° ABCORSW 33b. °स्तीव्ररुजा° C 34 om. Q
34c. सबंधु° W, सबंधु° O 34d° सद्विज्ञानां R 35b. °जनप्रशस्तं C, °जनैश्च शस्तं ABIOSW, °द्विजैश्च शस्तं R, °जनानुरक्तं Q 35d. व्यपेत° T, अपेत° ABCIORSW दीनं C

कन्याश्रितो देवगुरुः प्रसूते
सौरेण दृष्टः प्रचुरार्तियुक्तम् /
व्यापन्नलज्जं विगतप्रतापं
कलिप्रियं दुष्टमतिं नृशंसम् //३६//
तुलाश्रितो देवगुरुः सवाते
सूर्येण दृष्टः कविभं प्रदुःखम् /
नरं सुशोकैः सहितं सपापं
मायाधिकं कृत्रिमसौहृदं च //३७//
मन्देन दृष्टस्तुलगस्तु जीवो
नरं प्रसूते विभवैः समेतम् /
व्यथाविहीनं नतशत्रुपक्षं
महाधनं सत्यपरं सदैव //३८//
भौमेन दृष्टस्तुलगस्तु जीवो
नरं प्रसूते कलहैः समेतम् /
निन्द्यं कृशं पुण्ययशोविहीनं
सुसंस्कृतं नीचजनैः सदैव //३९//
बुधेन दृष्टस्तुलगः सुरेज्यो
नरं प्रसक्तं विनये प्रसूते /
सुतीर्थयात्रं बहुमित्रवर्गं
शास्त्रानुरक्तं बहुबान्धवं च //४०//

* विगतं प्रतापैः I,

36b. प्रकरोति युक्तं ABIORST, प्रतापरूपं W, प्रणिपातहीनं Q 36c. * विगतं पराद्यैः AORS, विपतत्तराद्यैः W, विपतराद्यैः B, विपराद्यैः I, विपरीतमेषं Q after 36 CT add इति (om. C) कन्याफलं 37a. प्रसूते Q 37b दुष्टो Q कुविभः ABCIORS, कुविभो Q, सुविभ T 37c-38b om. R and 38c crossed out; 37d-38c supplied by R^{2} 38a. °स्तुलगः स जीवो ABCIORS, स्वलगः स जीवो T 39c. °यशोविहीनं S, °प्रयशोवितानं A 39d. सुसंगतं W 40b. प्रसक्तं Q, प्रसूते R विनयैः W प्रशक्तं R 40c. सुतार्थ° BC °मित्रवर्ज्यं R

शुक्रेण दृष्टः प्रकरोति जीव-
स्तुलाश्रितः सत्य-धनं प्रसूते /
गुणानुरक्तं विविध-भावपानैः
सेवाधितानुं गुरुटेव-भक्तम् //४१//
सौरेण दृष्टः प्रकरोति जीव-
स्तुलाश्रितः क्लेश-वधा समेतम् /
विहीनपक्षं सुतदारहीनं
सदा नरं रोगसमन्वितं च
जीवो ऽलिसंस्थः प्रकरोति मा-
सूर्येण दृष्टः कृपणं मनु-
वातामयक्लेशसमीडितानुं
गतप्र-भावं मलिनं कुचैलम् //४२//
चन्द्रेण दृष्टो ऽलिगतः सुरेन्द्रः
करोति मर्त्यं गतपापसङ्गम् /
सौ-भाग्ययुक्तं विनयैः समेतं
प्र-भूतमित्रं गतशोकमोहम् //४३//
-भौमेन दृष्टो ऽलिगतः प्रसूते
जीवो जितं स्त्रीतनयैश्च नित्यम् /
विवेकहीनं गतमानलाभं
विरूपवेषं पिशुनस्व-भावम् //४४//

41b-42a om. I 41c. विविध-भा-नयानैः AS 42c. °पक्षे C, °पक्षैः BIOT, °पक्षौः AS, °पक्षं Q 42d. सदातुरं R after 42 CT add तुलाफलं 43b. मनुष्यं] कुशीलं R 44d. °शोक-भावं W

बुधेन दृष्टो ऽलिगतः प्रसूते
जीवो सुतं बन्दिजनेन नित्यम् /
विरुद्धकर्मं परुषप्रतापं
संपादितं सर्वकलासु दक्षम् //४६//
शुक्रेण दृष्टः प्रकरोति जीवो
नितेन्द्रियं जीवदयासमेतम् /
प्रभूतलाभं विकृतैर्विमुक्तं
यतव्यटग्रामजनैः समेतम् //४७//
मन्देन दृष्टः सुरराजमन्त्री
करोति मर्त्यं ज्वरपीडिताङ्गम् /
मन्दालिसंस्थः प्रभया समेतं
बहुव्ययं शास्त्रविवर्जितं च //४८//
पापाश्रितो देवगुरुः प्रसूते
सूर्येण दृष्टो गतमानभाजम् /
स्वधर्महीनं परधर्मरक्तं
नानाविधैः कर्मसुसौर्विहीनम् //४९//
चन्द्रेण दृष्टो दृयगः प्रसूते
जीवो जनाढ्यं नियमैः समेतम् /
यतिद्विजप्रव्रजितानुरक्तं
मध्ये सदा तीर्थरतं प्रसिद्धम् //५०//

46a. विगतः T 46b. सुतं R 46c. विद्वाद्° R कर्मा पुरुषः ABCIORSTW, °कर्माणमति° Q 46d. संपादितं BW 47c. °विमुक्तं S 47d. °ग्रामजनै Q 48b. करोति om. O मृत्युं C ज्वरपीडितांगं W 48c. मंदो लिसंस्थः I, शत्रुभयं च Q प्रभयं C विहीनं Q 48d. बहुव्ययं OQT, बहुव्यथा R after 48 CT add इति (om. C) वृश्चिककलत्रं 49c. परधर्मसक्तं W 49d. कर्मसुखं ABCIORS 50b. जनाढ्यं T, जनाढ्यं S, जनाका BRW, जनाढ्यं AC, मनुष्यं Q 50c. जति° BW °प्रवृजिता° B, °प्रवृद्धिता° W 50d. मध्यं Q

जीवो हयस्थः क्षितिजेन दृष्टो
वरं प्रसूते ऽतिबलं सपापम् /
प्रपंचमायासहितं [illegible]
कृतापराधं नृपसाधुलोकैः //५१//
बुधेन दृष्टो हयगः सरेजसः
करोति मर्त्यं बहुसौख्ययुक्तम् /
विनीतभद्रद्युतलाभभोगा
प्रभूतसौर्ति सत्यं च नित्यम् //५२//
शुक्रेण दृष्टो हयगो ऽथ जीवो
वरं सुवाते शुचिमन्तलाभम् /
सत्यान्वितं सुखबृहद्गात्रं
सुरद्विजेन्द्रैः प्रणतं च तेषाम् //५३//
पापान्वितो देवगुरुः प्रसूते
सौरेण दृष्टः खरटाररवम् /
विहीनसत्यं मतिविप्रयुक्त-
मृणादिकं व्याधियुतं तदन्तम् //५४//

51a. क्षितियेन C 51c. विसंज्ञकं R, विषाके W 51d. °लोके R
52c. °मन्मकृत° ABCIOR, °मन्मकृत° S, °मन्महृत° T 52d. प्रसूत° AS °मूर्त्तं O 53c. °वृत्तमात्रं IOST 53d. सुनद्विजें°: ABCIQRSTW 54b. सौरेण S 54c. °सत्वं O, °संगं S 54d ऋणादिकं B, ऋणादिकं W, गुणादिकं S, ऋणा°कं T, ऋणादि I व्याधि° om. IW तदंत्यं T, तदंत ABIOSW, तदांगं R, सदैन Q after 54 CT add इन (इने गुरु T) फलं

———— ॥५५॥
———— ॥५६॥
———— ॥५७॥
———— ॥५८॥
———— ॥५९॥
———— ॥६०॥

55-60 om. ABCIOOPRT; W provides:
मृगेण संस्थित सुरराज मन्त्री
सूर्येण दृष्टः सपलस्वभावं /
वातादिपीडाभयमुग्रता च
स्ववान्धवैर्मित्रविरक्तता च ॥
मन्त्रेण दृष्टो मृगराशितांगवैः
गुरुः प्रयुक्तो धनलाभता च /
मानं विवेकं स्वजनं सुखं च
यात्रा स्वं देहगुरोश्च भक्तिं ॥
क्षीवः प्रसूते मृगलग्नगे च
शौमेन दृष्टः कुरुते भयं च /
शत्रुं विवादं निजबन्धुवैरं
वेश्यानुरक्तं मतिविभ्रमं च ॥
बुधेन दृष्टः प्रभुतासमेतं
च संस्थो मृगराशिकञ्च /
वाणिज्यटलं विविधं विलासं
क्षेत्रादिलाभं धनवाहनं च ॥
गुरुणा दृष्टः सुरराजमन्त्री
मृगेण संस्थो द्विजदेवभक्तः /
नाना प्रकामिनीनां
पुत्रैः मित्र -- च राज्यलाभं ॥
मृगेण संस्थः सुरराजमन्त्री
शौरेण दृष्टः भयमुग्रता च /
जनापवादं नृपचौरकाग्नि
स्त्रीणां विवादे धनधान्यनाशं ॥

घटाश्रितो टेवगुरुः प्रसूते
सूर्येण दृष्टः सुतटारटूःबै: /
संपीडितार्द्रं गतबुद्धिचित्तं
विरक्तपौरं निजबन्धुहीनम् //६१//
चन्द्रेण दृष्टो घटगः प्रसूते
सुरेज्यमन्त्री नयनाभिरामम् /
अकल्मषं शास्त्रकथानुरक्तं
प्रियंवटं साधुजनस्य नित्यम् //६२//
२ सौमेन दृष्टो घटगः
करोति मर्त्यं बहुटौनमुत्रम् /
पेलाबद्धं कृपया विहीनं
विलज्जमत्युद्धतकामसक्तम् //६३//
बुधेन दृष्टो घटगः सुरेज्यः
करोति सिद्धा सहितं साधम् /
नरं विशिष्टार्थपरं सुरूपं
सटानुकंपासहितं विचित्रम् //६४//
शुक्रेण दृष्टो घटगः सुरेज्यः
करोति मेधाविनमत्यभीष्टम् /
नरं निरीहं सततं सटाढ्यं
मनस्विनं पार्थिवकार्यदक्षम् //६५//

61a. घटाश्रितो QW 61c. °बुद्धि चित्तं CIQRS 62b. सुरेन्यवाते ABCIORSTW, सुरेज्यन्याते Q 62c. निकल्मषं W 62d. प्रियं व्रटं IO 63b. बहुटौन° R 63c. °वैरं R 63d. निर्लज्ज° CT, विलंबं S °मत्युद्धत° R, °मत्युद्धत° O, °मत्युद्धत° Q, °मत्युद्धत° S, °मत्युद्धत° A, °मत्युद्धते° T 64a. मधेन B गुरुश्च R 64b. सिद्धो] कंपा C 64c. स्वरूपं W 64d °नुपापा° O, °नुगंपा° R, °नुसंपाशी° B, °नुसंध्या° W, °नुपा° AI, प्रसंशा° Q 65b. मेधाविन° R °मत्यभोगी S, °मत्यभोजी ACIOT, °माधभोजी BRW 65c. सुटारं W

सौरेण दृष्टो घटगो ऽथ जीवः
करोति रोगैर्विविधैः समेतम् /
सुकर्मतप्तं प्रभुताविहीनं
विवर्जितं भोगनयैः सदैव ॥६६॥
जीवो ऽथस्थो रविणा च दृष्टः
करोति नानाविधमुग्रतापम् /
क्षुर्दिप्रकोपं ज्वरदाहमुग्रं
महाभयं पार्थिवजं सदैव ॥६७॥
भद्रेण दृष्टः सुरपूजिताङ्गो
ऽथस्थितः संजनयेन्मनुष्यम् /
प्रियंवदं सत्यसुखार्थयुक्तं
स्त्रीणामभीष्टं रतिलालसं च ॥६८॥
सौम्येन दृष्टो ऽथगः प्रसूते
सुरेज्यमन्त्री ज्वरया समेतम् /
महातिसारज्वरपीडितार्तं
मित्रे [illegible] युक्तं नयवर्जितं च [illegible]
बुधेन दृष्टः प्रकरोति जीवो
मौनस्थितः शौचपरं मनुष्यम् /
प्रियातिथिं मानधनैः समेतं
विरागचित्तं सुरविप्रभक्तम् ॥७०॥

66c. सुकायतसं R after 66 C adds शुभफलं, T adds इति घटे शुकफलं 67 om. C 67c–68b. om. T 67c. ज्वरदाहं ABOQR °युक्तं Q 68b मौनस्थित C 69c. रुद्रगः B 69b. सुरेश्व° W ज्वरया T, त्वरया OR 69d. मित्रेण BCIOQRSTW 70b. स्वोच्चपरं W

शुक्रेण दृष्टो अषगः सुरेज्यो
नरं प्रसूते विविधार्थयुक्तम् /
गुणाधिकं घ्राणसुखासमेतं
सदानुकूलं पितृमातृसौख्यम् //७१//
जीवो अषस्थो रविपुत्रदृष्टो
नरं सुबाते विकृतस्वभावम् /
विवर्जितं दारसुखेन नित्यं
विद्याविहीनं सततं नृलोके //७२//
इति श्रीवृद्धयवने गुरुदर्शनभावः //

71c. घ्राणि° W 71d. मातृपितृ° S 72d om. ABIORS (ABORS note पाटोनफलं, I notes पूर्वं सदृन्कत - पाटोनफलं), Q supplies सदानृतलोकपरं कृच्छं, W provides [illegible] पाटोनफलं च col. इति श्रीवृद्धयवनभाषाटीकायां सगदीनीश्रीमोहनदासजी-कारितायां गुरुदर्शनभाराध्यायः Q col. श्री° om. ABIORT

मेषस्थितो दैत्यगुरुः प्रसूते
सूर्येण दृष्टः कृपणस्वभावम् /
नरं नितान्तं बहुकोपयुक्तं
विवादशीलं गुरुतल्पगं च //१//
चन्द्रेण दृष्टो भृगुजो ऽजसंस्थो
नरं प्रसूते विनयार्थयुक्तम् /
बहुप्रसादं रहितापवादं
नरेन्द्रकर्मोद्यतमेव नित्यम् //२//
सौम्येन दृष्टः खलु मेषसंस्थः
शुक्रः प्रसूते विधिनं मनुष्यम् /
संपीडितं रक्तविकारशोकै-
र्विरागिनं नीचजनेन नित्यम् //३//
मेषाश्रितः सोमसुतेन दृष्टः
शुक्रः प्रसूते सततं सुशीलम् /
नरं नयज्ञं निजबन्धुपूज्यं
मनोज्ञरूपं श्रयितं त्रिलोके //४//
नीचेन दृष्टो भृगुजः प्रसूते
मेषे गतः सह्यसुदारचित्तम् /
महाप्रभावं विजितारिपक्षं
कृतज्ञमोजस्विनमिष्टधर्मम् //५//

1a. मेषे स्थितो ORS दैत्यगुरुः AS 1d. गुरुतल्पगं CO 3a. सोमेन R 3b-4a om. ABIOQSW 3b. विधिनं T 3d. °वैरुपाजितं नीरजनेन R 4b. सततं] सुतगं R 4c. नयज्ञं Q, नयज्ञं W द्विजबंधु° QW 4d. नृलोके O after 4 Q repeats 2, but with बुधेन in 2a 5b. सत्य° AOS, सद्य° Q 5d. °सृष्टधर्मं AB, °सृष्टधर्मं T

सौरेण दृष्टः खलु मेषसंस्थो
नरं प्रसूते भृगुजः सकोपम् /
विरूढमेषं खलु शा[illegible]
क्षीणं कृशं बन्धुजनेन सक्तम् //६//
वृषस्थितो भास्करदृष्ट एव
करोति शुक्रः प्रणतं सु[illegible] /
नरं प्रनापूजितमद्भुतार्थं
प्रियंकरं साधुजनेन मित्र[illegible] //७//
चन्द्रेण दृष्टो भृगुजः प्रसूते
वृषं गतः कीर्तिधनैः समेतम् /
नरं प्रगल्भं प्रणतारिपक्षं
प्रियाधिकं बान्धववल्लभं च //८//
सौम्येन दृष्टो भृगुजो वृषस्थः
करोति हीनं पशुवित्तदारैः /
नरं सदा स्त्रीजितमुग्रवैरं
विवर्जितं भूमिपटातिलाभैः //९//
बुधेन दृष्टो भृगुजो वृषस्थः
करोति बुद्ध्या सहितं सुसत्यम् /
नरं सुदेहं बहुवित्तराजं
पराक्रमप्रोन्नयशोर्यमानम् //१०//

6c. खलु] बहु° S 6d. सूकं R, शुक्रं S, सत्यं CT after 6 CT add मेषे शुक्रफलं 7a. भास्कर एव दृष्टः ABCIOT, भास्करपुत्रदृष्टः S, बासरपेन :Q 7b. सुसारं W 7c. पूजापूजित° C 7d. साधुजनेषु Q 8b. वृषे C 9b-10a om. W 9b पशुचित्रदारैः B, पशुपुत्रदारैः S 10b. सुशीलं Q, मनुष्यं CT 10d. °प्राप्ति° C °यशोधिमानं S, °यशोर्घलाभं T

जीवेन दृष्टो भृगुजः प्रसूते
वृषं गतः कीर्तिभिः समेतम् /
नरं प्रगल्भं प्रणतारिपक्षं
प्रियाभिकं बान्धवबल्लभं च //११//
सौरेण दृष्टो भृगुजो वृषस्थो
नरं सुखाते गतपौरुषं च /
वृद्धा विहीनं विकृतस्वभावं
विवर्जिताङ्गं विभोत्सवोगैः //१२//
तृतीयराशौ भृगुजः प्रसूते
सूर्येण दृष्टो ज्वरपीडिताङ्गम् /
गतानुरागं मलिनस्वभावं
भ्रमादितं नीचजनैः सदैव //१३//
चन्द्रेण दृष्टो मिथुने sथ शुक्रो
नरं प्रसूते बहुरोगभाजम् /
स्वभावशुद्धं विनिवृष्टरोगं
जितेन्द्रियं नीतिविशारदं च //१४//
सौम्येन दृष्टः प्रकरोति शुक्रो
राशौ तृतीये पुरुषं विरूपम् /
रोगाभिभूतं बहुदैन्यभाजं
विवर्जितं मानवनेत्र नित्यम् //१५//

11b–11d = 8b–8d. 11b.वृषे C 11b कीर्तिभिः — 11d om. C with the note: चंद्रदृष्टिवत् 12b. प्रसूते Q 12c. वृद्धा IQTW 12d. विभवस्वभोगैः: BCIQW after 12 CT add वृषे (वृषे T) भृगुफलं 13c. गतानुरागं ABIOSW, गतास्वरागं Q 13d भ्रमादितं ABCIOQRST, भ्रमादितं W नीचरतं R 14b–15a in marg. C 14b. बहुरोगवंतं W 14c. °शुद्धिं R विनिवृष्ट° B, विनिवृष्ट° I, विनिसृष्ट° S, प्रविनिष्ट°CT, च विनष्ट° Q, विनिष्ट° O 14d. नीचविशारदं R

बुधेन दृष्टो ऽभृगुजः प्रसूते
तृतीयराशौ सुभगं मनोज्ञम् /
प्रसिद्धबीर्यं गुणसत्ययुक्तं
प्रभाविनं सौख्ययुतं सदैव //१६//
जीवेन दृष्टः प्रकरोति शुक्रो
राशौ तृतीये धनवस्त्रलाभ[illegible] /
नरं कृतज्ञं प्रभुरप्रभावं
ससंयतं सर्वससैः समेत[illegible] //१७//
मन्देन दृष्टो ऽभृगुजस्तृतीये
राशौ सरोगाभिहतं मनुष्यम् /
सदातनं बान्धवपक्षदुष्टं
सदा विहीनं पतितस्वभावम् //१८//
कर्कस्थितो ऽभार्गवजो ऽर्कदृष्टः
कर्यात् कशीलं कृपणस्वभावम् /
विवर्जितांगं सुखभोगवस्त्रैः
प्रपीडितं बन्धुभिरेव नित्यम् //१९//
चन्द्रेण दृष्टो ऽभृगुजस्तु कर्के
करोति मर्त्यं धनवाजियुक्तम् /
सुमांसरक्तं प्रवरान्नपानं
हितं द्विजानां परमं प्रहृष्टम् //२०//

16c. गुणसत्यदृक्तं R 17b नववस्त्र° S °ऽभावं R 17d. ससंयुतं RST, ससंपदं QW 18b. सरोगा° I 18c.° पक्षदुष्टे S 18d. सदा]दया° Q after 18 CT add मिथुने ऽभृगुफलं 19b. कुर्वन् W 20c. °संगा° ABCIORS °प्रवरा° RS, प्रभुरा° T 20d. प्रकृष्टं C, प्रदृष्टं Q

ऽसौम्येन दृष्टः प्रकरोति शुक्रः
कर्कस्थितः पुष्टियुतं मनुष्यम् /
स्त्रीणामभीष्टं सुरटेनभक्तं
सरक्षितागं विविधैश्च भृत्यैः //21//
शिरोक्षिजिह्वागुदरोगयुक्तं
स्वभावपापं विनयेन हीनम् /
बुधेन दृष्टः प्रकरोति शुक्रः
कर्कस्थितः सत्यविवर्जितं च //22//
जीवेन दृष्टः प्रकरोति शुक्रः
कर्काश्रितः सत्यधनं प्रसूते /
नरं विशिष्टान्वितसाधुचेष्टं
सदानुरक्तं सजनार्थदानैः //23//
मन्देन दृष्टः प्रकरोति शुक्रः
कर्काश्रितस्तीव्ररुजासमेतम् /
महारिपवं क्षयार्तदेहं
निसर्गमन्दं विगतप्रपंचम् //24//
सिंहाश्रितः सत्यविहीनमेव
शुक्रः प्रसूते रविणा च दृष्टः /
उद्वेगशोकज्वरपीडितागं
नरं महादोषसमन्वितं च //25//

in CRT the order is: 21a,22d,22a-c,21b-c. 21b. कर्काश्रितः CT पुष्टियुतिं O, पुष्टितरं CT 21c. गुरुटेक° RW 21d. विविधैश्च R ऽभोगैः T 22c-d before 22a-b in Q 22a. °रोगिशुक्रः W 22d. कर्काश्रितः CRT 23b-24a om. ASW 23c. वरिष्ठान्वित BQ 24c. महाहिपवं IORSW 24d. निसर्गदेहं CT गतविप्रपंचं ABIORSW after 24 C adds कर्के ऽभृगुफलं 25 om. S

सिंहाश्रितो दानवपूजिताङ्गो
दृष्टो ऽथ चन्द्रेण नरं प्रसूते /
सुतीर्थसेवानिरतं मनुष्यं
दक्षं पितॄणां च सुधाविहीनम् //२६//
सौम्येन दृष्टः प्रकरोति शुक्रः
सिंहाश्रितः शत्रुनिपीडिताङ्गम् /
नरं दरिद्रं पिशुनाभिभूतं
निस्तेजसं पापविवर्जिताङ्गम् //२७//
बुधेन दृष्टः प्रकरोति शुक्रः
सिंहे सुखार्थं विजितारिपक्षम् /
कुलस्वधर्मै परमं प्रहृष्टं
विवादयुक्तं नृपवल्लभं च //२८//
जीवेन दृष्टो भृगुजो विधत्ते
सिंहाश्रितः सत्यधनेन युक्तम् /
नरं प्रगल्भं विभवासमेतं
कृषिप्रभावाद्बहुसौख्ययुक्तम् //२९//
मन्देन दृष्टो भृगुजस्तु सिंहे
नरं प्रसूते सुखपुत्रहीनम् /
विवर्जितं धर्मधनैश्च सत्यै-
र्गतप्रभावं सहजं सदैन //३०//

26a. वानवपूजितांगो B, वानिवपूजितांगो W 26b. दृष्टश्च S
नरै: ABIOS 26c. कुतीर्थ° W 26d.
धत्ते W पितृणामपि बल्लभं च Q 28c. प्रकृष्टं C
29d. कृषि° R 30b. खल पुत्रहीनं C. 30d. सहजं ABIORSW
after 36 CT add इति सिंहे फलं

कन्याश्रितो भास्करदृष्टदेहो
नरं प्रसूते भृगुजः सुतीव्रम् /
नयन हीनं गतमानसत्यं
स्वबन्धुमार्गेण बहिष्कृतं च //३१//
कन्याश्रितो गर्व इन्दुदृष्टो
नरं सचाते सहितं सुतार्थैः /
नराक्रमाढ्यैर्विबलैः समेतं
सपूजितं साधुजनेन नित्यम् //३२//
सौम्येन दृष्टो भृगुजस्तु कन्ये
करोति मर्त्यं सरुजं सकामम् /
सदा विरक्तं निजबन्धुवर्गै-
र्विहीनवित्तं बहुवैरयुक्तम् //३३//
कन्याश्रितो दैत्यगुरुस्तु सौम्य-
दृष्टः प्रसूते सदयं सधर्मम् /
मनोज्ञदेहं बहुशास्त्ररक्तं
सदा सुशीलं [illegible] युक्तम् //३४//
जीवेन दृष्टो भृगुजः प्रसूते
कन्याश्रितः सत्यमुदारचेष्टम् /
नरं नितान्तं नृपमानभाजं
गतारिपक्षं निजवर्गसख्यम् //३५//

31a. भार्गवदृष्टदेहं W 31b. सुनिष्ठं Q 31c. °मानमर्त्यं ABCIORST
31d. स्वबंधुवर्गेण T 32a. भास्कर T °संदृदृष्टो ACIST,
°संदृष्टो O, टंडदृष्टो B 32b. प्रसूते Q सुनीर्थैः QTW
33a. सौम्येन A °भृगुजः सकामे ABCIORSTW, भृगुजो बलायां
Q 33b. सत्यं ABCIOQRSTW 33c. °वर्गे W 33d. °वैरि° W
34a. दैत्यगुरुः स ABCIORSTW 35a. नीचेन S 35d. °वर्गसौख्यं
BCIQTW

मन्देन दृष्टो भृगुजः प्रसूते
कन्याश्रितः कान्तिविवर्जितात्मम् /
नरं सुनीचं व्रणतं कृतघ्नं
विवर्जितं भूमिपमानदानैः //३६//
तुलाश्रितो दैत्यगुरुः प्रसूते
सूर्येण दृष्टो [illegible]हिंसुज्ञासमेतम् /
करोति मर्त्यं बहुदैन्ययुक्तं
नयेन हीनं सततं कुरूपम् //३७//
मन्देन दृष्टः प्रकरोति शुक्र-
स्तुलाश्रितः प्रीतमलोलुपं च /
नरं प्रभासत्यविवेकयुक्तं
सुशिक्षितं सर्वकलासु नित्यम् //३८//
भौमेन दृष्टो भृगुजस्तुलायां
करोति नीचैर्विजितं विशूलम् /
नयेन हीनं विक्रियासमेतं
नरं निरस्तं सुजनैः सदैव //३९//
बुधेन दृष्टः प्रकरोति शुक्र-
स्तुलाश्रितः सौख्यनयेन युक्तम् /
नरं प्रगल्भं प्रचुरप्रलापं
विपन्नरोगं प्रियदर्शनं च //४०//

36b. °विवर्जितं च T 36c. सुनीचं] सुवांनां A 36d. भूमिपमानदानैः ABIORS, भूमिपदापरोदैः W, भूमिपतेर्विनोदैः Q 37b. हिंसुज्ञा° I, हिंसुज्ञा° Q 38b. प्रीति° ABCIORSTW, प्रीती° Q 38c. प्रभा-त्य° W, प्रभावसत्य° Q 39a. रविज्ञ° R 39b. °र्नयसंप्रयोगं C 39c. विवेकहीनं R विनं विक्रिया° R, -- विक्रिया° BI, विकृपा° T, म क्रिया° W, कुक्रिया° Q 39d. निरस्तं C 40b. सौख्यजनेन Q

जीवेन दृष्टो भृगुजः प्रसूते
नरं सुसत्यं नृपकार्यदक्षम् /
प्रभूतलाभं विजितारिपक्षं
जितेन्द्रियं बान्धवबन्धभं च //४१//
सौरेण दृष्टो भृगुजः प्रसूते
नरं सुदुष्टं कृपणस्वभावम् /
मायाधिकं दुष्टपरं विहीनं
धर्मेण सत्येन च पौरुषेण //४२//
शुक्रो ऽस्तिसंस्थो रविणा च दृष्टो
नरं प्रसूते मदनातिदेहम् /
व्ययान्वितं पापरतं कृतघ्नं
व्यपेतलाभं गतपौरुषं च //४३//
चन्द्रेण दृष्टो ऽस्तिगतस्तु शुक्रो
नरं विधत्ते परमप्रभावम् /
सदानुरक्तं द्विजदेवतानां
तपस्विनं शीलधनैः समेतम् //४४//
भौमेन दृष्टः प्रकरोति शुक्रो
नरं कृतार्थाधिहतं नृशंसम् /
सदा कृतघ्नं कृतदोषसङ्गं
व्यपेतलज्जं सततं च रुट्टम् //४५//

41a-b. भृगुजस्तुलायां नरं प्रसूते Q 42b. सुदृष्टं ABCIOR T, सुहृष्टं S, तुलायां Q after 42 CT add तुलाफलं 44c. द्विजदेवभक्तं T 44d. शीघ्रधनैः W 45d. व्यपेतलज्जं I सल वृश्चीकस्थः Q विरुट्टं T भट्टं O, वृट्टं W, कुट्टं BR, नष्टं AI, लब्धं S

बुधेन दृष्टः प्रकरोति शुक्रः
करोति मर्त्यं खलु वृश्चिकस्थः /
बुद्धान्वितं प्रीतिकरं प्रसन्नं
सुतीर्थयुक्तं महिमाधिकं च //४६//
जीवेन दृष्टो ऽलिगतः प्रसूते
शुक्रः सुरक्तं निजबन्धुवर्गैः /
नरं निरीहं हृतपापसङ्गं
गुणाश्रयं भूतिसमन्वितं च //४७//
शुक्रो ऽलिगः सूर्यसुतेन दृष्टो
मर्त्यं प्रसूते ऽतिबन्धुनैः समेतम् /
प्रभूतकोशं विगतार्तिपापं
तीर्थानुरक्तं द्विजबन्धुभक्तं च //४८//
पापाश्रितो दैत्यगुरुः प्रसूते
सूर्येण दृष्टः परदाररक्तम् /
नरं व्ययैः पीडितमुग्ररोगं
सदा नितं दारसुतात्मजैश्च //४९//
चन्द्रेण दृष्टः प्रकरोति शुक्र-
सापाश्रितो बन्धुजनैः समेतम् /
नरं सुदेहं गतपापदेहं
विचक्षणं धर्मकथासु नित्यम् //५०//

46b. महाधनं वृश्चिकगो मनुष्यं Q 46c. प्रधानं R 47c. परं W
48b. सुबन्धुनैः Q समेतं om. C 48c. प्रसूतकोशं S,
प्रभूतकोशां° W, कोशाढ्यं च C लिगतार्ति° AIOT,
गतार्ति° B W after 48 C adds वृश्चिकफलं, T वृश्चिके शुक्रफलं
49d. नितं om. AS दारसुतात्मजैश्च BIR, दारपात्मजैश्च W,
सुतात्मजैश्च A, रतं पा----त्मजैश्च S, दारधरात्मजैश्च Q
50b. बन्धुजनैः W 50c. गतपापसिद्धं R

*च गतार्तिं Q,

ऽौमेन दृष्टो हयगः प्रसूते
शुक्रः कृतघ्नं विगतप्रऽभावम् /
शिरोनिरुग्दृष्टिज्वरदाहरोगैः
संपीडितं त्रासकरं नराणाम् ॥५१॥
बुधेन दृष्टः प्रकरोति शुक्रो
धनुर्धरस्थः प्रकरोति मर्त्यम् /
प्रऽभूतलाऽभं सुहृया समेतं
धर्माधिकं साधुजनानुरक्तम् ॥५२॥
सुरेज्यदृष्टो हयगः प्रसूते
शुक्रः प्रसक्तं प्रणतप्रगल्भम् /
द्विजामरार्थं कृतकर्मसंघं
शान्तं महाशास्त्ररतं सदैव ॥५३॥
मन्देन दृष्टो ऽमृगजः प्रसूते
पापाश्रितो हानि
नरं सुतार्थैः रहितं कुरूपं
प्रधानवैरं मतिवर्जितं च ॥५४॥
मृगाश्रितो दैत्यगुरुः प्रसूते
सूर्येण दृष्टो व्रणरोगयुक्तम् /
नरं सदोषाश्रितमिष्टशत्रुं
विवेकहीनं गतसाधुवर्गं च ॥५५॥

51b. विगतसुऽभावं Q 51c. °वृद्धि° A, °वांति° Q °दाघ° ABCORTW, °दाव° I 52b. व्रणं मनुष्यं Q 52d. धर्मार्थिकं BW, धर्मार्थकं Q 53c. द्विजामरार्थं ABIOQSTW, द्विजामनर्थं C कृतकर्मसिद्धिं C 53d. शास्त्रं ABIORSW, शूरं T, सुरं C महा] सदा C 54c. सुतीर्थैः QW सहितं BCIQT after 54 C adds इति धानफलं 55b. व्रण° BW, रिण° O, व्रण° AQS, क्रन° I 55c. सदोषाश्रित° I, सुदोषाश्रित° S

चन्द्रेण दृष्टे ऽमृगुन्नः प्रसूते
मृगाश्रितो मातृपितृघ्नकम् /
नरं सदा स्त्रीदयितं मनोज्ञं
मेधाविनं विचरतं सदैव //५६//
सौम्येन दृष्टो ऽमृगुन्नः प्रसूते
मृगाश्रितो ऽतिव्यसनैः समेतम् /
गतारिं गतमानशौर्यं
महाविपत्तं हतबन्धुसत्वं च //५७//

56a. sP ऽसूते W 56b-57a om. AS 56b मात्रपितृघ्नस (ं)
मातृपितृघ्नकं CT 56c. नरं T. after 56 Q inserts 9,1-4
and repeats 14,55-56. 57b. मृगाश्रितो om. T विष्टैः C,
ष्टैः T 57c-61b om. B QgW substitutes 61c-d for 57c-d

बुधेन दृष्टः प्रकरोति शुक्रो
मृगाश्रितः साधुजने सुरक्तम् /
धर्मस्थानं बहुखट्टिपाजं
नयाधिकं पार्थिववा[illegible]ं च //५८//
जीवेन दृष्टः प्रकरोति शुक्रो
मृगाश्रितो दारसुतार्थसुक्तम् /
अनिष्टदेहं विगतोद्यमं च
दयाधिकं पुण्यपरं नितान्तम् //५९//
मन्देन दृष्टः प्रकरोति शुक्रो
• नरं हसप्राप्यमनल्पदुःखम् /
विहीनधर्मार्थयशोनुरागं
प्रेष्टुप्रहीनं सततं द्विजानाम् //६०//
घटाश्रितो दैत्यगुरुः प्रसूते
सूर्येण दृष्टो भयशोकयुक्तम् /
नरं निराहारतयाणुदेहं
श्लेष्माधिकं कीर्तिविवर्जितं च //६१//

W has in place of 58 -61 :
मृगाश्रितो दैत्यगुरुः प्रसूते
देवार्चितो दृष्टिसमागमं च /
धनं च धान्यं बहुलप्रतापं
गजाश्वगोवाहनगेहसौख्यं //
दृष्टो भृगुजः प्रसूते
मृगाश्रितो राजजने प्रधानं /
वाणिज्यभूतं कुटिलस्वभावं
कोपानुरक्तं धनतोविहीनं //
मृगस्थितो दैत्यगुरुः प्रसूते
मंदेन दृष्टो धनहीनतां च /
वातादिरोगं भयविभ्रमं च
घोराग्निभीतृजनेन वाटं //
शुक्रो घटस्थो दिनराजदृष्टो
राज्यं प्रभूतं स्वजने च सौख्यं /
मानोद्यं कीर्तिविवर्धनं च
वातादिपीडां स्वजने विवादं //

14,58a. प्रकरोति — 15,61b मेषं om. T 58b. °जनेषु रक्तं IS 58c बहुधा विराजै° IO, बहुधा विमाने° AS 59c. अनिष्टदेहं C विहितोद्यमं R 59d. पुण्यवरं CI 60b. सुखप्राप्य° C 60c. °नुरागैः ACIORS 60d प्रेष्य° AIORS after 60 C adds मकरफलं 61c. °तयोनुदेहं ABCIO, °तयोनदेहं RW, °तयानदेहं S 60d. च om. R

मन्देन दृष्टो घटगस्तु शुक्रो
नरं प्रसूते नयनाभिरामम् /
नरं हितं साधुजनस्य नित्यं
नरेन्द्रपूज्यं सततं सुखार्थम् ॥६२॥
भौमेन दृष्टो घटगश्च शुक्रो
नरं भयार्तं गतबिन्दुभोगम् /
विहीनकोशं दयिताविहीनं
सुगुह्यरोगाभिहतं करोति ॥६३॥
बुधेन दृष्टो घटगोऽथ शुक्रः
करोति सत्याधिकमिष्टधर्मम् /
प्रभूतमित्रं प्रसुराद्यपानं
नरं विनीतं सुतसौख्ययुक्तम् ॥६४॥
जीवेन दृष्टः प्रकरोति शुक्रो
नरं प्रियैः संयतमेव नित्यम् /
घटस्थधान्यप्रवरैः समेतं
विशुद्धिभाजं गतपापसङ्गम् ॥६५॥
मन्देन दृष्टो घटगः प्रसूते
शुक्रः क्रियाहीनमनल्पशोकम् /
विवर्जितं धर्मधनार्थसौख्यैः
सुदुष्टभावं सदयं सदैव ॥६६॥
मीनाश्रितो दैत्यगुरुः प्रसूते
सूर्येण दृष्टः प्रणयेन हीनम् /
सनिष्ठुरं कोपपरं सुदुष्टं
धर्मातिगं धर्मगुरुप्रभावम् ॥६७॥

62a. घटगश्च W 62d. सुनार्थं R 63a. घटगस्तु S 63b. भयार्तिं I °बिन्द° om. A °रोगं ABCIOQRSW 64a. घटगस्तु Q 64b. सत्याधिक° S 64c. प्रसुत° Q °मर्म्मं BCIQW 65a. प्रकरोति] घटगस्तु Q 65b. प्रियं QW नित्यं] धान्ते Q 65c. घटस्थ° R, घटप्र° C, सुवर्ण° Q 65d. विशुद्धिभाजं W 66d. सदुष्टभावं A, दुष्टस्वभावं W सभयं Q after 66 C adds कुंभफलं
67d दीनतरप्रभावं C

चन्द्रेण दृष्टो अबगः प्रसूते
शुक्रः सुरूपं सुभगं मनुष्यम् /
देवेज्यसक्तं सुतमित्रहीनं
दयादिकं पुण्यपरं सदैव ॥६८॥
सौम्येन दृष्टः प्रकरोति मीने
शुक्रो विहीनं पशुपुत्रदारैः /
विगर्हितं धर्मक्रियाविरक्तं
सरोगदेहं सततं कुचैलम् ॥६९॥
बुधेन दृष्टो अबगो विधत्ते
शुक्रः सुरूपं विनयप्रधानम् /
सदानुरक्तं द्विजलिङ्गिनां च
धर्मार्थराजं गुरुभक्तियुक्तम् ॥७०॥
जीवेन दृष्टो भृगुजः प्रसूते
नरं प्रियं पुण्यधनैः समेतम् /
सुतार्थविद्याविभवैः समेतं
प्रज्ञादिकं सत्यपरं मनोज्ञम् ॥७१॥
सौरेण दृष्टः प्रकरोति शुक्रो
नरं अबस्थः सुतसत्यहीनम् /
पौराबनीशैर्हृतवित्तसारं
रोगातुरं बुद्धिविवर्जितं च ॥७२॥
इति श्रीबृहज्जातके शुक्रजन्मनिधारः ॥

68b. सरूपं Q, स्वरूपं W 68c. देवेज्यरिष्टं C, देवेषु शक्रं Q सुमतिं सुभोगं C 69c. धर्मविधविरक्तं Q 70b. स्वरूपं C, शरूपं Q 70c. °लिंगिनानां ACRSW, °लिंगनानां O, °लंगिनानां BI, °देवतानां Q 71a. प्रसूते] अबस्थो Q 71c. सुतीर्थ° W, करोति Q 72b नरं om. S सुतसौख्यहीनं Q 72c. °हृत° C, °हृत° ABIW °वित्त° om. Q col. इति श्रीबृहज्जातकव्याख्यायां सगहिज्जीश्रीमोहनदासजीकारितायां शुक्रजन्मनिधारः समाप्त Q col. श्री° om. ABIORS

मेषं गतः सूर्यसुतो विधत्ते
सूर्येण दृष्टो विकृतानुरूपम् /
प्रवासशीलं विनितं स्वदारै-
र्व्यपेतलज्जं बहुसाहसं च //१//
मेषं गतः सूर्यसुतो विधत्ते
चन्द्रेण दृष्टः सुनयं [विहीनम् /
नरं सुरूपं बहुलाभभाजं
गुणानुरक्तं बहुसौ[ख्य]मित्रम् //२//
मन्दो ऽथ मेषे क्षितिजेन दृष्टो
नरं प्रसूते ज्वरपीडिताङ्गम् /
छर्दिप्रकोपप्रभवैश्च रोगैः
समन्वितं दुःखकरं गुरूणाम् //३//
बुधेन दृष्टो रविजो ऽजसंस्थः
करोति बुद्ध्या सहितं मनुष्यम् /
प्रसन्नदेहं नृपतेरभीष्टं
कृतज्ञमोजोधिकमेव नित्यम् //४//
[रौ मेषगतः प्रसूते
नीचेन दृष्टः प्रवरं प्रगल्भम् /
नरं सुसत्यं सुभगं प्रशान्तं
सदानुकूलं द्विजबान्धवानाम् //५//

1a.मेषे C 2a.मेषे C 2b.सनयै° W, सुनयं S नितांतं Q
2d.°साहसंज्ञं ARS 3a.ऽथ] हि QW 3b.विधत्ते W
3c.छार्दि° Q, वार्हि° C, वृद्धि° A °प्रसवैश्च W 5b.
गाधेन B 5c.वरं S प्रणीतं S, मनुष्यं C 5d.सदानुरक्तं C

शुक्रेण दृष्टो रविजः प्रसूते
मेषं गतः शास्त्रपथानुरक्तम् /
प्रभूतमित्रं विजितारिपक्षं
सदानुगं साधुतपस्विनां च //६//
वृषं गतो ऽर्की दिनपेन दृष्टो
नरं प्रसूते कठिनस्वभावम् /
पराचरक्तं विषयार्तदेहं
प्रपंचशीलं कुटिलस्वभावम् //७//
वृषं गतः सूर्यसुतो ऽर्थदृष्टं
करोति मर्त्यं शशिना च दृष्टः /
सदुस्त्रमन्नाशनभोजनं च
स्वाध्यं सतां दुर्भगविवर्जितं च //८//
सौम्येन दृष्टो गवि सूर्यसूनुः
करोति कीर्त्या रहितं मनुष्यम् /
सदुष्टभावं विधिना विहीनं
पराचयोषिद्रतलालसं च //९//
बुधेन दृष्टो गवि सूर्यपुत्रो
नरं प्रसूते कृषिवित्तराजम् /
नानासुपक्वैः सहितं सुदानं
सतामभीष्टं सुरतैः समेतम् //१०//

6b-d om. B 6b. मेषे C शास्त्र° Q °कथा° W 6d. °तपस्विनं वा W, °तपस्विनानां AIOS, °तपस्विनीनां RT after 6 CT add मेषे शनिफलं 7a. वृषे W र्कि° R, र्के O 7b. कविन° C, कथित° ABIOQRSTW 7d. कुटिलं तथैव Q 8a. वृषे C र्थपुष्टं C, sथ दृष्टः W 8b. शनिना R 8c. °मन्नांसन° S 8d. छाया सतां ABIQSW 9b. सहितं W 9c. विधिभानहीनं W 9d. परान्ययोषिद्रतलालसं Q 10b. कृषिवृत्तभानं O 10c. सुदांतं A, सुदारं W 10d. सदाम° R

जी न दृष्टो वृषगो ऽथ सौरिः
करोति धर्माधिकमद्भुतार्थम् /
नरं गुरूणां विनयप्रसक्तं
सदातिथिं दानपरप्रसक्तम् //११//
शुक्रे ग दृष्टो रविजः प्रसूते
हृतारिपक्षं पितृमातृभाग्यम् /
मन्त्रवस्त्रं सुतसौख्यभाजं
विवर्जितं पापजनेन नित्यम् //१२//
मन ा ऽर्कदृष्टो मिथुने प्रसूते
नरं कलत्राकुलितं सदैव /
विनं गिनं क्षेत्रगृहासमेतं
प्रियान्वितं बान्धवविवर्जितं च //१३//
मन ग दृष्टो रविजो वृयुग्मे
सतामभीष्टं जनयेन्मनुष्यम् /
विन प्रतापार्थसुखैः समेतं
नैसर्गविज्ञानपरं सदैव //१४//
भं मेन दृष्टो रविजो वृयुग्मे
नरं प्रसूते विभवेन हीनम् /
प्रभ रकोपं गुरुरोगभाजं
सदा कुशीलं ∔ विभवैर्विहीनम् //१५//

11a. om. W 11b. °सद्भूतीर्थं W after 11c A inserts 12c–13a मिं, S ts 12c-d 11d. सदा तथा Q दानपरं च सत्यं R
12d विजनैर्वृषस्थ Q after 12 C adds वृषे शनिफलं, T adds इति वृषः 13b क्षेत्रसुतासमेतं ABCIORSTW, क्षेत्रसुतं तथैव Q
14b नयेन नित्यं T 15a. रविणा W 15b. विनयेन C 15c-d om 15c. °कोप om. C

बुधेन दृष्टो रविजो नृयुग्मे
करोति सत्यं सुधिया समेतम् /
नरं निधिग्रामपुरार्घराजं
सुरूपदेहं नृपकार्यदक्षम् //१६//
जीवेन दृष्टो रविजो नृयुग्मे
नरं प्रसूते मणिविद्रुमाढ्यैः /
समन्वितं धर्मकथानुरक्तं
प्रियातिथिं शंसितमेव लोके //१७//
शुक्रेण दृष्टः प्रकरोति सौर-
स्तूतीश्वराढ्यौ सततं धनाढ्यम् /
नरं निकामं सुखसिद्धियुक्तं
महानुकंपं प्रणयप्रपन्नम् //१८//
कर्काश्रितः सूर्यसुतो विधत्ते
सूर्येण दृष्टः क्षतपीडिताङ्गम् /
ज्वरातिसाराकुलमेव नित्यं
प्रद्वेषशीलं गतधर्मकृत्यम् //१९//
चन्द्रेण दृष्टो रविजः प्रसूते
कर्काश्रितः कीर्तिधनैरुपेतम् /
नरं सुधर्मानिरतं प्रधानं
विवर्जितं नीचजनप्रसङ्गैः //२०//

16c. निधोपानपुरार्घराजं R for 16d W substitutes 17d (°मत्र for °मेव) 17d. लोके] नित्यं S 18 om. S 18a दृष्टः: 18d प्रण° om. A 18a. सौरिः W 18b. सुतरां R 18c. सुतसिद्धि T 18d. प्रणये प्रपन्नं BI, प्रणयोपपन्नं W after 18 CT add मिथुन (मिथुने ग्रनि C) फलं 19b. क्षित° C, कृत° I 19d. गहधर्म° R 20c. सुधर्मानिरतं OR, सुधर्माधिरतं W, सुधर्मानीति° S, सुधर्मै धिरतं Q 20d. नीचजनै प्रसंगः C

-ौमेन दृष्टो रविज्ञः सुखाने
कर्काश्रितो ध्यातपरं मनुष्यम् /
वेबादशीलं सततं वृथाद्यं
मिथ्याधिकं कामपरं कृतघ्नम् //21//
बुधेन दृष्टो रविजस्तु कर्के
हिरण्यरत्नैश्च युतं करोति /
वरं विरीहं सुरलोकपूज्यं
महाजनैः सेवितमत्युदारम् //22//
गीवेन दृष्टो रविजः सुखाने
कर्के गतः सर्वसुखैः समेतम् /
ग्रामान्नवृष्टिं पशुसङ्घयुक्तं
सदानुरक्तं द्विजबान्धवानाम् //23//
एकेण दृष्टो रविजः प्रसूते
कर्काश्रितो नीतिपरं मनुष्यम् /
नरूपदारं हतपापवर्गं
जितेन्द्रियं सत्यकथानुरक्तम् //24//
सिंहाश्रितो -ास्करिरर्कदृष्टः
करोति कामाधिकमन्यधर्मम् /
वरं विवेकाकृतिवर्जिताङ्गं
गुणैर्विहीनं पर-धिकं म //25//

...प्रसूते Q 21b. द्यूतपरं CT, ध्यासनपरं W 21c. विकारशीलं विकाटिशीलं T वृथाद्यं ABS, पृथाद्यं R, वृथान्नं Q, वृथैव W d. कृष्यपरं W 22a. स्तु कर्के — 23a रविज्ञः om. S 22a. कर्के BCIOR, स कर्के ASTW 22c. वरलोक° R 22d. त्यदारं ABCORT, °मत्सरं च Q 23a. प्रसूते Q 23b. कर्के CS 23c. पशुसंघ्ययुक्तं W 23d. बाह्-बांह्-बानां C after 24 CT कर्के शनिफलं, I adds इति कर्कराशिस्थितशन्युपरिदृष्टिफल सिंहास्थितो W -ास्करजो W 25b. °मर्त्य-र्मं S

चन्द्रेण दृष्टो हरिश्चे sर्कसूनुः
करोति मर्त्यं परमार्थसख्यम् /
नरं प्रधानं [illegible]लस्य मध्ये
मायाविहीनं शुभकर्मदक्षम् //२६//
भौमेन दृष्टः प्रकरोति मर्त्यं
सिंहस्थितो sर्किस्तु रुजासमेतम् /
विहीनवर्णं [illegible] रामयाढ्यं
नरं सदाकारविवर्जिताङ्गम् //२७//
बुधेन दृष्टो रविजः सवाते
नरं सदक्षं प्रियवेश्मदेहम् /
स्वबन्धुसौख्यं बहुदानयाजं
विधिक्रियाव्याकुलितं प्रधानम् //२८//
जीवेन दृष्टो रविजः सुवाते
सिंहाश्रितस्त्राणपरं द्विजानाम् /
क्रियासमेतं वरतीर्थयुक्तं
विवर्जितं दुष्टसमागमेन //२९//
शुक्रेण दृष्टः प्रकरोति सौरः
सिंहस्थितो धान्यधनप्रधानम् /
नरं सुविद्यं गुरुदानरक्तं
सुपूजिताङ्गं नृपसाधुवाटैः //३०//

26a. हरिगो W 26b. प्रसुरार्थसौख्यं C 26c. प्रधानं om. S सुकुलस्य S 27a. मर्त्यं om. C 27b. sर्किस्तु om. AS, र्किः स T, र्कसूनुस्य C, मेक° BW, नेक°Q, मेद° I, मेष° R, सौरि O 27c. °मयाढ्यं Q, °मपाये: W 27d. °विवर्जितं च QT 28a. रविजस्तु सुते Q 28b–29a om. S 28b. °विप्रनेटं Q 28c. स्वबंधुदक्षं W 28d. विस्त° W, वित्त° R, सिंहे Q 29a. प्रसूते QR 29c. च वरार्यरक्तं Q, बहुधार्यरक्तं W 30a. सौरिः Q 30c. गुरुदांत° C, गुरुदार° R 30d. प्रपूजितं साधुजनानुवाटैः Q after 30 C adds हरौ शनिफलं, I adds इति सिंहराशिस्थः शन्युपरिदृष्टस्य:

कन्याश्रितः सूर्यसुतः प्रसूते
सूर्येण दृष्टः कफपित्तप्रधानम् /
विद्याविहीनमृणवृत्तिभाजं
विहीनधर्मं च खलं मनुष्यम् //३१//
कन्याश्रितः सूर्यसुतः प्रसूते
चन्द्रेण दृष्टः प्रभया समेतम् /
नरं सधर्मानुरतं नितान्तं
स्वधर्मरतं प्रियसङ्गयुक्तम् //३२//
कन्याश्रितः सूर्यसुतः सुवाते
सौम्येन दृष्टो ऽतिभृशं प्रसूते /
नरं प्रधानैः परिहीनमानं
सुनिष्ठुरं पापरतं कुबुद्धिम् //३३//
बुधेन दृष्टो रविजः सुवाते
नरं प्रशंसाभ्यधिकं सुरूपम् /
जनेषु पूज्यं सुधिया समेतं
कलप्रधानं बहुबुद्धियुक्तम् //३४//
जीवेन दृष्टः प्रकरोति सौरिः
सदा सशीलं भयवर्जिताङ्गम् /
गुणानुगं चैव तु शास्त्ररतं
प्रभूतलाभं जनवल्लभं च //३५//

31a. सुवाते T 31b-32a om. OS 31c-d. °मृण विहीन° om. Q 31c. तृण° ABCIW, वृण° R °वित्त° W 31d. च]सु° R 32a. सुवाते R 32c. स्वधर्म्म° R 33a. प्रसूते Q 33b. तिरिणं AORST, तिरिंगं B, तिरिगां IW, तिरीप Q, तिरूजं C प्रसूते] कृष्णं Q 33c. प्रधानं W परहीन° BCIW, रतिहीन° Q °पानं AOS, धानं I, यानां C 33d. पापरतिं W च बुद्धि Q 34a प्रसूते Q 34b. °भयटिकं S, °भयुटिकं ABORT, °भयुटिजं I, °भयुटिकं C 35a-b. षष्ठे शनिः Q 35b. भय° om. Q, नय° ABCIORSTW °वृद्धियुक्तं C 35 c. गुणानुरागं प्रिय° CT गुणानुरं ABIORSW 35d. प्रसूत° Q जयवल्लभं W (तु]पृथ° R)

शुक्रेण दृष्टः प्रकरोति सौरः
कन्यां गतः कान्तिप्रिया समेतम् /
नरं हिरण्यार्थसमृद्धियुक्तं
प्रियं रतं पापजनानुषङ्गम् //३६//
तुलास्थितो धर्मसुखं सुवाते
प्रभूतमित्रं प्रसुरान्नपानम् /
सुरप्रियं ब्राह्मणदेवरक्तं
महाजनैः सेवितमिष्टकर्मम् //३७//
चन्द्रेण दृष्टः प्रकरोति सौर-
स्तुलाश्रितः सत्यदयासमेतम् /
प्रभूतवित्तं प्रसुरप्रभावं
हृतद्विषं भृत्यसुतं सुरक्तम् //३८//
सौम्येन दृष्टः प्रकरोति मन्दः
सरोगयुक्तं विकृतानुकारम् /
पित्तज्वरश्लेष्मभयार्तियुक्तं
दयाविहीनं गतमानलाभम् //३९//
बुधेन दृष्टो रविजः सुवाते
तुलाश्रितो हस्तिहयार्थराजम् /
नरं विदग्धं नुतमेव लोकैः
सतामभीष्टं गुणवृद्धिरक्तम् //४०//

36a. सौरिः S 36b. कामां A 36d. प्रियेतरं W after 36 C adds कन्यायां शनिफलं, I adds इति कन्याराशिस्थशन्युपरिदृष्टिफलं
37a. तुलाश्रितो CW प्रसूते Q 37b. शनिर्यदा भास्करदृष्टदेहः Q
37c. प्रियंवदं W °देवभक्तं Q, °रक्तदेवं W 37d. महस्तनैः W
°चित्रभक्तं R 38a. सौरि° W 38d. हृतद्विषं BIQ, हृतद्विषं h
हृतत्रयं C for 39a-b Q has:
तं कुलदृष्टिं
करोति नाशं विकृतानकारी /
39b. विकृतानुकारि ABCIOS 39c. °श्लेष्ममया° S, °श्लेष्मभया° A
40a. प्रसूते Q 40b. हस्तिहया° ABCIOQRST 40c.
विदग्धानुत° ABIORS, विदग्धानुग° CT, विदग्धै नुत° Q
लोके Q 40d. °वृद्धियुक्तं T

जीवेन दृष्टः प्रकरोति मन्द-
स्तुलाश्रितो दानपरं मनुष्यम् /
स्वभौमसौख्यं क्षमया समेतं
पतिप्रियं धर्मविचारदं च //४१//
शुक्रेण दृष्टः प्रकरोति मन्द-
स्तुलाश्रितः पार्थिवलाभयुक्तम् /
स्वबन्धुपूज्यं परबन्धुहीनं
दयान्वितं शंसितमेव धीरैः //४२//
मन्दो ऽस्तिसंस्थो रविणा च दृष्टो
नरं प्रसूते कुटिलप्रभावम् /
विरक्तभौरं परसेवयाढ्यं
नृशंसकर्माणमधर्मशीलम् //४३//
चन्द्रेण दृष्टो रविजो ऽस्तिसंस्थ.
सवीर्यविप्रैश्च दिया समेतम् /
द्विजाचरक्तं विविधान्नपानं
सुरक्षिताङ्गं द्विजदेवकृत्यैः //४४//
सौम्येन दृष्टो रविजः प्रसूते
नरं सुतीक्ष्णं खलु वृश्चिकस्थः /
सदातरं रुद्रनमुर्नितान्न
विटेश्वरक्तं सुरुजासमेतम् //४५//

Q has the order: 41a, 42b-d, 42a, 41b-d. 41b. तुलाश्रितो] नृपपरं Q 41c. स्वभावसौर्यं CT रत्नया Q 41d धर्म° — 42c पर° om. AS 42c. परकार्यहीनं CT 42d. सेव वीरैः R, बुधीटारै Q after 42 C adds तुलराशिफलं, T adds इति तुलास्थे शनिफलं, I adds इति तुलाराशिस्थग्रन्थुपरिदृष्टिफलं 43a. मंदेन संस्थो Q 43b. °स्वभावं Q 43c विरक्तभावं W °सेवनाढ्यं C, °सेवयाढ्यं BW, °सेवज्ञाढ्यं Q 44-49 om. W 44b. सुवीर्यविप्रास्त्र R, सूवियंविद्यास्तु Q 44c द्विजाचरक्तं R विविधान्नपानयाढ्यं Q 44d सुतप्रियं कामिनिवल्लभं च T, रतः प्रियं कामनीवल्लभं च C 45c रौद्र° QRS, गैद्र° AO 45d. सरुजा° C

———————— //४६//

जीवेन दृष्टः खलु वृश्चिकस्थो
मन्दो विधत्ते गुणमानयुक्तम् /
नरं निरीहं सुतदारसौख्यैः
समन्वितं यत्नविधानरक्तम् //४७//

शुक्रेण दृष्टो ऽलिगतश्च मन्दः
करोति लाभैः प्रचुरैः समेतम् /
प्रियातिथिं वस्त्रविहीनभाजं
व्याधिकं कीर्तिदया समेतम् //४८//

चापाश्रितः सूर्यसुतः प्रसूते
सूर्येण दृष्टः परिहीनसत्यम् /
नरं क्रियाहीनमरुग्नरोगं
रुग्व्याकुलं शास्त्रमतेन हीनम् //४९//

चन्द्रेण दृष्टः प्रकरोति मन्दो
नरं विशेषाचरितानुरक्तम् /
सुधर्मशीलं बहुशास्त्ररक्तं
सुसंस्कृतं बान्धवभूमिपालैः //५०//

46 om. all MSS., but C has बुधेन दृष्टो रविजो ऽलिसंस्थो, I has बुधेन दृष्टो 48c. सखेतरासौख्यैः Q 48b. लाभैः T 48d. व्याधिकं S, माधिकं A कीर्तिदया° O after 48 CT add इति (om. C) वृश्चिकफलं, I adds इति वृश्चिकराशिस्थशनिपरिदृष्टिफलं 49c. गुरुग्नरोगं BCIT, गुरुग्नकोपं Q 49d युद्धकुलं R शास्त्रसमेतहीनं Q

धापाग्निलः सूर्यसुतो विधत्ते
धौमेन दृष्टः सुधिया समेतम् /
सुनीतिरक्तं चतुरं प्रगल्भं
धनग्निमं कान्तिविवर्जितं च //५१//
बुधेन दृष्टो रविजः प्रसूते
धापाग्निलस्तीर्थकरानुरक्तम् /
नरं विनीतं सुधिया समेतं
नृपग्निमं ब्राह्मणसंमतं च //५२//
जीवेन दृष्टो रविजो विधत्ते
धनुर्धरस्थः सुतमित्रयुक्तम् /
नरं धनाढ्यबन्धनैः समेतं
सटा विहीनं कुञ्जरागमेन //५३//
शुक्रेण दृष्टो दृषगः प्रसूते
शनिः सुटानारमलोलुपं च /
नरं प्रतापबन्धनं प्रसह्यं
प्रभूतवित्तं सततं निरीहम् //५४//
मन्दो मृगस्थो रविणा च दृष्टो
नरं प्रसूते तनयार्तिसुक्तम् /
विषाद्यराजं विजितं बलाढ्यैः
वीर्येण हीनं सततं धयार्तम् //५५//

51c. सुनीतियुक्तं C, सधातिरिक्तं W प्रगल्भं om. ABIOSW
51d. पनाग्निमं ABIS, गनाग्निमं O, ग्निमं च सुमित्र° W
52b. °स्तीर्थकधानुरक्तं QT 52d. नृपग्निमं Q 53c. धनाढ्यस्वबन्धनैः T °बन्धनैः Q 54b. सटानार° OQT 54c. प्रतापबन्धनं S, प्रतापययनं A 54d. प्रसूत° R after 54 C adds धनफलं, I adds इति धनराशिस्थशन्यपरिदृष्टिफलं 55a. तनग्नार्ति° AS, नयार्ति° B, नमतार्ति° T, विनयार्ति° W 55c. विषाद्य° C, विषाज्ञ° I बलाढ्यैः O 55d. धयार्तिं Q

चन्द्रेण दृष्टः प्रकरोति मन्दो
मृगाश्रितः प्राणसमं मनुष्यम् /
सुतार्थयुक्तं महिमासमेतं
विद्यानुरक्तं बहुवित्तभाजम् //५६//
सौम्येन दृष्टौ ऽर्कसुतौ मृगस्थौ
नरं विधत्ते व्रणरोगभाजम् /
विहीनपत्नं व्रतजार्जटेहं
प्रपंचशीलं भयसंयुतं च //५७//
बुधेन दृष्टो मकरे प्रसूते
मन्दो विधिज्ञं परमं प्रदक्षम् /
गुणाधिकं कीर्तिसखैः समेतं
सदानुरक्तं द्विजबान्धवानाम् //५८//
मन्दः सुरेज्येन मृगे ऽपि दृष्टः
प्रभूतवित्तं जनयेन्मनुष्यम् /
नरेन्द्रपूज्यं सुतसौख्ययुक्तं
सतां प्रियं शीलधनैः सदैव //५९//
शुक्रेण दृष्टो मकरे ऽर्कसूनुः
करोति मर्त्यं धनसौख्ययुक्तम् /
तेजोधिकं सत्यमुदारदानं
चित्तप्रसन्नं प्रणतं द्विजानाम् //६०//

56b. प्रायसुतं W 56c. सुतीर्थ° W 57a मकरे र्कसून्° R
57b. रिण°ABCIORST, रण° Q, सृण W 58a. सौम्येन W
58b. विधत्तं BIO, विधत्ते C 59a. मृगो BCISTW
प BCIT, थ QW 59d. शांतिप्रियं W. शीलधनं RW
60d. प्रसन्नचित्तं QW after 60 CT add मकरे शनौ (मकर C)
फलं, I adds इति मकरराशिस्थशन्युपरिदृष्टिफलं

घटाश्रितो भास्करजः प्रसूते
सूर्येण दृष्टो sर्थविहीनसत्यम् /
विचक्षितं मानवजैः सकृष्टैः
स्त्रीणां स्वभावं सुहृदप्रसुक्तम् //६१//
चन्द्रेण दृष्टो घटगः प्रसूते
मन्दो विहीनं रिपुधर्मनुष्यम् /
धर्मव्रतं दानपरं गतारिं
सदानरकं कृषिवित्तवर्गैः //६२//
भौमेन दृष्टो घटगो sर्कसूनु-
र्नरं प्रसूते sर्थधनं सदैव /
शिरोर्तिपित्तज्वरजैर्विकारैः
क्रुद्धं विरुद्धं गतसौहृदं च //६३//
बुधेन दृष्टो घटगो sथ मन्दो
नरं विधत्ते विधनं मनुष्यम् /
सत्याधिकं चित्रविधानदक्षं
सुरक्षकं दैवगुरुद्विजानाम् //६४//
जीवेन दृष्टो घटगो sथ मन्दो
नरं सुवाते sर्थयशोनुरक्तम् /
हितं गुरूणां सिरुजं सदैव
प्रधानसक्तं नृपकार्यदक्षम् //६५//

61b. सूर्य° ABC °विहीः Q 61c. सुकष्टैः W, सुकृत्यै R 61d. सद्भावं R °प्रसुक्तं ORS, °प्रसक्तं Q
62a घटगः — 62b. दृष्टो om. S 62d. कृषिवृत्ति° O
63d. क्रुद्धं R 64b प्रसूते R विधिधनं BIQ 64c. वित्त°S, विज्ञ°T 65b. प्रसूते CQ सूर्ययशोर्थसक्तं C 65c. विहितं I

शक्रेण दृष्टो घटगो ऽर्कसूनुः
करोति वित्तार्थयुतं मनुष्यम् /
नरं गतार्थं धृणया समेतं
चारित्रशीलं सततं स. दृष्टम् ॥६६॥
मीनस्थितः सूर्यसुतो ऽर्कदृष्टो
नरं प्रसूते कठिनं कृतघ्नम् /
विवेकहीनं गतबन्धुवर्गं
सुदुर्भगं सूत्रं गतमित्र
चन्द्रेण दृष्टो द्रोषगो ऽर्क
नरं प्रसूते विभवैः प्रधानैः /
मुख्यं प्रगल्भं धनधान्यवासं
विख्यातिभाजं प्रीतिकरं जनानाम् ॥६८॥
भौमेन दृष्टो रविजः प्रसूते
मानाश्रितः शस्त्रभयार्तदेहम् /
सरोगयुक्तं कृपणस्वभावं
पराजितं नीचजनेन नित्यम् ॥६९॥
बुधेन दृष्टः कुरुते ऽर्कसूनु-
र्मीनस्थितस्तीर्थव्रतैरुपेतम् /
नरं प्रधानं स्वकुलस्य मध्ये
स्थिरस्वभावं गतमानरूपम् ॥७०॥

66c. गतार्थि BI, गतार्तिं QW 66d. चारित्र° W स तुष्टं BCW, स तुष्टयं Q, मनुष्यं I after 66 C adds कुम्भे शनिफलं, I adds इति कुंभराशिस्थशन्यपरिदृष्टिफलं 67b. कठिणं RS, कविणं A, करिणं BCIQW, वणि T कृतार्थं W 67c. °बर्गैः W 67d. गतमित्र° Q °टारैः W 69b. शास्त्र° I 69c. कुरोग° Q 70c सकलस्य W

जीवेन दृष्टः प्रकरोति मन्दो
नरं सवीर्याधिकमिष्टसत्त्वम् /
लाभैः समेतं विविधप्रधानं
पुरोगवं बान्धवसज्जनानाम् //71//
शुक्रेण दृष्टो भगः प्रसूते
मन्दो ऽधिमन्त्रं सततं मनुष्यम् /
सुधर्मशीलं विजितारिपक्षं
सुतं त्रिलोके विविधप्रतापम् //72//
इति श्रीवृद्धयवने शनैश्चरदर्शनाध्यायः //

71c. विविधैः प्रधानं QRW, विधानधानं S, विधंसधानं A
71d. बांधव° S °सज्जनानां A 72b. विमंदं Q
72d. सुतं ABIORW, सुतं Q, सुतं S त्रिलोकै° CT, त्रिलोक्यां Q
°स्वतापं T, °तापं AS col. इति श्रीयवनजातकभाषाटीकायां सगद्दीनीश्रीमोहनदासजीकृतायां शनैश्चरदर्शनाध्याय संपूर्णं Q
col. श्री° om. ABIORC शनिदर्शन° R after col W adds
दृष्टिफलाध्यायः संपूर्णः

मूर्तिस्थितः संजनयेद्दृनेत्रो
नरं सरोगं विकलं महेर्ष्यम् /
प्रभूतकोपं जडशत्रुपक्षं
प्रभाविहीनं परतर्ककं च ॥१॥
द्वितीयसंस्थः कुरुते ऽर्यहीनं
सूर्यः प्रसिद्धा रहितं कृतघ्नम् /
अद्भाविहीनं विगतस्वभावं
कृमित्रयुक्तं परवंचकं च ॥२॥
सूर्यस्तृतीयः कुरुते मनुष्यं
निरोगदेहं सतबन्धुहीनम् /
परोपकारं प्रणतं प्रशंसिटुं
विवेकविद्याधिकं सदैव ॥३॥
चतुर्थगः संजनयेत् कृतघ्नं
हिंस्रं सदा क्रोधविवर्जिताङ्गम् /
स्त्रीभिर्जितं मद्यपरं कुटेहं
विवर्जितं सत्यजनैन नित्यम् ॥४॥
सुतस्थितः स्वल्पसुतं प्रसूते
दिवाधिनाथः प्रणयेन हीनम् /
कुकृत्यरक्तं व्यसनाभिभूतं
पित्ताधिकं भूरिविपक्षयुक्तम् ॥५॥

1b. महेच्छं W 1d प्रभावहीनं T परतर्ककं BR 2b. दिवाधिनाथो मनुजं AS सदैव T 2c. विगतप्रभावं S 3a. °स्तृतीये OQW 3b. अतीवरोगं C सुनयेन हीनं R 3c. प्रणवं CIORT, प्रवणं QW, निरतं S 4a. तुर्ये रवि जनयेत् Q 4b. हिंस्रं B, हिंसः R °विवर्जितं च QW 4c. °र्जितं W, °र्युतं B 5c. कुलन्धरक्तं T 5d. °भूरिहतारिपक्षं S, °भूरिविसर्प्पयुक्तं Q

रिपुस्थितो वासरपः प्रसूते
दृतारिपक्षं पुरुषं सुरूपम् /
विनीतवेषं सज्जनैः समेतं
प्रियातिथिं वाग्वसंमतं च //६//
कलत्रगस्तीक्ष्णकरः प्रसूते
कुरूपदेहं कुकलत्रभाजम् /
कफानिलाभ्यां परिपीडितं च
कामार्तदेहं गतसौहृदं च //७//
सूर्यः सप्त
विदेशरक्तं पुरुषं प्रहीनम् /
प्रपीडितं वत्प्रभवैश्च रोगै-
र्नानारोगेण विवर्जितं च //८//
धर्मोश्रितस्तीक्ष्णकरः प्रसिद्धं
करोति मर्त्यं नृपतेरभीष्टम् /
परोत्यबिम्बेन सदा समेतं
निरस्तधर्मं मतिवर्जितं च //९//
कर्मोश्रितो वासरपः प्रसूते
सकर्मभाजं विनयैः समेतम् /
प्रभूतमित्रं सभगं सकान्तं
नयाधिकं देवगुरुप्रभक्तम् //१०//

6 om. S 6a-b. मनुष्यं करोति धूर्तं प्रणरोन हीनं A
6b. विनयेन युक्तं T A substitutes 5c-d for 6c-d 8-9 om. C
8b. प्रतीतं S 8c. सुप्रभवैश्च ABCIQTW 8d. च om. S
9a. धर्मस्थित° W प्रगल्भं C, प्रसूते W 9c. परोक्षबिम्बेन W
9d. नीतिविवर्जितं W 10a कर्मस्थितो W 10c सुरगं BQR, सुतगं I, सरभं W 10d °प्रशक्तं C

लाभान्वितः संजनयेद्विनेशः
अभूतलाभं सुभगं निरीहम् /
सुभोजनाच्छादनबाहनाढ्यं
प्रियंवदं कामविचक्षणं च //११//
व्ययान्वितः संजनयेद्विनेशो
व्ययैः समेतं कृजनोद्भवैश्च /
अपीडितं वैरिभिरेव नित्यं
कुकर्मरतं कुजनं तथैव //१२//
मूर्तिस्थितो रात्रिपतिः प्रसूते
संपूर्णबिंबः सुभगं सुकान्तम् /
तीक्ष्णव्ययाङ्गं बहुपापयुक्तं
विहीनपक्षं गतसौहृदं च //१३//
द्वितीयसंस्थः कुरुते शशाङ्कः
कोशान्वितं सर्वसमृद्धियुक्तम् /
प्रियंवदं ब्राह्मणदेवभक्तं
महाप्रभावं बहुसौहृदं च //१४//
ताराधिपः संजनयेत्तृतीयः
सरूपदेहं सुभगं मनोज्ञम् /
स्त्रीवल्लभं सर्वकलासु दक्षं
प्रजास्वभीष्टं बहुपुत्रपौत्रम् //१५//

(cf. 12b.)
11b. व्ययैः समेतं लाभशुभं निरीहं W | 11c. °छादनबाहनानां BQ, °छादनानां W after 12 CIT add इति रविफलं, W adds इति श्रीवृद्धयवने होराशास्त्रे रविफलं 13c. तीक्ष्णकरैर्व्ययांगं W 15a. तृतीये QW 15c. स्त्रीवत्सलं Q

सुस्मितः संजनयेच्छशाङ्कः
प्रभूतसौख्यं पुरुषं प्रधानम् /
स्त्रीणामभीष्टं गुरुदैवभक्तं
नयप्रधानं गतबैररोगम् //१६//
चन्द्रः सतस्थः सततं प्रसूते
विद्याधिकं ब्राह्मणदैवभक्तम् /
शुद्धस्वभावं विजितारिपक्षं
प्रियंवदं पार्थिववल्लभं च //१७//
षष्ठः शशाङ्कः कुरुते ऽल्पजीवं
रोगाधिकं शत्रुनिपीडिताङ्गम् /
कुरूपदेहं कदिया समेतं
सौख्यैर्विहीनं परवंचकं च //१८//
कलानगः संजनयेच्छशाङ्को
धर्मध्वजं पूरिटयासमेतम् /
प्रसन्नमूर्तिं विभवान्वितं च
प्रख्यातकीर्तिं सदिया समेतम् //१९//
चन्द्रो ऽष्टमस्थः कुरुते ऽल्पवीर्यं
स्वल्पायुषं सत्यटयाविहीनम् /
स्नेहैर्विहीनं परदाररक्तं
वृथाटनं बान्धववर्जितं च //२०//

16d. गतबाधिनदुकं बैरोग A, गतबाधिनयुकं S 17a. सततं]ससुतं R
18a. त्पजीवं S 18c. कुत्रिया O 18d. वरवंचकं B, परपंचकं C
20b. सत्यटयासमेतं Q 20c. स्तेयै° AS

धर्माश्रितः संजनयेच्छशाङ्कः
मनुष्यमित्रं प्रचुरान्नपानम् /
प्रसिट्टुयकं प्रणतारिपक्षं
प्रशंसितं साधुजनेन नित्यम् //२१//
आकाशसंस्थः कुरुते शशाङ्को
नृपप्रियं बान्धवमानपुष्टम् /
प्रियातिथिं प्रीतिकरं गुरूणां
सदैव धर्मं वरदेवतानाम् //२२//
लाभाश्रितः संजनयेत् ——— ट्टिमांशुः
मनुष्यलाभं खलु शीतरश्मिः /
सरूपदेहं सजनानुरक्त-
दारैर्मित्तं हृतशत्रुपक्षम् //२३//
व्ययाश्रितः शीतकरः प्रसूते
व्ययैरनिष्टैः सहितं कृतघ्नम् /
वैरप्रधानं बहुशत्रुपक्षं
स्वल्पायुषं सत्यविहीनवेषम् //२४//
होराश्रितो नूतनयः प्रसूते
रक्तोत्थरोगैः परिपीडितांगम् /
पित्तानिलाढ्यां सहितं कुरूपं
विहीनशक्तिं मतिवर्जितं च //२५//

21a. °शशांकः] °मनुष्यं T 21c. प्रसिट्टु° BCIOT प्रणतारि° O 22b. °मानतुष्टं T 22d. ट्टिजदेवतानां AS 22d°देवतानां — 23c सरूप° om. I, but 23a गू — 24d and 22d°वतानां — 24d repeated after 23d. 23a°टिट्टंगू R, °टि — गू IO, °टंगू B, °टि A, °टिहैव Q, °टेगीश्च S ट्टिर्तिश्रां T, °मनुष्यं S 23b. प्रसूत° Q after 24 C adds इति १२भावे चंद्रफलं, I adds इति चंद्रभावः, T adds इति चंद्रफलं, W adds इति श्रीवृद्धयवने चंद्रद्वादशभावः संपूर्णः 25a. भजनयः O 25b-26a om. Q 25b. परपीडितांगं BCI

धनस्थितो ऽनृतनयः प्रसूते
धनैर्विहीनं जनताविदुष्टम् /
कठोरवाचानिरतं कुबुद्धिं
प्रभाविहीनं गतसौहृदं च ॥२६॥
करोति भोगः सहजाश्रितस्य
निरोगदेहं विनयप्रधानम् /
नरेन्द्रमानान्वितमिष्टधर्मं
प्रभूतकोषं सततं सुदान्तम् ॥२७॥
सुखस्थितः संजननेश्च बक्रः
सखैर्विहीनं हृतवीर्यमेव /
सुबुद्धिहीनं गतबन्धवर्गं
व्ययाश्रितं कामपरं मनुष्यम् ॥२८॥
सुतस्थितः संजननेश्च बक्रः
सुतैर्विहीनं पुरुषं सदैव /
पापैः समेतं परतर्कगं च
विद्याविहीनं गतसौहृदं च ॥२९॥
रिपुस्थितः संजननेद्धृतारिं
कलप्रधानं प्रियदर्शनं च /
संमानितं साधुजनेन नित्यं
विनीतवेषं सततं सुशीलम् ॥३०॥

26a sf—सूते W 26c. कठोर अर्थिं निरतं C °निरतिं BW
26d. प्रभावहीनं ST 27a. सहजाश्रितस्यः W 27b. विनय° AC
27d om. Q 27d प्रभूतकोशं R सततं om. S
28b हृतवीर्य° —29b °र्विहीनं om. T 28b. हृतदर्प° R
28c कुबुद्धि° BQ 28d. कार्यपरं BQ, कार्यपरं W नृशंसं R
29c. परतर्कगं AIK 29d. गतसौहृदं A 30a. °द्धृतारिं T
30c. संमानितं S

कलत्रसंस्थः क्षितिजः प्रसूते
विटेश्वराजं कुकलत्रनुल्कम् /
विवादशीलं बहुशत्रुपक्षं
नीचानुरक्तं प्रियसाहसं च //३१//
मृत्युस्थितः संजनयेत् क्षितीजः
शस्त्रार्तदेहं प्रभया समेतम् /
कुपार्थिवासक्तमभित्रचेष्टं
कृपाविहीनं गतसौहृदं च //३२//
धर्मोश्रितः संजनयेत् कुधर्मं
चौमः कुमित्रं गतबन्धुवर्गम् /
भाग्यैर्विहीनं विगताभिमानं
अतत्त्व मतिवर्जितं च //३३//
कर्मोश्रितो भूतनयः प्रसूते
कुकर्मरतं कुक्रिया समेतम् /
जनापवादे निरतं कृतघ्नं
वृथाश्रमं बान्धवनिन्दितं च //३४//
लाभाश्रितः पार्थिवलाभपुष्टं
नरं प्रसूते क्षितिपं नंदित /
हतारिपक्षं निजबन्धुमान्यं
प्रशास्यशीलं प्रथितभिमानं च //३५//

31a. सुबाले BCIW 31b. विटेश्वरा° S 32a. क्षितीश्वः RT, क्षुसाजः Q
32b. शस्त्रार्त्तिदेहं C विहीनं R 32c. °सकसमित्रचेष्टं CIORST
W, °शाकसमिश्चेष्टं B, °सकर्मधर्मलब्धं A, °सकमधर्मलब्धं S
33b. कुरूपं R 33d. प्रतिवर्जितं C 34c. निरतं] प्रणवं BCIORTW,
प्रवणं Q 34d. व्यर्थाश्रमं B, व्यर्थश्रमं W, व्यथाश्रमं CIOT
°नंदितं BCQT 35a. °लाभनुष्टं W 35b. क्षितिजः W

व्ययाश्रितः संजनयेत् द्वितीयो
व्ययाधिकं दूरतरिप्रसूकम् /
प्रभूतपापव्यसनैः समेतं
मर्षाधिकं धर्मविवर्जितं च //३६//
धनस्थितः सोमसुतः सुवाते
प्रज्ञाधिकं मानिनमिष्ट[illegible] /
पट्टाप्रधानं बहुभिर्नरैर्हीनं
गणोत्कटं पार्थिवसंमतं च //३७//
धनस्थितः संजनयेच्छुचाङ्कः
प्रभूतकोशं स्वजनानुरक्तम् /
प्रेयंवदं ब्राह्मणदेवभक्तं
मनस्विनं कीर्तिकरं सदैव //३८//
तृतीयगः सोमसुतः प्रसिद्धं
नरं प्रसूते प्रणतं विनीतम् /
प्रभूतमित्रं प्रमदाप्रविष्टं
मायाप्रपंचैः रहितं निराहम् //३९//
बुधो विधत्ते बहुवृद्धियुक्तं
पातालगः पुष्टशरीरिणं च /
कृषिक्रियालाभसमर्थं [illegible]
व्याधिप्रसक्तं परमटं च //४०//

36a व्ययाधिकः T °दूरतरो Q 36d–37d °संमतं om. O 36d. वर्षाधिकं C, मर्षाधिकं Q, सुर्षाधिकं T, मायाधिकं W after 36 C7 add इति सौमफलं, I adds इति श्रीसौमभावः, W adds इति श्रीवृद्धयवने सौमट्टाट्टाभाव संपूर्णः 37a. तलाश्रितः T प्रसूते AOQS 37b. विद्याधिकं W प्राणिन° BQSW, योगिन° AO 37d. तद्योत्कटं Q 38b. प्रभूतकोपं BQTW 39d om. W 40a. बहुवृद्धि° A 40b. पुष्टशरीरिणां AB, पुष्टिं शरीरिणां OW, पुष्टः शरीरिणं C, पुष्टशरीररिणं Q 40c. कृषिक्रमा° I, कृषिकृपा° T 40d. व्याव° A, व्याध्य° S °प्रसक्तं ACIOST परमटंकं SW

स्वलात्मजं मंजनये
सतस्थिन: सोमसुतो ऽत्यबीर्यम् /
कीनाशमन्यं बहुपापसक्तं
लुब्धात्मभिष्टै: परिवर्जितं च //४१//
रिपुस्थितो भूरिरिषं प्रसूते
बद्धा बिबट्टुं कलहप्रयक्तम् /
प्रियामिषं ग्राहणकिहीनं
सदालरं कामनिपीडितं च //४२//
कलत्रग: सोमसुत: ससत्यं
नरं प्रसूते बहुभोगभाजम् /
पतिव्रताकान्तमभीष्टहीनं
परोपकारं ऋणवं लटैव //४३//
रन्ध्रान्वितो रन्ध्रयतं पितात्तं
बुध: प्रसूते सरजं मनुष्यम् /
कफानिलाभ्यां परिपीडिताङ्गं
कृत्वं बिवर्णं कलघ्नातकं च //४४//
ऽग्न्याश्रित: सत्यगणै: समेतं
चन्द्रात्मज: प्रीतिकरं मनुष्यम् /
जितेन्द्रियं साधुजनानुरक्तं
कृषिप्रधानं च प्रगल्भमेव //४५//

41a. स्वलात्मजं C 41b. S. सबुट्टिं W 41c. कीनासतुल्यं Q °पापयक्तं C 41d. चाऽऽत्म° R परबर्जितं OT, °रसबर्जितं QW 42b बद्ध्वो W बिबट्टुं R, बिबट्टै B, बद्ध्वै: सह W, बिबट्टिं Q कलहै W °प्रसक्तं R 42d. कामिनि° T, कामनी° W 43a. रसत्यं O, सरत्यं B, सरतं Q, प्रसूते W 43b. प्रसूते]सदीजं W 43c. °मनिष्टहीनं R 43d. ऋणवं R 44a. रन्ध्रान्वितो R 44d. बिकर्णं C स्वलु कामुकं च S 45 सत्यधने Q 45b. मनुष्यं]प्रसूते R 45d. परमं प्रगल्भं Q

नरस्तत्सख्यः कुरुते ऽथ बन्धुः
सरूपदेहं सदृशं सशीलम् /
शय्यासनाद्यादनवाहनाढ्यं
स्त्रीणामनीष्टं सुनयान्वितं च //४६//
आयस्थितः संजननेऽनघं
बुधो विवेकाढ्यमतीवकान्तम् /
रोगप्रमुक्तं प्रथिताभिधानं
नृपक्रियाकृत्यविचक्षणं च //४७//
व्ययाश्रितो ऽरिर्दरिद्रराजं
बुधः प्रसूते विषयप्रसक्तम् /
पराभिभूतं निजबन्धुवर्गैः
कुरूपदेहं कुधिया युतं च //४८//
जीवः प्रसूते तनुगः सुकान्तं
सौभाग्यभाग्योपचितं दयालुम् /
प्रसिद्धियुक्तं हृतशत्रुपक्षं
सकीर्तिकर्तारमतीव हृष्टम् //४९//
कोशाश्रितः स्यात् सुरराजमन्त्री
सवित्तदाता च सुखप्रदश्च /
नाशाय पापस्य च शत्रुराशेः
परोपजातस्य च दूषणाय //५०//

46a शशांकिः R 46c. सव्यासना° C °नाद्यं W, °नाद्यं T
47 om. Q 47a. अर्थास्थितः B, अर्थस्थितः W, अर्थाश्रितः C
°त्सरूपं R 47b. विवेकाढ्यं OW °मनीयकांतं S 47c.
रोगप्रशुक्रं A कथिता° Q 48a. छायाश्रितो BQW,
व्ययस्थितो C 48d. बुद्धिया T after 48 CT add इति
बुधफलं, I adds इति बुधभावः, W adds इति श्रीवृद्धयवने
भाषायां बुधवृद्धराशिभाव संपूर्ण 49a. सुगात्रं R 49b.
सौभाग्योपचितं TW, अतीवभाग्योपचितं Q 49c. प्रसिद्धि° Q
49d. दुष्टं QT 50b. °दानं C प्रसुखप्रदश्च R 50c. शत्रुनाशः
W दूषणस्यABCIOQRSTW

[illegible]तीयगो देवपतिप्रपूज्यो
मेधान्वितं संजनयेत् सुविज्ञम् /
कुलप्रधानं प्रमदानमान्यं
प्रसिद्धमुर्वीतलमण्डनं च //५१//
[illegible]श्रितः संजनयेत् सुसौम्यं
देवेशमन्त्री नृपतेरभीष्टम् /
प्रियातिथिं बान्धवलोकमान्यं
प्रभूतयानासनभोजनं च //५२//
* सुरराजमन्त्री
सुतस्थितः संजनयेन्मनुष्यम् /
प्रख्यातियुक्तं प्रभया समेतं
प्रियंवदं ब्राह्मणसंमतं च //५३//
षष्ठाश्रितो भूरिरिपुप्रयुक्तं
करोति मर्त्यं बहुरोगयुक्तम् /
विदेशसेवानिरतं कृतघ्नं
सदैव सूते जडतासमेतम् //५४//
सुरूपदारं सुमतिं सशीलं
कामाश्रितो देवगुरुः प्रसूते /
प्रख्यातकीर्तिं वृजिनेन हीनं
सत्याश्रितं देवगुरुप्रभक्तम् //५५//

51b. मेधाविनं Q सविज्ञं]मनुष्यः Q 51d. °मर्वानल° Q, °मश्रुतलल° W 52a. सौख्याश्रितः R 52b. देवेंद्रमंत्री S 52c. बौधकलौक° Q 52d. °पानासन° OQR °भाजनं BITW 53c. सुविद्या R 53d. च om. AB 54c. कृतज्ञं C 54d. देवेशमंत्री W भूते Q 55c. प्रख्यातवंशं R वृजनेन ABCIOST, प्रजिमेन Q 55d. सत्याश्रयं R, समाश्रितं S °प्रभक्तं C

* प्रभूतपुत्रं

मृत्युस्थितो देवगुरुः प्रसूते
सत्यं सबुद्धया रहितं मनुष्यम् /
विद्याविवेकौघमदूषकं च
प्रभावहीनं परवंचनोक्तम् //५६//
धर्मान्वितो देवगुरुः सुजाते
सधर्मिणं सत्यदयासमेतम् /
नानाधनैः संयुतमिष्टबन्धुं
व्रतान्वितं साधुजनप्रसक्तम् //५७//
कर्मान्वितो देवगुरुः प्रसूते
सुकर्मधारं ननताप्रधानम् /
नरेन्द्रमान्यं प्रभुतासमेतं
देवद्विजानां निरतं निरीहम् //५८//
लाभान्वितो लाभपरं प्रसक्तं
सदैव सूते सुरराजमन्त्री /
प्रभूतयानासनवित्तशंसा-
सुपूर्णहर्म्यं प्रमदाप्रियं च //५९//
गुरुः प्रसूते व्ययगो मनुष्यं
विद्वेषशीलं परवित्तलब्धम् /
ईर्ष्यादिकं पापजनानुरक्तं
कृशं कृतघ्नं परवंचकं च //६०//

56a-b. बुद्धिविवर्जितांगं करोति जीवः प्रसक्तं R 56b °बुद्धया I मनुष्यं]कृतघ्नं Q 56c. °दूषणं C 56d. प्रभावहीनं IQ, प्रत्यंध हीनं C परवंचकं च SwI after 56 S adds 57d तापिनं साधुजनप्रसक्तं, I 57a प्रसते Q 57b. सधर्मणं BQ after 56d पर° A inserts 57c°बंधुं — 57d

57c. after नानाधनैः Q repeats 53-57. 57c°बंधुं — 57d om. A 57d om. > 59a. व्ययकं R 59b प्रसूत° BW पानासन° ACT, °पानाशन° IOQRS °संसी-I, °संघ- Q 59d. संपूर्ण° I after 60d PR add
नानाधिधं कामनिपीडितांगं
व्ययैः समेतं व्यसनोद्भवेश /
60 CT add इति गुरुफलं, I adds इति गुरुभावः, w adds इति बृहज्जातके गुरुदशाध्यायः । संपूर्णं

शुक्रस्तनुस्थः सुतनु प्रसूते
शास्त्रानुरक्तं प्रथितप्रभावम् /
प्रियंवदं सर्वकलासु
कृतारिपक्षं विनयान्वितं च //६१//
द्वितीयगो भार्गव एव धत्ते
धनं विचित्रं सुजनानुरागम् /
सुवर्णमुक्तामणिवस्त्रलाभं
विमुक्तरोगं हृतपापचेष्टम् //६२//
शुक्रस्तृतीयः प्रणतारिपक्षं
नरं प्रसूते सुसुतं सुदान्तम् /
तेजस्विनं भूरिदयासमेतं
सुरूपगात्रं विनयान्वितं च //६३//
सुखाश्रितो भार्गवनन्दनश्च
सुखानि सर्वाणि करोति नित्यम् /
रोगक्षयं साधुजनेन सख्यं
सदानुरक्तं गुरुदेवतानाम् //६४//
करोति शुक्रः खलु पंचमस्थः
सुतान् विचित्रान् प्रचुरप्रभावान् /
वाग्मातिमुख्यान् न च सर्वकालं
†प्रभूतमर्त्यान् प्रचुरप्रभावान् //६५//

61a. भृगु° I 61d. हृतारिपक्षं W 62b. सुजनानुरागं om. T
62d. °रोषं I 63b. सुतनुं Q सुदारं W 63d. स्वरूप° W
°मात्रं ABCORSTW 64a. °चंदनस्तु R 64c-d om Q 64c.
रोगक्षतिं W 64d. गुरुदेवजनं च R 65b. प्रचुर° om A
°प्रगल्भान् T 65c. वाग्मो° C, वाग्मो° T
°मुख्यान् O, °मुखान् I 65d. प्रभूतविज्ञान् C °प्रभावं
ABIOQRST

षष्ठो ऽभृगुः संजनयेत् कुरूपं
प्रज्ञाविहीनं जडताप्रयुक्तम् /
स्वल्पायुषं स्वल्पधिया समेतं
संत्यक्तशौचं निजभृत्ययुक्तम् //६६//
कामाश्रितः संजनयेत् प्रसिद्धं
शुक्रः सुमूर्तिं सकलत्रयुक्तम् /
सत्याधिकं भूरिदयासमेतं
प्रशंसितं साधुजनैः सदैव //६७//
शुक्रो ऽष्टनस्थः कुरुते ऽत्यसत्यं
विटेश्वरकं व्यसनाधिभूतम् /
स्वल्पायुषं बन्धुजनैर्विमुक्तं
सट्टारियुक्तं गुरुटेबकृत्यम् //६८//
भाग्यस्थितः संजनयेन्मनुष्यं
भाग्यैः समेतं विविधैः सदैव /
प्रभूतलाभं प्रचुराधिमानं
प्रसिद्धियुक्तं प्रणतारिपक्षम् //६९//
शुक्रः प्रसूते खलु कर्मसंस्थः
सकर्मराजं सधनं मनुष्यम् /
सुशीलमाढ्यं ससुतं सतातं
सदैव सिद्धोन्नतमिष्टधर्मम् //७०//

66a. पुरुषं BT, सुरूपं W 66b जडताप्रयुक्तं R 66d. सत्यक्त° C, ससक्त° I °भृत्यप्रयुक्तं R 67a. मनुष्यं R 68c. °र्वियुक्तं W सट्टारियुक्तं om. A 68d. °टेबकृत्यैः W 69c. भाग्यास्थितः CQ, भाग्याश्रितः T 69b भाग्यैः S 69d. प्रसिद्ध° T 70b. सकर्मराजं T 70c. °माढ्यं QW सुतांनां W, सुकांतं R, सुजानं BC, सुलाभं S

आयस्मिलो दैत्यगुरुः प्रसूते
प्रभूतमायव्यमुदारचेष्टम् /
कन्याप्रजं पापिनमानृशंस्यं
बहुप्रसिद्धं प्रभुतासमेतम् //७१//
करोति शैक्रो व्ययगो मनुष्यं
व्ययाधिकं वीर्यविहीनचेष्टम् /
कन्याप्रजं [illegible]विहीनमूर्त्तं
विवर्जितं शीलतया च नित्यम् //७२//
मन्दस्तनस्थः कुरुते मनन्दं
नीचाशयं पापकथानुरक्तम् /
रौद्राकृतिं रोगनिपीडिताङ्गं
विहीनसत्यं कुमतिं सदैव //७३//
धनस्थितः सूर्यसुतः प्रसूते
धनैर्विहीनं बहुशत्रुभाजम् /
नानाप्रकारैर्व्यसनैः समेतं
कृशं विवर्णं गतिवर्जितं च //७४//
दीर्घायुषं सर्वजनास्पदं तं
प्रसन्नचित्त[illegible] /
सौरस्तृतीयः कुरुते मनुष्यं
विनाविधं [illegible]र्जितं च //७५//

71c. कन्यप्रजं BCIW, स्वल्पप्रजं Q 71d °प्रसिद्धिं R 72a. व्ययगो मनुष्यं om. B [illegible] W 72b. वीर्य° om. W 72d. शीलटया ABC[illegible] °रिहीनं च W 74b. 72 CT add इति शुक्रजातकं, T adds [illegible], W adds इति श्रीबृहद्यवने शुक्रजातकं संपूर्णं 73b. नीचाशयं I [illegible] W 73d. कमतं C [illegible] 74b. °शत्रुभाजं च W 74c. नानाप्रकारैर्व्यसनैः 75c. सकायं ABC [illegible] Q

चतुर्थगः संजननेचमनुष्यं
शनैश्चरः सौख्यविवर्जितात्मम् /
विदेशवासं च पराभिभूतं
सुदीनवृत्तिं निजबन्धुहीनम् ॥७६॥
करोति सौरः खलु पंचमस्थः
कुमित्रराजं च कुमित्रयुक्तम् /
विहीनकोशं विगतप्रतापं
विवर्जितं सर्वसुखेन नित्यम् ॥७७॥
सौरो रिपुस्थो विगतारिपक्षं
करोति मर्त्यं नृपतेरभीष्टम् /
सद्भोजनाच्छादनयानयुक्त
स्वधर्मरतं सुक्रिया समेतम् ॥७८॥
कलत्रगः सूर्यसुतो विधत्ते
कदाररतं कुक्रिय समेतम् /
पापान्तरक्तं विनयेन हीनं
कैसङ्गतिं शास्त्रविवर्जितं च ॥७९॥
मन्दो ऽष्टमस्थो बहुमत्सरयुक्तं
सदा प्रसूते विगतप्रभावम् /
रक्तप्रकोपेन विपीडितांगं
क्रिया विहीनं परतर्कयुक्तं च ॥८०॥

77a. सौरि Q 77b. च om. S. सुमित्रत्यक्तं W 77c. °कोषं OS, °कोषं ABQW 78d–79c om. IW 78d. सुधर्मं° Q
78c. °पान° OQ
78d सुक्रिया —79c. पापान्तरक्तं om. B विनयेन युक्तं CQ from 79c. for 79 Q has a variant of XV 40:
सौरेण दृष्टो रविज प्रसूते
तत्लाश्रितो दृस्तिदृयार्थहानं /
नरं विदग्धै नतमेव लोके
शतामहीनं गुणवृद्धिरक्तं ॥
79b. कुक्रिया O 79c. हीनं] युक्तं ABOS 79d–80a om. O
79d. कुसंगतं C, कुसंगतिं T after 79d W adds:
जायास्थितः सौरि समागमं च
न्यायविनाशं मदने विकारः /
कामी च शूरो बलकीर्तियुक्तो
मानी दानी धर्मरुचि प्रियश्च ॥
80d. प्रज्ञाविहीनं AS परतर्कयुक्तं OR
80c A inserts 81c °क्रियं – 82a कर्मगतः)

।र्मान्वितः संजननयेत् सदार्किः
सौम्यस्क।र्मं जनतावितुष्टम् /
[1]र्षाधिकं वित्तधिया विहीनं
प्र।भूतकोपं सुखवर्जिताङ्गम् //८१//
शनैश्चरः कर्मगतः प्रसूते
सुकर्म।ा ।र्जं सुकलत्रयुक्तम् /
स्थिरस्व।भावं सनयप्र।ायं
नरेन्द्रपूज्यं प्रचुरप्रतापम् //८२//
[2]नैश्चरो ला।गतः प्रसूते
विचित्रला।ैः सहितं निरीहम् /
शास्त्रानुरक्तं विजितारिपक्षं
प्रशंसितं सा।ुजनैः सदैव //८३//
करोति सौरो व्ययगो विकोश-
मसह्यवं पामरतं कुमित्रम् /
सदैव दीनं परपीडितां[3]
सा।ुप्रचारैः सकलैर्विहीनम् //८४//
[4]इति श्रीवृद्धयवने ग्रहाणां ।ावाध्यायः //

81d. •वर्जितं च K 82b सुकलत्रसुतं T 84a सौरौ Q
84c. पारिपीडितांगं IC3 84d. सकलं ABIOTW U begins with col. col. इति श्रीयवनयातिकः ।ाषाटीकायां मोहचटासकारिलायां ज्यातीनां ।ावफलानि Q, om. BR

इति ।ावाध्यायः in marg. R col. श्री° om. AOSTU
ग्रहाणां ।ावफलाध्यायः T, शनिदृष्टिय।ाव संपूर्णं W

मेषं गतो sर्कः समरप्रचण्डं
नरं प्रसूते धनवीर्ययुक्तम् /
शास्त्रार्थवाक्कर्मसु लब्धशब्दं
जयैषिणं साधितमुच्चचेष्टम् //1//
वृषं गतो sर्कः प्रियगन्धमाल्यं
मिष्टाशनाच्छादनलब्धसौख्यम् /
सङ्गीतविद्याधिरतं रतिज्ञं
नरं सुवाते बहुमित्रयुक्तम् //2//
बन्धुप्रियं साहसकर्मशीलं
मस्वाधिरोगोपहतं सपापम् /
तिष्ठन् तृतीये दिनकृत् प्रसूते
नरं शस्त्राचारगुणैः समेतम् //3//
मेधाविनं वाङ्मधुरं विनीतं
नैपुण्यवाक्सत्यगुणैरुपेतम् /
तिष्ठन् शनिः कर्कटके मनुष्यं
करोति नानाविधसौख्यभाजम् //4//
सिंहे तु सूर्यो जनयत्यरिघ्नं
नरं पृथक्कोधसुदारचेष्टम् /
सत्याधिकं शौर्यविलब्धकीर्ति-
मुत्साहयुक्तं सततं बलाढ्यम् //5//

1c. °वाकर्मस S, °वाकर्मस T, °वाकर्मस ABCU लब्ध° ABCRU, लब्धे ABCOU, शब्दे T 1d जयैषिणां W, जेयैषि Q साधित° AT U, साध्यक° S °मुच्च°चेष्टं CIUW, °मुच्च°चेटं Q, °मुच्चवृत्तं R 2c. विद्याधि°रतं U रतज्ञं BCOQRW 3b गुणाधि°पं जस्य वौहौ बलर्धं य Q 3b सस्वाजि° A, सस्वानि BCIORW 3c. °नकृत् प्रसूते om. A 3d. °गुणैर्विहीनं R 4b नपुण्यौवाक्सत्यगुणैरुपेतं W 4b. °वाक् सत्य° ABCIORSTU 5b मृशं S, हृतं QW, corr. to कृतं Q 5d. बलाढ्यं Q, बलंप U, बलं च BCIORTW, बलं AS

कन्याश्रितो दुर्बलमल्पसत्यं
रविः प्रसूते मृदुदीनसत्त्वम् /
स्त्रीतत्परं कीर्यं कृपणस्वभावं
निन्द्यानुरक्तं सततं गुरूणाम् //६//
भृत्यव्ययार्तिं व्ययशोकतप्तं
प्रकृष्टनीचोपहतं प्रदिष्टम् /
तुलाधरस्थो दिनकृन्मनुष्यं
करोति नीचं व्यसनोपभूतम् //७//
नित्यं प्रसूते स्मृतिधर्मशीलं
सूर्यो ऽष्टमस्थो वनितास्वनिष्टम् /
नानार्थयुक्तं सरागं मनुष्यं
नृपप्रसादोपसृतं जितारिम् //८//
धनुर्धरस्थो जनयेन्मनुष्यं
सूर्यो चरेच्छास्त्रमतं महान्तम् /
शास्त्रार्थशिल्पानिपुणं निघृष्टं
प्राज्ञं सनीतिव्यवहारदक्षम् //९//
मृगाधिपे सविता निविष्टो
विपन्नशीलं जनयेन्मनुष्यम् /
अनिष्टकार्येषु सदानुरक्तं
मनोज्ञविद्वेषिणमल्पसत्त्वम् //१०//

6a. °स्वल्पसत्त्वं R, °सत्यसत्यं W 6b °सत्यं CO, °सार्यं R
7a. °अंग° R °व्ययार्त्यं C व्यय°]--W °तप्तं A, °दृष्टं C, °मतं T, °मेव U 7b. °प्रक्रिष्ट° B, °प्रक्लिष्ट° W, °प्रदिष्ट° R 7d om W 8a. °धृति° B, °प्रति° QRSTU, °प्रत° O 8b °स्थसंस्थो AS 8c °सार्थाद्यं° W °नकं Q 9c. °शिष्या° CQ 9d. °प्राज्ञं ... S 10d °निद्वेषण° CW, °निद्वेषण° T °सार्यं QW

तिष्ठन् रविः कुम्भधरे प्रसूते
नरं दृढद्वेषविरोधरोधम् /
अचिन्तितं कर्मसु दुःखलापं
व्ययान्वितं पापपरं कृतघ्नम् //११//
मीनाधिरूढाने सविता सुपुष्यं
कर्यान्मनुष्यं हतशत्रुपक्षम् /
सुहृद्द्वेषप्रीतिकरं सुवाक्यं
प्रसन्नशीलं बहुधर्मवित्तम् //१२//
होरां गतो ऽर्कः प्रकरोति तीक्ष्णं
स्वपित्तरोगं स्वजनापमानम् /
इष्टैर्वियोगं कलहं च दुःखं
धनक्षयं वैरवशं प्रसूतम् //१३//
होरां गतो रात्रिपतेर्दिनेशो
नरं विधत्ते सततं सुशीलम् /
रोगैर्विमुक्तं विगतारिपक्षं
प्रेयातिथिं बन्धुजनप्रधानम् //१४//
रोगाधिरूढं सविता करोति
नरं त्रिभागे प्रचुरं स्वकीये /
उद्विग्नचित्तं परदेशयाजं
गतप्रतापं प्रबलं नितान्तम् //१५//

11b दृढं नरं द्वेषनिरोधरोधं T 11b °युक्तं W, °दक्षं Q 11c. दुःखलापं S 11d. व्ययाचितं S पापरतं W, गयपरं B, °यपरं I 12a. मीनद्युस्थो रविरासपुष्यं R 12d. प्रसन्नचित्तं QR °धर्मशीलं R, °धर्मयाजं T after 12 I adds इति राशिफलं, W adds इति श्रीवृद्धजन्ने द्वादशभाव संपूर्णं / सूफलं L returns with 13 13a. नैष्ठ्यं R 13c. इष्टै° om. S 13d धनव्ययं L, धनस्वयं Q वैरवशं BL, वैरवणं R, वैरिवशं SW, वैरिजन° Q °प्रतसं Q, प्रसूते W 14b प्रसूते W 14d. बांधुजन° R 15c. परदेश° B, परलोक° Q 15d. गतप्रतापं om. A, गतप्रधानं S, गतप्रपापं B प्रबलं W

त्र्यंशे लिङ्गोर्वासरपः त्रसूते
    द्यूनेऽष्टमेष्टं स्वजनैर्विपापम् /
गीतप्रियं लाग्नमनमृदूदारं
    प्रभूतकोशं दयितं नराणाम् ॥१६॥
दृक्काणगो ऽर्को द्वारणीसुतस्य
    यदा त्रयातः त्रकरोत्यपारीन् /
असृग्व्यथानीयसमागमं च
    पुत्रार्थहानिं सततं नराणाम् ॥१७॥
त्र्यंशं गतः सोमसुतस्य भानुः
    स्वधर्मशीलं त्रकरोति मर्त्यम् /
विलासिनीकामपरं सदैव
    विचित्रवाक्यं द्विजदेवभक्तम् ॥१८॥
बृहस्पतेस्त्र्यंशमनुत्रयातो
    भानुर्विधत्ते मनुजं विहीनम् /
प्रियातिथिं सर्वगुणैः समेतं
    मेधाविनं वाक्यविशारदं च ॥१९॥
त्र्यंशस्थितो दैत्यपरोहितस्य
    भानुर्विधत्ते सुखिनं मनुष्यम् /
स्त्रीनल्पकं देवगुरुप्रसक्त-
    मारोग्यदेहं बहुसत्ययुक्तम् ॥२०॥

16a. अंशे ABC STU 16b स्वजनं R °र्वियोगं W 16c. वासिन° A, वामिन° U, वाग्मिन° Q, वाग्मिस° C °शृद्दिद्वारं C, °मत्सदारं Q, °मद्वुद्दरं U 16d. °कोषं C, °कोपं BLQW 17a. दृक्काणगो QRST, दृष्काणगो I, दृष्काणगो CLW 17b. तदा W त्रजातो B, त्रजातः R, त्रजातं Q, त्रतापं W बहुशत्रयुक्तं Q त्रकरोति BLW, त्रकरोत्त° COR, त्रकरोत° TU, त्रकरोत्र I दारीन् BCIRU, दारान् LOW; दानीं T 17c. असृविद्या° S 18a. अंशं ABCOS 18c. विलासिनं W 18d. तीव्रस्त्र्यानं W 19b. विनीतं OR, विगतं AS 19d मेधाधिक्यं L 20a. अंश° ABCOS 20c. °त्र्यक्त° S, °त्रशस्त° W 20d. °मरोग° R

दृक्काणमर्कः प्रगतो ऽकेजस्य
पापं प्रसूते सहजं कृतघ्नम् /
नरं सदापव्यसनोपतप्तं
सदाशीलिनं बन्धुजनैर्विमुक्तम् //२१//
नवांशके स्वे सविता प्रसूते
नरं पराभूतमनोभिसौख्यम् /
कलिप्रियं बहुणमध्वशीलं
गतप्रभावं बहुरोगयुक्तम् //२२//
नवांशके रात्रिपतेर्विवस्वा[न्]
करोति मर्त्यं स्थित एव दुष्टम् /
सदाम्बितं ज्ञानयशोधनाढ्यं
नृपप्रियं मुख्यतमं स्वपक्षे //२३//
कुजस्य यानेव भागसंस्थो
दरिद्ररोगार्दितं प्रसूते /
निराकृतं दीनमुरुप्रकोपं
पापानुरक्तं बतनार्तियुक्तम् //२४//
तिष्ठन् रविः सोमसुतस्य यांशे
के वातप्रियं करोति /
जितारिपक्षं सुनयानुरक्त
नरं सदा भोगसुखैः समेतम् //२५//

21a. दृष्काण° IS, द्रेष्काण° C.W, द्रेक्काण° LQ (दृक्काण° RT, W) 21b. सहजं STW 21c. सदान्न° R, सतप्तं CTU 21d. दुःशीलन 22b. °नामसौख्यं STU 22c. बहुणमध्वशीलं om. L बहुणं°ATU, बहूण° IW, बहुण° Q, बहूण° C, बक्कण° S °मध्वशीलं AS, °मंदशीलं Q 23b. °येव BCLQ, °येवी I 23c. °ध्वनाथं U 23d. नयप्रियं AS 24a. °नेनमांशसंस्थे L 24b. °योगा° CILW 24d. पान° AB, पानान° S चित्त° Q, चिति° W, कृत° BLR °जार्त° W, °जार्ति° L 25a. यांगे S, यंचे I, यर्गे A, यंज्ञं BL, याजं OR, जातं Q 25b. वीत° OSW, चित्त° L 25c. सतया° ILORUW, सत्या° C, सतपो° S 25d. नरं om. W °रक्तं om. I, मुक्तं R, °दुक्तं L

नवांशके देवपुरोहितस्य
निशन् रविः सत्यधनं प्रसूते /
तपोनुरक्तं कृतिनाम्बीष्टं
जितेन्द्रियं सर्वसुखाधिवासम् //२६//
इज्यान्वितं बन्धुजनप्रधानं
विवेकिनं धर्मपरं जितारेम् /
नवांशके दैत्यपुरोहितस्य
नरं प्रसूते सविता प्रगल्भम् //२७//
पराजितं निर्धनसत्यवीर्यं
कामान्वितं बन्धुजनैर्विमुक्तम् /
शनेर्नवांशे सविता प्रसूत
नरं खलं दुर्गतिरोगराजम् //२८//
सूर्यांशके स्वे सविता प्रसूते
नरं सतीक्ष्णं परिगीतचित्तम् /
प्रभूतसेवं गतवीर्यदर्पं
परैः सदृब्धं मतिबुद्धिहीनम् //२९//
सूर्यांशके रात्रिपतेर्विवस्वान्
करोति सौम्यं शुभकर्मदक्षम् /
विद्याविनीतं सततं सुखाढ्यं
प्रसन्नचित्तं विभवैः समेतम् //३०//

27a. इज्या° Q, ईज्या° COR, इत्या° SU, रत्या° W, द्रव्या° L
°र्धितं S, °चिन्नं U 28a. निर्द्दन° L, निर्धम° R °मल्पवीर्यं Q
29 follows 30 in L 29b. परगीत° IQRW, परगीति° CLO
29c. °सेवां CL, °रोषं AORS °वीर्यदेहं W 29d. मतिभद्रबुद्धि° C
मतिरिद्धि° O, मतिवृद्धि° I 30b सौख्यं ABCOQRTU
°कर्मयुक्तं R 30d. प्रसन्नचित्तं Q

प्रियैर्विमुक्तं वधबन्धयुक्तं
पापानुरक्तं पुरुषं प्रसूते /
सूर्यांशके ऽनूननयस्य ऽज्ञान-
र्विहीनसत्यं परतर्ककं च ॥३१॥
सत्याधिकं सर्वसुखैः समेतं
प्रियातिथिं ब्राह्मणसंमतं च /
सूर्यांशके सोमसुतस्य ऽज्ञान-
स्तिष्ठन् प्रसूते मनुजं सनाथम् ॥३२॥
स्त्रीनिष्ठं गीतकलासु दक्षं
ऽभोगान्वितं वस्त्रविलेपनाढ्यम् /
सूर्यांशके दैवगुरोर्विनस्वान्
करोति सत्यं विनयप्रधानम् ॥३३॥
सुशीलिनं धर्मरतं सदाप्तं
प्रियातिथिं सर्वसहं सुपुत्रम् /
सूर्यांशके दैत्यगुरोः सजाते
ऽज्ञानवरं पार्थिवमानयुक्तम् ॥३४॥
क्लीबं कृशं पापरतं कृतघ्नं
क्रिया विहीनं सततं कयैलम् /
करोति ऽज्ञानर्बहुदुःखयुक्तं
सूर्यांशकस्थस्तु शनैश्चरस्य ॥३५॥

[redacted]

31a °बंधु° C G 31b योषानुरक्तं AS 31c ऽनूनस्य R, ... R^{c}
31d. °सत्वं G °र्कं च AR 33a मर्त्यो BCI L C G R W
34a. सुशीलिनं S 34b राजुरं R 34c प्रसूते G 35b °र्तिनं L 35d. शनैश्चराणां W

त्रिंशल्लवस्थो ध्रुवणीसुतस्य
ऽऽनुर्विधत्ते ऽधममल्पपुण्यम् /
वित्ताधिवासे ऽनृतकं कशीलं
रोगाधिकं सह्यजनैः समेतम् //३६//
त्रिंशल्लवे सूर्यसुतस्य ऽऽनुः
नरं विधत्ते वृजिनानुरक्तम् /
विहीनवित्तं परुषं कृतघ्नं
विदेशशीलं गतसौहृदं च //३७//
त्रिंशल्लवे देवपुरोहितस्य
करोति ऽऽनुः प्रणयप्रधानम् /
यशस्करं शौर्यगुणैः समेतं
महाधनं शास्त्ररतं मनुष्यम् //३८//
हिरण्यमक्तामणिवस्त्रऽऽढ्यं
स्त्रीणामऽनिष्टं सरऽऽलिकयुक्तम् /
त्रिंशल्लवस्थः शशिजस्य ऽऽनुः
करोति मर्त्यं विगतारिपक्षम् //३९//
त्रिंशल्लवे दैत्यपुरोहितस्य
करोति सूर्यः सऽऽगं मनुष्यम् /
नानार्थयुक्तं वरवाजिऽऽढ्यं
निरोगकायं शतिनामऽनिष्टम् //४०//

In W the order is 36, 39b-d, 38a-39a, 40, 37. 36b जन° W °मात्म° B, °मर्त्यम° S, °त्म° R 36c. वित्ताधिकासो U, वित्तापसेवा S, विषाधिवासं ABC 36d. सत्यजनैः CU, सत्यजनैः Q सज्जनैः W, सस्वजनैः R, दुष्टजनैः CS 37b विजना° W 37c. पुरुषं LOQT 38c. परोस्करं BL 40c. नामार्थ° I, मानार्थ° J °वाजिलाऽढ्यं L 40d. नीरोगकायं R पतिना° O, करिता° Q after 40 I adds इति श्रीवृद्धयवने सूर्यषड्वर्गफलं

करोति भानुः सुहृदस्य वीर्यात्
अभूतमित्रं विजितारिपक्षम् /
स्वबन्धुपूज्यं धनधान्ययुक्तं
पत्नीन्वितं ब्राह्मणसंमतं च //४१//
धीरं गुरुं सत्रजमप्रधृष्यं
प्रभूतकोशं गजवाजिपुष्टम् /
स्वतेजवीर्यैः प्रकरोति भानु-
र्नरं सदा सत्यगुणैः समेतम् //४२//
स्वतेजवीर्यात् कुरुते दिनेशो
नरं प्रसिद्धं विजितारिपक्षम् /
प्रियातिथिं पार्थिवमानयुक्तं
महाधनं नीतिपरं प्रधानम् //४३//
नवांशवीर्यप्रबलो विवस्वान्
नरं प्रसूते सततं मनोज्ञम् /
विचित्रमाल्याभरणं सुवाद्यं
प्रशान्तचित्तं निरुजं सुशीलम् //४४//
शुभग्रहालोकनवीर्ययुक्तो
भानुः प्रसूते निरुजं मनुष्यम् /
सौभाग्ययुक्तं सुतलाभयुक्तं
नरेन्द्रपूज्यं दिनदेवयुक्तम् //४५//

41b प्रभूतमित्रं S 42a. सुत्रजसप्रधृष्यं C, सुत्रजसं सुधृष्यं T, सुत्रधृष्यं A, प्रत्रधृष्यं S 42b °कोषं C, °कोषं BLQW गजेवाजि° ABLLRSTW °पुष्टं W, °दृष्टं R 43b-44a om AS 43b. °पूज्यं C 43d. नित्यं नरं G 44c. सुस्वार्थं W 44d °चित्तं QUSW

पुराग्रिनीर्थेप्रबलो जिनस्वान्
करोति यत्कं गरुसाहुजानाम् /
नरं विनीतं सत्यगं मनुष्यं
धर्मान्वितं गीतिकरं सशीलम् //४६//
आशाबलाढ्यः सविता प्रसूते
नानार्थयेकं सततं मनुष्यम् /
हस्त्यश्वमाल्याम्बररत्नयुक्तं
यशोन्वितं पार्थिवमौनयुक्तम् //४७//
चेष्टाबलाढ्यः प्रकरोति भानुः
नरं सचेष्टागतिं गतारिम् /
प्रभूतमित्रं गतसर्वदुःखं
सत्कान्वितं बान्धवसौख्ययुक्तम् //४८//
करोति भानुर्दिनवीर्ययुक्तो
नरं प्रसिद्धं विनयेन युक्तम् /
धर्मोत्तरं प्रियवल्गुवाक्यं
सदानुकूलं दायितं जनानाम् //४९//
करोति भानुः स्वदिनस्य वीर्यान्
नरं प्रगल्भं सत्यगं सुकान्तम् /
प्रभूतमित्रं प्रियमप्रधृष्यं
विद्वेषिणां कीर्तिहरं नितान्तम् //५०//

46b भानुं L °साहुजानां ABCILOQRU, °साहुजानां T
46c. मनुष्यं] सशीलं R 46d. प्रीतिरतं L सुशीलं] नराणां R
47c °माल्याम्बररत्न° AS, °रत्नांबरमाल्य° R 47d. ययोन्वितं I, यशस्विनं W °मानसक्तं W 48b °नुगलं LRSU 48c. सर्वदुनं BW, °सर्वदानं L, °सर्वशत्रुं I 48d. सत्कान्वितं बांधव om. W सत्कार्थितं U °सौख्य° om. B, °मान° LRW, add. B in marg. °सक्तं W 50c. स्वदनस्य BCIT, सदनस्य Q 50d वेद्वेषिणं ABCILORTU, विद्वेषिणं Q कीर्तिनहं S, कीर्तेहं A

होराबलाढ्यः प्रकरोति भानुः
त्रासिद्रुमत्यद्भुतवीर्ययुक्तम् /
नरं नृणामिष्टतमं सभाज्यं
स्तुत्यं सदा बन्दिजनस्य मर्त्यम् //५१//
दिनाधिपः पक्षबलेन पुष्टः
प्रभूतपक्षं पुरुषं प्रधानम् /
सुधारुवाक्यं बहुकौशयुक्तं
विद्याविनीतं सुभगं मनोज्ञम् //५२//
मासाबलाढ्यः प्रकरोति भानुः
नरं विदग्धं धनवाजियुक्तम् /
प्रभूतामत्र रणलब्धवाक्यं
महाविनीतं रतलालसं च //५३//
दिनाधिपो वर्षबलेन युक्तः
करोति कृत्येषु राज्येषु सक्तम् /
नरं गतारिं गतदुःखशोकं
नित्यं सपुष्टं द्विजदेवभक्तम् //५४//
निस्त्रिंशचेष्टं पिशुनस्वभावं
पराचरक्तं कठिनं दरिद्रम् /
भानुर्यदा मित्रबलेन हीन-
स्तदा नरं कामपरं प्रसूते //५५//

51b. °मध्यचत° L, °मध्यचत° Q, °मत्यद्भुत° R 51d. स्तुत्यं om. W, सत्यं I बंदिजनं हि L, बंधुजनस्य Q सत्यं C 52a. पुष्टः S 52b पुरुषं]सबलं L प्रधानं]सरूपं R 52c. सभाद्य° S बहुरोग° CITU, बहुशोचा° B, बहुसेव° L, बहुसोभ्य° Q, बहुशः प्र° W °योढ्यं Q मनोज्ञं]सुभृत्यं Q 53c. °लब्ध्य° Q 53d. रति° ILW 54b कृत्यं स° ABC ILOQRSTUW 54c. गतशोकदुःखं W 54d. समृष्टं Q 55a. मिथुनस्वभावं O 55d — 56b om. Q 55d. रं — 56b om. BL (L insects युक्तं)

[illegible]तेव तार्येण [illegible]तालंकतो ऽकै:
    [illegible]रभाकल्पै: करोति हीनं /
[illegible]न्द्रहीनं परदेशरक्तं
    करोति मर्त्यं व्यसनै: समेतम् //५६//
अकौ [illegible]मानातिं बिद्धाति
    निर्वीर्यं तं दुर्बलौर्न यक्त: /
दु:साहिरोगोपहतं सदृष्टं
    पञ्चाविहीनं सखहीनियुक्तम् //५७//
सूर्यो गलांशात्मकवीर्यहीन:
    करोति मर्त्यं प्रियविग्रहं य /
विषाग्निशस्त्रज्वरपित्तवार्ज
    पित्तेनन्या विकृतोपचारम् //५८//
श्रान्यहीनलोकनवीर्यहीन:
    करोति यान: सकृशं विरूपम् /
हृद्रोगिणं बहुटनैं ये मूर्खं
    कृतापराधं सततं सचिन्तम् //५९//
यानाविद्धाति नरबीर्यहीन:
    शौर्येण हीनं बहुदु:समेतम् /
पराजितं सर्वजनै: त्रैहीन
    सुनार्थयानैर्विधाव्यचरै: //६०//

56c -b ... W 57a °गोतिनें° BLQW, °गलं वि° AOS, °नतिं वि° I, °रलं वि° R 57b विषाग्निशस्त्र° OR °बलेन TUW यक्तं ABCILCSTUW, नित्य R 57c d om. W 57c दुखान्त° C, सखाचि° R 57d om. Q 57d. प्रजाविहीनं L सवहा° ACCOT, स च हा° ILSU, स हा° B, य महा° R 58a. °शात्मन° C 58b - 59a om. T 58d. चिलतोपचारं L, विकृतो - - स्वार: W 60a यानेनें° L 60d सार्थाये° BLQ °यानै° RSUW °विग्रहीम° S

आज्ञाबलप्रोज्झित एव सूर्यः
सर्वास्त दिव्य प्रकरोति हानिम् /
मिथ्याप्रलापैं विटेष्वाति बुद्धि-
पराङ्मुखं सद्विजटेव चक्रम् //६१//
चेष्टाबलेन प्रविवर्जितो ऽर्कः
करोति चेष्टां सततं सनिन्द्याम् /
नृणां तथा बुद्धिविपर्ययं च
विदूषितं साधुजनेन वैरम् //६२//
दिवाबलेन प्रविवर्जितौ ऽर्कः
करोति मर्त्यं सदृजं मनुष्यम् /
हृतप्रतापं स्वजनैर्विहीनं
पराङ्मनासेवकमप्यपेतम् //६३//
स्ववारवीर्येण विवर्जितौ ऽर्कः
करोति मर्त्यं सततं कुचैलम् /
विधर्मरक्तं बहुकूटवाजं
सुहृद्गणां प्रेसद्यं सदृष्टम् //६४//
होराबलेनैव विवर्जितो ऽर्कः
करोति मूर्खं प्रणयेन हीनम् /
विद्वेषियुक्तं परतर्ककं च
प्रज्ञाविहीनं प्रखलं मनुष्यम् //६५//

61a. °प्रोज्झितमेव RTU, °प्रोक्तितमेव L, °प्रोषितमेव ABCIO, °प्रेजित एव Q 61c. मिश्रः C °प्रलापो ABCILOQRTU, °प्रतापो S बुद्धिं ABCILOQRSTUW 61d. सद्विज BLQ, सद्विज° W, °त्वंद्विज ACIORSTU °देवतानां R 62a. प्रवर्जितो BLQ 62b सनिंद्यं ABCIOSTU 62c. बुद्धिविवर्जितं L 62d. विदूषितं] विवर्जितं Q वैरैः W, चौरं Q 63a. प्रवर्जितो LQ, परिवर्जितो W 63b मर्त्यं] नित्यं R सत्रजं Q, सततं W, सभृत्यं R दरिद्रं Q, सरोगं W, सनिंद्यं O 64c. °रत्नं I बहुकूट° L, 64d. प्रसमं LU, प्रसने W, सततं Q 65c. विद्वेष° LQTW °तर्ककं AOR 65d. प्रखलं Q

दिनाधिपः पक्षबलेन हीनः
करोति मर्त्यं सततं सदुःखम् /
स्वपक्षहीनं विगतप्रतापं
मायाविनं निष्ठुरवाक्यरक्तम् ॥६६॥
सूर्यो यदा मासबलेन हीन-
स्तदा प्रसूते विकृतं मनुष्यम् /
सूतक्रियाभाशितभूरिवित्तं
वेश्यानुरक्तं सज्जनेन हीनम् ॥६७॥
बह्वाशिनं व्याधिभिरर्दिताङ्गं
चौरावनीशैः परिभूतमेव /
दिनाधिपो वर्षबलेन हीनो
दारिद्र्यकं कुरुते मनुष्यम् ॥६८॥
इति श्रीवृद्धयवने सूर्यचारः ॥

66b. सदुःखं BLW 66c. °प्रभावं L 66d. मायाविनं L °वाक्यरं च CIQ, °वाक्यकं च W, °वारचारं L 67a. हीनः I 67b. विकृतस्वभावं Q R inserts 68 between 67b and 67c 67c. दुस्यक्रिया° S, स्वक्रिया° A 67d. सज्जनेन Q सज्जनैः सनित्यं R 68a. बकाशिनं BILQ, विकाशिनं C, प्रभाशिनं W 68c. दिनाधिपो S, धनाधिपो C वर्गबलेन BLW 68d. दरिद्र° SLW col. इति श्रीवृद्धयवन-भाषाटीकायां सगहीजीश्रीमोहनदासजीकारितायां सूर्यचार संपूर्णं Q col. श्री° om. ABORSTU आदित्यचार: BLR, आदित्याचार: संपूर्ण: W

मेषे तु चन्द्रः पुरुषं प्रसूते
शूरं महासत्त्वबलैरुपेतम् /
ख्यातं बहुस्त्रीसुतभृत्यवर्गं
प्रस्थाविणं त्यागिनमूर्जितं च //१//
वृषे शशी गर्वितमिष्टदारं
स्मितात्मभाषं सुभगं प्रसूते /
तेजस्विनं बहुशिनं सुवेषं
महाजनद्रव्यपरिग्रहं च //२//
चन्द्रसुतीये मधुराभिधानं
कार्याभिधारं निपुणं प्रसूते /
. . . . . .
. . . . . //३//
तिष्ठन् शशी कर्किणि कार्यधीरं
समेक्षसं वाग्विभवं प्रसूते /
प्रियप्रदानं प्रियदर्शनं च
प्राज्ञं बहुज्ञानविकीर्णबुद्धिम् //४//
सिंहे शशी सत्त्वबलोपपन्नं
नरं प्रसूते नरलक्षमानम् /
सिंहाननास्यं पृथुपीनकायं
मांसप्रियं दुःप्रसहं क्षुधालुम् //५//

1–12 om. L 1b. सदा Q °सत्य° S 1d. प्रस्थाविणं ABST, प्रस्थायिणं R 2b. स्मृतात्मभाष्यं R 3a. मधुसंभि° ATU, मधुत्यभि° S 3b. कार्याभिरामं C, कार्याभिवारं W for 3c-d W has:
नानाधनं बाहनभोगयुक्तं
कन्याप्रसूतं बहुलप्रतापं /
Q^e has:
वैराग्ययुक्तं निदेशमाको
धान्यं धनं मानमनोभयाच्च /
4b. समेक्षसा CU 4c. °दर्शनं]°साहसं Q 5c. सिंहासनस्थं Q
5b. °पीन° AU, °क्षीन° T 5d. मानः प्रियं C, नमासः प्रियं U
क्षुधास BCIQ

कन्यां समाश्रित्य शशी प्रसूते
नरं सलाक्ष्यं मध्यरं विनीतम् /
स्त्रीलालसं सौम्यसुकुमारमूर्तिं
समेधसं सौधतलाभिरामम् //६//
तुलाधिरस्थो जनयेत्यदार
नरं शशी वाग्मतिसत्त्वयुक्तम् /
मनस्विनं सात्त्विकमन्त्रशीलं
शशिं विनीतं सुभगं सुरूपम् //७//
निशाकरो वृश्चिकगः समृद्धं
शूरं नरं साहसिकं प्रसूते /
ख्यातं सतामीश्वरलब्धमानं
क्रूरं पराघातरुचिं प्रचण्डम् //८//
धनुर्धरस्थो नृपलब्धमानं
चन्द्रः प्रसूते नरमुच्चवृत्तिम् /
शूरं शशिं सत्यपरं विनीतं
श्रीमत्तमाढ्यं गुरुदेवभक्तम् //९//
तिष्ठन् प्रसूते मकरे शशाङ्को
नरं वनारण्यजलाभिरामम् /
सङ्गीतहास्याभिरतं सवेषं
ख्यातं परस्त्रीरतिलोलुपं च //१०//

6b सलाक्ष्यं मध्यरं em. | 6c कुमार° B | 7b नरं शशी] शशी सदा AS, शशी CTU | नरंमानं S | 7d. विनीतं] तनीयं Q | सुरूपं] शशीनं Q, मनस्वा C | 8a. समृद्धं: BCITU, समृद्धं W | 8b शूरं ... Q | 9a. °तिष्ठ.T° Q | 9b न च मच्च° ABCICCQRSW . °वृत्तं ABTCQRS, °व्रत W | 9d °माढ्यं U, °मात्मं B, °माढ्यं I, °मान्यं Q, °मान्यो C | 10d

कुम्भे शशी रोगिणमल्पसौख्यं
सूते कृशं दुर्भरमल्पवित्तम् /
बहुक्रियारम्भमेजातमिष्टं
प्रविष्टबन्धुं गुरुवंभकं च //११//
मीनद्वये प्रत्यहितं ससत्यं
पाण्डित्यसामर्थ्यवैरार्थयुक्तम् /
ह्रीदानदाक्षिण्यपरं विनीतं
नरं शशी वाङ्मधुरं प्रसूते //१२//
होरां गतो ऽर्कस्य करोति चन्द्रो
नरं सकामं वनिताजितं च /
दोषात्मकं बन्धुजनैर्विमुक्तं
सव्याधिदेहं रिपुवर्गगम्यम् //१३//
होरां गतो रात्रिपतिर्यदा स्वां
तदा नरं शीलतरं करोति /
स्वधर्मरक्तं नृपमानयुक्त
कृतज्ञमुत्साहिनमप्रधृष्यम् //१४//
त्र्यंशे शशी वासरपस्य नित्यं
करोति पापं बहुशत्रुयुक्तम् /
अल्पार्थसत्त्वं विगुणं हृतस्वं
दौर्भाग्यदेहं परदारलुब्धम् //१५//

11a. रोगिन° S 11b. °मल्पवीर्यं I 11d. प्रसिद्धबंधु Q, प्रसिद्धचेष्टं W, बंधुः स्ववर्गे C, बंधूसुवर्ग्ये TU 12b. °सामर्थ्यप्रचुरार्थ° RS after 12 I adds इति चन्द्रस्य प्रतिराशिफलं L returns with 13 13 put after 14 by S 13d. सव्याधिमोहं CTU 14b. शीलरतं R 14c. नयमान° TU 14d. °मुत्साहिम°BL, मुद्वाहिन° W °प्रवृत्तं R 15a. अंत्रो ABCT

करोति वित्तं बहुमित्रवित्तं
पत्नान्वितं बन्धुजनैः समेतम् /
त्र्यंशे स्वकीये सखिनं सकान्तं
निशाधिपो मर्त्यमलंधितान्नम् //१६//
त्र्यंशे शशाङ्को विचरन् कुजस्य
नरं प्रसूते विगतप्रतापम् /
हीनक्रियं दुःखशतैरुपेतं
परार्थलब्धं गतसौहृदं च //१७//
द्रेष्काणमासः प्रकरोति चन्द्रः
सौम्यस्य सौम्यं सुभगं मनुष्यम् /
मेधाविनं सर्वगुणैः समेतं
विद्यान्वितं सर्वकलासु दक्षम् //१८//
त्र्यंशे गुरो रात्रिपतिः प्रसूते
शास्त्रानुरक्तं मनुजं सशीलम् /
नानासुहृत्संस्तुतमल्पकोपं
प्रियातिथिं देवगुरुप्रभक्तम् //१९//
सितस्य चन्द्रो विचरन् त्रिभागे
करोति मर्त्यं वरयानयुक्तम् /
स्त्रीनल्पकं सत्यमदारचेष्टं
कुलाधिकं पूज्यतमं नृपाणाम् //२०//

16a °मित्रयित्रं W, °मित्रयुक्तं BLS 16c. सकान्तिं LQW 17a. त्रिंशांशके L 17d. °लब्धं L, °लब्धिं U 18a. द्रेक्काण° R 18b. सोमस्य W सुभगं]समगे A मनोज्ञं C 19b शास्त्रा° T 19c. माना° L °सुहृत्संयुत° Q, °सुहृद्दुःसब° W, °सुसंस्तुत° L 20b. °पाल° ASU, °जान्° L

शनैर्यदा त्र्यंशमनुव्रयात-
चन्द्रस्तदा रोगिणमेव धत्ते /
हीनं दरिद्रं विकृतं सपापं
महागदं निष्ठुरमेव मर्त्यम् //२१//
नवांशके रात्रिपतिर्यदा स्यात्
सूर्यस्य दुष्टं मनुजं प्रसूते /
क्रीयंयुतं पापमतिं सदैव
प्रणष्टबुद्धिं विजितं परैश्च //२२//
नवांशके स्वे प्रकरोति चन्द्रो
नरं सरूपं सुभगं सशीलम् /
स्त्रीसंमतं सर्वगुणैः समेतं
विद्याविनीतं ज्ञानवन्तं च //२३//
नवांशके भूमिसुतस्य चन्द्र-
स्त्वसृग्गतिं प्रकरोति मर्त्यम् /
क्रीतं कृशं व्याधितमल्पसत्त्वं
स्त्रीदुःखगं कामपरं सदैव //२४//
सौम्यस्य भागे नवमे शशाङ्कः
करोति सौम्यं सततं सुखाढ्यम् /
नित्यं सुहृद्देवगुरुप्रसक्तं
महोद्यमं पण्डितमप्रमेयम् //२५//

21b रोहिण° C 21c. हीनं BCILQ च कृतं L विकृतस्वभाव Y 21d. महत्पटे W मर्त्यं] नित्यं QW 22d. मनसुबुद्धि° U निर्जनं Q परस्वैः W 23b स्वरूपं L 23d. विद्या° W 24b °सृग्गतिं L, °मृगगर्त्यं C, °सृग्गार्त्रं I, सूर्यमार्तं W 24d. स्त्रीदुःखगं Q काममतिं S, कामदं A 25a सौमस्य ABC 25c. सु-देव° T, सुदेव° U °प्रयुक्तं T

[illegible]रानवाग्र विचरन् शशाङ्का
नरं प्रसूते बहुवित्तयुक्तम् /
[illegible]त्रान्वितं पथ्यधनैरुपेतं
प्रियातिथिं सर्वजनाधिरामम् //२६//
करोति मर्त्यं नयसत्यसारं
विद्याविनीतं सुहृदां वरिष्ठम् /
दृष्टाप्रियं रोगभयव्यपेतं
शुक्रस्य भागे नवमे शशाङ्कः //२७//
चन्द्रः शनेर्भागमनुप्रयातो
नवास्यमत्यन्तदुरुक्तवाद्यम् /
नरं प्रसूते विकृतस्वभावं
परार्थलब्धैर्व्यसनैः समेतम् //२८//
सूर्यांशके ऽर्कस्य निशाधिनाथो
नकं दुःस्वयतं मनुष्यम् /
प्रमादिनं मित्रजनैर्विहीनं
सदीर्घसूत्रं सततं कृतघ्नम् //२९//
सूर्यांशके स्वे प्रकरोति चन्द्रो
धनान्वितं वाङ्मनमल्पशत्रुम् /
नरं नितान्तं शतपुत्रयुक्तं
सुबाहुनाढ्यं परपक्षहीनम् //३०//

1a R 27 is inserted between 26a and 26b 26b. °वित्तवंतं R
27a पृथातिथिं CL, पृथातिथिं AB 27a °सत्वसारं Q
27b विद्याविनीतं om. W सुषाहु W 27c °भयैर्व्यपेतं W
27d T repeats 26d. 28a. °व्रजातो O 28b नवास्य° L,
नवास्य° I °मतंत° BL °वाच्यं CQW, °भावं L 28d.
°भद्रं L, °युक्तं W 30d स्वबाहु° L °नाथं T

सूर्यांशके भूमिसुतस्य चन्द्रः
करोति नित्यं बहुसौख्ययुक्तम् /
विचक्षणं भोगयुतं सुवेषं
सधर्मशीलं सततं सुशीलम् //३१//
सूर्यांशके सोमसुतस्य सोमः
सौम्यं प्रसूते सुविनं मनुष्यम् /
शिल्पज्ञमत्यद्भुतकर्मयुक्तं
प्रियातिथिं चित्रतमेव नित्यम् //३२//
सूर्यांशके देवपुरोहितस्य
नरं सुवेषं प्रकरोति चन्द्रः /
नृपप्रसादैर्विनयैः समेतं
सुचित्रयानं बहुमित्रयुक्तम् //३३//
सूर्यांशके भार्गवनन्दनस्य
नरं विनीतं प्रकरोति चन्द्रः /
नृपप्रसादैः प्रचुरैः समृद्धं
हृस्यद्युतं प्रचुरान्नपानम् //३४//
शनैश्चरस्यार्कविभागसंस्थो
विधुर्विधत्ते च सपत्नयुक्तम् /
क्षीणांशमालस्यतमं नितान्तं
स्वबन्धुवर्गैः परिपीडितं च //३५//

31b. नित्यं] देहं C °युक्तं om. O 32 om. T 32a. सौम्यः W
32c. शिल्पिज्ञ° R, शल्पज्ञ° C, शिल्पज° O, सत्पज्ञ° B, सत्यज्ञ° Q
°मसद्भुत° AI, °मसद्भुत° U, °मृत्यद्भुत° C 32d. विज्ञत° L
33c. नृत्यैप्रशादै प्रचुरै° Q 33d. °यानं ABIW °चित्रेयुक्तं S
35b. सपत्न° BQ, सपत्न° I, स एव O °प्रयुक्तं BL 35c.
°मालस्यतनं ACIOQRTU, °मालस्यतनं B, °मात्मस्यसनं L,
°मात्मस्यतनो W 35d. °वर्गं L परपीडितं ITU, परिवर्जितं R

त्रिंशल्लवे भूमिसुतस्य चन्द्रः
अद्रावविद्वीनं कुरुते ऽतिकौलम् /
मलिम्लचं नीचजनानुरक्तं
रक्तार्दितं कोपपरं सजिह्मम् //३६//
त्रिंशद्द्वियागे ऽर्कसुतस्य चन्द्रो
विरूपदृङ् मुखरं करोति /
†ब्रह्माशणं स्थूलकचं सजिह्मं
परापवादे निरतं सदैव //३७//
त्रिंशल्लवे रात्रिपतिर्यदा स्या-
न्मेधाविनं चैव तदा प्रसूते /
जीवस्य मर्त्यं भुवि लब्धकीर्तिं
प्रियाधिकं पार्थिववल्लभं च //३८//
त्रिंशांशके सोमसुतस्य मर्त्यं
चन्द्रः प्रसूते शुचिमप्रमत्तम् /
स्त्रावल्लभं गीतकलासु
प्रियातिथिं नित्यसुदारचेष्टम् //३९//
त्रिंशांशकस्थो विधुराविधत्ते
शुक्रस्य मर्त्यं बहुवीर्यसक्तम् /
सुपुष्ययुक्तं हययानयुक्तं
दयाधिकं सत्सु सदानुरक्तम् //४०//

36b शुद्धं BIQW, शुद्धिं CL तिकालं QTU, तिकोपं C
36c. तीव्रजन्मनुरक्तं L 37b. सस्वरं BI R 37c. ब्रह्माग्निनं R
38c. लब्ध° Q 38d. प्रियाग्रिके C 39a. मर्त्यं] चन्द्रो B
39b. नरं विधत्ते B 39c. गीतकृयासु Q 39d – 40c om. C
39d °सुदारचेष्टं — 40d दयाधिकं om. S 40a सुपुष्ययुक्तं om. A, सपुष्यशीलं R

सुहृद्बलाच्छीतमयूखमाली
नरं विधत्ते बहुमित्रयुक्तम् /
सुहृत्प्रियं पार्थिवमानमुष्टं
सद्धाधिकं साधुतरं सलज्जम् //४१//
स्वस्थानवीर्येण युतः शशाङ्को
नरं विधत्ते वनितासमृद्धम् /
स्वस्थानपूज्यं पतिसङ्गरक्तं
नित्यं प्रशान्तं स्तृतवाक्यमेव //४२//
स्वतुङ्गसारेण युतः शशाङ्कः
प्रोत्तुङ्गकर्माणमहीनसत्त्वम् /
नरं प्रसूते द्विजदेवभक्तं
बहुस्वयुक्तं सततं समृद्धम् //४३//
नवांशपृष्टः प्रबलः शशाङ्को
नरं विधत्ते सत्यानयुक्तम् /
रोगैर्विमुक्तं सकुमारदेहं
भोगाधिकं सर्वकलासु दक्षम् //४४//
शशाङ्कहालोकनसारयुक्त-
स्त्रे त्रयैर्वर्जितमत्तमं च /
हस्त्यश्वयुक्तं पुरुषं प्रसूते
शूरं महोत्साहिनमृद्धिमन्तम् //४५//

41d. सद्धाधिकं W, विद्याधिकं R साधुरतं LR सलज्जं W, सलज्जं S 42b °समृद्धिं T 42d. नृत° ABCILOQRSTU, °मृत° W' 43a. स्वस्थांग° Q 43b °नीर्येणम° BCILQW °सत्यं R 43d. बहुस्वयुक्तं CIW, बहुस्वयुक्तं Q 44a. प्रबलः AS 44b °रक्तं W 45a. °युक्तं ABCLSTUW 45b °वीक्षित° S 45c. हस्तस्व° BI

स्त्रीक्षेत्रवीर्यात् प्रबलाच्छशाङ्कः
कर्याज्जितारातिगणं गुणाढ्यम् /
बहूचवित्तं प्रमदास्वभीष्टं
मर्त्यं महालोकयतं करोति //४६//
आशाबलाद्भात्रिपतिर्जितारिं
स्वबन्धुमान्यं सुधृतिं सुलज्जम् /
महाधनं सर्वगुणाधिवासं
स्त्रीवल्लभं मानधनं करोति //४७//
ज्येष्ठाबलाढ्यो बहुमित्रकोशं
चन्द्रो विधत्ते निरुजं मनुष्यम् /
भृत्याधिकं सत्यरतं
नित्यं सरागाढ्यं नतत्परं च //४८//
निशाबलाढ्ये: प्रबलः शशाङ्को
नरं प्रसूते धृतितेजयुक्तम् /
वस्त्रान्नपानैर्विविधैरुपेतं
सौभाग्यवन्तं बहुदानशीलम् //४९//
कराति चन्द्रः स्वदिनोद्भवेन
युक्तः प्रसक्तं सततं मनुष्यम् /
मित्राधिकं सौम्यवपुःप्रसिद्धं
नानार्थवृद्धया परिपूर्णचित्तम् //५०//

46a. प्रबली T 46b °गुणं IQVJ, °बलं C 46c बहूच° BL, उहूच° I 47b सबंधु° W सुलज्जं] सुशीलं Q 48a. सत्यपरं C विनीतं Un. A, नितांतं BL (स्रुताधिकं R 49b विधत्ते Q 50d. सौभाग्यमेतं R कटूदानशीलं O 50c. सैन्यवपुः L °च सिद्धं W 50d. मानार्थ° I °चित्तं TUW

हीराबलाढ्यो विषमार्गदक्षं
गुरुप्रियं गीतरतं सुकान्तम् /
महासहिष्णुं कृषिकर्मयुक्तं
चन्द्रः प्रसूते सुतकन्यकाढ्यम् ॥५१॥
हेमव्यतिर्मासबलेन कुर्यात्
क्रियान्वितं कन्यतरुं समृद्धम् /
सत्यादिकं कीर्तिकरं सुदारं
प्रियातिथिं तुष्टिपरं नयज्ञम् ॥५२॥
बन्दिस्तुतं वर्षबलाच्छशाङ्के
नरं प्रसूते शास्त्रकर्मरक्तम् /
दिव्याङ्गनाभोगरतिसानुरक्तं
सत्त्वादिकं पापजनैर्विमुक्तम् ॥५३॥
चन्द्रः सहृद्वीर्यविहीनमूर्तिः
करोति दीनं परतर्ककं च /
सुदीर्घसूत्रं व्यसनैरुपेतं
हितार्थशक्तिं पुरुषं सदैव ॥५४॥
स्वस्थानवीर्येण विहीनमूर्ति-
र्दीनरतं सेवाते /
पराभवाढ्यं नृपमानहीनं
कृशं विवर्णं कुसुहृत्समेतम् ॥५५॥

51b. गीतिरतं W, गीतरतिं L सकांतिं L 51c. मेहा° BIL
°सीहेष्णं B°, सिहेष्ण L 52d-53c om. L 52d. च यत्नं R
53d. सत्याधिकं CQR 54b. दीनं S °तर्ककं ACOR
54c. °सत्रैर्व्य° S 55b-56a om. L 55b दीनतरं QR,
दानरजं I प्रसूते Q 55d. कृस्तैः W

तुङ्गत्वीर्येण विवर्जितस्तु
चन्द्रः प्रसूते कृपणं मनुष्यम् /
नीचानरक्तं परहीनसत्त्वं
प्रकीर्णकामं बहुशोकभाजम् //५६//
नीचत्वीर्येण विवर्जितस्तु
नरेन्द्रहीनं पुरुषं शशाङ्कः /
करोति दुष्टं च तथा कृतघ्नं
भीरुं रुजार्तं नृपपीडितं च //५७//
शुभग्रहालोकनहीनमूर्तिः
करोति चन्द्रः सततं कुरूपम् /
कुत्सितमग्न कृपणस्तु
पापानरक्तं सभाजं सदैव //५८//
स्त्रीक्षेत्रवीर्येण यदा विहीन-
स्तदा शशाङ्कः प्रकरोति पापम् /
दौर्भाग्ययुक्तं दुर्जनभक्तिहीनं
विहीनशक्तिं परिपीडितं च //५९//
चन्द्रो दृग्वीर्यविवर्जितश्च
विदेशरक्तं प्रकरोति मर्त्यम् /
वृथाटनं दुर्गमनित्यकृत्यं
कृपाविहीनं सदमित्रहीनम् //६०//
चेष्टाबलेनैव विवर्जितस्तु
चन्द्रः प्रसूते सततं कुचेष्टम् /
विद्वेषभाजं परदाररक्तं
नित्यं खलं पार्थिवमानहीनम् //६१//

56c. °सत्यं BCIQW 57d. भीरुं om S 58d सु-भाजं · S, सुभाजं CDU, सभाजं R 59c स्वक्षेत्र° S 59b–60d °विहीनं om. L 59d. विहीन° om. A 60a. दृग्वा° BCIW, ग° Q 60c. °मन्यसत्त्वं Q 61 om. QW 61c. परदेशरक्तं S 61d. खलं] नरं L

चन्द्रो निशाबीर्यबलेन हीन:
करोति नेत्रोद्भवरोगयुक्तम् /
चौरत्रमृष्टार्थचतुष्पदाढ्यं
स्त्रीलोकनिन्द्यं विकलं खलं च //६२//
स्ववारवीर्येण विवर्जितस्तु
करोति चन्द्रो बहुहानियुक्तम् /
सेवारतं धर्मसखैर्विहीनं
पराङ्मुखोत्कारबहुनत्पदोषम् //६३//
होराबलेनैव विहीनमूर्ति-
श्चन्द्रस्तु मूर्खं मनुजं प्रसूते /
सङ्कष्टभाजं सविहीनकोशं
सुहृज्जनैस्त्यक्तमरिप्रधानम् //६४//
चन्द्रो यदा मासबलेन हीन-
स्तदा प्रसूते विकृतं मनुष्यम् /
सुमन्दभाग्यं विजितं परैश्च
प्रमादिनं मन्दगतिं कृतघ्नम् //६५//
चन्द्रो यदा वर्षबलेन हीन-
स्तदा सवाते धनधान्यहीनम् /
मर्त्यं सभीरुं विजितं गतार्थं
परोक्षवैकास्मदमेव नित्यम् //६६//
इति श्रीवृद्धवचने चन्द्रचार: //

62c चौरै: LQRS समृष्टाद्यै° Q, °रमृष्टार्थ° S 62d. स्त्रीलोक° Q, त्रिलोक° LW °निंदिं L, °नित्यं C 63c धर्म°]सर्ग° L 63d °नल्परोगं Q 64a दुराबले° Q 64b सखं I 64c राकष्ट° I, सकष्ट° Q, सुकेष्ट° W सविहीन° ABCILO Q STU, य विहीन° W °कोषं W, कोपं LO 64d सुहृद्भै° S, सुहृत्वै° W 65d. प्रमर्दानं B, प्रमर्दनं L, प्रादिनं --- W मदमतिं L 66b यत्नाते L, प्रसूते Q 66c सभीतिं L कृतार्थं W 66d. इति श्रीवृद्धजनभाषाटीकायां सारहीनश्रीमोहनलालकायस्थकृतायां चंद्रचार Q 66d श्री° ... ABILORSTL after 66d. W adds संपूर्ण.

मेषे तु ऽौमो रभसं प्रचण्डं
शूरं नरं साहसकर्मशीलम् /
तेनास्वेनं सात्त्विकमप्रधृष्यं
दर्मेषणं दानपरं प्रसूते //१//
वृषे स्वेबन्धुप्रतिबद्धचैरं
ऽौमः पुनोत्साहकरं प्रसूते /
सुदृष्टशीलं बहुदुःप्रलापं
प्रबलं मैन्द्धनात्मजं च //२//
सन्तुष्टमानो मिथुने प्रसूते
ऽौमो मनुष्यं बहुलप्रवासम् /
नानार्थशिल्पासु कलासु दक्षं
बहुश्रुतं वाक्यविशारदं च //३//
स्थितः कुजेः कर्कटके कृशार्थं
कुर्वीत वैकल्यरुगार्दितं च /
पुनः पुनर्वीर्यतनिःकृताथं
नरं परावेशनविभ्रतं च //४//
अङ्गारकः सिंहमुपेत्य सूते
नरं वपुष्मन्तमदुग्नसत्त्वम् /
अमर्षिणं शूरमतिप्रचण्डं
परप्रहर्तारमसंशयं च //५//

1-12 om. L 1b. नरं महासाहस° S 2a-b om. Q; W has for th.
वृषे प्रसूतं प्रकरोति ऽौमः
धनाप्तधान्यं बहुप्रजयं च /
2a. मेषे I 2b. कुलोत्साह° R, मलात्साह° C, कुलोचाह° T 2c.
सूसुष्ट° Q, सुदुष्ट° R after 2d Q adds.
कुटिलगात्रं निजबन्धुहिंसं
अपत्रेणं पापरतं दरिद्रं /
3b. बहुवक्त्र° ABCIORSTU, बहुपत्र° Q, बहुवित्र° W 3c. °शिल्पादिषु
सत्र° W, °शल्यस्य कलासु Q 4b °कला° SW, °रुणा° U
°दीनांगं R 4c. °वैः कृतार्थं AQRU, °विकृतार्थं CIQSUW
4d. °विख्यातं BCIQW 5b नमस्यंत° BC, चमष्यंत° IQ, च
मस्यं त° W °सत्यं CR 5d. पराप° S °हस्तारिं W

कन्यां गतो लोहितमूर्तिरा
मूल्यं सतामार्जवमल्पशौर्यम् /
प्रियव्रतापं परगीतदत्तं
नरं प्रसूते विनिधव्ययं च //६//
तुलाधरस्थस्तु कुजो ऽधवशीलं
प्रसक्तवाक्यं जनयत्यनिष्टम् /
विकत्थनं बहुमृतं कुपथ्य
हीनाङ्गमत्साहितपूर्वमित्रम् //७//
चौमो ऽष्टमे पापमतिं कवृत्तं
कर्याच्चरं बहुपराधवैरम् /
शठं वैधट्रोहकृतानुबन्ध-
माचारसत्यं मृतधर्मशीलम् //८//
द्वारं गतो धनिनि लोहिताङ्गो
बहुव्ययं क्षीणतनुं प्रसूते /
शठं नरं निष्ठुरवाक्यशीलं
विपत्तदारात्मजमस्वतन्त्रम् //९//
मृगे तु चौमः सचिवं सकान्तं
नैरन्तरं श्रेष्ठतमं प्रसूते /
धन्यं धनोपार्जणतो रमाढ्यं
भूमिपतिं वा मनुजेश्वरं वा //१०//

6a° मार्ग्यं S, °माप्यं TU 6c. °प्रलाभ्यं R चरगीत° ASTU
6d. °व्ययं Q, °संयं A, °समं S 7b प्रशस्य° T 7c. विकल्पनं AS, विकायनं W कुपथ्यं RW, कुपथ्यं B, कुपथ्यं AOS 7d. °मुत्साहित° ABCS 8a °मसत्यवृत्तं R, °गतिकृवृत्त: C
8c. शतं W, षटं T °धृतानु° BCI 8d. कृतंवज्ञधं बहुवलधं च Q 8d °धाचार° TU मृतधर्म° ORTU, श्रुतधर्म° S, शतधर्म° A 9a. द्वारं गतो ABCIORSTUW, यदो गतो Q
9c. क्षीणतरं T 9c. निष्ठुरधाना° U 9d. विपत्तशीला° C
10a. तृच Q 10c. धनी ABCIOQSTU, धना° RW
°पार्जनेतो BQW, °पार्यतो R, °पार्जनतो IO रमाढ्यं W, रमाल्यं T, रमाप्यं U

कुम्भे तु भौमो विकृतं मनुष्यं
सूते नरं दुर्भगदर्शनं च /
पैशून्यवाद्यानृतबंधनादि-
दोषैरजस्रोपहतं मनुष्यम् //११//
तिष्ठन् कुजो मीनगतो रुजार्तं
प्रवोसिनं मद्गुसुतं प्रसूते /
बहुद्विजाभ्यर्चनबंधनादि-
विपन्नसर्वस्वमतीव्ररोगम् //१२//
होराश्रितो वासरपस्य भौमो
बंधुप्रियं साहसकर्मशीलम् /
नरं सनाते बहुरोगयुक्तं
पित्ताश्रितैस्तप्ततनुं नितान्तम् //१३//
होराश्रितो रात्रिपतेर्महीज:
करोति मर्त्यं विनयेन युक्तम् /
भोक्तारमाढ्यं व्यवहारशीलं
गतप्रसूतं विगतारिपक्षम् //१४//
सुस्राचिरोगोपहतं सशीलं
स्वल्पात्मजं क्लेशपरं खलं च /
व्यंशे कुजो वासरपस्य तिष्ठन्
करोति मर्त्यं विगतप्रतापम् //१५//

11a—c पैशून्यवान् put after 13a वास° in A 11b °दर्शनीयं Qv.l. °दर्शनं वा A 11c पैशून्य° om. S °वान्वानृत° R, °वान्वाङ्मृत° CO, °वानवाङ्मृत° B, °वान्वाङ्मत° IQ, °वानवाङ्मत° W, °वान्वाङ्मतत° U, °वारवाद्वृत° T, °वान्वाद्वृत° A, °बहृत° S 12b. मंदतरं S 12c. °द्विजाभ्यर्चन° ABCOS, °द्विजभ्यर्चन° R, °द्विजाभ्यर्घ° Q, °द्विजाभ्यंबन° T 12d. °दोषं W, °शोकं R °मार्यं TW L begins again with 13 13a. होराधि°पो L 13b. बंध° U 14d m. BLO; for it C has शत्रुर्विनाशं नृपतेश्च मान्यं, I has नरं निधत्ते सकलार्थयुक्तं, Q has मरोपकारे सततं रतं च, TU have सेनापतिं वा नरनायकं वा, and W has धनागमं कांतिसयुक्तिकं च 14d. गतप्रसूतिं AS 15c. त्रिंशे BCILQTU वासरजस्य W 15d. विगतारिपक्षं W

क्रूरं खलं ट्टेषिणमिष्टधर्मं
ख्यातं नृपाणां स्वगणैरुदारैः /
त्र्यंशे चरन् रात्रिपतेर्महीजो
नरं प्रसूते विगतारिमत्सम् //१६//
स्वत्र्यंशकागे विचरन् महीजो
दुःखं प्रसूते विकृतं मनुष्यम् /
सरह्यरोगातमसञ्च सर्म्यं
विट्टेषिणं साधुजनस्य नित्यम् //१७//
क्षीणके स्वे विचरन् महीजः
करोति मर्त्यं बहुरोगयुक्तम् /
सराचरक्त प्रचुरप्रकोपं
गतप्रताप सतत कुशीलम् //१७A//
त्र्यंशे कुजः सोमसुतस्य तिष्ठन्
गम्भीरसत्त्वोपेतमृट्टिमन्तम् /
नरं प्रसूते बहु
नरेन्द्रसम्मानसमन्वितं च //१८//
त्र्यंशे गुरोर्भूमिसुतः प्रसूते
नरं विदग्धं प्रथितं कुवेषम् /
सुभूषकं देवगुरुट्टिजानां
वचित्तं मतिमन्तमेव //१९//

16a. क्रूरबलट्टेषण° W 16c. त्रिंशे BCL, अंशे U 17 after 17A in W 17c सरह्य° B, सरय्य° L, सरस्व° QT, शरत्व° R, सटाज्व° W 17d विट्टेषिणीं Q, विट्टेषणं W 17A=24 A 17½. नवांशके R 17A सर्वं Q 18a. अंशे ABCLU 18b °मृट्टि° CILTUW °संतं A, °सत्वं CILQW, °सतं TU, °यतं S 19a. अंशे ACTU 19d. प्रनच्च° R, प्रसिट्ट° S 19d. मतिसंत° BI 19d. संतमेव — 20d. व्याप्ति° om.

त्रिंशे कुजो २-मार्गे
नरं प्रसूते वनितास्व-पीडम् /
हिरण्यलोहप्रभवं प्रसिद्धं
क्रियासु चाधि-प्रयतं प्रगल्भम् //20//
द्रेष्काणगा कैर्विभरा ।ना
मूर्खं सदाचारगुणैर्विहीनम् /
प्रद्विष्टशीलं प्रियविग्रहं च
नरं प्रसूते सततं कुचैलम् //21//
नवांशके वासरपस्य २-गौमो
लब्धं कुयोषिद्गतसङ्गविन्नम् /
निष्ठन् विधत्ते ऽत्यसुखं मनुष्यं
हृद्रोगिणं बहुशनं श्रेठं च //22//
नवांशकस्थः प्रकरोति २-गौम-
श्चन्द्रस्य कान्तासखमानयुक्तम् /
सुहृद्विजातिध्यपरं प्रशान्तं
पूज्यं सतां बन्धुहिते रतं च //23//
नवांशके स्वे विचरन् महीजः
करोति मर्त्यं बहुरोगयुक्तम् /
चराचरक्त प्रभुरप्रकाप
गतप्रतापं सततं कशीलम् //24//

20a. त्रिंशे C, अंशे IU 20d. क्रियासु ABCIORSTUW वाधि° ABCRTU, वामि° S, °गाधि° W 21c. प्रद्विष्ट° R, प्रदिष्ट° O, प्रविष्ट° L, प्रश्विष्ट° C, प्रसिष्ट° TU 21d. कुशीलं L, कुलौलं I 22b. °द्भूत° R, °द्भूति° S °चित्तं IQRSW 23c. सुरद्विजा° BLQTW 23d. वा L 24 om. ABILORSTUW; but cf. 17A. For 24 Q has: ——— द्भमाश्रित संजनयेत कुर्वं
२-गोम कुमित्रं गतबन्धुवर्गं /
२-गोग्योविहीनं विगता-गिमा
प्रतसदेहं मतिवर्जितं च //
24d. सुशीलं C

बृहस्य ऽौमः प्रभरत्रवांशे
करोति मर्त्यं प्रणतं द्विजानाम् /
ऽव्याप्तवंतं ऽीरसटारसत्त्वं
ावस्तीर्णसत्त्वं सुऽगं सुसाढ्यम् //२५//
ुरानवांत्रे विचरन् महीजः
करोति मर्त्यं बिनिद्ऽाचपानम् /
शूरं प्रचण्डं रणरङ्गरक्तं
गतद्विषं यानबरैः समेतम् //२६//
शुक्रस्य ऽागे नवमे त ऽौमः
करोति मर्त्यं रतिलब्ऽासौख्यम् /
सुहृद्कृन्नीतिकरं सुवाक्यं
ससाध्ऽरक्तं बहृऽृत्ययुक्तम् //२७//
शनेर्नवांत्रे विगेतो महीजे
नरं सबाते बहुपापयुक्तम् /
गुह्याच्चिरोगोपहतं सुदृष्टं
प्रियाविहीनं परतर्कंकं च //२८//
तिप्रियं कूटरतं कुशि
धरस्थित बहृणबन्ऽनं च /
सूर्यांत्रके वासरपस्य ऽौमो
नरं प्रसूते विटऽूर्तंचेष्टम् //२९//

25a. प्रभल° C 25c. ऽीरसटार° ABLSW 25d. सुऽगं] सततं (26b. °ऽानयुक्तं Q 26d. यानबरैः W 27b रत° L °लब्ऽ° T 27c सुवाक्यं — 28b. नरं om. O 27d. सुशास्त्ररक्तं L 28b. प्रसूते Q °पापरक्तं R 28c. गुह्यास्य° W सुदृष्टं R, सुदृष्टं L, सुहृष्टं ABCIOQSTUW 28d. °तर्ककं ACOR 29a. रणप्रियं Q कूटतरं LQ कुशल्यं TU 29b चरस्थिरं I, वयस्थिरं O, ध्रास्थिरं AS, वरस्थितं QW बहृण° ABIS, बहृ° L, पटृण° C, घटृण° U, घटण° T, बङ्ग्ण° O, बर्हिण° W 29d. °ऽूर्तविष्टं W

सूर्यांशके रात्रिचरस्य ऽौमो
नरं प्रसूते सुबपुः सुकान्तम् /
प्राच्यं बहूऽन्नतरमूर्जितं च
- - - - - - - - - - - //३०//
ग्रहांशके विचरन् महीजः
स्त्रीदुःखितं प्रेष्यकमस्वतन्त्रम् /
स्त्रीरूपतुल्याकृतिकर्मयुक्त-
मसृग्गतार्तं व्यसनैः समेतम् //३१//
व्यायामशय्याम्बरभूषणाढ्यं
ख्यातं स्मरस्फीतवराङ्गनं च /
सूर्यांशके सोमसुतस्य ऽौमो
नरं प्रसूते नृपपीडितस्त्रम् //३२//
प्रख्यातबुद्धिं सचिवं स्वतन्त्रं
कविं विवादेऽप्यनिवारितं च /
सूर्यांशके देवगुरोः कुजश्च
प्रभूतवित्तं सुखगं प्रसूते //३३//
स्त्रीणामभीष्टं मधुरं विनीतं
दानोपचाराद्दरमानयुक्तम् /
र्यांशके ऽभिसुतो ऽभृगोश्च
करोति नित्यं ऋणतारिपक्षम् //३४//

30c °मूर्त्तितं BLQ, °मूर्त्तिजं CIOR before 30c I inserts मनोभिरामं सुगुणेन युक्तं 30d om. ABCORSTU; L has द्वीर्यं बहूऽनैरै च, Q has कुटुंबसहितं परभाग्ययुक्तं, and W has नरं प्रसूते सुखिनं सदैव 31d. °मसृग्गतार्तं W, °मसृग्गतार्तं T, °मसृग्युजार्तं S, °मसृगृगार्त्तं R, °मसृगुर्दार्त्तं C, °मसृगुगार्तं L 32c° शाल्यांबरभूषणाढ्यं R 32b. स्थित° C °वरोपनं U 33b. घ° I, °ष्व° R, स्व° T, ह्य° CU °निधारितं ABCSTU, °निवारिवं R, °निकारित्वं L 33c. कुजस्त्त R, कुजस्य L 34b °धाराचर° BLQ 34c. ऽभृगोस्तु R

स्वबन्धुविद्वेषविवादशीलं
बहुप्रलाप मपल कुशालम् /
सूर्यांशकेस्थो रविजस्य भौम:
करोति मर्त्यं कलहानुरक्तम् //३५//
अनेकटिक्मद्दनवेश्मचेष्टं
बहुव्ययानर्थमरं सदैव /
त्रिंशल्लवे स्वे प्रकरोति भौमो
नरं कुरूपं व्यसनै: समेतम् //३६//
लुब्धं परस्त्रीनिरतं सदैव
विद्वेषिणं दुर्विनितापतिं च /
त्रिंशांशक सूर्यसुतस्य भौम-
स्तष्टन् विधत्ते विकृतं मनुष्यम् //३७//
यज्ञव्रताध्ययनदानशीलं
पुराहृत पार्थिवमन्त्रिणं च /
त्रिंशांशके देवगुरोर्महीज:
करोति मर्त्यं बहुधर्मयुक्तम् //३८//
दातारमिष्टाम्बरगन्धमाल्यं
बहुव्रजं बन्धुहितं सदैव /
त्रिंशल्लवे सोमसुतस्य तिष्ठन्
कुजो विधत्ते सुभटं + प्रसूते //३९//

35b. °प्रतापं W 35d. कलहान° TU 36a om. L 36a. टृक्मदन° ORST, °टृक्मत्तन° C, °टृक्मटन° I, °टन्दमटन° U, °टृक्कपटन° W, °रूपैकपटैक° Q °चेष्टचेष्टं ABCORSTU, °वेष्टचेष्टं W, °चेष्टं I, °टेष्टं Q 36d. व्यसनैरुपत W 37b. विद्वेषणं CTW 39d. सुभिनं नरं च Q

आलेख्यविद्यानिपुणं सुशीलं
वाग्प्रियं गीतविशारदं च /
त्रिंशत्तमे वै भृगुजस्य भौमो
नरं प्रसूते बहुपुत्रयुक्तम् //४०//
भौमो यदा मित्रबलेन युक्तः
करोति मर्त्यं सुहृदैः समेतम् /
प्रभूतसौख्येन युतं सरूपं
गुरुद्विजाचार्यपरायणं च //४१//
स्वक्षेत्रवीर्येण युतो महीज
करोति मर्त्यं सुतमानयुक्तम् /
स्त्रीभूषणज्ञं रतिभूरिदत्वं
कलालिपिज्ञं मधुरं गतारिम् //४२//
विद्यागमाढ्यं सुतवित्तयुक्तं
सुपुण्यशीलं निपुणप्रयोगम् /
स्वतुङ्गवीर्येण सुतस्तु भौमः
करोति मर्त्यं प्रणतं द्विजानाम् //४३//
देवद्विजार्चनलब्धकीर्तिं
शूरं सतामाश्रयमा ——— प्रविद्यम् /
भौमः स्वनवांशकवीर्ययुक्तः
करोति मर्त्यं नृपमानयुक्तम् //४४//

40a. आलेख्य° om. LQ, आलेस° W, आलस्य° S, अंलेख्या° B, त्र्यालेंख्य° R °चिरतं T after सुशीलं Q adds सितांतं 40b वाग्या° AB, वाद्य° Q °प्रियं C गीति° B 40c. त्रिंशांशके W वै om. R, स्याद् CTU for 40c. भौमो —40d C has:
पुत्रः
शुभांगनासंगपरं मनुष्यं /
दानवितानदक्षं ——→
नरं प्रसूते च सुपुत्रयुक्तं
40d. बहुवित्तयुक्तं R In W the order is: 42c-d, 41a-42b
41b-42a om. C 42a. सुतो O 42d कलालिपे° R, कलाविधि° I, कलापिनि° C 43a. विद्यागमाढ्यं ABCSW, विद्यागाढ्यां L, विद्यामगाढ्यं T, विद्यामृगाढ्यं U, विद्यागमाढ्यं R, विद्यास्वगाढ्यं
43b प्रियोगं BCI, प्रियांगं Q 43c. सुतस्तु
43d-46a om. BLQW 44b. शूरं सदत्वं सतामा° C
विंद्यं A CIORTU 44c स्वनवांशक°] the meter is defective;
C has स्वनवांश च, O has नवांशे स्वक°, U has स्वनवांश°

सुवृत्तदार गतशत्रुपक्ष
कविं नृपामात्यमहत्तरं वा /
शुभग्रहालोकनवीर्ययुक्तो
सौम्यः प्रसूते सुभगं मनुष्यम् //४५//
पंचेत्रवीर्येण यतस्त सौम्यो
नरं प्रसूते द्विजदेवभक्तम् /
प्रभूतगोजातिहिरण्यधान्यं
बहुन्नानाच्छनमद्भुतार्थम् //४६//
द्विग्वीर्ययुक्तः प्रकरोति सौम्यो
नरं प्रसूते सततं सशीलम् /
कान्ताश्रमं क्लेशसहं विनीतं
चिन्तं धर्मपरायणं च //४७//
भृष्टाबलाढ्यः प्रकरोति सौम्यो
नरं प्रसूते सततं कुमेष्टम् /
हितानुकूलं सुहृदां सतां च
नैपुण्ययुक्तं निपुणं क्रियासु //४८//
सौम्यो यदा रात्रिबलेन युक्त-
स्तदा प्रसूते सुभगं मनुष्यम् /
आरामवापीकरणानुरक्तं
स्त्रीलाभयुक्तं प्रमदाढ्ययुक्तम् //४९//

45b नृपामात्य° TU 46b–47a om. I 46c °गोजाति° T
47a °भक्तः L, °दुष्टः R 47b–48a om. T 47b प्रसूते] सुदांतं Q
द्विजदेवभक्तं L कुशीलं R 49c °करुणानु° CL 49d
°राढ्यपानं Q, °राढ्यवस्त्रं R

स्ववारवीर्यप्रबलो महीज:
स्मृतिश्रुताचारमतिं सशीलम् /
नरं सुवार्ते बहुभोगभाजं
कान्तं प्रियं स्थानविलेपनं च //५०//
हीरबलाढ्य: प्रकरोति चौमो
नरं नितान्तं स्मृतिशास्त्रविज्ञम् /
प्रभूतगोभूमिसताङ्गनाढ्यं
प्रियंवदं सर्वसहं मनोज्ञम् //५१//
प्रख्यातमत्यन्तसखापभोगं
जितारिमारोचकसाधकारम् /
स्वमासवीर्येण युतो महीनो
नरं विधत्ते दयितं नृपाणाम् //५२//
आरो यदा वर्षबलेन युक्त:
करोति मर्त्यं धनधान्ययुक्तम् /
हतत्विषं तीक्ष्णपरं सहिष्णुं
प्रियंवदं सर्वजनानुकूलम् //५३//
चौमो यदा पक्षबलेन पुष्ट-
स्तदा प्रसूते विगतारिपक्षम् /
प्रभुं प्रसिद्धं द्युतिमानयुक्तं
शूरं धनाढ्यं स्वकुलप्रधानम् //५४//

50b. स्मृतिस्तुता° Q, श्रुती:स्मृति° I 50c. प्रसूते बहुरोग° Q
50d. कीर्ति° L 51b स्मृत° Q, मृति° L, शृति° R °वित्तं SW
52a. °मन्मंत° BW 52c. स्वस्वामि° ABCILOQRSTUW भोगो. सुतो I 52d. नराणां S 53c. हेम° AS °टुषं R रुष्टि° W
54a. पुष्टि- O, युक्त- W 54c. प्रसिद्धिं R द्युत° ABCOQTUW, सूत° S 54d. सकुलं W

सौमो यदा मित्रबलेन हीन-
स्तदा कुमित्रं जनयेन्मनुष्यम् /
बलं करूपं धनधान्यहीनं
देवीदृजानां च तथा विरक्तम् //५५//
स्वक्षेत्रवीर्येण विवर्जितस्तु
सौमो ऽतिकष्टं विदधाति मर्त्यम् /
स्त्रीवल्लभं बन्धुजनव्यपेतं
गतार्थसंकं विजितं विपक्षैः //५६//
स्त्रीयानदोषप्रभवैरनर्थ-
व्ययादिदोषैः कलहैर्निमित्तैः /
संपीड्यते सर्वजनैर्मनुष्यो
सौमो यदा तद्बलेन हीनः //५७//
सांग्रवीर्येण विवर्जितस्तु
सौमः प्रसूते सहजं मनुष्यम् /
प्रपीडितं यत्रकृतैर्विकारैः
परावमैर्मित्रकृतैस्तथैव //५८//
शास्त्रग्रहालोकनवीर्यहीनः
करोति मर्त्यं विकृताङ्गमेव /
विमुक्तधर्मं सहजापरकं
विगर्हितं शीलपरिच्युतं च //५९//

55a सौमो A 55a मित्र°—55b कु° om. A 57a. स्त्रीयान° ABCILOQRS 57c संपीपते TU 58b सहजं T, यत्रजं Q 58c. यत्रकृतं R 59b. विषितांग° L 59c. सहजापरघ्नं L, सहजाविमुक्तं C 59d. °परं च्युतं Q च om. C

स्वचेत्नचीर्यप्रविवर्जितस्तु
ऽौमः प्रसूते ...
हिंसापरं बहुणशील्यकोशं
क्रिया विमुक्तं रतिहीनसौख्यम् ॥६०॥
आज्ञाबलनैव विवर्जितस्तु
ऽौमः प्रसूते ह्यधमं मनुष्यम् /
वृद्धाङ्गनासेवनधर्मशीलं
परार्थचेष्टास्वतिकष्टभाजम् ॥६१॥
हृद्रोगिणं दुर्बलदेहयन्त्रं
मूर्छास्मृतिं नीचपरिग्रहं च /
बं न प्रविवर्जितस्तु
ऽौमः प्रसूते विगतोधिमानम् ॥६२॥
विमुक्तधर्मं विगतप्रभावं
द्यूतप्रियं पापरतं कुशीलम् /
सदा विहीनः प्रकरोति मर्त्यं
ऽौमः सदा शत्रुविमर्दितं च ॥६३॥
स्वचारवीर्यप्रविवर्जितस्तु
ऽौमः प्रसूते विकृतं मनुष्यम् /
स्नानोपभोगाभरणादिबाह्यं
पराङ्गनोपासनकर्मशीलम् ॥६४॥

60a. °प्रति° C °नर्जितश्च W 60c. बहुण° BCILQTUW
60d. क्रिया° O विहीनं T 61b-64a om. W 61b. द्यधमं I, तिधमं BLQ, रधमं R (61a विवर्जितश्च W) 61c. °सेवनधर्मशीलं T
62a. हृद्रो° C, द्रुद्रो° ABILOQRS °देहवरं B, °देहवारं L, °देहभाजं Q, °देहयन्त्रं O, देह - I 62b. मूर्छाधिका Q, मूढस्मृति C 62c. प्रति° C 63c-d ऽौमो नरं 63d. शत्रुभिरर्दितं R 64c. °बाढ्यं ABCOR, °नाढ्यं I, °काढ्यं Q, बाह्यं LTU, °बंध्यं S

राङ्गनासङ्गमसक्त्याष्यं
वीक्षत वै वसदारण च /
हीराबलै हीन... च त्यौम:
करोति मर्त्यं व्यसनै: समेतम् //६५//
द्वेष्यं जगत्यद्भुतवेषचेष्टं
विहीनसौत्यं सखलं कृतघ्नम् /
त्यौमो यदा मासबलेन हीन-
स्तदा प्रसूते सरुजं मनुष्यम् //६६//
अनात्मजं कर्मविपत्तदारं
पापोद्यतं धर्मफलव्यपेतम् /
करोति त्यौमो ऽल्पबलेन हीनो
नरं नितान्तं प्रियसाहसं च //६७//
शठं परोपासनसङ्गद्वेष्यं
सुहृद्गमं स्त्रीगमनोत्सकं च /
स्वपत्तवीर्येण विवर्जितस्तै
त्यौम: प्रसूते ऽतिविकर्मशीलम् //६८//
इति श्रीबृद्धयवने त्यौमचार: //

65a °सक्तमसक्त° S °मस्वक्त° TU °त्याषं COR, °त्याजं L, °त्यावं QW 65b °हारिणं SW, °टारणं L, °टारूणं Q 65c. °बलो ABCILORTU, °बले CW, °बलै Q हीनतरश्च W, वर्जित एव Q 65d. व्यसनैरुपेतं C 66a द्वेषं ABCLSTUW, द्वेषां I, द्वैषं Q, वेष्यं R जगत्प्रद्भुत° O, जगत्प्रद्भुत° BLU, जगत्प्रद्भुत° R, जगत्प्रद्भुत° S, जगत्यद्भुत° W, जगत्प्रद्योत° A, °वेषचेष्टं BL, °विषचेष्टं W, सप्तं मास Q °शचेष्टं R, सततं न चेष्ट Q 66b. °सत्व Q, °मर्त्यं S सकलं BL, च सलं Q 66c. हीन om. O 66d. सहजं S 67a °विपत्त° W °हारं S 68a शत्र W °संग्रहेत्सु Q, °ग्रहेत् B, °संग्रहेष ITW, °संग्रहेत्रा U, °संग्रहे A, °संग्रहेत्त S, °संग्रहात्तं C 68b. सहृद्गमो ABCILQRSUW 68b. °नोत्सुकं QR, °नोत्सकं T col. इति श्रीबृद्धयवन°त्याषाटीकायां जगद्धीनीमोहनदासजीकारितायां त्यौमचार: Q col. श्री° om. ABIORSTU after col. W adds संपूर्ण:

मेषं गतस्त्वन्दुसुतो
कर्यात् कृशं बहुटनं शठं च /
मध्याह्नलापं प्रियविग्रहास्त्रं
दूरिश्रमोत्पन्नविपन्नचित्तम् //1//
वृषं गतस्तु पृथुपीनकान्तं
बुधो नरं त्यागिनमिष्टदारम् /
गान्धर्वलीलारतिहास्यशीलं
दत्तं नगत्यं प्रियवल्गवाक्यम् //2//
बुधः प्रसूते मिथुने सुवाक्यं
नरं प्रियाभाषणमिष्टकेशम् /
शिल्पश्रुतिज्ञानकलाविदग्धं
विकत्थिनं मानिनमूर्जितं च //3//
चतुर्थराशौ तु शशाङ्कसूनु-
स्तिष्ठन् विदेशाभिरतं प्रसूते /
प्राज्ञं कविं स्त्रीरतिगेयवित्तं
बहुक्रियासक्तमनस्विनं च //4//
बुधो नरं सिंहमुपेत्य
दत्तस्मृतिं ज्ञानकलाविमुक्तम् /
उत्साहसत्त्वस्थितिवित्तहीनं
नगत्यतिज्ञातमसत्यवाक्यम् //5//

1-12 om. L 1a. गतो विंदु° BI, गतो ह्यडु° W 1b कुर्याद्दृढं Q शवं STU, शतं W, कृशं Q 1c °प्रतापं C, °कलापं T °विग्रहं च W 1d °श्रमोत्पंत° ACOTU °वित्तं QR 2a °वीन° ABCIOQSTU 2c गांधर्वताला° W, गांधर्वविद्या° Q °हास्यशल्यं T 3b. °मिष्टवेशं R 3c. °शृति° B, °सृति° C, °स्मृति° Q °विधिज्ञं R 3d. विकत्थनं B, विकट्टनं Q मान्यसपूजितं W 4c. स्त्रीनति° ORS, स्त्रीनधि° ITU, स्त्रीनवाधि° Q, स्त्रीष्वधिं W °गोयवित्तं O, °ज्ञेयवित्तं S, °युक्तचित्तं W, गेयचि Q 5b. °त्मास्मृतिं ABCOSU °विमुक्तं C 5c. °सत्य° T 5d. °त्यवज्ञात° W °सत्ववाक्यं AC

गन्धामपत्य प्रसरं प्रसूते
पैप्रियं वाघ्रिनमिन्दुसूनुः /
आलेख्यलेख्यश्रुतिकाव्यवित्तं
निच्चानशिल्पादिविमिश्रितं च ॥६॥
तलाधरे शिल्पविवादवत्तं
बुध्नो बिधत्ते चपलं [प्रसूते /
शठप्रचार कृतकोपचार
चन्द्रक्रियोपाधिविधानदक्षम् ॥७॥
बुध्नो नरं वृश्चिकमेत्य कर्या-
दुर्मर्षदुःसञ्चरशोकलग्नम् /
विविष्टकर्माणमसाधुशीलं
पारुष्यदम्भच्छलनिश्चितं च ॥८॥
इनधैरस्यास्त बुध्नो मनुष्यं
विस्मातशब्दं जनयत्यदारम् /
शास्त्रार्थशिल्पश्रुतिशौर्यशक्तं
मेधाविनं नाम्यनिशौरदं च ॥९॥
बुध्नो मृगस्थो जनयत्यनर्थं
नीचं परप्रेष्यमसत्यचेष्टम् /
मूर्खं कलाशिल्पगणैर्विहीनं
निरुद्यमस्थं पिशुनस्वभावम् ॥१०॥

6c. °श्रुति C, °स्मृति Q °वित्तं CQW 6d. च om. A 7a. °विवादवातो ABCIRSTUW, °विवादवाते O, °विवादवत्तं Q 7b. निधत्ते] प्रसूते Q प्रसूतं Q, विधत्ते C 7d. पण° R °क्रियं पाप° W 8a. °मेव CR 8d. °टंमूढल° BQ, °टंमूढल° W, R, °टंपंडल° TU, °टंपंडल° C, °टंकडल° A, °टंबेडल° S 9c. °श्रुति° B, °सृति° C, °स्मृति° QW 10c. °शिल्प° ABICTU 10d. निरुद्यमत्वं T, निरुद्यमस्थं R, निरुद्यमस्थं W, विरुद्यमस्थं Q, निरुद्यासस्थं B, निरुद्यमस्थं S

कम्बे त सौम्यः शुचिशीलहीनं
नरं प्रसूते परिभूतमन्यैः /
वाग्बुद्धिकर्मोपहतं हताशं
ग्रहीनलज्जं रतिदुर्भगं च //११//
मीनद्वयास्थस्तु बुधो मनुष्य-
माचारशौचाधिरतं प्रसूते /
दैशानगं वाग्धनकर्मसाध्यं
दरिद्रमिष्टप्रजमल्पमिष्टम् //१२//
होरां बुधो वासरपस्य यात-
स्तीव्रं बलं कामपरं विशीलम् /
गतव्रतापं बहुपापरक्तं
देवद्विजानां परिनिन्दकं च //१३//
होरां गतो रात्रिपतेस्तु सौम्यो
नरं प्रसूते सभगं सशीलम् /
विशिष्टवाग्बुद्धिगुणं नयज्ञं
प्रियातिथिं नित्यमुदारचेष्टम् //१४//
त्र्यंशे बुधो वासरपस्य तिष्ठन्
नरं प्रसूते परिवादयुक्तम् /
क्रूरं हतारिं सरणं कुरूपं
कूटानुरक्तं च सदा सकामम् //१५//

11a. सौम्य - चि° B, सौम्यो हि वि° Q, सौम्यस्यनु° W 11b. °मन्यं ABCQU, °मन्यं S, °मान्यं W 11c. हताशं T 11d. मति° W °दुर्भगं A, °दुर्बलं S 12c. वाग्धि° BCIW, जन्मन° Q 12d. मित्रप्रजमिष्टदारं R L begins again with 13 13b. गलं L, रलं T, बले W, इलं U, शठं R विशालं CLW 13d. पर° LQ °चेष्टकं BC 14a. °पतिस्तु T 15a रात्रिपतिस्य L 15b-16a om. U 15b. परवाद° L °मुक्तं I 15c. हताशं R शरणं S, मरणं W, सरिणं R कुरूपं R, बहुरूपं T 15d. सकर्मं Q

त्र्यंशे बुध्नो राशि
नरं प्रसूते विगतारिपक्षम् /
पुत्रैषकं देवगुरुद्विजानां
कुलप्रधानं बहुपुत्रयुक्तम् //१६//
बुध्नो यदा चन्द्रभिसूतस्य संस्थो
भागे तृतीये प्रकरोति मर्त्यम् /
माङ्गल्यधर्मं अतिधर्मबाह्यं
स्वबन्धुमानं संपदा वियुक्तम् //१७//
स्वलङ्घिभागेन्दुसुतः सुवाते
सुरूपदेहं सौभगं मनुष्यम् /
यज्ञव्रतादिष्वनुरक्तचेष्टं
दातारमार्यं बहुमित्रपक्षम् //१८//
तृतीयभागे सुरपूजितस्य
बुध्नो विधत्ते प्रसवं मनुष्यम् /
स्त्रीवल्लभं शास्त्रमलंध्यवीर्यं
प्रभूतकोशं विविधार्थयुक्तम् //१९//
भागे तृतीये शशिजः सितस्य
तनुभवं प्रसूते सुविदग्धमेव /
मर्त्यं महाधामनिधिं गतारिं
प्रसन्नचित्तं नृपवल्लभं च //२०//

16a. त्रिंशे LO, अंशे ABCTU प्रजातो O 16d om. BLR; Q has चक्रिक्रियाणां सुभगं मनुष्यं, W has भूमिदिरण्याम्बररत्नलाभं
17c. शृति° C, स्मृति° Q 17d. स्वबंधुमान् ABCI, बंधुमान् U, स्वबंधुवा R स्वल्पयदा → वियुक्तं AIO, स्वल्पयदा विमुक्तं C, स्वल्पपदा वियुक्तं STU, शल्ययदा वियुक्तं R, स्वल्पयुक्तं BL, स्वलयुक्तं W, सततं करं नृपाणां Q 18a. स्वबंधुत्रिभागे° L, स्ववहिर्विभागे° W प्रसूते Q 18b. स्वरूप° L स्वभगं L
18c. °व्रतादिज्ञ° CLTU, °व्रतादेज्ञ° Q, °व्रतादेस्त्व W °नुरूप° BW, L, °रणैक° Q °चित्तं S 18d. °मायं BL, °मायां C, °माढ्यं I, °माड्यं Q °मित्रयुक्तं Q 19b. प्रसन्नं LW, सुभगं C
19c. शु° ABCILRW, शुद्ध° S, साधु° Q, स्थान° TU 20 21 शनौ BLW 20d. प्रसौम्यचित्तं L, प्रकृष्टचित्तं Q

त्रिंशे शनेः सोमसुतः प्रयातः
करोति मर्त्यं सचिवं
विषादितं दुर्बलदेहसत्त्वं
प्रवासिनं विक्रयविग्रहं च ॥२१॥
चरन् = त्रिंशे दिनपस्य सौ॰
करोति पापं विकृत मनुष्यम् /
स्त्रीदुःखितं बन्धुजनैर्विमुक्तं
प्रसक्तशीलं हृतशक्तिदर्पम् ॥२२॥
चन्द्रांशके स्यान् नवमे यदैव-
स्तदा विधत्ते सुसुखं नता
स्यातं वपुष्मन्तमुदारचेष्टं
जेतारमीड्यं सुहृदां सतां च ॥२३॥
नवांशके भूमिसुतस्य सौम्यो
नरं विधत्ते रुधिरार्तदेहम् /
विकर्मशीलं सुहृदामनिष्टं
दुःखं स्वलं पार्थिवपीडितं च ॥२४॥
नवांशके स्वे प्रकरोति सौम्यः
सौम्यं सुरूपं सुभगं मनुष्यम् /
देवद्विजातिप्रणतं प्रसन्नं
प्रियातिथिं ब्राह्मणसंमतं च ॥२५॥

21a. त्रिंशे O प्रजातो O 21b. मर्त्यं om. U, नित्यं ORS सारि॰ ABCILOQRTW, णं U 21c. विषार्दित C, विष्पादितं A °स॰ BILQTW 21d. विग्रहविक्रयं R 22a. सौम: Q 22c. °र्वियुक्तं TU 22d. हृति° O, हृत्त° TU 23a. विधो: नवांशे च यदा बुधस्येत् S 23b. यदैंदु° IQW, यदेदु° ACOTU, यदेंदं BL, यदादी° R 23b. सुस्थितं LQW, त्यसुसं O 23c. वपुष्यंत° IQ 23d. °मीड्यं B सतं LR 24c. °मनिष्टं R 24d. पापनि° L °मीहितं S 25b. स्वरूपं L 25c. °प्रणतं om. A, प्रणवं CL, प्रवणं BIOQRTUW प्रसिद्धं T 25d. सर्वजनानुकूलं R

चन्द्रांशकस्थः सुरपूजनस्थ
सौम्यः प्रसूते सुखिनं मनुष्यम् /
नानाशीलाढ्यं प्रचुरप्रतापं
सुमित्रयुक्तं प्रचुरं सुशीलम् //२६//
शुक्रस्य भागे नवमे बुधस्तु
करोति मर्त्यं नितिधार्थयुक्तम् /
प्रभूतमत्र द्विजपूजनाप्तं
सुतान्वितं नित्यमुदारचेष्टम् //२७//
सौरस्य भागे नवमे च तिष्ठन्
करोति सौम्यो ऽतिरुजं मनुष्यम् /
कुशिल्पिनं साधुजनैरयोग्यं
पराङ्गनासक्तमनर्थयुक्तम् //२८//
सूर्यांशकस्थो विदधाति सौम्यो
नृणां रवेः पापमतिं न सौख्यम् /
कुमित्रसङ्गं रिपुपक्षवृद्धिं
यशोधनं सत्संशयं च //२९//
सूर्यांशके शीतकरस्य नैधनं
नरं विधत्ते विविधं सतापम् /
सतार्थयुक्तं रतिसौख्यभाजं
विशिष्टशीलं विनयैः समेतम् //३०//

26d प्रचुरं —27b om. I 26d प्रचुरं] सुभगं Q, सतनं R 27a. बुधश्च L, बुधस्थः W 27c. °पूजनेषु S; °पूजनेषु LW, °पुजनेसुं O, °पूजनेसूं Q 28b. निरुजं IS 28c. कुशिल्पनं BQ, कुशीलिनं W °गणैर° O 28d. वरांगना° L °थोग्यं T 29b. °मतिमसौख्यं W 30b विधत्ते om. A 30c. सुतीर्थमुक्तं W रत° R °युक्तं Q

सूर्यांशक ऋक्षसुतस्य सौम्यो
नरं निधत्ते ऽतिशठं विशीलम् /
गतश्रियं बन्धुजनेन नित्यं
पापात्मकं रोगसमन्वितं च //३१//
सूर्यांशके स्ते प्रकरोति सौम्यो
नरं [illegible]ं शास्त्ररतं सदैव /
कलासु दक्षं प्रणतारिभक्तं
जितेन्द्रियं साध्यतमं सदैव //३२//
सूर्यांशके देवगुरोर्हितस्थ
सौम्यः प्रसूते सुतरां सुशीलम् /
मर्त्यं महावृत्तविवृद्धियुक्तं
प्रियातिथिं धर्मपरं सदैव //३३//
सूर्यांशके भार्गव एव सौम्यः
करोति मर्त्यं प्रचुरान्नकोशम् /
नृपप्रियं साधुजनानुरक्तं
सद्धर्मशीलं बहुपुण्यसौख्यम् //३४//
सूर्यांशके सूर्यसुतस्य सौम्यः
करोति दीनं कृपणं कदर्यम् /
व्यपेतशीलं बहुरोगयुक्तं
पापात्मकं निष्ठुरवाचकं च //३५//

31a सौम्यो om. Ja 31 निधत्ते I 31d च om. N
रुचं L 32a [illegible]त्ते om. BLN, बहुधर्म्मशील Q 32c T
नितांतं Q 33 om. W 34a °वृत्ति° CTU, °वृत्य° Q
°विवृद्ध° ABIORS, °विवर्द्ध° L थ्युद्ध R 33d–35c om. L
34c °प्रियातिथ्य° A, °प्रियं सत्य° S, °प्रियं साधु° C 34d °सौम्यं Q

सूर्यांशके वासरपस्य सौम्यो
नरं प्रसूते कुटिलं कुशीलम् /
कुकर्मरतं कुजनप्रसक्तं
कुस्त्रीषु रक्तं नृपमानयुक्तम् //३५A//
सूर्यांशकस्थः शशिनश्च सौम्यो
नरं प्रसूते सुतमानयुक्तम् /
प्रियाधिकं कान्तियुतं सुशीलं
प्रपञ्चमित्रं परदाररक्तम् //३५B//
सूर्यांशके भूमिसुतस्य मर्त्यं
सौम्यः प्रसूते निरुजाधितप्तम् /
विनार्थयुक्तं विगतप्रतापं
पाखण्डिनं दुर्जनवल्लभं च //३५C//
रसूर्यभागे विचरन् बुधस्तु
सुरूपमेव प्रकरोति मर्त्यम् /
नृपप्रियं सत्यरतं सुवाक्यं
सदानुकूलं द्विजदेवताभ्यः //३५D//
सूर्यांशके देवपुरोहितस्य
बुधः प्रसूते सुभगं मनुष्यम् /
विद्याविनीतं बहुशास्त्ररक्तं
बबकिनं विप्रमतिं प्रगल्भम् //३५E//

35A–35G om. Q 35Ab–35Ba om. BI L 35Ab कुशीलं om. A, सुशीलं C 35Ac °प्रयुक्तं W 35Ad. नृपयान° ACORS 35Ba शशिजस्य W 35Bb सुतयान° U 35Bc प्रियाधिकं TU 35Bd–35 Cc om. T 35Bd. प्रसच्च °LW परनाश° R युक्तं W, °दुष्टं R 35Ca-b सौम्यो मर्त्यं R for 35Cc there is substituted 35Bc (with प्रियाधिकं) in CU 35Cc विनार्थसौख्यं R, विहीनवित्तं W 35Cd. दुर्भगवल्लभं I 35Db स्वरूप° L 35Dd °देवतानां SW 35Eb–35Fa om. T 35Ec बहुवस्त्र°S

सूर्यांशके दैत्यपुरोहितस्य
बुधो विधत्ते बहुलाम्बयुक्तम् /
त्रीसौख्ययुक्तं प्रणतारिपक्षं
सुवर्चसां सादितसर्वशत्रुम् //३५F//
रौद्रं सकृष्णं सततं कुचैले
मालस्यचं पापरतं सदैव /
सूर्यांशके सूर्यसुतस्य सौम्यो
नरं विधत्ते ऽतिबलं कृतघ्नम् //३५G//]
त्रिंशल्लवस्थो ऽवनिजस्य सौम्यो
नरं प्रसूते कठिनं कुरूपम् /
सतार्थहीनं व्यसनैरुपेतं
पराङ्मुखं देवगुरुद्विजानाम् //३६//
त्रिंशल्लवस्थो ऽर्कसुतस्य सौम्यः
करोति तिष्ठन् परतर्ककं च /
रौद्रक्रियासक्तमतिं प्रचण्डं
व्रतप्रियं व्याधिभिरर्दितं च //३७//
चन्द्रात्मजो देवपुरोहितस्य
त्रिंशांशकस्थः प्रकरोति धीरम् /
सदा विनीतं गुणिनामभीष्टं
स्वबन्धुपूज्यं कुलसत्तमं च //३८//

35Fd. सादितसर्वशत्रुं W 35Ga. सकृष्णं ILRSU 36c. सुतीर्थे°
37b तिष्ठन्] नूनं Q °तर्कुकं ACOR 37c °कृत्याशक्ति° L
37d. °रीर्दितांगं R, °रार्दितं च Q, °रीधितं च W 38c. गुणना° BCI
38d. कुलसपट W, कुलसंमतं Q, गुणसंमत L

त्रिंशांशके स्वे शशिसूनुरेव
अर्घ्ययुक्तं मनुजं सुवाते /
गुणैर्नृवि ख्यातमलंध्यवीर्यं
प्रसन्नमूर्तिं सततं सुशीलम् //३९//
त्रिंशल्लवे दानवपूजितस्य
सौम्यो विधत्ते प्रचुरप्रतापम् /
प्रच्युं परक्षेत्रतथाध्वनानां
प्रदानशीलं सुकलत्रयुक्तम् //४०//
स्वमित्रवीर्येण युतस्तु सौम्यः
करोति मर्त्यं बहुमित्रयुक्तम् /
प्रदानशीलं गुरुदेवभक्तं
सुश्रूषकं साधुजनं सदैव //४१//
सौम्यो यदा क्षेत्रबलेन युक्तः
करोति मर्त्यं प्रियमेन लोके /
स्थिरक्रियारम्भजनस्वभावं
विख्यातशब्दं दृढमित्रपक्षम् //४२//
स्वतुङ्गवीर्येण युतस्तु सौम्यो
नरं विधत्ते प्रमदास्वभीष्टम् /
[प्रदानशीलं गुरुदेवभक्तं
सुश्रूषकं साधुजनस्य नित्यम् //४३//]

39b प्रसूते Q 39d. सुनतं S कुशीलं ABCLOQRSTUW
40c. परंक्षेत्रप्ररूधाध्वनानां W 40d–41b om. CTU
41d om. C 42a नदा त्रवसेन L 42c °जन° om. O 42d.
युक्तं W 43b–44a ...m. W 43b. प्रसूते C 43c–d repeated
from 41c–d.

नवांशवीर्येण युतस्तु सौ-
नरं प्रसूते सततं मनोज्ञम् /
शुचिं क्षमासत्यरतं कृतज्ञ
मनस्विनं सर्वसुखाधिवासम् //४४//
दृग्ग्रहालोकनवीर्ययुक्तः
करोति सौम्यः प्रणतं मनुष्यम् /
शूरं बहुक्लेशसहं रतज्ञं
नृपप्रियं पुण्यमतिं सदैव //४५//
विज्ञानशास्त्रश्रुतकाव्यशिल्प-
गान्धर्वसङ्गीतकलाधिरामम् /
पुंवीर्ययुक्तः प्रकरोति सौम्यो
कीर्तिम् //४६//
दाक्ष्यसाहसदाक्षिण्यसहास्य-
सौभाग्यचातुर्यगुणैरुपेतम् /
अज्ञाबलाढ्यः प्रकरोति सौम्यः
प्रसन्नमूर्तिं प्रथितं पृथिव्याम् //४७//
चेष्टाबलाढ्यः प्रकरोति सौम्यः
स्त्रीवल्लभं भूपयुतं मनुष्यम् /
स्वाचारधर्मप्रचुरं प्रगल्भं
सत्याधिकं नीतिपरं सदैव //४८//

44c °सत्व° BCILQTU °युतं Q 44d सर्वेसुसाधिव° Q, सर्वेसुधि° A, युधि° — S 45c रतिज्ञं S, रतज्ञं L, रसज्ञं Q, रज्ञं B, क्षयज्ञं W 45d पुण्यरतं L 46a विज्ञानकाव्य° QW °श्रुत° BCLTU, °स्मृति° Q °शास्त्र° Q 46c सूवीर्य° Q 47a दाक्षिण° IO, दाक्ष्यण° L 47d–48c in marg. O 47d °मूर्तिः ABCILSTU प्रथितः ABCILOSU प्रथिव्यां T, धरित्र्यां R 48c °प्रचुरं om. AC

रात्रिवीर्यप्रबलस्तु सौम्यो
नरं प्रसूते सततं धनाढ्यम् /
मिष्टान्नपानं प्रियगन्धमाल्यं
सेवाविधिज्ञं सुकृतोपचारम् //४९//
स्ववारवीर्येण युतस्तु सौम्यः
करोति मर्त्यं बहुधर्मशीलम् /
प्रियप्रदानं प्रियदर्शनं च
प्राज्ञं बहुज्ञानविकीर्णबुद्धिम् //५०//
होराबलाढ्यः प्रकरोति सौम्या
नरं नराणामनिशं हितेप्सुम् /
बहुश्रमक्लेशसहं विनीतं
दुर्धर्षमन्यैः प्रणतारिपक्षम् //५१//
बुधो यदा पक्षबलेन युक्त-
स्तदा प्रसूते बहुपक्षयुक्तम् /
जनप्रियं धर्मपरं सुरूपं
प्रमाथिनं वैरिगणस्य सम्यक् //५२//
सवीर्यप्रबलस्त सौम्यः
करोति मर्त्यं बहुवित्तराजम् /
देवद्विजेभ्यो निरतं विनीतं
स्विनं स्त्रीसुभगं मनुष्यम् //५३//

49c. °गंधतादृयं W 50d. वपुर्ज्ञान° CT 51b. हितेच्छुं SW, हितेशुं AB, हितेवु Q, हिप्सु L 51c. °क्लेशसहं B 51d. प्रणतारि° U
52c. °प्रियं om. L धर्मरतं L सरूपं Q, स्वरूपं L 53 om. L 53a. स्वभाव° T
53c. °द्विजेषु W विनीतं]मनुष्यं Q 53d. मनुष्यं]सुवेषं R

सौम्यो ऽब्दवीर्यप्रबलः प्रसूते
नरं कलाकोविदमद्भुतार्थम् /
सौहृदप्रणयादरज्ञ
गान्धर्वशीलं प्रियनृत्यहास्यम् //५४//
स्त्रीहेतुगीतिज्ञयवित्तकीर्तिं
जघन्यरतं च न सौहृदं च /
सौम्यः सुहृद्वीर्यविवर्जितस्तु
नरं सुखाते विषयप्रसक्तम् //५५//
स्वचेत्रवीर्येण विवर्जितो ऋक्षः
करोति मर्त्यं विगताभिमानम् /
स्त्रीपानदोषप्रबलैरनर्थै-
र्व्याध्यादिभिर्दुःखयुतं सदैव //५६//
स्वतुङ्गवीर्येण विवर्जितो ज्ञो
नरं प्रसूते ऽतिनिकृष्टचेष्टम् /
प्रपीडितं वंशसमुद्भवैश्च
दारिद्र्यराजं सततं कुचैलम् //५७//
नवांशवीर्येण विवर्जितो ऋक्षः
कठोरवाक्यं जनयेन्मनुष्यम्
सहजाङ्गरक्तं
विगर्हितं शीलपरिक्रियाभिः //५८//

54c°प्रणयादरज्ञं W 54d. प्रियमित्र° W 55b न च S
प्रसूते Q 55c स्त्रीपान° AOS 56d. वध्या° I,
व्याध्या° ABC LOQRSU, साध्या° T 57b तिविकृष्ट°
ABCLQS 57d. दारिद्र्य° R 58a विवर्जितो ऽसौ BL,
विनर्जितश्च W, विवर्जितश्चेत् Q 58b–59a om. U 58
सहजामरक्तं R 58d °क्रियासु Q

युग्मग्रहालोकनवर्जितो यः
करोति मर्त्यं सुहृदामनिष्टम् /
हिंसापरं बहुऋणमल्पकोशं
विरक्तमित्रं विकृतिप्रगल्भम् //५९//
मुंचेत्रवीर्येण विवर्जितो यः
करोति २-गीतं सततं हताशम् /
खलं वधद्रोहकृतानबन्ध
स्वाचारसत्यश्रुतिधर्महीनम् //६०//
दृग्वीर्यहीनः प्रकरोति सौम्यो
नरं हताशं नयनष्टतत्त्वम् /
यद्भोत्सुकं चौरगणाहितं च
क्रियाविहीनं परदेशरक्तम् //६१//
चेष्टाबलेन प्रविवर्जितो यो
नरं सवाते ऽतिखलं कुचेष्टम् /
शठं तथा निष्ठुरवाक्यशास्त्र
विमत्रदारात्मजसंघयन्त्रम् //६२//
---------- //६३//
स्ववारवीर्येण विवर्जितो यो
नरं प्रसूते बहुकष्ट२-गाजम् /
रुष्वसह्यं विफलश्रमार्ते-
मन्योन्यवैरोपहतात्मजन्तुम् //६४//

59a. °वर्जितश्च W 59b. °म२-गिष्टं ABCILOQSTUW 59c. बहूणं ABCIQTUW, २-ऋणं L (ह्ण in marg. L³) 59d. °मित्रं ACIOSTU विहृति° AS 60a विवर्जितश्च W 60b-61a प्र° om. BLQW 60b. २-गीतं T, २-गिहं U 60c. खलं] शठं R 60d. °सत्य°] स° ACS 61b नयनष्टतत्त्वं om. L व्यय° R 61c यद्भोच्चकं T चौरगणा° O 61d. कृपा° L ~~61a-61b स्ववारवीर्येण विवर्जितो यो~~ (interchanges 62a and 64a) 62a. °वर्जितश्च W 62b प्रसूते Q निखलं I, निखिलं L प्रचेष्टं ABCILOGRST, प्रविष्टं U 64a. विवर्जितश्च W 64b बहुरोग° L 64c. °ष्वरुह्यं L, °ष्वसत्यं R विकल° CSTU °यमार्ते° W, °श्वनार्ते° L 64d. °मनोन्य° IO, °मनान्य° L °यौरोप° L °हतात्म° IO °नंतं ABCILOQSTU, °तंतं R, °जंच W

होराबलेन प्रविवर्जितो चो
नरं प्रसूते बहुशत्रुपक्षम् /
प्रोगान्वितं दुःखपरीतवृत्तिं
प्रयूनाप्रियं प्रक्षयशौचहीनम् //६५//
स्वपक्षवीर्येण विवर्जितो चो
नरं प्रसूते मलिनं सुदीनम् /
प्रकृतदुःखं सततं रुजार्तं
विहीनपक्षं बहुतर्ककं च //६६//
स्वसःसवीर्येण विवर्जितो चः
करोति मर्त्यं कुटिलस्वभावम् /
गूढद्विजावञ्चकरं हितञ्च
पराचरकं कृपणस्वभावम् //६७//
बुधो यदा वर्षबलेन हीन-
स्तदा प्रसूते विधनं मनुष्यम् /
नानार्थनाशैः परिपीडितार्द्रं
सल्लानुरक्तं गुरुभक्तिहीनम् //६८//
इति श्रीवृद्धयवने बुधाचारः //

Her 66 in 65a. प्रविवर्जितञ्च W order in C 65a, 66b–66d, 66a, 65b-65d 65d °प्रौच°]°यशो° BQ, °यसो° L, °यसं° W 66a विवर्जितञ्च W 66b सुजाते R 66c. प्रसूत° Q सजातं BLW 66d. °तर्कुकं OR च om. R 67a विवर्जितः W 67c °द्विजायाच्च° C °करो ABCILOQRSTU हितं M, तिहीन Q col. इति श्रीवृद्धजवन-भाषाटीकायां श्रीमोहनदासकारितायां बुधाचारः Q col. श्री° om. ABIORSTU after col. [illegible] W adds संपूर्णः

मेषे गुरुर्देवनरं प्रसूते
दुर्मर्षणं शौर्यबलस्वभावम् /
विस्फोटकर्माणमतिप्रगल्भ-
मोजस्विनं बुद्धिगुणैरुपेतम् //1//
वृषे गुरुः पाण्डुयशःप्रतारं
नरं प्रसूते सुभगं सुवेषम् /
कान्तं स्वदाराभिरतं विनीतं
देवद्विजाचार्यकृतोपचारम् //2//
तृतीयराशौ च सुरेज्यमन्त्री
नैपुण्यदाक्षिण्यपरं प्रसूते /
सुमेधसं वाङ्मनसाहितार्थं
कृपापरं बुद्धिगुणान्वितं च //3//
तिष्ठन् गुरुः कर्कटके सुरूपं
विद्वांसमोजोबलवीर्ययुक्तम् /
प्राज्ञं प्रसूते प्रियधर्मकाजं
यशस्विनं लोकपुरस्कृतं च //4//
सिंहं गतो देवगुरुः प्रवीरं
नरं प्रसूते स्थिरधैर्यसत्त्वम् /
विद्वांसमालक्ष्यमुदारबुद्धिं
शूरं बहुस्निग्धसुहृज्जनं च //5//

L om.1b 1-12 1b.सौर्यचल° IO, सौर्यचल° BQS, सौम्यचल° W, सत्वबल° R 2a.पीडयसप्रतारं R, पाटुयशः प्रतारं T, पांडुयस्तप्रतारं BW, पांडुपशमतारं A, उग्रसुधर्मप्रीतिं Q 2c.°दाराभिरमतं S 3a.तृतीयराशौ सुरराजमन्त्री Q 3d. क्रियापरं O °गुणान्वितं Q 4a.सुरूपं om.S, शूरूपं Q 4b.°बलकीर्ति° Q 4d.यशस्विनं Q 5a.सिंहे Q 5b. स्थिरधीवृ°TU °सत्यं Q

अन्ते क्रियाज्ञानविशुद्धबुद्धिं
मेधाविनं कर्मकथाविरामम् /
शास्त्रार्थशिल्पप्रतिकाव्यचित्तं
सुदर्शनं देवगुरुः प्रसूते ॥६॥
तुले विचित्रार्थबहुप्रलापं
गुरुः प्रसंस्थानधियं प्रसूते /
कान्तं शुभाचाररतं विनीतं
प्राज्ञं वणिक्सार्थमहत्तरं च ॥७॥
गुरुर्नरं वृश्चिकमभ्युपेतः
क्षुद्रं प्रसूते बहुशत्रुपक्षम् /
सुहृच्चलद्रोहरतं कुशीलं
प्रपंचकं हिंस्रमनिष्टदारम् ॥८॥
धनुर्धरस्थस्तु गुरुः प्रसूते
प्रियोपहारं श्रुतधर्मशीलम् /
सच्चव्रताचार्यमसंस्थितार्थं
दातारमार्यं बहुमित्रपक्षम् ॥९॥
गुरुर्मृगे मार्दवमन्यवीर्यं
नीचक्रियाचाररतं दुरन्तम् /
मूर्खं पराच्चाकरमर्थहीनं
बहुश्रमं क्लेशसहं प्रसूते ॥१०॥

6a° विशुद्धबुद्धिं T 6b. मेधाविनी A, मायाविनि Q
6c. °कार्य° I °चित्तं ABCIOQSTU 7a. °प्रतापं T
7b. गुरुप° ABCIOQTUW, गुरुः स° S, गुरुर्ग° R 8a.
वृश्चिकराशिसंस्थो AS 8d. °मनिष्टदारं C 9d. °मार्यं Q,
°मार्यं STU 10b. दूरवं ORW, दूरन्तं I 10c. °करं विहीनं W

कुम्भे तु जीवः मिथुन नृयस
विट्टेशशीलं जनयत्यसत्यम् /
कुशिल्पिनोपाश्रयकर्कशं च
मुख्यं गणानामतिनीचचेष्टम् //११//
मीनद्वयस्थो गुरुगौरवज्ञं
गुरुर्नरं ह्याढ्यधनं प्रसूते /
हृष्टं स्थिरारम्भमनिष्टदर्शं
वेदार्थशास्त्रश्रुतिकाव्यविज्ञम् //१२//
होरां रवेर्देवगुरुः प्रयातः
करोति मर्त्यं बहुरोषयुक्तम् /
लुब्धं स्ववाग्दोषयुतं सुतीव्रं
सुगुप्तपापं परतर्ककं च //१३//
चन्द्रस्य होराधिगतः सुरेज्यो
नरं प्रसूते सुभगं मनोज्ञम् /
स्थिरक्रियारम्भधनं शरण्यं
धर्मस्वभावं दृढसौहृदं च //१४//
भागे तृतीये सुरराजमन्त्री
सूर्यस्य सूते कृपणं मनुष्यम् /
क्रूरं क्रियाहीनमनप्रहृष्यं
निन्द्यं कुकर्मार्जितसंपदं च //१५//

~~ABCILOQRSTUW~~

11b. विट्टेष्ट° R °त्यवद्यं Q 11c. °कर्मिणं R च om. Q 11d. मुख्यांगणाना° ABUW, मुख्यो गणाना° O, मुखं गणाना° Q, मुख्यांगनाना° C, मुखांगलाना° I °नीचवृत्तं W 12b. गुरुं CUW 12c. °मद्दीन° R °धर्मं A 12d. °काव्यश्रुतिशास्त्र° Q °भिन्नं O, °दज्ञं T L begins again with 13 13c. लुब्धं BLRW, तमं Q स्वयं °ोष° S 13d. °तर्कुकं ACORU 14c. शु°क्रियां T °रं°धर्मं A, °रं°पदं S 14d. दृष्ट° C, गत° Q 15b. सूर्यः प्रसूते L कृपणस्वभावं Q 15c. °प्रहृष्यं ACSTU, °प्रहृष्टं IO 15d. वा L

जीवस्त्रि—गे रजनीकरस्य
तिष्ठन् प्रसूते समनोज्ञरूपम् /
रं प्रसिद्धं बहुमानवित्तं
प्रगल्भमित्रं गि.जट्व—कम् //१६//
त्र्यंशे गुरु—मित्रतस्य द—त्ते
नृणां भयं बंधु—जनैः प्रसूते /
गविरोगं
प्रमोषणं
सामसुतस्य तिष्ठन्
करोति मर्त्यं प्रवरं प्रसिद्धम् /
विद्याविनीतं बहुधर्मसक्तं
सौम्याकृतिं सौम्यगुणैः समेतम् //१८//
त्र्यंशे स्वके देवगुरुः प्रसूते
सुशील विजितारिपक्षम् /
क्षमान्वितं पार्थिवमानयुक्तं
चतुष्पदाढ्यं प्रणतं गुरूणाम् //१९//
द्रेष्काणसंस्थो भृगुजस्य जीवो
प्रसूते बहुकांचनाढ्यम् /
वररत्नयुक्तं
सुखान्वितं पार्थिववल्ल—भं च //२०//

ABCLOQRSTUW

16c. प्रसूते Q 16d. °वित्तं BLQR °रतं R 17a °सुतः प्रसूते Q 17b बंधु—जने W सदैव Q 17d. प्रमोक्षणं Q, प्रमोषणं R 18a °सुतः प्रसूते Q 18d. सौम्याकृतं ABCLOQRSTU 19a. द्रेक्काण° L, दृष्काण° P, दृक्काण° RTU, दृकाण° AB 20b °नाढ्यं S 20c. नामाढ्य° T, नानाढ्य° Q, नागान

रौद्रं परस्वापहरं कुबुद्धिं
कनिष्ठकर्माणममित्रवन्तम् /
द्रेष्काणसस्था रावनस्य जीवो
नरं प्रसूते बहुशोकराजम् //२१//
त्रेष्यः कुकर्मातिसलस्वभावो
दुर्वृत्तहीनस्त्वथ मन्दसत्त्वः /
नवांशके वासरपस्य जीवो
यदा तदा स्यान्मनुजः प्रचण्डः //२२//
नवांशके रात्रिपतेः सुरेज्य-
स्तिष्ठन् प्रसूते सुभगं मनुष्यम् /
प्रियातिथिं प्रीतिकरं नराणां
प्रसन्नचित्तं प्रमदास्वभीष्टम् //२३//
प्रसादिरोगं व्यसनोपतप्तं
नयान्वितं पापरतं प्रकामम् /
शुक्रे भूमिसुतस्य जीव-
स्तिष्ठन् प्रसूते ऽतिसलं मनुष्यम् //२४//
बुधस्य भागे नवमे सुरेज्य-
स्तिष्ठन् प्रसूते सदयं मनोज्ञम् /
वित्तान्वितं धर्मपरं सुवेषं
शास्त्रार्थरतं सुतसौख्ययुक्तम् //२५//

21a. स्वार्थहरं W, °स्वाहरणे O 21b. अनिष्ट° R °वं तु T, °रंतं BL, °रक्तं QW 21c. दृष्काण° CI, दृक्काण° ABQTU, दृकाण° O, दृका° R 21d. बहुकोप° L 22a. कुकर्माणबल: CL, कुकर्माणचल: BIQ, कुकर्मा विचल° W 22b. °सत्य: BL 22d. यदा]सदा W तदा om. A 22d. मनुज: — 23b सुभगं om. D 23b. स्वभगं L 23d प्रसन्नचित्तं om. B 24a. प्रसितो° W, व्यसने° L [illegible] °चमं U, °पेतं B, °न पेतं L 24b. नयान्वितं C [illegible] °नये सुरेज्यो C

जीवो नवांशे विचरन् स्वकीये
करोति मर्त्यं नृपतुल्यवेषम् /
सुत्राग्विनं शत्रुकलत्रयुक्तं
शास्त्रार्थयुक्तं सुजनार्थवन्तम् //२६//
शुक्रस्य भागे नवमे सुरेज्य-
स्तिष्ठन् प्रसूते सुखिनं मनुष्यम् /
तेजस्विनं कीर्तिकरं कृतज्ञं
पुण्यात्मकं धर्मरतं सदैव //२७//
भारादिरोगव्यसनैः समेतं
प्रियाविहीनं विगतप्रतापम् /
नवांशकस्थो रविजस्य जीवो
नरं सुवाते नृपपीडितं च //२८//
सूर्यांशके वासरपस्य जीवो
नरं प्रसूते विधनं विरूपम् /
अकीर्तिवन्तं बहुशत्रुयुक्तं
मित्रैर्वियुक्तं विमुखं विशीलम् //२९//
सूर्यांशके देवगुरुः प्रसूते
चन्द्रस्य तिष्ठन् धनिनं मनुष्यम् /
प्रियातिथिं पुत्रसुचार्थयुक्तं
भूपालपूज्यं दयितं जनानाम् //३०//

26d. शास्त्रार्थरक्तं QR 28a. नारोग्नि° I, भारात्त° L : प्रिया R 28c. नवांशके स्वे L 28d. प्रसूते QW in pla 29a T repeats 30a 29c. अकीर्तिमंतं BCIQW °शत्रुयुक्तं 30d. नराणां C

बृहस्पतिर्दृष्टदशाङ्गसंस्थो
    ऽन्नौमस्य सूते प्रबलं मनुष्यम् /
विद्यासमेतं व्यसनैरुपेतं
    रोगार्दितं बन्धुजनस्य नित्यम् //३१//
अर्कांशसंस्थः शशिजस्य जीवो
    नरं प्रसूते प्रथितं नृलोके /
सत्याधिकं सर्वगुणैरुपेतं
    प्रभुप्रियं बन्धुजनस्य नित्यम् //३२//
अर्कांशके स्वे प्रकरोति जीव-
    स्तिष्ठन् नरं सर्वसमृद्धिमन्तम् /
पुष्टं जितारिं ऽनयरोगयुक्तं
    रामास्वभीष्टं सततं सुशीलम् //३३//
जीवो ऽभृगोर्दृष्टदशाङ्गसंस्थो
    नरं प्रसूते हृयकांक्षनाढ्यम् /
प्रियातिथिं ऽयोगिनमार्यशीलं
    प्रमाथिनं वैरिजनस्य नित्यम् //३४//
सूर्यांशके ऽभास्करनन्दनस्थः
    जीवः कुमैत्रं कुरुते मनुष्यम् /
दीनं विरूपं बहुदुःखभाजं
    प्रपीडितं दस्युभिरेव ऽनूनैः //३५//

31b. प्रबल S 31d. रुगार्दितं R 32 om. L 33b. °वंतं L, °युक्तं TU 33c. पुष्टं BLOR बहुरोग° L °मुक्तं Q 34a. °ऽभाव° L 34c. ऽयोगिन° Q °मापशीलं R, °मार्गशीलं I 34d. प्रमाटिनं R वैरिजनस्य LQR नीलं Q 35c. निरूपं Q, विरुद्धं L 35d. अपीडितं T ऽनूनैः BLQ, नित्यं W

नरं प्रसूते कुटिलं मनुष्यम् /
ईर्ष्यापरं पण्डितलोकवर्गं
विहीनशीलं परदारकामम् //३६//
त्रिंशल्लवे सूर्यसुतस्य जीव-
स्तान् विधत्ते विकृतं [illegible]म्
पापानुरक्तं परदारशीलं
स्वबन्धुहीनं कुटिलस्वभावम् //३७//
त्रिंशांशके स्वे सुरराजमन्त्री
मनीषिणं वाक्यचतुरं करोति /
मर्त्यं सुरक्तं द्विजदेवभक्तं
सन्तुष्टचित्तं सततं सुशीलम् //३८//
त्रिंशांशके सोमसुतस्य जीव:
करोति वित्तं सततं मनुष्यम् /
अध्यात्मविद्यागमसक्तचित्तं
क्षमान्वितं ब्रह्मविदां वरिष्ठम् //३९//
त्रिंशांशके भार्गवनन्दनस्य
जीवश्चरन् वित्तयुतं विधत्ते /
नरं विनीतं सुतलाभयुक्तं
स्त्रीणामभीष्टं नृपलोकमान्यम् //४०//

36b मनुष्यं]नितांतं W 36c. पंडित° Q °वर्ज्यं R, °वर्ग्यं पर्यं L 36d. परदार° LW 37b. प्रसूते R विधत्ते W विवृतं S, विकृतं Q 38b मनीषिसां L वाक्कुनुरं W, वाक्रमा° L 38d. धनेन वित्तं C 39 after 40 in W 39c. °विद्यायम° TU °रक्तचित्तं S 40c विनीतं]विधत्ते नरं विनीतं AB, नरं सदा सु° W, विधत्ते CILQ

सुहृद्बली देवगुरुः प्रसूते
नरं विनीतं सततं सुशीलम् /
स्यातं स्थिरस्फीतधनं सुमित्रं
सद्वृत्तयुक्तं च तथा जितारिम् //४१//
स्वक्षेत्रवीर्येण युतः सुरेज्यो
नरं प्रसूते गुणशीलवन्तम् /
मेधाविनं देवगुरुप्रसक्तं
प्रख्यातकर्माणमनल्पवीर्यम् //४२//
स्वतुङ्गवीर्येण युतः सुरेज्यः
करोति नानार्थयुतं मनुष्यम् /
वक्तृशिल्पव्यवहारकाव्य-
माद्युर्यदाद्विष्यपटुं दयालुम् //४३//
---------- //४४//
शुक्रग्रहालोकनवीर्ययुक्तो
जीवो विधत्ते विरुजं मनुष्यम् /
पापैरनार्यैः प्रसभैर्विरुध्ये-
दप्यर्चितं ज्ञातिभिरेव नूनैः //४५//
भुक्षेत्रवीर्येण युतस्तु जीवो
गाम्भीर्यधैर्यप्रवरं मनुष्यम् /
चतुष्पदाढ्यं कुलदैवमुख्यं
सधर्मशीलं नृपवल्लभं च //४६//

41d. सद्वृत्य° L 42a. सुक्षेत्र° W 42b. विधत्ते Q 42d-43b om. C 43c. °शिल्पि° R, °शील° S 43d. om. C 43d. °पटुं S 45b. निरुजं RW 45c. °रनार्यैः B °विरुद्धो° B, °विरुद्धै° W, °विरुद्धे° L, °विरुद्धुं RS, °मनुष्यै° Q 45d. विवर्जितं पूजितमेव लोके Q 46a. स्वक्षेत्र° BCIOQTUW, सुक्षेत्र° L 46b. गोभार्य° BL, भोगार्य° Q 46c °दैव° RSW

बृहस्पतिर्दिग्बलवान् प्रसूत
सुपण्डितं भूरिगुणैः समेतम् /
वस्त्रान्नपानैः सहितं मनोज्ञं
गतारिपक्षं गतसाध्वसं च //४७//
चेष्टाबलाढ्यः सरराजमन्त्री
हितं संजनयेन्मनुष्यम् /
मन्त्रान्वितं सौरतलब्धसौख्यं
शूरं महान्नानयुतं सहिष्णुम् //४८//
दिवाबलाढ्यः प्रकरोति जीवो
नरं प्रसिद्धं बहुवित्तयुक्तम् /
प्रसन्नमूर्तिं प्रणतारिपक्षं
सुखान्वितं तन्त्रविदां वरिष्ठम् //४९//
स्ववारवीर्येण युतस्तु जीवो
विद्याधिकं संजनयेन्मनुष्यम् /
स्त्रीलाभयुक्तं सुजनानुकूलं
प्रियंवदं सर्वकलासु दक्षम् //५०//
गुरुर्यदा वर्षबलेन युक्त-
स्तदा प्रसूते सुभगं मनुष्यम् /
अत्यार्यशीलं बहुवीर्ययुक्तं
चेष्टं नृपाणां प्रचुरान्नपानम् //५१//

47d. गतारिपक्षं om. A 48c. तन्त्रान्वितं R सौरति °I, सुरत° R, सौख्य °Q °सौख्यं L, सौम्यं Q 48d. महान्नपतिं R 50c–51b om. W 51c. अत्यार्थ° Q, अनार्य° S 51d. चेष्टा W, वंद्यं R (51d–52c om. C)

स्वमासवीर्येण युतः सुरेज्य
करोति मर्त्यं सुभगं कृतज्ञम् /
कान्तं विनीतं प्रभुराङ्गनाढ्यं
स्वबन्धुपूज्यं सततं धनाढ्यम् //५२//
होराबलाढ्यः प्रकरोति जीवो
नरं महाज्ञानयुतं प्रशान्तम् /
विज्ञानशास्त्रश्रुतसौख्ययुक्तं
प्रियातिथिं मानधनैः समेतम् //५३//
जीवो यदा मदबलेन युक्तो
नरं प्रसूते ऽतिबलं कृतज्ञम् /
विद्यान्वितं सर्वसुखाधिवासं
रत्नान्वितं वाजिगजैरुपेतम् //५४//
जीवो यदा मित्रबलेन हीन-
स्तदा प्रसूते कृपणं मनुष्यम् /
यत्नप्रहारं ज्वरपानदोष
स्त्रीरोगबन्धादिनिपीडिताङ्गम् //५५//
स्वस्थानवीर्येण विवर्जितस्तु
जीवः प्रसूते कठिनस्वभावम् /
मृताङ्गनं कुष्ठिरुगार्तदेहं
मित्रैर्विहीनं व्ययविक्लवं च //५६//

ABCILOQRSTUW

52b कृतघ्नं Q 52c कृशं W 52d. धनार्ढ्यं S 53b-54c C 53b °सत्यं C 53c. °शास्त्रासृत° L, °शास्त्राश्रित° W, शास्त्रस्मृति° Q °मोक्ष° L 53d यानधनैः S, यानगधनैः I er in ABDEFGHJKLMNPW; 54b,55c-d,54c-55b; 54d ... TU. 54b-54c, 55c-d,54d-55b 54a जीवो L 54b विबलं T कृतज्ञं प्रधानं R 54d. यानिगणै° IO, गजिगुणै: W समेतं W 55a. ज्वर° ... AS 55d. °पीडितं च AIORS - 56b-57a ... B ILQTUW 56b-56c

नीचोच्चवीर्येण विवर्जितस्तु
करोति नीचप्रकृतिं मनुष्यम् /
सुत्रार्थहीनं कठिनं कृतघ्नं
प्रपीडितं पार्थिवचौरसंघैः //५७//
नवांशवीर्येण विवर्जितस्तु
सुरेन्द्रमन्त्री कुरुते भयार्तम् /
मामादिरोगैः सहितं म
बुद्धा विहीनं विमुखं सशोकम् //५८//
शुभग्रहालोकनवीर्यहीनो
जीवः प्रसूते ऽतिकुरूपदेहम् /
स्वबन्धुहीनं जठरस्वभावं
वैरप्रियं क्रोधपरं कुशीलम् //५९//
पंवीर्यहीनः सुरराजमन्त्री
नरं प्रसूते ललनस्वभावम् /
भीरुं शठं नैकृतिकप्रकारं
श्लेष्मात्मदेहं वृजिनात्मकं म //६०//
दृष्टायहानः कुरुते सुरज्या
नरं विहीनं धनधान्यजातैः /
बदशारक्त प्रबलस्व
नित्यम् //६१//

57 om. A 57b. °प्रकृतं O 57c बठरं R कृतघ्नं]खलं मQ, मनुष्यं IL, नितांतं W 57d. पार्थिवचौरैः S 58b भयार्तः BIU, भयार्तोः O, मयार्तः C 58c. मनुष्यं]सुहीनं R 58d. विहीनबुद्धिं R 59c. °हीनं om. S बठर° BLQRS, थबर° T, थबर° IU, विकट° W 59d. चैर° U, चौर° T 60b चलन° I, कठिन° C 60d. श्लेष्माटि° L, श्लेष्मार्ते° R प्रजना° Q 61b °जातैः BLW, °जाणै Q 61c प्रबलन° LW

येष्टाबलेनैव विना सुरेज्यः
करोति पापात्मकमुग्ररूपम् /
. . . . . .
संपीड्यते वा नृपतिर्मनुष्यैः //६२//
करोति जीनो ह्यबलेन हीनो
नरं प्रकृत्या मिश्रनस्वभावम् /
कन्याप्रजं वातरुजाभितप्तं
नीचारिविद्वेषविवृद्धदोषम् //६३//
स्ववारवीर्येण विना सुरेज्यो
नरं प्रसूते परिभूतवीर्यम् /
पित्ताग्निदाहज्वरशस्त्रचौरैः
प्रपीडितं धर्मविवर्जितं च //६४//
स्ववर्षवीर्येण विना सुरेज्यः
करोति मर्त्यं धनधृष्टिहीनम् /
कृशं कृतघ्नं चपलस्वभावं
कफानिलाभ्यां सततं च युक्तम् //६५//
विवर्जितो मासबलेन जीवः
करोति मिथ्यात्मकमुग्ररूपम् /
परापवादेषु रतं कृतघ्नं
परान्नरक्तं परयोषिताढ्यम् //६६//

62c. स्त्रीलोक° ABCILOQRSTUW 62d. संषंडिते L, संपीडिते Q वा W नृपते° R, नृपति° ABCILOSW °र्मनुष्यः ABCILORSW 63d. °विद्वेष° om. A, °विद्वेषि° BL °विवृद्धा° A, °विवृद्धि° Q, °विवर्द्ध° L 64c. °दाघ° ABCILORSTU 64d. धनविवर्जितं L 65 om. L 65b धनकृद्धि° ACI, धनकृधि° BQ, धनतर्द्ध° S, धनधात्र° T, धनवित° U 65c प्रबल° TU 66b मित्यात्मक° B, मर्त्यात्मक° CILW, हीननरं Q °मुग्ररूपं om. L, °मुपरूपं B, कुरूपं Q

करोति हीनबलहानमूतः
सुरेज्यश्रीलहुशाठ्ययुक्तम् /
गतत्रपं हीनबलं कुरूपं
बधात्मकं शङ्करकारकं च //६७//
बृहस्पतिः पक्षबलेन हीनः
करोति मर्त्यं निजपक्षहीनम् /
रोगान्वितं त्रिहीनसत्यं
प्रभूतशत्रुं परदाररक्तम् //६८//
इति श्रीबृहज्जनवचने शुक्रचारः //

67a. °हीनकीर्तिः BCILTUW, °वर्जितस्तु Q 67b सुरेंद्र° Q °शाठ° A, °शास्तु° I, °शाग्न° O, °शत्रु° TU 67c. °बलं कुरूपं A 67d. बंधात्मकं R, बधात्मकं B दुष्कर° AS
68b. निज°]ज्ञ° U, ज्ञय° T 68c. प्रीतिहीन° LQ, प्रीतिहीन° W °सत्वं R रागान्वि° C, नागान्वि° L, लोभान्वि° R
col. इति बृहज्जनवनबृहस्पतिचार संपूर्णं Q col श्री° om. ORT बृहस्पतिचारः R · after col. add. संपूर्णः W

मेषे तु शुक्रो जनयत्यशान्त
नरं बहुज्ञोऽविरोधशीलम् /
परस्त्रीहरणे प्रसक्तं
सेर्ष्यं बलारप्यविचारणं च //१//
वृषे बहुस्त्रीसुतरत्नमाढ्यं
तं प्रसूते भृगुजः सुमूर्तिम् /
स्वबन्धुभर्तारमनेकवीर्यं
कृषीबलं गोकुलजीवनं च //२//
मिथुने प्रसूते
शुक्रो नरं वाग्मिनमर्जितं च /
सुरद्विजातिध्वपरं कृतज्ञं
विज्ञानशास्त्रार्थकथारतं च //३//
अतर्थराशौ यदि षोडशार्चि-
स्तिष्ठन् प्रसूते रतिधर्मशीलम् /
प्राज्ञं मतिज्ञानविदां वरिष्ठं
मृदुस्वभावं प्रियदर्शनं च //४//
सिंहाश्रितस्तु प्रियबन्धुपत्नं
शुक्रः प्रसूते नरमप्रसह्यम् /
विचित्रसौख्यव्ययसंसुरूपं
गुरुद्विजाचारपरायणं च //५//

1-12 om. L 1a ति ABCIQRSU 1d. श्रेष्यं BCW, प्रेष्यं Q °विचारिणं S 2a. °रत्नकाढ्यं W 2c. स्वबंधु-नेतार° W 2d. कृषीबलं TU °जीविनं CQR 3a° माने ABCIOQW, °मानं STU 3c. कृतघ्नं C 3d. च om. U 4a. यदि -शार्चि I, यदि शौचि W, त्रिदसार्चिनस्तु Q 4c स्मृतिज्ञान° Q 5b. °सत्यं AQSTU, °सत्वं OR 5c. °मसनं I, नरं Q 5d. °द्विजार्चाचपरायणं R

कन्यां गतो मार्दवमत्यविस्तं
शुक्रः परोपासनजीवितं च /
स्त्रीभूषणज्ञं रतिगेयकाव्य-
कलालिपिज्ञं मधुरं च कुर्यात् //६//
तुलाधरो भृगुसूनुराढ्यं
नरं प्रसूते ऽर्घविराजपण्यम् /
विचित्रमाल्याम्बरमात्मवश्यं
बहुप्रवासं श्रमलब्धवित्तम् //७//
शुक्रो ऽष्टमक्षेत्रगतो नृशंसं
विद्वेषशीलं जनयत्यधन्यम् /
प्रद्विष्टदुष्ट प्रातलोम·
शठं परस्त्रीष्वनयप्रपंचम् //८//
रन्ध्रो विगतार्घवित्यं
शुक्रः प्रसूते ऽतिविलक्षशब्दम् /
सद्धर्मकामाद्यफलरूपत
जगत्प्रियं कान्तमनल्पसौख्यम् //९//
कुर्वीत रात्रौ दशमे मनुष्यं
शुक्रो बहुक्लेशभयश्रमार्तम् /
नैशून्यलोभाश्रितवंचनानां
प्रयोगिणं क्लीवविपक्षश्रेष्ठम् //१०//

6b. °जीवनं T 6c. रतिज्ञेय° O °युक्तं R 7b. ऽर्घ°]त R °घिराय° IOSTUW, °घिरार्घे° R, °घिरद्र° Q 7c. °मान्यवश्यं W 7d. °प्रकाश Q °घित्तं CTU 8b °त्यवश्यं S 8c प्रद्विष्ट° I, प्रसिद्ध° Q 8d. °ष्वनपत्रपं च R 9a. विगतार्घ°—9b शुक्रः om. 3 9a °नित्यं A 9b तिविपक्ष° T, तिविस्तब्ध° U 9c. सुधर्म° T °लाभार्घ° S, °वाभार्घ° A 9d. गजप्रियं W 10 om. Q 10a. हुनीत AS

शुक्रश्चरन् कुम्भगरे मनुष्य-
मुद्योगरोगव्यसनोपतप्तम् /
कर्मस्वसं[illegible]पत्फलेषु सक्तं
कर्याद्विरूढं गुरुभिः सुतैश्च //११//
मीनद्वयस्थो जनयत्युदारं
शुक्रः श्रुतिज्ञानरतं मनुष्यम् /
दिग्बुद्धिकर्मप्रचुरं सुरूपं
नृपप्रियं सज्जनमानलब्धम् //१२//
होरां गतो वासरपस्य शुक्रः
करोति मूर्खं विधनं विशीलम् /
हिंसानृतस्तेयरतं सकामं
पैशून्ययुक्तं च विधर्मशीलम् //१३//
होरां गतो रात्रिपतेस्तु शुक्रः
सतां प्रियं स्फीतधनं करोति /
गान्धर्वलीलाश्रुतिगीतरक्तं
विप्रप्रियं पार्थिवबल्लभं च //१४//
द्रेष्काणसंस्थो दिनजस्य शुक्रो
नरं प्रसूते कठिनं गतस्वम् /
कुयोषितामागतसौख्ययुक्तं
क्षुद्रं नृशंसं बहुरोषिणं च //१५//

11c. °सम्यग्ग° ABCIQRTU, °समग्ग° W, °सम्यग्°O सक्तं om. Q
12c. स्वरूपं W 12d. सज्जनलब्धमानं Q L begins again with 13 13c. सहीनृत° L, सहिनृत° B, सह्यनृत° W, सह्यानृत° Q सकामं T 14c. °लीलाश्रुत° R, °लीलायुत° Q 14d. च om. A 15a. द्रेक्काण° R 15b. परं TU 15c. °तां भागत° R 15d. °रोगिणं S, °रोक्षिणं Q

।तृतीयभागे शशलांछनस्य
निष्ठन् भृगुः सौख्ययुतं प्रसूते /
विद्याविनीतं पितृमातृभक्तं
तपस्विनं धर्मपरं कृतज्ञम् ॥१६॥
तृतीयभागे धरणीसुतस्य
शुक्रश्चरन् पापरतं करोति /
क्षुद्रोगवन्तं व्यसनरूपेत
मायाविनं वंचनतत्परं च ॥१७॥
द्रैष्काणसंस्थः शशिजस्य शुक्रो
नरं प्रसूते सुभगं मनोज्ञम् /
रतप्रगल्भं प्रियपूर्तदारं
सुवर्णरत्नात्मजभागिनं च ॥१८॥
भागे तृतीये सुरपूजितस्य
शुक्रश्चरन् श्रेष्ठतमं सुरूपम् /
सत्यान्वितं सर्वकलासु दक्षं
क्षमान्वितं प्रीतिकरं जनानाम् ॥१९॥
त्र्यंशे स्वकीये भृगुजः प्रसूते
नरं प्रगल्भं धनिनं सुशीलम् /
अध्यात्मविद्यानिरतं सुरूपं
निर्द्वेषिणम् ॥२०॥

16a. शशि° ABCLOQSTU 16b. विद्वत्ते Q 16d. नतस्विनं R, न वग्मिनं AB, न वाग्मिनं IO, न वाग्मिनं W, न वाङ्मिनं L, सुवाग्मिनं Q, मेधाविनं S कृतघ्नं ABQSW 17b बहु°Q न्यायरतं C, पापयुतं T for 17c-d Q has:
सुविर्जेहं मानमनो
करोती नित्यं अधिकै प्रतापं /
before 17c C has. सद्धर्मबुद्धि सविनीतनेहं, W has: मिथ्यापवादं धनधान्यहीनं 17d. om. BCLOR (suppl. R^{sl}) W; I has: बहूद्भवाजं मनुजं मनुजं (s.c!) करोति 18a. द्रैकाण° R 18b मनुष्यं C 18c. रति° IL °धूर्त° ABCILOQRTUW, °मूर्त° S 19b स्वरूपं W 20a स्वरूपं LW

ग तृतीये रविजस्य शुक्रः
करोति मर्त्यं बन्धुबन्धुरकम् /
स्वबन्धुहीनं परदाररक्तं
विद्वेषशीलं सततं कुसेव्यम् //२१//
पवांशकस्थो दिनपस्य शुक्रः
करोति मर्त्यं विकलं सुचीरम् /
बहुद्विषं निःक्रियमल्पवीर्यं
प्रपंचयुक्तं गतसत्त्वसौख्यम् //२२//
नवांशके भार्गवचन्द्रनस्तु
भद्रं धत्ते तनयं नराणाम् /
सद्योषितं वा धनधान्यलाभं
रिपुक्षयं बन्धुसमागमं च //२३//
नवांशके भूमिसुतस्य शुक्रो
नरं प्रसूते रुधिरार्द्रिताङ्गम् /
प्रपीडितं दस्युनृपैः सदैव
प्रद्वेषशीलं निकृतिप्रियं च //२४//
बुधस्य भागे नवमे तु शुक्रः
करोति मर्त्यं विबुधं सुधर्म्मम् /
तीर्थाश्रयं देवगुरुप्रसक्तं
प्रियातिथिं संनियमैरुपेतम् //२५//

21b.°बंधुहीनं I 21c.दयाविहीनं I 22c.निःक्रय° Q, निक्रय° AB ILOS, निष्क्रय° W, विक्रय° U, विक्रम° T 22d.°सत्य° T 23b.तनयं]सुसत Q 23c.सद्योषितां CT, संद्योषितं L 24b विद्वत्ते Q °राद्रतांगं CIOSTUW, °रार्द्रितांगं LQ, °रार्द्रजागं AB 24d.विकृतिं Q °प्रपंचं T 25b.सुधर्मं ILQTU 25c.°प्रयुक्तं T

शुक्रो नवांशे सुरपूजितस्य
करोति मर्त्यं प्रणतं द्विजानाम् /
विवेकविद्यागमशास्त्रज्ञ
नृपप्रियं मित्रवरैः समेतम् //२६//
नवांशके स्वे ऽनृगुजः प्रसूते
अध्यात्मविद्यानिरतं मनुष्यम् /
स्वधर्मपूज्यं सुधिया समेतं
हतारिपक्षं व्रतशीलिनं च //२७//
स्थितो नवांशे ऽर्कसुतस्य शुक्रो
नरं प्रसूते सरुजं सदुःखम् /
ऽनार्यासुतार्थैः परिवर्जितं च
प्रपीडितं नीचजनैर्विरोधात् //२८//
सूर्यांशके वासरपस्य शुक्रः
करोति दीनं न च दीर्घसूत्रम् /
बुधा विहीनं सुजनैर्विमुक्तं
द्रोहात्मकं वादरतं नृशंसम् //२९//
शुक्रो ऽर्कभागे शशलांछनस्य
नरं प्रसूते वरयानभाजम् /
नृपप्रियं ऽयोगिनमर्थवन्तं
विहारवापीकरणेषु सक्तम् //३०//

26c. °लब्धं BL 27b. आध्यात्म° ABLSUW, मध्यात्म° Q 27c. सुधर्म° L °शीलं Q स्वधिया L 27d. हितारि° ABS व्रत°]च सु° C °शालितं TU 28d om. C 29a. तिग्मकरस्य C 29b. नरं प्रसूते कुधिया समेतं CTU, नृपात् ऽयं कीर्तिविनाशनं च W 29b. दीनं न च]मर्त्यं सलु Q 29c. बुधा विहीनं सु°]प्रपीडितं नीच° CTU बुधा I स्वजनै° R, सुतै° BL, च सुतै° Q 30a. शशी° Q 30c. नरं प्रियं L 30d. विहारवामी° TU

शुक्रो
विदेशरक्तं मनुजं प्रसूते
द्यूतप्रियं शुद्धपरं कृतघ्नं
विवेकहीनं परदार-राजम् //31//
सूर्यांशके सोमसुतस्य शुक्रो
नरं प्रसूते सु-भगं मनोज्ञम् /
स्थानार्थमानैः सहितं प्रसिद्धं
विद्यार्जने तत्परमत्सदोषम् //32//
सूर्यांशकस्थः सुरपूजितस्य
शुक्रः करोत्यार्यमतिं सुदानम् /
सन्मानसौहार्दसुसाध्ययुक्त
विभिन्न-योगं विणोपपन्नम् //33//
सूर्यांशके स्वे भृगुजः प्रसूते
विचित्रनाम्यं रतिगेयरक्तम् /
धर्मार्थकामैः सहितं सुचित्तं
नृपप्रधानं निजबन्धुमान्यम् //34//
सूर्यांशके सूर्यसुतस्य शुक्र-
स्तिष्ठन् प्रसूते सुख-राज्यहीनम् /
नापात्मकं शत्रुविवर्जितं च
प्रवासिनं व्याधि-परिर्दितं च //35//

32 om. BLW; for 32 Q has:
विवेकहीनं परदार-राजं
षल् क्रियायां रतं विनीतं /
दैवाग्निनिंद्यापरविघ्नयुक्तं
शास्त्रानिहिनं रतं दरिद्रं //
33b. °त्यार्थमतिं BTU, °त्यर्थमतिं ACL सुदानं ACTU
33c. °सुताप्ययुक्तं CR 34b. रत° R °वेगरक्तं W 34c. सचित्तं I order in T: 35a, 37b-37d, 36a-37a, 35b-35d.
35a (in marg.) C ..... 35a. सूर्यांशके C 35b. °स्तिष्ठन् om. I
सुतं° LT °-राग° O, °-राज्य° T

त्रिंशांशके भूमिसुतस्य शुक्र-
स्तिष्ठन् प्रसूते सरुजं मनुष्यम् /
पित्ताधिकं सञ्चरमल्पवीर्यं
स्वनीचयुक्तं बहुना यथोक्तम् //३६//
त्रिंशांशके सूर्यसुतस्य शुक्र-
स्तिष्ठन् प्रसूते बहुदोषसिक्तम् /
हतात्मकं बन्धुवियोगयुक्त
प्रपंचशीलं गतसत्यशौचम् //३७//
त्रिंशांशके देवपुरोहितस्य
शुक्रश्चरन् देवरतं प्रसूते /
धर्मशीलं सुजनासत्तोषं
नरेन्द्रपूज्यं व्रतचारिणं च //३८//
त्रिंशांशके सोमसुतस्य शुक्र-
स्तिष्ठन् प्रसूते सवपुं मनुष्यम् /
सौम्यं धनाढ्यं बहुदारयुक्तं
हृस्यश्वराजं नृपवल्लभं च //३९//
त्रिंशल्लवे स्वे भृगुजः प्रसूते
नरं विनीतं धनधान्यवन्तम् /
तुलाधिकं कीर्तिकरं सुविज्ञं
हास्ये रतं केलिकरं प्रसह्यम् //४०//

36b सत्रुजं Q 36c. सत्वरं AST, सह्वरं B, स्मन्वरं C. 36d. नीचान्वितं स्यात् बलवर्ज्ययुक्तं Q 37a. चंद्रसुतस्य L 37b बहुशोक° CRT °युक्तं C 37c. हतात्मिकं C 37d. गतशांत्यशौचं L 38c. स्वधर्मे° L, धर्मे° B 38d. °वारणं C 39c. सौम्यं CU बहुदार° TU °रक्तं CR 40a. त्रिंशांशके W 40c. कुलाधिक्यं L सुविज्ञं I, सुधिज्ञं R, सुविद्यं AS, विधिज्ञं CTU 40d. हास्यं RU, हास्यां S केलिरतं CT त्रसत्यं CTU, प्रसाध्यं I

शुक्रो यदा मित्रबलेन युक्त-
स्तदा प्रसूते बहुमित्रयुक्तम् /
प्रियातिथिं देवगुरुप्रसक्तं
प्रभावनैश्वर्यगुणैः समेतम् //४१//
स्वस्थानवीर्येण युतस्तु शुक्रः
करोति मर्त्यं पुरुषप्रधानम् /
स्वस्थानपूज्यं प्रमदास्वभीष्टं
प्रसन्नचित्तं धृतिनाधिपं च //४२//
स्वतुङ्गवीर्येण युतस्तु शुक्रः
करोति मर्त्यं बहुकीर्तिभाजम् /
पुण्यात्मकं सत्यसमृद्धिमन्तं
वात्सल्यपाढ्यं प्रियदर्शनं च //४३//
नवांशवीर्येण युतस्तु शुक्रः
करोति मर्त्यं विजितारिपक्षम् /
याचप्रियं दानपतिं प्रसिद्धं
निर्मुक्तदोषं स्वकुलप्रधानम् //४४//
शुभग्रहालोकनवीर्ययुक्तः
शुक्रः प्रसूते शुभकायमग्र्यम् /
रोगैर्विमुक्तं प्रणतारिपक्ष
प्रियातिथिं सर्वसुखैः समेतम् //४५//

41c om. BLQW 41d. प्रभावभै° AB TOQSTU, प्रभावत्रै° W
42a-b om. BLQW 42b पुरुष° — 43b मर्त्यं in marg. O 42d om. Q 42d. वृतिना° O, वृजिना° CTU °युतं W 43b-44a om. U 43c. पुण्यात्मिकं C 43d om. W 44c. दानरतं Q 44d. निषक्त° S सकलं L 45b शुभकायें° CLT, शुभकाय° BIW °मग्नं IL, °मुग्नं QTU, °मुग्र्यं C 45c. प्रगतारि° C 45d. सर्वगुणैः W

स्त्रीक्षेत्रनीर्यप्रबलस्तु शुक्रः
करोति मर्त्यं बहुयोषिताढ्यम् /
सौभाग्यसौन्दर्ययुतं सकान्तं
नानार्थलाभैः सहितं सदैव //४६//
आज्ञाबलाढ्यः प्रकरोति शुक्रो
नरं प्रसक्तं गतशत्रुपक्षम् /
विदेशविख्यातियुतं सुताढ्यं
प्रभूतवित्तं च सदा प्रियं च //४७//
चेष्टाबलाढ्यः प्रकरोति शुक्रो
नरं प्रसक्तस्तुतिमत्सभापम् /
[illegible]
त्रयैर्वियुक्तं सुतलाभयुक्तम् //४८//
//४९//

वारबलेन युक्तः
सदा प्रसूते सहजस्वभावम् /
विज्ञानशीलं बहुशास्त्ररतं
सुधर्मशीलं हतशत्रुपक्षम् //५०//
करोति शुक्रो ऽब्दबलेन युक्तः
प्रियातिथिं सौख्ययुतं मनुष्यम् /
व्यसनरूपत
नृपप्रियं ब्राह्मणसंमतं च //५१//

47b प्रगल्भं W हत°CTU 47c. विदेश° AIOSTU °विख्यात° CILTU, °विज्ञात° Q °ख्याति Q, °कृतं CTU सुतान्वं S 47d. प्रसूत° C च² om. Q 48a. ज्येष्ठा° U 48b °सुत° Q, °प्रकृति° C, °कृति° U, °कृत° T 48c. °विप्रयुक्तं CTU 48d. विभवोपयुक्तं W °र्विमुक्तं CLQT °तलाभयुक्तं om. U 51a. शुक्रो] युक्तो Q 51b सौख्य° L, सौम्य° Q °सभ °

शुक्रो यदा मासबलेन युक्त-
स्तदा प्रसूते सुभगं जितारिम् /
चतुष्पदाच्छादनभोजनाद्यैः
समन्वितं सर्वसमृद्धिमन्तम् //५२//
हीराबलाढ्यः प्रकरोति शुक्रो
नरं सुशीलं प्रियवाक्यदक्षम् /
महाजनैः पूजितमेव नित्यं
प्रसन्नमूर्तिं प्रियदर्शनं च //५३//
शुक्रो यदा पक्षबलेन युक्त-
स्तदा प्रसूते विजितारिमल्लम् /
स्वपक्षमान्यं बहुधर्मयुक्तं
प्रियागमं सङ्गमलब्धसौख्यम् //५४//
शुक्रो यदा मित्रबलेन हीन-
स्तदा प्रसूते विधनं मनुष्यम् /
मित्रैर्विहीनं बहुदुःखशोकै-
रुपद्रुतं पार्थिवपीडितं च //५५//
स्वक्षेत्रवीर्येण विवर्जितस्तु
शुक्रः प्रसूते ऽतिखलं विशीलम् /
दुष्टाङ्गनासक्तरतं कुरूप
विधर्मिणं पापरतं कृतघ्नम् //५६//

52b. सदा Q 52c. °2-भोजनछादनाद्यैः C, °द्यास-भोजनाद्यैः S 53 om. Q 54b. विगतारि° Q 54c. °ध-र्मपक्षं T 54d. प्रियागमा° ILRSTUW संगमनात्मसौख्यं T 55a मैत्रबलेन B 56b-57a om. L 56b. विशालं W, मनुष्यं Q 56c. °सौख्यरतं C

[illegible]वीर्येण विवर्जितस्तु
शुक्रः प्रसूते मलिनं सुपापम् /
नीचान्तरक्तं परदारलब्धं
हिंस्रं महाव्याधिभिरर्दितं च //५७//
नवांशवीर्येण विवर्जितस्तु
शुक्रः प्रसूते ऽतिकठोरचित्तम् /
ऽन्यान्तरं सत्यधनैर्विहीनं
विद्वेषशीलं गतसौहृदं च //५८//
शुभग्रहालोकनवीर्यहीनः
शुक्रः प्रसूते परिभूतदेहम् /
विकर्मरक्तं सततं
प्रपीडितं पार्थिवदण्डपाशैः //५९//
स्त्रीक्षेत्रवीर्येण विवर्जितस्तु
करोति शुक्रः प्रबलं मनुष्यम् /
परापवादात्मकमल्पसौख्यं
स्त्रिया नियुक्तं बहुहानियुक्तम् //६०//
आशाबलेनैव विवर्जि
शुक्रः प्रसूते परदेशरक्तम् /
[illegible]र्यैर्विहीनं जठरं कृतघ्नं
मायाविनं साधुजनैर्विहीनम् //६१//

57a विवर्जितस्तु W 57b मलिनं]सतनं T सुपापं QR 57c. परवाट°Q, परिवार° W °लब्धं L 57d.°र्दितं ग R 58a. विवर्जितस्तु W 58b-59a om. L 59b. परभूत° O 59c. विकर्मसक्तं W सदुःखं Q 60a विवर्जितस्तु CW 60b करोति om. L 60d. नियुक्तं ILW बहुहानि° A 61a. विवर्जितस्तु W 61c. ऽभागै° C, ऽभागो° O सठरं L, बठरं ं W कृतघ्नं C

चेष्टाबलेनैव निवर्जितस्तु
शुक्रः प्रसूते वधबन्धरक्तम् /
क्रूरं कुकर्माश्रितमल्पसत्यं
प्रभूतशत्रुं धनदारहीनम् //६२//
शुक्रो यदा वासरवीर्यहीनः
करोति मर्त्यं सतत कुचैलम् /
चौरप्रदुष्टं बहुदुष्टसङ्गं
वीर्यप्रमुक्तं बहुविह्वलं च //६३//
शुक्रो यदा वारबलेन हीन-
प्रसूते हतशत्रुदारम् /
सत्येन हीनं परिभूतमन्यैः
सदा सशोकं स्वजनैर्वियुक्तम् //६४//
करोति शुक्रो ऽष्टबलेन हीनो
नरं निकृष्टं कुटिलस्वभावम् /
मित्रैर्विहीनं गतबन्धुवर्गं
प्रवासशीलं कलहप्रियं च //६५//
शुक्रो यदा मासबलेन हीन-
सदा प्रसूते वृजिनैः समेतम् /
विनाशयेन्नं व्यसनैः प्रतप्तं बाह्यम्
साधुजनस्य //६६//

वर्जितश्च W 63c. चौरं च दुष्टं BCILQW 63d. प्रयुक्तं BCILQTW वियº I, प्रयº LTW, प्रवº U 64 om.W 64b. करोति मर्त्यं बृहत्संकटौरं T 64c. परिभूतº O 64d. ºर्विमुक्तं CLS 66b. विजिनैः U 66c. ºरतप्तं U, समेतं S 66d. बाह्यं ABCILOQRSTU, वाच्यं W

.राबलनैव विवर्जितस्त्त
शुक्रः प्रसूते मतिसत्यहीनम् /
लज्जाविमुक्तं विधुनं कुचैलं
पराभूतं देवगुरुद्विजानाम् //६७//
शुक्रो यदा पत्तबलेन हीन-
स्तदा प्रसूते पुरुषं गतस्वम् /
अनार्यशीलं गतमानलज्ज
मयात्तुरं कापुरुषं सजिह्मम् //६८//
इति श्रीवृद्धयवने शुक्रचारः //

67a नैव — 67c om. A 67c विवर्जितस्त्त W 67c °विमुक्तं S विधुतं L 68c. अनार्थ° TU, अनर्थ° L col. इति वृद्धयवन-भाषाटीकायां श्रीमोहनदासमगहीकारितायां शुक्रचार संपूर्ण G, इति श्रीमीनराजकृतौ वृद्धयवने शुक्रटत्रीनचारः C col. श्री° om. ILORT after col. W adds संपूर्ण :

मेषे ऽर्कसूनुर्जनयत्यनार्यं
कुवेषमाद्यन्यसनं श्रमार्तम् /
गतश्रियं निष्ठुर
विगर्हितं निर्घृणमिष्टवैरम् //1//
असंस्कृतिमर्यादहीनं
वृषे ऽर्कसूनुर्जनयेन्मनुष्यम् /
असत्कर्माणमयुक्तवाक्यं
वृद्धाङ्गनानां हृदयानुरागम् //2//
क्रमाद्गतो ऽर्किर्मिथुने प्रसूते
श्रमातुरं बहृणबन्धनार्तम् /
शठप्रयोगं छलकूटशीव
दुष्टक्रियं टाङ्कितकर्मचिह्नं च //3//
प्रानैश्चरः कर्कटके प्रसूते
नरं दरिद्रं सुभगाभिमानम् /
सदा रुगार्तं जननीवियुक्तं
मृदुं विशिष्टक्रियमाचरं च //4//
रो ऽर्किर्जनयत्यशीलं
विगर्हितानारगुणं मनुष्यम् /
अवृद्धदोषं निजलोकबाह्यं
क्रियासु नीचासु सदाभिरक्तम् //5//

1-12 om. L 1a °त्यवीर्यं Q 1b श्रमार्थं Q 2c कमाण AS 2d हृदयानुगं च R 3a. क्रमाद्गतो ACS, क्रमाद्गतो TU, क्रमार्यतो I 3b. बहृण° ABCIQTUW °बंधनार्यं Q 4c. रुनार्तं SW 4d. मृदुं B, मृतं W °मापरं T 5a. कं Q 5b. °गणं BCQTUW, °णं I 5c. °बह्यं S, °वाक्यं ABT, °चाङ्गं C 5d. सदाभियुक्तं I

शनैश्चरः षष्ठमुपेत्य राशिं
नपुंसकाकारतनुं प्रसूते /
नराङ्गवेश्माधिरतं गतस्वं
शठं शिशुस्त्रीजनदूषणं च //६//
नलाधरस्थस्त्वसितः प्रधान-
र्थेपरं मनुष्यम् /
सुराष्ट्रदेशाटनलब्धमानं
वयःप्रकर्षोपकृतास्पदं च //७//
शनैश्चरो वृश्चिकगो
विद्वेषवैषम्यपरं प्रसूते /
धर्मादपेतं विषशस्त्रदग्धं
प्रचण्डकोपं निरयप्रपंथम् //८//
धनुर्धरस्थो मृदुमल्पवाक्यं
स्वधर्मवृत्ताधिरतं प्रसूते /
मृतार्थवाक्यं व्यवहारशिक्षा-
क्रियाधिधायाचमनल्पसौख्यम् //९//
स्थितो ऽर्कसूनुर्जनयेन्मृगास्थे
नरं स्ववंशोद्भवमूज्यमग्र्यम् /
क्रियाकथाचार्यमनेकशिल्पं
प्रवासिनं वृन्दपुरस्कृतं च //१०//

6c.°वेश्या° Q 7c.°देशालनलब्धा° B,°देशानटलुब्धा° Q
8d.°प्रचण्डं T 9c.मृतार्थ° Q व्यवहारि° IOSTU
9d. क्रियाधियाय° ARST, क्रियाकथाधीय° U 10a.
°मनुष्यं गावस्य i गास्थे Q 10b °मग्यं I, °मन्यं A

शनैश्चरः कुम्भगते प्रपन्नः
कुर्याच्चरं सत्यधनं सुवाक्यम् /
आरोग्यकायं वरयानयुक्तं
शूरं नृपैः पूजितमल्पपापम् //११//
शनैश्चरो मीनयुगे प्रसूते
पुत्रं बन्धुसुहृदुरिष्टम् /
प्रज्ञाप्तसत्कार्चितमिष्टयज्ञं
विद्वांसु शिल्पेष्वभिजातचित्तम् //१२//
होरां गतो वासरपस्य सौरि-
र्नरं प्रसूते बहुवैरयुक्तम् /
प्रणष्टधर्मं विगताभिमानं
दयाविहीनं परदारलुब्धम् //१३//
होरां गतो रात्रिपतेस्तु सौरि-
र्नरं प्रसूते बहुकीर्तियुक्तम् /
सौन्दर्यसौख्यार्थसमृद्धियुक्तं
प्रियं मनोज्ञं प्रणतं सुराणाम् //१४//
द्रेष्काणसंस्थो दिनपस्य सौरिः
करोति कन्याप्रमदं मनुष्यम् /
व्यायामशीलं विगतप्रतापं
विपक्षचित्तं सततं सजिह्मम् //१५//

11a. कुम्भगते Q 11d. शूरं नृपैः]नराधिपैः W °मल्पमायं S
12a. शनीश्चरो ABCI मीनयुते BCIQTUW मनुष्यं Q
12b. सबंधु° AC 12c. °सत्यान्वित° AB 12d. प्रियो° Q
L begins again with 13 13a वासरपस्य — 13d follow 15c
°शीलं in A 13b. °वैरि° LQ 13° लब्धं Q 14c. सुराणां
°समृद्धं C 15a. द्रेक्काण° LU, दृष्काण° BO, द्रुक्काण° AIR सौरः R 15c. व्यायाम° ABTOS °चार्या L
15d सततं om. BW, सुभगं L सजिह्मं Q

ऽागे तृतीये रविज: प्रसूते
चन्द्रस्य मर्त्यं महदर्थयुक्तम् /
विवेकिनं सर्वकलासु
विपक्षहीनं सुतलालसं च //१६//
ऽागे तृतीये ऽबनिजस्य सौरि-
र्घोरं परप्रेष्यकरं प्रसूते /
सूनिष्ठुरं पापरतं नृशंसं
व्यपेतलज्जं गतसौहृदं च //१७//
ट्रेष्काणसंस्थ: शशिजस्य सौर:
करोति मर्त्यं बहुशास्त्रयुक्तम् /
विज्ञानिनं धर्मरतं प्रसक्तं
स्वदारतु गतसाध्वसं च //१८//
ट्रेष्काणसंस्थ: सुरपूजितस्य
सौर: प्रसूते द्विजदेवभक्तम् /
प्रियंवदं सर्वसहं प्रगल्भं
महाजनै: पूजितसाधुदारम् //१९//
ऽागे तृतीये रविज: प्रसूते
शुक्रस्य तिष्ठन् प्रसुराचमानम् /
लाभान्वितं धर्मपरं समित्रं
हतारिपक्षं व्यसनैर्वियुक्तम् //20//

17a. बाणजस्तु W, रविजस्य T सौर° QR 17b. वैरं W °प्रेषकमत्र सूते Q 17d. व्यपेतत्नुं S, व्ययेतकल्कं L 18 om. L 18a. दृष्काण° BO, द्रिष्काण° C, दृक्काण° AIR, दृकाण° TU 18b. बहुशास्त्र° AC 18c. विज्ञाननं B, विज्ञानं O प्रसूतं TU, प्रशस्यं R 18d. स्वपर° C, स्वदस° Q °नष्टं S 19a. द्रेक्काण° L, दृष्काण° BIOS, दृक्काण° ARTU 19c. सर्व° om. BW, साह° L 19d. पूजितसाहऽागे L, पूजितमेव नित्यं Q, पूजितसा BW 20b–21a om. U 20c. लोऽान्वितं BLQW 20d. °र्विमुक्तं LW

स्वहृच्छागे ——————— सौम्यम् /
नृपात्मजैः प्रीतिपरं वदान्यं
सुक्तरागं बहुमित्रयुक्तम् //21//
सूर्यस्य च्छागे नवमे ऽर्कसूनुः
करोति मर्त्यं बहुतीव्रकोपम् /
हिंस्रं प्रणष्टं सुजनैर्वियुक्तं
प्रद्वेषशीलं परिभूतमन्यैः //22//
चन्द्रस्य च्छागे नवमे ऽर्कसूनु-
र्नरं प्रसूते सुकलत्रयुक्तम् /
शास्त्रानुरक्तं क्रतुदानशीलं
जितेन्द्रियं मन्त्रविदां वरिष्ठम् //23//
शनैश्चरो च्छौमनबांशसंस्थो
नरं प्रसूते वचनस्वभावम् /
पराङ्गनासङ्गरतं विधर्मं
मित्रैर्विहीनं सततं कुचैलम् //24//
शनैश्चरः सौम्यनबांशसंस्थः
करोति मर्त्यं सुखभोगतृप्तम् /
कान्तं सुभार्यात्मपरं विधिज्ञं
प्रियातिथिं यज्वरतं प्रधानम् //25//

21a. स्वहृच्छागे B, स्वकीयच्छागे L 21b. समाचार° L 21c. तटान्यं B, तटा L 21d. °रोषं L बहुमुत्र° AS 22a. ऽर्कसूनुः]चकष्टं L 22c. सुनै° B, सुनयै° QW 22d. विद्वेष° W, प्रद्वाष C परिभात° Q °र्विमुक्तं LQ 23b. स्वकलत्र° L 23c. क्रमु° L, अक्तु° W 24a. शनीश्चरो ABCIOSTU 24b. सुवाते R बंधन° SW, तिमल° Q 24c. °संगतया W 25c. कांतां C, कीर्तिं L शुभार्यात्म° OU, शुभार्यात्मज्ञ° IS, शुभार्यासु W, शुभाचार° Q, शुभालाभ° R निधिज्ञं ABCILOT, निधज्ञं Q 25d. यज्वतप Q, यज्वपरं L प्रधान्यं O

शनिर्नवांशे सुरपूजितः
नरं प्रसूते सुरविप्रभक्तम् /
विवेकविद्यागमसत्ययुक्तं
प्रसन्नवक्त्रं प्रसुरान्नपानम् //२६//
मातण्डजः शुक्रनवांशसंस्थः
करोति तीर्थाश्रयमिष्टधर्मम् /
प्राज्ञं कृतज्ञं बुधलोकसेव्यं
जितेन्द्रियं शुभ्रमतिं मनोज्ञम् //२७//
नवांशके स्वे प्रकरोति सौरो
नरं सुदानारतरं विरोगम् /
सुयोषितां सङ्गप्रवृद्धसौख्यं
हतारिपक्षं स्थिरमुग्रवीर्यम् //२८//
सूर्यांशके वासरपस्य सौरो
नरं प्रसूते गतधर्मबुद्धिम् /
सुनिष्ठुरालापपरं सुदुष्टं
नीचानुरक्तं विगतप्रभावम् //२९//
सूर्यांशके तृक्षपतेः प्रयातः
सौरः सुवाते समतिं मनुष्यम् /
लाभान्वितं पार्थिवमानपुष्टं
गान्धर्वशिल्पादिषु सत्कचित्तम् //३०//

26b तरविप्र° L 26c.°विद्यागमरूप° S,°नित्यांग---सत्य° W 27a.मार्त्यंगजः O 27c°नवांश°—27d शु° om. I 27b तीर्थाश्रम° L 28a.सौरिः WJ 28b विरोचं L,सुरोगं C 28c सुयोषितां BRW संगविवृद्ध° S,संगतवृद्ध° W, २—संगप्रवृद्ध° R 28d.स्थिरबुद्धि° L,स्थिरधिरमुग्र° S 29a.नवांशके S 29b.°धर्मवृद्धिं C 29c.°रालालपरं. C, °रालापरतं A,°रं लाभपरं S 29d °प्रभाषं R 30a.तृक्ष° B,तच्च° A,भच्च° CIOQSTUW,रुच्च° R,रात्रि° L प्रजातः I. 30b प्रसूते G 30c.°मानयुक्तं W

शनैश्चरो द्वादशभागसंस्थो
नरं प्रसूते क्षितिजस्य जिह्मम् /
प्रपीडितं पित्तविकारदोषै-
र्हीनं सदा निन्द्यतमं नराणाम् //३१//
मार्तण्डजो द्वादशभागसंस्थो
बुधस्य सूते ऽप्रतिमं मनुष्यम् /
वित्तान्वितं धर्मपरं सलज्जं
कीर्त्यान्वितं शास्त्रविचारदं च //३२//
आदित्यजो द्वादशभागसंस्थो
जीवस्य सूते ऽर्थपरं मनुष्यम् /
पुत्रान्वितं बान्धवनामयुक्तं
लज्जान्वितं ब्राह्मणसंमतं च //३३//
अर्कांशके भार्गवजस्य संस्थः
करोति मर्त्यं प्रचुरान्नपानम् /
विशिष्टदाराम्बररत्नभाजं
भाग्याधिकं प्राणभृतां वरिष्ठम् //३४//
सूर्यांशके स्वे दिनपस्य पुत्रो
नरं प्रसूते स्थिरबुद्धियुक्तम् /
प्रतोषनासान्वितमिष्टमित्रं
कुल

31c पित्त° – 32c धर्म° om. T 31c. मित्र° U 31d. निंदूतमं O 33c. बांधवनाम° S, बांधववर्ग° Q, नाद्यचमान° L 34c °दारं वर° L, °दासं वर° C U, °दांवर° W 34d. प्राणासृतां A 35d. कुशीलं C

त्रिंशांशके २भूमिसुतस्य सौरः
करोति पाषण्डकमुग्रचेष्टम् /
रन्ध्रैः परिभूतदेहं
रोगातनुं प्रस्खलत्स्वभावम् //३६//
त्रिंशांशके स्वे रविजः प्रसूते
नरं विनीतं विगतारिपक्षम् /
वित्तार्जने तत्परमिष्टमित्रं
महाबलं सत्यरतं नयज्ञम् //३७//
त्रिंशांशके टेबगुरोः प्रयातः
शनिः प्रसूते सुभगं मनुष्यम् /
व्रतोपवासार्जितधर्मवृद्धिं
प्रियंवदं सत्ययुतं प्रगल्भम् //३८//
त्रिंशाल्लवे सोमसुतस्य सौरि-
र्नरं प्रसूते प्रवरं कुलस्य /
सौम्याकृतिं पण्डितमिष्टधर्मं
नृपप्रियं शास्त्ररतं सदैव //३९//
त्रिंशांशके २ गर्गवचनस्य
करोति सौरः सुतसौख्ययुक्तम् /
प्रियालिभिं बुद्धियुतं कृतज्ञं
नारीप्रियं पूज्यतमं नृलोके //४०//

37c. तत्स्वर° B, नमद्° T °मिष्टधर्मं W 37d. सत्यतरं Q
38a. प्रतापी L (38L) प्रवरं om. W 39c. सोमान्वितं W, सौम्याकृतिं R, सौख्यान्वितं S पीडित° CLU, प्रीणित° W
39d. नृपत्रयं R 40b om. TU; C has शनिः स्थितः सौख्यकरो नराणां

शनैश्चरो मित्रबलेन युक्तो
नरं प्रसूते बहुमित्रबन्धं
स्थिरस्वभावं बहुकीर्तियुक्तं
विद्याविनीतं सततं मनोज्ञम् ॥४१॥
शनिर्यदा स्थानबलेन युक्त-
स्तदा प्रसूते शुचिमप्रमत्तम् /
प्रभूतवेश्मार्थयुतं सुदारं
चतुष्पदाढ्यं नृपपूजितं च ॥४२॥
मन्दो यदा स्वोच्चबलेन युक्त-
प्रसूते
प्रभूतरत्नार्थसुतैः
गतारिपक्षं सततं सुशीलम् ॥४३॥
नवांशवीर्यो ऽर्कसुतो बलिष्ठो
नरं प्रसूते बहुयज्वशीलम् /
मेधाविनं पुण्यपरं जितारिं
सभासदं ब्राह्मणसंमतं च ॥४४॥
शुभग्रहालोकनवीर्ययुक्तः
करोति सौरो दृढकार्यसुग्रम् /
कृषिक्रियालब्धसपूरि
वराश्वयुक्तं सबलं सुशीलम् ॥४५॥

41a. शनीश्चरो ABCIOTU 41b. °बंधुं IL 41c. बहुमित्र° ABCILOQSTUW 41d. विद्या° om. A °विहीनं BCILW 42a. °बलेन om. Q 42b. °सूते om. T सुविनप्रमत्तं S 42c °वेश्या° BCILORW, °हिता° Q 44 in marg. Q 44a. प्रबलो ऽर्कसूनु° R 45a–46b om. L 45b. दृढकार्य° I 45c. कृषिकृपालब्ध TU °सु°]°हि° ABCIORSTU °भूरिसंख्यं O

पुंश्चेत्रवीर्येण युतो ऽर्कसूनु-
नरं प्रसूते बहुवीर्ययुक्तम् /
परैरधृष्यं वनितास्वभीष्टं
प्रियंवदं सर्वकलासु दक्षम् //४६//
शनैश्चरो द्विबलयुद्धियुक्तो
नरं प्रसूते प्रसुराज्यपानम् /
दाक्षिण्यशीलं बहुभोगयुक्तं
गान्धर्वशीलं द्विजदेवभक्तम् //४७//
चेष्टाबलाढ्यो रविजः प्रसूते
नरं सुचेष्टं सुतरां सदैव /
सत्यान्वितं देवगुरुप्रभक्तं
सुतीर्थयुक्तं पितृभक्तिरक्तम् //४८//
शनैश्चरो रात्रिबलेन युक्तो
नरं प्रसूते रतसौ
भोगाधिकं सौम्यवपुं सुचेष्टं
दयान्वितं दानरतं सलज्जम् //४९//
नैश्चरो वर्षबलेन युक्तः
कीर्त्याधिकं संजनयेन्मनुष्यम् /
नित्यं सुदान्तं व्यसनैर्विहीनं
जितेन्द्रियं विप्रसुरानुरक्तम् //५०//

For 46a-b B has 44b बहुयशशीलं — 44d. 46c परैरभीष्टं
B ↓
ACIJOQSTUW वनितास्वभीष्टं om. Q 47a. °रिद्धियुक्तो
ABLORTU, °संयुतश्च Q, °रिसंप्रयुद्धियुक्तो I 47d °देवरक्तं R
48b. सुरतं W 48d. सुतीर्थयुक्तं om. TU 49b. रति° W
49c. °वपुः SW 49d. सुलज्जं S 50c निसुदांतं B, निसुंदले
W, निशाटनं तु L, चातुर्यशीलं Q 50d. विप्रसदानुरक्तं Q

शनैश्चरो मासबलेन युक्तो
नरं प्रसूते नयनाभिरामम् /
प्रतापिनं धर्मपरं सहिष्णुं
हितैषिणं सर्वजनस्य नित्यम् //५१//
शनैश्चरो वारबलेन युक्तो
नरं प्रसूते बहुशास्त्रयुक्तम् /
अहिंसकं मानगुणैः स-
प्रभूतकोशं जनवल्लभं च //५२//
होराबलाढ्यो रविजः प्रसूते
सन्मानभाजं जननीप्रभक्तम् /
धर्मे रतं पार्थिवमा[illegible]
विशिष्टलोकानुगतं सदैव //५३//
शनिर्यदा पक्षबलेन युक्त-
स्तदा प्रसूते गतशत्रुपक्षम् /
विमुक्तरोगं गतपापमेव //५४//
शनैश्चरो मित्रबलेन हीनो
नरं प्रसूते ऽतिखलं विमित्रम् /
हृतात्मजं श्रीरहितं विरूपं
प्रपीडितं भूपतिना सदैव //५५//

51 follows 52 in T 51a. लग्नबलेन W, त्रिरबलेन Q 51b. -नाभिरामं AS 51d. हृतैर्षिणं AB, हितौषेणं I 52b. °शास्त्ररक्त R 52c–53c om. Q 52d. प्रसूत° AC 53c. रहिं LR 54c. स्वकीयपक्षं W, स्वपक्षमुख्यं Q सुकल° Q 54d. °रोगं L च भयाद्विपेतं W 55b. प्रखलं R तिमित्रं R, रीमित्रं I 55c. हृतात्मकं L, हृतात्मजं S, तृतात्मजं U

स्वस्थानवीर्येण विवर्जितो ऽर्कि–
नीरं प्रसूते विधनं विशीलम् /
परार्टितं पामरतं कृतघ्नं
रोगार्दितं बान्धवविर्जितं च //५६//
[स्वबीर्येण विवर्जितो ऽर्कि–
नीरं प्रसूते विधनं विशीलम् /]
पापैर्जितं हीनधनेन युक्तं
भूतादिदोषैः सहितं सदैव //५७//
—त्रिवीर्येण विवर्जितो ऽर्किः
करोति नित्यं बहुशस्त्रयुक्तम् /
मूर्खं सुहिंस्रं धनधान्यहीनं
प्रमादिनं पार्थिवपीडितं च //५८//
———————————————//५९//
पुंक्षेत्रवीर्येण विवर्जितस्तु
सौरः प्रसूते रिपुरोगयुक्तम् /
दौर्भाग्ययुक्तं विकृतं सतीक्ष्णं
सदा विधर्मं निजधर्महीनम् //६०//
—शैशरो दिग्बलवर्जितस्तु
नरं प्रसूते परदाररक्तम् /
निराशयामुग्रं गुरुद्रोहरतं
विपचलज्जं सरुजं सदैव //६१//

56–57 om. Q 56a कर्कि O 56c–57b om. W 56c. मृतघ्नं I
56d. रुगार्दितं R 57b = 56b 57c पापार्जितं CIOTU,
पोरे जितं B, पौरैर्जितं L, परैर्जितं R °धनानि R
युक्तं om. I 57d om. R, add. in marg. R^{2v} 57d. मूर्तादि° U
58a कर्कि Q 58b. नित्यं R बहुशास्त्र° ABCILOQRSTUW
60a–b विवर्जितो कर्कि करोति नित्यं Q 60c. विकृतिं L
61c. निराशयामुग्ररुचोद्दरतं T 61c °द्रोहयुक्तं R,
°भक्तिहीनं Q

चेष्टाबलोनो रविजः प्रसूते
कुचेष्टितानर्थपरं मनुष्यम् /
विद्वेषशीलं कुटिलं कुदारं
सन्मानहीनं धनवर्जितं च //६२//
शनैश्चरो रात्रिबलेन हीनो
नरं प्रसूते रतसौख्यहीनम् /
मायाविनं व्याधिभिरार्तदेहं
दुष्टाशयं सर्वजनेषु निन्द्यम् //६३//
शनिर्यदा वारबलेन हीन-
स्तदा प्रसूते विधनं मनुष्यम् /
बहुप्रकारैर्व्यसनैरुपेतं
निन्द्यं कुवेषं बहुसाहसं च //६४//
शनैश्चरो वर्षबलेन हीनो
नरं प्रसूते ज्वरपित्तयुक्तम् /
नानाशिरोर्तिप्रभवैर्विकारैः
संपीडितं सत्यविहीनमेव //६५//
शनैश्चरो मासबलेन हीनः
करोति मर्त्यं परतर्ककं च /
गतस्वकं हानियुतं कठोरं
प्रवासशीलं दयितावियुक्तम् //६६//

62a. चेष्टाबलेनैव विवर्जितो sर्कः T 62b. कुचेष्टना° Q, सुचेष्टिता° AIORSTUW, सुचेष्टता° BCL 63c. °रार्तिदेहं L, °रार्त्यदेहं C 63d. नित्यं S 64 om. Q 64a. शनैश्चरः सारबलेन W 65b. °पित्तप्रायं S 65d. प्रपीडितं S 66b नरं प्रसूते W °तर्ककं ACOR 66c. गतस्वयं R कवेरं CTU

हाराबलेन: प्रकरोति सौरि:
नरं प्रमूर्खं सुतदारहीनम् /
विद्यर्मरक्तं सततं कुवेषं
प्रपीडितं बन्धुजनेन नित्यम् //६७//
शनैश्चर: पक्षबलेन हीन:
करोति मर्त्यं निजपक्षहीनम् /
पापात्मकं दुर्मुखिरार्तदेहं
विटेशशीलं परतर्कक्रम //६८//
इति श्रीवृद्धयवने शनैश्चरचार: //

67a. °बलेन प्र° IQW, °बलेनैव C 67b. मुमूर्षुं W, प्रसूतं C
68c. पामात्मकं R दुर्मुखि° T, दुंडखि° ABSU, दुष्टखि° R, दुस्यखि° Q 68d. वर° TU °तर्कुकं AOR col. इति श्रीवृद्धयवनटीकायां सगहीर्जीश्रीमोहनदासजीकारितायां शनैश्चरचार संपूर्ण Q col. श्री° om. IORT after col. W adds संपूर्ण:

मेषस्य लग्ने तु भवेत्
शूरो धनी सर्वकलासु दक्षः ।
स्वपक्षहन्ता बहुमन्ययुक्तो
तिस्तीक्ष्णकरः सदैव ॥१॥
वृषस्य लग्ने तु नरः प्रसूतो
मित्रः क्षमी हास्यरतः सुवाक्यः ।
विज्ञानयुक्तो गुरुलोकभक्तः
शूरः प्रधानः सुतलालसश्च ॥२॥
तृतीयलग्ने तु नरो ऽभिजातो
नम्रः ।
अपूज्यः परपक्षहन्ता
जितेन्द्रियः स्याद्बहुदक्षिणश्च ॥३॥
लग्ने कुलीरस्य तु संप्रसूतो
प्रियो ऽसृष्टकृगिष्टयोगः ।
सौभाग्ययुक्तो रतिलालसश्च
मन्त्रोपसेवी गुरुवत्सलः स्यात् ॥४॥
सिंहस्य लग्न तु भवेत् प्रसूतो
नरो विभागी रिपुमर्दनश्च ।
लग्ने विधत्ते विधनं मनुष्यं
बहुत्रियं नित्यविमुक्तलज्जम् ।
नित्यं सतां नीचरतं कृतघ्नम् ॥५॥

(ABCIOQRTUW)

1-12 om. L 1a शुभवेषसूतो BIQW 1b °खंडी] धनी Q 1d मंदो मत° Q, मदमति° R 2a लग्ने — 2b हास्यरतः]काले सुरतः W 2a तु — 2b सुवाक्यः]सुभगं मनुष्यं सुशीलसगं सुवीक्षणं Q 2a प्रसूतो — 2d प्रधानः om. I 2b मैत्रः R 3b °नम्रः I 4a संप्रजातो S 4b °प्रियस्त्यक्त° W °कृगिष्ट° om. Q 4c रत° COR °लालसश्च Q 4d. गुरुवत्सलश्च Q 5b °पुमर्दनश्च — 5c in mrg. R 5d. त्रियं TU °विमुक्तलज्जं Q 5c om. Q 5c निंद्यं TU

कन्याविलग्ने तु नरः प्रसूतो
[विज्ञानविद्यागमशास्त्रलुब्धः /]
लुब्धो गुरूणां रतिलालसश्च
मानी च सौभाग्यगुणैश्च युक्तः //६//
तुलाविलग्ने तु नरः प्रसूतः
स्वकर्मणा जीवति बुद्धिमांश्च /
विद्युत्प्रियः सर्वकलास्वभिज्ञः
सुलक्षणावो वनिताजितश्च //७//
जातो विलग्ने मलु वृश्चिके स्याच्
चण्डो ऽभिमानी पुरुषो ऽतिशूरः /
विज्ञानवान् काव्यकरः कृतज्ञः
स्यात् संविभागी बहुरोषचित्तः //८//
धिविलग्ने भवति प्रसूतः
नरः सुभगो मनुष्यः /
शूरो ऽर्थवान् सुनीतिपरः कृतज्ञो
बन्धूपकोप्यो दृढविणो वपुष्मान् //९//
मृगस्य लग्ने पुरुषो ऽभिजातः
बहुकृत्य
लुब्धो ऽलसः स्वात्मपरः कृतघ्नः
र्यनित्यो गुरुवत्सलश्च //१०//

6b = 3b 6b–7a om. T 6c. रत° BCIOQR 6d. मानीरसौभाग्य° ABCIOSUW, पानीरसौभाग्य° R 7b. जिवत् Q 7c. विद्युत्प्रीयः Q 8a. वृश्चिकस्य Q 8b. चंडाभिमानी ASTU पूरिषो Q 8c विज्ञानवान् Q with 8 Q ends 9c. शूद्रोर्थ° I, सूपूर्य° U °वात्रीति° A, °वाचीति° R 9d. बन्धूप° CSUW वपुष्मान् IO 10b. °कृत्यपुत्रः B, °पुत्रलुब्धः SW 10c. लुब्धो om SW स्यात्मपरः ABCORTU, स्यात्मपरः I, स्यातमवरः W, स्यात्मवर S कृतघ्नः C, कृतघ्नः I 10d. °वत्सलस्य BCI

कुम्भस्य लग्ने पुरुषो ऽभिजात—
——— ——— ——— नैहृदज्ञ /
प्रभूतधान्यार्थयुतः प्रचण्डो
लुब्धो ऽन्यनारीरतिलालसश्च //११//
मीने विलग्नोपगते ऽभिजातः
नष्टद्विणो ऽल्पकश्च /
त्यागात्मवान् शास्त्रविशारदश्च
न दीर्घसूत्रो न च मन्दबुद्धिः //१२//
होरा यदा वासरपस्य लग्ने
तदा प्रसूते बहुसौख्ययुक्तम् /
विवेकिनं धर्मपरं कृतज्ञं
त्यागात्मकं सत्यरतं मनुष्यम् //१३//
शीतांशुहोरा यदि जन्मकाले
पराङ्मुखा योगपरो नरश्च /
शुभे शुभं तत्र च क्रूरयुक्ते
सम्योगकाले न चिरप्रदिष्टम् //१४//
त्र्यंशो यदा वासरपस्य लग्ने
तदा सुतीव्रं जनयेन्मनुष्यम् /
कलिप्रियं दानरतं विशालं
विद्वेषशीलं द्विजदेवतानाम् //१५//

1d. सुनारी° S, यथा नारी° U °रत° R, °ति° U 12b. सकामः R, लकश्च I after 12 W adds इति श्रीनृपतिजयचर्यायां होराटशलग्नविचारः संपूर्णः L begins again with 13 order in C: 13a, 14b–14d, 13b–14a 13c–14d om. L 4 om. BR; C has after 14a; TU before 14a:
होरा यदा रात्रिपतेर्विलग्ने
तदा प्रसूते सुविनं गुणाढ्यम् /
चित्तं सुवर्णं कृशांगं
पुत्रैर्विरोधं चलचित्तचौरम् //
4b नरः स्यात् W 15a. अंशो BCUW 15d. °देवटानं R

न्द्रस्य लग्ने तु यदा त्रिभाग-
स्तदा प्रसूते सुबलाभवन्तम् /
प्रियान्वितं भूकिपरं गुरूणां
प्रख्यातकर्माणमुदारचेष्टम् //१६//
सहस्रशको भूमिसुतस्य लग्ने
करोति मर्त्यं बलजार्तदेहम् /
क्रूरस्वभाव हतबन्धुदार
प्रतापहीनं विषयार्दितं च //१७//
तृतीयभागः शशिजस्य लग्ने
करोति सौम्यं सहजं मनुष्यम् /
न दीर्घसूत्रं न च वित्तहीनं
सत्याधिकं भूरिसुतं सदैव //१८//
त्र्यंशो यदा देवपुरोहितस्य
लग्नं प्रयातः प्रकरोति नर्त्यम् /
तेजस्विनं सर्वसुखाधिवासं
सुधर्मिणं प्रीतिकरं स्वपक्षम् //१९//
द्रेष्काणसंस्थौ भृगुजस्य लग्नौ
वित्तान्वितं संजनयेन्मनुष्यम् /
शास्त्रानुरक्तं गतरागपाप
नृपप्रियं देवगुरुप्रसक्तम् //२०//

18b. सरजं I, सहजं ATW 18c. नवचित्रहीनं B 18d. सत्वाधि: W 19a. अंशो ABCW 19c. सर्वगुणाधि-I°W 19d. सुधर्षिणं I स्वपक्षे R 20a. द्रुष्काण° BO, द्रुक्काण° ART °संस्थो भृगुजो विलग्ने ABCILORSTUW 20b. चिंतान्वितं L

शनैश्चरस्य त्रिविधागस्
लग्नः प्रसूते कृपणस्वभावम् /
धनेन हीनं बहुदुःखयुक्तं
चलप्रतिज्ञं शठतासमेतम् //२१//
भागे नवमे विबस्वान
नरं प्रसूते विजितं खलं च /
नीचानुरक्तं वृजिनैः समेतं

22 का. रात्रिपतेर्वित्त
मर्त्यं बहुशोधनाढ्यम् /
कृष्यामवित्तं सुतसौख्ययुक्तं
प्रियातिथिं सर्वजनप्रियं च //२३//
शुक्रो भूत लग्ने
करोति मर्त्यं बहुदुःखयुक्तम् /
पित्तज्वरासृक्परिपीडितांगं
प्रतापहीनं सततं कुचैलम् //२४//
लग्ने नवांशः शशिनन्दनस्य
करोति मर्त्यं बहुवित्तयुक्तम् /
मेधाविनं सर्वसुखर्द्धिभाजं
विवेकिनं पण्डितमल्पवैरम् //२५//

21a. शनैश्चरो बहिर्विभागसंस्थो ABCILORSTUW 21b.–21d om. ABLORSW 21b. लग्नस्य सूते CITU कृपणगतस्त्वं I 21c-d om. TU; I has
त्रियाविहीनं स्वजनैर्विरोधं
रागातुरं नीचजनैश्च युक्तम् //
22b. खलं च]स्वलंबं S, मरेण W 22c. वृजनैः CO 22d. जित° SW 23b om. L °शोधनाढ्यं I, °शोकनाढ्यं B 23c. कृषासं T 24a. भूमिसुतस्य R 25d. विवेकिनं om. W °वैरिणं ABCIORS

त्रिंशांशको दैवपुरोहितस्य
लग्ने विधत्ते सुतवित्तसौख्यम् /
नरातिगाढं कनकायराजं
सदा नराणां नृपतेश्च पूज्यम् //२६//
नवांशको भार्गवनः
लग्ने विधत्ते बहुपुत्रयोगम् /
मंक्रियासिद्धिपरोपघातं
दिव्याङ्गनायोगसुखं सदैव //२७//
नवांशकः सूर्यसुतस्य लग्ने
नृणां विधत्ते बहुभूमिनाशम् /
अर्थक्षयं न्यायमतान्तमुग्रं
प्रमोषणं चौरकृतं सदैव //२८//
सूर्यांशको वासरपस्य लग्ने
नरं प्रसूते बहुमन्युवश्यम् /
नान्यान्वितं धर्मसुखैर्विहीन
निस्त्रिंशमुग्रं चपलस्वभावम् //२९//
सूर्यांशको रात्रिपतेर्विलग्ने
करोति मर्त्यं बहुरत्नधान्यम् /
नानार्थलाभैः सहितं सुशीलं
कुलप्रधानं बहुमित्रयुक्तम् //३०//

26c. नरातिगाढः ABILORSW, नरो तिगीते CTU कनकं हयाजः ABILORSW, निपुणं करोति CTU 26d. पूजां ABCILORSTUW ABCILORSTUW 27c सुरूपचेष्टं गुणिनं समृद्धं CTU, हयान्वितं भृत्यजनानुयातं L, ---------घातं B, ---------यातं R 27c °परोपघातं ---ज्ञातं O 28c. °क्षमा L, °कृपं I न्यायमनंत° BCLRSU, नायमतंत° I, ---------T, व्याधिमनंत° O °मुग्रं BR 28d. प्रमोषणं ABCILOSTUW 29b बहु° — 30b मर्त्यं om. T 29b °मन्ययुक्तं L 29c. नोन्वितं W धर्मसुरै° ABCLRSU, धर्मसुतै° O, धर्मपरै° W 29d. निस्त्रंश° ACOU

सूर्यांशको भूमिसुतस्य लग्ने
नरं प्रसूते रुधिरामयाढ्यम् /
पामादिरोगैर्व्यसनैः समेतं
प्रपंचयुक्तं रणकातरं च //३१//
सूर्यांशकः सोमसुतस्य लग्ने
नरं सुवाते सुभगं सुशीलम् /
विद्यासु रक्तं गुरुदेवभक्तं
परैरधृष्यं रतलालसं च //३२//
सूर्यांशको देवगुरोर्विलग्ने
करोति मर्त्यं बहुशास्त्ररक्तम् /
सानुरागेण युतं विनीतं
प्रभूतमित्रं रणकोविदं च //३३//
सूर्यांशको भार्गवनन्दनस्य
लग्ने प्रसूते सुभगं मनुष्यम् /
रूपान्वितं पार्थिवमानयुक्तं
प्रियातिथिं पुत्रधनैः समेतम् //३४//
सूर्यांशको दास्रपनन्दनस्य
लग्ने प्रसूते रणरोगयुक्तम् /
नरं कुशीलं निजबन्धुहीनं
शोकार्दितं हानियुतं सदैव //३५//

31b °रामयाप्यं T, °रामपाठवं U, °राव्यपायं W, °रायपाव्यं S, °राम्रयाव्यं A 31c. °मादिरोगैर्व्य° om. A 31d. प्रचंडयुक्तं रणकारबंतं C 32b. प्रसूते L 32d. रति° O, रस° R 34c ट्ययान्वितं W 35c. °बंधुहीनं BL 35d. शोकान्वितं W

त्रिंशांशको भूमिसुतस्य लग्ने
करोति मर्त्यं व्यसनाभिभूतम् /
व्ययेन हीनं बहुवैरयुक्तं
त्रपूजितं भूपतिना सदैव ॥३६॥
त्रिंशल्लवः सूर्यसुतस्य लग्ने
करोति मर्त्यं परदेशरक्तम् /
क्षुत्तृष्णयार्तं बहुरोगयुक्तं
स्त्रीणामनीष्टं त्रणतारिपक्षम् ॥३७॥
त्रिंशांशको देवगुरोर्विलग्ने
नरं सुवाते बहुशास्त्ररक्तम् /
दृढप्रतिज्ञं दृढसाहसं च
सत्यात्मकं देवगुरूप्रसक्तम् ॥३८॥
त्रिंशांशकः सोमसुतस्य लग्ने
नरं प्रसूते सुखिनं समृद्धम् /
सद्धर्मयुक्तं गुरुबन्धुमान्यं
मिताशिनं धर्मपरं कृतज्ञम् ॥३९॥
त्रिंशांशको भार्गवनन्दनस्य
लग्ने प्रसूते सदयं मनुष्यम् /
विद्वांसं सत्यपरं कृतज्ञं
सुदारयेष्टं सुखिनं सुरूपम् ॥४०॥

(37c-38d om. I)

36c. व्यपेत° OU °शीलं O, °युक्तं L 37c. क्षुत्तृष्णयार्तं BO, क्षुत्तृट्श्रमार्तं L, क्षुच्छ्रमार्तं A, क्षुट्श्रमार्तं CSTUW
38a-38c om. ABLORSW 38d: विज्ञानवाद्यत्रकलासु दक्षं CTU
39b. समृद्धिं O 39c. सद्धर्म° R 39d. मितासिनं A, विद्वांसिनं C कृतज्ञं] सलज्जं R 40d-41d om. W
40d-41c करोति om. S 40d. सुखिनं सुरूपं om. B, बहुलाभयुक्तं I, विविधार्थयुक्तं L °रूपं in marg. R

लग्नं यदा स्थानबलेन युक्तं
तदा नृणां स्थानविवृद्धिदं स्यात् /
करोति पूजां नृपलोकजातां
सौभाग्ययुक्तं च कलत्रलाभम् //४१//
लग्नं यदाश्रोत्यबलेन युक्तं
तदा प्रसूते गुणिनं मनुष्यम् /
सर्वासु दिक्षु प्रकरोति लाभं
रोगारिनाशं प्रियतां च लोके //४२//
चेष्टाबलाढ्यं प्रकरोति लग्नं
नृणां सुचेष्टां प्रियमित्रलाभम् /
मिष्टान्नपानं विविधं च लोके
चतुष्पदानामधिपत्यतां च //४३//
लग्नं यदा कालबलेन युक्तं
तदा नराणां प्रियलोकारि /
सदा तु पूजां नृपतेः सलोकं
रोगक्षयं साधुजनेन सख्यम् //४४//
लग्नं यदा स्थानबलेन हीनं
तदा प्रसूते परदेशरक्तम् /
स्थानविद्वेषपरं सुजिह्मं
पराचरक्तं परदारसक्तम् //४५//

for 41b T has 42b 41c. पूज्यां I 41d. कलत्रजातं AOSTU, कलत्रयुक्त L 42a. यदा स्वोच्च° C, यदाश्रोच्च° U, यदाश्रोत्र° T, यदाश्रोत्व° O, यदाश्रोस्य° L 42b गुणमं I 42c–42d रोगारिनाश om. BLR; CTU have: सद्गात्ररक्तं विमलत्र सुरूपदेहं 42d: --रूपेष्टं सुखिनं सुरूपं S 42d. लोकैः T 43a. °बलायं I 43b प्रियतां च लोके AOSTUW 43c. विविधं च लोके om. BLR, शयनासनं च CI विविधां O 43d. °मधिपं च नित्यं CIR, °मधिपं वनितं B, °मधिपं विनीतं L 44–49 om. B 44–49d सर्व° om. R (f. 56 missing) 44–48 om. C 44b. प्रियलाभकारि OW 44c नृपूज्याः ASU, नृपूज्या O, नृपूजा W सलाकं ASU, सलाभं O, सलाभां W 45c. सुस्थान° W °परां सुतिक्ष्ण T, °परां सुतिस्त्र U

आशाबलोनं न्रकरोति लग्नं
न्यार्थहानिं सततं नराणाम् /
न्रमोषणं तस्करचारकाद्यै:
पराभवं शत्रुकृतं सदैव //४६//
बलोनं न्रकरोति लग्नं
नृणां कुचेष्टां परदारगाता /
कुचलतां शोकमनन्तरोगं
स्वबन्धुवैरं परतर्कक //४७//
लग्नं यदा कालबलेन हीनं
नरं तदा हीनतरं न्रसूते /
विधर्मशीलं विगताभि
श्लेष्मार्दितं चौरविबर्जितं च //४८//
षड्वर्गशुद्धं यदि जन्मलग्न
मवेच्छरीरे मनुजस्य सौख्यम् /
सौभाग्ययुक्तं यदि पाणिपादं
कान्त्यान्वितं सर्वगुणै: समेतम् //४९//
तदैव युक्तं यदि पापवर्गै
हीनं शिरालुं च विरूढगन्धम् /
[illegible]
भवेत् सदा स्त्रीषु भयानकं च //५०//

46a. अशा° ASU 46c. न्रमोषणं AOSTU, न्रमोषितं W तत्करनाकराद्यै 46d–47c कुचै om. O 47b. °जातं TU 47c. °मनगरोगं W, °मनश्चरोगं TU, °मनं रोगं A 47d. °तर्कक च SW 49 om. O 49a. °शुद्धौ ASTUW b लग्ने ASTUW 49d. °गुणै: समेतं] रतं सदैव R (beg of f. 57) 50b शिरालं AU, सुशीलं BCILOR च] सु° R

षड्वर्गशुद्धे यदि सूर्यपुत्र-
ऽौमाश्रितं सम्बते
दुष्कर्मरूपो रविणा न युक्तः
काणो ऽिकाङ्क्षस्तु निरीक्षितं च ॥५१॥
ऽौमांशके सौम्यदृशा विहीने
ऽौमे व्ययस्थे निधनाश्रिते वा।
ऽवेत् सकर्णाक्षिरुजो मनुष्यः
कृशो ऽल्पवीर्यः सततं च दीनः ॥५२॥
सूयांशक सौम्यदृशा विहीनो
सूर्ये व्ययस्थे निधनस्थिते वा।
वेचित्रशान्त्यस्तु निशा प्रजातो
टिवाथवा तैमिरिको मनुष्यः।
सौम्यो ऽधिकाङ्क्षस्तु शिरावनद्धः ॥५३॥
पापा व्ययस्थाः प्रबलन्ति यस्य
रविणा यद्वा स्युः।
खल्वाटकस्तत्र ऽवेत् प्रजाता
विपर्ययस्थाः शुभिवर्जितश्च ॥५४॥
क्लीबे व्ययस्थे त्वथ पंचमे च
लग्ने गृहे चैव ऽवेन्मनुष्यः।
बृहत्तडाकारधरो ऽतिरौद्रो
ग्रहैश्चलैर्दृष्टिनिवर्जितश्च ॥५५॥

51a. °शुद्धे IRUW °पुत्रेABCILRSUW 51b. °श्रिते RUW 51c. °ऽूयो BLRUW तु ABILRW यातो L, शुक्रे CTU 52a. सोमदृशा ST, सोमदृक्षा U, सौमदृशा O 52c–54d विपर्ययस्थाः शु° in marg. C 52c सहर्क्षाक्षिरुजा ABCILORSTUW 53a° दृशा O 53e om. I 54a यत्र C 54b ऽौमा° C 54b रविणा — 54d वि र्ययस्थाः om. O 54d. °स्थाश्च निवर्जितश्च, with निपतत्यश्च written above C °वर्जितस्तु W 55a. व्ययस्थे] विलग्ने CR वा S 55b. ऽवेन् om. W 55c. बृहत्तडा° RW, बृहत्वटा° L 55d ग्रहे R °सते° ABILO, °सुते° C, च्युते R सृष्टि° ABCIORSTUW °निवर्जितेश्च ABCILOTUW

°होटये सूर्यसुते कुदृष्टि-
अन्ये व्ययस्थे प्रभवे sदृष्टि: /
कुजस्य लग्ने कुजसंश्रिते च
विरूपनेत्र: प्रभवेन्मनुष्य: //५६//
पापा यदा लग्नगता: समस्ता:
सौम्याश्च सर्वे sष्टमगा भवन्ति /
कुब्जो भवेदत्र नरो sतिजातो
दुष्टानन: प्रदिष्ट: //५७//
पापाश्चतुर्था यदि नैधनस्था:
सौम्या ग्रहा: स्वे जनको sत्र योगे /
विमिश्रितैस्तै: प्रभवेन्मनुष्य:
पापांशकस्थै: स भवेच्च कुष्ठी //५८//
दुर्गाधिपे वक्त्रो व्ययगैश्च पापै-
स्तृतीयगै: सौम्यबुधैरैश्च /
पापांशकस्थैरथ हृद्गद: स्यात्
सदा दरिद्रो sरिगृहं प्रयातै: //५९//
पापांशके पापनिरीक्षिते च
पापे विलग्ने शुभदृष्टिहीने /
भवेन्मनुष्यो वृषणै: प्रलम्बै-
र्जीवस्य दृष्ट्याधिकलिङ्ग एव //६०//

56a. सूर्यसुते CLO 56c. °संस्थिते IT 56d. विरूपनेत्रा: L
57c. कुब्जो T, कुजो O 58b सौम्यग्रहा: LW सं ILORSTUW
जनक: प्रयोग: W 59a. दुर्गाधि-T° AOSU °वक्त्रे° BW
59c. हृद्भव C, हृदयात् A, हृद्भव T, हृद्भव U, गद्गद W, | 59d.
सदा om. W प्रयात: AILORSW (द्रुतं S)
60a. वा C 60b. पापा ABCIOSTUW, पप्या R, रवा L
60c. दूषणै: B, दूसणै: W प्रबलं W

नखैर्बिहीनो रविजस्य लग्ने
मन्दांशके मन्ददृशा विहीने /
मन्दस्य वर्गे शकटं व्रयात
एवं हि चक्रस्य विदूषकः स्यात् //६१//
तुलाधिकः सूर्यसुते व्ययस्थे
२नौमे सुखस्थे † विनितायके sर्के /
महादरश्चन्द्रसुते कुनत्रः
कुमित्ररक्तो वनितावियुक्तः //६२//
चक्रे व्ययस्थे निधनाश्रिते चे
←——— विवस्वरीति · · सूनौ sर्कपुत्रे /
२नौमे sस्तगेहे गगने दिनेशे
† टिञि · · मूर्तिगते च चक्रे //६३//

61b. मंदांशके om. TU 61c. शकर्थं ABILORSW, सकसTU व्रयाते ABCIORSTUW, व्रजायते L 61d. विदूत्रक R 62a. रुजाधिकः L 62b–64a om. S 62b सुसंस्थे W विनियायके BL, वनितार्थिके, with निश्रिनायके written above C, विनयायक° W ↑ 62c. सुते कुने° om. ABCOR, °युते सुने° I °त्रेABIOR 62c सुते – 62d om. LW 62d. om. ABIOR 62d. कुमित्रयुक्तो TU 63a-b त्रिचक्रमे च व्ययस्थिते वा निधने विपर्यः W 63a. निधनाश्रये ABCILOS 63b. विवस्वनाम – स्वर्गे कैपुत्रे I 63b विचस्वर्गे AO, विपगः स्वगे R 64c – e after 63b विपर्ये: in W 63c. दिनेशो ABCOTUW 63d. टिप्ति ATUW, टिन्नि L, विन्नि (with शनैश्चरः in marg.) C after 63d W adds: २नृगोत्तनौ स्या ननने च यस्य रत्नाजनिः स्याद्वृषयोग एव सर्वाभिलाषव्रट् ईश्वरः //

सूर्ये सुस्वस्थे रविजे ऽष्टमस्थे
स्ववर्गसंस्थे शशिजे तनुस्थे /
शूरो ऽथवेत् कान्तियुतो मनुष्यः
कलस्वनः सत्यरतः सुचक्षुः /
सुपीनबाहू रतकोविदश्च ॥६४॥
जीवांशके जीवयुते विलग्ने
ऽथवेन्मनुष्यः सुभगः सुरूपः /
स्त्रीणामभीष्टः सुरतेऽतुलस्थः
प्रियंवदो गीतविचक्षणश्च ॥६५॥
शुक्रांशके शुक्रयुते विलग्ने
योगी सुविज्ञः प्रणतो मनुष्यः /
ऽथवेत् सुरूपः सततं दयालुः
चिरणप्रियश्च ॥६६॥
चन्द्रांशके चन्द्रयुते विलग्ने
शुक्रो महीभोगयुतो मनुष्यः /
ऽथवेत्तथाज्ञो मलिनः कृशश्च
कृच्छ्रः सदा ऽसत्यतिर्वृथाटः ॥६७॥
सौम्ये विलग्ने
शुभांसवक्षाः शुभजे नवांशे /
चन्द्रस्य होरा शशबाहुपात्री
त्रिंशांशकः सौम्यभवः सुशीलः ॥६८॥

64a-b om W 64c. ऽवरो BLOS, वरो TU, लग्नेश्वरो W 64d सुवचः L 64e रति° L after 64e W adds: वेत् कंटके ऽन्यपतिस्तु स्वोच्चे 65b. स्वरूप L 65c. मुलस्थः B, मूलस्थः L 65d. °विलक्षणश्च S 66c. सरूपः BCL, मनुष्यः I सतं दयालुः A, सतटं तथायुः B, सतटं ऽन्यायुः TU 67d स यनति° BLW, -यनति° R, यस्य नति° CTU °र्विवाटः CTU 68b. शुभजे C, सुभगे W, शुभने A 68c °टात्री T 68d त्रिंशांशः W, त्रिंशांशः AS

सूर्यांशके सौम्यसमुद्भवे च
नरो भवेच्छोभनज्ञानुपार्श्वः /
लग्नं शुभालोकितमिष्टवीर्यो-
भोजो विधत्ते सततं नराणाम् //६९//
पापो यदा नीचगतो विलग्ने
स्वभावसंस्थः शुभवर्जितश्च /
स्याच्छ्यामदन्तः पुरुषो ऽत्र जातः
क्रियाविहीनः पिशुनस्वभावः //७०//
T विहीः
विलग्नसंस्थे पुरुषा ऽत्र जातः /
कृतघ्नता वांछितपापयुक्तः
स्त्रीलंपटः स्यात् सततं विलुब्धः //७१//
शनैश्चरे सप्तमगे विलग्ने
यदा नवांशो धरणीसुतस्य /
वृद्धाङ्गनानां निरतो मनुष्यः
सदा भवेत् कामनिपीडितात्मा //७२//
यदा विलग्ने सहजः शशाङ्को
नवांशके स्याद्विबलस्य /
वेश्यानुरक्तं कुरुते मनुष्यं
म् //७३//

69b. भवेष्टौतनुजानु° BL 69c. नग्नं T 70c. स्याछाम° R, स्यात्श्याम° SW, स्यात्स्याम° ACIORTU 70d–71b om. BL 71c. °रतं BIORSTUW, °रतिं L वांछति BLU, वांतति A, वांनति W, वावति S for 71d W has 70d. 71d विलुब्धः S 72c. विरतो TU 73a. विलग्ने om. S सहजः शुभगे W

सिंहाश्रके सूर्ययुते विलग्ने
—नौमेन दृष्टे रविजे ऽस्तसंस्थ /
—वेचरो वक्र—गो ऽत्र योगे
विपर्ययाद्रुक्करतानुरक्त: //७४//
शनैश्चरे नीचगते ऽस्तसंस्थे
पापे विलग्ने श्—दृष्टिहीने /
जन्मनुष्य: करता ऽचलस्थु:
सदा विरक्तो वरयोषितानाम् //७५//
—नाभ्रिते —ूतनत्ये सुस्थे
सौरे व्ययस्थे ऽरिनवांशसंस्थे /
रूपो ऽत्र —वेन्मनुष्य:
सर्वत्र निन्द्य: कृतविस्मृतिश्च //७६//
सूर्यात्रिकोणे यदि —ूमिपुत्र:
शनैश्चरे सौम्यगृहाश्रिते च /
तदा मनुष्यस्तु सुदीर्घजानु-
र्विरूपदेह: प्रियसाहसश्च //७७//
व्रणार्दितांग: सततं विरूप:
प्रजाविमुक्त: पिशुनस्व—ाव: /
शनैश्चरे मृत्युगते व्ययस्थे
—ौमे —वेत् पापरतो मनुष्य: //७८//
इति श्रीवृद्धयवने तनुस्थानचिन्ता //

74a सूर्यसुते CLR 74c. —ये B वक्त्र—गो ORTU
74d. वक्त्ररता° LORU 75b. °दृष्टिसंस्थे W 75c. व—ृतो W
चलेशु: S, चलेशु: A, चलस्थु: BLIUW, चलस्य: T, चुतस्फ: C.
75d. परयोषितानां U 76d. °स्मृतश्च CL 77a सूर्यस्त्रिकोणे
R, सूर्यात्रिकोणे ILOSUW 78a. व्रणार्चितांग: ILORSTUW
78b. °विमुक्त: CL after 78b S repeats 77b col. श्री° om.
ABIORSTU तनुस्थानं W after col. W adds संपूर्ण

[तनुस्थितो वासरपः स्वतुङ्गे
तीव्रां तनुं संजनयेच्चराणाम् /
तुङ्गांशके वा दृढतासमेतां
षड्वर्गशुद्धो बहुकार्यतां च //१//
नीचाश्रितस्तीक्ष्णक
कायं विधत्ते सहजं मदैव /
व्यहीनं कृशनीचगे
वर्गे तनये प्रसुक्काम् //२//
मित्राश्रयस्थो यदि वासरेशो
मूर्तिं गवो दीर्घतरं प्रसूते /
मित्रस्य भागे जटिलं नितान्तं
वर्गोत्तमे वाधिकथास्विनं च //३//
शत्रोर्गृहे वा यदि तीक्ष्णरश्मि-
र्लग्नाश्रितो हीनशरीरकं च /
नरं प्रसूते त्वथ शत्रुभागे
हीनाष्टकोणं नयवर्जितं च //४//
चन्द्रो विलग्ने परिपूर्णदेह-
स्तुङ्गस्थितः सौम्यतनुं प्रसूते /
तुङ्गस्य भागे सुमनोहरां च
षड्वर्गशुद्धो ऽपरनेत्रयुक्काम् //५//
नीचाश्रितः क्षीणतनुः शशाङ्कः
काणां तनुं लग्नगतः प्रसूते /
निशाकरांशे नीचनवांशसंस्थः
पापोत्थवर्गे तिमिरेण युक्काम् //६//

5 begins with 24a 1

मित्रगृह शीतकरा ऽवलग्न
तनुं सुजाते सुभगां मनोज्ञाम् /
मित्रस्य ऽागे वरवक्त्रयुक्तां
वर्गोत्तमस्थः सुशरीरकान्तिम् //७//
निशान्धकं शत्रुगृहाश्रि
लग्नं गतः स्थूलरुहं प्रसूते /
शत्रोर्विऽागे पृथुदीर्घकं च
मूलत्रिकोणेषु शुभाधरौष्ठम् //८//
सौम्यः स्वतुङ्गे यदि भूतिसंस्थः
करोति संरक्तननीशमर्त्यम् /
तुङ्गांशके वा चिपिटस्वभावं
षड्वर्गशुद्धस्त्वथ कर्कशास्यम् //९//
नीचाश्रितो भूतनयो विलग्ने
करोति सान्द्रं मदनं सदैव /
नीचांशके तैमिरिकं निशान्धं
पापस्य वर्गे त्वथ वक्रदृष्टिम् //१०//

. . . . . /
मित्रांशके रोगसमेतदृष्टिं
वर्गोत्तमे दूरविलोकनं च //११//
शत्रोर्गृहे वा यदि भूमिपुत्रो
मित्रं प्रसूते बहुदृ ——— /
समीपदृष्टिं च नवांशके वा
मूलत्रिकोणे च जलार्द्रदृष्टिम् //१२//

7b. मनोज्ञां G 8b स्थलरहं G 9b. °मनीष° G 9c. चिपिर्च G 9d. °स्तुथ G 10d. वक्त्रदृष्टिः G 11c. रोगसमे च दृष्टिं G

बुधा बिलग्ने यदि तुङ्गसंस्था
नरं सुवाते सुमुखोरुनासम् /
तुङ्गांशके वा सुरदाधरौष्ठं
षड्वर्गशुद्धः सशरीरकान्तिम् //१३//
नीचाश्रितो वा यदि सोमपुत्र-
स्तनुस्थितो वक्त्रकुगन्धराजम् /
नीचांशके दीर्घकरालजिह्वं
[illegible] //१४//

मित्राश्रयस्था यदि सोमपुत्रा
लग्नं गतः शुभ्रशिरोरुहं च /
मित्रस्य भागे त्वथ शुभ्रदृष्टे
वर्गोत्तमस्थः सुहृदं सदैव //१५//
शत्रोर्गृहे वा यदि सौमपुत्रः
करोति मर्त्यं तनुगः करालम् /
शत्रोर्विभागे चपलस्वभावं
त्रिकोणगो रोगविवृद्धकायम् //१६//
सुरेज्यमन्त्री यदि तुङ्गसंस्थो
लग्ने मनोज्ञं जनयेन्मनुष्यम् /
उच्चांशके वा शुभवाहदृश्यं
षड्वर्गशुद्धः शुभचर्मराजम् //१७//
नीचाश्रितो देवगुरुर्विलग्ने
खंजं सुवाते निरुजं सितास्यम् /
नीचांशके खंजननासकं च
वर्गे च सद्भूषणाढ्यम् //१८//

14c. शम्यंशके G 16d °विवर्द्धु° G 17b. मनोज्ञं G 17d. शुभद्रुर्च्यराजं G 18c. नीचाश्रिते G

मित्राश्रयास्थो यदि मूर्तिसंस्थो
गुरुः प्रसूते वरवस्त्रभाजम् /
मित्रांश्रके वा सुकटिं सुनाभिं
वर्गोत्तमस्थः सुभगोदरं च //१९//
शत्रोर्गृहे वा यदि देवपूज्यो
मूर्तिस्थितः स्थोटरिकं प्रसूते /
शत्रोर्विभागे त्वथ कुब्जमेव
मूलत्रिकोणे प्रजनन्यलिङ्गम् //२०//
शुक्रः स्वतुङ्गे यदि लग्नसंस्थः
सुरूपजानुं मनुजं प्रसूते /
स्वोच्चांशकस्थः शुभपाणिपादं
षड्वर्गशुद्धः सुविभक्तगात्रम् //२१//
नीचस्थितो वा यदि दानवेज्यो
मूर्तिस्थितः स्वल्पकचं प्रसूते /
खल्वाटकं वा यदि नीचभागे
पापान्त्यवर्गे बलिरोमभाजम् //२२//
मित्रगृहस्थो यदि दैत्यपूज्यः
सौभाग्ययुक्तं शुभकीर्तिभाजम् /
नरं प्रसूते सुतनुं विभागे
वर्गोत्तमस्थो बहुरूपिणं च //२३//
शुक्रो यदा शत्रुगृहं प्रपन्नो
लग्नं गतः कुब्जतनुं प्रसूते /
शत्रोर्विभागे ऽतिकृशं विगम्
मूलत्रिकोणे नयनाभिरामम् //२४//

19d. सुभगोदरं G 20d.

यत्रेश्वरो मूर्तिगतः स्वतुङ्गे
लग्नं गतः श्यामतनुं मनुष्यम् /
नवांशके स्वे त्वथ भिन्नवर्णं
षड्वर्गशुद्धस्त्वथ गौरवर्णम् //२५//
नीचस्थितः सूर्यसुतो विलग्ने
कासर्तमेऽर्त्यं जनयेन्मनुष्यम् /
नीचांशकस्थः कफवातपातं
पापस्य वर्गे त्वथ मित्रतां च //२६//
मित्राश्रयस्थो यदि सूर्यसूनु-
र्लग्नस्थितो गौरवपुं प्रसूते /
मित्राशकस्थो ऽस्यवसायसार
वर्गोत्तमस्थस्त्वथ पीवराङ्गम् //२७//
शत्रोर्गृहस्थो रवि(जो) ऽतिरूक्षं
लग्नाश्रितः स्थूलनखं प्रसूते /
सुस्थूलदन्तं रिपुभागसंस्थो
मूलत्रिकोणे तु सुदीर्घजानुम् //२८//
स्वोच्चस्थितः स्वभवने क्षितिपालतुल्यो
लग्ने ऽर्कजे भवति देशपुराधिनाथः /
शेषेषु दुःसमदमीडित एव बाल्ये
दारिद्र्यकामव्यसनो मलिनो ऽलसश्च //२९//
इति (श्री)बृहद्यवने तनुस्थानचिन्ता //

25c. स्वे om. G, के in marg. 26b. काश – – त्यं G 26c. कफवातवातं G 28a शत्र° G 28c. स्वस्थल° G 29d. दारिद्र° G

सूर्यो द्वितीये यदि तुङ्गसंस्थो
ते नृपमानजातम् /
उद्यांशके वा नृपसेवकं च
षड्वर्गशुद्धः शुभलोकदत्तम् //१//
नीचाश्रितो वासरपो द्वितीये
पापार्जितं धर्मधनं प्रसूते /
नीचांशकस्थः स्थलजं सदैव
पापस्य वर्गे त्वथ चौर्यजं च //२//
मित्राश्रयस्थो दिनपो द्वितीये
करोति जातं धनधान्यसम्भवम् /
मित्रस्य भागे त्वथ लोहजातं
वर्गोत्तमस्थः परदारजातम् //३//
शत्रोर्गृहे वा यदि तीक्ष्णरश्मि-
र्द्वितीयगः स्वल्पधनं प्रसूते /
कष्टान्तटेऽधे ऽधमसंश्रया च
मूलत्रिकोणे त्वथ निन्द्यजं च //४//
चन्द्रो द्वितीये यदि तुङ्गसंस्थो
मुक्तामणिप्राप्तिधनं प्रसूते /
तुङ्गांशके वा कनकं च रूप्यं
षड्वर्गशुद्धो विविधं हिरण्यम् //५//
नीचाश्रितः शीतकरः प्रसूते
द्वितीयगो वित्तमसञ्चयं च /
नीचस्य भागे तु व्ययेन हीनं
पापोत्थवर्गे बसवां भयं च //६//]

5c. रूप्यं G 6b °मसव्यं च G

मित्राश्रयस्थो यदि वा शशाङ्को
    क्षितिं प्रसूते सुतजं वराणाम् /
मित्रस्य भागे कृषिकृत्प्रसूतं
    वर्गोत्तमस्थः सुहृदर्जितं च ॥७॥
शत्रोर्गृहे वा यदि रात्रिनाथः
    कोशाश्रितश्चौर्यधनं प्रसूते /
तदंशके वाथ कुकर्मजातं
    मूलत्रिकोणे त्वथ भार्यजोत्थम् ॥८॥
भौमः स्वतुङ्गे यदि कोशगः स्याद्
    युद्धोद्भवं संजनयेद्धनं च /
उच्चांशके वातिकृशं च कष्टात्
    षड्वर्गशुद्धः स्वजनोद्भवं च ॥९॥
नीचाश्रितो भूतनयस्तु नीचे
    द्वितीयगो निर्धनमेव सूते /
नीचांशके ऋणमेव नित्यं
    पापोत्थवर्गे ऋणयुक्तदेहम् ॥१०॥
मित्रगृहे वा यदि भूमि[illegible]
    कोशाश्रितो मित्रबलेन जातम् /
धनं प्रसूते सुहृदंशके च
    वर्गोत्तमे देवगुरुप्रसादात् ॥११॥

7a. मित्रांशकस्थो ABCILORSTUW 7b सुजं G, सततं S 7c स्वकृष्यिभूतं G 7d. °टार्जितं ITUW 8c. बाधकर्म° R, बाधमकर्म° G, वातकृकर्म° L 8d. मार्य° BCILOT, मर्य° R, पूर्व° G °योत्थं BLSW, °योर्हं C 9b. बुद्धोद्भवं SW, कंद्धोद्भवं G 9c. उच्चांशके L वातिकृशं L 10a. भूतनयस्तु— 11b कोशाश्रितो om. L.
10c. °कस्थो द्यूण° W, °कस्थो नृण° OS, °कस्थो भृण° CITU, °कस्थो नृप° ABL 10d. ऋण° R, क्रण° B, शण° A, क्षण° U, रण° G, भृण° CIOST °मुक्त° GR °देहं om. W, °देशं G 11a. मैत्रे C स्थहे I, गते S 11c. धनं] जातं G 11d °प्रमोषात् GR

शत्रार्गृहे भूतनयो द्वितीये
धनं प्रसूते न कदाचिदेव /
शत्रोर्विभागे ऋणमापसङ्गान्
मूलत्रिकोणे तु जनोपरोधात् //१२//
सौम्यः स्वतुङ्गे यदि कोशसंस्थः
नं भूरिधनस्य धत्ते /
पंचाके सप्तमचतुष्पदात्य
षड्वर्गशुद्धो विविधैरुपायैः //१३//
नीचाश्रितः सोमसुतो धनस्थो
निकृष्टवित्तं कुरुते नराणाम् /
नीचांशकस्थो रिपुतो ऽतिदैन्यात्
पापोत्थवर्गे बहुलंघनाच्च //१४//
मित्राश्रयस्थे यदि सोमपुत्रो
द्वितीयगो वाणिज्यमेव वित्तम् /
धत्ते नराणां नं सुहृद्विभागे
वर्गोत्तमे वा सुकृतिं प्रसूते //१५//
बुधो यदा शत्रुगृहं प्रयातो
द्वितीयगः शत्रुनिषेवणेन /
धनं धनेच्छत्रुवि ——
स्वल्पं त्रिकोणे वरलोकजातम् //१६//

12b. सुवाने G 12c. क्षण° S, णघ° G, गुण° R, °नृप° LW
12d तु]न R, च G, सु° S ननापराधात् L 14b °वित्तं IW
14c. नवांत्रा° C रिपुवे G 14d. बहुलंघनाच्च BW 15b
वाणिज° LSW, त्रिज° G नित्यं CI 15d. सुकृषिं GR
प्रसूतिं C, प्रसूतं ILRU 16a. प्रजातो O

नीचो द्वितीये यदि तुङ्ग
सदा धनं न्यायजितं प्रसूते /
तङ्गांशके च द्विजसाधुवृत्त
षड्वर्गशुद्धो नृपसंभवं च //17//
नीचाश्रितो देवगुरुर्द्वितीयो
धनं प्रसूते परदारजातम् /
नीचांशके म्लेच्छजलोकजातं
पापस्य वर्गे बहुकष्टजातम् //18//
मित्राश्रयस्थो यदि देवमन्त्री
द्वितीयगो वस्त्रगजाश्वजं च /
धत्ते तदंशे न कृषिप्रसूतं
वर्गोत्तमस्थः सुजनप्रदत्तम् //19//
यदा द्वितीये ऽरिगृहे सुरेज्यो
विधत्ते ऽरिनिषेवणेन /
शत्रुंशके शत्रुजनेन दत्तं
मूलत्रिकोणे निधिजं सदैव //20//
शुक्रो द्वितीये यदि तुङ्गसंस्थः
सदालयं भूरिधनं प्रसूते /
तुङ्गांशके पूर्वजसंभितं च
षड्वर्गशुद्धो द्वितयं नितान्तम् //21//

17a द्वितीयो OR 17c. भृंगांशके R, नीचांशके LW, नीगंसंके °साधुदत्तं G 18c. तुंगांशके R वांत्यज° IRS 18d. °कष्टजं च R, °कष्टना च G, °कष्टकं च AO S 19b गजा L, °गजासनं च S, °गजाश्वबंधं B 19c. धत्ते तदंशे न] तदंशाग नात्र L कृषि° R 19d. सु° om. G, स्व° L 20c. शत्रुंशके OU, शत्रुंशके BCL 20d. विधिजं ORTUW, विधिजं B, निविधं I, धिजं A 21b. वारिधनं G 21c. °संस्थितं S 21d. द्वितियं T, द्वितिये L, द्वितीयं CIOUW

नीचाश्रितो दैत्यगुरुर्द्वितीये
धनं सुवाते श्रुतिजं नितान्तम् /
च्युतार्जितं नीचनवांशसंस्थः
पापस्य वर्गे परदेशसङ्गात् //22//
मित्राश्रयस्थो यदि दानवेज्यो
द्वितीयसंस्थो नृपजं विधत्ते /
नं नरेशं नृपपुत्रजात
राज्ञीमृत्यं यदि शुभ्रवर्गे //23//
शुक्रो द्वितीये यदि शत्रुसंस्थो
धनं प्रसूते वरकर्मजातम् /
[illegible] त्वथ दैत्यजातं
सनत्रिकोणे स्वसुतार्जितं च //24//
यानद्वितीये यदि तुङ्गसंस्थो
धनं प्रसूते तु कुकर्मजातम् /
नटंशके कष्टविनिर्जितं च
दुर्गशुल्को व्यसनोद्भवं च //25//
नीचं गतो भास्करजः प्रसूते
निःकिंचनं नित्यमनेकदुःखम् /
नरं नटंशो ऽत्यजवित्तभाजं
वर्गे त सुपापजं च //26//

22 in marg. T 22b. श्रुतितं BW, क्रांतिजं S, चंतिजं O, चजिनं G, क्षतितं R 23d. च टि R शुभ्रवर्गे G, शुभ्रवर्गे R 24a. द्वितीयो BCGIOU तुंगसंस्थो U 24b चरकर्म° LU 24c. दौत्यजातं RW 25 in marg. U 25a. °द्वितीयो IOR 25b. सुकुकर्म° BL, शुकुकर्म R, वरधर्म° G, च कुकर्म° C, तु कर्म° L 25c. °विवर्जितं ABCILOSTU 26a. नीचांश्रतो L 26b. निः किंचनं om. A, निष्किंचनं G, निः कंचनं L 26d. वर्गेण ABCILOPSTUW, वर्गच्च° G °सुपुण्य° G

मित्राश्रयस्थो यदि सूर्यपुत्रो
द्वितीयगः स्वस्थ-नं प्रसूते /
मित्रस्य -गे त्वथ मृत्मयं च
वर्गोत्थमस्थो जलजं सदैव //२७//
सौरो यदा शत्रुगृहाश्रयस्थो
द्वितीयगः पाप-नं प्रसूते /
रात्रोर्वि-गे बहुदासतोत्थं
मूलत्रिकोणे परमोबजं च //२८//
सहस्रनाथो दिनपः प्रदिष्टो
लवाधि-पो रात्रिकरः सदैव /
शताधि-पो -ूतनयः सदैव
कोटीश्वरः सोमसुतः सदैव //२९//
सर्वाधि-नाथः सुरराजमन्त्री
शुक्रो ह्यसंख्यः शनि-र्मितुल्यः /
स्वतुङ्गगाः स्युर्यदि सर्व एव
अर्थान्तराले त्वनुपातजातम् //३०//
स्ववर्गजं वित्तमहो द-न्ति
हित्वा हि शुक्रं बहुसङ्गजं च /
स्वं स्वं -नं स्वासु दशासु सम्यक्
. . . . . //३१//
इति श्रीवृद्धयवने -नस्थानचिन्ता //

27b. स्वस्थि° ILW, स्वास्थि° ABGORS, स्वल्प° CTU 27d. स्थलजं GR 28c. रात्रर्वि° C °टासटोत्थं G 28d. परमोबजं GR 29b. लव्याधि-पो CTU, लवाधि-पो G 29c. सर्-ाधि-पो G 30b स्वसंख्यः U शनि ABCGORSTUW वारतुल्यः G, राहुतुल्यः R 30c एते S 30d °पातयातं L, °पापजातं R 31a मित्र° ABCILOSTUW °मथो G 31b हि om. T, गहे W °संगतं च L, °संगमाच्च G 31c स्वामसम्य AOST, स्वमासम्य U, स्वाम्यसमाः L, स्वामसम्मह B, स्वामस्यमह W, स्वाम्यसन्धैक्य च in many C, स्वां सम्यक् R चात्मजटेशकारि I, अर्थांगना हि ग्रहजं करोति in many C, महाश्रि [illegible] °ति in many C, °गान: I [illegible] °ति° om. 8GIORSTU [illegible]

तृतीयसंस्थो यदि वासरेशो
मित्रं नृपं तुङ्गगतो विधत्ते /
नृङ्गांशके वा नृपसंभवं च
षड्वर्गशुद्धस्त्वथ सार्वभौमम् //१//
नीचाश्रितो नीचधनं विधत्ते
मित्रं तृतीये यदि तीक्ष्णरश्मिः /
नीचांशके चिल्लकपुत्रवैरं
पापस्य वर्गे त्वथ वारणं च //२//
मित्राश्रयस्थो यदि वासरेशो
मित्रं द्विजेन्द्रं कुरुते तृतीये /
मित्रांशकस्थो जनयेत् सुशीलं
वर्गोत्तमस्थो ऽद्भुतशास्त्ररक्तम् //३//
रविस्तृतीये ऽरिगृहं प्रयातो
मित्रं विधत्ते रिपुवर्जिताङ्गम् /
द्विषाङ्गागे गुणवर्जितं च
मूलत्रिकोणे पतिमेव शान्तम् //४//
तृतीयगः शीतकरः सुवाते
मित्रं स्वतुङ्गे कृपणस्वभावम् /
पैन २ागे परतर्ककं च
षड्वर्गशुद्धः परदाररक्तम् //५//

1a. वासरेण BW 1b तुंगगति U 1c. तुंगांशके om. A 2a. नीचतमं G 2c. चल्लुकमुग्रवैरं G, चिल्लुकपुत्रवैरं R 2d. चारणं ABCGT 3b तृतीयः BCIORU, तीयः AS 3c. मित्रस्य २ागे जनिनं कुलीनं G, मित्रस्य व्रतं जननिनं कुशीलं R 3d. °शास्त्रवक्त्रा C 4a °स्तृतीयो OR 4b. रिपवर्जितं BRW, रविवर्जितांगं G 4d पतिमे शांतः LW 5b स्वतुंगे विशुद्धं ABILW, विक्रमंगे शुद्धं S 5c. मृतस्य वै २ागे W °तर्ककं ACOR

नीचाश्रितो रात्रिपतिस्तृतीये
मित्रं सुजाते ऽस्यजनमेव नित्यम् /
नीचस्य ऽागे स्वघ नर्तकं च
ऽण्डं च वर्गे मलसम्ऽगं च ॥६॥
मित्राश्रयस्थो यदि शीतरश्मि-
र्मित्रं सुजाते परवंचकं च /
मित्रस्य ऽागे बहुदोषजं च
वर्गोत्तमस्थो घृणया विहीनम् ॥७॥
तृतीयगः शीतकरो विधत्ते
नराधमं शत्रुगृहं प्रयातः /
शत्रोर्विऽागे बहुमायया ढ्यं
मूलत्रिकोणे परदाररक्तम् ॥८॥
ऽौमस्तृतीये यदि तुङ्गसंस्थो
मित्रं विधत्ते वरभूमिपालम् /
तुङ्गांशके वा नृपतेरमात्यं
षड्वर्गशुद्धो द्वितयं तदैव ॥९॥
नीचाश्रितो ऽभूतनयस्तृतीये
मित्रं विधत्ते बहुकामसक्तम् /
नीचांशकस्थो ऽनृतकं च वैद्यं
पापोत्थवर्गे व्यसनाभिभूतम् ॥१०॥

6a°स्तृतीयो IO 6b.सुजाते U व्यज°G 6c.मित्रस्य R नर्तकं U 6d. च ऽागे L,स्वघर्गे CTU 7b om. G 7c. °टोषऽाजं R,°टोषलाजं G 8b मित्राधानं G 8c°मापमाद्यं AG,°मायपाधं U,°माधयाढ्यं C 9b.°ऽभूमिलंतं C 9c. वा pm. W 9d. °र्गशुद्धो द्वि° om. A द्वितीयं BCLOW 10b. °कोशसक्तं C,°शास्त्ररक्तं G 10c. नवांशकस्थो BL च पद्यैः ABLOSW, च पेद्यैः CTU, च वैद्यै R, सदैव I

मित्राश्रयस्थो यदि भूमिपुत्र-
स्तृतीयगो भूरिसुखं प्रसूते /
मित्रांशके वास्तवयजं कुमारं
वर्गोत्तमस्थः प्रभुराज्यपानम् //११//
शत्रोर्गृहस्थो यदि भूमिपुत्रो
मित्रं प्रसूते सहजान्वितं च /
तस्यैव भागे च समृद्धि-भाजं
मूलत्रिकोणे त्वथ दण्डनाथम् //१२//
सौम्यस्तृतीये यदि तुङ्गसंस्था
[illegible] शान्तमतिं प्रसूते /
तुङ्गांशके कंचुकिन समः
षड्गशुद्धः सुतरां कृतज्ञम् //१३//
नीचाश्रितः सोमसुतस्तृतीये
मित्रं विधत्ते वृजिनैः समेतम् /
गोपालकं नीचविभागसंस्थः
पापस्य वर्गे गतसौहृदं च //१४//
मित्राश्रयस्थः शशिजस्तृतीयः
मित्रं सुवाते बहुकर्मभाजम् /
भागे त्वथ स्थापितं च
स्वल [illegible] रम् //१५//

11b-12a om. ABCILORSTUW 12d. दंतनाथं G 13b. तदा C, तया G, यदा BLRW शांतमतिं BIOS, वांतमतिं W, क्षांतमतं R, क्षातमतिं L, खंडमतिं CT, खलमतिं U, षंडतनं G 13c उच्चांशके GR 14b वृजनैः O 14c. गोपालगं G 15b. °कर्मभावं W 15c. वापितं ABC

शत्रोर्गृहस्थो यदि सोमपुत्रो
मित्रं तृतीये कुरुते सुनिन्द्यम् /
तस्यैव भागे जनितातिगं च
मूलत्रिकोणे ऽथ मलिम्लुचं च ॥१६॥
जीवस्तृतीये यदि तुङ्गसंस्थो
मित्रं सुवाते विनयेन हीनम् /
ऽष्टाशके दुर्मपरं नृशंसं
षड्वर्गशुद्धस्तु तथाप्रजं च ॥१७॥
नीचाश्रितो देवगुरुस्तृतीये
मित्रं प्रसूते बहुपापितारम् /
तदंशके द्यूनरतं सदैव
वर्गे गतबन्धुवर्गम् ॥१८॥
जीवो यदा मित्रगृहे तृतीये
तदा प्रसूते ऽतिकृशं च मित्रम् /
मित्रांशके पण्यपरं प्रधानं
वर्गोत्तमस्थः खलु दूतकारम् ॥१९॥
तृतीयगो देवगुरुर्यदा
शत्रोर्गृहे क्लीबसुतं सुवाते /
तदंशके शिल्पिनमप्रधानं
मूलत्रिकोणे पतितं निकृष्टम् ॥२०॥

ABCGILORSTUW

16a. शत्रु° W 16b. सुनीचं S 16c. जनितापिगं TU, वनितातिगं AS 17b. दीनं U 17c. दुर्मपरं BIOR, दुर्मपरं W, दुर्नपरं AS शशांक B 17d. °प्रपंच I 18a. नीचं गतो L, नीर्बाततो B 18b. सुवाते G °वावितारं BW, °वाटितारं L, °देविनारं R, °देनितारं G 18c. द्यूनतरं G 19a. °गृहस्तृतीयस्थ R 19b यदा L °कृतं मित्रं I 19c. पुण्य° GS 19d. कितवं सदैव C, कितवं सदैव TU दानकारं R, दूतकारं G 20c. शिल्पिनय° BILT, शिल्पनय CUW, शिनिपनम° AS

शुक्रो यदा तुङ्गगतस्तृतीये
तदा सुवाते पतितं च मित्रम् /
तुङ्गांशके वा नृपसेवकं च
षड्वर्गशुद्धः कलहप्रियं च //21//
नीचाग्निनो दैत्यगुरुस्तृतीये
मित्रं विधत्ते वधकं नृशंसम् /
नीचांशके नीचकुलप्रसूतं
पापस्य वर्गे पतितं नृशंसम् //22//
मित्राश्रयस्थो भृगुजस्तृतीये
करोति मित्रं खलु दण्डमेव /
मित्रांशके चारणमप्रशस्तं
वर्गोत्तमस्थः शबरं कृतघ्नम् //23//
रिपोर्गृहे भार्गवजः प्रसूते
तृतीयगः क्रीडनकं च मित्रम् /
तदंशके त्रिंशन्नवमप्रशस्तं
मूलत्रिकोणे ऽथ जनैर्निरस्तम् //24//
सूर्यात्मजस्तुङ्गगतस्तृतीये
मित्रं सुवाते वरभूमिपालम् /
तुङ्ग..के वित्तपतिं प्रसिद्ध
षड्वर्गशुद्धो बहुशास्त्रज्ञम् //25//

21c. वा om. G 22a. देवगुरु° S 22b–23a om. BCILTUW 22b. . .]विधत्तकं G
22c. °कुलप्रभाव G 22d. पतितं]नृपतिं G 23b. खलु]सुख G
मंडं TU, मंजं AS, टंडं I 23c. चारणप्रशंसं G 23d. सचरं
ABILORSW, सवरं CTU 24b त्वमित्रं AS 24c. °प्रशक्तं G
25a. सूर्यात्मक° C 25b. °भूमिपानं T 25c. वित्तमतिं G

दीक्षाग्नित: सूर्यसुतस्तृतीये
मित्रं प्रसूते मलिनस्वभावम् /
दीक्षांशके संक्रमतत्परं च
पापस्य वर्गे कृपया विहीनम् //२६//
मित्राश्रयस्थ: खल सूर्यपुत्रो
मित्रं प्रसूते सचिवं नयज्ञम् /
मित्रांशके वा गुणमिश्रभावं
स्वर्गोत्तमस्थ स्थितिमान्ययुक्तम् //२७//
शनिर्यदा शत्रुगृहाश्रयस्थ-
स्तृतीयग: पापरतं च मित्रम् /
दक्षे तटांशे वृजिनं सुदीनं
मूलत्रिकोणे विजितारिपक्षम् //२८//
सावला प्रति
दशाधिप: शीतकरस्तु /
सहस्रमित्र: क्षितिजो
ऽतीवाधिपो देवपुरोहितश्च //२९//
अशीतिनाथो भृगुज:
सौरस्तु भौमेन मितो ऽधिको वा /
मन्त्रं राशौ यदि वर्तमाना:
सर्वे तस्य नश्यादृदन्ति //३०//
इति श्रीवृद्धयवने सहजस्थानचिन्ता //

26c-d CTU Lave: 22c-d, but with वनितं (= मेजं CT) for मातत 26c. बंधनतत्परं S 27a स्वलु — 27d गोत्तमस्थ: om. BLW 27b. विदक्षे GR नवमार्ग्ययुक्तं G 27c. वा om. A 27d. स्थलमान° BIL, स्वमाल° W 28b पानरतं G च मित्रं om. LW, त्वमित्रं B 28c दक्षे om. LW विजितं R, बिनितं ABIOST, विनीतं LW, वनितं CU 29b देशाधिप: ABLOSTU °करश्च G 29c. क्षणिजो G 29d. शीताधिप: U, धातादिपो L, निशाधिपो G 30b °भौमाष्टमितो ABCIORSW, °भौमो ष्टमितो TU धिक्रश्च SU 30c. दत्तमाना: G 30d. स्वचे BL, स्ववे W, स्वर्वे C न पीतस्य BI °दृशंति BCILTW, °दृदंति / °दृदंति

बहुदुष्टजातम् /
तुङ्गांशके ऽणुस्वं कटाचित्
षड्वर्गशुद्धः परदारजं च //१//
नीचाश्रितो वासरपश्चतुर्थे
सुखं विधत्ते न कदाचिदेव /
नीचांशके दुःखमिभिश्रितं च
पापस्य वर्गे भृशदुःखमिश्रम् //२//
मित्राश्रयस्थो दिनकृच्चतुर्थे
सुखं विधत्ते वृजिनैः समेतम् /
चौर्योद्भवं शत्रुविभागसंस्थो
वर्गोत्तमस्थो ऽजमेव नित्यम् //३//
शत्रोर्गृहे वासरपश्चतुर्थे
यद्वै तु सौख्यं कुरुते नराणाम् /
शत्रोर्विभागे परसेवया च
मूलत्रिकोणे बहुबन्धजातम् //४//
सुखस्थितः शीतकरः स्वतुङ्गे
सुखं विधत्ते गजवाजिजातम् /
तुङ्गांशके हेमसमुद्भवं च
षड्वर्गशुद्धो विविधं सदैव //५//

1b बहुकष्ट° S, बहुकाष्ट° G, बहुबष्ट° R, बहुष्ट° A 2d. रिण° ABCGIORU, सृण° W °दुष्ट° CW °मित्रं W 3 after 4 in S 3a. मित्रकृच्च° R, विकृतच्च° ACISTU, विकृतच्च° O, विकृतं च° W. विकतृच्च° B °तुर्थः BILORTU 3b. वृजनैः O 3d. च्चयमेव CW, च्चतजेन S 4a. °चतुर्थो R 4b. तु]°न G, स° R 5b. गजनेन पुंसां G

नीचाश्रितः शीतकरः
सुखं सदा द्यूतजमेव पुंसाम् /
नीचांशके ऽभूरिकृषिप्रसूतं
पापस्य वर्गे बहुपापजातम् ॥६॥
मित्राश्रयस्थः खलु शीतरश्मिः
स्वस्थितो ऽभूरिसुखं विधत्ते /
सुतोद्भवं मित्रावलोकसंस्थो
वर्गोत्तमस्थो वनितोद्भवं च ॥७॥
चतुर्थगो रात्रिपतिः प्रसूते
शत्रोर्गृहे सौख्यमनीतिजातम् /
शत्रोर्विलोके कपटप्रसूत
मूलत्रिकोणे त्वथ धर्मजातम् ॥८॥
चतुर्थगो ऽभूतनयः स्वतुङ्गे
सुखं विधत्ते परसूदनेन /
तुङ्गांशकस्थः परबन्धनेन
षड्वर्गशुद्धः परवंचनेन ॥९॥
सुखाश्रितो ऽभूमिसुतस्तु नीचे
सौख्यं कदाचित्र करोति पुंसाम् /
नीचांशकस्थः परपोषणेन
पापस्य वर्गे वधबन्धनेन ॥१०॥

6c. ऽभूमिकृषि° G 6d. °पापबाजं L 7c. मित्रगृहांश° G °संस्थो] त्वथ W 7d. वर्गोत्तमस्थो om. ASW वनितोर्थधर्मं W 8b. °मतीव° CTU °ऽबाजं GS 8d त्वथ धर्मजातं] च --- G, बहुश्लोकनाशं W after 8 CT add चंद्रफलं 9c. परवंचनेन G 10a नीचे S 10c परमोषणेन GR 10d परमोषणेन G

मित्राश्रयस्थः चिन्तिजस्यतुर्थे
[illegible] परैक्षयोगात् /
मित्रांशकस्थः सुरतप्रसक्तः
वर्गोत्तमस्थः परनिन्दनाप्तात् //११//
यत्रोर्गृहे स्याद्यदि भूमिपुत्र-
स्तुर्यगः पंचमजं च सौख्यम् /
धत्ते तदंशे करयोनिजातं
मूलत्रिकोणे सुखमोहनाढ्यम् //१२//
सौम्यः सुस्थः सुखमेव धत्ते
महाजनोत्थं यदि तुङ्गसंस्थः /
तुङ्गांशके पार्थिवजं च पुंसां
षड्वर्गशुद्धो व्ययमेव पुंसाम् //१३//
नीचाश्रयस्थः शशिजो विधत्ते
चतुर्थगः क्रोशजमेव सौख्यम् /
नीचांशकस्थः परसेवया च
ऽतिविगर्हणेन //१४//
मित्राश्रयस्थः शशिजस्यतुर्थे
सुखं विधत्ते वरपुत्रजातम् /
मित्रांशकस्थस्तु कलत्रजातं
वर्गोत्तमस्थो दुहितोद्भवं च //१५//

11a °स्यतुर्थः CIOR 11b सुखं C प्रसूते G 11c मित्राश्रयस्थः W 11c सुरत°—11d °स्थः om. G 11d प्यनिनासतः W 12a शत्रु° IORTUW 12b. षट्त्रयजं W 12d °मोहनाप्त GR 13b. महायनोत्थं B, महानयोत्थं L, महावनोत्थं W 13c. पुष्यं W 13d. अयमेव TU, कृपसेव G order in TU: 15a, 16b–16d, 15c–16a, 15b 15b–16a om. AS 15c °स्थश्च GL

शत्रुबान्धवस्थः शशिजश्चतुर्थे
सुखं विधत्ते क्रयविक्रयेण /
तस्यैव भागे पशुपालनेन
मूलत्रिकोणे निजबान्धवोत्थम् //१६//
जीवश्चतुर्थे यदि तुङ्गसं—
सुखं विधत्ते सकलं सदैव /
तुङ्गस्य भागे च तथा तदर्धं
षड्वर्गशुद्धश्च सुधर्मसूक्तम् //१७//
नीचाश्रितो दैत्यगुरुश्चतुर्थे
सास्य विधत्ते बहुनीचसङ्गात् /
नीचांशकस्थश्च विचित्रभावात्
पापस्य वर्गे परपोषणेन //१८//
मित्राश्रयस्थे सुरराजपूज्ये
चतुर्थगे बंगजमेव सौख्यम् /
भवेत्तटंस्थे बहुनृत्यजात
वर्गोत्तमस्थ भगिनीसमुत्थम् //१९//
—गृहस्थो यदि देवपूज्य
श्चतुर्थगो नीचनिषेवणेन /
सौख्यं विधत्ते sथ तटंस्थके वा
मूलत्रिकोणे नृपसङ्गमेन //२०//

16a. स्वांशाश्रयस्थः CTU °श्चतुर्थः BCOR 16b-17a om. L, add. in marg. L^{c} 16b. क्षयविक्रयेण R 16d. °बंधनोत्थं G 17a. °श्चतुर्थो IOR 17d. °शुद्धस्तु G स्वधर्मे° GW 18a. दैत्यगुरु° GR °श्चतुर्थः BCILORU 18c विमित्र° R, विप्रिय्र° G 18d. परमोषणेन GR 19a. सुरराजमन्त्री W, यदि देवपूज्ये U 19b. बंगज° G 20a शत्रु° IORTUW यदि] भय G 20c. sथ om. L, च C वा] ° न G 20d. °संगतेन BILW, °संगमेव न G

शुक्रः स्वतुङ्गे यदि बन्धु
सुखं विधत्ते बहुवित्तजातम् /
तुङ्गांशकस्यस्तु सरोष्ट्रजातं
षड्वर्गशुद्धञ्च गजोद्भवं च //21//
नीचाश्रयस्थो यदि दैत्यमन्त्री
सुखं विधत्ते परनारिजातम् /
नीचांशके चैव विलासिनीनां
पापस्य वर्गे गुरुपत्निसङ्गात् //22//
मित्राश्रयस्थो भृगुजश्चतुर्थे
सौख्यं विधत्ते बहुगोधनोत्थम् /
मित्रांशके sजाविकमेव नित्यं
वर्गोत्तमस्थो महिषीसमुत्थम् //23//
यत्रोर्गृहस्थो यदि दैत्यपूज्यः
सुखं विधत्ते कुनिषेवणेन /
तटांशके वा परदेशवासान्
मूलत्रिकोणे द्विजदेवसङ्गात् //24//
शनिः सुखस्थो यदि तुङ्गसंस्थः
सुखं विधत्ते मृगपक्षिनाशात् /
के वा विषप्रक्षणेन
षड्वर्गशुद्धः कृषिकर्मजातम् //25//

21a सौख्यसंस्थः G 21b. °पित्तजातं G, °वित्तजं तु S 21c. °सुखरोष्ट्र° BCILTUW 21d. गतोद्भवं IU 22b. °चारीजातं. °चारिजातं G, °टारजातं CL, °जाचनीजं B, °जातजं च W 22c. चैव] वै AS विलासिनीजं G 22d °पत्निवर्गात् ABILORSW, °पत्निसर्गात् CT, °पत्नियोगात् G 23a भृगुज° — 23d °स्थो om. BLW 23a°चतुर्थः R 23c जीविक° ORTU, जीवक°C, जाविक° S 25a सुसंस्थो R 25c. मिष° ABCGILORSTUW

नीचाश्रितो भास्करजः प्रसूते
चतुर्थगः सौख्यविनाशमत्यम् /
नीचांशके लोकनिबन्धनेन
पापस्य वर्गे परबन्धसङ्गात् //२६//
मित्राश्रयस्थो यदि
विक्षते स्वकलत्रसौख्यम् /
मित्रांशके वा स्वकुटुम्बहीनं
वर्गोत्तमस्थः परपोडनेन //२७//
राजः प्रसूते
सुखं चतुर्थे परवंचनेन /
तदंशके मानुषविक्रयेण
मूलत्रिकोणे क्रयविक्रयेण //२८//
सौम्यः सुरराजमन्त्री
शनाधिपः सोमसुतः सितश्च /
शनी
याधिपाः सूर्यशनैश्चरारा: //२९//
स्वतुङ्गसंस्थास्त्वनुपातलब्ध
सौख्यानि यच्छन्ति सदा ग्रहेन्द्राः /
नीचाश्रिता हीनसुखा भवन्ति
षड्वर्गशुद्धाश्च यथा स्वतुङ्गे //३०//
इति श्रीवृद्धयवने सुखस्थानचिन्ता //

26b. स्वनीचगः G सौम्य° ABCORSTW 26c लोक°— 27c
मित्रांशके om. L °बंधनेन G, °बंधनेन W 26d
°रंध्रभागात् G 27b °कलत्रसुखं U, °कलत्रसुखैः G 27c°हीनं
CIOU, °हाने R 28a शत्रुत्रयस्थो TU, शस्त्रात्रयस्थो O,
सर्वाश्रयस्थो B 28c °विषयेण R 28d °विक्रयैश्च W 29b.
शनाधिकः L 29c. सहस्रजः ABCILCRSTUW 29d
षष्ठाधिपाः U, षड्व्याधिपाः R °शनीश्वरारा: ABCOT,
°शनिश्वरारा: IU 30b यदा G col श्री° om. GORU
सुख°भावचिंता W add. col. W add. संपूर्णा

तुङ्गाश्रितो नाम्नरसः सुतस्थः
सुतान् विधत्ते ऽल्पतरान् नृशंसान् /
तुङ्गांशकस्थः सकलार्थसिद्धिं
षड्वर्गयुक्तः सुभगं मनोज्ञम् //१//
नीचाश्रयस्थो दिनपः सुतस्थः
सुतान् प्रसूते च हि जातनष्टान् /
नीचांशकस्थो विकलाङ्गभागान्
पापस्य वर्गे त्वथ गर्भनष्टान् //२//
मित्राश्रयस्थो भटे राजराशिः
सुतान् प्रसूते परतः सुतात्रान् /
मित्रांशकस्थस्तु सुशीलवृत्तान्
वर्गोत्तमस्थो व्यसनाधिकांश्च //३//
सुताश्रितः शत्रुगृहे दिनेशः
सुतान् विधत्ते परदेशजातान् /
शत्रोर्भटांशे त्वथ जारजातान्
मूलत्रिकोणे गुणवर्जितांश्च //४//
सुताश्रितः शीतकरः
कन्याः प्रसूते विपुलायतास्याः /
तुङ्गांशकस्थस्तु सुरूपसुक्ताः
षड्वर्गयुक्तः सुभगा मनोज्ञाः //५//

~~ABCGIKORSTUW~~

1a. तुंगांशको U सुतस्थ W 1b. सुतां OU, सुतं G स्वतरां OU, स्वतरान् G (1c-d in marg. R) 1c. तुंगांसकंस्थ B, तुंगांशकांते W चलजीवितांश्च G 1d. विसर्जान् दरिद्रान् G 2a. नीचाश्रितस्थो W for 2b G repeats 1b च हि] बहुष्टा UW च om. S जातनष्टान् L 2c. भाजान् G 2d. जातनष्टान् W 3a. भटे] च हि AS 3b. सुवाते G सुरतः R, सुभगः G 3c. °स्थश्च G कुशील° R, कुलीन° G T ends with 3 4a. सुताश्रितः W 4b. परदार° GR 4c. जार° om. GLW 4d. °वर्जितांगं U, °वर्जितां A 5b. कन्यां GLW °ताक्षाः G, °ताक्षीं LW 5c. °स्थश्च G स्वरूप° ABCILOU °मुक्तां LW 5d. सुभगा मनोज्ञां LW

नीचाश्रितो रात्रिपतिः
कन्याः प्रसूते च सुरूपयुक्ताः /
नीचांशकस्थश्च कबट्टियुक्ता
गतायुषाश्चैव हि पीतलाश्च //६//
मित्राश्रयस्थः सुतगश्च चन्द्रः
कन्याः प्रसूते शुभशीलयुक्ताः /
मित्रांशके शौचपराः सुदक्षा
वर्गोत्तमे कर्तृपराः सदैव //७//
शत्रुत्रयस्थः सुतगस्तु चन्द्रः
कन्याः प्रसूते ऽतिमलस्वभावाः /
शत्रोर्विभागे तु सुकुत्सितांगा
मूलत्रिकोणे पितरं त्यजन्त्याः //८//
सौम्यः सुतस्थस्तनयान् विधत्ते
स्वतुङ्गसंस्थो ऽल्पसुजीवितांश्च /
तुङ्गस्य भागे बहुरोगभाजान्
षड्वर्गशुद्धः चलजार्द्रदेहान् //९//
नीचाश्रितो भूतनयः सुतस्थः
सुतान् विधत्ते परदाररक्तान् /
अदीर्घजीवांश्च तदंशकस्थः
पापस्य वर्गे बहुपापरक्तान् //१०//

6b.पापां सुतां रात्रिसुता प्रसूते G 6b.कन्यां LW वसुमित्र°W °युक्तां LW 6c नीचांशके पापरता नृशंसा G 6c °स्थस्तु S, °स्थ A कुरूप° R °युक्तां L 6d.पापस्य वर्गे पररक्तभावा G 6d पीतलांश्च W 7a सुतगस्तु R 7b.कन्यां L बहुशील° G °युक्तां L 7c सुदक्षा G 7d.कर्तृपराः I CRSU, टैपरां L 8a सुताश्रितः प्रीतिकरो ऽरिस्थः G 8a शत्रुत्रयस्थः RU सुतगश्च L, सुभगस्था BW 8b कन्यां W °स्वभावां W 8c तु] ति GR °तांगीं W 8d.प्रगल्भां W 9b शूरां स्वतांगल्प° G, °स्वतंगगो ल्प° R 9c °भागान् U 9d.चलजान° G, चल आर्द्र° ABCIORSU 10a नीचस्थितो S

मित्राश्रयस्थः द्वितिजः सुतस्थः
सुतान् विधत्ते कृपणस्वभावान् /
मित्रांशकस्थः कुविधिप्रसक्तान्
जौक्तमस्थो विजितारिपक्षान् //११//
शत्रुश्रयस्थः सतगो महोजः
करोति पुत्रान् व्रणरु
तटांशकस्थः सततं कुचैलान्
मूलत्रिकोणे परतर्ककांश्च //१२//
बुधः स्वतुङ्गे यदि पंचमस्थः
सुतान् विधत्ते सुभगान् मनोज्ञान् /
उच्चांशके वा विनयेन युक्तान्
षड्वर्गशुद्धो विनयेन हीनान् //१३//
नीचाश्रितः सोमसुतः सुतस्थः
सुतान् विधत्ते बहुदुःखयुक्तान् /
नीचांशकस्थस्त्वथ कन्यकां च
पापस्य वर्गे विकृतान् नृशंसान् //१४//
मित्राश्रयस्थो यदि पंचमस्थः
करोति सौम्यो निरुजान् सुपुत्रान् /
मित्रांशकस्थो बहुशास्त्ररज्ञान्
वर्गोत्तमस्थो नयसारदक्षान् //१५//

11a सतगो महोजः G 11c. कुचैलैः L 12a शत्रुश्रयस्थः U, नीचाश्रयस्थः S 12b वृण° I, गुण°S 12d. °तर्ककं W, °तर्ककां AGLORU 13b. सभ्यान् U 13c. उच्चांशकस्थे W 13d. बहुनोर्ययुक्तान् G दीनां U 14b. °नयदुःख° G 14c. कन्यकांश्च W 14d. विकृतां ABCGI नृशंसां BCI 15c. तत्रांशकस्थो BIW, तटंशकस्थो L

शत्रुत्रयस्था यदि सामपुत्रः
सुतान् विधत्ते बहुबन्धुपत्नान् ।
तदंशकस्थः पिशुनस्वभावान्
मूलत्रिकोणे गुरुदेवभक्तान् ॥१६॥

जीवः स्वतुङ्गे यदि पंचमस्थः
पुत्रान् विधत्ते बहुजीवनाशान् ।
तदंशकस्थः सुभगान् मनोज्ञान्
षड्वर्गयुक्तः प्रियदर्शनांश्च ॥१७॥

नीचात्रयस्थः खलु पंचमस्थो
जीवो विधत्ते तनयान् सदुःखान् ।
तस्यैव भागे वृजिनैः समेतान्
पापस्य वर्गे गतसौहृदांश्च ॥१८॥

मित्रात्रयस्थः सुतगः सुरम्यः
सुतान् विधत्ते पतितान् सुरक्तान् ।
द्यूतप्रियान् तस्य विभागसंस्थो
मूलत्रिकोणे कुटुलविक्रमांश्च ॥१९॥

———————————————॥२०॥

शुक्रः सुतस्थो निजतुङ्गसंस्थः
कन्याः प्रसूते सुभगा मनोज्ञाः ।
तदंशकस्थो बहुपुत्रयुक्ताः
षड्वर्गयुक्तः शुभलक्षणयुक्ताः ॥२१॥

16a. शत्रुत्रयस्थो U 16b. दलबंधु° G 16d. °देवरक्तान् G
17b नयनान् R, नयान् C सदुःखान् AS 18c. वृजनैः ACIOSU
19a. सुगतः W 19b. पतितानुरक्तान् G पठितान् C

नीचाश्रितो दैत्यगुरुः सुतस्थः
कन्या प्रसूते विविधाः सुरूपाः /
नीचांशकस्थः शरटकचिह्नाः
पापस्य वर्गे कृपणस्वभावाः //22//
मित्राश्रयस्थो भृगुजः सुतस्थः
सुताः प्रसूते पतिभक्तियुक्ताः /
मित्रांशके वा धनसत्ययुक्ता
वर्गोत्तमस्थः प्रणयासमेताः //23//
शत्राश्रयस्थो भृगुजः सुतस्थः
रुग्णाः सुताः बहुपापयुक्ताः /
तदंशके नष्टसुताः कृतघ्ना
मूलत्रिकोणे हतशत्रुपक्षाः //24//
शनैश्चरः पंचमगः स्वलग्ने
पुत्रान् प्रसूते बहुशत्रुपक्षान् /
तदंशके वा बहुरोगयुक्तान्
षड्वर्गगो दुःसुतरां वृणघ्नान् //25//
नीचाश्रितः राहुसुतः सुतस्थः
सुतान् विधत्ते च रुजाग्निदग्धान् /
तदंशके वा गतयौ च नीच
पापस्य वर्गे बहुरोगयुक्तान् //26//

22b. विधत्ते U सुरूपा L, सरूपाः I, सुरूपाः GR 22c. शरटकचिह्नाः om. A, शरटाकरक्तं G 23 after 24 in W 23b–24a om. G 23d. प्रणयासमेताः U 24a. शत्रुत्रयस्थो 24b बहुपापरक्ता G order in W: 25a, 26a–26d, 26a, 25b–25d 25c. °रोगमुक्तान् W 26a. सुतस्थः]स्वतुंगे G 26b. च शुभाव° BL, वसुभाव° W, विशुभाव° GR °दग्धान् L

मित्राश्रयस्थो रविजः सुतस्थः
पुत्रान् विधत्ते कृषिकर्मसक्तान् /
तदंशके वा पशुपालनोत्थान्
वर्गोत्तमस्थो बहुलोकपांश्च //२७//
शत्रुाश्रयस्थो रविजः प्रसूते
सुतस्मितः कापुरुषांश्च पुत्रान् /
तदंशके चूलतलमानतीव
मूलत्रिकोणे बहुपानराजान् //२८//
यदि भवति सुतर्क्षं सुग्मसेवाबलानां
विषममथ नराणां प्रायशोऽनर्थकटं स्यात् /
युवतिपुरुषषण्ढा दृष्टितुल्या ग्रहेन्द्रा
बलमितपरिपाकं सन्ततेर्धारयन्ति //२९//
क्लीबोपमे पंचमगे तथा त्रये
†षष्ठग्रहाः षण्ढनरं प्रसूते /
षष्ठाश्रिते स्यात् पुरुषः प्रशस्तः
नहीनो यदि वाबलाश्च //३०//
इति श्रीवृद्धयवने सुतस्थानचिन्ता//

27b. सुतान् G °कर्मसुक्तान् G 27c°पालनोत्याद् R,°पालने स्याद् G 28a शत्रुश्रयस्थो U 28c चण्डसमाननीव G चून°IOWJ चुंन° R 29a सुतर्क्षं BCIOU 29b नस्तटः B, नस्तटा LW 29c °तुल्यं G 29d बलमति° ABGS 30a क्लीबोपये CL, क्लीबोयपे BIOW, क्लीनोवपे R, क्लीनोटये G 30b षद् ग्रहा LW बंधनरं W, बंधनरः ABCILOS, षैः ढिनरः G, षेंढुनरः R 30c. षंढसुते AU, षंढच्युतैः R, षंढसुते O, षंढसते BCILW, षटसुते S पुरुषान् G 30d. °हीना ABCGIORSUW टंबला च G col. श्री° om. GORU after col. W adds संपूर्णा

नासरपो ऽरिसंस्थः
शत्रुं विधत्ते वृत्तिनं सदैव /
तुङ्गांशकस्थ एष विप्रमेव
बहुर्गशुद्धो नृपतिं सदैव //१//
नीचाश्रयस्थः सवितारिसंस्थः
शत्रुं विधत्ते कुमतिं कृतघ्नम् /
नीचांशकस्थः भ्रमदानुरक्तं
पापस्य वर्गे परतर्कुकं च //२//
सुहृद्गृहस्थः सवितारिसंस्थः
शत्रुं विधत्ते वणिजानुरक्तम् /
मित्रांशकस्थस्त्वथ गाजपात्र
वर्गोत्तमस्थो बहुशिष्यवानम् //३//
शत्रुाश्रयस्थो यदि तीक्ष्णरश्मिः
षष्ठे विधत्ते भ्रमदासमुत्थम् /
वैरं तदंशे त्वथ मुंचलीभि-
मूलत्रिकोणे च विलासिनीभिः //४//
चन्द्रो ऽरिसंस्थो यदि तुङ्गसंस्थः
शत्रुं विधत्ते बहुशास्त्ररक्तम् /
उच्चांशके वा परदाररक्तं
बहुर्गशुद्धो ऽप्यथ पार्थिवं च //५//

1b-2a om. B 1b. वृत्तिनं C 2d. °तर्कुकं AGOR 3d. बहुशिल्पं GR 4a शत्रुश्रयस्थो U शत्रा° with उश्रा written above C 4b षष्ठो IORU order in BILW: 5a-5c, 6d-7a (7b in I), 6a-6c, 5d, 7c-7d 5d. त्वय CG

राशाश्रितः शातकरो ऽरिसंस्थो
मित्रं न किंचित् कुरुते नराणाम् /
राशांशकस्थस्य बहुप्रकारं
वैरं स्ववर्गेण बलोत्थवर्गे //६//
त्राश्रयस्थो यदि शीतरश्मिः
षष्ठास्थितो ऽरिं नृपतिं प्रसूते /
मित्रांशकस्थस्तु नरेन्द्रपुत्रं
वर्गोत्तमस्थः सततं नृशंसम् //७//
शत्रुाश्रयस्थो यदि शीतरश्मिः
शत्रुं विधत्ते विकृतस्वभावम् /
तस्यैव भागे हृथ सैन्यनाथं
मूलत्रिकोणे गुरुवत्सतं च //८//
तुङ्गाश्रितो भूतनयस्तु षष्ठे
शत्रुं न पुंसां कुरुते कदाचित् /
तुङ्गांशके नाथ सुदीनचेष्टं
षड्गेशदृष्टः परदेशभानम् //९//
भौमो ऽरिसंस्थो यदि नीचसंस्थः
शत्रुं विधत्ते ऽत्यन्तमेव पुंसाम् /
नीचांशके वा कृषिकर्मरक्तं
पापस्य वर्गे धनधान्यहीनम् //१०//

after 6b W adds: राज्यार्थटानानविबर्धनं च 6d वैरं om. A एवजर्गेण G, स्वर्गेन न S बलोत्थ° G °मार्गे L 7b षष्ठाश्रितो R 7c-8a om. G 7d. नृसिंहं C 8a शत्रुाश्रयस्थो U 8b बनितोद्भवं च G 8c. त्वथ GRU सैन्यनाथं O 9a षष्ठः R 9c बाध LI, बाध्य C, बाय W, बाल° G सुदान° BLW, °सुदार° C °चेष्टो CI, °चेष्टः W 10b शत्रुं] शुभं U

मित्राश्रयस्थो यदि भूमिपुत्रः
षष्ठे प्रसूते तनयेन वैरम् /
मित्रांशके वा त्वथ बान्धवेन
वर्गोत्तमस्थो निजमातुलेन //११//
सौम्यो ऽरिसंस्थो यदि शत्रुराशौ
रिपुं विधत्ते गुरुदेवतारेम् /
तस्यैव भागे घृणया विहीनं
मूलत्रिकोणे प्रियसाहसं च //१२//
सौम्यो ऽरिसंस्थो यदि तुङ्गसंस्थः
शत्रुं विधत्ते विकृतस्वभावम् /
तुङ्गांशके वा ध्वनिनं विरूपं
षड्वर्गशुद्धः सुरतानुकूलम् //१३//
बुधो ऽरिसंस्थो यदि नीचराशौ
शत्रुं सजाते विकलं विनेत्रम् /
काणं तटस्थौ विकृतांघ्रिदंष्ट्रं
पापस्य वर्गे द्विजधामरक्तम् //१४//
मित्राश्रयस्थो यदि सोमपुत्रः
षष्ठे विधत्ते सचिवं हि मित्रम् /
मित्रांशकस्थः सचिवस्य पुत्रं
षड्वर्गशुद्धः परदाररक्तम् //१५//

11c वा om. W 12b कुरुते विनारं R, कुरुते वनारं G Bb. विकल° G 13c वारिध्वनं G 13d. सुरतानुकूलं G 14b निजेत्रं BL 14c. विकृतो ABCILSUW, विक्रितो O, विगतां GR हृष्टस्तं ABCILORSUW, गृहेस्तं G 14d. °द्यात्मरक्तं U, °द्यानरक्तं R घातकं च G, °द्यामरक्तं W, °द्यानरक्तं L 15c. मित्रांशके वा GR

पात्रोर्गृहस्थो यदि सोमपुत्रः
यत्नं विधत्ते परवित्तरत्नम् /
चौरं तटस्थे सतनं नृशंसं
मूलत्रिकोणे व्यसनाभिभूतम् //१६//
जीवः स्वतुङ्गे यदि षष्ठसंस्थः
यत्नं प्रसूते बहुटोषधानम् /
तुङ्गांशके वक्त्रविवर्जितं च
चतुष्पदुः भ्रमदानुकूलम् //१७//
नीचात्रये वा यदि टेबमूल्यः
षष्ठे प्रसूते ऽल्पसखं च सख्यम् /
तटंशके वा बहुपानरतं
पापस्य वर्गे गुणवर्जितं च //१८//
मित्रात्रयस्थो यदि टेबमन्त्री
यत्नं सुवाहेऽथपतिं प्रसिद्धम् /
तटंशके वा स्मरगर्टवाद्यं
वर्गोत्तमस्थः भ्रतवर्जितं च //१९//
यत्नात्रयस्थः कुरुते सुरेजः
यत्नं विहीनं निजबन्धुवर्गे /
त्रिकोणगे विनयेन हीनं
मूलत्रिकोणे बहुपुत्रपौत्रम् //२०//

16a सोमपुत्रः R 16b परिचित्त° G 16c सननं R नराणां U
17a यदि — 20a यत्नात्रयस्थः om. G 17b षष्ठसंस्थः C
17b बहुटेष° W for 18c C repeats 17c 18c बहुपाप° LW
19b स्वपत्नि ACIOSU 19c. वर° ACIOSU, रथ° BLW
°वांशाद्यं BW, °वांश L, °वाद्यं R 19d. त्रुटि° OW, सुत° C
20a यत्नात्रयस्थः U 20b निजबन्धु° G 20d °पुत्रमित्रं L after 20 G adds:
यदि ३०संख्यगते वर्गे यावत्र लग्ना ८०गते सदा /
राज्यात् फलं ज्ञेयं लग्नकर्मेत्रपंचमे //१८//
या गर्ग यदि सर्वेश्वरा
जाग्रते भवति जन्मविलग्ने /
वर्गवंशगति ३० तथा च त्र्यंशगे ३०
अवयंटगनवेष्टितो वरः //१९//
लग्नेत्रकर्मेत्र यटारिसंस्थो
तटा नरेन्द्रो धनधान्ययुक्तः /
इतारिपस्यं कुलमुख्यमाद्यं
बुधो पि तुं गुरुमेवमेतत् //२//

शुक्रः स्वतुङ्गे यदि शत्रुसंस्थः
शत्रुं विध्वंसते जितशत्रुपक्षम् /
तुङ्गांशके वा जितशत्रुदारं
षड्वर्गशुद्धः प्रणतारिपक्षम् //२१//
नीचाश्रयस्थो रिपुगो ऽसुरेज्यः
शत्रुं प्रसूते बहुकन्यकाढ्यम् /
नीचांशकस्थस्तु गजादिनाथं
पापस्य वर्गे कृतपापसङ्गम् //२२//
मित्राश्रयस्थो रिपुगो विध्वंसते
शुक्रो रिपुं बान्धववर्गनेव /
नटांशके वा स्वकलत्रवर्गे
गोत्तमस्यः श्वशुरं सटैव //२३//
शत्रुाश्रयस्थो ऽरिगतस्तु शुक्रो
रिपुं प्रसूते सुतरां नृशंसम् /
तस्यांशके व्याधिविवर्जिताङ्गं
मूलत्रिकोणे धनवर्जितं च //२४//
शनैश्चरः षष्ठगतः स्वतुङ्गे
परैर्विहीनं जनयेन्मनुष्यम् /
तुङ्गांशके स्वल्परिपुं जितारिं
षड्वर्गशुद्धः सुचनं परेश //२५//

21b. शत्रुं जितः शत्रुजनेन पक्षं G 21b. निजशत्रु° L 21c नित°]यदि G 21d °ताश्रितपक्षं BW 22a. यदि दैत्यपूज्यः U ऽसुरेज्यः om. S 22d. पापस्य वर्गे कृत° om. C °पापसंघं GU, °पापसंस्थं C 23b वा धनवर्ग° W 23d. स्वसुतं U, स्वसुतं G तटैव ABCILOSUW 24b. विध्वंसते L 25b पापे° G 25c शत्य° ABCIOSU, शिल्पि° W, तुल्य° L 25d सुतनं C, सनतं G

नीचाश्रयस्थो याट् सूर्यपुत्रः
शत्रुं प्रसूते तरलं मनुष्यम् /
नीचस्य भागे कनकाढ्यमेव
पापस्य वर्गे कृषिकर्मठत्वम् //२६//
मित्राश्रयस्थो रविजो ऽरिसंस्थः
शठं रिपुं स्वल्पतनुं प्रसूते /
मित्रस्य भागे धनिनं प्रधानं
वर्गोत्तमस्थो बहुकर्मयुक्तम् //२७//
शत्रोश्राश्रयस्थो रविजा रिपस्थः
शत्रुं सुघाते सततं गतार्थम् /
शत्रोर्विभागे सुतदारहीनं
मूलत्रिकोणे परसङ्गतं च //२८//
दृश्यादिपस्तीक्ष्णकरः प्रटि—
सहस्रनाथो रजनीपतिश्च /
नक्रार्कजौ हीनपरौ सदैव
शेषास्तु चन्द्रेण समाः स्मृतुज्ञैः //२९//
इति श्रीवृद्धयवने रिपुस्थानाधिकारः //

26b शत्रुं विधत्ते निखलं नृशंसं G 26b तिरत्नं नृशंसं R नृशंसं added after मनुष्यं in BL 26d. बहुकर्मं° G 27a मित्राश्रये BW 27b षंढो U शल्यतनुं O 27c. वणिजं BLRW, विनज G प्रसूते C 27d. मूलत्रिकोणे ABCGILORSU 28a रिसंस्थो G 28b सततं] सुतरां GR 28d. नटनर्तकं G 29a दृश्यादिप° BIOU, देशादिप° S 29c नक्षत्रार्कसौ BW 29d. स्वतुंगाः R col. श्री° om GOR रिपुभाव L after col. W adds संपूर्णो

दिनाधिपः सामगः स्वतुङ्गे
करोति भार्यां कलहप्रियां च /
तुङ्गांशकस्थः परकर्मरक्तां
षड्वर्गशुद्धस्तु दरिद्रयुक्ताम् //1//
नीचाश्रितः सामगतस्तु सूर्यो
भार्यां विधत्ते व्यभिचारिणीं च /
नीचांशकस्थश्च दरोगयुक्तां
पापस्य वर्गे सततं कुशीलाम् //2//
मित्राश्रयस्थो दिनपः कलत्रे
करोति भार्यां सुतरां नृशंसाम् /
मित्रस्य भागे सुविहीनभिन्नां
वर्गोत्तमस्थः सुरतप्रियां च //3//
शत्रुाश्रयस्थो यदि वासरेशः
करोति भार्यां व्यसनाभिभूताम् /
शत्रोर्विभागे परहीनकृत्यां
मूलत्रिकोणे प्रियसाहसां च //4//
चन्द्रस्तु कामे यदि तुङ्गसंस्थो
भार्यां विधत्ते सुभगां मनोज्ञाम् /
तुङ्गांशके वा सरटेवक्त्रां
षड्वर्गशुद्धौ ऽतिमनोज्ञरूपाम् //5//

1a. दिनाधिपः I 1c. तुंगांशके वा G 1d षड्वर्गयुक्तस्तु L
2c °स्थस्तु G सुरोग° CR 3c °भिन्नां RS 3d. सरता°A, सुतरां U, कलह° G 4b. व्यसना° — 5a विधत्ते om. G
4d. प्रियसाहसेवां W 5b. मनोज्ञां G 5c. सरटेवक्त्रां ABCILOSUW, प्रियवाक्यरक्तां G, वाक्यरक्तां R

निशाकरः कामगतः स्वनीचे
भार्यां विधत्ते बहुरोगयुक्ताम् ।
नीचांशके कष्टरुजा समेतां
पापस्य वर्गे पतिना विरक्ताम् ॥६॥
मित्राश्रयस्थो भटरात्रिनाथो
भार्यां प्रसूते प्रियवादिनीं च ।
मित्रांशके वा विनयेन युक्तां
वर्गोत्तमस्थो बहुकर्मयुक्ताम् ॥७॥
रिपाश्रयस्थो भट रात्रिनाथो
विरक्तचेष्टां जनयेच्च भार्याम् ।
शत्रोर्विभागे विगतप्रभावां
मूलत्रिकोणे बहुमृत्यदत्ताम् ॥८॥
परासनः कामगतैः स्वतुङ्गे
भार्यां विधत्ते गतरूपवित्ताम् ।
तुङ्गांशके वालिजराभिभूतां
षड्वैरशत्रुः प्रथितप्रभावाम् ॥९॥
नीचाश्रयस्थैः क्षितिजस्तु कामे
दारं विधत्ते प्रसुरैप्रगल्भम् ।
नीचांशके वा बहुशत्रुसंस्थां
पापस्य वर्गे निजवर्गहीनाम् ॥१०॥

1a निशाचरः CIRW °गतस्तु नीचे L, °गतः सुनीच° G for 6b G repeats 5b 6c.
6b रुजा B, गुह्यरुगा G 6d. पतितां W 7a भटि om. W
7c. हीनां G 7d. बहुधर्मै° G 8d. बहुकृत्य° R
9a कामगतः om. A 9b गतवित्तरूपां GU 9c. भार्यां CILOSU 10b. दारां ABCORSUW, परां GI
10c. °]तिनर° G, स्वभव° C °प्रगल्भां ABISUW, °प्रभावं L 10d. °हीनं R

मित्राश्रयस्थः क्षितिजः कलत्रे
आर्यां सुवाते लघ्वोलनां च /
मित्रस्य भागे ऽन्यसरोरुहाक्षीं
वर्गोत्तमस्थः प्रभुतामिहीनाम् //११//
शत्रुश्रयस्थो यदि भूमिपुत्रो
भार्यां विधत्ते कठिनस्वभावाम् /
तटंश्रके वा हतबन्धुवर्गां
मूलत्रिकोणे परसङ्गतां च //१२//
कामाश्रयस्थः शशिजः स्वतुङ्गे
भार्यां विधत्ते ऽतूलरूपयुक्ताम् /
तुङ्गांश्रके वा बहुभोगयुक्तां
षड्वर्गशुद्धः कुलमण्डनां च //१३//
नीचे च सौम्यः खलु सप्तमस्थः
करोति भार्यां कुनरानुरक्ताम् /
नीचांश्रके वा व्यसनानुरक्तां
पापस्य वर्गे गुणवर्जितां च //१४//
मित्राश्रयस्थो यदि सोमपुत्रो
दारं प्रसूते बहुपुत्रपौत्रम् /
मित्रांश्रके वा प्रसुरासवपानां
वर्गोत्तमस्थः प्रणया समेताम् //१५//

11b. नघ्व° ASU °लोभनां GL 11c °रोरुहां च GR
11d. प्रसूता °G 12b. सुवाते GR 12d. परभंगता G
13b. नूत्न° BIW, तनु° L, बहु° C, भू° U °रूप° L, °प° BW, °पत्य° AIORSU 13c °भोगभाजां G 13d. °मंडलंभवः W
14a. च]त L, स U 14b °युक्तां G 15b. दारां ABCILOSU, दारान् R, दाराः W °पौत्रां ABCILOSUW, °पौत्रान् R
15d. प्रणया G, प्रियया L .

शत्रवात्रयस्थो यदि कामगो ऋो
ऽर्यां सबाते ऽर्थविवर्जितां च /
तटंशके वा द्यनघात्यहीनां
मूलात्रिकोणे जनवल्लभां च //१६//
नीचः कात्रे यदि तुङ्गसंस्थः
करोति दारं प्रियदर्शनं च /
तुङ्गांशकस्थो बहुसौख्ययुक्तां
षड्वर्गयुक्तः सकलोद्भवां च //१७//
नाघात्रितो दैत्यगुरुः कात्रे
दारं विधत्ते न कलोद्भवं च /
नीचांशकस्थो बहुमान युक्तां
पापस्य वर्गे मित्रसंस्वभावाम् //१८//
मित्रात्रयस्थो मदने सरेऽयो
दारं विधत्ते बहुसाधुमित्रम् /
मित्रांशकस्थो माणमौक्तिकाढ्यं
वर्गोत्तमस्थो ऽतिविशुद्धकोयाम् //१९//
शत्रवात्रयस्थो मदने सरेऽयौ
दारं विधत्ते मलिनस्वभावम् /
परांशकस्थो ऽतिकठोरवाक्यां
मूलात्रिकोणे गुणवर्जितां च //२०//

16c.° टीनां G 16d. नवल्लभां S 17b. दारां ABCGIL ORSUW दुर्गानां ABCGILORSUW 17d-18c om. G 17d. स्वकुलो° S, सकलो° A, कुशलो° L 18a. दैत्यगुरुः U 18b. दारां ABCILORSUW नीतORSU °दूनां ABCILORSUW 19b दारां ABCGILORSUW °मित्रां ABCGILORSUW 19c. त्रिंशांत्र° S माणमौक्तिकाढ्यं CI, याद् समस्थो G 19d. °स्थस्तु R, °स्थो स° G °कायं G 20b. दारां ABCGILORSUW °स्वभावां ABCGOSUW, °स्वभावान् R 20c. निकटस्वभावां U

शुक्रोच्चसंस्थो मटि सप्तमस्थो
भार्यां सवाते बहुमित्रपक्षाम् /
तुङ्गांशकस्थो द्विजदेवभक्तां
बहुर्गशुद्धस्तु पतिव्रतां च //21//
नीचाश्रितो दैत्यगुरुः कलत्रे
कलत्रमृक्षैः कुरुते प्रसक्तम् /
स्वांशकस्थस्तु सरूपनेत्रां
पापस्य वर्गे घृणया विहीनाम् //22//
मित्राश्रयस्थः कुरुते च शुक्रः
कामे सकामां सुभगां च भार्याम् /
मित्रांशकस्थश्च सुशुद्धचित्तां
वर्गोत्तमस्थो जनवल्लभां च //23//
शत्र्वाश्रयस्थो भृगुजस्तु कामे
भार्यां सुवाते सुतरां ग्रहीनाम् /
नीचांशकस्थो ऽप्रकृतस्वभावां
मूलत्रिकोणे सुसमन्वितां च //24//
शनैश्चरस्तुङ्गगतः कलत्रे
स्थूलं कलत्रं कुरुते नराणाम् /
तुङ्गांशकस्थश्च सुकृष्णगात्रां
बहुर्गशुद्धो बहुदुःखभानाम् //25//

21b विद्यन्ते G 22b प्रसन्नां ABCGILOU, प्रमत्तां S 22c. °स्थश्च G कुरूप° G 23a तु G, sत्र S 23b. कायें BI सका B, सकामां L, सकामं W 23c °स्थस्तु L, °स्थः सु° W ° विशुद्ध° LW °वित्तां BCIRU 24a °भृगुजश्च G 24b सुतरांग° CGI, सुतनांग° BLW, सुतन्नांग° AORSU °हीनं G 24c °स्थो ग° ABCILORSUW, °स्थो ग° G 24d. विनयान्वितं G 25c सुकृष्ण° R, सुकृश्म° S, तु कृष्ण° U °गात्रं UW 25d बहुदुद° G °भाजं GW

नीचाश्रितः कामगतस्तु कोणो
दारं प्रसूते विकरालगात्रम् /
नीचांशकस्थश्च विहीनधर्मां
पापस्य वर्गे पररक्तचित्ताम् //२६//
मित्राश्रयस्थः प्रकरोति सौरः
कामाश्रितः कोपपरं कलत्रम् /
मित्रस्य भागे गुणवर्जितांगां
पापस्य वर्गे ऽतिखलस्वभावाम् //२७//
शत्रुाश्रयस्थो रविजः कलत्रे
दारं प्रसूते बहुपापरक्तम् /
तस्यैव भागे पतिनिन्दितां च
मूलत्रिकोणे विधनां सदैव //२८//
सप्ताधिपो देवगुरुः सितश्च
सोमो बिसंस्थः शशिजो गणानाम् /
एकाधिपाः सूर्यशनैश्चरारा:
स्वतुंगगाः स्युर्यदि सद्गृहस्थाः //२९//
इति श्रीवृद्धयवने कलत्रस्थानचिन्ता /

26a नीचाश्रयः C कोको L, कामे G 26b. दारां ABCGILORSUW °गात्रां ABCGILORSUW 26c°स्थ C, स्प BW 26d. चिंतां R 27a सौरिः G 27c°तांगं L 27d.°स्वभावं CILR 28b दारां ABCILOSUW, दारा- R °रक्तां ABCILRSUW 28c. बहुनिंदितां G 28d. विधनां ACILOSU, निधनां G 29 om. ABCILORSU 29b गुणानां G 29c.°शनैश्चराश्च G col. श्रीवृद्धयवने om. U श्री° om. GIOR कलत्रचिंता U, स्त्रीभावचिंत W after col. W add. संपूर्णा

सूर्यो यदा मृत्युगतश्च तुङ्गे
मृत्युं विधत्ते ऽग्निनिवेशनेन /
भग्ना तटस्थो ननभञ्जनेव
बद्धुर्गशुद्धस्त्वथवा प्रमादात् //1//
नीचाश्रितो वासरपो ऽष्टमस्थो
मृत्युं विधत्ते वनपावकेन /
नीचांशके दुष्टनकर्मतश्च
पापस्य वर्गे तु प्रदीपनेन //2//
मित्राश्रयस्थो दिनपो ऽष्टमस्थो
मृत्युं विधत्ते विषबन्धनेन /
मित्रांशकस्थश्च निबन्धनेन
वर्गोत्तमस्थो निशि तापसेन //3//
शत्राश्रयस्थो दिनपो ऽष्टमस्थः
करोति मृत्युं रुधिरप्रकोपात् /
तटांशके वा बहुकासशोषात्
मूलत्रिकोणे वनितापराधात् //4//
चन्द्रो ऽष्टमस्थो यदि तुङ्गसंस्थः
करोति मृत्युं सलिलप्रवेशात् /
तुङ्गांशकस्थः करकाभिघातात्
बद्धुर्गशुद्धस्त्वथनिम्नपातात् //5//

1a °गतस्तु L, °गतः स्व° G 1b. °वेशने न B 1c भग्ना CI, com. C
1d प्रसादात् G 2b विधत्ते om. S 2c नवांशके LOSUb
दुष्टनतः BILW 3b विधबन्धनेन B बिबंधनेन CILO
3d निशा° U, निधि R 4b मर्त्यं C 4c. तटांशकस्थो G
बहुकास° ABC, बहुकोश° I °शोकात् BCILW, कोशा m
4d. वनितापराधात् R 5b. करोति मृत्युं om.
5c. तुंगांशसंस्थः AS °कस्थो ऽकरोभि° GU, °कस्थश्च
करकाभि° L प्रकरोति घातात् S, करकानिपातात् W
5d °प्रतापात् GR, °प्रपात् BIU

नीचाश्रितो रात्रिपतिः करोति
छिद्रे विनाशं वनिताकरेण /
नीचांशकस्थः कफपित्तटोषात्
पापस्य वर्गे त्वथ सन्निपातात् ॥६॥
मित्राश्रयस्थो रजनीपतिश्च
करोति मृत्युं जठरप्रकोपात् /
तस्यैव भागे गुदरोगतश्च
वर्गोत्तमस्थः पशुपाद्घातात् ॥७॥
शत्र्वाश्रयस्थो विषमज्वरेण दत्ते
मृत्युं नराणां बहुमृत्यरोगात् /
नवांशकस्थः पशुशृङ्गसङ्गात्
मूलत्रिकोणे क्षयरोगतश्च ॥८॥
सौम्यो ऽष्टमस्थो याद्रुसंस्थः
सङ्ग्रामसृत्युं कुरुते नराणाम् /
तुङ्गांशकस्थस्त्वथ शस्त्रकर्मं
षड्वर्गगुह्यस्त्वथ गोग्रहेण ॥९॥
मित्राश्रयस्थो धरणीज छिद्रे
स्वहस्तमृत्युं कुरुते नराणाम् /
मृगांशकस्थश्च निजायुधेन
पापस्य वर्गे टेढ़ुजपार्श्वतश्च ॥१०॥

6a छत्रे R 6c नीचांशके तु C, नवांशकस्थः LSUW
त्वथनिप्रतापात् C 7a मिश्राश्रयस्थो L 8a
रे विघ्नते G, रजनीपतिश्च U 8b नराणां om. L
8c IORSU, तत्र W बहुमृत्य° S, बहुगुह्य° G °संगात
8d क्षयरेणतश्च A, क्षपेण गतश्च S 9a णांशकस्थ°
J, उच्चांशकस्थ° L शास्त्र° C °कर्मा ACSU, °कर्मो B,
°र्मे IW, °कर्मतः G 9d गोग्रहे च CG, गोपत्रे च R
10a नीचाश्रितो भूतनयो ऽष्टमस्थः GR 10c नीचांशकस्थो
10d निजांकधेन BI, निजांशकेन LW

[illegible]: [illegible] चित्तिजो ऽष्टमस्थः
[illegible]रोति मृत्युं वृषटाश्रयेण /
मित्रस्य भागे त्वथ गोष्ठसङ्गात्
[illegible]त्तमस्थस्त्वथ कूपपातात् ॥११॥
शत्रोराश्रयस्थः चित्तिजो ऽष्टमस्थो
भूकूपपाताच्च करोति मृत्युम् /
तस्यांशकस्थस्त्वथ गुह्यरोगान्
मूलत्रिकोणे विषभक्षणेन ॥१२॥
सौम्यो ऽष्टमस्थो यदि तुङ्गसंस्थ.
करेण मृत्युं प्रकरोति पुंसाम् /
तुङ्गांशकस्थ. कफजैर्विकारैः
षड्वर्गशुद्धो ऽनिलसम्भवैश्च ॥१३॥
नीचाश्रयस्थो ऽष्टमगस्तु सौम्यः
करोति मृत्युं व्रणवैकृतेन /
नीचांशकस्थश्च महाभयेन
पापस्य वर्गे प्रियविप्रयोगेण ॥१४॥
मित्राश्रयस्थो यदि सोमपुत्रो
मृत्युं विधत्ते हृदयप्रकोपात् /
मित्रस्य भागे ऽचिरजा नराणां
वर्गोत्तमस्थस्त्वथ गुह्यरोगात् ॥१५॥

11b करोति मृत्युं om. G वृषटा° OU, वृषटा° R, वृ॰ टा° S °श्रयोगः G 11c. गाष्ट° R, कष्ट° G, गोत्थ° BI L, गोष्ठ° OU, गोत्स° A, गोत्व° S, गोस° W, गोत्र° C 11d. शाप° L, अप° W 12b भूगुप्रपाता° A, भूगप्रतापा° corr. to भूगप्रभाता° U, भृगुप्रपाता° CGIOS, भृगुपपाता° BL, भृगूपपाता° W, भृगुप्रतापा° R 12c° रोषान् G, °रोगान् LU 13b ज्वेरण G 14b. नित्यं G प्रण° BGLR, पण° W, घण° C, स्त्रण° I, मृण° U 14d. प्रियविप्रयोगात् GI, प्रियेण भावात् W. प्रियेण AL 15c चिसजो B, चित्तिजो C G.c.), चित्तिजो LW, चिरजो I

वात्वाश्रयस्थः [illegible] प्रसूत
मृत्युं नराणां दृढबन्धनेन /
तस्यैव भागे जठरोत्थरोगान्
मूलत्रिकोणे ऽभ्रमणेन पुंसाम् //१६//
[illegible]यो ऽष्टमस्थो यदि तद्रसंस्थो
मृत्युं विधत्ते विविधैश्च रोगैः /
[illegible]शक्रस्यस्तथ मूलरोगात्
[illegible]गुदः श्रवणप्रकोपात् //१७//
[illegible]गुदः स्वनीचे यदि वाष्टमस्थो
[illegible] विधत्ते [illegible]जनस्य हस्तात् /
[illegible]भागे ऽथ विषाग्निसङ्गात्
[illegible]पापस्य वर्गे त्वतिसारतश्च //१८//
[illegible]त्राश्रयस्थो यदि देवमन्त्री
[illegible]क्षे विनाशं कुरुते स्वभृत्यात् /
तस्यैव भागे हृदयरुग्प्रकोपाद्
वर्गोत्तमस्थः सुरतानुसङ्गात् //१९//
[illegible]त्राश्रयस्थो यदि देवमन्त्री
[illegible]क्षे विनाशं कुरुते सकोपात्
तस्यैव भागे शिरसः प्रकोपात्
मूलत्रिकोणे बहुबन्धनेन //२०//

[illegible]बन्धनेन L, तृणबंधनेन B, तृणबंधनेन W 16c. [illegible]ढ° G, [illegible]भ्र° L, पि U, थ W °बणेन BI, °बंधेन 17b. विधत्ते om. W 17c °स्य काकाथ B, °स्य — काथ मूलदोषात् R, मूलदुष्यात् G 17d. व्रणव° W 18a. [illegible]नीचे A, पुसंमनाथ U वाष्टमस्थो U, वाटमस्थो W, ष्टमस्थो G 18c. तथैव G विषाग्न° U, विबुधि° G [illegible]गात् B, °योगात् S, °कास्या G 19-21 om. G 19d [illegible]रुग° ABIORUW, [illegible]रग° L, तरग° S °भूसंगात् BIW, [illegible]संगात् K, [illegible]संगा [illegible] L 20b. सुकोपात् R, स्वभृत्यात् SU [illegible]शिर° LW

शुक्रो ऽष्टमस्थो यदि तुङ्गसंस्थः
पिपासयात्तं कुरुते नराणाम् /
तुङ्गांशकस्थश्च मुखस्य शोषात्
षड्वर्गशुद्धो नरदुःखदश्च //21//
नीचाग्निगो दैत्यगुरुश्च रन्ध्रे
मृत्युं विधत्ते गुरुसन्निपातात् /
नीचांशकस्थस्त्वथ वक्त्ररोगात्
पापस्य वर्गे वनसन्निवासात् //22//
मित्राश्रयस्थो ऽसृगुनः प्रसूते
स्थाने ऽष्टमे नाशम् ईक्षणाभ्यां /
मित्रांशकस्थो विषकण्टकेन
वर्गोत्तमस्थस्त्वथ लूतया च //23//
शत्रोराश्रयस्थो ऽसृगजो ऽष्टमस्थः
करोति मृत्युं विषकण्टकेन /
तदंशकस्थः सुरतप्रकोपात्
मूलत्रिकोणे प्रसुरप्रकोपात् //24//
शनैश्चरस्तुङ्गगतो ऽष्टमस्थो
मृत्युं विधत्ते ऽतिबहुक्षुधा च /
तुङ्गस्य त्यागे गुरुलङ्घनेन
प्रायोपवेशाद्रसवर्गशुद्धः //25//

21b पिपासयात्तं W, पिप्पलस्थानं I 21c °स्थस्य C शोषात् CI 22a °स्थ]स्व° W, स° BCL, सु° L 22c °स्थश्च वक्त्ररोगात् pm. G, नक्र° ISUW °योगात् S 22d. °न° G °सकृतश्च L, °वत्वतश्च O 23b नासमेहः GR, नासहमे CI, नासहसे BLW, नासहम° AS, नाशिहस° O 23c तत्रांशकस्थो ABCLOSUW 23d °लूतया IW 24a–b om. G 24c तटतरस्थः G सुतर° G 24d. °प्रदुःखात् GR 25b. तिक्षुधा AU 25d °द्रसवर्ग° BLW, °त् षड्वर्ग° CI

नीचाश्रितः सूर्यसुतो ऽष्टमस्थो
मृत्युं विधत्ते निजबन्धुवर्गात्
तस्यैव भागे रिपुहस्ततश्च
पापस्य वर्गे ऽत्र परीक्षयेत्थं //२६//
मित्राश्रयस्थो रविजः प्रसूते
मृत्युं महादट्टकृतैर्विकारैः /
तस्यैव भागे पितृकैश्च मृत्युं
वर्गोत्तमस्थो व्रणवैकृतेन //२७//
हित्वाश्रयस्थो रविजो ऽष्टमस्थो
मृत्युं विधत्ते हयपादघातात्
तस्यैव भागे करिणः प्रसङ्गात्
मूलत्रिकोणे सरतः सकाशात् //२८//
इति श्रीवृद्धयवने मृत्युस्थानचिन्ता //

26a. नीचोदितः BCILW 27b. मृतिं ABCISW, मतिं O
27c. पितृकैश्च मृत्युं IL, पटिकैरनेकै° G 28a. कृत्वाश्रयस्थो C
28c. तस्यैव भागे om. W 28d. परतः O col. श्री°
GIORU अष्टमभावकल्पनचिंता W U ends here
after col. W adds. संपूर्णा

धर्मान्वितो वासरपः स्वतुङ्गे
धर्मं नृणां तापसमेव धत्ते /
तुङ्गांशसंस्थस्त्वथ टन्-टं च
षड्वर्गशुद्धस्त्वथ लग्नया च //1//
नीचाश्रयस्थो द्विनपस्तु धर्मे
धर्मेण हीनं जनयेन्मनुष्यम् /
नीचांशकस्थश्च कुकर्मरक्तं
पापस्य वर्गे परधर्मरक्तम् //2//
मित्राश्रयस्थो द्विनपस्तु धर्मे
कौलोत्यधर्मं कुरुते नराणाम् /
मित्रांशके वैकृतिकं तथैव
वर्गोत्तमस्थो ऽतिलधत्रमाणम् //3//
शत्रवाश्रयस्थो द्विनपस्तु धर्मे
कृतघ्नधर्मं कुरुते नराणाम् /
तटंशकस्थस्त्वथ चौरजं च
मूलत्रिकोणे ऽतिसखोत्थमेव //4//
चन्द्रः स्वतुङ्गे यदि धर्मसंस्थः
प्रसादधर्मं कुरुते नराणाम् /
तटंशसंस्थश्च तडागनं च
षड्वर्गशुद्धो द्विज दानजं च //5//

1b पापसमेवि CIO, तापसमेवि R पापजमेव S, पापमेवि A, 2 तानसमं वि° W, 2 नागसमे वि° L, 2 नायसमं वि° B 1c तुंगांशकस्थ° GLW टं-नजं G, टं-नं R, टं A 2c. कधर्मरकं GR 3b कौलोत्स्य° AS, कौलोद्य° C, कौन्मोत्य° I, कुलोत्य° L, कीलोत्य° G, 3c मित्रांशबेन BW, मित्रांशस्थ R 3c स्वांशकस्थश्च त्रकरोति पुण्यं G वैकृतिकं BILORSW 4b. धर्मे कृतघ्नं S 4d वशु-गोत्त° G 5b. प्रसाट° S, प्रासाट° LORW दधते G 5c °स्थस्तु G 2 तडागं च S, तटंशसंस्थ G 5d. °दाननं C

//६//

मित्राश्रयस्थो हिमगश्च धर्मे
धर्मं विधत्ते स्वकुटुंबवर्ग
तटंस्थके मित्रजनोत्थमेव
वर्गोत्तमस्थो ऽत्र समृद्धकुटुंबः //७//
शत्राश्रयस्थो हिमगश्च धर्मे
धर्मं प्रसूते विटपात्रदानात् /
तटंस्थकस्थः प्रमदानुसङ्गान्
मूलत्रिकोणे बहुवित्तदानात् //८//
सौम्यः स्वतुङ्गे यदि धर्मसंस्थो
धर्मं प्रसूते रणनं नराणाम् /
तटंस्थकस्थः परसेवया च
षड्वर्गवृद्धो गुरुपोषणेन //९//
नीचाश्रयस्थः क्षितिजस्तु धर्मे
धर्मं विधत्ते
तटंस्थकस्थः परदारलाभात्
पापस्य वर्गे जनतापरोधात् //१०//
मित्राश्रयस्थः क्षितिजस्तु धर्मे
धर्मं विधत्ते सुहृदप्रकोपात् /
तस्यैव भागे बहुकोपनश्च
वर्गोत्तमस्थः परसेवया च //११//

7b°धीनात् BW,°धीमान् — 7d. समुद्भवं G,समकुटुंबं R 8a. शोचाश्रयस्थो C 8c. प्रमदानुषंगान् GLORW 8c प्रमदा° — 10a नीचाश्रयस्थः om. I 9b रिणनं L 9c. परपोषणेन L 10b. वि°]न AS धनबंधनेन G 10d. जनतोप°SW °राधात् GLW 11b प्रसूते GR 11d परसेवया ABGIORS

शत्रु [illegible]: क्षितिजस्तु धर्मे
धर्मं विधत्ते न कदाचिदेव /
नटंत्राकस्थः कवमौरपाणां
मूलत्रिकोणे वनितार्जितेन //12//
धर्माश्रितः सोमसुतः स्वतुङ्गे
धर्मं विधत्ते वरशत्रुजातम् /
नटंत्राकस्थो द्विजदेवतानां
बद्धांशुद्धो व्रतपालनेन //13//
नीचाश्रयस्थः शशिजस्तु धर्मे
धर्मं प्रसूते कपटेन पुंसाम् /
नटंत्राकस्थः कुहकप्रयोगैः
पापस्य वर्गे ऽथ छलेन नित्यम् //14//
मित्राश्रयस्थः शशिजस्तु धर्मे
धर्मं प्रसूते गृहदानतश्च /
मित्रांशके तापसमेव नित्यं
वर्गोत्तमस्थो बहुवस्त्रदानात् //15//
शत्राश्रयस्थः शशिजस्तु धर्मे
धर्मं विधत्ते ऽखविबर्जितं च /
तस्यैव भागे गुरुलोकलाभान्
मूलत्रिकोणे बहुशात्यमेव //16//

12a. शोभाश्रयस्थः C 12c. मनवोवधोपात् W, सनतं च यो- G, च बहुप्रकोपान् C, वधोपान् ABLORS 12d. वाणिजा° I, वनिजा° OW at the end of f. 131v G adds: अथ श्रीवृद्धयवने योगाध्यायमाह — मानस्थैर्यभाग् भोगी प्राज्ञो ज्ञातिसुखान्वितः / पंचमे वृषभे राशौ दृष्टा भौमबसूर्यजैः //1// तथा च // विख्यातकीर्तिमान् भोगी पितृमातृसुहृत्युतः / पंचमे वृषभस्थायी शशिभौमबसंयुतैः //2// अथाप्ययोगमाह // मागि 30 संख्याभिते वर्षे यावत् स्वाम्य 40 मिते सटा / तावत् ९ राज्यात् फलं ज्ञेयं लग्नकर्मेशपंचमे इति //3// 32,13–33,2a om G 13b. °शत्रुगीतं ABCILOSW 13d. नवपालनेन S 14a °स्तु om L, श्च in marg. L^{2}, स्व° BCIW 14b. पूजं AOS 14d नयतं बलेन C य]प्र° ABCILORSW 15b. गह° I 15c तापन° R, नायस° S 16a शोभाश्रयस्थः I 16b खविनिर्जितं R 16c पुरलोक° S 16d बहुसान्व° R

धर्माश्रितो दैवगुरुः स्वतुङ्गे
[illegible] प्रसरं सदैव /

तटस्थकस्थो [illegible]
षड्वर्गशुद्धो हृतमेव पुंसाम् //१७//
नीचस्थितो दैवगुरुश्च धर्मे
जाते कृतघ्नं नराणाम् /
नीचांशकस्थो गुरुणानुरोधात्
पापस्य वर्गे बहुतीर्थसङ्गात् //१८//
मित्राश्रयस्थः सुरराजमन्त्री
धर्मं विधत्ते बहुधर्ममार्गात् /
मित्रांशकस्थो वनितामतेन
वर्गोत्तमस्थस्तनयानुसङ्गात् //१९//
स्वाश्रयस्थः कुरुते सुरेज्यो
धर्मे नराणां सुनयेन धर्मम् /
तटस्थकस्थो गुरुपोषणेन
मूलत्रिकोणे घृणयानुरोधात् //२०//
स्वोच्चसंस्थो यदि धर्मसंस्थो
धर्मं प्रसूते वरदाननामम् /
स्वावजं तस्य विभागसंस्थः
षड्वर्गशुद्धः पितृतर्पणेन //२१//

16a °स्थयोस्थं S 17d. हृतं CS, हतं L, हृतं W 18c °श्र]
A[illegible]CILORSW 18c °नुरीधात् C, °नुरोधात् L, °नुषंगात
18d °तीर्थयुक्तं W 19b °धत्ते ब° om. W 19c.
°नितामितेन C 20b. सत्येन AS 20 मोषणेन R
21a धर्मस्थो om. A 21c वस्त्रास्त्रजं W त्रिभाग° L

नीचांशकस्थो भृगुजश्च धर्मे
धर्मं प्रसूते परदेशसङ्गात् /
तटांशकस्थो ऽधनलोकसङ्गाद्
वर्गोत्तमस्थः सुसुखैरनेकैः //22//
मित्राश्रयस्थो भृगुजस्तु धर्मे
धर्मं सुवाते ऽत्यफलं नराणाम् /
तस्यैव भागे च विनिसयेन
पापस्य वर्गे परवंचनेन //23//
शत्राश्रयस्थो भृगुजश्च धर्मे
धर्मं प्रसूते परलोकसङ्गात् /
तटांशकस्थो ऽरिनिषेवणेन
मूलत्रिकोणे कृषिकर्मलाभात् //24//
शनैश्चरस्तुङ्गगतस्तु धर्मे
धर्मं विधत्ते ऽनयसि तृतीये /
तटांशकस्थो ऽत्यतरं परं च
षड्वर्गशत्रुस्त्वथ शत्रिबाह्यम् //25//
नीचाश्रितः सूर्यसुतस्तु धर्मे
धर्मेण हीनं जनयेन्मनुष्यम् /
तटांशकस्थः परधर्मरक्तं
पापस्य वर्गे कवलोद्भवं च //26//

22 follows 23 in ABCILORSW 22a मित्राश्रयस्थो R 22c बंग° AS, धबंग° RW, छंग° B, ग° L 22d सुसुखैंश्चकैः W, सुसुखै L 23a °स्तु] सु° BCILR, स्व° W

23c भागे विभ्रटे BLW, निविभ्रमेण R 24b. सुवाते C 24c रोसिसेवनेन L 25b. व्ययसि R 25c त्यरतं O परश्च ABCILORSW 26a °सुतश्च L 26b–27a om. S 26d. कलद्भोद्भवं C

मित्राश्रयस्थो ऽर्कसुतस्तु धर्मे
धर्मं विधत्ते सततं सुगर्हम् /
तदंशकस्थस्त्रयज ...
वर्गोत्तमस्थो नृपसेवया च //२७//
शत्राश्रयस्थो ऽर्कसुतस्तु धर्मे
कृच्छ्रेण धर्मं ननयेत् सुसूक्ष्मम् /
तदंशकस्थः परदर्शनोत्थं
मूलत्रिकोणे गुरुलब्धमानात् //२८//
इति श्रीबृहद्यवने धर्मस्थानचिन्ता //

27b. विधत्ते सततं] नराणां कुरुते R सगर्हं R, सुतर्हं L
27c °स्थश्च जयं L, °स्थो ऽत्र जयं W 28a श्रयस्थो — 28d
णे om. AS col. श्री° om. IOR धर्मभावकल्पना W
after col. W adds संपूर्ण

कर्मोन्नतस्तीक्ष्णकरः स्वतुङ्गे
करोति कर्म व्रतकृत्यमेव /
तटस्थकस्थो वध्नाति बन्धनाजं य
षड्वर्गशुद्धः सकलं कलाजम् //१//
नीचान्नितस्तीक्ष्णकरो ऽम्बरस्थो
नृणां विधत्ते बहुटारकर्म /
तस्यैव नाशे वणिजोद्भवं च
वर्गोत्तमस्थो वणिजप्रसूतम् //२//
मित्राश्रयस्थो टित्नकृत् सुसंस्थः
करोति पुंसां कृषिजं च कर्म /
मित्रस्य नाशे कुनृपस्य सेवजं सदा
पापस्य वर्गे वध्नाजबन्धनाजं //३//
शत्रोश्रयस्थो टित्नपो नराणा
टटाति कर्माशुभमेव नित्यम् /
तस्यैव नाशे जनगर्हितं च
मूलात्रिकोणे खरसेवजं च //४//
स्वर्क्षाश्रितः शीतकरः स्वतुङ्गे
करोति कर्म प्राथितं नृलोके /
तस्यैव नाशे द्विजटेवजं च
षड्वर्गशुद्धो वरदानवाजम् //५//

1b. करोति om. S कर्म]मर्त्यं L व्रतकृच्छ्रमेव C, व्रतमेव सौख्यं O, व्रतमेव तस्य W, व्रतसेवया च L, व्रतमेव ABIRS 1c. तटस्थसंस्थो L बन्धनाजं व्रतस्य W order in R: 2a-b, 3c-d, 3a-b, 2c-d, 3d-d G begins again with 2b for 2b G has 3b 2d. बहुटारकर्म ABILOSW 2d. °प्रसूतं ABILORS, °प्रसूते CW 4 before 3 in ABCILO SW 3 om. G (which has 4 in same order as R) 3a सुसंस्थः BCILRW 3c मित्रांश° W, नीचस्थ R 3d °बंधनं ABCLW 4a विनये G 4b. टटाति G 4c नाशे G 4d वर° R, पर° CG °सेवनं BCLW, °सेवया G 5a °करस्तु तुंगे W 5b त्रिलोके G, च लोके RW 5c परटेवनं G, द्विजटेवनं IW 5d °दानमानं S

नीचाश्रितः शीतकरो ऽम्बरस्थो
दद्यात्ति कर्मातिसलज्जमेव /
तस्यैव आगे क्रयविक्रयोत्थं
पापस्य वर्गे व्यसनोद्भवं च ॥६॥
मित्राश्रयस्थो यदि शीतरश्मिः
कर्माश्रितः कर्म ददाति सौम्यम् /
तस्यैव आगे बहुशास्त्रजातं
वर्गोत्तमस्थो मसजं सदैव ॥७॥
शत्राश्रयस्थो ऽम्बरगो निशेशः
कर्म प्रसूते सुतरां नृशंसम् /
तस्यैव आगे वनितोद्भवं च
मूलत्रिकोणे नृपदैत्यजातम् ॥८॥
सौमो ऽम्बरस्थो यदि तुङ्गसंस्थो
युद्धोद्भवं कर्म ददाति पुंसाम् /
तस्यांशके द्यूतसमुद्भवं च
षड्वर्गशुद्धः स्मरजं नितान्तम् ॥९॥
नीचाश्रितो भूतनयो ऽम्बरस्थः
कर्म प्रसूते परदारजातम् /
तदंशकस्थो गणिकोद्भवं च
पापस्य वर्गे द्यूतजं सदैव ॥१०॥

6b ददाति CIW, com. C, दद्याति G °सलज्जमेव C, °सज्जमेव BIL, °संजंमेव W 6d. आगे G 7b. कर्म om. L ददाति ABILORW, दद्याति G सौम्यं ABCILORSW 7c °शास्त्रजं च G 7d. मसजं om. L G ends with 8a शत्राश्रयस्थो (end of f. 82) 8d °जातं LW 9b युद्धोद्भवं W 10c सुत° B, सत° W, सुत° L 10c गणितोद्भवं L

मित्राश्रयस्थः क्षितिजो ऽम्बरस्थः
कर्म प्रसूते ऽक्षमसूद्भवं च /
तस्यांशकस्थो बहुभारजातं
वर्गोत्तमस्थः प्रणयेन हीनम् //11//
पात्राश्रयस्थः क्षितिजो नभोगः
कर्म प्रसूते बहुदैत्यजातम् /
तस्यैव भागे त्वथ भिन्नजं च
मूलत्रिकोणे ऽम्बरकाष्ठजातम् //12//
सौम्यः स्वतुङ्गे यदि कर्मसंस्थः
कर्म प्रसूते धनधान्यजातम् /
तस्यैव भागे च चतुष्पदोत्थं
बहुर्गशुद्धो गजवाजिजातम् //13//
नीचाश्रितः सोमसुतो ऽम्बरस्थः
कर्म प्रसूते निजमेव पुंसाम् /
तस्यैव भागे परदेशजातं
पापस्य वर्गे खलजं सदैव //14//
मित्राश्रयस्थः क्षितिजो ऽम्बरस्थः
कर्म प्रसूते क्रयविक्रयोत्थम् /
तस्यैव भागे रजतं वराणां
वर्गोत्तमस्थो ऽद्भुतमित्रजातम् //15//

12 a जरस्थः L 12b. °दैत्यभाज W 12d. °कष्टजातं CIW
13d. °वाजिजं च R for 14b R has 15b 14c–15b om
14d. स्वतजं S for 15b R has 14b 15d. °मंत्रजं च R

शत्राश्रयस्थः शत्रिजो ऽम्बरस्थः
कर्म प्रसूते बहुकष्टजातम् /
तस्यैव भागे गुणवर्जितं च
मूलत्रिकोणे सुयशोद्भवं च ॥१६॥
जीवो ऽम्बरस्थो यदि तुङ्गसंस्थो
दत्ते कर्म प्रचुरं प्रधानम् /
तटंत्र्यकस्थो द्विजपूजनोत्थं
बहुर्गशुद्धः सुजनार्चनोत्थम् ॥१७॥
नीचाश्रितो देवगुरुः सुसंस्थः
करोति कर्माधमलोकसेव्यम् /
तटंत्र्यकस्थो ऽद्भुतचौर्यजातं
पापस्य वर्गे ऽर्थविवर्जितं च ॥१८॥
मित्राश्रयस्थो दशमे सुरेज्यः
करोति कर्माणि शुभानि नित्यम् /
तटंत्र्यसंस्थो नृपतेः समुत्थं
वर्गोत्तमस्थो महिषीगणोत्थम् ॥१९॥
शत्राश्रयस्थो दशमे सुरेज्यः
कर्म प्रसूते सततं कृतघ्नम् /
तस्यैव भागे परवंचनेन
मूलत्रिकोणे नृपतेरनिष्टम् ॥२०॥

16d °त्रिकोणेषु यशो° AOR, °त्रिकोणेषु यथो° BCIW, °त्रिकोणे सुयथो° L 17c. द्विजनोत्थं I, द्विजेटवपूज्यो W 18–19 om. O
18b कर्म S °धनलोक° ABCILRSW 18c. तटंत्र्यसंस्थो R
19a दशमः IR

तुङ्गाश्रयस्थो ऽम्बरगो ऽगुरुश्च
कर्म प्रसूते जनवल्लभं च /
तस्यैव ऽागे मणिमौक्तिकाढ्यं
षड्वर्गशुद्धः कनकोद्भवं च //२१//
नीचाश्रयस्थः ऽगुरुजः ससंस्थः
कर्म प्रसूते वनिताश्रितं च /
तस्यैव ऽागे ऽल्पसुतं नितान्तं
पापस्थ वर्गे गुरुटुःखजं च //२२//
मित्राश्रयस्थो ऽगुरुजो ऽम्बरस्थः
करोति कर्म प्रऽतासमेतम् /
तस्यैव ऽागे निजबन्धुजातं
वर्गोत्तमस्थो बहुगौरवाढ्यम् //२३//
शत्र्वाश्रयस्थो ऽगुरुजो ऽम्बरस्थः
कर्म प्रसूते निरजं नृशंसम् /
तस्यैव ऽागे बहुचिन्तयाढ्यं
मूलात्रिकोणे ऽनृतसंयुतं च //२४//
तुङ्गाश्रितः सूर्यसुतो ऽम्बरस्थः
कर्म प्रसूते ऽतिमृदुस्थिरं च /
तस्यैव ऽागे बहुशोत्पजं च
षड्वर्गशुद्धः प्रियसाध्वसं च //२५//

21a ऽगुरुजो बरस्थः R 21d. कतयो° BR, कुनयो° LW, सुतपो° AIOS
22a ऽगुरुजः ससंस्थः om. A, सित एव संस्थः BCIORSW, ऽगुरुजो ऽजरस्थः L 22b-23a om. L 22c. व्यसुतं ABIOW, च सुतं S नितापं W 23b-24a in marg. C 23b मृत्यं ABIMर्त्यं CLW 23c ऽागे om. W 24b. निरजं C, घिरनं W, निरतां R 24c. °चिन्तवाढ्यं W 24d. ऽनृत° R 25c. °शोत्मजं ABILS,

नीचाश्रितः सूर्यसुतो ऽम्बरस्थः
कर्म प्रसूते ट्विजटोहजातम् /
तस्यैव ऽागे नृपसेवजं च
पापस्य वर्गे सनृशंसरूपम् //२६//
मित्राश्रितो ऽास्करनन्द स्वस्थः
करोति कर्म प्रऽतताविहीनम् /
[तस्यैव ऽागे नृपसेवजं च]
वर्गोत्तमस्थो मृगया समेतम् //२७//
शत्रुाश्रयस्थो ऽर्कसुतो ऽम्बरस्थः
कर्म प्रसूते बहुकष्टजातम् /
तस्यैव ऽागे परपैशुनोत्थं
मूलत्रिकोणे ऽिषजोद्भवं च //२८//
इति श्रीवृद्धयवने कर्मस्थानचिन्ता//

26b. ट्विजटोह° W 26d सकृशांस° A, सनृशांस° S, नृशंस° C
27a °ज: स्व° CRW स्वस्थ:] तुंगे ABCIORSW, तुंगस्वस्थ: L
27b कर्म प्रऽततावि° om. AS 27c = 26c 27c ऽनसेवजं R
27d. समृत्थं R 28b °कष्टऽाजं S, °काष्ठऽाजं L 28c.
रमे प्रतौत्थं W 28d. ऽिषजोत्सवं R col. श्री° om. IOR
कर्मऽाव W after col. W adds संपूर्ण:

लाभ[illegible]..स्तीक्ष्णकरः स्वतुङ्गे
लाभं विधत्ते गजवाजिनं च /
तस्यैव भागे महिषीसमुत्थं
षड्वर्गशुद्धः कनकोद्भवं च //१//
नीचाश्रितो वासरपस्तु लाभे
लाभं विधत्ते जलपाटपानाम् /
तस्यैव भागे च कुधान्यकानां
पापस्य वर्गे परयोषितां च //२//
मित्राश्रयस्थो दिनपस्तु लाभे
लाभं प्रसूते सुहृदां सदैव /
मित्रांशकस्थः कलयोषितानां
वर्गोत्तमस्थ[illegible] प्रवरार्यकाणाम् //३//
शत्रुाश्रयस्थो दि[illegible] कुज्ञ लाभे
लाभं प्रसूते रथकम्बलानाम् /
तदंशकस्थः खलमानवानां
मूलत्रिकोणे गुणिनां नितान्तम् //४//
लाभाश्रितः शीतकरः स्वतुङ्गे
लाभं विधत्ते मणिमौक्तिकानाम् /
तस्यैव भागे द्रविणान्वकानां
षड्वर्गशुद्धः प्रियमानुषाणाम् //५//

1b. गत° ABS °वाजिनं ABCOR, °वाजिनां LW 1c. महिषीगजोत्थं R
2a. °पः प्रसूते R 2b. जलपाटपानं ABCO, जलपाटपानात् W, जलपाटजानां L, जलपानयानं S, ज[illegible]पटंकानां R 3b. सुदृयां B 3c. मित्राश्रयस्थः O 4a. दिनकृत्तु R 4b. °कांचनानां S, °केवलानां W 4c खलु CO 5d. °मासुबाणां S

नीचाश्रयस्थो हिमगुश्च लाभे
लाभं प्रसूते कुकलत्रकाणाम् /
तटंशकस्थस्तु सुसेवकानां
पापस्य वर्गे परपैशुनानाम् //६//
मित्राश्रयस्थो हिमगुश्च लाभे
लाभं विधत्ते बहुबान्धवानाम् /
तस्यैव भागे नटनर्तकानां
वर्गोत्तमस्थः प्रवरार्थकानाम् //७//
शत्र्वाश्रयस्थो हिमगुश्च लाभे
लाभं प्रसूते बहुकन्दजानाम् /
तटंशकस्थो हि महीरुहाणां
मूलत्रिकोणे क्षितिमृद्रुहाणाम् //८//
भौमः स्वतुङ्गे यदि लाभसंस्थो
लाभं विधत्ते च चतुष्पदानाम् /
तस्यैव भागे sत्र सुपक्वकाणां
षड्वर्गयुक्तो नृपमण्डलानाम् //९//
लाभाश्रितो भूतनयस्तु नीचे
लाभं विधत्ते बहुचौर्यजातम् /
तस्यैव भागे बहुबंधनोत्थं
पापस्य वर्गे वधबन्धजातम् //१०//

6b. कुतत्रकानां AS 6c कुसेवकानां R 7b. सुवाते BR °बांधवानां ABR 7c. नट° AC, नय° BW 7d प्रवरार्थपानां R 8b. विधत्ते L, सुवाते R 9c. त्र° LOW, च S सुपक्वकाणां R 9d °मंडनानां A, °पंडितानां S, °सज्जनानां I 10b. प्रसूते R

[illegible]यस्थः क्षितिजस्तु लाभे
लाभं विधत्ते नृपलोकनातम् /
तटंशकस्थस्तु महाजनोत्थं
वर्गोत्तमस्थो द्यूतभयं सदैव //११//
प्राग्वाग्भयस्थः क्षितिजस्तु लाभे
लाभं सुवाते बहुवैभवानाम् /
तस्यैव भागे पञ्चकानां
मूलत्रिकोणे कृतभूषणानाम् //१२//
सौम्यः स्वतुङ्गे यदि लाभसंस्थो
लाभं सुवाते बहुशास्त्रज्ञातम् /
तस्यैव भागे विविधैरुपायैः
षड्वर्गशुद्धस्त्वथ † सर्वविद्याम् //१३//
लाभाग्रितः सोमसुतस्तु नीचे
लाभं विधत्ते बहुनीचसङ्गात् /
तस्यैव भागे कृतकानुसङ्गात्
पापस्य वर्गे ऽन्यजलोकपार्श्वात् //१४//
मित्रालयस्थः शशिजस्तु लाभे
लाभं विधत्ते वरलोकनातम् /
तस्यैव भागे निजविद्ययातो
वर्गोत्तमस्थो व्यवहारतश्च //१५//

11d. द्यूतभयं BLW, द्यूतयं S, उत्थं R 12b. °कांचनानां L
13c. °तर्कज्ञानां BCL, °तर्कज्ञातं I, °तर्कुजानां OR, °कुजानां AS
13b. °ग्रस्तस्थानं L 13d. सार्वविद्यां OW, सार्वविद्यं IL
14c. कृतवानु° ILORW, कृतयानु° S for 15b C has 16b
15c. °विद्यमानो BW

शत्त्वाश्रयस्थः शोभनस्तु लाभे
कारोपे लाभं वितथोपचारात् /
तस्यैव भागे कपटैरनेकै-
र्मूलात्रकोणे क्रयविक्रयाभ्याम् ॥१६॥
नीचः स्वतुङ्गे यदि लाभसंस्थो
नरेन्द्रलाभं कुरुते नराणाम् /
तस्यैव भागे नृपसेवकानां
प्रभूतयुद्धैः प्रसरप्रभावात् ॥१७॥
नीचाश्रितो देवगुरुश्च लाभे
लाभं नराणां कुरुते धनं च /
नीचांशकस्थो मृतकाह्वयानां
लाभस्य वर्गे बहुकष्टतश्च ॥१८॥
मित्राश्रयस्थः कुरुते सरेज्यो
लाभं च लाभे रजतोद्भवं च /
तस्यांशकस्थो बहुधातुजातं
वर्गोत्तमस्थः सुजनोद्भवं च ॥१९॥
शत्त्वाश्रयस्थः कुरुते सरेज्यो
लाभं च लाभे पुरुषाधमानाम् /
तस्यैव भागे गणवर्जितानां
मूलात्रकोणे विविध[illegible]जानाम् [illegible]॥

17d प्रभुरस्वभावात् O 18b. धनं R 18c. मृतकाह्वनानां K, मृतकाह्वमानां BLW 19b. लाभे च लाभं W 19c. बहुधातुजातं S 20b लाभे च लाभं R 20d. [illegible]र्मिं विविधातिमजानां C, विविधाजनानां L, विविधानां ABIORS, धनलाभमयं W

शुक्रः स्वतुङ्गे यदि लाभसंस्थो
लाभं सुवाते सुतबान्धवोत्थम् /
तस्याश्रकस्थौ नृपकन्यकोत्थं
षड्वर्गशुद्धो द्वितयस्य वास्य //२१//
नीचाश्रयस्थो भृगुजस्तु लाभे
लाभं विधत्ते च कुपन्नयकानाम् /
तदंशकस्थस्तु कुबुट्टिकानां
पापस्य वर्गे द्विजनिन्दितानाम् //२२//
मित्राश्रयस्थो भृगुजस्तु लाभे
करोति लाभं वरवाहनानाम् /
तस्यैव भागे वरसुन्दरीणां
वर्गो : प्रियदर्शनानाम् //२३//
भाश्रयस्थो भृगुजश्च लाभे
करोति लाभं हतबान्धवानाम् /
तस्यैव भागे गतसौहृदानां
मूलत्रिकोणे सुखिनां सदैव //२४//
सौरोच्चसंस्थो यदि लाभसंस्थो
लाभं विधत्ते पुरुषोत्तमानाम् /
तस्यैव भागे धनधान्यकानां
वर्गोत्तमस्थः प्रवराचितानाम् //२५//

21d द्वितीयस्य CLOW वास्य CL 22b कुमन्त्रकानां BCL, कुपन्नयकानां W 22c. कुट्टिबुकानां AS, कुविट्टिकानां BLW, कुट्टिकानां R 22d. द्विजनिंदितानां BLW 23b–24. BLW 24a °जस्तु S 24b हतबाहनानां S 24d सुहृदां L 25a सौरोच्चसंस्थो BW for 25b L has 26b for 25d C has 26d 25d प्रवरोचितानां S, प्रसुरार्चितान।

[illegible]: पूर्णमतस्तु लाभे
लाभं विद्यते बहुधाऽत्मकानाम् /
[illegible] भागे जनसंहितानां
पायस्य वर्गे मतिवर्जितानाम् ॥२६॥
मित्राश्रयस्थो [illegible]कौसुतस्य लाभे
लाभं विद्यते बहुमित्रजनानाम् /
तस्यैव भागे वनितासमुत्थं
वर्गोत्तमस्थः शुभवर्जितानाम् ॥२७॥
शत्रुाश्रयस्थो sकौसुतस्य लाभे
लाभं विद्यते बहुमित्रजनं च /
तस्यैव भागे कुमिजं सटैव
त्रिकोणे स्थिरधर्मजनानाम् ॥२८॥
इति श्री [illegible]धनस्थानचिन्ता ॥

after 26b L expands 26d 27a कौसुतस्य L लाभे om. W
27b–28a om. AS 27d °वर्गणानां R 28a कौसुतस्य J
28b च om. R for 28c–d LW have 27c–d 28c कृमिजं
R col. श्री° om. IORS लाभस्थान W after col. W
has संपूर्णः

व्ययस्थितो वासरपः स्वनाथे
व्ययं विधत्ते गुरुलोकसङ्गात् /
तस्यैव धत्ते गुरुसेवकानां
षड्वर्गवृद्धौ दुरितैकबन्धौ ॥1॥
नीचाश्रयस्थो व्ययगो दिनेशो
व्ययं प्रसूते कुजनात् कुसङ्गात् /
तस्यैव धत्ते वनितानिरोधात्
वर्गोत्तमस्थो नृपसङ्गमाच्च ॥2॥
मित्राश्रयस्थो व्ययगो दिनेशो
व्ययं विधत्ते बहुमित्रकार्यैः /
तस्यैव धत्ते कुकलत्रतत्त्व
पापस्य वर्गे ऽत्यजकारणेन ॥3॥
शत्र्वाश्रयस्थो व्ययगो दिनेशो
व्ययं विधत्ते गणिकानुसङ्गात्
तस्यैव धत्ते कुजनानुरागान्
मूलत्रिकोणे जनतः सदैव ॥4॥
चन्द्रो व्ययस्थो यदि तुङ्गसंस्थो
व्ययं प्रसूते ऽचिरदेहनेन /
तस्यैव धत्ते क्रयविक्रयाढ्यां
षड्वर्गवृद्धौ दुरितसेवनाच्च ॥5॥

1a °पस्तु तुंगे W 1c–2b om. I 5) der in R: 2a–b, 3c–d, 3a–b, 2c–d; order in BL: 2a, 3 –d, 2b (कुजनात् कुसंगात्), 3c–d, 3a–b for 2b W has 3b (प्रसूते) 2b विधत्ते R 2c. °विरोधात् S, नुरोधात् LW 3a दिनपो व्ययस्थो R 3b प्रसूते R 4c कुलजा BLRW 4d. जनयः ABILW, जनये: C, तनयः ŌRS 5d °सेवनेन C, °सेवया च L

नीचाश्रयस्थः शशाङ्कबृहयस्थो
व्ययं प्रसूते परमारिसङ्गात् /
तस्यैव भागे परलोकसङ्गात्
पापस्य वर्गे बहुपापलब्धः //६//
मित्राश्रयस्थो व्ययगः शशाङ्को
व्ययं विधत्ते सुहृदां प्रसङ्गात् /
तस्यैव भागे निजबन्धुमानाद्
वर्गोत्तमस्थः प्रियसङ्गमाच्च //७//
शत्र्वाश्रयस्थो व्ययगः शशाङ्को
व्ययं विधत्ते रिपुलोकतश्च /
तस्यैव भागे बहुधा च सर्वं
मूलत्रिकोणे निजबन्धुतश्च //८//
भौमो व्ययस्थो यदि तुङ्गसंस्थो
व्ययं विधत्ते रणजैर्विकारैः /
तस्यैव भागे परवंचनेन
षड्वर्गशुद्धो रणजाद्विकारात् //९//
नीचाश्रयस्थः दिविजो व्ययस्थो
व्ययं विधत्ते ऽन्त्यजलोकसङ्गात् /
तस्यैव भागे व्यसनैरनेकैः
पापस्य वर्गे खलसङ्गमेन //१०//

6a शशाङ्कबृहयस्थो om. BW, हिमगुर्नृपाणां L 6b. परमारि° W, परनारि° O 6c. परमारि° ABILORW, परनारी°S 6d. पापस्य — बहु° om. A बहु]खलु S 7b–8a om. B 9a यदि] निज°S for 9b L has 10b 9d. रिपना°R 10a. नीचाश्रितस्थः R

मित्राभ्रयस्थः क्षितिजो व्ययस्थो
व्ययं सुवाते बितथं नराणाम् /
तस्यैव ऽागे पितृकर्मजातं
वर्गोत्तमस्थः सुहृदानुरागात् //११//
शुक्राभ्रयस्थः क्षितिजो व्ययस्थो
सुवाते च धनष्मदोत्थम् /
तस्यैव ऽागे बहुरागतः
मूलत्रिकोणे वरबन्दितश्च //१२//
सौम्यो व्ययस्थो यदि तुङ्गसंस्थो
व्ययं विऽधत्ते बहुगीतवाद्यैः /
तस्यैव ऽागे गुणिनां प्रसङ्गात्
बहुर्गयुक्तो ऽग्निपरिग्रहेण //१३//
नीचाभ्रयस्थो व्ययगश्च सौम्यो
व्ययं प्रसूते ऽधनसङ्क्रमेण /
तस्यैव ऽागे ऽधमलोकजातं
पापस्य वर्गे नृपलोकदानात् //१४//
मित्राभ्रयस्थः क्षत्रिजो व्ययस्थो
व्ययं सुवाते बहुमित्रसङ्गात् /
तस्यैव ऽागे निजबान्धवानां
वर्गोत्तमस्थो व्रतिनां सदैव //१५//

11b वितनं I 11d. °नुरोऽागात् R 12a क्षितिजो व्ययस्थो ° S 12b च om. W धनष्मदोद्भवलाभं W 13c प्रसंगैः R 14c ऽधर्मलोक° L, ऽधनलोक° CS, ऽधरमऽयोग° W 14d. नृपऽयोगदानात् W for 15a-b W has 7a-b 15d. व्रतिनं L

ग्रात्त्राश्रयस्थः ग्राश्रिजो व्ययस्थो
व्ययं सवाते सुरजं सदैव /
रस्यैव भागे सुतदारजं च
मूत्रात्रिकोणे वरभोगतश्च //१६//
जावो व्ययस्थो याटे तुङ्गसंस्थो
व्ययं प्रसूते गुरुलोकदानात् /
रस्यैव भागे गुरुसेवकानां
षड्गेगुरुर्निजबान्धवानाम् //१७//
नीचाश्रितो टेवगुरुर्व्ययस्थो
व्ययं सवाते ग्रगहारजातम् /
रस्यैव भागे त कुसीदजातं
पापस्य वर्गे वाणिजोत्थमेव //१८//
मित्राश्रयस्थो व्ययगः सुरेज्यो
व्ययं सिध्यत्ते परवादतश्च /
रस्यैव भागे परदेशसङ्गाद्
वर्गोत्तमस्थः प्रणयानुरोधात् //१९//
शत्राश्रयस्थो व्ययगः सुरेज्यो
व्ययं सुवाते व्यसनैर्विचित्रैः /
रस्यैव भागे मातरविभ्रमेण
मूत्रात्रिकोणे सुरतोपरोधात् //20//

16b. प्रसूते R 18b-c °जातं तस्यैव om. BLW 18b°नं घ।
19c सु om. W कुसीत° C 19c वरदेश्य° BL 20b.
व्यसनैः समेतं C 20d. सुतनो° R °पराधात् CL

शुक्रो व्ययस्थो यदि तुङ्गसंस्थो
व्ययं प्रसूते ग्रतनैर्विकारैः /
तस्यैव ऽागे बहुशास्त्ररागात्
षड्वर्गशुद्धः प्रियसङ्गमेन //२१//
नीचाऽव्ययस्थो भृगुजो व्ययस्थो
व्ययं विधत्ते नृपलोकसङ्गात् /
तस्यैव ऽागे पररोषतश्च
पापस्य वर्गे दयतश्च नित्यम् //२२//
मित्राऽव्ययस्थो भृगुजो व्ययस्थो
व्ययं विधत्ते बहुलक्षणेन /
तस्यैव ऽागे बहुमानयोगात्
वर्गोत्तमस्थः क्षितिनैर्विकारैः //२३//
शत्र्वाऽव्ययस्थो भृगुजो व्ययस्थो
व्ययं प्रसूते रणकर्मयोगात् /
तस्यैव ऽागे जनविघ्नवेन
मूलत्रिकोणे वितथोपचारैः //२४//
मन्दो व्ययस्थो यदि तुङ्गसंस्थो
व्ययं सुवाते sधर्मकर्मजातम् /
तस्यैव ऽागे sधर्ममित्रसङ्गात्
षड्वर्गशुद्धो निजबन्धुदोषात् //२५//

21c. °रोगात् B 22a नीचाऽव्ययनो ऽास्करनो R
22c—24b om. L, in marg. L[3] 22c परदोषत L[3]
23b प्रसूते S 23c बहुपाप° L[3] 23d. ऽभृगुजोज्झिते वाऽ
24b व्ययं]रणं R 24c °विघ्नवेन CO, °विघ्नवेन W, °निंदनेन S, °विदन्न A 25b sधर्मकर्म° CIS 25c sधर्ममित्र° LO, मित्र° CSW, मsधर्मित्र° ABIR

नीचाश्रितः सूर्यसुतो व्ययस्थो
व्ययं प्रसूते ऽन्त्यजमानतश्च /
तस्यैव भागे ऽद्भुतवादसङ्गात्
पापस्य वर्गे निजबन्धुनेन //२६//
मित्राश्रयस्थो रविजः प्रसूते
व्ययं विधत्ते बहुमित्ररोधात् /
तस्यैव भागे सुतटासटोषाद्
वर्गोत्तमस्थः प्रणयप्रकोपात् //२७//
शत्राश्रयस्थो ऽर्कसुतो व्ययस्थो
व्ययं सुवाते करणानुरोधात् /
तस्यैव भागे बहुलौल्यटोषान्
मूलत्रिकोणे प्रियसङ्गमाच्च //२८//
इति श्रीवृद्धयवने व्ययस्थानभिन्ना //

26a सूर्य° om. L, add. L^{3c}, सोम° BRW 26c द्भुतमाप W
27b. व्ययं व्ययं मित्रविरोधतश्च R 27c' L
28b करणा° L 28c °लौन्यसोषान् R ad. श्री° o. IOR
व्यय°धान W after ad. W adds ?र्णः

लग्ने ऽर्कदृष्टे सुनृशंसचेष्टो
ऽबेन्मनुष्यः पुरुषस्वभावः /
सदाभिमानी नतिधर्मसंस्थो
रुजान्वितो द्वेषरतः सुभीतः //1//
चन्द्रेक्षिते धर्मपरो मनुष्यो
ऽबेद्विलग्ने वरयानभोगी /
स्त्रीभोगभोगी प्रभया समेतः
प्रियंवदः शास्त्रकलानुरक्तः //2//
कुजेक्षिते श्लेष्मविकारदोषैः
संपीड्यते रक्तसमुद्भवैश्च /
लग्ने मनुष्यः परिभूतदेहः
सदातुरस्त्रासससंन्वितश्च //3//
बुधेन दृष्टे सुरसत्यभागी
ऽबेचरः सत्यपरः सुशीलः /
नरेन्द्रपूज्यः प्रथितः पृथिव्यां
प्रियंवदो दानपरो ऽल्पकायः //4//
लग्ने सुरेज्येन विलोकिते च
ऽबेचरो रत्नगजाश्वभाजः /
नानार्थलाभैः सहितः प्रगल्भः
प्रधानसेव्यो द्विजदेवभक्तः //5//

1a लग्ने यदिष्टे सुदृशंसचेष्टो I 1b. पुरुष° ACW ... ABCIOSW 1c नतधर्मवृत्तो R 1d कुजान्वितो I द्वेषसुतः सुतीक्ष्णः R 2b. वरयान° I °भागी CR 2c च भया I 3c परिलुप्त° W 3d °स्त्रीकृतरोगदेहः C 4a °भोगी W 4b सुशीलः — 4c प्रसन्नः in marg. R 4c. प्रथितः]सुभगो C पृथिव्यां]प्रसन्नः R 4d. त्यकोपः AS, त्यकाग्रः LW 5a च] न ABCILOSW 5b. °भाजो R, °भाजनं ABCIOSW

शुक्रेक्षिते सत्यपरो मनुष्यो
ऽबेचरः पुण्यपरः कृतज्ञः /
सज्ञा विवेकी सुदृढव्रतापी
हन्ता विपक्षः व्रणतः प्रसन्नः //६//
सौरेण दृष्टे ऽल्पसुखो विलग्ने
ऽबेन्मनुष्यो ऽयस कुत्लात्मा /
रोगान्वितः स्वल्पसुते
नीचानुरक्तः सततं कृतघ्नः //७//
इति श्रीवृद्धयवने लग्नदर्शनचारः //

6b. कृतघ्नः L, कृतज्ञः I 6c. यच्चा R, यद्वा W 6d हतारिपक्षः IS प्रसन्नः]व्रणतन्नः C 7a. ल्पसुखं I, त्यसुखो AC 7b ऽय°]तप° BCILORW 7c रोगान्वितः C सत्यसुतो॥
:o|. श्रीवृद्धयवने om. R श्री° om. I लग्न° om. S

सूर्यं विना राशिषसैर्व्ययस्थो
यदा ग्रहः स्याद्रुदवो ऽथवा स्युः /
स्यातामथ द्यौ त्वनफाव्ययोग
उत्पद्यते रूपगुणप्रमाणः //१//
२–सौम्ये व्ययस्थे शशिनः प्रषष्ठो
भवेन्मनुष्यः परवित्तहारी /
– – – परेषामतिपुष्टकायः
शौर्यान्वितः प्राणधरो गुरुश्च //२//
चन्द्रस्य सौम्ये व्ययगे प्रसक्तो
विद्याधिकः शास्त्रपरः सदैव /
विद्वान् प्रतापी प्रमदानुकूलः
प्रभूतमित्रः प्रणतारिपक्षः //३//
चन्द्रस्य जीवे व्ययगे विनीतो
नरो भवेद्धर्मपरः कृतज्ञः /
प्रभावयुक्तो ललनास्वभीष्टः
सुरूपकायो नृपवल्लभश्च //४//
शुक्रे व्ययस्थे शशिनो निरीक्षो
गुणप्रधानः प्रणयेन हृष्टः /
भवेन्मनुष्यः सुरतानुकूलः
प्रियंवदः कामविहारदक्षश्च //५//

1d. भूरिगुण° C, सकुण° R °प्रमाणैः W 2c. °पुष्टि° O °कार्यो L 3a. सौम्यो व्ययगः IO 3c. °नुरक्तः L 5b. दृष्टः ABCLW

करोति चन्द्राङ्गयगो sकेपुत्रो
नरं नितान्तं प्रकटस्वभावम् /
स्थूलं प्रभूताभरणैः समेतं
जितारिमर्दं क्षमयान्वितं च ॥६॥
व्ययस्थितौ रात्रिपतेर्बुधौमौ
नरं प्रसूते प्रणतं सुसूक्ष्मम् /
विद्वेषहीनं सुतवित्तयुक्तं
नयानुरक्तं प्रियसङ्गमं च ॥७॥
जीवावनेयौ कथितौ मनुष्यं
व्ययस्थितौ रात्रिपतेः प्रगल्भम् /
सुवाग्निसारं जितशत्रुसंघं
नतं गुरूणां सततं विधिज्ञम् ॥८॥
सौरावनेयौ दृष्टतो मनुष्यं
व्ययाश्रितौ वै नृपतेः क्षतारिम् /
प्रभूतकोशं सुतसत्ययुक्तं
विनीतवेषाभरणं सदैव ॥९॥
चन्द्राङ्गयस्थौ यदि जीवसौम्यौ
नरं दधाते प्रथितं नृलोके /
दयान्वितं शास्त्रकथानुरक्तं
सुसंमतं साधुजनस्य नित्यम् ॥१०॥

6a °वेयगो ABCILORSW 6b स्वरसं LW 6c सुतवित्त S
7a. शूरं दनेयं ABCORS, वरं दनेयं W, शूनं दनेयं I
7b. व्ययास्थितौ L वै] वेन् LR 7c प्रभूतकायं W 7d W adds: पीडाकरं नेत्राविकारतां च
10b दयानं W, दयाव ABCIOR पूर्णितं L, व्याप्तं ABCIORW, व्याप्तं S 10d सुपूजनं S

चन्द्राश्रयस्थौ यदि शुक्रसौम्यौ
नरं दधाते प्रियविप्रकृत्यम् /
स्वदाररक्तं नृपमानभाजं
नितेन्द्रियं शौचपरं सुबिम्बम् //११//
चन्द्राश्रयस्थौ यदि सौरसौम्यौ
नरं प्रसूते प्रभूतासमेतम् /
प्रभूतमित्रं प्रथितापमानं
गुणाधिकं देवगुरुप्रभक्तम् //१२//
चन्द्राश्रयस्थौ यदि जीवशुक्रौ
नरं प्रसूते ऽद्भुतरूपगात्रम् /
कृतानुरक्तं पितृमातृभक्तं
शास्त्रप्रियं प्राणभृतां वरिष्ठम् //१३//
चन्द्राश्रयस्थौ यदि जीवसौरौ
नरं दधाते सुतवित्ततुष्टम् /
गुणानुरक्तं नृपकार्यदक्षं
विनीतवाक्यं रणकोविदं च //१४//
चन्द्राश्रयस्थौ यदि शुक्रसौरौ
नरं प्रसूते स्थिरतासमेतम् /
प्रभूतदारं गतरोगवित्तं
महाव्ययं शास्त्रपरं सदैव //१५//

1b दधाति: ABIORS, विधत्ते C प्रियविप्रकृत्यम् C °भक्तम्: 11c सदार° W 11d. शुचित्वं S, सुचित्वं IO, सुभक्तं W 13 after 14 in L 14 after 15 in O 14a यदि om. W 14b नयं ABCILORSW दधाति: ABCIORS, विधत्ते L 14c नृपकार्य° BI 14d नयकोविदं L 15b. स्थिरभा° IRW, थिरभा° C 15c °दानं LW गतगौरवं L after 15 L 16ds इति द्विनिकल्पः

जीवारसौम्या व्ययगा यदा स्यु-
चन्द्रस्य कुर्युः प्रणतं मनुष्यम् /
नृपप्रियं सर्वकुलप्रधानं
प्रजाधिकं कीर्तिसमन्वितं च //१६//
शुक्रारसौम्या व्ययगा यदा स्युः
कुर्युर्नरं सत्यपरं दयालम् /
हस्त्यश्वयानासनभोजनाढ्यं
विद्वीनशत्रुं गुणसङ्ग्रहं च //१७//
सौरारसौम्या व्ययगा यदा स्यु-
चन्द्रस्य कुर्युर्दृढतासमेतम् /
नरं प्रशस्तं नितरां प्रगल्भं
स्यातं प्रियं बान्धववल्लभं च //१८//
शुक्रारजीवा व्ययगा यदा स्यु-
चन्द्रस्य कुर्युर्नतिनं मनुष्यम् /
मातापितृभ्यां प्रणतं च शूरं
नीरोगदेहं नृपतेरभीष्टम् //१९//
सौरारजीवा व्ययगा यदा स्यु-
चन्द्रस्य कुर्युः कृपया समेतम् /
नरं सतां प्रीतिकरं विधिज्ञं
प्रभूतसस्यं द्रविणं सुसत्यम् //२०//

17c. °नाशन° R °योजनाढ्यं W 18c. प्रसस्यं IRW, प्रसूते C, नृशंसं L 18d. प्रियं]प्रभुं R 19b-20a om. BCILW 19b कुर्यु om. AOS बृतिनं ARS, बृत्तिं सुखिनं O मनुष्यं] समेतं S 20b सुरभ्यं C, सुरत्यं ILW, सुरत्नं B

सौरारशुक्रा व्ययगा यदा स्यु-
चन्द्रस्य कुर्युः सुतलाभसंस्थम् /
सच्चानुरक्तं हयवाहनेत्रं
प्रभूतकीर्तिं सुतरां सुरूपम् //21//
शुक्रज्ञजीवा व्ययगा यदा स्यु-
चन्द्रस्य कुर्युः सुतलाभसंस्थम् /
नरं सदा दानपरं हयाढ्यं
प्रियातिथिं सर्वसमं ससत्यम् //22//
सौरज्ञजीवा व्ययगा यदा स्यु-
चन्द्रस्य कुर्युः प्रवरं मनुष्यम् /
रोगैर्विहीनं शुभचक्षुःश्रोत्रं
नानायुधानां प्रविचक्षणं च //23//
सौरज्ञशुक्रा व्ययगा यदा स्यु-
चन्द्रस्य कुर्युर्विनयप्रधानम् /
नरेन्द्रयानं विविधान्नपानं
भोगान्वितं सर्वकलासु दक्षम् //24//
सुरेज्यशुक्रार्कसुता व्ययस्थाः
कुर्युर्नरं भूरिधनं विनीतम् /
प्रियान्वितं प्राणपरं सलज्जं
जितेन्द्रियं विप्रपरं नयज्ञम् //25//

21b मनुष्यं com. to मनोज्ञं R 22a प्राणपरं S 22d प्रिया° BW ससत्यं R 23a सौरारजीवा C 23c°चक्षुनेत्रं L 23d गानासुधानां L for 24a C has 25a 24a सौरज्ञजीवा ABILORW, शुक्रार्किजीवा S 24c नरं प्रहृष्टं R 25 om. BCLW 25c सुलज्जं AS 25d प्राणपरं O, प्रा-वरं S, प्रापरं A, रं I नयज्ञैः I before 26 L adds इति त्रिविक्रमः

सुरेज्यशुक्रज्ञकुजा व्ययस्था-
चन्द्रस्य कुर्युर्बहुवाहनाढ्यम् /
नरं प्रसक्तं विनयप्रधानं
सुसंमतं सर्वकलासु दक्षम् //२६//
सुरेज्यसौरज्ञकुजा व्ययस्थाः
कुर्युर्नरं पुण्यपरं सतारिम् /
नृपप्रसादेन सुतुष्टचित्तं
विस्मातकर्मोणमलोलुपं च //२७//
सुरेज्यशुक्रारदिनेशपुत्रा
व्ययस्थिता रात्रिपतेर्यदा स्युः /
कुर्युस्तदा भूरिसुतं मनुष्यं
विद्याधिकं रोगविवर्जितं च //२८//
शुक्रारसौम्यार्कसुता व्ययस्थाः
कुर्युः शशाङ्कस्य सतामभीष्टम् /
नरं प्रचण्डं प्रभुतासमेतं
गजाश्ववस्त्राभरणैः समेतम् //२९//
शुक्रज्ञजीवार्कसुता व्ययस्था-
चन्द्रस्य कुर्युर्व्यसनैर्विमुक्तम् /
नरं प्रसूते प्रियवाक्यदक्षं
विद्याधिकारीसहितं सदैव //३०//
सुरेज्यशुक्रज्ञशनैश्चरारा-
चन्द्राद्व्ययस्थाः सततं च कुर्युः /
प्रभूतधानं हतशत्रुवर्गं
नरं चिरायुं जनसंमतं च //३१//
इति श्रीबृद्धयवने ऽनफायोगाध्यायः //

26c प्रयत्नं L F begins with 29 30a शुक्रज्ञशुक्रार्कसुता ACFILRSW 30b–31b व्ययस्थाः om. B 31a °शनीज्ञ °सौम्या- ACILOS, °शनैश्चर °सौम्या- W, °दिनेश °सौम्या FR 31b °चंद्रव्ययस्थाः FR col. श्री° om. FILOR अनफा° ABCIOSW, चन्द्रात् अनफा° L

सूर्यं विना रात्रिपतेर्धनस्थो
यदा ग्रहः स्याद्बुधवो ऽथवा स्यु
स्यातामथ द्वौ सुनफाख्ययोग
उत्पद्यते रूपगुणैः सदैव ॥१॥
चन्द्रस्य भौमो यदि वित्तसंस्थो
नरं प्रसूते सुतरां धनाढ्यम् /
धर्मध्वजं प्राणभृतां वरिष्ठं
प्रभूतमित्रं जनबल्लभं च ॥२॥
द्वितीयगः सोमसुतो यदा स्या-
च्चन्द्रस्य धत्ते सुभगं मनुष्यम् /
प्रभूतवित्तं धनधान्ययुक्तं
गुणानुरक्तं जनसंमतं च ॥३॥
गुरुर्विवेच्छेद्यदि वित्तसंस्थ-
श्चन्द्रस्य धत्ते प्रणतं मनुष्यम् /
स्वकार्यशूरं प्रियसाधकृत्यं
महाजनैः संगतमेव नित्यम् ॥४॥
चन्द्रस्य शुक्रो यदि वित्तसंस्थो
नरं बिभर्त्ते ऽद्भुतकृत्यदक्षम् /
जनानुरक्तं विबुधैः समेतं
सशंसितं ब्राह्मणसंमतं च ॥५॥

1a यदि C 2d प्रभूतवित्तं W 3c प्रभूतमित्रं L 3d जनबल्लभं C 4c. गुरुर्द्वितीयो यदि जन्मकालो C 4d. पूजित° L 5d. सशंसित° W, सुसाधित° I

चन्द्रस्य सौरो यदि वित्तसंस्थो
नरं विधत्ते बहुलाधिधानम् /
प्रभूतहस्त्यश्वगणैः समेतं
कुलप्रधानं शुभकर्मरक्तम् //६//
धनस्थितौ रात्रिपतेर्बलक्रौ
नरं सदा दृष्टधृतं कृतज्ञम् /
विदग्धवाक्यं बहुधर्मयाजं
गतव्ययं पार्थिवबन्धुकं च //७//
सुरेज्यबक्रौ यदि वित्तसंस्थौ
चन्द्रस्य मर्त्यं दयितः प्रधानम् /
मनस्विनं शत्रुजनैर्विहीनं
सदा नृपार्हं बहुधर्मयाजम् //८//
शुक्रार्कजेयौ यदि वित्तसंस्थौ
चन्द्रस्य वित्तं दयितो नराणाम् /
नराक्रमं भूरियशःप्रतापं
शत्रुक्षयं बान्धवसङ्गमं च //९//
सौरारजेयौ यदि वित्तसंस्थौ
चन्द्रस्य दत्तः सुभगं मनुष्यम्
विद्याभिजिकागमशास्त्ररक्तं
महाप्रभावं प्रचुरार्थयुक्तम् //१०//

6c. °गुणैः W, °गजैः L 6d. °कर्मरक्तं W 7b. नदा S
दृष्टधृतं ACIOS 7d गतव्ययं BCL 8b. दयितः BCLW,
दायितः I 9b. वित्तं] दत्ते W दत्ते C, विधतो F
9d. °संमतं ABCILOSW 10b. दत्ते ABCFILORSW

सुरेज्यसौम्यौ यदि वित्तसंस्थौ
चन्द्रस्य पुंसां दधतः प्रतापम् ।
धर्मार्थसिद्धिं म्रियतां च लोके
पूज्योत्तमानां जगतां जनानाम् ॥११॥
दैत्येज्यसौम्यौ यदि वित्तसंस्थौ
धनं तदा संदधतो नराणाम् ।
[illegible]स्य मित्राश्वगजैः
सुसाधुवादं नयसङ्ग्रहं च ॥१२॥
शनैश्चरज्ञौ यदि वित्तसंस्थौ
चन्द्रस्य पुंसां दधतः क्षमां च ।
धर्मस्य वृद्धिं गुरुदेवभक्तिं
जितेन्द्रियत्वं बहुसस्यलाभम् ॥१३॥
सुरेज्यशुक्रौ यदि वित्तसंस्थौ
पुंसां दधतो मतिं च ।
सुसाधुसन्मानमरिप्रणाशं
सुशीलतां साधुजनेन सख्यम् ॥१४॥
सुरेज्यसौरौ यदि वित्तसंस्थौ
चन्द्रस्य पुंसां दधतो ऽद्भुतानि ।
सौख्यानि दारात्मजसम्भवानि
महाम्बरस्त्रौघसुवर्णसंघैः ॥१५॥

11c. धर्मस्य सिद्धिं BCILW 11d. जगतां जनानां om. AS जगतां] जनतां FR 12a देवेज्य° L 12b-13a om. W 2b सदा L संबदतो ABCFILORSW 13 after 14 in ABCFILORW 13 om. S 13c बुद्धिं W 13d. बहुशस्य° C 14a शनैश्चरज्ञौ S 15a सुरेज्यसूरौ BCW 15b. पुंसो LW दधते FR 15c दाराद्भुत° BCILW 15d. महाम्ब° BLW

ऽनम्पितौ शुक्रदित्येयपुत्रौ
चन्द्रस्य ऽन्तो ऽनपुन्नटारान् /
गुणानुरागं प्रियतां च लोके
सुशीलतां ऽपूरिपुराधिऽपत्यम् //१६//
जीवन्नऽगौमा यदि वित्तसंख्या-
चन्द्रस्य कुर्वन्ति बिऽन्दुं च पुंसाम् /
पुराधिऽपत्यं जनताधिऽपत्यं
विद्वज्जनैः सङ्गमभिच्छताऽम् //१७//
शुक्रऽगौमा यदि वित्तसंख्या-
चन्द्रस्य कुर्वन्ति सुतं नराणाम् /
प्रियातिथित्वं जनतोपरोधं
विटऽन्तां वीर्यविशुद्धिमेव //१८//
सौरऽगौमा यदि वित्तसंख्या-
चन्द्रस्य कुर्वन्ति नरं ऽनाढ्यम् /
निर्मुक्तवैरं सुतबन्धुमान्यं
जितेन्द्रियाऽवरणं विटऽन्तम् //१९//
जीवारशुक्रा यदि वित्तसंख्या-
चन्द्रस्य कुर्वन्ति नृणां प्रहर्षम् /
गुणानुरागं विनयं प्रमोदं
विटऽन्तां वैरिविनाशनं च //20//

16b चंद्रस्य ऽन्तो B ऽन्ते ACFILORSW 17b. ABCILOSW, R, ऽनुति F पुंसां om. F, नित्यं S 17c. जनताधिऽप . L, ऽनताधिऽपत्यं F 18c °तिथ्यं सं° AC, °तिथिऽं I, °तिथिं BLSW 18d °विशुद्धि° ABCILOSW, °विशुद्धिं FR 19c. विमुक्त° AS 20d वैर° FL

———————//२१//

मन्दारशुक्रा धनगा यदा स्यु-
नरं प्रकुर्वन्ति सुशीलचेष्टम् /
नानानुकूलं विभवैः समेतं
धर्मैकवज्रं चारुविशालनेत्रम् //२२//

जीवज्ञशुक्रा धनगा यदा स्यु-
श्चन्द्रस्य कुर्वन्ति सदा [illegible]तम् / प्रभुत्वम् /
कृतज्ञतां साधुमितेन्द्रियत्वं
विद्वज्जनैः सङ्गमनं सदैव //२३//

जीवज्ञसौरा धनगा यदा स्यु-
श्चन्द्रस्य कुर्वन्ति यशोर्थलाभम् /
नरेन्द्रसत्यं प्रियतां च लोके
कीर्तिं सदा साधुसमागमं च //२४//

शुक्रज्ञसौरा यदि बिल्वसंख्या-
श्चन्द्रस्य कुर्वन्ति कलत्रलाभम् /
नरेन्द्रपूज्यं प्रियतां च लोके
तीर्थानुरागं सततं नराणाम् //२५//

जीवार्किशुक्रा यदि बिल्वसंख्या-
श्चन्द्रस्य कुर्वन्ति [illegible]लाभम् /
मनोविशुद्धिं सुकलत्रलाभं
विवेकतां तीर्थरतिं [illegible]त्वम् //२६//

22a धनगा om. B 23b प्रसूतं ABCL, प्रसूते FIORSW for
24a C repeats 23a 24b यदि FR 24b यथार्थलाभं
ABILORSW [illegible] (for 24b–d F has 25b–d)
for 24d L has 25d for 25a F repeats 24a (यदि)
25b. विकलत्रलाभं BLW 26b–27a om. S 26c.
सकलत्र °I ° लाभं GW 26d. °रतिः FIOR

सुरेज्यशुक्रज्ञकुजा ऽनस्था-
ऽब्दस्य कुर्वन्ति सपार्थिवेभ्यः /
ऽभ्यूनतल्ला ऽभं स्मृतिशास्त्रसारं
सदा नराणां ऽविवेकमेव //२७//
सुरेज्यसौरज्ञकुजा ऽनस्था-
ऽब्दस्य कुर्वन्ति बहुप्रतापम् /
सुतार्थेल्ला ऽभं सजनप्रहर्षं-
मग्र्यं च ऽभूपाटिसमागमं च //२८//
सौम्यारशुक्रार्किसुरा ऽनस्था-
ऽब्दस्य कुर्वन्ति महाऽनाशे /
नृणां सुचेष्टा विवि
कलत्रपत्रार्थनिषेवणं वै //२९//
सुरेज्यशुक्रारटिनेशपुत्रा-
ऽब्दस्य कुर्वन्ति ऽनाश्रिताश्च /
ऽनं ऽभ्यूनं जनतानुरागं
ऽप्रसिद्धिभोजोट्टुतल्ला ऽभमेव //३०//
सुरेज्यशुक्रज्ञटिनेशपैत्रा
गाश्रिता रात्रिपतेर्नराणाम् /
कुर्वन्ति राज्यं बहुवित्तल्ला ऽभं
ससत्यतां ऽभोगविवृट्टुमेव //३१//
इति श्रीवृट्टुयजने सुनफायोगाऽध्यायः //

for 27a W has 30a 27b-28a om. BLW 27c. ऽभ्यून° F
28c सुतार्थे° FILORSW सुतनु°S 29 after 30 in
ABCFILORSW 29c. विचेष्टा FR बहुऽऽ S सुरम्याः C
29d. °निवेषणं B 30b. ऽनाश्रिताश्च om. B, ऽनाश्रितं च
ACFIORSW 30c. ऽभ्यूनं B, ऽभ्यूने W 30d ऽप्रसिद्धि°
BCFLORW 31c कुर्वन्ति राज्यं om. W 31d. सुरम्यतां BC
सुरम्यतां L, सुस्थत्यतां W °विवृट्टु°
ABCIOR col. श्री° om. FIOR सुनफाऽध्यायः R
after col. W adds संपूर्णः

सूर्यं विना द्वादशचिन्तसंस्थै-
चन्द्रस्य योगो ऽत्र हि दुर्धराख्यः /
अशीतियुक्तं शतमेव तेषां
पृथक् प्रदिष्टं सुगु-तं समग्रम् //1//
व-ये व्ययस्थे ध-नगे च -मौमे
जातो ऽत्र मनुष्य-र्मः /
-वेद्वि- प्रचुरप्रताप-
चितीश्वराणामतिवल्ल-च्च //2//
-मौमे व्ययस्थे शशिजे ध-नस्थे
मर्त्यः प्र-वेद्विनीतः /
शास्त्रानुरक्तः प्रणतः प्रगल्-भः
सदानुरक्तः सुरसत्तमानाम् //3//
जीवे व्ययस्थे चितिजे ध-नस्थे
चन्द्रस्य मर्त्यो ऽत्र -वेत् सुरूपः /
प्रियान्वितः सत्यरतः कृतज्ञः
प्रियंवदः शास्त्रकथानुरक्तः //4//
जीवे ध-नस्थे चितिजे व्ययस्थे
चन्द्रस्य जातो ऽत्र -वेन्मनुष्यः
कुलप्रधानो द्विजदेव-नक्तः
सदा विनीतो जनवल्ल-च्च //5//

1b. दुरार्दुरास्यः BL 1c अनीति° CI °फलं F 1d समग्रं] च तेषां S 2d. °राणातिसुवल्ल-च्च FR 3a व्यये च S 3b-4a om. W 3c प्रणतः —3d °रक्तः om B 4b ऽत्र om. FL 5-6 om. W 5c — 6b om. BL

२-गौमे व्ययस्थे २-गृगुजे १-धनस्थे
चन्द्रस्य जातः सु-भगो मनुष्यः /
२-धनेट्टिट्ट-धनञ्च स-भासमेतः
प्र-भूतवित्तः सुतरां प्रतापञ्च //६//
शुक्रे व्ययस्थे क्षितिजे धनस्थे
चन्द्रस्य जातो ऽत्र २-धनेन-मनुष्यः /
— रत्नाढ्यः प्रचरासकोशो
दाक्षिण्यविद्याबसु-भोग-भाजः //७//
सौरे व्ययस्थे क्षितिजे धनस्थे
निशापतेः पुण्यपरो मनुष्यः /
२-धनेचिराद्यः क्षतशत्रुपक्षः
प्रियातिथिः कान्तिपरः कृतज्ञः //८//
सदा वि-भोगी नृपमोहनश्च
नरेन्द्रपूज्यः सु-भगः प्रतापी /
२-गौमे व्ययस्थे ऽर्कसुते धनस्थे
चन्द्रस्य जातो मनुजः सदैव //९//
जीवे व्ययस्थे शशिजे धनस्थे
चन्द्रस्य जातः प्रियवान् मनुष्यः /
सुसाध-धनश्चः श्रुतिबुद्धियुक्तः
कृपासमेतः सततं सु-भोगी //१०//

6a २-गृगुजे] क्षितिजे S 6c–7b om L, in marg. L[2] 6d सुत° ABCFILORS 7c. सदार° ABCFIORSW प्रचरञ्च ABCFIORSW 7d °विद्याञ्च सु° ABCFILORSW 8c °शत्रुपक्षः om. F, °शत्रुपक्षा° BW 8d °ग्निपातिथिः BW 9a वि-भागी O 9d. तनुजः S after 9d W adds:
धनं च धान्यं बहुलं प्रतापं
रिपुक्षयं कीर्तिविवर्धनं च /
10b–11a om. ABCILOSW 10c °वृद्धि° F

जीवे व्ययस्थे शशिजे धनस्थे
चन्द्रस्य जातः सुजनानुयायी /
नरो भवेद्रोगविमुक्तदेहः
सन्तुष्टचित्तो विनयान्वितश्च //११//
सौम्ये व्ययस्थे भृगुजे धनस्थे
चन्द्रस्य मर्त्यः प्रभवेत् सुदारः /
प्रियातिथिः सत्यदयान्वितश्च
संपूजितः शीलधनप्रभावात् //१२//
सौम्ये धनस्थे भृगुजे व्ययस्थे
चन्द्रस्य जातः प्रथिताभिमानः /
भवेन्मनुष्यः सुजनप्रवीणो
भोक्ता विभागी विनयेन युक्तः //१३//
मन्दे व्ययस्थे शशिजे धनस्थे
चन्द्रस्य जातः पतितागमश्च /
भवेन्मनुष्यः प्रथितो ऽभिमानी
नीतिप्रियः प्राणभृतां वरिष्ठः //१४//
---------- //१५//
जीवे व्ययस्थे भृगुजे धनस्थे
चन्द्रस्य जातो ऽत्र भवेन्मनुष्यः /
संपूर्णकायः कृतकैर्विहीनो
सतामभीष्टो नृपवल्लभश्च //१६//

१] द्वितीये S 12c. °टयासमेतः F
12d. शील — BSc om. .
ABCFILORSW 16b त्र] प्र° BLW 16c. °कार्य W
16b. जातस्य FR
कृतको वि° ABCFILORSW

जीवे धनस्थे भृगुजे व्ययस्थे
सङ्ग्रामदक्षस्तु धनेनमुष्यः /
चन्द्रस्य नानाविधरोगभानो
जनप्रधानः प्रथितो ऽभिमानी //१७//
जीवे व्ययस्थे ऽर्कसुते धनस्थे
चन्द्रस्य जातो बहुबुद्धिराजः /
धनेनमुष्यः श्रुतिशास्त्ररक्तः
कलासु दक्षो गुणसागरश्च //१८//
जीवे धनस्थे ऽर्कसुते व्ययस्थे
मनस्विनां मुख्यतमो नरः स्यात् /
चन्द्रस्य दाता सुकृपः प्रगल्भः
सुशीलवित्तार्जनतत्परश्च //१९//
शुक्रे व्ययस्थे ऽर्कसुते धनस्थे
चन्द्रस्य जातो बहुपुण्यसेवी /
धनेनमुष्यः सततं गुणाढ्यः
प्रभूतकोशः प्रसुरप्रगल्भः //२०//
शुक्रे धनस्थे ऽर्कसुते व्ययस्थे
धनेनमुष्यो धनतः सुवीरः /
सटान्यदेशार्जितवित्ततुष्टः
क्षितीश्वरस्याभिमतः सुधामः //२१//
#एवमेकविकल्पः //

17c नानाविधि°BF 17d प्रथितोभि° ABCFILORSW
18b नीतो O 19b–20a om. BLW 19c सुरूपः S
20d °कोषः RC, °कोपः W °प्रभावः FR 21b. नृपते: C
21c °देशार्जित° A 21d. °श्वरस्याभि° CI, °श्वरः स्याभि° BW
सुधामा L after 21 W adds इति श्रीवृद्धयवने
प्रथमविकल्पना संपूर्णा °विकल्पाः BF, °विकल्पाः R,
°विकल्पफलं C

चन्द्रस्य २सौमो यदि वित्तसंस्थो
व्ययस्थितौ जीवबुधौ मनुष्यः /
२भवेत् प्रभूतान्नधनः शुभकर्मरतः
प्रभूतलाभः सुतरां सुभोगी //२२//
चन्द्रस्य २सौमो यदि रिष्फसंस्थो
धनस्थितौ जीवबुधौ मनुष्यः /
२भवेन्नृपाणां करणैः कौणपः
सुवस्त्रविद्यागमसद्म२राजः //२३//
चन्द्रस्य २सौमो यदि वित्तसंस्थो
व्ययस्थितौ २भार्गवसोमपुत्रौ /
नरो २भवेन्नीतिपरस्तथाढ्यः
प्रभूतमित्रा२नरणैश्च दक्षः //२४//
चन्द्रस्य २सौमो व्ययगो यदा स्याद्
धनस्थितौ २भार्गवसोमपुत्रौ /
२भवेन्मनुष्यः प्रणयप्रधानः
प्रियंवदः पार्थिवबन्धितश्च //२५//
निशापतेर्भूतनयो व्ययस्थो
धनस्थितौ मन्दशशाङ्कपुत्रौ /
यदा तदा सत्यपरो मनुष्यो
२भवेद्विदग्धो वनितासमेतश्च //२६//

order in ABCILOSW: 23a-b, 24c, 23c, 23d Com. ABCIOS), 24a-b, 24d, 25d, 25a-b, 26c-d, 26a-b, 25c, 26d
24c °त्रानिपर° L, °त्रापिपर° W °स्तपाढ्यः IS 25c २भवेन्] तदा ABCILOSW 25d. पापनिषर्जितश्च FR 26c सत्यधरो W, सत्यपरो FR 26d om. L 26d वनिताप्रियश्च FR

भौमः शशाङ्कस्य यदा धनस्थो
व्ययस्थितौ सौम्यदिनेशपुत्रौ /
तदा प्रगल्भः प्रसुरान्नपानः
प्रभूतकोशः प्रभवेन्मनुष्यः //27//
मित्रापतेर्भूतनयो व्ययस्थो
धनाश्रितौ जीवभृगू प्रधानः /
नरो भवेत् सत्यपरो ऽत्र ज्ञात
: दारभेष्टः प्रणतः प्रसिद्धः //28//
भौमो धनस्थो रजनीपतेश्च
व्ययस्थितौ भार्गवदेवपूज्यौ /
भवेन्मनुष्यः प्रथिताभिमानो
रत्नार्थमस्याटिहिरण्यसारः //29//
व्ययस्थिते भूमिसुते हिमांशो-
र्धनाश्रयस्थौ यदि जीवसौरी /
तदा मनुष्यः प्रभवेत् सुशीलः
कलासु दक्षः क्षतशत्रुपक्षः //30//
धनस्थिते भूतनये हिमांशो-
र्व्ययस्थितौ सौरसुरेज्यपूज्यौ /
स्यातां तदा स्यात् सुतदारभिक्षैः
सन्तुष्टचित्तः प्रवरो मनुष्यः //31//

27b सोम° FLRW 27c. प्रगल्भः] प्रभु-मः B, प्रभुः स्यात् L, प्रभूतस्तु° W, प्रभुक्तः corr. to प्रभुक्तः C, प्रमत्तः I, मनुष्यः FR 27d. मनुष्यः] प्रगल्भः FR 28c सस्यपरो ABFILORSW, स्वस्यपरो C 28d. प्रसिद्धः F, प्रगल्भः S 29c प्रथितो ABCFIOSW °मानी S 29d. °रास्याच्चहिरण्य° FR 30a भूतनये W 30d. हृतशत्रु° W, क्षितशत्रु° C 31a धनाश्रितो 31b. सौर°] शुक्र° ABCFILORSW °सुरेज्यपूज्यौ W, °सुरेज्यो 31c. स्यातां तदा ... AS 31d प्रभवो F

हिमद्युतेर्नन्दनयो व्ययस्थो
यदा द्वितस्थौ भृगुसूर्यपुत्रौ /
तदा भवेत् पुण्यपरो मनुष्यो
गुणानुरक्तः प्रथितात्मानः //३२//
द्वितीये यदि स्यात् क्षितिजो व्ययस्थो
शुक्रार्किपुत्रौ भ्रमुरप्रतापः /
भवेच्च जातः परदेशवृत्त्यो
विख्यातकीर्तिः श्रुतिसंयुतश्च //३३//
हिमद्युतेः सोमसुतो व्ययस्थो
द्वितस्थितौ वक्रसुरेज्यपूज्यौ /
तदा भवेन्मर्त्यतमः स्ववर्गे
निरंबटः प्राज्ञतमः प्रभुत्वं //३४//
---------- //३५//
मन्दस्य सौम्यो यदि रिष्फसंस्थो
द्वितस्थितौ वक्रयुगू प्रधानः /
तदा मनुष्यः स्मृतिवाग्यरक्तः
श्रुतिप्रधानो नयनाभिरामः //३६//
हिमद्युतेः सोमसुतो द्वितस्थो
व्ययस्थितौ भौमभृगू प्रधानः /
नरो भवेत् सर्वसहः कृतज्ञः
स्वदारसन्तुष्टमनाः सदैव //३७//

32a. ABCILOSW 32b व्ययस्थो ABCILOSW 32d गणान् S द्वितस्थो 33a व्ययेऽS द्वितस्थौ S 33c. भवेन्न ABCFILORW परदेश° ABC °कृत्ये ABCILOW, °वृत्ये S 33d श्रुत° FR 34b शुक्र° ABCFIORS, भौम° L, भौमशुक्र° W °सुरेज्य° FR °पुत्रौ L 34c मर्त्योत्तम W, मनुष्यतमः BFL 36b प्रधानौ ABCFOSW 36c °लोकयत्नारकः S 37b °भृगु BCLW प्रधानौ ABCFOW

सौम्यः शशाङ्कस्य यदा व्ययस्थो
ऽनस्थितौ सूर्यसुतक्षितिपुत्रौ /
नरो ऽत्र जातः प्रभवेत् सुरूपः
प्रियंवदो ऽनल्पमतिः सुधर्मः //३८//
सौम्यो ऽनस्थो हिमगोर्यदा स्यात्
स्यातां कुजार्की यदि रिष्फगौ तौ /
तदा भवेद्रिक्तनो मनुष्यः
प्रियातिथिः सत्यपरो दयावान् //३९//
सौम्यो व्ययस्थो यदि शीतरश्मे-
ऽनस्थितौ शुक्रसुरेज्यपूज्यौ /
तदा नरः स्याद्बहुवित्तयुक्तो
विवेकविद्यागमशास्त्रलब्धः //४०//
व्ययस्थितौ शुक्रसुरेज्यपूज्यौ
ऽनस्थितौ वो रजनीपतेश्च /
तदा मनुष्यः प्रभवेत् कृतज्ञो
देवद्विजानां सततं प्रसक्तः //४१//
सौम्यो व्ययस्थो यदि शीतरश्मे-
ऽनस्थितौ सूरिशनैश्चरौ तु /
तदा विनीतः प्रणतारिपक्षः
सुरूपगात्रः प्रचुरान्नपानः //४२//

38a यदि F 38b ऽनस्थितौ om. F 38c सुरूपः FR 38d दुष्टमतिः AIOb, दुष्टमतिः BW, क्षमतिः C, दानपतिः FR 39a व्ययस्थो S 39b रिष्फसंस्थौ LW तौ]तु FR 39c °ऽनैर्मनुष्यः S 40b °सुरेज्य° FLRW °युक्तौ W 40c °सत्ययुक्तो FR 40d °लब्धः IOR, °लाभः F 41a °सुरेज्य° ABCFILORW 41d प्रशस्तः BIL, प्रशस्यः C, प्रसाद W 42b °शनीश्वरौ IOW 42c प्रणतारि° LW

सौम्यो ऽनस्थो यदि शीतरश्मे-
व्ययस्थितौ जीवदिनेशपुत्रौ /
तदा मनुष्यः सुकृतानुरक्तो
ऽन्येन्महात्मा बहुवित्तवान: //४३//
चन्द्रस्य सौम्यो यदि रिष्फसंस्थः
शुक्रार्किजौ वित्तगतौ मनुष्यः /
तदा ऽन्येत् साध्वसमागमोक्तः
प्रभूतमित्रो ऽनृणयाधिकश्च //४४//
ऽनस्थितः सोमसुतो हिमांशो-
र्व्ययस्थितौ शुक्रशनैश्चरौ तु /
ऽन्येन्मनुष्यः सुसुतः सुवित्तः
प्रियासमेतः प्रियसाध्वनाढ्यः //४५//
जीवो व्ययस्थो यदि शीतरश्मे-
ऽनस्थितौ ऽभिजन्चन्द्रपुत्रौ /
सुरूपदारो ऽत्र ऽन्येन्मनुष्यो
दृढव्रतज्ञः सुरतानुकूलः //४६//
चन्द्रस्य जीवो यदि वित्तसंस्थो
व्ययस्थितौ ऽभिशशाङ्कजौ च /
ऽन्येत्तदा विद्वत्तमो मनुष्यः
प्रभूतशास्त्रार्थसमृद्धबुद्धिः //४७//

43d. बहुवित्त° ABCIORSW 45b ऽन्येत् W 45c. सुसुतः I
शुचित्तः FR, सुवित्तः I 46c स्वस्म° W 47b ऽभौम° W
47d. °समृद्धिबुद्धिः FR

चन्द्रस्य जीवो यदि रिक्फसंस्थो
धनस्थितौ शुक्रधरित्रिपुत्रौ /
तदा भवेच्चातिबुधानदक्षो
नज्ञाधिकः स्नेहपरो मनुष्यः //४८//
धनस्थितो देवगुरुहिमांशो-
व्ययास्थितौ शुक्रकुजौ मनुष्यः /
भवेत् प्रजातः सततं नयज्ञः
प्रभूतकोशो सुकर्मरतः //४९//
हिमद्युतेर्देवगुरुर्व्ययस्थो
धनस्थितौ वक्रयनैश्चरौ तु /
भवेच्चरः प्राणभृतां वरिष्ठो
हस्त्यश्वभागी सुदृढाङ्गयष्टिः //५०//
चन्द्रस्य जीवो धनगो यदा स्याद्
व्ययात्रिगौ सूर्यजभूमिपुत्रौ /
भवेन्मनुष्यः सततं सुकर्मा
जितारिवर्गो गुणगौरवञ्च //५१//
हिमद्युतेर्देवगुरुर्व्ययस्थो
धनाश्रयस्थौ सितसोमपुत्रौ /
शूरश्च धीको मतिमान् प्रसिद्धो
भवेन्मनुष्यः चलतारिहीनः //५२//

48b व्ययस्थितौ S 48c भवेत्तदा S 49c प्रजातः]प्रनीति W
50b चेत् S 50d.° भोगी W

त्रालेयरश्मेर्धनगः सुरेज्यो
व्ययस्थितौ शुक्रशशाङ्कपुत्रौ /
धनेश्वरो रोषकलिप्रयुक्तः
प्रियाधिकः प्राप्तधनः सदैव ॥५३॥
चन्द्रस्य जीवो यदि रिष्फसंस्थो
धनस्थितौ सौम्यशनैश्चरौ तु /
धनेन्मनुष्यः प्रतचित्तयुक्तः
सत्याञ्चितः पार्थिववल्लभश्च ॥५४॥
चन्द्रस्य जीवो यदि वित्तसंस्थो
व्ययस्थितौ सोमजसूर्यपुत्रौ /
तदा विवेकी प्रधनेन्मनुष्यः
कल्पः कविः पापविवर्जितश्च ॥५५॥
जीवो ऽस्तसंस्थो यदि शीतरश्मे-
र्धनस्थितौ शुक्रशनैश्चरौ तु /
तदातिशूरो ऽत्र धनेन्मनुष्यो
नीरोगदेहः स्मितपूर्वभाषः ॥५६॥
जीवो धनस्थो यदि शीतरश्मे-
र्व्ययस्थितौ भार्गवसूर्यपुत्रौ /
नयश्च वित्तसारो
धनेशभूपः सत्यशौचः प्रगल्भः ॥५७॥

53a °र्व्ययगः L 53d. प्राप्तयशः C, सत्यधनः L 54b °शनैश्चरौ CO 54c स्मृति° FW °वित्त° ILORSW 54d प्रधान्यवत्तः C 56a व्ययस्थो LW 56b-57a om. C 56b °र्धर्मस्थितौ AB सौम्य° ABFIORSW, सोम° L 56d °स्थित° ABCS 57b °सोमपुत्रौ C 57c. तदा प्रधानो C चित्तावित्तसारो C 57d °वरः CS

चन्द्रस्य शुक्रो यदि रिष्फसंस्थो
ऽनाश्रितौ सोमनभूमिपुत्रौ /
तदा भवेन्मातृपितृघ्नऽनकः
शास्त्रानुरक्तो रणकर्मदक्षः //५८//
चन्द्रस्य शुक्रौ यदि वित्तसंस्थौ
व्ययस्थितौ ऽौमशशाङ्कपुत्रौ /
तदा भवेद्दानपरो मनुष्यः
प्रक्षीणपापो बहुपुत्रपौत्रः //५९//
चन्द्रस्य शुक्रो व्ययगौ यदा स्याद्
ऽनस्थितौ ऽौमसुरेज्यसंज्ञौ /
तदा मनस्वी निजदाररक्तो
महाकविः सत्यशुचिः सदैव //६०//
शुक्रो ऽनस्थो यदि शीतरश्मे-
र्व्ययस्थितौ ऽभिनदेवपूज्यौ /
तदा प्रभूतद्रविणस्य नाथो
ऽभवेत् सुरूपः सुतरां मनुष्यः //६१//
नक्षत्रनाथस्य सितो व्ययस्थो
ऽनस्थितौ ऽौमटिनेत्रपुत्रौ /
तदा मनुष्यः क्षितिवित्तनाथो
ऽभवेत् प्रसूतश्च सुतैः समेतः //६२//

58b ऽनस्थितौ C 58c °प्रगल्भः C 59b व्ययाश्रितौ L
59c °द्दामपरो C, °क्षीतिपरो BILW गुणाढ्यो W 60a
यदि C 60b सौम्य °CR, corr. to ऽौम° R
°संस्थौ C, °पूज्यौ BIL, °पुत्रौ W 60d. महा°]सदा LW
61c प्रसूते ABFILORSW 61d. सरूपः C 62b व्ययस्थितो C
ऽभूमि° C 62b भटिनेत्रा° — 62c तदा om. A 62d.
प्रसूतो ACFRS स्वसुतैः AFRS, स्वसुतो C

नक्षत्रनाथस्य सितो ऽनस्यो
व्ययस्थितौ सौरिऽरिभिन्नपुत्रौ /
ऽभवेच्चरः शिल्पकलासु दक्षः
क्षमाधिऽकः कृत्यपरः प्रसन्नः //६३//
नक्षत्रनाथस्य सितो व्ययस्यो
ऽनस्थितौ सौम्यसुरेशपूज्यौ /
ऽभवेन्मनुष्यः क्षतजातिपक्वो
दक्षः क्षमी प्राणसमन्वितश्च //६४//
नक्षत्रनाथस्य सितो ऽनस्यो
व्ययस्थितौ सौम्यसुरेशपूज्यौ /
ऽभवेन्मनुष्यः सततं सुशीलः
स्वऽभावशुद्धः प्रियऽधर्मकृत्यः //६५//
शुक्रो व्ययस्यो यदि शीतरश्मे-
र्ऽनस्थितौ सूर्यजसोमपुत्रौ /
ऽभवेन्मनुष्यः प्रियसाऽहकृत्यो
मायाविहीनः स्फुटवाक्यवक्ता //६६//
शुक्रो ऽनस्यो यदि शीतरश्मे-
र्व्ययस्थितौ मन्दशशाङ्कपुत्रौ /
नरो ऽभवेद्भूरियशोनिऽधानो
नानाक्षसंघाधिऽपतिः प्रगल्भः //६७//

63b. शौर°C 63c. शिल्पि° ABFILORW °कलास्वधिऽक्षः C
63d. सत्यपरः C 64b. सौम्यशौरिसंस्थो C, सौम्यसुरेज्यसंस्थौ FR °सुरेज्य° ABILOSW 64c. क्षति°L, कृत°CO 64d. क्षमः ILW 65b. °सुरेज्य° ABCFILORS 65c. कृशीलः ABFILORSW 65d. स्वऽभावदक्षः ABFILORSW °कृत् स्यात् IL 66b. °सौम्य° B, °भूमि° S order in BILh 67c-d, 67a-b, 66c-d 67c. °भूरिनो° ABFIORSW, °भूरिऽनो° L

शुक्रः शशाङ्कस्य यदा व्ययस्थो
ऽनस्थितौ सौरसुरेन्द्रपूज्यौ /
नरो ऽवेत् प्रीतिपरः प्रमत्तः
सतामभीष्टः सुरतातुरक्तः //६८//
शुक्रः शशाङ्कस्य यदा ऽनस्थो
व्ययाश्रितौ जीवदिनेशपुत्रौ /
तदा मनुष्यः परपत्नहन्ता
ऽवेविरीहो हतकल्मषश्च //६९//
मन्दः शशाङ्कस्य यदा व्ययस्थो
ऽनाश्रितौ ऽभूमिजसोमपुत्रौ /
तदा मनुष्यः परपत्नहन्ता]
सन्तुष्टचित्तः प्रबलो विशङ्कः //७०//
मन्दः शशाङ्कस्य यदा ऽनस्थो
व्ययस्थितौ ऽभूमिजसोमपुत्रौ /
तदा मनुष्यः प्रभुतासमेतो
मखांशयुक् शास्त्रकलासु दक्षः //७१//
शनिर्व्ययस्थो यदि शीतरश्मेः
सुरेज्यभौमौ ऽनगौ ऽवेताम् /
त्रयाभिजातः प्रथितः स्ववर्गे
सतामभीष्टः सुतसौख्यभाजः //७२//

68a. ऽनस्थो S 68c. ऽवेन्नीति° BILW प्रमत्तः ABFILORSW
68d–72c om. B 69a प्रतापभीष्टः C सुतरा° L, सुजना° —
69b. व्ययस्थितौ FILORS 70c = 69c 70d प्रभोजो L
विशोकः C, विशोकः LW 71b–72a शनि° om. LW
71d. मखांशयुक् ORS, मखांशकः ALW, मशयुक I, मखयाकः —
°कथास FR 72a यदि शीतरश्मेः om. W

शनिः क्षीनस्थो यदि शीतरश्मेः –
व्ययस्थितौ भौमसुरेन्द्रपूज्यौ /
क्षपेश्वरः शास्त्रधरः त्रिसिद्धः
सदा सशीलः कृपया समेतः //७३//
शनैश्चरो रात्रिपतेर्व्ययस्थो
क्षीनस्थितौ भार्गवभूमिपुत्रौ /
क्षपेश्वरश्चारुविशालनेत्रो
गम्भीरवाक्यो मतिमानृजुश्च //७४//
निशाप्तेः सूर्यसुतो व्ययस्थो
क्षीनस्थितौ सौम्यसुरेन्द्रपूज्यौ /
क्षपेश्वरः कृषिलक्षणज्ञो
वाग्मिन्यटद्धः कानटोक्षकः //७५//
चन्द्रस्य सौरो यदि क्षीनसंस्थो
व्ययान्वितौ जीवशशाङ्कपुत्रौ /
सदा नरो क्षोणिवृहद्गात्रः
सदा सुशीलो द्विजदेवतानाम् //७६//

73c शास्त्रधरः F 73d °कृपया C, °कृपया I, °कृपया L, °कृपय FR °कृपया BW 74a–b व्ययस्थो क्षीनस्थितौ — F 74b. सोम° W, क्षौम° L °सुरेन्द्र° W 74c. कृषिलक्षणज्ञः ABCFIORSW 74d °टद्धः] °टोषः C °रकः W 75b व्ययस्थितौ W 75c क्षाम° W °क्षोणिवृहद्° FLS 75d सुशीलो F

चन्द्रस्य सौरो यदि रिष्फसंस्थो
ऽनास्थितौ शुक्रबुधौ तदा स्यात् /
नरो ऽतिमान्यः प्रसृतासमेतः
सुधर्मशीलः सततं विनीतः //७८//
चन्द्रस्य सौरो यदि वित्तसंस्थो
व्ययस्थितौ भार्गवसोमपुत्रौ /
ऽभवेत् सुशीलः पशुसुख्यवृत्तिः
प्रसन्नमूर्तिर्मनुजः सुसत्यः //७९//
शनैश्चरो रिष्फगतो हिमांशो-
र्ऽनास्थितौ जीवसितौ यदा स्य /
नरो ऽभवेत् प्रीतिपरः प्रजानां
सदैव ऽभको द्विजपुङ्गवानाम् //८०//
शनैश्चरो वित्तगतो हिमांशो-
व्ययस्थितौ जीवसितौ यदा स्य /
तदा प्रसूतः प्रबलः प्रसिद्धो
नरो ऽभवेन्नीतिपरः सुलज्जः //८१//
इति द्विभिकल्पः //
चन्द्रस्य ऽसौम्यो यदि वित्तसंस्थो
व्ययस्थिताः सौम्यसुरेज्यशुक्राः /
तदा ऽभवेद्भूमिपतिर्मनुष्यो
हतारिपक्षो हतकल्मषश्च //८२//

78b ऽनास्थितौ L 79b व्ययास्थितौ L 79c कुशीलः ACFILORSW, क्षीणशीलो B 80c–81b om. C 81c सुशीलः B सुसिद्धो BCL 81d ऽभवेन् om FRW प्रसिद्धः BCILW after 81 इति श्रीवृद्धयवने द्विजोपनिकल्पना संपूर्णा W द्विभिकल्पाः C, द्विजिकल्पाः R, द्विभिकल्पः दुर्धरायोगे FL 82b °सुरेज्य° W 82d हतकल्मषश्च FR

ऽसौमो व्ययस्थो यदि शीतरश्मे –
ऽनस्थिता: सौम्यसुरेज्यशुक्रा: /
ऽभवेदसत्य: पुरुषो ऽत्र जात:
कुलप्रऽधान: सुविचारदक्ष ॥८३॥
चन्द्रस्य ऽसौमो यदि रिक्फसंस्थो
ऽनाश्रिता: सौरसुरेज्यसौम्या: /
तदा ऽभवेच्छौचपरो मनुष्य:
प्रऽभूतवित्त: प्रऽभुतासमेत: ॥८४॥
चन्द्रस्य ऽसौमो यदि वित्तसंस्थो
व्ययस्थिता जीवबुऽधार्कपुत्रा: /
तदा सरूप: सुऽभगो मनुष्यो
ऽभवेत् सुदान्त: सुतरां विनीती ॥८५॥
व्ययस्थितो ऽभूतनयो हिमांशो–
ऽनस्थिता: शुक्रबुऽधार्कपुत्रा: /
विदग्धऽचेष्ट: प्रऽभवेन्मनुष्य:
स्मृतिप्रिय: प्राज्ञतम: प्रऽधान: ॥८६॥
ऽनस्थितो ऽभूतनयो हिमांशो–
बुऽधार्कपुत्रास्फुनिटो व्ययस्था: /
ऽभवेन्नर: प्राप्तिऽनीतिऽनन्यो
विद्याधिऽक: कीर्तिसमन्वितश्च ॥८७॥

83b °सुरेंद्र° W 84b ऽनस्थित: L 85b ऽनाश्रि ABCFIORSW °मित्रा: W 85c. सदा F सदांत: BCILW 87b बुऽधार्कपुत्रा–भृगुजा ABCFILORSW 87c. प्राप्त° LW, प्राप्ति° AOS, प्रति° I

चन्द्रस्य ऽौमो यदि रिष्फसंस्थो
ऽनस्मिता: शुक्रसुरेज्यसौरा: /
ऽजेोद्गीत: प्रथितो ऽभिमानी
नरो जिष्णुसमः प्रणतः प्रसिद्धः //८८//
चन्द्रस्य ऽौमो यदि वित्तसंस्थो
ऽव्ययस्थिता जीवसितार्कपुत्रा: /
ऽजेत् सतामिष्टतमो ऽभिरामः
शास्त्रानुरक्तः कृपयाऽन्वितश्च //८९//
चन्द्रस्य सौम्यो यदि रिष्फसंस्थो
ऽनस्थिता ऽौमसितामरेज्याः /
सुसत्यसेष्टः प्रविनम्रभृत्यो
नीरोगगात्रस्त्रपयाऽन्वितश्च // ९०//
बुधो हिमांशोर्यदि वित्तसंस्थो
व्ययस्थिताः शुक्रकुजामरेज्याः /
ऽजेत् सुपक्षो निजबन्धुवर्गे
सतामभीष्टः प्रसुराब्धिपानः //९१//
सौम्यो व्ययस्थो यदि शीतरश्मे-
र्ऽनस्थिता वज्रासुरेज्यसौराः /
विख्यातकर्मा सुभगो मनुष्यो
ऽजेत् प्रतापी गुणसागरश्च //९२//

88c. प्रथिताभि° ABCFILORSW 89c. °भिष्टतरो S निरामोऽ/
निरामः W, °भिमानो S 89d. कृपया समेतः C 90c. ऽौमो
F 90b. °सितसुरेज्याः W, °सितीसुरेज्याः F 90d. निरोग°
ABCI LOW °गात्रः कृपया° FL 91b व्ययान्विताः
91c सुसक्तो W 92b. शुक्र° ABCFILORSW

सौम्यो ऽनस्थो यदि शीतरश्मे-
व्ययस्थिता मन्दसुरेज्यशुक्राः /
महाऽनो बुद्धिसुतो मनुष्यो
भवेत् प्रधानो नियमैः समेतः //९३//
व्ययस्थितः सोमसुतो हिमांशो-
ऽनस्थिताः शुक्रकुजार्कपुत्राः /
भवेन्मनुष्यो नितरां विदग्धः
प्रियातिथिः शास्त्रपरः कृतज्ञः //९४//
ऽनस्थितः सोमसुतो हिमांशो-
व्ययाश्रिताः सौरिसितावनेयाः /
भवेद्दरीष्टः प्रणतः प्रसिद्धो
हतारिपक्षः सततं सुधर्मः //९५//
चन्द्रस्य सौम्यो व्ययगो यदा स्याद्
ऽनस्थिता जीवसितार्कपुत्राः /
भवेद्विनीतः सुतदारसुक्तः
प्रसन्नमूर्तिः प्रथिताभिधानः //९६//
चन्द्रस्य सौम्यो ऽनगो यदा स्याद्
व्ययस्थिताः सौरिसितामरेज्याः /
भवेन्मनुष्यो हृतवित्तरूप
उदारचेष्टः सततं विधिज्ञः //९७//

93b °शुक्राः ABCFILORSW 93c. वृद्धि° F 95b व्ययस्थिता : F
सौरि° L 95d हितारि° ABC 96b जीवसुतार्के° W 96c
सुतदार° BW 96d प्रथिताभिधानं C 97b °सितासुरेज्याः F

व्ययस्थितो देवगुरुर्हिमांशो-
ऽनस्थिताः सौम्यसितावनेयाः /
नरो ऽवेदज्ञ सलज्जकर्मा
विद्वेषशास्त्रार्थयुतः सदैव //९८//
ऽनस्थितो देवगुरुर्हिमांशो-
व्ययस्थिता ऽभार्गवबक्रसौम्याः /
ऽवेचरः शत्रुबऽधानुरक्तः
क्रियापरः पुण्यसमन्वितश्च //९९//
जीवो व्ययस्थो यदि शीतरश्मे-
ऽनस्थिता मन्दबुऽधावनेयाः /
ऽवेन्मनुष्यो बहुगोवृषाढ्यो
हस्त्यश्वऽधानी मतिमानुदारः //१००//
जीवो ऽनस्थो यदि शीतरश्मे-
व्ययस्थिताः सौम्यकजार्किपुत्राः /
तदा मनुष्यो यशसा समृद्धो
बहुश्चऽधायोगविवर्जितश्च //१०१//

-//१०२//

९८ शत्रुविऽधान° W, शस्त्रबऽधानु° L ९९ क्रियापरः S
१०१ °२ऽधाक् २ोग° L

चन्द्रस्य जीवो यदि वित्तसंस्थो
व्ययस्थिता भार्गवसौरभौमाः /
तदा मनुष्यः प्रणयानुरक्तो
विवेकयुक्तः प्रमदाप्रियश्च //१०३//
चन्द्रस्य जीवो यदि रिष्फसंस्थो
धनस्थिताः सौम्यसितार्कपुत्राः /
तदा मनुष्यः परमान्नभावो
भवेत् सुधामा विजितारिसंघः //१०४//
जीवः शशाङ्कस्य यदा धनस्थो
सौम्यसितार्कसुताः /
तदा मनुष्यः सुभगः सुशीलः
कृती विदग्धाः सततं प्रगल्भः //१०५//
शुक्रो यदा रात्रिपतेर्व्ययस्थो
धनस्थिता भौमबुधामरेज्याः /
तदा मनुष्यः सचिरप्रसन्नः
प्रभूतसत्त्वः सुजनानुरक्तः //१०६//
शुक्रो यदा रात्रिपतेर्निरस्थो
व्ययस्थिता भौमबुधामरेज्याः /
तदा मनुष्यो नृपतेरभीष्टः
सदा सुभोगी रणकर्मशूरः

103a रिष्फसंस्थो S 103b °सौम्याः ABCFILORSW 104a वित्तसंस्थो ABCILORSW, com. b रिष्फसंस्थो R 104b व्ययस्थिताः W 104c परमप्रभावो I 105c सुभगः om. BLW 106a यदि L 106c °प्रमत्तः ABCFILORS 106d °सत्यः FR वजना° W

शुक्रो यदा राशिपतेर्व्ययस्थो
ऽनास्थिता सोमसुतार्कपुत्राः /
तदा मनुष्यः सुतबन्धुमाद्यः
प्रभूतभृत्यः परमप्रधानः //१०८//
शुक्रो यदा राशिपतेरनस्थो
व्ययस्थिता मन्दबुधावनेयाः /
चन्द्रेज्यमनुष्यः प्रथितानुमानः
सन्तुष्टचित्तः प्रचुरप्रतापः //१०९//
शुक्रो यदा राशिपतेर्व्ययस्थो
ऽनस्थिता जीवकुजार्कपुत्राः /
चन्द्रेचरो ऽधर्मपथानुगामी
प्रियाश्रमो वान्ऽवसंगतश्च //११०//
शुक्रो यदा राशिपतेरनस्थो
व्ययस्थिताः सौरिकुजाम्बरेज्याः /
चन्द्रेश्वरः सर्वकलासु दक्षो
नरः प्रधानी परदर्पहा च //१११//
शुक्रो यदा राशिपतेर्व्ययस्थो
ऽनस्थिता जीवबुधार्कपुत्राः /
चन्द्रेत् प्रधानो मतिसौम्यदाक्षी
नरः प्रधानः परहीनबलः //११२//

108b ऽनस्थिता W · सोमसु॰ F° 109d प्रभूतचित्तः S
109c °प्रमानः — 110c ऽधर्मपथा° a mng. B 110a यदि
B 110b जीवबु॰ार्क° ABCFILORSW 110c ऽधर्मकथा° F
110d. प्रियाश्रमं FILOR; प्रियाश्रयं S 111b. सौर° FR
°प्रियाम्बरेज्याः C 111c दर्प° L °प्रधान° 112c
112a चन्द्रेत्र प्रधानो S प्रधानो L 112d परपक्षहीनः C

शुक्रो यदा रात्रिपत्रेऽनस्थो
व्ययस्थिता मन्दबुधामरेज्याः /
धनेज्ञयो विज्ञविधानदक्षो
नरो नितान्तं प्रभुतासमेतम् //११३//
मन्दो व्ययस्थो यदि शीतरश्मे-
र्धनस्थिता चौमबुधामरेज्याः /
धनेद्विनीतः प्रथितो
प्रभूतपत्रस्त्रपया समेतः //११४//
मन्दो धनस्थो यदि शीतरश्मे-
र्व्ययस्थिता चौमबुधामरेज्याः /
सदार्थभागी सुभगो
धनेत् सदाप्तो द्विजबन्धुभक्तः //११५//
चन्द्रस्य सौरो यदि रिष्फसंस्थो
धनास्थिताः शुक्रबुधावलोक्याः /
प्रभूतनामन्त्रसदर्थभागी
नरः स्याद्बुद्ध्यास्त्रसची //११६//
चन्द्रस्य सौरो यदि वित्तसंस्थो
व्ययास्त्रिता भार्गवसौम्यसौम्याः /
धनेसदा दम्भरुषाविहीनः
सत्याधिकः काव्यकरो मनुष्यः //११७//

113c. विज्ञप्रधान° I 114b धनास्थिता C 114c धनेमनुष्यः प्रथितो विनीतः C 115d. द्विजबन्धुभक्तश्च B, द्विजरत्नभक्तश्च W 116c. रिपुसंस्था B 116c. प्रभूतयान्म FR, प्रभूतामंत्र° AL, प्रभूतमंत्रश्च S 117b. व्ययस्मिता W 117d सत्याधिकः O कायकरो

चन्द्रस्य सौरो व्ययगो यदा स्याद्
ऽनाश्रिताः शुक्रकुजामरेज्याः /
तदा विपच्चयकृन्मनुष्यो
ऽवेत् सुमेधा नृपतेरनिष्टः //११८//
सौरो धनस्थो यदि शीतरश्मे-
र्व्ययाश्रिता ऽसौम्यसितामरेज्याः /
नानार्थभागी प्रियवाङ्मनुष्यो
ऽवेत् सदा दानदयासमेतः //११९//
सूर्यात्मजो रिष्फगतो हिमांशो-
र्धनस्थिताः सौम्यसितामरेज्याः /
ऽवेत् प्रतापी जनतासुताढ्यो
नरः ...हृद्यः प्रियदः प्रजानाम् //१२०//
सूर्यात्मजो वित्तगतो हिमांशो-
र्व्ययस्थिताः शुक्रबुधामरेज्याः /
नरो ऽवेन्मुख्यतमः कुलस्य
स्वदारतुष्टः परवर्जितश्च //१२१//
एवं त्रिविकल्पः //
व्ययस्थितो ऽभूमिसुतो हिमांशो-
र्धनस्थिताः सौरिसितज्ञजीवाः /
ऽवेच्चरः पार्थिवयंत्रजात्यो
जातो ऽत्र योगे सचिवः सभृत्यः //१२२//

118c. विपच्चयहृन् C, विपत्ययकृन् LW 118d. सुधामा L
119b ऽसौम्यसुता° O 119c प्रियवान् सुरूपो L 120a
रिपुगतो BW 120b °सिताबनेया: ABCFILORSW 120c.
°सुताढ्यो° W 120d प्रयतः ABCS, मतः W 121b°व्ययस्थिताः L
°बुधाबनेया: ABCFILORSW 121c. पुण्यतमः L, मनुष्यतमः BF
:O 121d स्वदारतुष्टः L, स्वदारवस्तः W
परिवर्जितश्च LOW after 121 इति श्रीवृद्धयवने त्रिविकल्प
संपूर्ण W त्रिविकल्पाः CF, त्रिविकल्पा: R, दुरधरा
त्रिविकल्पः L 122b सौरि° CLW 122c – 123b
°ज्यो न्यः ABCFI

धनस्थितो भूमिसुतो हिमांशो-
व्ययस्थिताः सौरसितज्ञजीवाः /
भवेद्गुणाढ्योऽतिकृपः सुरूपः
प्रभूतमित्रः सततं सुशीलः //123//
चन्द्रस्य सौम्यो यदि रिष्फसंस्थो
धनस्थिताः सौरसितारजीवाः /
भवेन्मनुष्यः क्षतशत्रुपक्षो
विदग्धनारीरतलब्धसौख्यः //124//
चन्द्रस्य सौम्यो यदि वित्तसंस्था
व्ययस्थिताः सौरसितारजीवाः /
भवेत् सदा प्रीतिपरो मनुष्यः
प्रभूतकोशः सुभगो मनोज्ञः //125//
व्ययस्थितो द्यूनगुरुर्हिमांशो-
र्धनस्थिता भौमसितज्ञसौराः /
तदार्धसख्याद्यगजप्रधानो
भवेन्मनुष्यो विविधप्रमोदः //126//
धनस्थितो द्यूनगुरुर्हिमांशो-
व्ययस्थिता वक्रसितज्ञसौराः /
नरो भवेत् प्राज्ञतरः सलज्जः
सतामभीष्टः सुधनः सुदारः //127//

123b. सौरि° O 123c. भवेज्जनानां S 124a. वित्तसंस्थो L
124b. व्ययस्थिताः L सौरि° CFW °सितज्ञ° W 124d
°भूयि° L 125b. सौरि° R 127c. द्यूनो FR प्राज्ञतम
FR सुलज्जः S 127d सदारः ABCFILOS

शुक्रः शशाङ्कस्य यदा व्ययस्थो
धनस्थिता चौमगुरुज्ञसौराः /
सुपुष्पशीलो ऽत्र चवेन्मनुष्यः
प्रियात्मजो दीक्षितलौकिकज्ञः //१२८//
शुक्रः शशाङ्कस्य यदा धनस्थो
व्ययस्थिता चौमगुरुज्ञसौराः /
प्रभूतवित्तो ऽत्र चवेन्मनुष्यः
प्रधानमित्रः कृषिकर्मसक्तः //१२९//
सौरः शशाङ्कस्य यदा व्ययस्थो
धनस्थिता चौमसितज्ञजीवाः /
तदा विवेकागमशास्त्ररक्तः
क्रियासु दक्षः सततं विधिज्ञः //१३०//
सौरः शशाङ्कस्य यदा धनस्थो
व्ययस्थिता चौमसितज्ञजीवाः /
तदा सुतारामतडागकर्म-
क्रियासमेतः प्रियसाहसश्च //१३१//
एवं चतुर्विकल्पः //
सौम्यावनेयौ यदि रि
धनस्थितौ चार्गवदेवपूज्यौ /
सुरेज्यपूजानिरतो मनुष्यः
कुलप्रधानः प्रणतः सुधामः //१३२//
---------- //१३३//

for 130c FR have 131c 131d दक्षः] रक्तः FR for 131c FR have 130c after 131 W has इति श्रीवृद्धयवने चतुर्थकल्पना सम्पूर्णा. चतुर्विकल्पाः F, चतुर्विकल्पाः R 132a प्रधान .. W सुधामा L, सुधामबुद्धयो : W

बुधावेयौ यदि रिष्फसंस्थौ
धनस्थितौ जीवदिनेशपुत्रौ /
तदा मनुष्यः सुतदारतुष्टो
धनेश्वरात्मा गुरुदेवभक्तः //134//
बुधावनेयौ यदि वित्तसंस्थौ
व्ययस्थितौ जीवदिनेशपुत्रौ /
धनेटरोगः शुष्कानि
प्रियंवदो नीतिपरो मनुष्यः //135//
बुधावनेयौ यदि रिष्फसंस्थौ
शुक्रार्कपुत्रौ धनगौ हिमांशोः /
जनानुरागार्जितभूमिवित्तः
समंमितः सत्यरुचिर्मनुष्यः //136//
बुधावनेयौ यदि वित्तसंस्थौ
शुक्रार्कपुत्रौ व्ययगौ हिमांशोः /
सुरूपगात्रः प्रभवेन्मनुष्यः
सौभाग्यविद्यासहितः सदैव //137//
सौम्यार्कजौ यदि रिष्फसंस्थौ
सितेन्दुपुत्रौ धनगौ हिमांशोः /
धनेश्वरः सततं प्रगल्भः
प्रभूतवित्तात्मजबन्धुसंपदा //138//

134c. शुभटार° FR 135c. धनेङ्गितज्ञः BCILW 136b–137a om. CLW for 136b I have 137b 137c °रोगार्जित° ABFR 137b व्ययगौ om. F 137d °व्यासहितः — 138c मनुष्यः om

२–सौमामरेज्यौ यदि वित्तसंस्थौ
सितेन्दुपुत्रौ व्ययगौ हिमांशोः /
२–नवेन्मनुष्यः प्रार्थितार्थ–मानो
नयप्रधानः सततं सुधीरः //१३९//
२–रेज्य–सौमौ यदि रिष्फसंस्थौ
सौरेन्दुजौ वित्तगतौ सुधांशोः /
२–नवेन्मनुष्यो बहुभोगभागी
नरेन्द्रपूज्यः कृतनिश्चयश्च //१४०//
२–रेज्य–सौमौ यदि वित्तसंस्थौ
सौरेन्दुजौ रिष्फगतौ सुधांशोः /
ज्ञानशीलः क्रममार्गगामी
जितेन्द्रियः स्यात् सुभगो मनुष्यः //१४१//
जीवावनेयौ यदि रिष्फसंस्थौ
धनाश्रितौ सूर्यजदैत्यपूज्यौ /
२–नवेन्मनुष्यः पिशुनाधिनाथः
प्रभूतकोशः प्रचुरप्रतापः //१४२//
जीवावनेयौ यदि वित्तसंस्थौ
रिष्फाश्रितौ सूर्यजदैत्यपूज्यौ /
२–नवेन्मनुष्यः सुतरां प्रसूतो
नयानुकूलः सुमनोज्ञरूपः //१४३//

139-149b °सुरेन्द्र° om. F 140b हिमांशोः SW 140c. °२–राजी C
140d. कृति° O 141b वित्तगतौ W 141c. विगतशीलः B 142a
शुक्रावनेयौ ABCILORSW 142b सौरसुरेंद्र° ABCILORSW
143a शुक्रावनेयौ ABCILORSW 143b सौरसुरेंद्र° ABCILORSW
143d. नृपान्° I

चन्द्रस्य शुक्रावनिजौ व्ययस्थौ
द्यूनाश्रितौ जीवशशाङ्कपुत्रौ /
यदा तदा सत्यपरो मनुष्यः
शुचिर्भवेत् पुण्यपरः सदैव //१४४//
चन्द्रस्य शुक्रावनिजौ
व्ययस्थितौ जीवशशाङ्कपुत्रौ /
यदा तदा सुस्थतमः सुरूपो
गुणानुरक्तः प्रथितः सुसत्यः //१४५//
चन्द्रस्य शुक्रावनिजौ व्ययस्थौ
द्यूनाश्रितौ सौम्यदिनेशपुत्रौ /
नरोऽत्र जातः कृतभूरिदानः
कुलप्रधानः प्रचरावमानः //१४६//
चन्द्रस्य शुक्रावनिजौ द्यूनस्थौ
व्ययस्थितौ सौम्यदिनेशपुत्रौ /
नरोऽत्र जातः प्रभुतासमेतो
भवेत् सुरूपः प्रमदाप्रियश्च //१४७//
शुक्रावनेयौ व्ययगौ हिमांशो-
र्द्यूनाश्रितौ सौरसुरेन्द्रपूज्यौ /
नरोऽत्र जातः कमलायताक्षः
कुलप्रधानः प्रियसौहृदश्च //१४८//

146 om. W 146b °नाश्रितौ सौम्यदिने° om. B 146c कृतभूरि°
147d. सरूपः C 148b °सुरेंद्रपुत्रौ S 148c–149b om. BLW

शुक्राबनेयौ धनगौ हिमांशो-
व्ययाश्रितौ सौरसुरेन्द्रपूज्यौ /
धनेश्वरः सुतसौख्ययुक्तः
:: //१४९//
भौमार्कपुत्रौ व्ययगौ हिमांशो-
र्धनाश्रितौ नीवशशाङ्कपुत्रौ /
नरो ऽत्र जातो विनयप्रसन्नः
बुद्ध्याधिक्यः काव्यरतो दयालुः //१५०//
भौमार्कपुत्रौ धनगौ हिमांशो-
व्ययाश्रितौ नीवशशाङ्कपुत्रौ /
धनेश्वरः शुभ्रबुद्धिवित्तः
नताभीष्टः सत्यः सुशीलः //१५१//
इन्द्रस्य भौमार्कसुतौ व्ययस्थौ
धनाश्रितौ भार्गवसोमपुत्रौ /
धनेश्वरः साधुतमः सुरम्यः
प्रभूतकीर्तिर्जयमानभाजः //१५२//
चन्द्रस्य भौमार्कसुतौ धनस्थौ
व्ययाश्रितौ भार्गवसोमपुत्रौ /
बाहुनीतो ऽत्र नरः कृपालु-
र्मृष्टाष्टाढ्यान्नभोजनोदयः //१५३//

b धनाश्रितौ CR, व्ययाश्रितौ F 150c °श्रयः L
c सत्यः C 153b व्ययास्थितौ W 153d °श्च भोजनानि L

चन्द्रस्य सौरक्षितिजौ व्ययस्थौ
ऽनाश्रितौ भार्गवदेवपूज्यौ /
नरो विनीतो हतशत्रुवित्तः
सदाचटो धर्मसमन्वितश्च //१५४//
चन्द्रस्य सौरक्षितिजौ धनस्थौ
व्ययाश्रितौ भार्गवदेवपूज्यौ /
भवेद्विनीतो ऽत्र पुमान् विदग्धः
प्रभूतसौख्यः प्रविभक्तगात्रः //१५५//
जीवेन्दुपुत्रौ व्ययगौ हिमांशो-
र्धनस्थितौ शुक्रकुजेज्यपुत्रौ /
भवेत् पुमान् नीतिपरः सकामी
पत्न्याधिकारः परपक्षमारः //१५६//
जीवेन्दुपुत्रौ धनगौ हिमांशो-
र्व्ययस्थितौ शुक्रकुजेज्यपुत्रौ /
जनानुरक्तः सुरदेवभक्तो
भवेन्नरः शास्त्रविचारदक्षश्च //१५७//
शुक्रेन्दुपुत्रौ व्ययगौ हिमांशो-
र्धनाश्रितौ मन्दसुरेन्द्रपूज्यौ /
जातो ऽत्र भोगी सनयप्रधानो
भवेन्मनुष्यः [illegible]मप्रभावः //१५८//

154 om. L, in marg. L^{sl} 154c. विधीतो C हृत° CoR °शत्रुपक्षः SW 154d. सदा नरो BCIL^{sl}W 155c नरो विनीतो S 155d सविभक्त° FR 156c. भवेच्चरो S °नीतिपर L सकामो W, सैकमो L 156d. पत्न्यधिकारः BW, मुराधिकारः L परपक्ष° BW °कारः C, °ना च S 158b धनस्थितौ W °सरेज्य° BCILW, °राशांक° AOS °पुत्रौ ACIOS

शुक्रसुतौ धनगौ हिमांशो-
व्ययस्थितौ सौरसुरेड्यपूज्यौ /
धनेटुधिक्षः सततं नयज्ञः
प्रजानुरक्तः पुरुषः प्रगल्भः //१६८//
———— ———— //१६९//
-//१६७//

एवं द्वितीयविकल्पः
सौम्यावनेयौ व्ययगौ सुधांशो-
र्धनस्थिताः शुक्रसुरेज्यसौराः /
धनेश्वरः शिल्पकलासु दक्षो
भूपालताभैः सततं सुपूज्यः //१६२//
व्ययस्थिताः शुक्रसुरेज्यसौरा
धनाश्रितौ धामसुधौ हिमांशोः /
धनेत् प्रभूताखगजादिधनाधो
नरो विवेकी जितशत्रुपक्षः //१६३//
जीवावनेयौ व्ययगौ हिमांशो-
र्धनस्थिताः शुक्रजधार्कपुत्राः /
धनेन्मनुष्यो द्विजदेवभक्तः
प्रसन्नचेताः प्रणतो नयज्ञः //१६४//
शुक्रज्ञसौरा व्ययगा हिमांशो-
र्धनस्थितौ धामसुरेड्यपूज्यौ //१६५//
(व्ययस्थितौ शुक्रधरित्रिपुत्रौ)
धनस्थिता मन्दबुधाम्बरेज्याः /
नरो ऽत्र जातः प्रभवेत् सुनिज्ञः
सतामभीष्टः प्रियदर्शनश्च //१६६//

159b °ग्रार्कपुत्रौ ABCFILORSW after 161 W
श्रीबृहद्यवने द्वितीयविकल्पना संपूर्णा
162a हिमांशो° S 162d °सौम्यैः I 163b
163c. प्रसूताश्च° BL, प्रसूतश्च S 164d °वेत्ता FR
166b °महीजसौम्याः ABCILOSW

व्यय:स्थिता
रिक्त्रिपुत्रौ /
त्रचाधिकः पुण्यजनः सदैव
२नवेन्मनुष्यः शुभकर्मरक्तः //१६७//
चक्रार्कपुत्रौ व्ययगौ हिमांशो-
र्धनस्थिताः शुक्रबुधाभरेज्याः/
२नवेन्मनुष्यो नृपमानपुष्टः
शौर्यान्वितः त्रासविवर्जिताङ्गः //१६८//
चक्रार्कपुत्रौ धनगौ हिमांशो
व्ययस्थिताः शुक्रबुधाभरेज्याः/
२नवेन्मनुष्यः कृषिकर्मभागी
गुणाधिकः कल्पतरुस्वरूपः //१६९//
जीवेन्दुपुत्रौ व्ययगौ हिमांशो-
र्धनस्थिता मन्दसिताबनेयाः/
२नवेन्मनुष्यः प्रचुरान्नपानः
स्मिताभिभाषी दृढसौहृदश्च //१७०//
व्ययस्थिता मन्दसिताबनेया
धनस्थितौ जीवशशाङ्कपुत्रौ /
नरोऽत्र जातः सुतरां विवेकी
महानुरागी गुणसंयुतश्च //१७१//

169d. त्रास्त्रविवर्जितांगः F °[illegible] L 169d.°रस्वरूपः FR
170d. °भिलाषी CIL, °भिमा[illegible] d °रागी R
170b जीव° ABCFILORSW

सितेन्दुपुत्रौ व्ययगौ हिमांशो-
ऽनस्थिता मन्दकुजामरेज्याः /
ऽवेदुनग्राह्ययुतः सदैव
नरो ऽत्र जातो वनितानुरागः //१७२//
व्ययास्थिता मन्दकुजामरेज्या
ऽनस्थितौ शुक्रशशाङ्कपुत्रौ /
ऽवेश्वरः स्त्रीदयितः शुऽपश्चः
कृतज्ञतावेष्कृतमानसश्च //१७३//
सौम्यार्कपुत्रौ व्ययगौ हिमांशो-
ऽनस्थिता ऽसितामरेज्याः /
शुचेः प्रगल्भो ऽत्र ऽवेन्मनुष्यः
शुऽकृतेस्तोषरतः सुसौम्यः //१७४//
व्ययस्थिता ऽसितामरेज्या
ऽनस्थितौ मन्दशशाङ्कपुत्रौ /
नरो ऽवेत् साधुऽवेः समृद्धः
प्रियातिथिर्ब्राह्मणसंमतश्च //१७५//
शुक्रामरेज्यौ व्ययगौ हिमांशो-
ऽनस्थिता मन्दबुधात्मजेयाः /
ऽवेन्मनुष्यः प्रथिताभिमानः
सतामऽनीष्टः कृतकोपचारः //१७६//

172b मंत्रकृतामरेज्याः FR 172c ऽवेद्युतग्राह्यऽ ८
173c शुचिश्चः F, सुऽपक्षः A 173d. कृतघ्नता° ऽ °जाकृत° FR, °तिकृत° L, °जिघ्रत° I, °वित्त° W 174a ऽसौम्यामरेज्यौ ABCFILORSW 174b सौम्यसितार्कपुत्राः ABCFILORSW 175a. सौम्यसितार्कपुत्रा ABCFILORSW 175b जीवऽगिरोजेपुत्रौ ABCFILORSW 175c. सिद्धुऽवेः BLW 176b °बुऽगामरेज्याः ABCFILORSW 176c – 177a om. CLW 176d. कृतकाम° S, कनकोप° I

व्ययस्थिता मन्दबुधावनेया
धनाश्रितौ जीवसितौ हिमांशोः /
भवेच्चरः कीर्तिसुतैः सु
भ्रूनुमित्रौ दुर्विणस्थभावः //१७७//
सौरामरेज्यौ व्ययगौ हिमांशो-
र्धनस्थिता भार्गवसौम्यसौम्याः /
नरो ऽत्र जातः सुतरां कृतज्ञो
भवेद्बुहद्द्रव्यसमृद्धभागी //१७८//
सौरामरेज्यौ धनगौ हिमांशो-
र्व्ययस्थिता भार्गवसौम्यसौम्याः /
भवेच्च नीतो नृपतेरभीष्टः
शुभप्रियः स्यात् समतिः कृतज्ञः //१७९//
शुक्रार्किपुत्रौ व्ययगौ हिमांशो-
र्धनस्थिता जीवबुधावनेयाः /
भवेत् सुधामा पुरुषो ऽत्र जातः
मूर्तिः प्रियसाधुमानी //१८०//
शुक्रार्किपुत्रौ धनगौ हिमांशो
र्व्ययस्थिता जीवबुधावनेयाः /
नरो ऽत्र जातः भवेत् सुचित्तः
सुदारपुत्रार्थचतुष्मदाढ्यः //१८१//
इति श्रीवृद्धयवने दुर्धरायोगाध्यायः //

177b om. W 177b धनस्थितौ S after 177b F repeats °जधामरेज्या ABFIORS
176c 177c °सुतः ABCILORS समूहः C 178b °सौम्यसौमाः L
178c °नरां — 179c नृ° om. L 173J °समृद्ध° FR 179a
सरामरेज्यौ W 179b °व्ययस्थिता R 179c भवेत्र ABCFIOR,
नरो त्र GW 179J शुभप्रियः om. F 180a चक्रार्कि° ABCFILO-
R GW धनगौ F 180b °व्ययस्थिता F 180c–181b in marg.
D 180J–181c जातः om. F 181a चक्रार्कि° ABCILR
col. श्रीः om. FR दुरधरा° FLR after col. W adds
संपूर्णः

APPENDIX-I

After ~~xxx~~ 1 Q adds:

हेमबिद्रुम (भिद्रुम) लाभं च मण्य (मणि) रत्नप्रवालकम् /
जनवागमकल्याणं सूण्यं (सौम्यं) भवति नित्यस (नित्यश:) //१//
अजीर्णं नेत्ररोगं च शिररोगं करोत्यत (करोत्यत:) /
अग्निं राज्यभयं विद्यात (विद्यात्) रविभंबंदु (रविबिन्दु) र्यदा भवेत् //२//
यन्ते हयास् (हायाश्च) गन्धादिलेपनं स्त्रीरतिर्भवेत् /
स्नेहममृतभोज्यं च सर्वत्र सूषमाद्रसेत् (सुस्वादुरेत्) //३//
व्यायभोजन: (स्नानभोजन) निद्राया मालस्योकले (लस्योक: ?) सरोगवान् /
च छीद्र (च्छिद्र) रोगस्य पीडायां चन्द्रबंदु (चन्द्रबिन्दु) र्विज्ञायते //४//
कनकलाभृ (कनकलाभ्र) मणिश्चैव प्रवालरकतवाशयां (रक्तवासक:) /
राज्यमान्यं (राजमानो) जय (यश:) प्राप्तिभौमरेखा: (रेखा) गतो जदि (यदि) //५//
व्याधिदुष (दोष) उपनाशो नेत्रपीडा तथैव च /
अग्निचौरभयं (भयं) चात्र शस्त्रविच्चर्मिकाद्रात (दरा) //६//
हेमरत्नानि वस्त्राणि गह (गृह) कल्याणमेव च /
राज्य (राज्ञ) मित्रं प्रमाणं च बंधरेखा जदा (यदा) भवेत् //७//
नेत्ररोगं व्याधं नाशं च मित्रारणां) बुद्धिविग्रहम् /
अतिकलेश (कलह) भयं (भं) चन्ता सौम्यबिन्दुसर्वदा //८//
कनकरत्नानि वस्त्राणि गौमेष्याद्रुजं (गोमेषाद्यैर्जं) सूषं (सुखम्) /
कल्याणं सज्जनं प्राप्तिर्गृहरेखा जदा (यदा) भवेत् //९//
असुखं च शरीरेभो देहनाशनिजदा (निर्यदा) भवेत् /
वातपित्तसहजैव नेत्ररोगो) विद्याभयं (विषाभुजम्) //१०//
नृत्यं गीतविलासं च श्वेतवस्त्रसमागमम् /
रत्नजटिति (जाति) सगजानि भृगरेखा जदा (यदा) भवेत् //११//
रोगव्याधिभयनाशो मन्दाग्निश्छिद्रतो भवेत् /

श्लेषमाजूर: शितस्य (श्लेष्मायरशिष्टं स्यात्) शक्रबिन्दुजदा (र्यदा) भवे
भवधर्मेभहीलाभं राज्यसेवमान (राजसन्मान) मेव च /
कल्याणसत्वमादाय शनिरेखा जदा (यदा) भवेत् //१३//
अग्निकसठे (कष्टं) च बंधवं (बन्धनं) च शत्रुवादसमोद्रसेत्
(वादमादृशेत्) /
पैपात (शीर्षपातो) भवेत (भवेद्) रोग: कलेश्रं (कलिर्) भवति
वेटा //१४//

वृधिजे बन्धाधाटीकायां शगहि श्रीश्रीमोहे
तायां ३ बिरफलाध्याय संपूर्ण /

After VIII : W adds:
स्वात् सायाष्टत्रिकेन्द्रे स्वनवस्वचरातिस्थ नित्यं (See 6a)
← स्थान्मन्दात् कुजतो रविर्मृतितमोऽर्थकेन्द्रस्थितः
शुक्रादस्तरिपव्ययेषु च गरोर्धर्मारिपत्रास्थिषु /
← यन्द्रात् त्रासिरिपत्रिमेषु रसगः [शिजातें च त्रिनवद्व्ययारिस्थानं
वर्गस्तैतस्त्रिद्वसखायात्मारिरिष्फे शुभम् //2//
सौमाद् सौनवहे त्रिदुःखोपचयगः षट्त्रासिरिःस्थो ऽर्कजाद्
लग्नाद्योपचये रवेरपचयाष्टास्तेषु शस्तो बुधात् /
वीरत्रेषचतुष्टयस्त्रिषु गरोः केन्द्राष्टलाभव्ययै
स्वाटैकोपचयास्तगैस्त्रिसु स्ताम्बुत्रिकोणे शुभः //3//
[इति सौमात्//]
3 is then repeated, after which comes:
स्वाट्सौमे ऽष्टचतुष्टयायधनगो नीचात् [यमायान्मरुः
यन्द्राट्सिते रिपत्रिगो भृगसुताट्टाष्टान्त्यलाभारिगः /
स्वात् पंचायरिपस्त्रिगो ऽर्कतनयात् केन्द्राष्टधर्मायगः
सूर्याष्टोपचयात्मरेषु तनुतस्त्र्यायारिसंस्थो बुधः //4//
सौमाष्टकम् //
शुक्रात्टाद्यस्थधनलाभनवगः सौम्यः कुजात् [व्यास्तिगः
केन्द्रस्थोऽष्टमगे स्वतो ऽप्युपचयात्त्यैकत्रिकोणे शुभः /
कोणात् [शनैश्चरे] रवे रिपुधनाष्टास्थे गरोरिन्दुतः
स्वायाष्टारिसुखार्थगः स्वसधनाष्टैकोम्बुषट्सूटयात् //5//
सौमाष्टकम् //
स्वात् सायाष्टत्रिकेन्द्रे स्वनवसधनारातिधीस्थश्च शुक्रात् [2 भेगः
लग्नात् केन्द्राद्रीषट्स्वनवस कुजात् स्वाष्टकेन्द्रोदयं
रनो बुधार्थकोणास्थिष सहजनवायोष्टकेन्द्रार्थगो ऽर्कात्
स्वात् कोणैकायखाम्बुधनरिपुष च शनेस्त्र्यन्त्यधीषट्सु शस्तः
खास्तान्त्याहितवर्जितेषु तनुतः शुक्रौ विनास्तारिगं
स्वात्स्वान्मदनव्ययारिरहितेष्वर्कात् व्ययाष्टास्थिषु
मन्दाद् व्येकरिपव्ययास्तरहिते धीजन्मनायाष्टधीस्थे
स्वात् कोणैकधनत्रिषट्सु धनधीत्र्यन्त्यारिधर्मे कुजात् //
Then follows 6a-c, after which:
[illegible]त्रिषट्सायधीषु रविनो ऽष्टायट्टिकेन्द्रेषु सौमात्
[illegible]धीत्रिषु तनोः स्वायान्त्यषट्त्रेयगः /
[illegible]वान्त्यस्वाष्टसु भृगोरन्त्यायषट्संस्थित-
[illegible] रिपुत्रिगः सुरगुरोरन्त्यायधीशत्रगः //8//

स्थानानि यानि प्रतिपादितानि
शुभानि भाष्यावशुभानि नूनम्।
तयोर्विभागाद्दिवसं फलं यत्
स राशितो यच्छति वेत्तरेत्तूः ॥९॥
भाष्यो नवयुगानि नवाग्नयश्च
वैदेषवो रसशरा: करसायकाश्च।
नन्दाग्नयो दिनकरा: क्रमयो ऽत्र रेखा
होराश्रितं गृहक्रमज्ञतनोस्तनोस्ता: ॥१०॥

Adhy VIII 30 W repeats 5a-6a

12801